LJUBLJANA,
PETEK, 30. MARCA 1990

DELO

LETO XXXII • ŠT. 75 • CENA 5 DINARJEV

DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

Videm

GLAVNI UREDNIK BOŽO KOVAČ
ODGOVORNI UREDNIK TIT DOBERŠEK

Danes Petkov teden Dela: Redni tedenski rtv spored, kulturni koledar, športne prireditve, dežurstva in vremenski komentar

KONEC DOBER, VSE DOBRO – Lahko pa tudi delegatska dobrodošlica za tiste, ki bodo sedli v poslanske klopi (Foto Marjan Zaplatil)

Delegati v skupščini Slovenije so končali svoje štiriletno delo

Na skupni seji jim je predsednik predsedstva Slovenije poročal o dveletnem delu predsedstva – Sprejetih več pomembnih zakonov – Končno sprejeta razbremenitev gospodarstva

LJUBLJANA, 29. marca – Slovesen zaključek mandata v republiški skupščini, ko so delegati skupaj s Slovenskim oktetom zapeli sedmo kitico Prešernove Zdravice – prvo povojno slovensko himno (zakon o njej je bil sprejet danes), se ni mogel končati, kot so predvideli. Delegati so si sicer nazdravili, potem pa so se vrnili v delegatske klopi, saj so morali sprejeti še nekaj pomembnih odločitev.

Sicer pa o tem, kako delegatom niti malo ni upadla delovna vnema, priča tudi dejstvo, da so skoraj pri vsakem aktu z obsežnega dnevnega reda, ki so ga predelovali tri dni, imeli kakšno pripombo, pa tudi amandmajev je bilo izjemno veliko. Mnogo zakonov so sprejemali, spreminjali in dopolnjevali po hitrem postopku, ker naj bi »počistili« čim več svojih nalog, toda delegati so tudi na zadnji seji dokazali, da so svoje delegatsko delo vzeli zelo zares.

Skupna seja vseh treh zborov je bila ob 13. uri, na njej so delegati, ki so se jim pridružili tudi nekateri člani predsedstva republike, poslušali še ustno poročilo predsednika Janeza Stanovnika o dveletnem delu predsedstva Slovenije. Predvideno je bilo, da naj bi delegati na skupni seji prisluhnili le še predsedniku skupščine Miranu Potrču in Tonetu Pavčku, delegatu v družbenopolitičnem zboru, ob zaključku mandata, a so delegati scenarij nekoliko pomešali. Najprej je bila dana delegatska pobuda, da na skupni seji poslušajo informacijo predsednika skupine delegatov za celovito proučitev okoliščin in posledic sodnega procesa pred vojaškim sodiščem v Ljubljani (tako pobudo so včeraj spre-

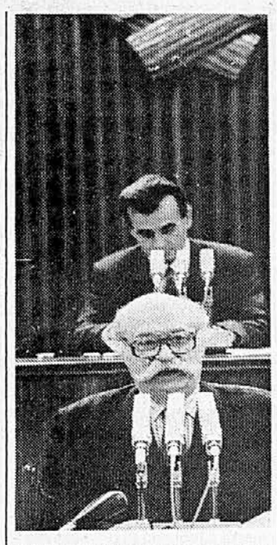
● Republiška skupščina naj bi danes volila sodnike ustavnega sodišča Slovenije, a kot je bilo pričakovati, soglasja ni bilo. V zboru združenega dela, kjer je bilo sicer nekaj pomislekov, ali naj to točko dnevnega reda sploh obravnavajo, in v zboru občin so z glasovanjem o vsakem posameznem predlogu predsedstva republike izvolili Milana Gasparija, Tomislava Grgiča, Matijo Malešiča, dr. Miho Ribariča in dr. Antona Pereniča. Družbenopolitični zbor pa je ocenil, da o tem ni smotrno sklepati na zadnji seji – in tako bodo sodnike znova volili delegati novega sklica.

jeli samo v zboru združenega dela in informacijo uvrstili na dnevni red kot posebno točko), potem pa še pobudo, da skupaj razpravljajo tudi o uresničevanju sklepov skupščine, sprejetih 8. marca, v zvezi z vojaškimi obveznik iz Slovenije. Obe točki so uvrstili na dnevni red. Skupina za četverico se bo še enkrat sestala aprila in, kot kaže, takrat pripravila končno poročilo. O medzborovskem dokumentu v zvezi z naborniki pa so delegati vseh treh zborov tudi po skupni seji ostali različnega mnenja; zbor združenega dela in zbor občin sta sprejela medzborovsko poročilo, družbenopolitični zbor pa je ostal pri sklepih s prve seje v marcu.

Po vseh zapletih, dolgih in mučnih razpravah in usklajevanju je skupščina danes končno sprejela akte o razbremenitvi gospodarstva. Republiški izvršni svet je iz razprave umaknil svoj prvi zakon, v katerem so bile predlagane 10- oziroma 11-odstotne razbremenitve pri prispevnih stopnjah, in ponudil v odločitev nov zakon z globalno za 15 odstotkov zmanjšanimi stopnjami, ki bodo veljale dva meseca.

Skupščina je danes sprejela več zelo pomembnih zakonov, med drugim zakon o delovnih razmerjih in osnutek zakona o osebnem delu. Do prav neprijetnih razprav in večkratnega medzborovskega usklajevanja pa je prišlo pri dveh zakonih: o delavcih in funkcionarjih v državni upravi, ki bi naj bila sprejeta čimprej, saj imamo na tem področju zdaj pravno praznino. Sprejet je bil le zakon o delavcih v državni upravi, odloženo pa sklepanje o funkcionarjih, ker ni bilo sporazuma med zbori. Več na 3. strani.

JANA TAŠKAR

POSLOVILNI NASTOP OČETA NARODA – »Dokler sem živ, ne bom pozabil«... (Foto Marjan Zaplatil)

DANES V DELU

● **Izgon partije iz policije**
V kratkem bodo prenehale obstajati še zadnje osnovne organizacije ZK

● **Upor srbskih novinarjev**
Neodvisni sindikat za osvoboditev izpod jarma politike
stran 2

● **Rehabilitacije in volilna zmešnjava**
Zakaj je ZKS-Stranka demokratične prenove stopila »nazaj v prihodnost«

● **Kakšna bo prva svobodno izvoljena slovenska vlada?**
Gospodarstvo je sito skrivanja političnih zablod
stran 6

● **Predsednik brez pravnega varstva**
Zavrženi ovadbi zaradi žalitve Josipa Broza Tita
stran 9

● **Sto dvajset let ljubljanskega gasilstva**
Prvemu društvu so nazdravili v Sokolu
stran 10

Vladin poziv republikam, naj znižajo prispevke

Vlada določila novo ceno elektrike, ki bo poleti za 15 odstotkov nižja – Predstavitev dveh agencij

BEOGRAD, 29. marca (Tanjug) – Program gospodarske reforme se uresničuje na zadovoljiv način in daje pozitivne rezultate, so poudarili na današnji seji zveznega izvršnega sveta.

Še posebej je pomembno, da vse družbenopolitične skupnosti zmanjšajo davke in prispevke in s tem razbremenijo gospodarstvo. ZIS ga je s svojimi odloki že razbremenil za več kot osem milijard dinarjev, kar je skoraj 11 odstotkov zveznega proračuna. Razbremenitev je skupaj z obveznostmi, ki so že upoštevane v zveznem proračunu za regresiranje kmetijstva, za tečajne razlike, sanacijo bank in drugo, že dosegla približno 40 odstotkov celotnega zveznega proračuna.

ZIS je na podlagi zakona, s katerim je ustanovljena agencija federacije za varovanje depozitov in sanacijo bank, sprejel odlok o začetku njenega delovanja. Hkrati je proučil projekte za »program prestrukturiranja jugoslovanskega gospodarstva z ustanavljanjem manjših in srednjevelikih podjetij« in »ustanovitev agencije za manjša in

● Zvezni izvršni svet je sprejel sklep o ceni električne energije, ki bo veljala do 18. junija. Nova cena bo za 15 odstotkov nižja od sedanje zimske tarife.

srednjevelika podjetja ter podjetništvo«. Sklenil je, da bo njihova predstavitev v torek v Ljubljani.

Na seji so sprejeli sklep sveta EFTA o ustanovitvi razvojnega sklada za majhne in srednje projekte v Jugoslaviji.

TEMA DNEVA

Včeraj in nikoli več

Danes skupščina... in nikoli več. Bila je socialistična, delegatska, izvoljena po sto ovinkih. Molčala ali govorila je o že odločenih stvareh, sprejetih v zaprtih pisarnah in o tistih, ki jih je posredoval izvršni svet (spet izvrševalec!). Bila je nesuveren suveren nesuverenega ljudstva in naroda.

Seveda je v zadnjem letu, dveh že bolj odsevala duha časa in v njej je proti koncu že kdaj zadišalo po parlamentu. Vendar vse do konca ni imela lastne, pluralistične identitete, pameti in moči. To je bil in je ostal prostor, kjer se je organizirano izražal samo interes formalne ali neformalne oblasti. Drugačni so bili samo glasovi prostih strelcev. Ko je oblast v čisto zadnjem času v marsičem postala neoblast, je skupščina lahko večinoma samo še blokirala samo sebe ali pa nekdanje ukazovalce. Izjema so bila le »suverenostna« vprašanja, kjer so delegati skoraj kot en mož včasih že prevzemali pobudo; splošne emancipatorske težnje Slovenije so očitno tako rekoč že vsajene v vsakega posameznika, tudi delegata.

Tako se poslavlja telo, ki v osnovi ni moglo biti drugačno. Aprilske volitve bodo naslednika te skupščine naglo vrgle na samo konico družbene scene in ne glede na to, kakšna bo volja volilcev, je pomembno to, da bo v novem parlamentu poleg pozicije sedela tudi močna opozicija in še kakšen predstavnik »marginalcev« vmes. Ljudstvo bo naposled dobilo predstavnike po svoji volji, pisane, kot je najbrž ta volja. To bo torej naposled legitimna oblast, oblast s pooblastili in odgovornostjo hkrati, oblast, ki bo – čeprav morda še vedno ne povsem dokončno izoblikovana (»nenormalnost« prvih volitev, tridomnost) – to svojo legitimnost zelo potrebovala.

Kajti bližnji prihodnjik bo divji čas, tako zelo divji, da se bo morda morala na naglo sestati še celo ta skupščina, ki odhaja.

JANKO LORENCI

V ZASLUŽEN POKOJ

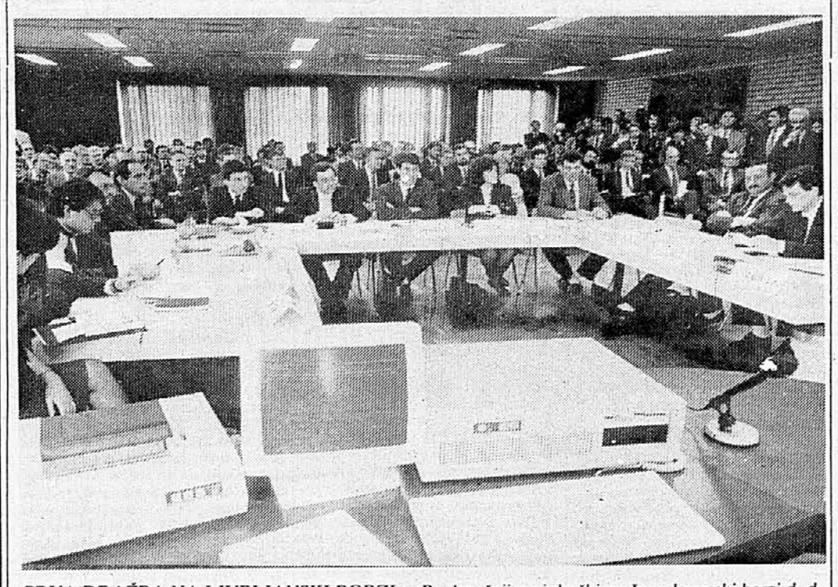
Karikatura: Franco Juri

Kandidati za volitve 8. aprila

LJUBLJANA, 29. marca – Imena, za katera je bilo v zadnjem obdobju med našimi bralci že prav nestrpno zanimanje, so zdaj tu – na skoraj treh straneh Dela (14. do 16.) objavljamo »volilni imenik« – imena vseh kandidatov, med katerimi bodo lahko volilci izbirali na volitvah 8. aprila.

Po zakonu o volitvah v skupščine je imena kandidatov z njihovimi najosnovnejšimi podatki pripravila za objavo republiška volilna komisija. V prvem volilnem krogu – državne volitve – bomo volili predsednika in člane predsedstva Republike Slovenije (glasovnica bo posebej za predsednika in posebej za člane predsedstva). Ta dan bomo volili delegate v zbor občin republiške skupščine – kandidatov je v vsaki volilni enoti več, mnogi so kandidati političnih organizacij. In volili bomo delegate oziroma stranke v družbenopolitični zbor republiške skupščine, ki bo po volitvah strankarsko sestavljen, zato bomo na glasovnicah volilci lahko svoj glas dali bodisi stranki bodisi posameznim kandidatom na strankarskih listah.

J. T.

PRVA DRAŽBA NA LJUBLJANSKI BORZI – Po današnji prvi dražbi na Jugoslovanski borzi d. d. v Ljubljani bi lahko sklepali, da pri nas spet raste zanimanje za vrednostne papirje. Kapital je hitro menjal lastnike, štirinajst brokerjev (na sliki) pa je z enajstimi kotiranimi vrednostnimi papirji ustvarilo za blizu 2,5 milijona dinarjev prometa. Tudi direktor borze mag. Draško Veselinović nam je povedal, da je prijetno presenečen nad tolikšnim obsegom transakcij. V prihodnje bodo borzni sestanki vsak torek in četrtek. Na njih bodo najprej zbirali naročila in računali izklicne tečaje, temu bosta sledila dražba in izpopolnjevanje borznih zaključnic. Več o današnji tečajnici na 4. strani. (M. J., foto: Zoran Vogrinčič)

Miličniki na Kosovu so vse bolj aktivni

Vse več je hišnih preiskav, zaslišanj in aretacij – Izseljujejo se Srbi, pa tudi Albanci

OD NAŠEGA DOPISNIKA

PRIŠTINA, 29. marca – Na Kosovu je spet zatišje. Stopnjuje se aktivnost policije, ki je občutno poostrila nadzor nad gibanjem v pokrajini, po vsem sodeč pa je veliko tudi hišnih preiskav, zasliševanj in aretacij. Nekaj forumov je danes obravnavalo uresničevanje tako imenovanega jugoslovanskega programa o Kosovu.

O tem sta govorili predsedstvi pokrajinske in pristinske socialistične zveze in na seji vseh treh zborov občinske skupščine Priština, kjer je razprava povzročila nacionalni razkol med delegati. Predsedstvo pokrajinske konference SZDL je ugotovilo, da se ne uresničujejo temeljni cilji YU programa. Separatistična dejavnost je še naprej glavni vzrok za izseljevanje iz pokrajine. Omenili so, da se je lani izselilo s Kosova okoli 1700 Srbov in Črnogorcev ter okoli 250 Hrvatov, vrnilo pa naj bi se 46 družin oziroma 515 ljudi. Huda zavora je omrtvično vlaganje v gospodarstvo, saj, kot so dejali, edino Srbija izgonom albanskih emigranov. Menili so tudi, da navzočnost združenega policijskega odreda povzroča vznemirjenost med Albanci. Tu je posredoval delegat **Goran Radenović**, ki je zahteval, naj se spoštuje poslovnik o delu skupščine oziroma dnevni red. Predsednik **Živojin Mitrović** je razpravo preusmeril k vprašanjem neuresničevanja YU programa in izseljevanja Srbov in Črnogorcev. Omenil je, da se je lani iz Prištine izselilo skupno 405 zaposlenih Srbov in Črnogorcev, kar naj bi bil zgovoren dokaz separatističnega pritiska na slovanski živelj. Od občinskih organov je zahteval, naj v dveh tednih pripravijo poročilo o usodi priporočil za zaposlovanje povratnikov.

Nadaljevanje na 2. strani

BRANIMIR NEŠOVIĆ

● Jutri se bo v hotelu Grand v Prištini nadaljevala »mostarska« okrogla miza o človekovih pravicah in demokraciji na Kosovu in Jugoslaviji. Dvodnevnih pogovorov, ki jih ob sponzorstvu več podjetij in obrtnih delavnic organizira pristinska podružnica Združenja za jugoslovansko demokratično pobudo, naj bi se udeležilo okoli 70 gostov.

Nepričakovana podpora

Več poslancev moskovskega sovjeta je podprlo litovsko neodvisnost – Landsbergis kliče na pomoč Zahod, zavzema pa se tudi za spravo z Moskvo

OD NAŠEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 29. marca – Petinsedemdeset poslancev moskovskega sovjeta podpira litovsko neodvisnost. Vytautas Landbergis kliče države članice helsinškega procesa na pomoč, hkrati pa zagovarja zgladitev spora z Moskvo. Moskva obtožuje nekatere zahodne medije, da o litovskih dogodkih pišejo provokativno. Načelnik uprave notranjih vojsk generalpolkovnik Šatalin je odpotoval v Zakavkazje, da bi zagotovil normalizacijo razmer na armensko-azerbajdžanski meji.

Litovsko ljudstvo in parlament sta bila deležna podpore tam, kjer sta jo najmanj pričakovala: poslanci moskovskega sovjeta so v posebni brzojavki podprli razglasitev litovske neodvisnosti. »Menimo, da je nasilno zadrževanje litovskega naroda v okvirih ZSSR nedopustno in da pomeni vmešavanje v vaše notranje zadeve. Narod, ki davi drug narod, tudi sam ni svoboden,« so zapisali poslanci. Obsodili so ukrepe sovjetskega predsednika in vlade, kopijo brzojavke s podpisi pa so naslovili tudi na predsednika Gorbačova.

Litovski parlament v posebni izjavi poziva ameriške državljane, naj podprejo njihovo neodvisnost, hkrati pa se obrača tudi na države članice helsinške deklaracije, naj pripomorejo, da bi ZSSR prenehala izvajati restriktivne ukrepe na litovskem ozemlju. Vytautas Landsbergis izraža

● MOSKVA, 29. marca (Tanjug) – Sovjetsko obrambno ministrstvo je danes pomilostilo vse litovske dezerterje, ki so obljubili, da bodo še naprej služili vojaščino, poroča TASS. Litovski vrhovni sovjet pa je dezerterje pozval, naj se skrijejo v svetišča, zaprte zdravstvene ustanove in druge težko dostopne objekte, da jih oblasti ne bi odkrile in vrnile v enote sovjetske vojske.

neomajnost v prizadevanjih za neodvisnost, hkrati pa se zavzema za zgladitev sporov z Moskvo. Ne izključuje možnosti referenduma, če se bodo pritiski centralnih oblasti nadaljevali.

Krasnaja zvezda svari pred razburljivimi razmerami v Litvi, Litovci naj bi formirali okrog 5000 prostovoljcev za zaščito republike. Moskva zdaj obtožuje še nekatere latvijske poslance, da spodbujajo milico k pomoči Litvi. V. Šved, šef litovske KP, zveste KPSZ, samozavestno izjavlja, da je bila njegova partija prisiljena pozvati armado, kajti »ne prokuratura ne sodišča republike nočejo pomagati«. Vojaške oblasti k temu dodajajo, da se v Vilniusu mudi polk zračnodesantnih vojsk, ki ščiti pomembne državne objekte, prepečuje izbruh spopadov in ščiti varnost prebivalcev litovskega glavnega mesta.

O zaostrovanju napetosti poročajo tudi z armensko-azerbajdžanske meje. V Zakavkazje je odpotoval načelnik uprave notranje vojske ZSSR generalpolkovnik V. Šatalin, ki naj bi zagotovil ureditev razmer, preprečil nasilne akcije in množične nemire ter poskrbel za zakonitost.

MIHA LAMPREHT

Ljubljana dobila borzo

Jugoslovanska borza vrednostnih papirjev, d. d. Ljubljana je danes odprla svoja vrata – Na njej bodo kotirala podjetja iz vse države

LJUBLJANA, 29. marca – Po enoletnih pripravah je danes v Ljubljani odprla svoja vrata Jugoslovanska borza vrednostnih papirjev, delniška družba. Predsednik njenega upravnega odbora Stane Valant je na slovesni otvoritvi v nabito polni borzni dvorani v poslopju Stanovanjsko-komunalne banke med drugim povedal, da borza v Ljubljani ne bo nikakršna regionalna ali republiška borza, temveč je njena ambicija biti prva in največja borza vrednostnih papirjev v Jugoslaviji.

Borza bo delovala na celotnem območju države, njeni sestanki bodo dvakrat na teden, na njih pa bodo sodelovali predstavniki ustanoviteljev in posebni nebančni posredniki. Trgovanje na njej bo sprva teklo na tako imenovanem reguliranem prostem trgu, kasneje pa bodo podjetja pred sprejemom na borzo temeljito pregledana in v skladu s svojo uspešnostjo razvrščena na uvrščeno in neuvrščeno kotacijo. Kot je povedal direktor borze Draško Veselinović, bodo lahko na uvrščeni kotaciji sodelovala le najboljša jugoslovanska podjetja. Na borzi bodo kotirali obveznice, delnice in certifikati bank, podjetij in drugih pravnih oseb pa tudi drugi lastniški in dolžniški vrednostni papirji, če bodo imeli dovoljenje upravnega odbora in odbora za sprejem na borzo. Borza bo že prihodnji teden objavila tudi LI, ljubljanski indeks, ki bo predstavljal gibanje tečajev najpomembnejših vrednostnih papirjev.

Občani bodo borzo sicer lahko obiskovali, posle z vrednostnimi papirji pa bodo opravljali prek pooblaščenih posredniških organizacij. Na borzi bo možnih po dvanajst različnih naročil za nakupe in prodaje vrednostnih papirjev, borzna pravila pa omogočajo tudi terminsko poslovanje.

Ustanovitelji borze načrtujejo, da bo ta spodbudila nastajanje drugih ustanov, ki so nujne za učinkovito delovanje trga kapitala, in menijo, da bi morala Ljubljana izkoristiti nekatere svoje prednosti pred drugimi jugoslovanskimi finančnimi središči.

MIHA JENKO

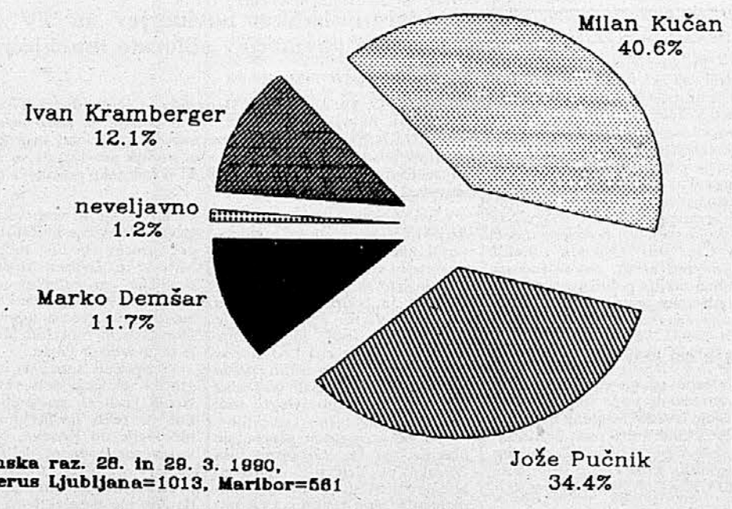
● Predsedstvo SFRJ o razmerah na Kosovu

BEOGRAD, 29. marca (Tanjug) – Predsedstvo SFRJ je na današnji seji, ki jo je vodil predsednik dr. Janez Drnovšek, proučilo sedanje razmere na Kosovu in naloge državnih organov v zvezi s tem. Med drugim je sklenilo tudi seznaniti javnost, da je na seji 8. marca z večino glasov sprejelo sklep o imenovanju Štefana Korošca za jugoslovanskega veleposlanika na Portugalskem.

Tupurkovski šel v Ameriko

BEOGRAD, 29. marca (Tanjug) – Član predsedstva SFRJ dr. Vasil Tupurkovski je danes odpotoval na večdnevni obisk v Kanado in ZDA. Govoril bo s predstavniki političnega življenja obeh držav, sestal pa se bo tudi s predstavniki jugoslovanskih izseljenskih organizacij.

Rezultati Delove volilne generalke

**Terenska raz. 28. in 29. 3. 1990,
Numerus Ljubljana=1013, Maribor=561**

LJUBLJANA, MARIBOR, 29. marca – Če bi o predsedniku in članih predsedstva Slovenije odločalo 1591 mimoidočih, ki so včeraj in danes na ljubljanskih in mariborskih ulicah izpolnjevali testne glasovnice na naši generalki za volitve, bi bil predsednik predsedstva Milan Kučan, člani predsedstva pa Ciril Zlobec, Ivan Oman, Dimitrij Rupel in Matjaž Kmecl.

Če smo natančnejši: Milan Kučan in Jože Pučnik bi se morala še enkrat pomeriti v drugem krogu volitev, kajti nobeden od njiju ni dobil več kot 50 odstotkov glasov, kar bi zadostovalo za prevzem predsedniškega mesta že po prvem krogu volitev. Več na 3. strani. (M. P.)

Jutri v prilogi

Jana Taškar
Vse, kar morate vedeti o prvih svobodnih povojnih volitvah
Tema tedna: Volilni praktikum v končnici

●

S kom in kako mislijo vladati osvajalci nove oblasti
Vprašanja nosilcem strankarskih list

●

Nadežda Gaće
Federacija je najmanj potrebna Srbiji
Slobodan Vučetić, član predsedstva Srbije, o federaciji, konfederaciji in odcepitvi

●

Mojca Drčar-Murko
Nekam znane težave »malih« Italijanov
Zmeda pri zahodnih sosedih

●

Danko Plevnik
Orumeneli spomin na bratstvo
Slovenci na Kordunu in Baniji

PODJETJA, ZASEBNIKI!
Dostava vseh vrst pošiljk do 50 kg od vrat do vrat!
Pošiljko prevzamemo od vas osebno in jo preko lastne distribucijske mreže dostavimo prejemniku v 24 urah.
YU PD
Jugoslovanska paketna distribucija
(061) 319-404, 312-988 n. c.
POKLIČITE ŠE DANES!
V marcu dostavimo vašo prvo pošiljko brezplačno!

WORDSTAR
SRC KEMIJA
Ekskluzivni distributor za Jugoslavijo
tel. (061) 273-373, 271-280, 273-385, 273-387

S TELEPRINTERJA

Crvena zastava znižuje cene

BEOGRAD, 29. marca (Tanjug) – Kragujevška Crvena zastava je sklenila poceniti nekatere avtomobile, in sicer za 10 do 19 odstotkov. Tako so 126 PGL pocenili s 43.000 na 35.000 dinarjev ali za 19 odstotkov. Za prav toliko je nižja tudi cena lade caravan. Za 15 odstotkov so pocenili lado niva, vse druge modele lade pa za 10 odstotkov. Poleg tega bodo avtomobile prodajali tudi na 6-mesečno posojilo (doslej na trimesečno) s 40-odstotnim pologom. Spričo visokih obrokov lahko dobi posojilo več družinskih članov. Te novosti so sporočili na današnji Zastavini konferenci, ki so jo pripravili pred jutrišnjo otvoritvijo beograjskega avtomobilskega sejma.

Zvezni sindikati pred bankrotom?

BEOGRAD, 29. marca (Tanjug) – Na današnji seji je predsedstvo sveta Zveze sindikatov Jugoslavije razpravljajo o položaju delavca po preobrazbi temeljnih organizacij združenega dela v družbena podjetja. Član predsedstva sveta ZSJ Momo Colaković je uvodoma dejal, da funkcije poslovodnih in samoupravnih organov v statutih podjetij niso jasno razmejene. Opozoril je na dve skrajnosti. Po eni strani je poslovodna struktura dobila pristojnost za odločanje o vseh vprašanjih, ki prispevajo k učinkovitejšemu poslovanju in prevelika pooblastila nad delavci, po drugi strani pa so jim iz strahu pred uzurpacijo vzeli pristojnost za učinkovito ukrepanje. Vtis, da je preobrazba le formalna, potrjujejo tudi prvi poslovni rezultati družbenih podjetij, je dejal Colaković. Na seji so obravnavali tudi pripravе na 11. kongres ZSJ. Opozorili so na težave, s katerimi se srečuje svet ZSJ zaradi pomanjkanja denarja. Od januarske članarine je prišlo samo 54 odstotkov, še slabše pa je za februar in marec. Republiške in pokrajinske svete so pozvali, naj svoje obveznosti čimprej poravnajo. Zvonimir Hrabar je posredoval pripombe iz republik in pokrajin, ki hočejo, naj se iz statuta ZSJ črta vse, kar posega v samostojnost teh sindikalnih zvez.

Sodelovanje štirih mest

LJUBLJANA, 29. marca – Današnjo predstavitev štirih mest v okviru Alpe-Jadran je organiziralo mesto Ljubljana pod vodstvom županje Nuše Kerševan. Predstavniki vseh štirih mest, to je Ljubljane, Celovca, Gradca in Beljaka, so menili, naj to mlado sodelovanje preraste v močno skupnost, ki bo znala enotno predstavljati in prodajati storitve na tretjih trgih, to je v Ameriki in na Japonskem, a tudi v Evropi. Pobuda za sodelovanje se je oblikovala lani, letos pa so izšle že prve skupne edicije. Pri nas se v skupno akcijo s programi vključujejo ljubljanska komite za turizem in turistična zveza, Cankarjev dom, Kompas kot agencija in ne nazadnje tudi hoteli Kompas, Slon, Union, Holiday Inn. Vsa štiri mesta povezujejo kulturno zgodovinske vezi, ki jih kaže negovati. (M. U.)

Mladi matematiki bodo tekmovali

IDRIJA, 29. marca – Letošnje republiško tekmovanje mladih matematikov, najboljših iz slovenskih srednjih šol, bo v znamenju poltisočletnice Idrije in njenega rudnika. Gostitelj tekmovanja, ki bo to soboto, 31. marca, bo namreč idrijska srednja šola, ki nosi ime po avtorju slovitih logaritemskih tablic, po Juriju Vegi. Pričakujejo udeležbo okoli 160 mladih matematikov, ki jim bodo pokazali tudi zanimivosti kraja. (K. R.)

Tam bo ustanovil dve podjetji

MARIBOR, 29. marca – Delavski svet podjetja Tam je sprejel sklep o začetku priprav za ustanovitev mašanega podjetja Tam Iveco tovornjaki in podjetja TAM Tronic, ki bo inženiring za opremo s področja avtomatizacije in merilne tehnike. Delavski svet je tudi sklenil, da bo v Iranu odprli predstavništvo, saj izdelajo za to državo okoli 2000 kompletov avtobusnih šasij na leto. (M. K.)

Rahla omilitev denarnih zavor

BEOGRAD, 29. marca (Tanjug) – Dinarski plasmaji bank morajo biti konec marca za 13 odstotkov nižji kot 31. decembra lani, je rečeno v sporočilu, ki ga je danes objavila Narodna banka Jugoslavije. Banke ne bodo mogle povečati svojih dinarskih plasmajev niti aprila – zadnji dan tega meseca naj bi bili ti namreč za 14,5 odstotka manjši kot konec minulega leta. Svet guvernerjev NBJ je omejil tudi plasmaje Narodne banke Jugoslavije, vojaškega servisa in poštne hranilnice, ki morajo 30. aprila znašati toliko kot 31. decembra lani. S tem sklepom je restriktivnost dinarskih plasmajev konec marca zmanjšana, a tudi prenesena v april, je med drugim rečeno v omenjenem sporočilu.

General Kolšek v Petrolu

LJUBLJANA, 29. marca – Danes je bil na delovnem obisku v Petrolu poveljnik V. armadnega področja generalpolkovnik Konrad Kolšek s sodelavci. Z vodilnimi delavci Petrola so pregledali dosedanje sodelovanje, ki je bilo uspešno in spregovorili o načrtih, novih skupnih skladiščih, bencinskih servisih ter o razširitvi spektra naftnih derivatov, ki jih armada kupuje v Petrolu. (J. K.)

Zapostavljeno varstvo potrošnikov

LJUBLJANA, 29. marca – Na današnji okrogli mizi z naslovom »Varstvo potrošnikov naj bo po evropskih standardih«, ki jo je organizirala Socialistična zveza Slovenije, so ugotovili, da imamo v Jugoslaviji sicer množico predpisov, ki obravnavajo varstvo potrošnikov, ki pa se med seboj pogosto izključujejo, pa tudi sankcioniranje je popolnoma neučinkovito. Dr. Franc Pernek je povedal, da imajo v razvitih državah posebna sodišča za vprašanja s področja varstva potrošnikov, pri nas pa bi lahko bili zadovoljni že z oddelki na rednih sodiščih, ki bi se ukvarjal s to tematiko. Predvsem pa bi morali zagotoviti, da bi lahko v imenu potrošnika vložil tožbo kdorkoli. Premalo so razvite tudi primerjalne analize izdelkov, zelo prav pa bi prišel tudi časopis, ki bi potrošnike obveščal o kakovosti izdelkov in o cenah, brez reklamnih prijemov, seveda. (M. N.)

Prvi avtomat za telefonske žetone

KRANJ, 29. marca – V Iskri Terminali so začeli izdelovati avtomate za prodajo žetonov za javne telefonske govorilnice. Te dni so prvo tako napravo namestili v prostorih kranjske pošte v starem delu mesta, v prihodnjih dneh pa bodo še eno na letališču Brnik. Z novimi avtomati naj bi pri nas postopno odpravili zadrege pri nakupu žetonov. (L. S.)

Predsednik elektrogospodarstva se opravičuje

MARIBOR, 29. marca – Vršilec dolžnosti predsednika sozda EGS Milan Krajnik trdi, da je predsedstvo protestnega zbora mariborskega dela slovenskega elektrogospodarstva prekoračilo svoja pooblastila. Kot je tudi sporočil občinskim organom, predlog, da bi predlagali sklepanje o nezaupnici predsedniku republiškega IS Dušanu Šinigoju in republiškemu energetskemu ministru Gvidonu Kaclu, nima podlage v sklepih delavskega sveta. Iz neuradnih virov smo zvedeli, da se je obema tudi opravičil in dejal, da je to delo posameznikov. Medtem se predsedstvo protestnega zbora že pritožuje, da njegovih sklepov ne upoštevajo, vodstvo Elektrogospodarstva pa mu vrača z očitkom, da ravno njihove akcije otežujejo dialog z republiško vlado. (M. K.)

Spor o preobrazbi črnogorske SZDL

TITOGRAD, 29. marca (Tanjug) – Predsedstvo republiške konference SZDL Črne gore je na današnji seji sklenilo predlagati dve izhodišči za reformo SZDL – prvo je pripravila njegova delovna skupina, drugo pa občinska konferenca SZDL Titograda. Odločitev za eno ali drugo izhodišče je bila nemogoča, a ne zato, ker ne bi bilo jasno, katero je politično ustreznejše in zrelejše, marveč zato, ker je titograjsko izhodišče že šlo v javno razpravo v tej občini. Pomembno pa je, da ne ponuja nič bistveno novega, kar bi zagotavljalo obnovo SZDL: pravzaprav je to klasičen koncept preživete frontne dejavnosti. Na današnji seji so med drugim kritizirali ravnanje titograjske občinske konference, ki je hotela s svojo pobudo, po vsem sodeč, prevzeti »krmilo« reforme SZDL v Črni gori. Osnutek izhodišč predsedstva RK SZDL Črne gore pa predvideva, naj bi sedanja socialistična zveza postala nova, sodobna oblika političnega združevanja v samostojno politično stranko z lastnim programom in individualnim članstvom.

CK ZKH zavrnil sodelovanje na seji CK ZKJ

ZAGREB, 29. marca (Tanjug) – »Napovedane seje CK ZKJ ni mogoče imeti za legitimno, ker je znano, da ne bodo sodelovali vsi konstitutivni deli ZKJ. Vztrajanje pri njeni izvedbi ne glede na to, da ni pripravljena, ter metode in ravnanje, s katerimi si našo organizacijo prizadevajo obnoviti na starih osnovah, lahko prispevajo k novim razdorom v ZKJ in poglobitvi jugoslovanske krize. Zato se seje ne bomo udeležili,« poudarjajo v stališčih CK ZKH-Stranke demokratičnih sprememb.

Za demokratično konstituiranje strank

BEOGRAD, 29. marca (Tanjug) – Državni organi morajo izpolniti normativne in organizacijske pogoje za mirno in demokratično konstituiranje političnih strank pa tudi za izvolitev novih skupščin, je na sestanku z republiškimi in pokrajinskimi sekretarji za pravosodje dejal zvezni sekretar za pravosodje in upravo dr. Vlado Kambovski. Obravnavali so aktualna vprašanja v zvezi s političnimi strankami in združevanjem občanov.

Prazne blagajne bodo obrzdale plače

Intervencijski zakon ni bil posebno močna omejitev – Nelikvidnost bo mnogo hujša

BEOGRAD, 29. marca (Tanjug) – Februarska izplačila prejemkov, zaslužnih januarja, so se v primerjavi s prejšnjim mesecem povečala za 8,5 odstotka. Čeprav so plače uradno zamrznjene, precejšnje povečanje denarne mase za te namene ne dokazuje, da je prišlo do kršitve zakona.

Finančni strokovnjaki trdijo, da se predpisi še naprej dosledno spoštujejo. Pri tem navajajo, da je zvezna vlada začetne omejitvene ukrepe s poznejšimi intervencijami precej omilila. Tako se komaj 26 odstotkov zaposlenih ravna po temeljnem določilu, po katerem zaslužki ne morejo biti večji od novembrskih osebnih dohodkov, izplačanih do 15. decembra. Večina torej izkorišča eno izmed treh možnosti, ki jih zakon predvideva namesto najostrejše omejitvene variante.

Večina gospodarskih in negospodarskih dejavnosti – od industrije in rudarstva prek kmetijstva do izobraževanja in zdravstva – ima pravico uporabiti določilo, po katerem se novembrski osebni dohodki lahko povečajo za 20 odstotkov. V drugi skupini so zaposleni, katerih povprečni mesečni zaslužek v lanskem oktobru je v primerjavi s povprečjem gospodarstva v republiki ali pokrajini zaostajal za več kot 21 odstotkov. V teh podjetjih imajo pravico, da za osnovo izplačila – če je to zanje ugodneje – vzamejo 80 odstotkov povprečnega oktobrskega zaslužka, povečanega za število novih delavcev in mesečno rast življenjskih stroškov.

Poleg tega so januarski podatki Službe družbenega knjigovodstva pokazali, da 10-odstotna rezerva za dovoljeno rast decembrskih plač ni bila izkoriščena, tako da je del podjetij to pravico prenesel na naslednji mesec, kar je prav tako v skladu z zakonom.

Vse bolj je očitno, da predpisi niso glavna ovira oz. omejitev za rast plač. Gospodarstvo, ki mu primanjkuje denarja, tudi februarja ni izkoristilo možnosti za njihovo povečanje, zaradi pomanjkanja denarja pa bodo imela podjetja v prihodnjih mesecih še večje težave.

Novembra je vsak deseti delavec dobil novembrsko plačo iz posojil. V tem mesecu je več kot 1400 kolektivov v državi napolnilo sklade za osebne dohodke s posojili v višini skoraj 900 milijonov dinarjev. Novi predpisi o zmanjšanju dinarskih plasmajev bodo banke prisilili, da bodo privile denarne pipe. Ni dvoma, da bodo odločitev spoštovale, ker bodo v nasprotnem primeru same doživele brodolom. Če se nam bo posrečilo ohraniti denarno-finančno disciplino, ne bo prav nobene nevarnosti za eksplozijo zaslužkov, ki bi ogrozila program zvezne vlade.

INES KVATERNIK

Denar za socialne programe so zahtevali pravočasno

Toda Slovenija je ostala praznih rok, ker je ZIS ta denar še pred rokom razdelil tistim, ki meril sploh ne izpolnjujejo

LJUBLJANA, 29. marca – V novinarskih poročilih z včerajšnje tiskovne konference člana ZIS in zveznega sekretarja za delo, zdravstvo in socialno politiko Radiše Gačića, ki so bila objavljena v Dnevniku in Delu, je zapisana Gačićeva trditev, da Slovenija in Hrvatska nista zaprosili za denar iz zveznega proračuna za sofinanciranje socialnih programov. Zato pri delitvi 75,5 milijona dinarjev akontacij nista bili udeleženi, pač pa je ZIS ta denar kot akontacije razdelil drugim republikam in obeh pokrajinama.

Gačićeva trditev, vsaj kar zadeva Slovenijo, ne drži. Naša republika izpolnjuje merila iz zakona, na podlagi katerega se denar za te namene deli, pravočasno – 15. februarja letos – pa je republiški izvršni svet Zveznemu izvršnemu svetu poslal tudi ustrezno zahtevo za odobritev 40 milijonov dinarjev za sofinanciranje socialnih programov v naši republiki v prvih treh mesecih letos.

Res pa je, da je ZIS akontacije razdelil prehitro, pred rokom, do katerega je bilo treba poslati zahteve, in še predno je sprejel navodila, po katerih se bo ta denar delil. Poleg tega pa prejemniki omenjene akontacije sploh ne izpolnjujejo meril, navedenih v zveznem zakonu o delitvi denarja za delno sofinanciranje socialnih programov v republikah in pokrajinah. Teh meril ne izpolnjujejo zato, ker nimajo z zakoni opredeljenih pravic do socialnih pomoči in izdelanih socialnih programov.

Zato so bile omenjene akontacije razdeljene v nasprotju z zveznim zakonom. Republiški izvršni svet je ZIS na to že opozoril, ta pa je obljubil, da bo odslej merila dosledno upošteval, sporoča republiški komite za informiranje.

Cene mleka bodo ostale nespremenjene

Zaradi slabše prodaje mleka in izdelkov ni možna niti minimalna podražitev

LJUBLJANA, 29. marca – Za ta mesec oddano mleko bodo rejci dobili najaksneje do srede aprila 4,06 dinarja za liter. Tolikšna je namreč za marec izračunana povprečna odkupna cena mleka, pri kateri je že vračunana tudi kompenzacija, premija in dodatek na kakovost. Izhodiščna cena 4,00 dinarja za liter, ki jo je konec minulega meseca že določil republiški odbor za mleko na podlagi KIS-ovih izračunov proizvodnih stroškov, se bo pri izplačilu povečala za višino, enako eskontni stopnji NBJ (ta je za marec 1,626-odstotna).

Odbor za mleko je danes sklenil, da bo enaka cena veljala tudi za aprila oddano mleko. Z upoštevanjem valorizirane vrednosti (eskontna stopnja NBJ) bodo v maju (najkasneje 16. maja) plačali v povprečju 4,13 dinarja za liter mleka. Tako so se odločili, ker v sedanjih razmerah, ko se v mlekarnah kopičijo zaloge izdelkov (predvsem sirov), ni mogoče niti minimalno zvišanje odkupnih cen (za 0.03 dinarja, kolikor naj bi bila višja proizvodna cena mleka po izračunih KIS).

M. Š.

Vse več je tistih, ki bi risali nove meje Hrvaške

Dr. Franjo Tuđman dvomi tudi o bosansko-hercegovskih mejah – Srbi vse glasneje zahtevajo avtonomna območja – Strah pred istrskim avtonomizmom

OD NAŠEGA DOPISNIKA

SPLIT, 29. marca – Po pomladnih volitvah na Hrvaškem bodo notranje meje prav gotovo tema, ki jo bodo med prvimi uvrstili na dnevni red. Na to ne opozarjajo samo pogoste izjave dr. Franja Tuđmana, vodje Hrvaške demokratične skupnosti (HDZ), stranke, ki šteje že več kot pol milijona Hrvatov, temveč tudi razprave o statusu Dalmacije in Istre.

Dr. Franjo Tuđman, ki se zavzema za to, da bi Hrvatje živeli v svojih etničnih in zgodovinskih mejah, je v predvolilni tv oddaji izrazil dvom celo o bosansko-hercegovskih mejah. Kot je dejal, je sedanja podoba Hrvaške že na prvi pogled nenaravna.

Tudi Srbi na Hrvaškem, zlasti člani in simpatizerji Srbske demokratske stranke iz Knina, niso zadovoljni s sednjimi mejami. Toda oni ne zahtevajo samo kulturne, temveč tudi politično avtonomijo za območje Knina, za Liko, Kordun, Banijo in del Slavonije. Podobno zahtevajo tudi simpatizerji Vuka Draškovića in nekaj politikov iz najožjega Miloševićevega kroga.

Vse druge hrvaške stranke, med njimi tudi zelo vplivna Koalicija narodnega sporazuma, ki se zavzema za konfederativno ureditev Jugoslavije, še vedno zagovarjajo meje avnojske Jugoslavije. Ali bodo spoštovane, sè bo pokazalo že v kratkem.

Nerešeno je tudi vprašanje, kakšen naj bo v prihodnje položaj Istre, čeprav problem ni tako izrazit kot problem Dalmacije. Tako imenovnai »pravi« Hrvatje, med njimi tudi člani HDZ in Koalicije narodnega sporazuma, nasprotujejo kakršnemukoli istrskemu avtonomizmu, ker je Istra, kot trdijo, Hrvaška. V polemiki, ki se je vnela na straneh reškega Novega lista, je književnik Zvane Črnja osumil Istrski demokratski sabor avtonomaštva, ki pa ga vodja stranke Ivan Pauletta zanika.

Polemiki s hrvaške strani trdijo, da lahko Istra pripada le Hrvaški oziroma Sloveniji, saj živi na tem polotoku v glavnem slovansko prebivalstvo, zato bi lahko sleherna drugačna rešitev povzročila celo mednarodno krizo.

GORAN MORAVČEK

Umrl Dobroslav Mihajlović-Sokol

LJUBLJANA, 29. marca (Tanjug) – Tu je v 66. letu starosti umrl nosilec partizanske spomenice 1941 Dobroslav Mihajlović-Sokol.

Umrl je Julij Sočan

LJUBLJANA, 29. marca (Tanjug) – V Ljubljani je v 81. letu starosti umrl nosilec partizanske spomenice 1941 Julij Sočan.

Center za mir in nenasilje

LJUBLJANA, 29. marca – Danes so na Mestnem trgu 13 v Ljubljani odprli Center za kulturo miru in nenasilja na Mestnem trgu 13. Na predstavitvi so povedali, da bo deloval predvsem kot komunikacijsko, raziskovalno in dokumentacijsko središče. Z delovanjem bo začel v ponedeljek, 2. aprila, odprt pa bo vsako popoldne od ponedeljka do petka.

Center za kulturo miru in nenasilja bi moral biti predvsem prostor, kjer se ljudje lahko srečujejo in združujejo v različne dejavnosti, je na tiskovni konferenci dejal **Marko Hren.** Dejavnosti Centra so: knjižnica in dokumentacijski del, lokalne in mednarodne komunikacije, Helsinška državljanska skupščina, mirovni tabor, pacifistična zaveza, uredništvo Independent Voices, kultura miru, mirovna vzgoja, SOVA – Slovenija odpravi vojaški aparat.

Stojan Sorčan je predstavil koncept predmeta Kultura miru in nenasilja kot nadomestilo za SLO in DS na srednjih šolah in fakultetah. Koncept so sestavili: skupina strokovnjakov zavoda za šolstvo, RK ZSMS-Liberalna stranka, Zeleni in druga neodvisna gibanja v Sloveniji. Predmet naj bi učil in vzgajal za mir.

INES KVATERNIK

Izgon politike iz policije

Zadnje partijske organizacije bodo prav kmalu odpravili – Miličnik bo lahko član katerekoli stranke – Srbi nimajo takšne prevlade, kot nekateri trdijo

OD NAŠEGA DOPISNIKA

ZAGREB, 29. marca – V hrvaški policiji lahko po novem delujejo člani katerekoli stranke, ateisti ali verniki, vendar je v njej prepovedano ustanavljanje strank. Kmalu bodo odpravili še zadnje partijske organizacije, je na današnjem pogovoru s časnikarji poudarila podsekretarka v RSNZ SR Hrvaške Frančiška Jurak.

Ali se je hrvaška policija že prilagodila prehodu iz enega v večstrankarski sistem? Vodstvo republiškega RSNZ odgo-

● Na tiskovni konferenci so tudi povedali, da so od prekinitve javnega zborovanja Hrvatske demokratske zajednice v Benkovcu do danes identificirali devet ljudi, ki so kalili javni red in mir. Proti vsem so uvedli postopek zaradi prekrška. Nadaljuje se tudi preiskava proti Bošku Čubriloviću, ki je poskušal napasti dr. Franja Tuđmana. Sodni izvedenci so ugotovili, so povedali ob tej priložnosti, da je imel Čubrilović pri sebi plinsko pištolo, ki »ni smrtonosna«, saj gre le za strašilno orožje.

varja pritrdilno. Časnikarji so takoj opazili, da na pogovoru prvič ni bilo republiškega sekretarja za notranje zadeve **Vilima Mulca,** njegov namestnik Milan Brezak pa je nepreprličljivo odgovoril, da tema pogovora – to pa je delovanje policije v spremenjenih razmerah in problemi v tem letu – ne zadeva delovanja notranjega ministra. Znano je, da so po dogodkih v Benkovcu, po napadu na dr. Franja Tuđmana, domala vse opozicijske stranke zahtevale odstop Vilima Mulca, neuradno pa smo zvedeli, da ga bodo v kratkem upokojili.

O dogodkih v Benkovcu je predsekretar RSNZ SR Hrvaške **Ivan Sokač** izjavil, da mora po zakonu o javnem redu in miru organizator javnega zborovanja na prostem zagotoviti delovanje varnostne službe. Takih zborovanj je v predvolilnem času vse več: zadnjo soboto in nedeljo jih je bilo več kot štirideset.

Eden najpomembnejših očitkov opozicije se nanaša na neustrezno narodnostno sestavo policije, češ da v njej prevladujejo Srbi. Po besedah Frančiške Jurak je v vodstvu hrvaške policije 63 odstotkov Hrvatov, 32 odstotkov Srbov, 4 odstotke Jugoslovanov in odstotek drugih. Tudi med miličniki prevladujejo Hrvati, ki jih je 51 odstotkov, 30 odstotkov je Srbov, 15 odstotkov Jugoslovanov in 4 odstotki drugih. Eden izmed razlogov za

● Zdaj so tudi opustili merila o moralnopolitični ustreznosti tako za miličniške šole kakor tudi za sprejem v službo. »Dosjeji o ljudeh ne obstajajo,« poudarja načelnik službe javne varnosti Stanko Paraminski, ki je ob tem dodal, da ima policija podatke samo o tistih, ki so kdaj kršili zakone. Ali so s tem odgovorom zadovoljni kritiki »policijskih dosjejev«, pa je seveda drugo vprašanje, ki presega poročilo s tiskovne konference v RSNZ SR Hrvaške.

neustrezno nacionalno sestavo policije (ki pa je po podatkih prizadetih dosti boljša, kot o njej mislijo v javnosti), je prav gotovo nagrajevanje.

PETER POTOČNIK

Socialisti dve strehi nad glavo, liberalci pa na dežju

TRBOVLJE, 29. marca – Predvolilni strankarski boj se je v Trbovljah dodobra razvnel. Toda bolj kot boj za volilce (človek bi tako pričakoval) je postal tekma za prostor shodov, pogovorov in kar podobnega še pripravljajo stranke v tem času.

Igra se je torej začela odvijati 18. marca – in to med OK ZSMS ter OK SZ. OK SZ je res že enkrat prestavila datum današnje prireditve (načrtovali so jo že za 22. marca in jo zaradi obiska Dimitrija Rupla v organizaciji liberalcev prestavila na današnji dan), toda Liberalni stranki je ves ta čas zagotavljala, da gre za zborovanje upokojencev. Obisk Jožeta Smoleta so javili šele naknadno, ko je ZSMS že razobesila svoje plakate in poslala vabila. SZ pa ta čas vendar ni mirovala: rezervirala je večjo in manjšo dvorano v trboveljskem Delavskem domu, pač glede na udeležbo. Mimogrede: številni poslušalci Jožeta Smoleta so danes stali ob strani in zunaj predavalnice, medtem ko je bila velika gledališka dvorana prazna. Tačas pa je v največjem nalivu ZSMS imela predvolilno konvencijo pred Delavskim domom – s prav malo obiskovalci.

Robert Jerman, sekretar OK ZSMS v Trbovljah, o vsem tem meni: »Za konferenco društva upokojencev seveda ni potrebno dovoljenje oddelka za notranje zadeve, ker ne gre za javno prireditev. Toda z obiskom Jožeta Smoleta in v sodelovanju s SZ je konferenca v tem občutljivem predvolilnem času to zanesljivo postala. Na očitke, da bi se kot mlajši vendar lahko umaknili, odgovarjam, da smo mi prireditev prijavili v skladu z zakonom in ne da bi vedeli za obisk predsednika SZ.«

Pa še to: informativna služba SZ Slovenije obiska Jožeta Smoleta danes v Trbovljah res ni imela na programu. In mladi se zdaj sprašujejo, čigavo vabilo je vendar bilo tisto pravo, na katero se je predsednik SZ Smole odzval.

POLONA MALOVRH

Ustanovljen iniciativni odbor za Štajersko ekonomsko zvezo

Prvi predsednik dr. Alojz Križman pravi, da bo glavna naloga te zveze premagati zapostavljenost Štajerske

SLOVENSKE KONJICE, 29. marca – Rektor mariborske Univerze dr. Alojz Križman je prvi predsednik iniciativnega odbora za ustanovitev Štajerske ekonomske zveze, ki so ga na pobudo ZSMS-Liberalne stranke imenovali danes v Slovenskih Konjicah. Cilj zveze je predvsem gospodarsko povezati slovensko ter avstrijsko Štajersko s Hrvaškim Zagorjem in Zagrebom.

Dr. Alojz Križman je ob tem označil ustanovitev Štajerske ekonomske zveze kot pomembno dejanje, ki je v prvi vrsti odgovor na zapostavljanje Štajerske v preteklosti. Ta zapostavljenost se je usodno kazala v odlivu kadrov in kapitala v republiško središče, danes pa se zrcali predvsem v gospodarskem krahu obeh velikih centrov Štajerske, Maribora in Celja. Poudaril je pomen infrastrukture in izgradnje sodobne cestne povezave proti Ljubljani in Zagrebu in logično navezavo na phyrnsko avtocesto, s katero bo Štajerska spet dobila osnovo za hitrejši razvoj.

Iniciativno listino za ustanovitev Štajerske ekonomske zveze so danes v Slovenskih Konjicah podpisali predstavniki ZSMS-Liberalne stranke oziroma njeni kandidati za župane iz dvanajstih slovenskih občin (Slovenske Konjice, Šentjur, Celje, Maribor, Pesnica, Ruše, Ptuj, Lenart, Slovenska Bistrica, Ormož, Laško in Šmarje). S tem so se zavzemali, da se bodo po volitvah v novih skupščinah, posebej republiški, zavzemali za uresničitev osnovnih ciljev zveze. Prihodnji teden pripravlja iniciativna skupina še dve srečanji. Eno bo ob prisotnosti predstavnikov dvanajstih ob-

● V ZSMS-Liberalni stranki ne govorimo o odcepitvi Slovenije iz Jugoslavije, je v Slovenskih Konjicah dejal dr. Alojz Križman. V prvi vrsti želimo ustvarjati pogoje za to, da bi se v Jugoslaviji vendarle lahko pogovarjali narod z narodi in republika z republikami. Če bomo ugotovili, da dialog v Jugoslaviji zares ni možen, pa bomo kot stranka ljudem morda ponudili idejo o odcepitvi Slovenije.

čin – podpisnic iniciativne listine – z graškim županom Alfredom Stinglom, drugo pa s predstavniki koalicije hrvaške enotnosti, ki je pobudo za ustanovitev Štajerske ekonomske zveze že podprla.

DAMJANA STAMEJČIČ

Nobenih znakov, da bi Jadran cvetel

Iz rovinjskega centra za raziskovanje morja sporočajo, da alg za zdaj ni

REKA, 29. marca – Jadransko morje na severu vsaj za zdaj še ni onesnaženo. To so ugotovili oceanografi rovinjskega centra za raziskavanje morja med večdnevnim križarjenjem z ladjo Vila Velebita. V poročilu, ki ga je podpisal mag. Robert Prekali, je zapisano, da za zdaj še ni nobenih znakov cvetenja morja. Do enakih ugotovitev so prišli na svoji strani Jadrana tudi italijanski raziskovalci. S tem se je začela letošnja skupna jugoslovansko-italijanska raziskovalno-zaščitna akcija.

Strokovnjaki trdijo, da se je naša država letos na turistično sezono pripravila mnogo bolje, kot se je lani. Poleg ekoloških ladij Jastog in Ecomar z Reke naj bi kupili še 12 čistilnih ladij in štiri patruljne čolne. Izvršni svet sabora Hrvaške je načrt podprl in reški Dezinfekciji odobril nakup prvih treh ladij, ki bodo, kot je pričakovati, že med to sezono križarile po Severnem Jadranu.

G. M.

Vse se spreminja, nacionalni kadrovski ključ pa bo ostal

Bosansko-hercegovski sindikat se bo, tako pravijo, spremenil v interesno organizacijo – Mandati brez omejitev

OD NAŠEGA DOPISNIKA

SARAJEVO, 29. marca – Bosansko-hercegovski sindikat, ki naj bi se na jutrišnjem kongresu preobrazil v samostojno interesno organizacijo, bo, kot kaže, to postal le na papirju.

Pri tem ne gre le za poskus sindikalnega vodstva, da si s pomočjo neomejenega mandata zagotovi stolčke tudi za naprej. Še vedno je v igri tkim. nacionalni ključ, po katerem bo novi vodja bosansko-hercegovskega sindikata Srb. Ker Srbi že več let niso vodili delavcev v tej republiki, sindikalni kadroviki od te svoje odločitve, kot kaže, ne bodo odstopili.

Zato je težko verjeti zagotovilom, da bo spreobrnjeni sindikat popolnoma samostojen pri vodenju kadrovske politike in da njegova programska platforma ne bo omejena z večnacionalno strukturo te republike. Skrb za tkim. nacionalni ključ tudi dokazuje, da spreminjajo sindikat ljudje, ki so sami po ključu prišli na vodilne položaje v tej najširši delavski organizaciji. V isti sapi kot za nacionalni ključ se sindikalni liderji zavzemajo za neomejen mandat vodilnih funkcionarjev. Morda so prepričani, da bodo tudi novi sindikalni pravaki tako nesposobni, kot so bili stari, tako da članstvu kakršnokoli podaljševanje njihovih mandatov ne bo prišlo niti na misel.

Bolj verjetna razlaga pa je, da Bosanci in Hercegovci trdno verjamejo, da je njihova republika predvsem srbska, hrvaška in muslimanska . . . torej država pripadnikov posameznih narodov, ne občanov. Biti Srb, Hrvat ali Musliman je bilo namreč v BiH poklic, ker je bila za osebno promocijo pripadnost »deficitarnemu narodu« v svojem neposrednem okolju pomembnejša kot pa znanje in sposobnost.

Zaradi nacionalne preobčutljivosti v BiH takojšnja odprava nacionalnega ključa na vseh ravneh verjetno politično res ne bi bila najbolj modra. Vendar če je do neke mere razumljiva zahteva po večnacionalnih političnih strankah, ni jasno, zakaj naj bi to veljalo tudi za nepolitične organizacije, kakršna naj bi postal bosansko-hercegovski sindikat.

VILI EINSPIELER

● NADALJEVANJE S 1. STRANI

Miličniki na Kosovu

V intervjuju za pristinsko Rilindjo je republiški sekretar za notranje zadeve **Radmilo Bogdanović** nekoliko podrobneje pojasnil zdajšnje ukrepe v pokrajinski upravi za notranje zadeve in jih opravičil z neučinkovitostjo pokrajinske policije, ki je dovolila prelivanje krvi. Nismo mogli dovoliti, da bi tisti, ki so vse to povzročili, ostali anonimni, namesto njih pa bi trpeli nedolžni, posebej otroci. Edini cilj reorganizacije teh služb je, da se ne bi zgodilo kaj podobnega, kot se je zgodilo letos v januarju in februarju, je dejal Bogdanović.

Republiška UNZ je po njegovih besedah prevzela samo del pristojnosti, in to po omenjenih dogodkih, s tem da bo še naprej delovala služba državne varnosti pokrajine. Na Kosovu so ustanovili 33 posebnih enot, ki bodo okrepile dosedanje miličniške postaje in konsolidirale njihova vodstva.

Po Bogdanoviću so na Kosovu suspendirali 40 delavcev UNZ. Dejal je, da so med suspendiranimi pripadniki več narodov in ne samo Albanci: Zanikal je, da so na Kosovo pripeljali rezerviste, marveč samo policiste, ki so v delovnem razmerju, tako da ni mogoče govoriti o rezervistih in nekakšnih prostovoljcih. Ukrepi v službi državne varnosti bodo po Bogdanovićevih besedah trajali leto dni, v javni varnosti pa mesec ali dva.

Na vprašanje o albanskih emigrantih pa je odgovoril, da so doslej visokemu komisarjatu za begunce prijavili 64 oseb, ki jih čaka izgon iz Jugoslavije.

V teh dneh prihajajo informacije o poostrenem policijskem nadzoru v pokrajini in čedalje pogostejših hišnih preiskavah. Policija naj bi iskala skrite zaloge orožja in organizatorje sovražne dejavnosti. Take informacije smo dobili iz Peči in Titove Mitrovice, bojda pa je bilo več preiskav tudi davi v Prištini. Kot primer lahko omenimo še davišnjo preiskavo v hiši pravnika H. Shale v Podujevu. Po izjavah prič naj bi policija vdrla v stanovanje ob pol šestih zjutraj, in to čez balkon na prvem nadstropju in skozi trgovino. Priče pravijo, da so Shalo in njegovega brata pretepli pred otroki, na policijsko postajo pa so odpeljali tudi njuno sedemdesetletno mater. Razbili naj bi tudi več kosov pohištva. Pri preiskavi so menda našli nekaj orožja in propagandno gradivo.

BRANIMIR NEŠOVIĆ

Upor srbskih novinarjev

Neodvisni sindikat novinarjev na TV Beograd želi doseči, da bo o kvaliteti novinarjev odločalo mnenje gledalcev in ne politikov

OD NAŠEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 29. marca – V Beogradu so včeraj doživeli naravnost neverjeten televizijski incident. Sredi oddaje na novo ustanovljenega televizijskega Studija B so namreč vdrli vanj inšpektorji in prekinili program. Odgovorni v tem studiju pravijo, da so vse skupaj režirali na beograjski televiziji, ki si tudi tako prizadeva obdržati monopol.

Novi neodvisni sindikat novinarjev TV Beograd pa je napovedal odločen boj proti drugemu monopolu v tej hiši, namreč monopolu nad razporejanjem ljudi. Urednik in podpredsednik tega sindikata Viktor Papić nam je med drugim dejal, da je njihov cilj preprečiti kadrovske igrice in spletkarjenje z namenom, da bi si Televizija Beograd kot hiša zagotovila vodilno vlogo tudi v prihodnosti.

»Na severozahodu prevladuje mnenje, da sta časopisna hiša Politika in Televizija Beograd boljševistični in monolitno homogeni v svoji politiki, ki ji pogosto pravijo militantni četniški nacionalizem. A na tem našem svetu ni nič monolitnega, tudi komunisti ne – to se je konec koncev izkazalo v zadnjih mesecih – militantnost beograjske televizije pa je mogoče opravičevati le z neposredno španovijo med vodstvom srbske komunistične partije in vodstvoma beograjske televizije in Politike. Konec koncev sta bila tudi Dušan Mitević in Živorad Minović postavljena na sedanji položaj s klasično komunistično manipulacijo, brez resnih novinarskih, človeških in moralnih kvalitet,« je dejal Viktor Papić.

»Prepričan sem, da na beograjski televiziji dela veliko poštenih ljudi ali poštenih Srbov, kot bi rekli nosilci militantne ideologije do Kosova, časopisje v severozahodnem delu države pa je v srditi informacijski bitki proti vsemu, kar prihaja z Vzhoda, vse nas neselektivno zmetalo v isti koš.

Kolegica Branka Mihajlović, ki je bila zaradi profesionalne poštenosti po osmi seji odstavljena s položaja urednice notranje rubrike in ob vrsto komunističnih privilegijev, je v poročilu z ustanovnega sestanka Srbske narodne obnove odkrito zapisala, da so pristaši te stranke četniki. Hočem reči, da

Zedinjena Slovenija ostaja cilj nacionalnega programa

Predsednik predsedstva republike Slovenije dr. Janez Stanovnik je v zadnjem govoru pred skupščino poudaril nekatere ključne točke našega razvoja

Vsa prizadevanja predsedstva v zadnjih dveh letih so bila usmerjena v to, da se v Sloveniji zagotovijo vsi potrebni pogoji za relativno miren in razumen prehod v demokratično družbeno ureditev. Zavzemalo se je za odločno uresničevanje političnih ciljev, vendar ob spoštovanju veljavne ustavne ureditve in realnih razmer v Jugoslaviji. Čeprav je zaradi tega večkrat prihajalo v konflikt z javnostjo na eni in s predsedstvom SFRJ na drugi strani, je vztrajalo pri stališču, da je treba upravičene zahteve reševati s spremembami, ne pa s kršenjem pravnega reda.

Predsedstvo je zato imelo za svojo dolžnost, da ob koncu mandata napravi odločilni korak k državljanski umiritvi in spravi. Čeprav smo se ukvarjali s tem vprašanjem ves ta čas, je naša izjava o tem dozorela ob koncu mandata. Namen izjave je bil pokazati, da se slovenska država zaveda svoje odgovornosti.

Korak, ki smo ga naredili, je seveda samo pogoj za spravo, ne pa že sprava sama. Naloga države je, da odstrani iz pravnega reda vse, kar bi lahko kršilo enakopravnost državljanov in s tem odpiralo možnost za odkrito ali prikrito diskriminacijo.

27. september 1989, ko so bila sprejeta ustavna dopolnila k ustavi naše republike, bo verjetno ostal eden najpomembnejših mejnikov v zgodovini slovenskega naroda.

Slovenija je namreč stopila svobodno in prostovoljno v avnojsko jugoslovansko federacijo in jo s tem soustvarila. Toda vsakodnevne žalitve, nezaslišana podtikanja, organizirani gospodarski pritisk vse do groženj z orožjem vzbujajo, povsem razumljivo, dvome o možnosti za nadaljnje sožitje v taki Jugoslaviji. Enostranski postopki in pritiski, ki so poteptali ustavne temelje Jugoslavije, so z vso resnostjo postavili vprašanje novega zgodovinskega sporazuma o združitvi in sožitju v Jugoslaviji.

● Zahteva po konfederativni ureditvi, ki jo danes programsko postavljajo vse politične stranke v republiki, je izraz stiske, v kateri smo se znašli. Upamo, da se bodo nerazumljive strasti v Jugoslaviji sčasoma umirile. Republika Slovenija želi imeti v Jugoslaviji takšen položaj, ki ji bo omogočal učinkovit razvoj in demokratične odnose. Takšen položaj naj imajo tudi druge republike. Ta zahteva ni separatistična, ampak je nasprotno zasnovana na želji za ohranitev jugoslovanske skupnosti na realnih osnovah.

Notranja struktura ustavnopravne preureditve Jugoslavije ne prizadeva držav podpisnic Helsinške listine. Obstoječe državne meje se s takšnim novim dogovorom o skupnem življenju ne spreminjajo. Taka ureditev je skladna tudi z našo evropsko usmeritvijo.

● Geslo Zedinjena Slovenija ostaja slej ko prej temeljni cilj našega nacionalnega programa. V narodnoosvobodilnem boju smo dosegli pomemben zgodovinski uspeh s tem, da smo združili v matični republiki največji del ozemlja, poseljenega s slovenskim življem, in si odprli pot na morje.

Spremembe v družbi so nujno pripeljale tudi do razlik v pogledih na nekatera koncepcijska vprašanja splošne ljudske obrambe. Ta nesoglasja imajo svojo predzgodovino v vojnih časih in v času neposredno po vojni, ko je bila slovenska partizanska vojska vključena v Jugoslovansko ljudsko armado. V zadnjih letih pa so se zlasti zaradi teženj po centralizaciji in poenotenju teritorialne obrambe in drugih obrambnih funkcij ta nesoglasja še stopnjevala. Družba se je postopno demokratizirala, odpovedala se je monopolni vlogi zveze komunistov, armada pa v tem pogledu ostaja nespremenjena »zaščitnica revolucije«, ki jo vodi partija, ne pa skupščine. Nasprotje med pluralno in demokratično družbo ter partijsko kadrovsko vodeno Jugoslovansko ljudsko armado, je postalo očitno, konflikti v zvezi s tem pa neizbežni.

● Odnosi z JLA so se v zadnjem obdobju zapletli tudi v zvezi z angažiranjem armade na Kosovu. Prepričani smo, da je prva naloga Jugoslovanske ljudske armade preprečevanje zunanje nevarnosti in obramba pred morebitno zunanjo agresijo. Na notranjem področju pa je njena naloga zaščititi mir, nikakor pa ne sme postati sredstvo represije.

Najnovejši stabilizacijski program Zveznega izvršnega sveta smo v začetku najodločneje podprli. To je bilo tudi docela logično, saj so ne le gospodarski, ampak predvsem socialni in politični razlogi terjali energično ukrepanje proti hiperinflaciji. Kritični pa smo postali v trenutku, ko se je pokazalo, da se uresničevanje programa srečuje z znanimi odpori, ki so uničili tudi predhodne poizkuse.

Konflikt med gospodarskimi in političnimi cilji reforme ter interesi posameznih delov Jugoslavije so pričeli ogrožati uspeh celotnega programa. Dezinflacijska politika se je pričela izvajati na račun odstopanja od tržne gospodarske ureditve, ki že v svojem začetku ni bila do kraja domišljena. Postalo je jasno, da reformni prehod v tržno gospodarsko ureditev ne bo mogoč, če bo temeljil na sintezi med tržno in netržno gospodarsko ureditvijo. Reforma zahteva preoblikovanje podjetij. Zato pa je potrebna okvirna strategija. Preobrazba ne more biti prepuščena stavkam in stečajem, še posebej ne ob pravno neopredeljenih institucionalnih okvirih družbene lastnine. **Napovedana sanacija bančnega sistema mora v razmerah, kjer so banke v rokah upnikov, voditi v »praznjenje« bank in s tem v družbeno subvencioniranje izgubarjev.**

Vse to nujno vodi do novega pritiska na zamrznjeni devizni tečaj, ki postaja nerealen, izvoz izgublja stimulacijo, s tem pa pričenja pešati dinamični motor reforme. Inflacija sicer zmrzuje, žal pa tudi reforma.

● Jugoslavija je sestavljena iz tako različnih delov, da sta vsako pretirano poenotenje in centralizacija vnaprej obsojena na propad. Če je temelj naše reforme osvobajanje tržnih sil, odpiranje v svet in spodbujanje ustvarjalnih sil svobodnih državljanov, je vsaka etatistična centralizacija v globokem nasprotju z osnovnim ciljem reforme. Reforma potrebuje »lokomotivo«, ne pa »konvoja«.

Ko se vam danes zahvaljujem za podporo, ki ste jo dajali predsedstvu in meni osebno v najbolj kritičnih trenutkih našega mandata – dokler sem živ, ne bom pozabil aplavza in neubranega petja ob sprejemanju ustavnih dopolnil – pa se želim prav tako odkrito spomniti trenutkov razočaranja nad pomanjkanjem zaupanja, ko javna percepcija problema ni bila jasna, zato pa ni bila njegova vsebina nič manj pomembna.

Prebujanje kočevskih medvedov?

Posebna parlamentarna skupina bo menda šla kmalu na Kočevsko »prebujat medvede«

V družbenopolitičnem zboru je **Silvo Komar** vprašal, kdo in iz kakšnih razlogov je odobril postrojitev častne čete JLA, ki jo je včeraj ob dnevu srbske državnosti pregledal predsednik predsedstva Srbije Slobodan Milošević. Dodal je, da gre za prejudič, kajti pravico pregledovanja častnih čet naj bi imel le prvi človek Jugoslavije in tuji suvereni. Tako pa je bila častna četa postavljena pred človeka in politiko, ki pooseblja represijo (aplavz).

Ciril Baškovič je dejal, da še vedno ni dobil odgovora na vprašanje, kdaj bo začela delo posebna parlamentarna komisija za preiskavo »kočevskih medvedov«. **Miran Potrč** je razložil, da se je predsedstvo skupščine že dogovorilo, da bo takšna skupina kmalu šla na Kočevsko. **Zoran Thaler** je v pisni pobudi predlagal, naj republika Slovenija prizna Litvo kot suvereno in samostojno državo in naj z njo sklene diplomatske odnose.

Različna stališča do izvrševanja sklepov skupščine o obveznikih

Dva zbora sta sprejela medzborovsko usklajene sklepe, družbenopolitični zbor ostaja pri skoraj mesec starih

LJUBLJANA, 29. marca – Delegati slovenske skupščine so tudi po večdnevnem medzborovskem usklajevanju danes imeli različna stališča do poročila izvršnega sveta o izvrševanju sklepov skupščine o vojaških nabornikih z zasedanja 8. marca. Medtem ko so delegati v zboru občin in zboru združenega dela poročilo in sklepe, ki jih je medzborovska komisija predložila, sprejeli, tega niso storili v družbenopolitičnem zboru, kjer so sklepe komisije zavrnili in sklenili, da zanje še vedno veljajo sklepi skupščine, sprejeti na prejšnjem zasedanju.

Medzborovska komisija je zapisala v sklepih, ki jih je danes predložila delegatom v sprejetje, da so združili dosedanje razprave o tem vprašanju, z njimi pa naj bi dosegli predvsem dva namena. Začeli naj bi postopek za spremembo zakonodaje, s katerim zvezni organi odlašajo in zato pooblaščajo republiški IS in skupino delegatov za SLO in DS, naj v zvezni skupščini vložijo zahtevo za spremembe in dopolnitve zakona o SLO in vojaški obveznosti. Drugi namen pa je aktualna ureditev vprašanja razporejanja vojaških obveznikov. Od zveznega predsedstva zahtevajo, naj zagotovi spremembo meril za razporejanje obveznikov pretežno na območje domače republike kot trajno rešitev in da slovenski naborniki ne bi bili napoteni na Kosovo, dokler tam trajajo izredne razmere.

V družbenopolitičnem zboru je Zoran Thaler (ZSMS-LS) prvi nasprotoval sklepom, ker po njegovem mnenju ni treba ponavljati že sprejetih sklepov, temveč bi morali ugotoviti, da sklepi s seje 8. marca niso bili uresničeni. Tudi danes je podobno kot na petkovem zasedanju predlagal zamrznitev diskrecijske pravice ZSLO, da razporeja slovenske nabornike. To pristojnost naj bi imeli slovenski organi. V zboru ta predlog ni dobil potrebne večine, prav tako tudi sklepi medzborovske komisije.

O tem vprašanju je razprava potekala tudi na skupnem zasedanju vsch treh zborov po govoru Janeza Stanovnika. Tam so sprejeli sklep, da so o tem vprašanju razpravljali vsi trije zbori, ki so sprejeli ustrezne sklepe, s tem da DPZ vztraja pri sklepih s seje 8. marca, ki so, kot je dejal Tone Anderlič, dovolj zavezujoči za republiški izvršni svet in državne organe Slovenije.

Skupščina končno sprejela razbremenitev gospodarstva

Za današnje nadaljevanje seje je republiški izvršni svet pripravil nov zakon, v katerem se bodo prispevne stopnje zmanjšale

LJUBLJANA, 29. marca – Potem ko so v glasovalni zmešnjavi na včerajšnji seji delegati v zboru združenega dela zavrnili predlog spremenjenega zakona o zagotavljanju denarja za skupne družbene potrebe v tem letu in o poračunu obveznosti iz dohodka za skupne in splošne družbene potrebe v minulem letu, premalo glasov pa so dobili tudi drugačni predlogi GZS, so po dveh usklajevanjih z delegati zbora občin naposled »dočakali« in sprejeli nov predlog zakona za razbremenjevanje gospodarstva.

Tako so o njem razpravljali in glasovali tudi delegati v zboru občin, ki so že na petkovem zasedanju pravzaprav sprejeli prvotno predlagano besedilo zakona. Izvršni svet je pri pisanju novega predloga zakona upošteval dva amandmaja, ki sta dobila podporo na včerajšnjem zasedanju ZZD. Osnovni značilnosti sprejetega zakona pa sta: da ostaja pri 10,9-odstotnem zmanjševanju prispevnih stopenj iz bruto OD do konca leta in da je za prav toliko manjša prispevna stopnja iz dohodka za gospodarsko infrastrukturo. Novo pa je, da bodo od 1. aprila, ko bo zakon začel veljati, dodatno znižane prispevne stopnje iz bruto osebnega dohodka za prva dva meseca veljavnosti (za april in maj) – v teh dveh mesecih bodo prispevne stopnje nižje za 15 odstotkov.

Kot je razložil Milivoj Samar, predsednik republiškega komiteja za družbeno planiranje, pomeni takšno znižanje prispevnih stopenj samo v aprilu dodatnih 55 milijonov dinarjev manjšo obremenitev gospodarstva. Ker je po novem podaljšan tudi rok vplačila prispevkov iz osebnih dohodkov (s treh na šest dni po izplačilu osebnih dohodkov), pomeni, da bo gospodarstvo lažje »nadzorovalo« svojo likvidnost.

V aprilu pa bo narejena analiza (po končnih podatkih iz zaključnih računov), na podlagi katere bo vlada v novi sestavi odločala o morebitni spremembi prispevnih stopenj ob istočasnem preverjanju pravic in programov.

Kako bodo učinkovali predlogi za razbremenitev gospodarstva po 1. juniju, ko večina ljudi pričakuje povišanje osebnih dohodkov? Zakaj ne razmišljamo o zmanjševanju prispevkov za federacijo? Kdaj bodo našemu gospodarstvu vrnjena sredstva, ki so blokirana zaradi srbske blokade? Tako so spraševali delegati zbora občin. Odgovarjal je Milivoj Samar. Podatkov o izdatkih za federacijo včasih ne razumemo povsem pravilno, kajti treba je upoštevati tako odlive kot prilive sredstev, carine, prometne davke in podobno. O zablokiranih sredstvih po srbski blokadi bo kaj več znanega, ko bo prišlo do deblokade, jasno pa je, da bo treba nastalo škodo iztožiti.

● Delegati vseh treh zborov so obravnavali in brez bistvenih pripomb sprejeli predlagani zakon o ustanovitvi agencije in republiškega razvojnega sklada, s katerima naj bi učinkoviteje prispevali k preobrazbi slovenskega gospodarstva.

Skupščina je še obravnavala:

Zbor združenega dela in družbenopolitični zbor sta z amandmaji in po medzborovskem usklajevanju sprejela zakon o delovnih razmerjih – v vseh treh zborih je bil sprejet: – osnutek zakona o zaposlovanju, zavarovanju in drugih pravicah za čas brezposlenosti po skrajšanem postopku;

– spremembe in dopolnitve zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

– spremembe in dopolnitve zakona o izjemnem priznanju in odmeri starostne pokojnine osebam, ki imajo posebne zasluge

– zakon o varstvu udeležencev vojne.

Zbor združenega dela je sprejel zakon o Gospodarski zbornici Slovenije; osnutek zakona o hranilno – kreditnih službah.

V vseh treh zborih so ponovno razpravljali o osnutku sprememb zakona o pogojih za prodajo stanovanjskih hiš in stanovanj v družbeni lastnini in razpravo strnili v odločitev, da se zakon začasno zamrzne.

V vseh treh zborih so bile sprejete spremembe in dopolnitve zakona o volitvah in odpoklicu člana predsedstva Jugoslavije iz Slovenije po skrajšanem postopku;

Zakon o RTV Ljubljana.

Zbor združenega dela in zbor občin sta sprejela spremembe in dopolnitve zakona o zagotavljanju prireje, predelave in oskrbe z mlekom in mlečnimi izdelki po hitrem postopku.

– Po hitrem postopku je bil v obeh zborih razveljavljen zakon o združevanju kmetov, prav tako spremembe in dopolnitve zakona o republiških blagovnih rezervah.

Vsi trije zbori so sprejeli zakon o himni Republike Slovenije – Skupščina je sprejela tudi zakon o svetu za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin (po hitrem postopku). Vsi trije zbori so razveljavili zakon o družbenih svetih in sprejeli zakon o pečatih državnih organov v Republiki Sloveniji.

– V vseh treh zborih so sprejeli zakon o ustavitvi nekaterih postopkov o prekrških.

– Zbor združenega dela in zbor občin sta sprejela spremembe zakona o dimnikarski službi.

– Zbor združenega dela in zbor občin sta sprejela osnutek zakona o zaključnem računu republiškega proračuna za leto 1989.

– V vseh treh zborih so sprejeli spremembe odloka o pripravi in sprejetju družbenega plana Slovenije za obdobje 1991-1995.

– Zbor združenega dela in zbor občin sta soglašala s statutom mariborske univerze.

– Oba zbora sta sprejela tudi informacijo o uresničevanju usmeritve iz dogovora o temeljih družbenega plana za to srednjeročno obdobje o izvajanju usklajenega programa izpopolnitve tiskarskih zmogljivosti.

– Zbora sta dala soglasje k osnutku odloka o obveznostih republik in avtonomnih pokrajin za leto 1990, določenih v zakonu o začasnih ukrepih za zagotavljanje sredstev za odpravo posledic elementarnih nesreč v Vojvodini leta 1987.

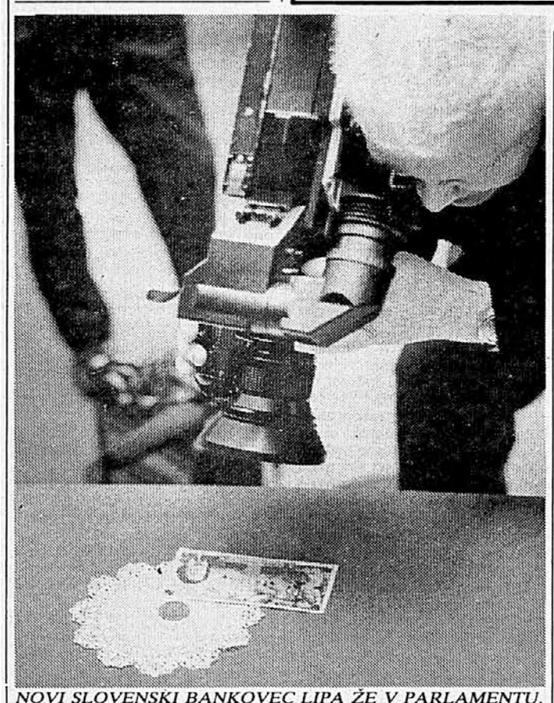
– V vseh treh zborih so, kot smo poročali že včeraj, sprejeli sveženj ekoloških dokumentov in spremembe in dopolnitve zakona o volitvah v skupščine.

Z dnevnega reda tokratnih sej zborov pa so umaknili predlog zakona o razvojno – zaposlitvenem skladu ter razveljavitev zakona o sistemu obrambe pred točo.

»Krovni« zakon za zasebnike

LJUBLJANA, 29. marca – Slovenska skupščina je sprejela osnutek zakona o samostojnem osebnem delu skupaj z osnutki sprememb nekaterih področnih dejavnosti. Predlagateljem je v stališčih in sklepih naložila, naj pri pripravi predloga zakona upoštevajo pripombe in naj novi dokument končno uskladijo s stališči izvršnega sveta. Zakon o samostojnem osebnem delu naj bi postal »krovni« zakon na področju zasebništva, ker pa so nekatera področja preveč specifična (odvetništvo, kulturne dejavnosti, tudi obrtništvo), jih bo treba urejati s posebnimi zakoni.

Osnutek zakona o samostojnem osebnem delu ni usklajen niti s sklepi, ki jih je skupščina sprejela ob obravnavi predloga za izdajo zakona. Delegati so taka stališča in sklepe skupaj z osnutkom zakona sprejeli brez razprave.

NOVI SLOVENSKI BANKOVEC LIPA ŽE V PARLAMENTU. (Foto: Marjan Zaplatil)

Čas, ko so padale pregraje

Miran Potrč, predsednik skupščine Slovenije, in Tone Pavček, delegat v družbenopolitičnem zboru, sta z govoroma povzela potek mandata skupščine

LJUBLJANA, 29. marca – S skupno sejo vseh treh zborov republiške skupščine se je danes zaključilo njeno delo v tem mandatnem obdobju. Za slovesnejši zaključek sta delegatom govorila predsednik skupščine Slovenije Miran Potrč in delegat v družbenopolitičnem zboru Tone Pavček.

»Ko smo se pred štirimi leti prvič zbrali,« je dejal Miran Potrč, nismo pričakovali, da bo šlo za mandat, ki pomeni temeljit preobrat v načinu in metodah dela slovenske skupščine, v njenem družbenem pomenu in v daljnosežnosti odločitev, ki so jih sprejemali zbori. Drugi bodo ocenjevali, ali smo v teh, povsem novih razmerah in razsežnostih, odgovorili potrebam časa in razvoja: ali smo omogočali ta razvoj ali pa smo ga zavirali, ali smo bili v njegovem središču ali le na njegovem obrobju. Ker objektivna in prava ocena o tem ne bo mogoča že jutri, temveč jo bo objektivno ovrednotila šele zgodovina, se tudi sam ne želim izražati z velikimi besedami. Trdim le, da smo kot skupščina delovali v zgodovinsko pomembnem obdobju.

V minulih letih smo iz delegatske skupščine prerasli v sicer še neformalno, vendar dejansko že pluralistično skupščino. Od začetnih pričakovanj, da smo delegati v skupščini le speakerji DPO in njihovih delegacij in da se družbene odločitve sprejemajo drugje, tako da jih le formalno verificiramo, smo postali samostojen organ, tesno vezan na vpliv ljudi, na njihove pobude, različne interese in tudi na različne načine njihovega političnega organiziranja. Formalno – po načinu izvolitve – smo še vedno delegatska skupščina. Toda mehanizmi, ki naj bi to skupščino usmerjali, so že zdavnaj nehali delovati. Lahko rečemo, da so se že kmalu po začetku mandata pričeli ukvarjati bolj sami s seboj in s svojo reorganizacijo in prenovo kot pa z dogajanjem v klopeh republiške skupščine. Vlogo dejanskega družbenega odločanja smo zato – naj smo to zavestno hoteli ali ne – morali prevzeti sami. Zato smo tudi postali, skupaj z izvršnim svetom skupščine, vsaj v zadnjem času edini organ, ki mora zagotavljati kontinuiteto pri prehajanju iz starega v novo.

Kakršnekoli že bodo ocene našega dela, je nekaj gotovo res:

Vseskozi smo se zavedali svoje odgovornosti in nikoli nismo tarnali nad našim položajem. Niso nas zavedle ocene o nelegitimnosti; nismo se ustrašili nobenih pritiskov in groženj iz Jugoslavije. Sprejeli smo izziv časa, v katerem smo delovali. Razvili in obogatili smo demokratične metode lastnega dela in omogočili demokracijo v družbi. Odprli smo možnosti radikalnim reformam in nekatere že tudi pričeli uresničevati. Vedno smo se odločali z lastno vestjo in odgovornostjo, odločitve pa sprejemali z zavzetostjo – po mojem osebnem prepričanju tudi napredno, modro in v skladu z interesi slovenskega naroda in vseh drugih občanov Republike Slovenije.«

»Ne bom začenjal s hvalo ne predsedstvu ne vodstvu skupščine,« je rekel Tone Pavček, »a nečemu, kar je bilo močnejše in mnogo bolj odločujoče: najprej času, ki je osvežujoče viharil okrog nas, rušil berlinske zidove in boljševiške sisteme, času, ki nas je s svojimi naglimi spremembami prehiteval, a tudi z vso silo silil k spreminjanju, k odpravljanju malih in večjih zidcev in pregraj ideoloških in političnih in vsakršnih predsodkov v nas samih, valil z nas breme preteklosti in nas in naše delo zaznamoval z jutrišnjim predznakom. Brez te sedanje mere časa bi bila izmera našega dela zagotovo bolj pičla, manj osvobajajoča. Lepa je misel, da Slovenci v tem procesu nismo zadnji.

Druga zahvala gre po moje prevladujoči ideji današnjih dni: vnovičnemu uveljavljanju državljanskih svoboščin in človekovih pravic, temu prenovitvenemu vetru, ki se je ujel tudi v jadra našega delovanja in nas od trdno zakoličenega enomišljenjskega monopola in enostranskega nadinteresa pripeljal od začetka mandata do mišljenjskega, političnega in strankarskega pluralizma, do razumevanja in življenja različnosti ter do umevanja resnice, da nas bo samo resnica osvobodila in da je svoboda vseh zapoved nad zapovedmi.

Tretjo zahvalo smo dolžni ljudem, Slovencem, državljanom Republike Slovenije. Brez njihove podpore, ali drugače rečeno, brez njihovega moralnega pritiska, ki je odločno in nedvoumno terjal od nas v mnogih odločujočih trenutkih možato odločanje in zvestobo njihovim temeljnim interesom, naši spopadi s seboj, s preteklostjo in za prihodnost ne bi bili, kar so kljub vsemu bili in kar ostajajo. Namreč: kakor ni ničesar iz nič, je, bi rekel, nekaj zrnja in semena za jutrišnjo setev bilo posejanega v tem našem mandatu v tej skupščini in smo, če ne mostov, pa vsaj brvi postavljali iz včeraj in iz danes v jutri, v jutrišnjo novo skupščino, bili vez prehoda iz enega obdobja v drugo, nekakšna nepredvidena štafeta ne za kultne paradnosti, a za nujno razraščanje nikoli popolne in dokončne svobode. Tako je v našem koncu začetek novega.

Zahvalo dolgujemo vsem, ki so odgovorno vodili skupščino, zbore in odbore in komisije te skupščine, še zlasti tudi tisto, ki ni, žal, končala svojega dela, dolžni smo pohvaliti trud in prizadevanje mnogih, ne nazadnje tistih, ki se jih ne vidi, a brez njihovega dela ne bi prihajale pred nas grmade gradiv, vsem, tudi novinarjem, pa je delovnost, strpnost in prizadevanje, da smo čas gmotnega siromašenja polnili z miselnim bogatenjem v nezastrupljenem okolju.«

Zajamčene plače za zaposlene v upravi

LJUBLJANA, 29. marca – Tudi na današnji seji skupščine republike Slovenije je podobno kot včeraj prišlo do zapletov pri odločanju o zakonih o delavcih v državni upravi in funkcionarjih državne uprave. Medtem ko je zbor občin danes po krajši razpravi sprejel oba zakona, so v zboru združenega dela zakon o funkcionarjih skupaj z dopolnili sprejeli, zapletlo pa se je pri odločanju o zakonu o delavcih v državni upravi.

Največ razprav se je nanašalo na 60. člen zakona o delavcih v državni upravi, s katerim se bodo oblikovale osnove plač in razmerja med delavci v državni upravi. Janez Zajc, republiški sekretar za pravosodje, je delegatom pojasnjeval, da v zakonu ni nič o možnosti izplačevanja visokih plač. Obstaja namreč nevarnost, da bodo delavci in funkcionarji po odmrznitvi plač ostali pri zajamčenem osebnem dohodku, če se njihova razmerja zakonsko ne uredijo, še zlasti, ker je z novim letom prenehal veljati družbeni dogovor, ki je doslej to urejal.

Lea Oražem je spet predlagala, naj odločanje o tem zakonu predložijo na prihodnje zasedanje, ki bo v aprilu ali celo v začetku maja. Čeprav je za ta predlog glasovalo 70 delegatov, je bilo to premalo. Delegati so nato najprej razpravljali o vrsti dopolnitev k temu zakonu in jih večino sprejeli. Na koncu, ko so o zakonu glasovali, pa so bili proti njegovemu sprejetju.

Ker tudi po ponovnem usklajevanju na medzborovski skupini niso prišli do skupnega stališča, so se odločili, da sprejetje zakona o funkcionarjih v državni upravi odložijo, zakon o delavcih v državni upravi pa je bil sprejet.

Volitve in imenovanja

Skuščina je za predsednika sodnega sveta imenovala dr. Borisa Strohsacka, za člane pa dr. Petra Hauptmana, Tatjano Jenčič, mag. Ivana Justina, dr. Marijana Pavčnika, Janeza Smoleja, dr. Bojana Zabela in Emila Zakonjška.

V odbor za nagrado Avnoja so bili za člane izvoljeni dr. Robert Blinc, Tomaž Košir in Viljem Žener, za njihove namestnike pa mag. Vlado Klemenčič, Milan Šterban in Borut Plavšak.

Za sodnika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije je bil izvoljen Tone Frantar, ki so ga hkrati razrešili dolžnosti sodnika Višjega sodišča v Ljubljani. Miloš Močnik je bil razrešen dolžnosti sodnika Višjega sodišča v Mariboru. Marija Domjan je bila imenovana za namestnico javnega pravobranilca Republike Slovenije, za namestnika družbenega pravobranilca samoupravljanja RS je bil imenovan Miroslav Birk, za namestnika javnega tožilca RS pa Stane Iglič.

Poročali so: Silva **Čeh**, Jelena **Gačeša**, Aleš **Stergar**, Veso **Stojanov**, Marjeta **Šoštarič**, Jana **Taškar**, Majda **Vukelič** in Mihaela **Žitko**.

LINIJE ZA VAŠ DOPUST:

DUBROVNIK
vsak dan razen ponedeljka
PULA/PULJ
vsak ponedeljek, četrtek in soboto
SPLIT
vsak dan razen sobote
TIVAT
vsak torek in četrtek
ZADAR
vsak torek, soboto in nedeljo

MEDNARODNE LINIJE:

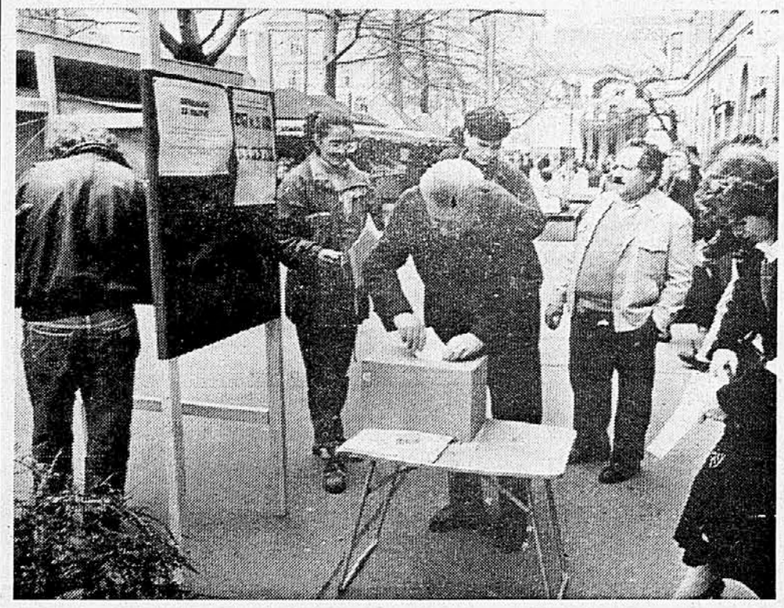
BARI
vsak ponedeljek
DJIBUTI
vsako sredo
ISTANBUL
vsak ponedeljek in četrtek
LARNACA
vsako sredo in nedeljo
LONDON
vsako sredo, petek in nedeljo
MÜNCHEN
vsak dan
PARIZ
vsak dan razen sobote
SEJŠELI
vsako sredo
TEL AVIV
vsak četrtek

VSE INFORMACIJE IN PROGRAMI: ADRIA AIRWAYS, KUZMIČEVA 7, 61000 LJUBLJANA, TEL: 061/318-944 IN VSE POOBLAŠČENE TURISTIČNE AGENCIJE.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

ANKETA DELA:

Navada je železna srajca

LJUBLJANA, MARIBOR, 29. marca – Včeraj in danes je bila v Ljubljani in Mariboru generalka za volitve. Na ulico smo v teh dveh mestih postavili pravo volišče: volilno kabino in volilno skrinjico. Sodelavke Delove agencije Stik, ki je izvedla generalko po naročilu našega uredništva, so mimoidoče zaprosile,naj izpolnijo testne glasovnice za predsednika in člane predsedstva. Rezultati, prikazani v grafikonu, so vsaj zanimivi, če ne presenetljivi; za predsednika vodi Milan Kučan s 40,6 odstotka glasov, vendar mu je tudi Jože Pučnik s 34,4 odstotka precej blizu. Vodeča četverica za člane predsedstva pa je: Ciril Zlobec, Ivan Oman, Dimitrij Rupel in Matjaž Kmecl.

Vendar je treba opomniti, da odločitev mimoidočih, ki so sodelovali v naši generalki za volitve, nikakor ne moremo posplošiti na vse slovenske volilce. Struktura mimoidočih je bila namreč povsem drugačna od strukture slovenskih volilcev. Na našo anketo je odgovorilo precej več moških kot žensk, kar tretjina jih je bilo starih od 20 do 30 let, pa tudi njihova izobrazba je bila precej višja od slovenskega povprečja.

Take ljudi je v mestnem vrvežu pač uspelo ustaviti sodelavkam agencije Stik. In ni bilo vedno preprosto. Nekaterim se je sila mudilo, drugi so odgovarjali, da ne nameravajo iti na volitve, pa tudi teh poskusnih glasovnic da ne bodo izpolnili. Zgodilo se je tudi, da je bil nek možakar sila navdušen, da bi glasoval, ampak žena, ki je bila z njim, je rekla: »Ah, spet ti pa te tvoje volitve!« in potegnila moža naprej. Neka ženica pa je, ko so jo naprosili za sodelovanje, prav sumljivo gledala okoli sebe, kje je kak Tof ali njegova skrita kamera.

Prvi dan na testnih glasovnicah ni bilo označeno, katera stranka je predlagala posamezne kandidate, kar je med glasovalci povzročilo precej negodovanja. Danes pa smo ob imenih kandidatov za člane predsedstva označili tudi predlagatelje. Rezultate prvega in drugega dne smo primerjali; statistična analiza je pokazala, da je pri mnogih kandidatih navedba stranke, ki jih predlagajo, povzročila statistično pomembne razlike: Alojzu Križmanu (ZSMS), Dušanu Plutu (Zeleni) in Francu Miklavčiču (SKD) se je uvrstitev izboljšala, Cirilu Zlobcu (SZDL), Matjažu Kmeclu (ZKS-SDP) in Boštjanu M. Zupančiču (ZKS-SDP) pa se je poslabšala. Zanimivo je, da se odstotek glasov za Ivana Omana ni spremenil.

● Kandidatom za člane predsedstva so sodelujoči v naši generalki za volitve takole razdelili glasove: Ciril Zlobec je dobil 14,0 odstotka glasov, Ivan Oman 11,9 odstotka, Dimitrij Rupelj 10,9, Matjaž Kmecl 10,4, Alojz Križman 9,1, Dušan Plut 8,5, Slavoj Žižek 8,5, Bogdan Oblak 7,0, Miroslava Geč-Korošec 5,6, Boštjan M. Zupančič 5,6, Franc Miklavčič 4,4 in Peter Novak 4,1 odstotka glasov.

Glede naših testnih volilcev pa še tole: zanimivo je, da mnogi med njimi niso uporabili volilne kabine, ki naj bi zagotavljala tajnost volitev, ampak so listke izpolnjevali vsem na očeh. Bo že držalo, da je navada železna srajca.

MARKO PEČAUER

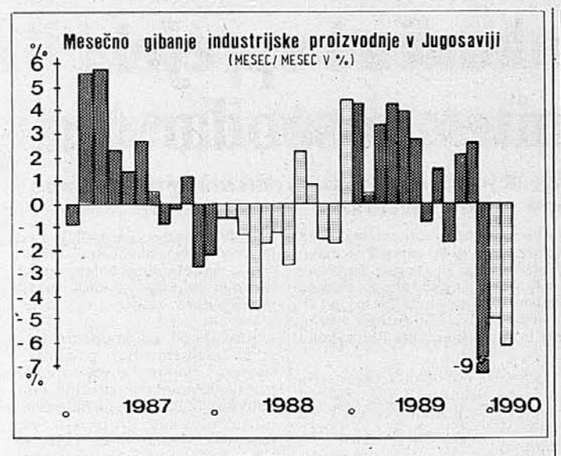
Skupina za četverico mora povedati resnico o procesu

LJUBLJANA, 29. marca – Skupina delegatov slovenske skupščine za celovito proučitev okoliščin in posledic sodnega procesa proti četverici pred ljubljanskim vojaškim sodiščem je pri svojem dosedanjem delu ugotovila, da svojih nalog ne bo mogla opraviti v celoti, saj ji je bil nedosegljiv ves t.i. vojaški kompleks, ki bi morebiti pomembno osvetlil okoliščine in posledice procesa. S tega področja je bila skupini omogočena le seznanitev z bistveno vsebino in naravo povelja komandanta LAO z dne 8. januarja 1988.

Tako je v uvodu na današnjem skupnem zasedanju zborov republiške skupščine dejal predsednik te skupine Aleksander Ravnikar, ko je podal le informacijo o dosedanjem delu. V sedemnajstih mesecih dela je skupina odprla mnoga pomembna vprašanja predvsem s področja ljudske obrambe in notranjih zadev ter ustavnosti in zakonitosti podzakonskih aktov. V aprilu bo skupina poskušala oblikovati končno poročilo, je dejal Aleksander Ravnikar.

V razprvi je **Lea Oražem** poudarila, da je razočarana, ker je silam v ozadju uspelo tako oviratti delo skupine, da ta danes še nima končnega poročila. Dela ni mogla končati, ker bi bili s tem prizadeti interesi vplivnih posameznikov. Predlagala je, naj skupina delegatov slovenskemu narodu pove resnico o sodnem procesu, zato naj do prihodnje seje skupščine pripravi celovito poročilo. **Daniel Malenšek** je poudaril, da mora (in ne le da poskuša) skupina končati delo.

Predlagal je, naj skupščina novega sklica oceni, ali naj se delo skupine nadaljuje ali naj se oblikuje nova skupina, kar so delegati sprejeli.

JUGOSLOVANSKI TRG

Kakšen je diplomatski bencin in kdaj bo direktor obrtnik

● Industrija kemičnih proizvodov iz Prahova je že drugič pocenila detergente, skupno so torej cenejši za 35 odstotkov. Cena trikilogramskega zavitka praška je 50 dinarjev.

● Rade Končar je v ponedeljek ponovno znižal ceno navadnim in kombiniranim hladilnikom za 25 odstotkov, zamrzovalnikom pa za 18 odstotkov. Pričakujejo, da bodo tudi proizvajalci reprodukcijskega materijala znižali ceno.

● Najstarejša jugoslovanska tovarna cementa iz Beočina pri Novem Sadu je znižala ceno cementu za 6 odstotkov.

● **Opekarna Pragersko je pocenila opeko z 10 dinarjev na 6,45 dinarjev in stropna polnila z 11 dinarjev na 7,10 dinarja.**

● Tovarna olja iz Titovega Velesa je pocenila olje za tri dinarje. Liter olja tako stane 10 dinarjev. Olje slovenskih proizvajalcev (Cekin, Zvezda) stane v trgovinah od 17.60 do 18,40 dinarjev, olje za cvretje od Helios pa stane 33,70 dinarjev. Za liter uvoženega nemškega olja brolio pa je treba odšteti 17 dinarjev.

● **ŠEST, NE EDEN – Eta daje v svoji prodajalni v Kamniku pri nakupu večjih količin svojih izdelkov nekaj ugodnosti. Če kupite en sam kozarec rdeče pese (1 liter), boste odšteli zanj 13 dinarjev, če pa kupite šest kozarcev skupaj, boste plačali samo 60 dinarjev. Šest kozarcev kompota (2 marelična, 2 višnjava, 1 slivov, 1 breskvin) stane 96 dinarjev, en sam kozarec kompota pa 25 dinarjev. Kozarec kislega zelja in repe je po 9,00 dinarjev.**

Za primer povejmo, da so cene Etinih izdelkov v trgovinah naslednje: rdeča pesa od 24,10 do 25 dinarjev, kompoti 30,50 dinarjev, kisla repa 10,10 do 13,10, kislo zelje pa 18,10 dinarja.

● Zasebna firma Storija z Reke prodaja uvožene avtomobile na posojila. Takoj je treba plačati 60 odstotkov vrednosti avtomobila (vključena je carina in davki), ostalo pa v štirih do petih letih z 9,75-odstotno obrestno mero.

● Zvezna vlada bo uvozila 4 tisoč ton žganja, 20 tisoč fižola, 4 tisoč ton semenske koruze in 6.050 traktorjev.

● **Za avtomobile tujih diplomatskih in konzularnih predstavništev, tujega diplomatskega osebja in konzularnih funkcionarjev je liter super bencina na bencinskih črpalkah pri nas po 4,60 dinarja.**

● **Trgovska organizacija Srbija iz Kragujevca je sprejela interni odlok, da vodilni te organizacije ne morejo postati zasebniki in da morajo v primeru, če njihovi najožji družinski člani odprejo obrt podobne dejavnosti, kot jo opravlja podjetje, odstopiti z vodilnih položajev.**

● Beograjska zunanjetrgovinska organizacija Intertehna je v dogovoru z moskovsko firmo Stankoimport znižala ceno diamantnemu orodju za 10 do 20 odstotkov, diamantnemu prahu pa za 45 odstotkov.

● Tovarna pohištva Jugodrvo je znižala cene za 30 odstotkov.

● Zlatarna Majdanpek je tudi v Ljubljani pocenila svoje izdelke, vendar samo za 25 odstotkov.

Ponoven začetek

Šestnajsti avgust 1924 in 29. marec 1990 sta dneva, ko je Ljubljana prvič in drugič dobila borzo vrednostnih papirjev. Prva je v glavnem poslovala z devizami in je kasneje izginila v vojnem gospodarskem razsulu, druga pa je zdaj postavljena na pogorišče samouprávnega gospodarskega reda in na prve zametke tržne ekonomije. Na teh zametkih počasi nastaja blago borznega trgovanja, vrednostni papirji, v zdajšnjem času predvsem obveznice in nekaj bančnih delnic.

Borza kot organiziran sekundarni trg vrednostnih papirjev je samoumeven in nujen del vseh normalnih gospodarstev, saj omogoča najbolj standardizirano, racionalno in zanesljivo trgovanje z dolžniškimi in lastniškimi vrednostnimi listinami. Ljubljanska borza bo šele čez čas lahko postala »krona slovenskega gospodarstva«, kakor so jo poimenovali že v dvajsetih letih, saj je v devetdesetih letih – kakšen paradoks! – gospodarstvo nanjo še slabo pripravljeno. Trgovanje na njej pa bo postalo živahnejše, ko bodo gospodarstveniki zbrali dovolj moči in poguma za izdajo delnic, tudi že v obstoječih podjetjih in ko se ji bodo pridružile tudi posredniške, avditorske in revizijske družbe ter druge spremljevalne finančne organizacije.

Ljubljanska borzijanska ekipa ne skriva ambicij, da borza postane vsejugoslovanska in se kot taka postopoma vključi v mednarodne tokove kapitala. Zdi pa se, da bo vsaj v prvih mesecih borza pomembna predvsem iz povsem psiholoških vzrokov. Z njo smo namreč spet dobili najrazvitejšo finančno ustanovo, ki simbolizira podjetniško tveganje, dobiček, prodor novih naložb. Seveda je jasno, da borza sama po sebi ne bo rešila zavoženega gospodarstva, njen ponovni začetek pa napoveduje hitrejše obračanje kapitala in nemara celo odpira novo poglavje v naši gospodarski zgodovini.

MIHA JENKO

KOLESA

Dobro kolo veliko stane

LJUBLJANA, 28. marca – Gorsko kolo osvaja tudi Slovenijo, to pa je dovolj nazorno videti tudi na tradicionalnem sejmu Alpe–Jadran. Na njem je mogoče videti gorsko kolo, ki stane za naše razmere zavidljivih 21 tisoč dinarjev (wheeler 7790-Alu) in seveda tudi druga kolesa, ki jih je mogoče dobiti za vsega 6 tisoč dinarjev. Seveda ne smemo pozabiti na nekatera cenena tajvanska gorska kolesa, ki jih hodijo ljudje vneto kupovat kar v Cerknico, kjer zanje odštejejo le skromnih štiri tisoč dinarjev. Vsako kolo pa seveda še ni gorsko kolo, čeprav se je načeloma res mogoče z vsakim voziti vsaj v službo.

Na sejmu Alpe–Jadran so letos pokazali predvsem res dobra kolesa. Poleg ljubljanske tovarne Rog, ki se vsaj od lani že zelo resno ukvarja tudi s tem novim kolesarskim gibanjem, se pojavlja vedno več ponudnikov tudi med zasebniki, ali moderneje rečeno, med novimi d. o. o. Presenetljivo veliko je med temi takih, ki jim je bila prejšnja prva skrb prodaja opreme za jadranje na deski, zdaj pa je marsikdo presedlal med gorske kolesarje. Tak je denimo Sandi Gabrovšek (Sandi surf shop Piran), ki prav gotovo predstavlja najbolj celovito izbiro kakovostnih gorskih koles, pestrih tako po ceni kot seveda tudi njihovi kvaliteti. Priznana kolesa ameriškega porekla wheeler in heavy tools prodaja v vseh mogočih izvedbah (z dodatno opremo, na primer s prtljažniki ipd. ali pa brez vsega, kot pravo gorsko kolo) za ceno od 5.550 do 16.490 dinarjev, k vsem tem cenam pa je pri običajnem nakupu treba prišteti še 33 odstotkov prometnega davka.

Ljubljanski Rog tokrat razstavlja kolesa, ki jih že prodaja, kot na primer znani horizont (okoli 9.000 din), medtem ko pozornost priteguje predvsem gorsko kolo, ki ga bodo te dni šele poslali na trg. Tovarna se je namreč v tem primeru pridružila tistim svetovnim proizvajalcem, ki na svoja gorska kolesa navesijo opremo znanega japonskega proizvajalca Shimana (na tem kolesu bodo uporabljali opremo exage 300 LX), poleg zdaj že dokaj razširjenih 21 prestavnih razmerij pa kolo odlikuje tudi novi sistem STI (Shimano Total Integration), ki za navadnega kolesarja pomeni predvsem to, da so vse prestavne ročice nameščene mnogo bolj pripravno, tako da je mogoče hkrati zavirati in pretikati. Cena še ni znana. Kot zanimivost lahko omenimo, da je Rog hkrati s tem predstavil tudi svojo dirkalno specialko master (za blizu 18 tisoč dinarjev), medtem ko je za že zares prestižnega championa navedel samo ceno – 28.250 dinarjev, kolesa pa ni pokazal.

STOJAN ŽITKO

● **Gorska kolesa prodajajo številni novi prodajalci, kar kaže na to, da je gorsko kolo pri nas res ujelo veter v jadra. To ni nič neobičajnega, če vemo, da so v ZDA v minulem obdobju prodajo takih koles povečevali za po 25 odstotkov na leto.**

LJUBLJANSKA BORZA

Prva tečajnica

Obveznica	začetni tečaj (29. 3. 90)	tečaj	zaključni (29. 3. 90)
Yulon	115,0 P		115,0
Juteks	98,0		100,0
Piv. Laško	110,0 P		110,0
	92,0 D		
Lesnina	101,5 P		100,0
	98,0 D		
Meblo	97,0 D		97,0 D
Belinka (zapadla '92)	100,0		100,0
Belinka (zapadla '93)	100,0 D		100,0 D
			3780,0 *
Rogaška	100,0		
Blagajniški zapis			
LB GBL (1 mesec)	102,0 P		100,0 P
	98,0 D		
LB GBL (3 mesece)	98,0		100,0 P
Delnica			
Grad	840,0		950,0

Opomba: P – ponudba, D – denar

Če je pri začetnem tečaju navedena zgolj številka, je bil tečaj enoten in sta bila ponudba in povpraševanje usklajena. Podobno velja za zaključne tečaje, posli so bili sklenjeni za papirje, ki pri teh tečajih nimajo oznak P ali D.

*** Obveznica Rogaške je nominirana v dinarjih pred dvema letoma, izplačljiva pa je v storitvah. Tečaji obveznic so indeksirani, v navidez zelo visok zaključni tečaj pri tej obveznici pa je všteta tudi pretekla inflacija.**

Najbolj je poskočil Yulon

Prvi dan trgovanja s papirji na Jugoslovanski brozi d. d. v Ljubljani je bilo sklenjenih za okoli 2,5 milijona dinarjev kupčij (okoli 360 tisoč DEM). Kot je v svetu običaj, je na avdiciji, ki jo je vodil Tomaž Rotar trgovanje teklo v lotih, pri čemer je en lot najmanjši apoen vrednostnega papirja. Lot je tako standardizirana enota obveznice ali delnice. Pri izklicevanju na prvem borznem sestanku je sodelovalo 14 brokerjev in 11 vrednostnih papirjev. Kot je bilo pričakovati je bilo na razpolago največ obveznic, ponujena pa sta bila še dva blagajniška zapisa LB Gospodarske banke in le ena delnica podjetja Grad, ki je obljubljala 32,8-odstotno dividendo. Zanimivo pa je, da bančne delnice niso kotirale.

Prodali so največ obveznic Lesnine (za 875.000 dinarjev), sledijo pa ji Juteks (724.500), Yulon (495.075), Pivovarna Laško (357.700). Brokerji so nakupili še 42 delnic Grada, sedem obveznic Rogaške in deset kratkoročnih blagajniških zapisov. Po borznem sestanku so lahko najbolj zadovoljni lastniki obveznic Yulona, saj je cena teh vrednostnih papirjev narasla za 15 odstotkov. Njihova obveznica, nominirana v 500 DEM (v dinarski protivrednosti), zdaj denimo stane 575 DEM. V zahodnonemške marke je nominiranih prvih pet papirjev s tečajnice, drugi pa so poimenovani v za zdaj trdnih dinarjih.

Med posredniki so bile večinoma banke, pa tudi nekaj drugih organizacij (Lesnina, Grad, Center za gospodarsko svetovanje).

MIHA JENKO

Münchenski nakupi

V zadnjem času je znano, da je nakup akustičnih in ostalih gospodinjskih aparatov cenejši v tujini, kot pa v raznih domačih trgovinah.

Za primerjavo naj navedemo ceno televizorjev Gorenje (premer ekrana 70 cm, stereo, teletekst). V münchenski veleblagovnici »Hertie« tak televizor stane 999 DEM, če pa od cene odštejemo 10-odstotni davek, stane 900 DEM. Ob plačilu vseh carinskih dajatev (53, 68-odstotnih) tak uvožen televizor stane 9700 din. Cene teh TV aparatov so pri nas bistveno dražje, saj se gibljejo med 16.000 in 20.000 din. Podobno je pri nakupu pralnih strojev in drugih večjih gospodinjskih aparatov: Že v mnogo dražjem Gradcu se z uvozom teh aparatov lahko privarčuje od 3000 do 4000 din.

Iznajdljivi münchenski trgovci so tako uspešno izkoristili nakupovalno mrzlico Jugoslovanov, da nakupovalci pogosto sploh ne opazijo, da kupujejo v prodajalnah rabljenih aparatov. Pozite torej, da ne boste kupili rabljenega aparata, misleč, da ste novega.

B. R.

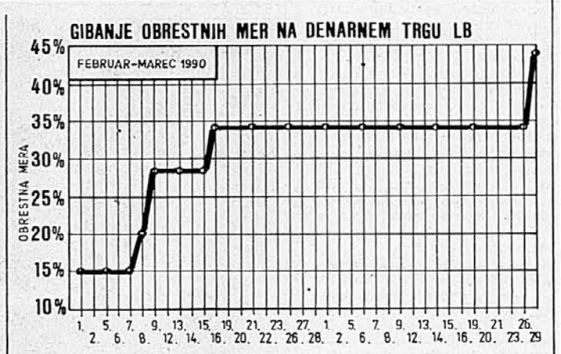
BANKE

Zasebna banka ponuja posojila

TUZLA, 29. marca – Prva zasebna kreditna banka v Tuzli je uspešno začela svoje delo. Med ustanovitelji te banke je večje število obrtnikov, nekaj denarja pa so prispevala tudi družbena podjetja. Banka je delniška družba.

Že po nekaj dneh delovanja so s poslovanjem banke zelo zadovoljni. Pridobljeni kapital bodo vložili v razvoj zasebnih podjetij, pomagajo pa tudi družbenem sektorju. Dodaten denar skuša banka pridobiti z prodajo delnic, namenjene pa so predvsem občanom, saj je njihova cena 3000 dinarjev. Direktor banke pravi, da nameravajo z delničami zbrati približno 25 milijonov dinarjev (oziroma 3,5 milijona mark). Dajejo tudi potrošniška posojila (do 25.000 dinarjev) z 20-odstotnim pologom. Rok odplačila je šest mesecev. Banko skušajo približati varčevalcem, ki pri njih lahko varčujejo na hranilnih knjižicah, obresti pa so osemodstotne. Banka namerava svoje ekspoziture širiti v manjše kraje Bosne in Hercegovine.

(R. B.)

Precejšnja podražitev na denarnem trgu

LJUBLJANA, 29. marca – Trg denarja in vrednostnih papirjev v Ljubljanski banki d. d. je danes povečal ceno denarja – zdaj ga namreč posojajo s 43-odstotno obrestno mero, medtem ko je prej kar precej dolgo vztrajal pri 34 odstotkih. Na jugoslovanski trg denarja v Beogradu ta sprememba še ni vplivala, tako da še vedno govorijo, da je na omenjenem trgu obrestna mera 36-odstotna (ponderirana glede na podatke posameznih bank). Vendar pa v Ljubljanski banki sami potrebujejo te dni več denarja (približuje se tudi izplačilo pokojnin in plač), tako da denarja drugim bankam za zdaj ne posojajo. Kot menijo na trgu denarja Ljubljanske banke, pa se bo verjetno zdajšnja obrestna mera obdržala tudi po bližnjih izplačilih, ki bodo zahtevali več denarja, medtem ko je zanimivo, da je eskontna stopnja Narodne banke Jugoslavije še napre; 23,4-odstotna, kar pomeni, da so njena posojila trenutno najcenejša in ne najdražja, kot je pred meseci napovedoval predsednik zvezne vlade.

S. Ž.

Bo puma spet skočila

– Švedski koncern Aritmos je pred mesecem dni kupil zahodnonemško firmo Puma, ki je znana po športnih copatih. Ta firma je zadnja leta slabo poslovala, zato so jo lani kupili Švicarji, letos pa je lastnika zamenjala še enkrat. Jugoslovanski proizvajalec Pumine obutve je Borovo, kjer so nam povedali, da zamenjava ne bo vplivala na poslovanje našega podjetja. Po pogodbi plačujejo Pumi samo delež od patenta, kar je tudi vse.

Ni vseeno, kje kupujete vino

Vrsta vina	Mengros diskont	Slovin industr. prodajalne	Mercator diskont, Slovenčeva
zlata rebula (0,7)			
Goriška Brda	33,00	–	32,10
tokaj	40,00	–	36,50
beli pinot			
letnik 82	90,00	–	–
janževec (0,7)	53,00	–	46,90
teran 0,7	49,00	–	54,50
laški rizling, šipon Slov. Gorice	46,90	–	43,00
laški rizling 0.7			
Slovin	34,00	38,78	28,70
chardonney 0,7	86,70	71,68	–
laški rizling 1 l			
Slovin	18,10	15.86	26,30
dobrovoljček 1 l			
Slovin (rdeč)	12,90	11,28	12,60
ljutomerčan 1 l			
Slovin	40,10	35,25	39,50
muškat hamburg 1 l			
Slovin	14,90	12,93	–

V zasebni diskontni trgovini Mengros v Mengšu lahko kupite samo eno steklenico vina, v industrijski prodajalni Slovina je najmanjša količina dvanajst steklenic oz. karton, v Mercatorjevi trgovini pa je najmanjša količina šest steklenic vina.

Francoski glas na vzhodu

● Poljska je pred kratkim dobila prvi »svobodni radio« v Vzhodni Evropi. Radio Malopolska s sedežem v Krakovu je plod skupnega vlaganja med staro piratsko radijsko postajo Solidarnost in francosko zasebno radijsko postajo Fun. Za zdaj oddaja program samo v francoščini, kmalu pa naj bi bil 24-urni program tudi v poljščini. Podobno radijsko postajo so Francozi odprli tudi v Romuniji, pripravljajo pa se na podobno naložbo v ČSR. Druga francoska zasebna radijska hiša Nostalgie pa namerava oddajati svoj program tudi v Moskvi. (T.)

Kapital ali bogastvo

Vzemimo vsoto 100 tisoč zahodnonemških mark. Poslovnež bi ta denar naložil v kupčijo, ki bi prinašala soliden dobiček. Nekdo bi tvegal bolj, drugi spet manj, odvisno od osebnih nagnjenj in drugih okoliščin. Del dobička bi vsako leto dal na stran, da bi si življenje uredil udobno in učinkovito, preostanek pa bi vložil spet v kupčijo in osnovni kapital 100 tisoč mark bi se množil. Poslovneži navadno svojega denarja ne zapravljajo tja v en dan, kvečjemu kakšen ekscentričen bogataš proti koncu svoje kariere, ko mu gre že malo na otročje.

Lahko pa 100 tisoč mark zapravite tudi tako, kot sta jih Liljana in Miloje Stanić iz vasi Radenković blizu Sremske Mitrovice. Da ne bo že v naprej kakega nesporazuma, denar sta dobesedno pridelala na svoji zemlji. Ne gre jima očitati niti neupravičenega bogatenja niti se ne moremo vtikati v način, kako sta denar porabila. Pa vendar poglejmo: pred dnevi sta svojega sina odpravila v vojsko s slavjem, na katero je oče Miloje povabil dva tisoč ljudi. Ne bomo naštevali take in drugačne pečenke, od katere se je po bradah povabljencev mast cedila tri dni in tri noči – vse skupaj je stalo tistih 100 tisoč mark.

»Porabila sva vse, kar sva zaslužila v dvajsetih letih«, je povedal oče Miloje, »toda ni nama žal. Konec koncev sva v vojsko poslala sina edinca. Na morje ne hodiva, sin je vse, kar imava.«

Tako se zapravi bogastvo; pride tako ali drugače, gre pa ponavadi na hitro.

ANDREJ POZNIČ

MONTAŽNE HIŠE

Milijon za največjo

LJUBLJANA, 29. marca – Zaradi nizkega življenjskega standarda je zelo malo ljudi, ki si lahko kupijo hišo. Kdor pa to zmore, lahko izbira med tremi podjetji: Marlesom, Jelovico in Krivajo.

Cene so približno enake. Za počitniške hišice s površino okrog 50 kvadratnih metrov je treba pri Marlesu odšteti 187 tisoč dinarjev, enako pri Jelovici, pri Krivaji pa 164 tisoč dinarjev. Trisobna montažna hišica s površino okrog sto kvadratnih metrov stane pri Marlesu in Jelovici 300 tisoč dinarjev, medtem ko pri Krivaji 360 tisoč dinarjev. Za večje montažne hiše s površino okrog 200 kvadratnih metrov je treba odšteti pri Marlesu 450 do 500 tisoč dinarjev, pri Jelovici pa okoli 430 tisoč dinarjev. Krivaja hiš s takšno površino ne prodaja, zato pa montažna hiša s površino 165 kvadratnih metrov stane kar 560 tisoč dinarjev. Največja hiša, ki jo gradijo pri tem podjetju, meri 276 kvadratnih metrov in stane milijon dinarjev.

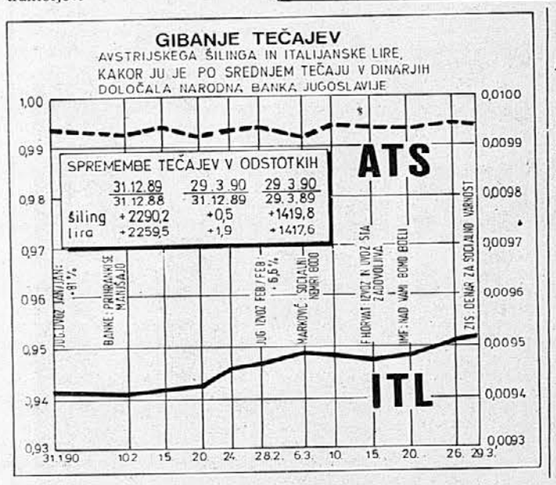
IGOR KRŠINAR

Obod – mešano podjetje

● EI Obod je postal prvo mešano proizvodno podjetje v Črni gori pod imenom ASOM. Sestavljajo ga Obod in Monteks iz naše države ter AFT in Starimpeks iz Italije. Italijanski partner sodeluje s 50 odstotki kapitala. Direktor nove firme bo v prihodnjih treh mesecih Italijan Gian-Franco Giaia. Podjetje bo izdelovalo ledomate in aparate za stepanje smetane, polovico izdelkov pa bodo prodali na tuje trge.

Večji izvoz hrane, predvsem mesa

● Jugoslavija naj bi po napovedih sklada za pospeševanje pridelave in prodaje kmetijskih in prehrambnih izdelkov letos izvozila za okrog 1,5 milijarde dolarjev živil. To je za 7 odstotkov več od lani načrtovanega izvoza oziroma kar za 21,6 odstotka več kot smo v resnici izvozili preteklo leto. Najbolj naj bi se po teh predvidevanjih povečal izvoz mesa in živine. Več kot 80 odstotkov tega načrtovanega izvoza (po podatkih STOFO) naj bi dosegli s prodajo na konvertibilni trg, predvsem v države Evropske skupnosti. (M. S.)

stop
TV, film, pop glasba

SLOVENSKI GOZD (3)

Gozdovi po svetu

Svojo deželo in njen gozd bomo začeli spoštovati šele, ko jo bomo primerjali z deželami sveta. Samo 2 do 4 odstotke rastiše na svetu je takšnih kot pri nas, kjer je travna ruša zelena od zgodnje spomladi do pozne jeseni. Gozdovi po svetu so drugačni od naših, razen redkih izjem. Sem spadajo nekateri srednjeevropski gozdovi. Tudi v njih se je stanje izboljšalo – podobno kot pri nas.

Po svetu povečini uničujejo gozdove. Vsako leto propade toliko gozdov, da bi z njimi napolnili kar deset naših dežel. Gozd izgineva v vseh tropih Afrike, Azije in Latinske Amerike. Podobno je s savanskimi gozdovi in z marginalnim gozdom prerije. Na veliko uničujejo gozdove Kanadčani. Sovjeti so velik del Sibirije že posekali; še prej (po vojni) so posekali gozdove evropske Rusije. S sečnjami na golo prednjačijo skandinavske države (brez Danske). Avstralija uničuje evkaliptusove gozdove. Dvajseto stoletje je stoletje do zdaj nepoznanega uničevanja gozdov – ene od najpomembnejših substanc na Zemlji. Le desetino tistega, kar se poseka, se ponovno pogozdi. Posekani gozd se v tropskih krajih (razen na vulkanskih tleh) stoletja ne obraste, ker so tla po naravi revna in po poseku še izprana. Tako zadošča en hektar amazonskega gozda prvo leto takoj po poseku enemu govedu da preživi, po petih letih pa je potrebno za preživetje enega goveda že pet hektarjev gozdov.

V ZDA se javnost upira podobnemu ropanju gozdov. Pravkar zahtevajo za polovico manjši posek. Svetla izjema so Japonci. Ti posekajo le 40% prirastkov doma, zato pa izrabljajo gozd v Oceaniji.

Napovedujejo, da bo 21. stoletje stoletje lesa. Les bo dobil veliko veljavo kot odziv na poplavo umetnih snovi. Očitno je, da dojemamo pomen gozda in lesa v njem veliko prepočasi.

DUŠAN MLINŠEK

Nekoč in danes

Podoba slovenske krajine se je povsod močno spreminjala. Spremembe so zelo velike v gorskem svetu. Za zgled navajamo podatke koroškega območja, o gori Peci.

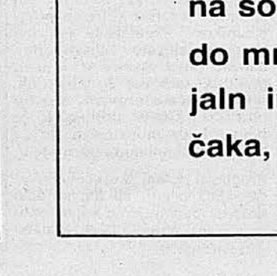
Stanje kultur (v %)

	1827	1877	1987
gozd	23	16	67
njive	7	5	5
pašniki	58	68	16
nerodovitno	12	11	12

V dolinah so prevladovala polja, v hribih pa ekstenzivni pašniki (58%) z redkim drevjem. Gozda je bilo malo (23%); bil je izsekan. Hudourniki so krojili usodo deželo. Ohranjena gozdna tla namreč do 16-krat hitreje vpijajo vodo kot zanemarjen pašnik. Zato odteka voda po površini in povzroča hudournike. Pozneje se je raba tal začela spreminjati. Z zemljiško odvezo l. 1948 je kmet še bolj posegel v svoj gozd s sečnjo in z novinarjenjem (delež gozda je bil leta 1877 le še 16%). Zaradi odhajanja delovne sile v dolino so pašniki zarasli. Proti hudournikom so se začeli bojevati veleposestniki z ogozditvami s smreko. Gozda pa je danes 67%. Gozd varuje, preprečuje erozijo in ponovno ustvarja dragoceno naravno rodovitnost tal. Kmetom pomeni tri četrtine dohodka, hkrati pa vzredijo 3,5-krat več govedi kot pred 160 leti in le 280 ovac manj. Gozd daje veliko več kot ovčereja. Prikazani zgled se nanaša na 1344 ha krajine pod Peco in velja za številne dele naše gorske krajine.

MIRAN ČAS

Čevlji in mačke

Italijanski izdelovalci modnih čevljev so si za letošnje poletje umislili moške čevlje, ki bodo na sprednjem delu imeli odtisnjene motive kožuhov divjih mačk. Poleg teh čevljev bodo letos poleti zelo popularni tudi lahki, zračni, rjavi moški čevlji iz mehkega usnja.

A. K.

ANTON RUPNIK

(23)

Začarani kavkaški krog

V Ankari so lani ustanovili Nacionalni center Azerbajdžana, katerega vodja Mehmet Aral javno govori o združitvi v veliki Azerbajdžan in maščevanju nad Armenci, ker so poklali Turke . . .

Doslej je imela Sovjetska zveza le po en mejni prehod s Turčijo in Iranom v Zakavkazju. Meja je bila praktično zaprta. Najhuje so to seveda občutili Azerbajdžanci, saj je njihovo ozemlje razbito na dvoje (Armence so na turški strani iztrebili ali izgnali).

Iran se je do zdaj zelo restriktivno ravnal z azerbajdžansko manjšino. Govorijo, da je šah Reza Pahlavi zadnja leta vladavine privolil v nekatere koncesije Azerbajdžancem, ko je namreč z ZSSR snoval velikanske skupne projekte o transportu iranskega plina čez sovjetsko ozemlje na Zahod. Homeinijev režim je vse to vrgel v vodo in več let ustvarjal napete odnose z Moskvo. Šele lani se je spet zvedrilo, ko je poleti bil v Moskvi na uradnem obisku Rafsandžani (pozneje izvoljen za predsednika Irana). Kot prvi visoki predstavnik se je spotoma ustavil tudi v Bakuju. Azerbajdžanci so lani jeseni sklenili z Iranom sporazum o gospodarskem sodelovanju in konzularnih odnosih. V Bakuju so Iranci takoj zgradili veleblagovnico in odprli gospodarsko razstavo. Obe strani obnavljata stare zamisli o transportu iranskega plina čez ozemlje ZSSR.

Katera železa imajo v ognju v Teheranu? Z veliko azerbajdžansko manjšino imajo vzvod za stalni vpliv v Bakuju. Oba dela te nacije sta sicer razbita tudi s pisavo (sovjetski Azerbajdžan ima rusko cirilico, iranski pa je ostal pri arabski pisavi). Iran igra vlogo voditelja panislamskega gibanja. Na demonstracijah v Bakuju so skoraj redno plapolale zelene panislamske zastave in se razkazovale Homeinijeve fotografije.

Sosedi se prebuajajo na obeh straneh. Sovjetsko Zakavkazje je že zdavnaj širši mednarodni problem.

Sakartvelo šteje tisočletje

Gruzinci so in se imajo za kavkaško velesilo. Gruzinec razmišlja v tisočletjih. Ko te nadvse ljubezniv gostitelj popelje iz Tbilisija v kakšnih dvajset kilometrov oddaljeno Mcheto, ko ti tam ob častitljivih starodavnih cerkvah začne razlagati zgodovino, se ti z evropskimi pojmi in orientirji vse pomeša. Tu so namreč v prvih stoletjih našega štetja gradili že prva krščanska svetišča; Mcheta datira (podobno kot armenski Ečmiadzin) že iz četrtega stoletja, ko so Gruzinci (in Armenci) uvajali krščanstvo kot državno vero. Armenska pisava je stara, gruzinska pa sploh ni prav datirana, saj govorijo celo o tem, da je nastala že v 3. stoletju pred našim štetjem. Spričo tega, da so Rusi leta 1988 praznovali tisočletnico pokristjanjevanja in približno tudi ruske državnosti in kulture, je pač razumljivo, da so Gruzinci zelo občutljivi za pojave imperialnega »kulturtregerstva«, ki ga pogosto radi poudarjajo ruski zgodovinarji.

Gruzinca sploh ni mogoče razumeti brez večtisočletne zgodovine, ker pač na vsakem koraku živi z njo, in v vseh današnjih mednacionalnih prepirih – teh pa tudi ne manjka – prihaja prav ta zgodovina na dan.

Gruzinec imenuje samega sebe Kartveli (v ednini), svojo deželo Gruzijo pa Sakartvelo. Osrednjemu delu republike danes pravijo v zgodovinskem smislu Kartli, največji sodobni tujski hotel v Tbilisiju se imenuje Iberija in nosi ime po bizantinskem nazivu za to deželo. Toda nekaj stoletij je obstajalo tudi kartlijsko kraljestvo; skupaj s Kahetijo je 1801. leta prišlo v sestavo ruskega carstva.

Moji državi je šest tisoč let, radi izzivajo Gruzinci svoje ruske sosede. Gruzinski zgodovinarji pa jih radi oskrbujejo z različnimi dokazi za neprekosljivo starodavnost nacije in njene države.

»V gruzinski identiteti se je utrdilo prepričanje o tem, da so korenine njihove državnosti dosti starejše kot v Egiptu, na Kitajskem, v Mezopotamiji ali Indiji. Analiza nacionalne etnopsihologije daje povode za to, da gre verjeti temu. Višja častihlepnost, neomajno samoljubje, ponos, pogosto kažoče se donkihotstvo, vse to izvira iz davnih vekov. Kot je očitno, se je naša zgodovinska narava izoblikovala v pogojih, ko so se Gruzinci čutili svobodne in proste. V kolektivnem spominu je ostal občutek starodavne mogočnosti, ki pa žal včasih ne gre v sklad z resničnim položajem, pa čeprav le-to pogojuje nacionalni fenomen. Zatorej lahko rečemo, da se razhajata zgodovinsko potrjevanje in občenarodno prepričanje,« piše Lovard Tuhašvili, zgodovinar na gruzinski akademiji znanosti.

Na primeru Kolhide avtor dokazuje, da ima 3500 let staro zgodovino ter da si evropski narodi ne morejo dokazati toliko starodavne državnosti. Poleg tega je Kolhida dežela vrhunske kulture, od kod so Grki vzeli »zlato runo«, torej simbol modrosti in znanja. Od tod, iz Kolhide, naj bi v Heladо prišla medicina (»umetnost Medeje«). In nobenega dvoma več ni, da je starodavna Kolhida bila gruzinska, trdi Tuhašvili.

Ali bodo predsednikovi možje spremenili strukturo oblasti?

Kdo je zasedel 15-članski predsedniški svet ZSSR? – Vsi podpirajo ideje Mihaila Gorbačova – Svet je vsaj izenačen s politbirojem partije

OD NAŠEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 29. marca – »Prvo zasedanje predsedniškega sveta ZSSR je simbolično dejanje nove državnosti, hkrati pa tudi nova etapa v zgodovini države,« je sklic novega organa uvodoma označil predsednik Mihail Gorbačov. V čem utegne biti zgodovinskost imenovanja nove institucije oblasti in njegovega prvega zasedanja?

Sklep o uvedbi predsedniškega sveta so sprejeli sredi marca na izrednem kongresu ljudskih poslancev v Kremlju, na katerem so tudi »izvolili« Gorbačova za prvega predsednika ZSSR. Samo idejo predsednika in predsedniškega kabineta je Gorbačov razgrnil že na februarskem plenumu CK KPSZ. Predsedniški svet, ki šteje 15 članov, je imenoval vrhovni sovjet ZSSR, prvega zasedanja pa se je udeležil tudi predsednik sovjetskega parlamenta Anatolij Lukjanov. Predsednik Gorbačov je v intervjuju za Vremja izrazil zadovoljstvo z individualnimi kompetencami članov najožjih sodelavcev. Zanimivo je, da so informativni mediji postopno seznanjali javnost z izborom predsednikovih najbližjih, kar med drugim pove, da je Mihail Gorbačov »izbor« članov sveta opravil ob pazljivem balansiranju med pripadniki struj, ki prevladujejo v vladi, partiji oziroma v celotnem sovjetskem establishmentu. Ali bodo »vsi predsednikovi možje« res spremenili današnjo sovjetsko strukturo oblasti? Ali novo telo ne pomeni podvajanja že sicer razbohotene mreže oblasti? In nenazadnje, kdo so ti možje?

● Z redkimi izjemami je predsednik Gorbačov izbral zgolj zagovornike »na liniji perestrojke«, kar pomeni, da si je znova taktično in strateško modro zavaroval hrbet pred možnimi presenečenji, ki jih v sovjetski zgodovini ni nikoli primanjkovalo.

Sedeže v predsedniškem svetu so »ex officio« zasedli ljudje, ki naj odgovarjajo za ključna vprašanja in probleme sovjetske družbe, in sicer na področju notranje politike, obrambe, državne varnosti in zunanje politike. Po svoji funkciji je član sveta tudi sovjetski premier Rižkov. V svetu so med drugim notranji minister Bakatin, zunanji minister Ševardnadze, član politbiroja Jakovljev, šef KGB Kručkov, šef splošnega sektorja v CK KPSZ Boldin, Pribaltijec Kauls, pisatelj Ajtmatov etc. Med člani najožjega kompetentnega telesa ni npr. konservativca Ligačova. Kot je dejal Mihail Gorbačov, člani podpirajo ideje sovjetskega predsednika. Čeprav ta trenutek še ne gre z gotovostjo pisati o vseh prerogativih novega telesa, pa je že zdaj jasno, da so vsaj izenačeni s politbirojem CK KPSZ ali s svetom ministrov, če niso celo nad njima.

Takšen svet naj bi prvenstveno pospešil izvajanje vseh predsedniških dekretov in zagotovil kolegialnost v operativnih rešitvah. In kakšna naj bi bila ob tem vloga akademikov, pisateljev, ljudskih poslancev, ki ne razpolagajo z močjo administrativne oblasti? Njihova vloga naj bi bila svetovalna, in sicer za pomembnejša družbena in razvojna vprašanja. Vsak izmed članov sveta bo imel lastno skupino specialistov za posamična področja, strokovnjakov in tehničnih sodelavcev. Njihova naloga bo vsakodnevna analiza družbenega dogajanja, s katero bi zagotovili zanesljivo predhodno bazo za sprejem vitalnih rešitev. Šlo naj bi potemtakem za »predsedniški možganski trust«, ki bo deloval na načelih povratne zveze. Član sovjeta ne bo predsedniku zgolj prenašal ustreznih priporočil, temveč bo osebno odgovarjal za njihovo točnost in učinkovitost.

Indikativno je, da je predsednik Gorbačov v ekspozeju na prvo mesto postavil radikalizacijo gospodarske reforme, v svetu pa ne najdemo imena akademika Abalkina, ki je doslej odgovarjal za globalna vprašanja ekonomske reforme. Zdaj je ta vloga v svetu zaupana ekonomistu in akademiku Stanislavu Šatalinu, ki bo bedel nad vprašanji novih vrst podjetij v ZSSR, nad delniškimi družbami, kolektivnimi podjetji, kooperacijo, tujimi naložbami v ZSSR, trgom vrednostnih papirjev itd. Kot kaže, je Šatalin s tem že ustoličen kot nov osebni svetovalec Gorbačova za gospodarska vprašanja.

Predsedniški svet bo imel svoj domicil v Kremlju, kjer bo tvorno sodeloval s predsednikom Gorbačovom.

MIHA LAMPREHT

Strateški pomen Baltika

Estonija, Latvija in Litva imajo skupaj s kaliningrajskim območjem (nekdanjo vzhodno Prusijo) ključno vlogo v konceptu zračne in pomorske obrambe ZSSR. Natančno število vseh sovjetskih vojaških enot na baltiškem ozemlju ni znano; zahodnoevropski izvedenci pa menijo, da je to približno polovica vseh vojaških sil, osredotočenih na kaliningrajskem območju s pretežno ruskim prebivalstvom.

KALININGRAJSKO OBMOČJE: Tu je sedež poveljstva vzhodnomorskega ladjevja, ki ima veliko pomorsko oporišče v Baltijsku. V Kaliningradu je poveljstvo 11. gardne armade, ki jo štejejo za jedro obrambnih sil na Baltiku in ki pokriva pol potreb kopenske vojske. V bližini ima zračna obramba svojo oporišče z obrambnimi roboti, njihov obrambni dežnik se razpenja čez vse naprave baltiškega vojaškega območja, deloma tudi čez zračne poti do Moskve. V tem okrožju so tri velika letalska oporišča za bojna letala z dolgim dosegom, lovci in mornariška letala. Po vsem ozemlju je veliko radarskih postaj.

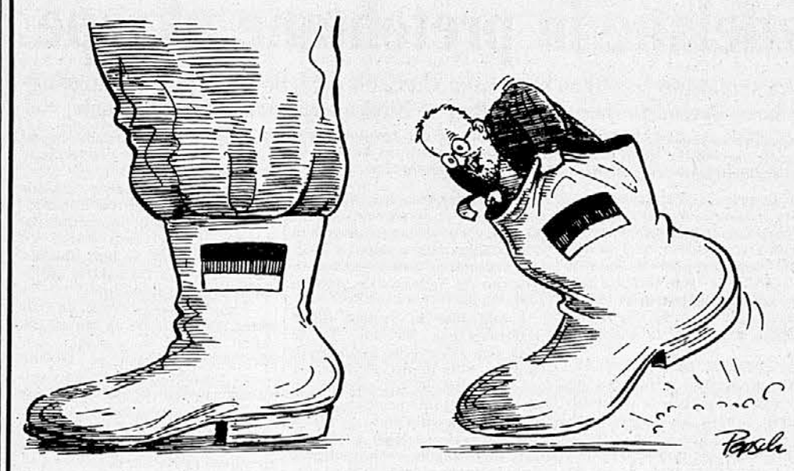
LITVA: V Litvi je sorazmerno močna kopenska vojska. V Kauni je desantna šolska divizija. Po vsej Litvi imata več oporišč zračna obramba in lovsko letalstvo. Povsod je veliko radarskih postaj.

LATVIJA: v Rigi je poveljstvo vsega baltiškega vojaškega območja. Vzhodnomorska flota ima veliko pomorsko oporišče v Liepaji, kjer je domicilno pristanišče za vse sovjetske podmornice v Vzhodnem morju. Zunaj Rige je letalsko oporišče za bojna letala z velikim dosegom. Tu sta še letalski oporišči za lokalna jurišna letala in eskadre lovcev, veliko radarskih naprav in pomembno letalsko oporišče z obrambnimi roboti.

ESTONIJA: Vzhodnomorska flota ima svoje oporišče v Paldinski, ki je prva obrambna črta za Leningrad in za ves Finski zaliv. Zunaj Tartuja je letalsko oporišče za težke bombnike z velikim dosegom (tudi Backifire). Na estonskem območju je več letalskih oporišč za lovce in veliko radarskih naprav. Ves severovzhodni del Estonije je del zračne obrambne cone, ki varuje Leningrad. Tu so tudi enote kopenske vojske, vendar njihova številčna moč ni znana.

M. M.

HITRO V KORAK!

PEPSCH, »Süddeutsche Zeitung«, München

Očitki pred volitvami v ČSR

Novemu zakonu, po katerem naj bi junija potekale prve svobodne volitve, očitajo številne pomanjkljivosti – Onemogočiti dejavnost partije

Lanski novembrski dogodki, ki so korenito spremenili češkoslovaški družbenopolitični sistem, so med drugim potisnili v ospredje zahtevo prebivalcev Češkoslovaške, da si na svobodnih volitvah izvolijo delegate v najvišji organ oblasti. Tako naj bi imeli Čehi in Slovaki 8. in 9. junija možnost prvič po letu 1945 izraziti voljo na takšnih volitvah, kakršne poznajo prebivalci demokratičnih držav že več desetletij.

Češkoslovaški parlament je že sprejel zakonsko »infrastrukturo« za svobodne, neposredne, tajne in demokratične volitve, vendar se je oglasilo več političnih organizacij s pripombami, da ima novi zakon o volitvah kar precej pomanjkljivosti. Največ pripomb leti na način oblikovanja volilnih območij, kajti na eni strani se vse najmočnejše politične sile strinjajo, da umetno oblikovani volilni okoliši niso smiselni, toda večina se tudi ne strinja s takšnimi volilnimi enotami, kakor so oblikovane v zakonu (na temelju sedanjih, upravno-administrativnih enot).

● Veliko pripomb na račun volilnega zakona je slišati tudi iz vrst narodnosti, ki živijo na Češkoslovaškem, najbolj kritični pa so predstavniki madžarske in poljske manjšine. Kritizirajo predvsem »pravilo petih odstotkov glasov«, ki pomenijo spodnjo mejo za pridobitev poslanskega mandata, kar po njihovem mnenju pomeni popolno izključitev narodnostnih manjšin iz političnega življenja.

Po novem zakonu bo za volitve v vse tri parlamente (v republiška, češki in slovaški in v zvezni parlament) veljal proporcionalen princip. Državljani se bodo odločali za strankarske liste kandidatov, imeli pa bodo tudi možnost glasovati za posameznike.

Posebna pozornost je namenjena neodvisnim kandidatom, ki naj bi jih predlagala državljanska iniciativa (Državljanski forum na Češkem in Javnost proti nasilju na Slovaškem), ki ima edina izmed vseh političnih organizacij, neregistriranih kot politične stranke, pravico nastopiti s svojo kandidatno listo. Na volilnih listah državljanske iniciative se bodo vsekakor pojavili njeni sedanji vodilni predstavniki, kakor tudi predstavniki tistih strank, ki zaradi »mladosti« ne bodo zmogle sestaviti svoje liste. Opazovalci menijo, da je možen tudi nekakšen »tih dogovor« o koaliciji državljanske iniciative z nekaterimi večjimi političnimi strankami; vendar je jasno, da to ne bo »poroka iz ljubezni«, ampak gre vzrok za takšno koalicijo iskati v dejstvu, da cilj letošnjih volitev ni toliko v ustvarjanju možnosti za zares svobodno in demokratično izvoljen parlament, ampak predvsem v želji sedanjega vodstva, čimbolj onemogočiti delovanje KP. Državljanska iniciativa je torej v nadrejenem položaju, kar ne preseneča, saj so vse bistvene politične odločitve sprejete za okroglo mizo, kjer ima ta politična organizacija ob podpori (pogosto zmanipulirane) ulice odločilno besedo.

● Jan Budaj, vodja državljanske iniciative Javnost proti nasilju, je v enem izmed svojih predvolilnih govorov izjavil: »Pozivamo vse številčno šibke stranke, ki ne bodo na volitvah nastopile s svojimi kandidatnimi listami, vendar imajo v svojih vrstah sposobne strokovnjake in politike, naj predlagajo svoje kandidate na volilni listi Javnosti proti nasilju. Želimo ostati nestrankarsko gibanje državljanskega demokratičnega okolja. Izpeljimo to, kar smo začeli.«

Vse pogosteje je slišati kritične besede, da bodo junijske parlamentarne volitve v bistvu le nekakšne predčasne volitve, na katerih si določene strukture želijo zagotoviti takšen položaj, ki jim bo omogočil, da bodo čez dve leti dokončno zmagale. V tem času pa naj bi se tudi onemogočilo politično delovanje KP. Očitno pa je, da je sedanji volilni zakon le »izhod v sili« in da ga bodo še spreminjali in dopolnjevali.

BORUT MERŠAK

Odstranili Leninov spomenik

PRAGA, 29. marca (Tanjug) – Pred mesecem dni so iz središča Prage odstranili orjaški spomenik Klementu Gottwaldu, zdaj pa je prišel na vrsto Lenin, ki je stal na Kulatih namestih (krožnem trgu) v širšem središču glavnega mesta. Odstranili so ga brez poprejšnje napovedi, vendar pred očmi mimoidočih.

jana
SLOVENSKA DRUŽINSKA REVIJA

Kitajska zahteva razorožitev tudi na vsej azijski celini

Premier Li Peng gre 22. aprila v SZ – Kitajska želi razvijati odnose, tudi če bi se sovjetsko vodstvo odločilo za večstrankarstvo

OD NAŠE DOPISNICE

PEKING, 29. marca – LR Kitajska upa, da bodo med bližnjim obiskom premiera Li Penga v Sovjetski zvezi podpisali sporazum o demilitarizaciji meje med državama in spodbudili kitajsko-sovjetsko gospodarsko sodelovanje, je danes izjavil kitajski zunanji minister Qian Qichen.

Čeprav so v Moskvi že zdavnaj objavili, da bo Li Peng v drugi polovici aprila obiskal Sovjetsko zvezo, je kitajska stran vse do predvčerajšnjim govorila o obisku kot o »temi pogovorov« s Sovjeti in ustvarila občutek, da se Peking še ni trdno odločil, ali obisk bo ali ne. Med včerajšnjim srečanem s sovjetskimi novinarji pa je Li Peng končno izjavil, da bo v Moskvo odpotoval »kmalu«. Viri navajajo, da bo to po dogovoru obeh strani 22. aprila.

Tako Li Peng kot Qiang Qichen, ki glede Sovjetske zveze očitno vztrajata pri politiki dveh obrazov, sta kitajsko-sovjetske odnose označila za »perspektivne«. Premier je sovjetskim novinarjem celo rekel, da si Kitajska želi razvijati slike s severno sosedo, tudi če bi se sovjetsko vodstvo odločilo za večstrankarski sistem. To je jasno posledica nedavnega govora Deng Xiaopinga, v katerem je upokojeni voditelj opozoril, da bi bila javna kritika politike Gorbačova lahko prenagljena in napačna. Dengu je z govorom, ki ga je interno prebral partijskim kadrom, uspelo preprečiti javni ideološki spor med Pekingom in Moskvo, kar si je želel del kitajskega vodstva. Ne glede na Li Pengove izjave o »izboljšanju odnosov« s Sovjeti na vseh področjih pa so dokumenti z odločno kritiko Gorbačova, ki opozarjajo, da ne bi smeli krepiti stikov s sosedo, še vedno ena osnovnih tem političnega pouka v partijskih organizacijah na vseh ravneh.

Kitajski zunanji minister je v odgovoru na novinarska vprašanja dejal, da razoroževanje v svetu še naprej ostaja predvsem na ravni Sovjetska zveza–ZDA. Qian Qichen je namreč zahteval, da se proces razoroževanja supersil ne sme ustaviti v Evropi, temveč da je treba z njim zagotoviti mir in varnost tudi na azijski celini, ki jo prav tako ogroža koncentracija sovjetskega in ameriškega orožja.

Na vprašanje o kitajsko-ameriških odnosih je odgovoril, da si Kitajska želi njihovo izboljšanje.

● Qian Qichen je včeraj izjavil, da še vedno niso izpolnjeni pogoji za navezavo diplomatskih odnosov z Južnoafriško republiko, čeprav Peking pozdravlja pozitivne poteze južnoafriške vlade. »To pa še zdaleč ni dovolj,« je dejal kitajski zunanji minister in tako zavrnil špekulacije, da bi ena največjih prijateljic Tajvana in Guomintanga Južnoafriška republika lahko navezala uradne odnose s Pekingom.

Če pa bi v ameriškem kongresu sprejeli predlog, da bi Kitajski odvzeli položaj države z največjimi ugodnostmi, bi bil to še en velik udarec proti že zdaj skaljenemu prijateljstvu.

ZORANA BAKOVIĆ

Ekološka odprtost brez meja

Tiskovna konferenca ekoloških predstavnikov Evropske skupnosti v ZIS

BEOGRAD, 29. marca (Tanjug) – »Obojestranska zainteresiranost za sodelovanje med Jugoslavijo in komisijo Evropske skupnosti za varstvo okolja obstaja, vendar bo odvisna tudi od bodočega sodelovanja med Jugoslavijo in ES nasploh,« je povedal na današnji tiskovni konferenci v zveznem izvršnem svetu generalni direktor te komisije Laurens Jan Brinkhorst.

Po tridnevnem delovnem obisku v naši državi ter mnogih pogovorih s predstavniki vladnih in republiških oziroma pokrajinskih institucij je izrazil mnenje, da bi lahko sporazum o pridruženem članstvu Jugoslavije v ES prerasel v sporazum o sodelovanju. Kot pa je pri tem poudaril, je to precej odvisno od pripravljenosti in konkretnih akcij naše države.

Po njegovih besedah naj bi v obisku predstavnikov ES v Jugoslaviji videli le priprave na bodoče sodelovanje. Ena od konkretnih akcij, o kateri je tekla beseda, je skupni dogovor o varstvu Jadrana. V prvi fazi bi si bilo treba ustvariti celovito podobo o vseh onesnaženjih in onesnaževalcih na tem območju s posebnim poudarkom na prevzemu in prečrpavanju nafte na Reki.

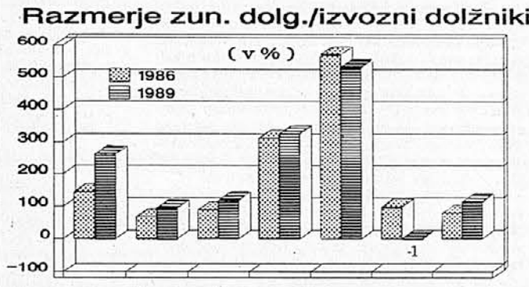
To bo hkrati sestavni del načrta za čiščenje Sredozemlja, o katerem bodo sprejeli konkretne »smernice« na naslednjem ministrskem sestanku maja letos v Nikoziji, je napovedal Brinkhorst.

Dogovorili so se tudi o presojanju nevarnosti, da pride do kemičnega onesnaženja okolja. Od več kot 100.000 kemikalij, kolikor jih »kroži« po svetu, jih je kakih tisoč izredno strupenih, približno 5000 pa jih za temi le malo zaostaja.

V pogovorih, zlasti z zveznim sekretarjem za razvoj Božom Marendićem, so načelno obravnavali tudi možnost za sodelovanje v ES pri financiranju nekaterih ekoloških projektov v Jugoslaviji. Rečenega ni bilo nič konkretnega, le da je po Brinkhorstovih besedah ekologija nekoč še sodila v rubriko »stroški«, medtem ko je danes prednostna naložba.

Vse spremembe v Srednji in Vzhodni Evropi ustvarjajo možnosti tudi za širše sodelovanje s temi državami. Ekološka glasnost je zahodna prav toliko kot vzhodna. Pred kratkim so se v ES odločili, da ustanovijo evropsko agencijo, ki bo zbirala vse ekološke informacije.

IZ POSLOVNEGA SVETA

● **DANSKO POHIŠTVO** — Največ priznanj na pravkar zaključenem sejmu pohištva v Kölnu so dobili danski proizvajalci. V skandinavskem izvozu pohištva, ki je letno vreden 9,4 milijarde danskih kron, ima Danska, najmanjša skandinavska država dvetretjinski delež v izvozu. V primerjavi s prebivalstvom je Danska največji izvoznik in po po količini drugi največji evropski proizvajalec pohištva. Leta 1988 je 700 danskih tovarn pohištva s 16.000 zaposlenimi (kar pomeni približno 23 delavcev na obrat!) izdelalo za 9,7 milijarde kron pohištva, ki je po velikosti četrta najvažnejša postavka danskega izvoza. Lani je bil danski izvoz pohištva vreden 7,8 milijarde kron (pribl. 1,4 milijarde USD).

● **NORVEŠKI PLIN ZA FINSKO** — Finska skuša zmanjšati odvisnost od sovjetskega plina. Državna družba Neste se je zato začela pogajati z norveškimi firmami Norsk Hydro, Saga Petroleum in Statoil o uvozu 1,5 do 2,5 milijarde kub. metrov plina z Norveškega. Če se Finska odloči za norveški plin, bodo Norvežani morali intenzificirati svojo proizvodnjo. Finska je lani sklenila s sovjetskim Sojuzgasekspertom sporazum o podvojitvi dobav plina do srede 90. let na 4 milijarde kub. metrov plina.

● **VALUTNO TRŽIŠČE** – Japonski jen še zmeraj slabi v odnosu do vseh krepkih valut. V sredo se je v New Yorku približal psihološko vplivni meji 160 jenov/USD, vendar si je po intervenciji ameriške Federal Reserve le nekoliko opomogel, vendar tudi ta injekcija ni oslabila pritiska nanj. Tako je dosegel čez dan ceno 159,25 za USD, potem pa se je okrepil na ceno pod 159 za dolar. Računajo, da je Fed prodala okrog 200 do 300 milijonov USD, za jene, toda intervencija ni bila zadostna. Pričakujejo pa japonski protinapad okrog 1. aprila, ko se začne novo fiskalno leto. Bank of Japan utegne masivno poseči v obrambo jena z novim dvigom obrestnih mer, ki so jih nedavno že dvignili za procent, na 5,25 odstotka. V Frankfurtu je jen natanko 100 DEM (prej 92). DEM je bila v sredo v New Yorku naprodaj po 1,7110 za USD; rahlo se je popravila potem, ko je bila že po 1,7130. Korektura naj bi bila posledica borznih govoric in poročila vplivnega »Washigton Post«, ki piše, da v finančnem ministrstvu nekateri hočejo zniževanje obrestne mere Federal Reserve. Nižje obresti bi seveda zmanjšale zanimanje investitorjev za USD. Druge valute se krepijo napram dolarju. CHF je bil po 1,5168 za USD (prej 1,485), FFR po 5,7450 (prej 5,7615), ITL pa po 1.257 (prej 1.259). GBP se počasi krepi in se je dvignil na 1,6265 USD (prej 1,6240). V Evropi je bil USD malce cenejši, v Frankfurtu po 1,7059 DEM, v Zürichu pa po 1,5170 CHF.

● **STRASTNI KADILCI** – Za razliko od evropskega Zahoda se v Vzhodni Evropi kadi več in cigarete so močnejše, poroča ameriški Tobacco Reporter. V zadnjih 15 letih se je poraba cigaret med polnoletnimi prebivalci povečala za 40 odstotkov. Na Poljskem do polovice minulega desetletja polovica cigaret ni imela filtra, medtem ko na Švedskem le desetina kadilcev raje vleče cigarete brez filtra.

● **NAFTA V ANGOLI** – Združenje angolskih proizvajalcev nafte SONANGOL sporoča, da so krog 12 km od obale našli v globini 3,7 tisoč metrov novo nahajališče nafte. Pet preskusov je pokazalo, da daje novi vrelec dnevno 13,5 tisoč sodov nafte kakovosti med 34,6 in 36,8 stopinj API. »Blok 2«, kjer je novo ležišče, pripada s 25 oz. 27,5 odst. dvema angolskima družbama, brazilski »Braspetro« s 27,5 odst. in »Texaco« z 20 odstotki.

Pomanjkljivosti volilnega sistema bi lahko zlorabili

M. Meadowcroft, predsednik britanske Družbe za volilno reformo, je opozoril na luknje v našem volilnem sistemu

LJUBLJANA, 29. marca – »Volilna pravila v Sloveniji so še vedno pomanjkljiva, zato so opozicijske stranke v neenakem položaju v primerjavi z vladajočimi,« je na današnji tiskovni konferenci dejal Michael Meadowcroft, predsednik Družbe za volilno reformo iz Velike Britanije, ki je v zadnjem času v Sloveniji proučeval našo volilno zakonodajo in priprave na volitve.

Na tiskovni konferenci, ki sta jo pripravili Socialdemokratska zveza Slovenije in Družba za volilno reformo, je poudaril, da je organizacija, ki ji predseduje, nevladna organizacija (ustanovljena je bila že leta 1884), v Sloveniji pa ni prišel z namenom, da bi spodbujal katerokoli stranko, temveč samo zato, da bi opazoval potek volitev in po potrebi svetoval. Opozoril je na nekatere pomanjkljivosti volilnega sistema. Tako meni, da nam v Sloveniji primanjkuje nevtralnih oseb, ki bodo prisotne na voliščih, možnosti za zlorabo pa so tudi pri volitvah v zbor združenega dela (ker ob kandidatih ne bodo navedene stranke, katerim pripadajo), težave pa bi se lahko pojavile tudi pri glasovanju prek pošte. Pri slednjem je še posebej izrazil zaskrbljenost pri glasovanju vojaških oseb, saj meni, da bi vojska lahko vplivala na volilni proces. Kljub naštetim pripombam je Michael Meadowcroft izrazil zadovoljstvo, ker je

● Matjaž Šinkovec, podpredsednik SDZS, pa je javnosti predstavil svoje izkušnje opazovalca na nedavnih Madžarskih volitvah. Dejal je, da je bil volilni sistem sicer zapleten, vendar je omogočal pošten prehod v demokracijo. Če bo tudi v drugem krogu volitev enako, bo nova Madžarska vlada dobila svojo notranjo legitimiteto. »Madžarske volitve so potekale tako, kot da bi bila Madžarska od nekdaj demokratična država,« je dejal Šinkovec in ob tem pristavil, da pri nas nove stranke niso enakopravne z vladajočimi.

v Sloveniji prišlo do večstrankarskih volitev, za katere je menil, da bodo poštene.

MARKO JENŠTERLE

Menem pred novim izzivom

Argentinski predsednik se ob hudi gospodarski krizi srečuje še z vojaško problematiko – Aldo Rico hoče zamenjati politično vodstvo države

Vladi argentinskega predsednika Carlosa Menema po slabem letu oblasti poleg gospodarske krize ni uspelo rešiti tudi drugega žarišča argentinskega nezadovoljstva, ki je vojaško vprašanje.

Menem je sicer menil, da bo z lansko amnestijo večine generalov, in oficirjev obtoženih kršenja človekovih pravic v času diktature in obsojenih zaradi tega, zaključil to mučno obdobje, vendar najnovejši dogodki na argentinskem vojaškem področju kažejo, da je daleč od tega. Bivši podpolkovnik Aldo Rico, ki je vodil dva vojaška upora proti vladi bivšega predsednika Raula Alfonsina, že napoveduje težave tudi za Carlosa Menema. Rico pravi, kako je s »politično akcijo treba zamenjati celotno sedanje argentinsko vodstvo«, čeprav ni hotel povedati, kaj konkretno to pomeni. Po njegovih besedah naj bi o njegovih načrtovanih akcijah izvedeli v nekaj tednih. Rico tudi pravi, da je njegovi skupini vojaških upornikov (tako imenovanih carapintadas) z dosedanjimi upori uspelo rešiti notranje vojaške konflikte, zdaj pa naj bi njegovi vojaki posegli še na civilno področje.

Bivši predsednik Raul Alfonsin je resnično popuščal pred Ricovimi uporniki in dvakrat zamenjal vodstvo argentinske vojske, poleg tega pa še objavil delno amnestijo za generale iz časa diktature.

Pred volitvami je Aldo Rico podpiral Menemovo predsedniško kandidaturo, vendar je Carlos Menem po prevzemu oblasti »pozabil« na to podporo. Ko je prišlo do internih sporov med Ricom in pokovnikom Mohamedom Alijem Seineldinom (ta je v času Alfonsina vodil tretji vojaški upor) se je Menem postavil na Seineldinovo stran.

Skupina carpintades je klasična skupina pritiska v argentinski vojski, zato je tudi Ricove izjave mogoče imeti za psihološki pritisk na sedanjo vlado, ki komaj brzda delavsko nezadovoljstvo, saj ji ni uspelo zaustaviti inflacije. Ko je Carlos Menem oktobra lani podpisal dekret o pomilostitvi generalov, oficirjev in civilov, ki so sodelovali v vojaški diktaturi ali kasneje v uporih proti Alfonsinu, je upal, da bo s tem pomiril tudi strasti v vojski. Med pomiloščenimi sta bila tudi Aldo Rico in Mohamed Ali Seineldin. Zdaj, slabega pol leta po tem, je jasno, da peronistični predsednik ni dosegel tega, kar je želel. Celo nasprotno. Januarja letos je še sam povzročil krizo v vojaškem vrhu, ko se je skupaj z notranjim ministrom Julio Mero Figuerojem in šefom vrhovnega štaba generalom Isidorom Caceresem pogovarjal o »varnostni problematiki«, sestanka pa se ni udeležil obrambni minister Italo Luder, saj ga o njem sploh niso obvestili. Posledica Luderjevega kasnejšega protesta je bila njegova zamenjava, Menem pa je za novega ministra za obrambo imenoval Humberta Romera.

Ob gospodarski krizi (samo januarja je inflacija v Argentini znašala 70 odstotkov) je tako argentinski predsednik zdaj še pred novim izzivom vojske, znano pa je, da njegov predhodnik Raul Alfonsin v tem ni bil ravno trden.

MARKO JENŠTERLE

Jack Higgins

Temna stran ulice

33. nadaljevanje

Kljub Crowtherjevemu hlinjeno prisrčnemu smehljaju je možakar širil okrog sebe nedoločno grožnjo in nevarnost je prasketala v zraku kot elektrika. Chavasse je napeto čakal, pripravljen na vse, kar bi se lahko zgodilo. Nelagodno se je zavedal tope bolečine, ki je izvirala iz šivov na rami, vedoč, da se lahko praktično zanese samo na eno roko.

Crowther se je sklonil in mu je zarotniško pomežiknil. »Tamle zunaj je nekaj, kar bi utegnilo zelo zanimati, nekaj, česar ne bi vsakomur pokazal. Ampak glede nato, da sva sama, je to morda najbolj primeren čas.«

Obrnil se je, odšel prvi po hodniku in Chavasse mu je sledil ven skozi kuhinjo. Crowther je šel čez dvorišče in odprl vrtna vrata, ki so držala na še manjše dvorišče. Na njem je bil menda samo star vodnjak, ograjen z okroglim opečnatim zidom, visokim slab meter. Poleg njega je stal Billy z bedastim togim režanjem na grdem obrazu. Roke je imel nekoliko skrivljene, kot da na nekaj čaka.

»Pa dokončajva posel, dragi Billy.« Crowther se je zahehetal. »Če hočeš razdvojiti opozicijo, ni nič boljšega kot kos ženskega mesa. Moja Molly seveda ni oljnata slika. To priznam, vendar ima vse pritikline, in po petih letih v kehi gospod Youngblood tudi ne bo preveč izbirčen, kaj?«

S cevjo od šibrovke je dregnil Chavassa v hrbet, in ko se je pokrov na vodnjaku s treskom odprl, se je sunkovito zasukal, z levico zgrabil cev, ki je bila uperjena v njegov bok, z robom desne roke pa je usekal Crowtherja od strani po vratu, da je zakričal od bolečine in se opotekel nazaj.

Chavasse mu je iztrgal šibrovko z desnico izpod pazduhe in nerodno potisnil nazaj oba petelina, ko je stekel proti vrtnim vratom. Ko se je začel obračati, je Billy zatulil od besa in se pognal naprej.

Bil je podoben prvobitni zveri, ki lomasti v napad, da bi ubijala. Pošastni obraz kot iz more je bil spačen od besa, stegoval je velike roke, ki so bile pripravljene cefrati in trgati. Chavasse ni niti počakal, da bi se mu približal. Z eno roko je zavihtel šibrovko navzgor, položil obe cevi čez levo roko in ustrelil. Prvi naboj je zadel Billyja v prsi, tako da je negibno obstal, medtem ko mu je drugi strel odtrgal pol obraza, da je razneslo kri in možgane po kamnitih kockah in vrglo Billyja nazaj proti vodnjaku. Zadel se je ob kamnito ograjo, se sključil in brez glasu izginil. Samo enkrat je pljusknilo in potem je zavladala tišina.

Crowther je ležal na obrazu in tiho stokal, in Chavasse je pokleknil poleg njega in mu preiskal žepe. Našel je prgišče nabojev in spet nabil šibrovko. Brcnil je Crowtherja v rebra in stopil nazaj.

»Pokonci.«

Crowther se je pobral s tal in se s hrbtom naslonil na dvoriščni zid. Chavasse je stopil naprej in mu porinil cev šibrovke pod brado.

»Saxton in Hoffa, tam doli sta, ali ne?« Crowther je omahoval in cev se mu je boleče zarila v meso. »Kajne?«

Crowther je prestrašeno pokimal. »Tako je.«

»Koliko jih je še?« Spet se je obotavljal, in Chavasse je napel oba petelina in šibrovki.

»Za božjo voljo, ne streljajte!« je zavpil Crowther. »Štirje – to je vse.«

»To je vse,« je z gnusom dejal Chavasse. Trudil se je, da ne bi ustrelil. »Potemtakem so drugi ljudje šli varno skozi?«

»Tako je. Jaz sem samo izpolnjeval ukaze.«

»Vidim, da ste jih. Ljudje, ki ste jih pošiljali naprej. Kam so šli potem?«

»Ne vem.« Cev od šibrovke se je grozeče dvignila, in možakar je zavpil od strahu. »Resnico vam govorim. Po navadi sem jih vozil do križišča, oddaljenega kakih šestnajst kilometrov, kjer jih je prevzel nekdo drug.«

Slišati je bilo dirjajoče korake in Youngblood je zaklical iz hiše skozi dež. »Drum, kje si?«

»Tukaj zunaj!« mu je odgovoril Chavasse.

Youngblood se je pojavil trenutek pozneje in je obstal na pragu. »Kaj se je zgodilo tukaj?«

»Mislila sta, da se bom morda udobneje počutil spodaj v vodnjaku, ampak Billy se je namesto mene odločil, da bo poskusil. Zanimalo te bo, če ti povem, da sta v vodnjaku Saxton in Hoffa.«

Youngblood je stopil h Crowtherju. »Svinja umazana.«

Prav počasi in z neznansko jezo je prebrskal žepe starejšega možakarja in nemarno razmetal vsebino po kockah. Odkril je listnico, v kateri je bilo menda petdeset ali šestdeset funtov, in je pokimal Chavassu.

»To nama bo koristilo. Kaj ti je povedal?«

»Niso vsi končali v vodnjaku. Večino klientov je poslal naprej.«

»Kam«

»Ne ve. Pravi, da jih odpelje na križišče, oddaljeno kakih šestnajst kilometrov, kamor jih pride nekdo drug iskat.«

Rachel Billington

Priložnost za greh

125. nadaljevanje

»Srečna sem, Roy, ker ste vi srečni.« Takšno nezadržno čustvo se ji je pri belem dnevu zdelo nespodobno. Predstavljala si ga je, kako zvečer pokleka k molitvi ob svoji postelji in ta predstava se je pomešala s predstavo nje same in Martina v golem objemu. Rekla je: »Je Nicky že prišel?«

»Ne. Katie je telefonirala, da bodo prišli pozneje. Pojdite z mano. Predstavil bi vam rad očeta Jamesa.«

Velika cerkev je bila prazna. Laura je nekako pričakovala poročno ozračje, zato je bila presenečena. Toda Roy jo je vneto vlekel za sabo. Iz zakristije je prišel visok, mlad duhovnik in se smehljal. Laura je pomislila, da je za cerkev res slavnosten dan, saj je ujela Royevo dušo.

»Vi ste torej Matildina mati,« je rekel duhovnik in jo zmedel s svojo neposrednostjo. »Roy mi je povedal vse o vas.« Pogledal je naokoli. »In kje je otročiček?«

Laura se je nasmehnila. Njegov irski naglas se ji je zdel primeren. »Njena stara mati jo bo pozneje prinesla. Nisem hotela, da bi motila Royevo slovesnost.«

»Otrok nikoli ne moti. Še enega otroka imate, kajne. Velikega dečka.«

»Devet let je star. Krščen je bil v kraju, kjer je živela moja mati.« Laura je začutila, da zardeva zaradi občutka krivde in je bila jezna sama nase. »Tudi on bo prišel.«

»Kaj res! Potrebujem ministranta. Mogoče bi on . . .«

»Mislim, da ni še nikoli . . .« Laura je zmedena utihnila. Ni se ji zdelo primerno, da duhovniku, ki bo krstil njenega drugega otroka, pripoveduje, da njen prvi ni bil vzgojen v katoliški veri. Proseče je pogledala Roya.

Še preden je Roy spregovoril, se je duhovnik obrnil. »Ne skrbite zaradi mojih prenagljenih zamisli.« Odšel je nazaj proti zakristiji. »Obleči se moram, sicer se bo pred spovednico nabrala prevelika vrsta.«

No, vsaj razumel je. Laura je bila kar malo razočarana, da nad njeno glavo ni pomahal s plamenečim mečem. Cerkev se je spremenila.

Cerkev se je začela polniti. Prišla je Royeva sestra z možem. Laura je še nikoli ni videla; Nell, spet točna v svojih novih, dragih oblačilih; več Royevih prijateljev v temnih oblekah in z istim zbeganim izrazom na obrazu. Dva sta imela črni kravati kot na pogrebu. Nato je Laura zagledala Katie, ki je prišla kot princesa, obdana s paži. Eden med njimi je bil Nicky. Prišel je k njej. Bil je velik in močan.

»Živijo, mami. Kje je Tilly? Koliko časa bo trajalo? Sploh nisi zagorela. Saj si mi pisala, da je v Ameriki zelo vroče.«

Laura je opazila, da je prehlajen. Imel je rdeč nos in govoril je hripavo. Prijela ga je za roko; nerodno ji je bilo, da bi ga v cerkvi poljubila.

»Jaz sem bledična, ti pa si prehlajen. Vesela sem, da te vidim.« Stisnila mu je roko.

On ji roke ni stisnil, pa tudi odtegnil je ni. »Kje bova sedela? V šoli gremo dvakrat na teden v cerkev. Tam sedimo cele ure.«

Sprednje klopi so bile že skoraj polne. Cerkovnik je prižgal sveče na oltarju. Roy je prenehal sprejemati goste in je pokleknil. Laura, ki je sedela skoraj za njim, je videla, da je ovratnik na njegovi srajci zavihan. Hotela se je skloniti naprej in ga naravnati, a je čutila, da Roya ne bi smela motiti pri molitvi. Tudi ona bi prav rada molila, a je bila preveč raztresena. Motilo jo je šepetanje otrok in šepetanje v njeni glavi. Le kaj počne tukaj? Ali pa kje drugje?

Prišla je, ker jo je Roy povabil in ker bodo krstili njenega otroka. Spet je začela razmiš

SLOVENSKI Poročevalec DELO Ljudska PRAVICA

Rehabilitacije in volilna zmešnjava

BORIS JEŽ

V slovenski predvolilni juhi se je te dni razpočil še en mehurček: ZKS-Stranka demokratične prenove je sprejela sklep o politični rehabilitaciji dr. Jožeta Pučnika. Gre nedvomno za eno najbolj protislovnih potez, ki so jih doslej potegnili »Mladoturki« s Tomšičeve 5.

Cirilu Ribičiču in njegovi ekipi je vsekakor treba priznati doslednost (in verjetno tudi iskrenost) v dosedanjih prizadevanjih, da bi s stranke oprali madeže preteklosti. Le kdo je namreč pripravljen sredi predvolilnega stampeda svojemu največjemu političnemu nasprotniku podariti še nekaj točk v obliki politične rehabilitacije? No, na Tomšičevi 5 so morebiti izračunali, da bodo z vsem tudi sami kaj iztržili, predvsem s povečanjem svoje verodostojnosti, vendar se zdi, da bodo le potegnili krajši konec. Je pač tako, da iskreno priznavanje lastnih napak, storjenih v preteklosti, vendarle ne more biti močnejši adut, kot ga ima žrtev teh napak.

Zato se je treba vprašati, ali partijski »Mladoturki« niso začeli že nekoliko pretiravati s tem posipanjem s pepelom. Očitno je, da jih opozicija ves čas spretno (in s svojega zornega kota tudi upravičeno) potiska v »zgodovinske teme«, tu pa je pogosto zelo nejasna meja med politično produktivnostjo in neproduktivnostjo javne samokritike, ki se je gre ZKS-Stranka demokratične prenove. Ves vesoljni slovenski svet dobro ve, da za nekdanje napake partije ni moč dolžiti Ribičiča, Bekeša ali Lokarjeve. Zato je vprašanje, ali se jim je res treba toliko opravičevati zaradi »svojih očetov«; mar ne zadostuje proglas, s katerim bi potegnili visok zid med sedanjo stranko in njeno bolješviško predhodnico? In ne bi bil pravzaprav še »tvornejši« odnos do zgodovine, če bi iz stranke preprosto pometali vse tiste, ki jo s svojimi imeni kompromitirajo? Toda spomnimo se, da so tiste dni, ko se je France Popit odločil demonstrativno oditi iz centralnega komiteja, na Tomšičevi 5 zavoljo tega malodane pretakali solze . . .

Ribičičeva ekipa se je namesto tega očitno odločila za trnovo pot »nazaj v prihodnost« in bo postopoma obravnavala vse dokumentarno razpoložljive primere. Tako je seveda najhumaneje do prizadetih in njihovih sorodnikov, vednar se je treba tudi vprašati, kaj je zanje po mnogih letih sploh še moč storiti. Pravna oziroma sodna rehabilitacija žrtev partijske inkvizicijske samovolje ima svoj moralni in materialni smoter, medtem ko se jim sedanji voditelji ZKS-Stranke demokratične prenove lahko kvečjemu opravičijo v imenu »nekdanje firme«, katere pozitivni del dediščine jemljejo za podlago novi stranki. In kaj naj si nekdo, ki je, denimo, dolga leta sedel po zaporih, pomaga s takšnim opravičilom, še zlasti če ve, da njegovi inkvizitorji uživajo izredne pokojnine in se jim ne bo skrivil niti las na glavi?

Tudi institucija tako imenovane politične rehabilitacije, s katero so »obdarili« Pučnika in Ota Vilčnika, v sedanjih časih ne more pomeniti več nobenega moralnega zadoščenja. Politična rehabilitacija je namreč bolješviški pojem, saj ti lahko le politična država (in ne pravna!) politično omogoči ponovno vključitev v družbo. Stvar je popolnoma nezdružljiva s političnim pluralizmom, razen če gre za razčiščevanja znotraj stranke, pa tudi v tem kontekstu je politična rehabilitacija že popoln anahronizem. Le kdo si namreč na pragu 21. stoletja še želi v takšno politično organizacijo, ki ga lahko vsak trenutek izobči, potem pa se ji po dolgih letih lahko ves v solzah spet vrže v naročje? Pri večini političnih rehabilitacij, ki jih poznamo, gre tudi za svojevrstno prerverznost oblasti, ki na videz sprejme nazaj izgubljeno ovčico, v resnici pa si je postopoma prilastila poglede te ovčice. Tako se lahko vprašamo, kdo ima v resnici pravico do akta rehabilitacije: tisti, ki je izobčeval, ali tisti, ki je bil izobčen?

Če je Ribičičeva ekipa z opravičilom Pučniku storila dokaj normalno človeško dejanje, je s politično rehabilitacijo naredila vsaj taktično napako. Upajmo, da gre predvsem za lapsus, ki je posledica tega, da v ZKS-Stranki demokratične prenove niso še utegnili dovolj kritično pretehtati vse bolješviške terminologije, ki so jo bili podedovali. Če bodo namreč nadaljevali rehabilitacije, se bomo vendarle morali vprašati, ali se samo ne znajo otresti manir vladajoče stranke ali pa je breme preteklosti res tako veliko, večje kot si neposvečeni Slovenci mislijo?

Sicer pa je vsemu temu na rob treba pripisati predvsem željo, da bi bilo čimprej konec te predvolilne, volilne in povolilne zmešnjave. Takrat se bo, upajmo, začelo konkretneje govoriti tudi o sedanjosti in prihodnosti. Veliko večino slovenskega prebivalstva seveda iskreno »zanima«, kaj se je dogajalo med vojno in po njej, toda nisem ravno prepričan, da slovensko spravo vidijo v rehabilitacijah, »umiritvah«, obeliskih in podobnih ceremonialnih pripomočkih zgodovine. Preteklost je treba predvsem presekči (to exceed), tako kot mora otrok »preseči« svoj odnos do staršev, če hoče polno zaživeti.

Cene elektrike onkraj zakona?

TONJA SLOKAR

Prav smešno je, kako si slovenska vlada obupno prizadeva, da bi pomagala do kraja obubožanemu elektrogospodarstvu. Rešitev zanj išče celo onkraj zakona, tako da bi odpravili poletno ceno elektrike. Za zdaj se Marković dobro drži, ne popušča ne na levo ne na desno pred zahtevki po podražitvah, zavedajoč se, da če danes popusti enemu, bo moral jutri drugemu, pojutrišnjem . . . Energetiki je bil decembra zelo naklonjen. Zato navijamo zdaj za Markovića in ne za slovenski izvršni svet.

Zakaj? Tega ne počnemo zato, ker ne bi vedeli, v kako obupnem položaju so slovenski proizvajalci elektrike. Znašli so se celo na robu bankrota. Za reševanje stoodstotnega invalida pa je jasno, da ne bi zalegla nobena zmerna podražitev elektrike, še manj pa takšen pesek v oči, kakršnega meče zdaj slovenska vlada – podaljšanje veljavnosti zimske cene elektrike. Če bi hoteli samo z višjo ceno postaviti na noge elektrogospodarstvo, bi zadoščala kvečjemu 100-odstotna podražitev elektrike, zaradi katere pa bi bankrotiral še lep del tistega gospodarstva, ki mu zdaj vsaj za silo gre.

Marković se tega dobro zaveda in si noče privoščiti, da bi na tej točki propadli njegovi gospodarski načrti. Tudi odprava poletne cene elektrike je podražitev. V slovenski vladi zdaj v en rog trobijo, da hočejo od zvezne vlade ekonomsko ceno elektrike. Kdo v tej slovenski vladi pa sploh ve, kolikšna je ta cena in koliko plačujemo Slovenci zdaj za našo elektriko, seveda z vsemi prispevki za moč in naložbe vred. V elektrogospodarstvu zahtevajo, da jim zvezna vlada letos prizna 12 pfenigov za kilovatno uro, jaz pa lahko potrdim, da zdaj za elektriko plačujem 13 pfenigov za kilovatno uro, računajoč pri tem seveda tudi prispevek za varovalkino moč. Po elektrogospodarskih merilih seveda zanje nisem ugoden porabnik, ker z elektriko varčujem, za varčevanje pa sem kaznovana tako, da plačam sorazmerno več za varovalkino moč kot za porabljeno energijo.

Tudi zato v tem primeru držim fige za Markovića. Ta je pred zamrznitvijo cen energije decembra lani dovolil izredno podražitev elektrike za 12,5 odstotka. S tem naj bi v elektrogospodarstvu prebrodili izbruh decembrske inflacije in še njene učinke v januarju. Kaj pa je storil za svoje elektrogospodarstvo slovenski izvršni svet? V spominu nam ostajajo le občasni izbruhi njegovega predsednika in pomočnikov zaradi neučinkovitosti in ncreda v elektrogospodarstvu, zaradi nesposobnega vodstva tega sistema, in to praviloma vedno takrat, ko prizadetih ni bilo blizu. Kaj pa so modrovali na pogostih skupnih seansah s predstavniki elektrogospodarstva, pa je vedno ostalo skrivnost. Predvsem se skoraj nič ni spremenilo. Reorganizacije elektrogospodarstva so po vrsti propadale, sistem je bil vsako leto bolj neučinkovit in neracionalen, vodstvo je ostajalo isto.

Na izvršni svet je prav to vodstvo hodilo moledovat samo za denar. Enkrat za tekoče poslovanje, drugič za naložbe, tretjič za plače, pomoč izvršnega sveta pa se je omejila na draga posojila. Kako to, da izvršni svet ni imel moči, da bi ta okosteneli in zbirokratizirani sistem, ki je vedno veljal za državno firmo, postavil na podjetniške temelje, zakaj ga je pital samo z dragimi posojili, z novimi dajatvami porabnikov energije, in mu navijal dajatve za republiški proračun. Izvršnemu svetu zamerimo, da ni iz svojega arzenala radikalnih ukrepov vzel tiste, ki bi prenovili ta poslovni sistem. Zakaj je ta izvršni svet ujčkal velike požeruhe elektrike tudi s tem, da ni dal od njih izterjati ogromnih dolgov do elektrogospodarstva? Ne, raje je čakal na vbogajme zvezne vlade, tako kot elektrogospodarstvo na vbogajme republiške.

Tako zavzeto, kot se zdaj slovenska vlada bori za svoje elektrogospodarstvo, ni počela nikoli med svojo vladavino. Pa bi morala. Naj jo zdaj peče vest zaradi tega? Slepi se, če misli, da se bo s tem pred svojim odhodom odkupila. Stare težave v elektrogospodarstvu namreč ne glede na vse to še naprej ostajajo in se kopičijo. Zato pri usodi energetike navijamo za pokončnost Markovićeve vlade, ne pa za pokončnost slovenske.

Lastnik je še zmerom uganka

SILVA ČEH

Likvidnostna agonija slovenskega gospodarstva ne popušča, dodaten element v teh razmerah je bilo zadnje marčevsko skupščinsko zasedanje, kjer so sprejemali pomembne zakone. Na primer tudi zakon o delovnih razmerjih, ki je pogoj za pogodbeno urejanje delovnih odnosov. Zdi se, da pomembna, za Slovenijo usodna in podobno označena vprašanja kar prehitro prehitevajo eno drugega s svojo pomembnostjo. V senci vseh teh pomembnosti pa, kdo bi si bil mislil, še vedno tiči »nerešen titular v družbenih podjetjih.«

Če jo je zakon o družbenem kapitalu v januarski evforiji spričo konvertibilnega dinarja »poceni odnesel«, so že februarski stečajni plazovi napovedovali resno samospraševanje o njegovi »produktivnosti«. Zakon je, kot so že kmalu po njegovem sprejemu razlagali nekateri strokovnjaki, začasno konzerviral lastnika družbenih podjetij v t.i. kolektivnem lastniku, torej v delavcih podjetij. Seveda se je ta razlaga že ob mariborskih stečajih izkazala za premalo zadovoljivo. Navsezadnje je mariborska ekonomska inteligenca predlagala delitev družbene lastnine, torej konkretnih, v stečajih tonečih podjetij, delavcem.

Že prvo zasedanje slovenske vlade v marcu je pokazalo, da je pravzaprav mariborski sindrom skorajda sinonim za vse tisto, kar grozi slovenskemu gospodarstvu. Kdo bi se ob tako pomembnih vprašanjih oziral na bolj ali manj teoretično vprašljivo družbeno lastnino? Kaj šele na namige o razprodajah, krajah družbenega premoženja? Zanimivo je, da tudi na tej vladni seji ni šlo brez teh namigov. In predsednik Šinigoj se je kar malce razjezil ob njih. Celo tako, da je morda nehote povedal, da ima »tega na pamet govorjenja dovolj . . .« In nenazadnje je na tej seji predsednik obljubil, da »bomo predlagali tudi tisti Baškovičev predlog o lastninjenju lastnine.«

Predsednik se takrat za zakon o zaščiti slovenske lastnine ni ogreval, mnogo bližja mu je bila ideja o ustanovitvi agencije. Tako je bil marec mesec, ko so se kresala mnenja o tem, kaj pravzaprav Slovenija potrebuje – ali razvojno banko ali razvojno agencijo ali kar oboje hkrati. Ali pa je slišati izjave, morda le bolj »diskusijske« narave, toda še vedno javno izrečene, da »tista Klemenčičeva banka« ne bo – že zaradi svoje majhnosti – kaj prida pripomogla k rešitvi slovenskih razvojnih vprašanj. Kot kaže, sindromu »direktorskega egoizma« dokaj enakovredno sledi tudi lastniško prerivanje v krogih, ki so višji od direktorskih.

Priprave na sprejem zakona o delovnih razmerjih in s tem na skorajšnji podpis generalne kolektivne pogodbe so prav tako na prvi pogled oddaljile problem »nerešenega titularja« družbene lastnine, ki pa, zdaj je to menda že jasno, praviloma nagaja ob vsakem novem sprejetem zakonu, ob vsaki, na videz še tako premišljeni holdinški ali podobni transformaciji . . .

Slovenski zakon o delovnih razmerjih je tega nerešenega titularja »zašil« tako, da je korajžno predvidel kolektivne pogodbe tudi za družbena podjetja. Toda njegova skrita, nepredvidljiva moč se pokaže v trenutku, ko naj bi podjetje sklepalo podjetniško (in ne branžne) kolektivno pogodbo. Četudi so direktorji v drugi polovici marca dobili kar nekaj delodajalskih priznanj, je jasno, da se bodo kot »čisti« delodajalci lahko obnašali le oni v določenih mešanih podjetjih in seveda privatni podjetniki. V družbenih podjetjih pač imamo uzakonjenega kolektivnega lastnika.

Ko so na skupščini slovenske zbornice v torek že »odkljukali« prvi dve točki, zakon o delovnih razmerjih in kolektivno pogodbo, in že precej globoko zašli v razpravo glede zakona o zbornici, je eden od razpravljalcev »pomešal« temo razprave in dejal približno takole: »Konkurenčna klavzula preskromno varuje družbeno lastnino. To, kar se dogaja, je grabljenje, razprodaja, kraja premoženja. To ni nikjer urejeno. Tudi v tej konkurenčni klavzuli ne.«

Za pripombo se ni zmenil nihče. Je »nerešeni titular družbene lastnine« le še papirnata fasada, za katero že trdno stoji bodoči lastnik?

KAKO BO PO VOLITVAH?

Gospodarstvo potrebuje res izdelane in pretehtane ukrepe

Prva svobodno izvoljena slovenska vlada bo potrebovala najboljše strokovnjake – Avtonomija gospodarstva – Banke naj bodo v pravih rokah

Gospodarstvo je po 45 letih bolješviške vladavine sito revolucij, sito je nadležne vsiljive skrbi politike za svoje delovanje in končno bi rado sprejelo izziv svobodnega delovanja na odprtem trgu.

V Jugoslaviji ta neznosna vsiljivost in hinavska skrb za gospodarstvo kar še trajata in ker je gospodarstvo bolno, naj bi bila nujna šok terapija. Seveda je resnica drugje. **Šok terapija najvišje stopnje je potrebna za jugoslovansko politiko in njene politike,** šele nato za gospodarstvo.

● Gospodarstvo je tudi do grla sito stalnega skrivanja hudih političnih zablod za njegov široki hrbet, dovolj ima vloge dežurnega krivca za vse politične bedarije, in prepričani smo, da bo dokazalo, da je sposobno samo rešiti se iz težav, le da mu to omogočimo.

Dejansko stanje po podjetjih je takšno, da so ljudje že utrujeni, naveličani in bi radi nekoliko miru. Toda ne: **napadi politokracije ne pojenjujejo.** Najmanj enkrat na mesec si politiki izmislijo kako izvirno norost, s katero se gospodarstvo davi naslednji mesec, ko doživi novo presenečenje iz politične kuhinje. Zadnji sveži zgled so spremembe obračunskega sistema in izdelava bilanc, ki smo jih nedavno končali. Žal mi je, da so računovodje slabo organizirani in **niso v vsej državi izvedli splošne stavke!**

Gospodarstvu je tudi dosti reševanja političnih nesoglasij na njegovem hrbtu in v njegovo škodo ter s tem seveda v škodo vse družbe! Zato je razumljivo, da je **nezaupanje, nespoštovanje in neupoštevanje politike in njenih odločitev** popolno.

Gospodarstvo je pač velik okorn sistem, ki ne prenese nepremišljenih, nervoznih posegov, ampak **potrebuje natančno izdelane in izračunane ukrepe,** ki naj dolgoročno koristno učinkujejo. Gospodarska dediščina, ki jo bo dobila v upravljanje prva svobodna slovenska vlada, bo izredno težavno realsocialistično-samoupravno-plansko-tržno kukavičje jajce, iz katerega se bo najprej izvalil začarani raček z glavo, nabito s partijsko ideologijo, s trebuhom, lačnim tujih kreditov, z zakrnelimi bančnimi perutmi in majavimi nogami tržnega gospodarstva.

Očitno bo vzreja tako zapletenega organizma zahtevala potrpežljivost, skrbno nego in zelo predanega skrbnega rejca.

Pa šalo na stran: po nastopu konfederativne ureditve bo treba **ukrepati modro, premišljeno, po natančno določenem časovnem načrtu,** z zelo različno intenzivnostjo. Hitro bo treba ukrepati pri zaščiti družbene, to je državne lastnine, socialni politiki in oblikovanju državnih rezerv, počasneje pa bo treba delati pri oblikovanju lastne valute in prodaji državne lastnine, da ne bomo **povzročali škode gospodarstvu in s tem mladi slovenski državi.**

● Prva svobodno izvoljena slovenska vlada bo potrebovala prvovrstne izkušene strokovnjake, ki bodo oblikovali ekspertne skupine za posamezne sklope, npr. za bančni sistem, za velika podjetja, za kmetijstvo, za javna podjetja ipd. Pri tem računamo na delovno pripravljenost in lojalnost vrste strokovnjakov ne glede na politično usmeritev ali kako drugo razlikovalno znamenje.

Da potegnemo razmajan gospodarski voz iz petdesetletnega blata, bodo morali **poprijeti na Slovenskem vsi,** ki kaj znajo, ki imajo izkušnje in ki radi delajo!

SDZ je za gospodarsko področje že izdelala dokaj podroben popoln program, in lahko trdimo, da imamo o ureditvi gospodarstva v novi slovenski državi **jasno predstavo.**

Naj predstavim nekaj značilnosti:

– **avtonomija posameznih delov gospodarstva,** kot npr. narodne banke, poslovnih bank, podjetij. To je nujen pogoj za dobro delovanje celotnega sistema, v katerem mora vsakdo odgovorno in učinkovito opraviti svojo vlogo.

– **odraslost in zrelost** delov gospodarskega sistema. To je posledica zahteve po avtonomiji, to pa pomeni polno odgovornost za rizike, ki jih trg prinaša, in seveda prevzemanje vseh posledic napačnih odločitev.

– **integralno tržišče** s svobodnim delovanjem vseh podtržišč z natančno razmejitvijo med vlogami parlamenta, vlade, centralne banke, raznimi vrstami podjetij ipd. Kot ste opazili, politike in strank nisem omenil, ker se njihov vpliv konča v parlamentu.

– **temeljita predelava ali celo odprava nekaterih dosedanjih** ustanov. Prva bo na vrsti zloglasna SDK, ki bo ne samo zamenjala ime, ampak docela tudi svoje delovanje. Iz partijske finančne oblasti se bo prelevila v povsod po svetu znano finančno nadzorno službo, odložiti pa bo morala dolžnost, ki jih ji je vsilila partija. Podobne spremembe čakajo gospodarsko sodstvo, zavarovalnice, gospodarsko zbornico in še bi lahko naštevali.

– **poslovne banke** so doslej vodili politiki in dolžniki. **Torej pravi narobe svet!** Banke morajo biti v rokah tistih, ki so jim ljudje zaupali denar, torej tistih, ki delajo in ustvarjajo! Edina vloga tistih, ki so si denar sposodili, je pač ta, da ga z obrestmi vrnejo. Samoumevno je, da je osnova delovanja gospodarstva **za vse odprt integralni trg.**

V programu je podrobno opredeljen tudi način delovanja njegovih najpomembnejših prvin:

– **vlada in parlament** posegata na trg **z enim samim instrumentom, t. j. davki.** Drugi načini, kot so razni razvojni skladi, intervencije v kmetijstvu, stabilizacija valute ipd., so odvisni od davčne politike in v bistvu njene izvedenke.

– **sosednje države,** kamor spada tudi preostali del konfederacije, so izredno pomembne za mlado državo, zato bomo za obogatitev tržišč **še bolj liberalizirali odnose s carinskimi unijami** in drugimi sporazumi.

– **normalizacija družbene lastnine:** zdi se, da bo za kratek čas nujen državni kapitalizem, dokler mlada država ne ukrene vsega potrebnega za zaščito slovenskega premoženja. Potem bo sledil normalen prehod v roke tistih, ki jih bo ta lastnina zanimala in **bodo torej zanjo pripravljeni odšteti denar.**

Menimo, da bo **ekspertna skupina tu zelo velika,** z več podskupinami.

Naslednja področja so seveda: lastna valuta in kapital, vloga sindikatov in zbornice, razviti in nerazviti v Sloveniji.

Za konec pa še tema, ki je verjetno najbolj zanimiva: kako bo ravnalo gospodarstvo ob prehodu iz **jugoslovanskega imperija v konfederativno lastno svobodno državo** in seveda, kakšne bodo posledice tega prehoda.

Naša skupina se je s tem dosti ukvarjala. Ko smo pregledali vse možne scenarije, smo ugotovili, da se da s pametnim načrtovanjem, s pravilno doziranimi ukrepi in s sodelovanjem širšega okolja mlade države **brez posebnih težav preiti v svobodno Slovenijo.** Na naše začudenje se je pokazalo, da je problematika prehoda bolj politične kot gospodarske narave.

Zavedamo se, da bomo morali delovati **modro in premišljeno,** ne bomo smeli popuščati raznim pritiskom, in vztrajati pri programu, ki smo si ga zadali.

Slovenci smo se doslej kar dobro znašli.

Že Martin Krpan je tovoril sol na svoj način, zakaj ne bi tudi mi, moderni Krpani, tovorili svoje soli na svoj svobodni način?!

mag. MARJAN CERAR,
Ljubljana

V kraljestvu graničarjev

Zatišje pred nevihto, bi bila najprimernejša ocena zadnjih dogodkov pri obravnavanju predloga sprememb in dopolnitev zakona o prehajanju čez državno mejo in gibanju v mejnem pasu, ki so ga sprejeli vsi zvezni, republiški in pokrajinski organi – razen slovenskih.

Kaže torej, da bomo spet preglasovani in da bodo zmagali zagovorniki trde roke oziroma militarizacije državne meje oziroma države. Medtem ko vse zahodnoevropske države opravljajo kontrolo na skupnih mejah, pri nas razmišljamo o več pooblastilih JLA, ki naj bi jih imela v tisočmetrskem območnem pasu zunaj stometrskega pasu. Zvezni izvršni svet je na vprašanje slovenskih delegatov o umiku tega predloga ocenil, da ni nikakršnih razlogov za ugotavljanje odgovornosti vodilnih delavcev v pristojnih organih, ki so pripravili omenjeni zakonski predlog.

Zato je še bolj nerazumljiv nastop predsednika zvezne vlade Ante Markovića med obiskom na Hrvaškem, ko je med drugim govoril tudi o tem, da obstaja pripravljenost za umik tega predloga iz skupščinske razprave (v odgovoru na delegatski vprašanji Janeza Lukača in Jožeta Šušmelja ZIS trdi, da bo vztrajal pri predlogu). Kaj je imel tedaj predsednik zvezne vlade v mislih, ni znano. Morda je poskušal nekoliko pridobiti na času ali pa s takšnim neragumentiranim namigovanjem prepričati ljudi o nasprotnem.

Vsi razlogi, s katerimi skušajo JLA kot tudi nekateri odgovorni v zveznem sekretariatu za notranje zadeve utemeljiti pobudo, da bi pripadniki naših obmejnih vojaških enot v novem tisočmetrskem območnem pasu poslej legitimirali, preiskovali ali celo zadržali sumljive ljudi, so na precej majavih nogah.

Trditev, da bi vojaki tako pomagali miličnikom pri preprečevanju tihotapljenja mamil čez zeleno mejo, je izvita iz trte. To dokazujejo tudi podatki policije, saj so v zadnjih treh letih na državni meji v Sloveniji med ilegalci odkrili le dva begunca, ki sta imela pri sebi manjšo količino mamil in še ta za lastno potrebo.

Zastavlja se tudi vprašanje, zakaj je omenjeni predlog postal zdaj, po osmih letih, znova aktualen. Ali zaradi problematike mamil, kot je trdil Ante Marković, ali zaradi vojaških zadev, kar pa Marković hkrati zanika. Ni znano, s kakšnimi podatki razpolaga predsednik zvezne vlade oziroma ali so ga pristojni organi sploh verodostojno seznanili s tako pomembnimi rečmi, kot je širjenje pooblastil JLA v tisočmetrskem območnem pasu, da bi sploh vedel, za kaj gre.

Ali nas je strah Evrope? To je mogoče sklepati tudi na podlagi nekaterih ocen višjih častnikov JLA, ki so zaskrbljeni, kot pravijo, zavoljo združitve obeh Nemčij, hkrati pa nekateri med njimi celo resno trdijo, da bi to lahko pomenilo hudo nevarnost za našo državo, še posebej ob možni priključitvi sosednje Avstrije veliki Nemčiji.

Če je to edini argument, potem ni znano, zakaj hočemo po hitrem postopku sprejeti zakon, po katerem bi lahko tuji turisti prihajali k nam brez potnih listin oziroma le z nekakšnimi kuponi, ki bi jih dobili na meji pri vstopu v našo državo.

Zakaj odgovorni v JLA ne protestirajo proti temu predlogu, saj nikomur od tujcev, ki bo prišel k nam kot turist, ne piše na čelu, s kakšnimi nameni nas bo obiskal.

ŽARKO HOJNIK

REKLI SO

Pri stečajih bolj premišljeno

VIKTOR ŽAKELJ, na predvolilnem srečanju slovenskih socialistov Kako iz krize:

*»Enormna obremenjenost gospodarstva terja zmanjšanje skupne, posebej pa splošne porabe. V tem smislu je treba odpreti tudi vprašanje obsega in virov finansiranja federacije. Vsebina zahtev po konfederalnem statusu naše republike dejansko pomeni tudi manjše obveznosti do zveznega proračuna. To pa dalje terja redukcijo funkcij federacije in njihovo prerazporeditev. Dogovoriti je treba sistem finansiranja, ki bo upošteval **ob družbenem proizvodu tudi število prebivalcev.** Kot način finansiranja federacije pa je potrebno povečati vlogo »kotizacije«, ne pa še naprej širiti število »originalnih virov« za finansiranje federacije. Takoj pa je treba, kot predlaga mag. Bole, zmanjšati stopnje davkov in prispevkov za napajanje javnega sektorja na vseh ravneh (stopnje posrednih davkov in carin najmanj za 15–20%, stopnje prispevkov pa od 5–10%).*

Ta čas so pogoji gospodarjenja v državi še sila neizenačeni. Tako mnogotera podjetja ne vračajo kreditov, obresti, dobivajo cenejšo energijo in surovine itd. Prav zaradi tega je treba biti premišljen pri uvajanju stečajnih postopkov. Ne bi bilo namreč prav, da bi delavci nosili bremena, če ne funkcionirajo trg, pravna država, če obstajajo napovedane in nenapovedane, a ekonomske blokade, ki jih izvajajo itd. Razume pa se, da je stečaj nujen povsod, kjer ekonomska analiza pokaže nedonosnost in neperspektivnost proizvodnih programov.«

Spoštujejo naj odločitev slovenske skupščine

TONE JEROVŠEK, na predvolilnem srečanju Socialistične zveze Slovenije z naslovom Kako iz krize:

»Za uresničitev ekonomske suverenosti Slovenije bi si morali izboriti večjo svobodo poslovanja s svetom, samostojnost pri razporejanju ustvarjene vrednosti, revidirati bi morali obveznosti Slovenije do zveznih organov, ker so deleži neustrezni in neenaki, federaciji bi morali odvzeti pravico zadolževanja in jo prenesti na bančni sistem, vzpostaviti bi morali carinsko unijo, zagotoviti popolno svobodo pretoka blaga, storitev, dela in kapitala, vsaj na evropskih standardih, zagotoviti bi si morali samostojnost v davčnem sistemu. Prepričan sem, da v gospodarstvu ne bo sprememb, če odnosi tudi politično ne bodo urejeni, zato se mi zdi zlasti pomembna odločitev, ki jo je skupščina Slovenije sprejela v deklaraciji o ekonomski suverenosti, da morajo vsi organi v Sloveniji, če pride do morebitne kolizije z zveznimi akti, spoštovati odločitve skupščine Slovenije. Izvršni svet na podlagi te deklaracije tudi pripravlja strokovne predloge za konfederacijo. Ustanovitev jugoslovanske gospodarske skupnosti, v kateri bi urejali vse prej navedeno, bi bila prvi korak v konfederacijo.«

Po volitvah do nove Jugoslavije

MIRAN POTRČ, predsednik Skupščine Republike Slovenije, ob otvoritvi razstave ob 40-letnici organiziranega restavratorstva v Sloveniji:

»Kot državotvorni narod smo v zadnjih nekaj letih dosegli pomembne uspehe pri vzpostavljanju ekonomske in politične suverenosti. Z ustavnimi amandmaji smo v ospredje, v temeljna načela svoje ustavne listine, postavili človekove pravice in svobščine, pravico do svobodnega političnega organiziranja in združevanja, pravno varstvo teh vrednot in odgovornost za lasten in skupen razvoj. Slednji naj v možni bodoči Jugoslaviji temelji na konfederalni pogodbi, za katero smo se v začetku meseca izrekli v Skupščini Republike Slovenije s sprejemom deklaracije, ki varuje naše ekonomsko suverenost.

V zadnjih mesecih se procesi demokratizacije pospešeno odvijajo tudi v drugih republikah in pokrajinah. To pa je dokaz o pravilnosti naših usmeritev in odločitev in zato vse te procese ne samo pozdravljamo, temveč izrecno podpiramo in želimo, da bi omogočili nov dogovor o skupnem življenju v Jugoslaviji. Skupščina Republike Slovenije se je že odločila, da bo o novi ustavni ureditvi Jugoslavije odločala skupščina v novi sestavi po bližnjih splošnih, neposrednih in tajnih volitvah na pluralističnih načelih. To je jamstvo za demokratično odločanje, je pa hkrati velika odgovornost in izziv in upam, da smo nanj dovolj pripravljeni.« (D. M.)

PREJELI SMO

Državne insignije in vrnitev v Evropo

Novih političnih razmer v Sloveniji, ki so nastale s političnim pluralizmom in z opustitvijo ideoloških vzdevkov v imenu slovenske države, ne razumemo kot restavracijo razmer izpred II. svetovne vojne. Nemogoča in nesprejemljiva ni le restavracija operetne monarhije Karadžorđevićev, ampak tudi takšne države javne uprave, ki bi brisala zgodovinske danosti in prikrivala realno obstoječa razmerja v družbi.

Kot večina Slovencev smo prepričani, da je naposled potrebno tudi v naši državi končati 2. svetovno vojno. Torej dogodke iz tega časa imeti za nacionalno zgodovino, ne pa za vir današnjega revanšizma ali za podlago današnje nacionalne politike. Drugače se utegnejo obnoviti tedanje pogubne razmere. Pa vendar reči samo to ni zadosti. Mislimo namreč, da niti narodna sprava, priznanje in javen prikaz vseh dogodkov iz 2. svetovne vojne, priznanje in upoštevanje motivov tedanjih poraženih akterjev zgodovine, niti korektne sodnozgodovinske raziskave ter popravljanje storjenih krivic ne izčrpajo problema zgodovine slovenske družbe v Jugoslaviji. Ta zgodovina se čedalje bolj razločno kaže kot en sam poskus zdaj radikalnega, drugič postopnega trganja Slovencev, njihovih neslovenskih sodržavljanov in njihove upravno-politične organizacije od tisočletnega zgodovinskega okolja. Naj bo v imenu panslavistične, ilirističnе ali panslavistično-stalinistične ideologije. Posledice vključitve v jugoslovansko monarhijo in hkratnega presekanja tradicionalnih komunikacij in izguba pomembnih središč nacionalne kulture po razpadu avstrijskega cesarstva še niso ne zares raziskane ne korektno ovrednotene.

● Ne glede na to menimo, da se moramo Slovenci in drugi državljani republike Slovenije pobotati predvsem s svojo lastno zgodovino, ki se ni začela pred petdesetimi leti, če hočemo imeti prostor na političnem zemljevidu Evrope.

Ker se je naklepno pačenje in prikazovanje zgodovine slovenskih dežel začelo že prej (sredi 19. stoletja s koncepcijo nezgodovinskih in zgodovinskih narodov, nadaljevalo pa v prvih desetletjih 20. stoletja s pojmovanjem plemen v poenoteni Jugoslaviji), je bržkone razmislek o zgodovinskem spominu in narodni spravi razumeti predvsem kot prizadevanje, da bi se slovenska država in njeni državljani vrnili na evropsko politično prizorišče kot politična skupnost z jasno zgodovinsko in kulturno identiteto ter s sebi primerno vlogo.

Vprašanje vloge slovenske republike je (ob omenjeni identiteti) kajpada še vprašanje političnih in socialnih projektov za prihodnost slovenske države, ki jih je treba kakovostno, odgovorno in s strpnostjo pripraviti in jih izpostaviti javni obravnavi. To je bržkone poglavje iz bližnje politične zgodovine Republike Slovenije.

Zato je pri priči potrebno začeti z evropsko reintegracijo Slovenije in nastopiti z ustreznimi zahtevami in ukrepi. V vsemu svetu razumljive mobilizacijske obrazce moramo prevesti resnico, da ne gre za nikakršen vstop na novo, za nadaljno vsiljivost, ampak za vrnitev v evropski, zlasti srednjeevropski kulturno-politični prostor, da ne gre za vključitev, ampak za ponovno vključitev. Evropa in Slovenci z njo so po obeh vojnih pretresih prehodili razvojno pot, ki omogoča povsem nove rešitve: etnični imperializem je ostal zgolj klavrni privilegij skrajnega vzhodnega in jugovzhodnega obrobja današnje Evrope.

Republiko Slovenijo moramo tedaj razumeti kot eno izmed pridobitev moderne evropske zgodovine in ne kot relikt izjalovljene regionalne zgodovine. Kot takšno pridobitev jo je treba nedvomno prikazati.

● Zato se postavlja vprašanje, ali so današnje državne insignije (znamenja), ki so v rabi na Slovenskem, primerne? Po videzu so iz časa realnega socializma, okorna in povsem ideološka vsebina pa ta videz le dopolnjuje. Poleg tega se nanašajo na razmeroma kratek, čeprav zelo pomemben, odlomek nacionalne zgodovine in strežejo ideološkemu cilju, da bi ta odlomek obveljal kar kot vsa nacionalna zgodovina. Glavnino te zgodovine, v kateri so bile med drugim že ustvarjene primernejše nacionalne insignije, današnja državna znamenja Slovenije, degradirajo na nekakšno predzgodovinsko ali napačno zgodovino. Povedano velja tudi za falsifikatorske heraldične podvige predvojnih monarhičnih oblasti, ki glede na svojo parvenijstvo pač niso mogle prenesti avtentičnih insignij v pokrajinah, ki so jim vladale.

Pri državnih insignijah, še zlasti pa pri grbih, je šlo ali za povsem ideološka ali za ideološko prekrojena znamenja, ki so ustrezala danes povsem očitno izjalovljenim ideološkim projektom. Podobno kakor so spremenjena imena krajev, ulic in trgov, odstranitve in postavitve spomenikov brisali realno zgodovino in jo nadomeščali z namišljeno ali delno zgodovino, tako so neprave državne insignije soudeležene pri eroziji realnih državnih institucij družbe v Sloveniji.

Zato **skupina slovenskih socialistov** – ob vračanju ali vsaj spominskem opozarjanju na krajevna imena, imena urbanih prostorov in ob rekonstrukcijah najpomembnejših odstranjenih spomenikov; kar naj ne bi zabrisalo zadnjega pol stoletja realne zgodovine – predlaga tudi tako spremembo slovenskih državnih insignij, da te ne bodo izraz trenutnih ideoloških razmer in razmerij moči v dnevni politiki, pač pa bodo simbolično predstavljale slovensko državo in zgodovino. Vemo, da zamenjava ali sprememba slovenskih državnih insignij ni samo politično dejanje, predvsem pa ne sme biti samo rezultat razmerja moči v času in razmerah, ko takšne zamenjave nastopajo. Odločitev mora biti nadstrankarska, v določenem smislu celo nadčasovna, vsekakor pa taka, da bo trajneje sprejemljiva za vse Slovence ne glede na dejansko, torej zakonodajno moč te ali one politične grupacije.

Zato predlagamo:

**– naj se obrani današnja slovenska zastava, sestavljena iz belega, modrega in rdečega traku, ker je ta zastava med nacionalnimi insignijami, ki so izšle iz nacionalnih političnih gibanj sredi prejšnjega stoletja, opira pa se na barve, ki jih vsebuje grb dežele Kranjske kot osrednje slovenske dežele tedanjega ces

Štirideset let organizirane skrbi za oživljen spomin

Pod pokroviteljstvom skupščine Republike Slovenije odprli razstavo ob 40-letnici organiziranega restavratorstva – Slavnostni govornik Miran Potrč

Včerajšnja otvoritev razstave ob 40-letnici organiziranega restavratorstva v Sloveniji – v KIC Križanke jo je opoldne odprl predsednik skupščine Republike Slovenije Miran Potrč (skupščina je ustanoviteljica centra in pokroviteljica razstave) – je bila uvod v številne letošnje prireditve, ki bodo opozarjale na dosežke restavratorske stroke, pa tudi na probleme varstva naše naravne in kulturne dediščine, kot je dejal direktor Restavratorskega centra dr. Josip Korošec.

Miran Potrč je v svojem govoru opozoril na specifičnost restavratorstva in dejal, da bomo morali biti še bolj občutljivi za razvoj te pomembne stroke, naštel pa je tudi nekaj vidnih uspehov. Ni se mogel izogniti tudi aktualnim političnim dogodkom, ki jih je povezal z ambicijami nove slovenske ustave.

O občutljivih vprašanjih varovanja naše dediščine, jubileju in jubilantu so govorili **Marijan Slabe, Marija Čarni, Boris Gombač** in **Martina Šircelj**.

Omenjenega jubileja pa si ni mogoče zamisliti brez strokovnega in pedagoškega delavca slikarja in konservatorja ter profesorja **Mirka Šubica**. V prvem razstavnem sklopu so predstavili njegov portret, ki ga je izdelal akademski kipar **Mirsad Begić**, ki ga bodo po končani razstavi prenesli v prostore Restavratorskega centra. Prof. Mirko Šubic je ustanovil prvo močnejšo restavratorsko delavnico leta 1950 v okviru tedanjega Zavoda za varstvo in znanstveno proučevanje kulturnih spomenikov in prirodnih znamenitosti Slovenije, prvi pa je tudi oblikoval izobraževalno smer za področje restavratorstva, pomemben delež pa je prispeval k nastajanju današnje Srednje šole za oblikovanje in fotografijo.

Razstava predstavlja tudi nekatere pomembnejše restavratorske posege (zlati oltar, kmečka freska in kopija gotske poslikane plastike). Ti primerki govorijo o razvojni poti RC, ki je imel ob ustanovitvi najprej oddelek za slikarsko dediščino, po nekaj letih je pridobil še kiparskega (to še vse v okviru restavratorske delavnice) z ustanovitvijo Restavratorskega centra pa je pridobil še enoto za arhitekturno dediščino. Zlati oltarček in kmečka freska predstavljata danes najbolj ogrožene zvrsti materialne kulturne dediščine pri nas, kopija poslikanega gotskega kipa pa opozarja na potrebo in razvoj kopistike.

Tretji razstavni sklop pa obsega prikaz dejavnosti restavratorskih oddelkov v Arhivu republike Slovenije, Narodni galeriji, Narodnem muzeju, Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Mariboru in izobraževalni dejavnosti v okviru specialke za konserviranje in restavriranje likovnih umetnin na Akademiji za likovno umetnost.

DRAGO MEDVED

Usihanje slovenskega tiska v ZDA

Smo ameriški Slovenci, s poudarkom na ameriški, naša domovina je Amerika, imamo pa slovenske korenine, je o samozavesti in identiteti tamkajšnjih slovenskih izseljencev na javnem predavanju na FSPN rekel Rudolph Sušel, eden od dveh urednikov katoliškega tednika Ameriška domovina. Niso (več) Slovenci, temveč Američani in po tem se razlikujejo od zamejskih Slovencev in dela argentinske slovenske emigracije. Njihov amerikanizem pa se pri drugi in tretji generaciji kaže tudi kot nenehno usihanje znanja slovenščine, kar povzroča velike težave tudi pri slovenskem tisku v ZDA.

Slovenska glasila so cvetela predvsem med vojnama.

Še vedno pa jih izhaja kar precej, med njimi Prosveta, Ameriška domovina, Narodna beseda, Ameriški Slovenec, pa tudi glasila Ameriške dobrodelne zveze in Slovenske ženske zveze, list Ave Marija in v Kanadi Slovenska država in Božja beseda. Zanimiva pa je tudi nenehna delitev ameriških Slovencev na »naprednjake« in katoličane, ki odseva tudi v tisku . . . in celo v posebnih pogrebnih zavodih.

S. J.

GLEDAMO, POSLUŠAMO . . . OCENJUJEMO

GLASBA

Seviljski brivec

Vzkliki glasnega odobravanja so večkrat prekinili prvo premierno postavitev Rossinijeve komične opere v dveh dejanjih **Seviljski brivec.** Napovedani sta namreč dve različni zasedbi (pet vlog so pripravili v dvojni, eno celo v trojni zasedbi) in tako lahko govorimo o dveh premierah, čeravno se zdi, da dobrih pevcev nimamo niti za eno samo. Novo postavitev Rossinijevega Seviljskega brivca so pripravili **v ljubljanskem operno baletnem Slovenskem narodnem gledališču.**

Kot sem zapisal v uvodu, je bilo razpoloženje ob prvi premieri kar pravo, pogosto navdušujoče, spremljano s sproščenim smehom, kar vsekakor sodi h komični operi, kakršna je Rossinijeva. Največji uspeh je doživela sopranistka **Norina Radovan,** ki je nastopila v vlogi Rozine in je v marsičem dokazala svoje sposobnosti, tako igralske kot pevske. Pevka ima dopadljiv glas velikega obsega in izraza. Najmanj izrazita je srednja lega, nizka je temno obarvana, visoka lega pa je svetla, prodorna in h koloraturi nagnjena. Poleg tega ima pevka čisto intonacijo, naravne pevske dispozicije in (kar je za opero še posebej pomembno) sproščen nastop. Vsekakor smo z njenim nastopom dočakali osvežitev, saj je mladih in perspektivnih pevcev zelo malo. Toliko bolj bo v naslednjih letih pomembno, kako bo mlada pevka negovala svojo naravno danost, s kakšnim strokovnim vodenjem bo v prihodnje dopolnila svoje tehnično znanje (v katerem je še nekaj pomanjkljivosti) in kako bo ravnala z vzdržljivostjo. Vse to je zelo pomembno, saj sem prepričan, da ima Norina Radovan vse možnosti za vzpon med najboljše.

Druga pevska vloga, ki me je prepričala in ogrela, je bila vloga Berte. Pela (in igrala) jo je izkušena **Božena Glavak.** Izstopala je zaradi velike pevske kulture, ki je sad profesionalne izdelanosti in zavzetosti. Glavakova, ki jo na odru ljubljanske Opere odkrivamo in spoznavamo že okroglih trideset let, je še vedno polna umetniške energije, polna poustvarjalnega vzgona in kot takšna – nenadomestljiva.

Ferdinand Radovan (Bartolo) je svoje oslabljeno pevsko podajanje nadomestil s sproščeno igro, ki je bila polna komičnih poudarkov. **Vinko Paič** (Almaviva) ima precej pevskih pomanjkljivosti (vibrato), šibek in izrazno mnoton glas, popraviti pa bi moral tudi izgovorjavo samoglasnikov. **Ivica Šarić** (Brazilio) je pel trdo, brez potrebne gibčnosti, kar gre vse na račun tehničnih pomanjkljivosti, ki bi se jih (morda) še dalo odpraviti. Kar preveč neizrazita je bila vloga Figara. Pel jo je **Jaka Jeraša.** Zanj kar nimam dobrih besed, saj je vloga Figara sen slehernega baritonista, medtem ko je na pravi premieri izzvenela neprimerno zasedb) izzvenele nepomembno in kvarile pevska sozvočja.

Moški zbor je kar dobro pripravil **Andrej Misson,** orkester, ki ga je vodil **Igor Švara,** pa je zagrešil toliko intonančnih in ritmičnih (predtakti, vstopi pihalne skupine) napak, da zasluži prej grajo kot hvalo. Moram celo zapisati, da je bila igra orkestra neprofesionalna. Del te graje gre tudi na račun dirigenta.

Šokantna je bila odrska postavitev. Najprej zato, ker je bila **drugačna,** kot smo je pri Rossinijevi operi vajeni, pa tudi zato, ker je s svojo drugačnostjo vzbudila dvome.

Prispevke kostumografke, scenografa in režiserja moramo gledati kot celoto. Režiser **Vito Taufer** si je predstavo zamislil kot kičasto različico posodobljene commedie dell'arte. S svojimi sodelavci si je domislil – televizijsko projekcijo animiranega filma, trepetajoče umetne cvetlice (oboje kot karikiran odziv na pevske nastope), karikirana oblačila, scenografijo, ki se je posmehovala idilično interpretirani zgodbi, vse pa je postavil v okvir, ki bi ga nemara izbral slikar – naivec. Kostumografinja **Barbara Stupica** in scenograf **Dalibor Laginja** sta zvesto sledila režiserjevi zamisli, ki je zrušila ustaljeno umevanje (italijanske) komične (buffo) opere in gledalce brčkas razdelila na tiste, ki jih je ta zamisel zabavala, in na one, ki so jo razumeli kot posmeh ali celo kot prekoračitev okusnosti. Režiser se je pogumno lotil nedotakljive snovi in ustvaril lahkotno in zabavno predstavo, ki je – ne glede na pomisleke – prevetrila zaprašenost opernega gledališča. Tabuja ni več, je samo gledališče, ki nas mora včasih tudi vznemiriti . . .

PAVEL MIHELČIČ

GLEDALIŠČE

Parabola o graditeljih

Zagrebški festival novega gledališča Eurokaz so ustanovili leta 1987, ob univerziadi, njegov namen pa je bil informirati nekdaj zelo vitalno zagrebško gledališko okolje o razvojnih težnjah novega evropskega in ameriškega gledališča. Letos je optika festivala obrnjena: Evropi in svetu predstavlja novo gledališče v Jugoslaviji. Priložnost za takšno predstavitev gledališke ustvarjalnosti pri nas je dal mednarodni kongres IETM – Informal Evropean Theatre Meeting, ki je od 23. do 25. marca zasedal v Zagrebu. Približno sto predstavnikov neodvisnih evropskih gledaliških ustanov in kulturnih menedžerjev je imelo priložnost ogledati si 11 izbranih predstav (od tega tri v informativnem programu) avantgardnih gledaliških skupin, mladih režiserjev in koreografov. Kar polovico predstav so v ta reprezentativni izbor jugoteatra prispevali slovenski ustvarjalci. Tu je Dragan Živadinov z dvojno izstrelitvijo svojega »Dramskega observatorija Zenit« (iz Ljubljane in Subotice), Vito Taufer z najnovejšo predstavo »Odisej in sin ali Svet in dom« in Tomaž Pandur s Faustom. V informativnem programu se predstavljajo gledališče Helios z Brigadami Lepote, koreografa Tanja Žgonc in Matjaž Farič, ki s svojima predstavama sodelujeta v nastopu (showcase) mladih koreografov. Katerim predstavam bo Eurokaz tudi zares odprl vrata na evropske gledališke odre, še ni znano, pravijo pa, da je družina mednarodnih opazovalcev za sedaj bolj zbegano začudena kot pa navdušena nad raznolikostjo nove gledališke ustvarjalnosti v Jugoslaviji.

Avantgardno evropsko gledališče zastopajo na letošnjem Eurokazu le tri predstave in ena mednarodna koprodukcija. Skromen izbor z evropskih gledaliških odrov spremlja nekoliko čudna obrazložitev. Selektorica Gordana Vnuk je zapisala, da letošnji Eurokaz »zapira krog« in se (po vsega treh letih) »vrača k prvemu Eurokazu« oziroma k dvema skupinama, od katerih je ena požela največ uspeha (La Fura del Baus), druga (Rosas) pa je bila deležna najbolj protislovnega sprejema.

Katalonska skupina »La Fura dels Baus« je s svojo novo predstavo »Tier mon« že pred Zagrebom nastopila v Ljubljani. Mednarodno občinstvo so v sredo in v četrtek odpeljali v Maribor na ogled Pandurjeve uprizoritve Fausta, oder gledališke dvorane »Istra« v Študentskem kulturnem centru pa so zasedli igralci »Station House Opera« iz Londona ter ga spremenili v svojevrstno gradbišče.

Predstava »Trenutek raja« (As Second of Paradise) je duhovita, bridko ironična odrska parabola o človeku graditelju. Skladno z naslovom se začenja nič manj kot z donečimi besedami stvarjenja sveta, to stvariteljsko poslanstvo pa ironično prenese v vrsto prizorov, v katerih peterica igralcev nenehno preklada zidake iz siporeksa ter zida nekakšno stavbarstvo po meri človeka. Značilen je uvodni prizor: graditeljsko navdahnjeni človek ne prenese, da nekdo preprosto leži na tleh. Ležečemu mora zgraditi fiziološko oblikovano ležišče. To pa počne tako, da dviga ud za udom ležečega, podklada zidake in ga tako z golih tal dviga na piedestal svoje graditeljske spretnosti. Ta vse bolj postaja manija: igralci nenehno zazidujejo in osvobajajo drug drugega, žive figure v najrazličnejših legah dobijo svoje opečnate dvojnike. Gradnjo spremljajo čudni, ironizirno sentimentalni odnosi med živim bitjem in lupino, za katero diha človek; svojevrstno tesnobno poetično in groteskno ozračje pa vzpostavi igralec, ki leži na hrbtu in poje, si pri tem nalaga na prsi goro zidakov in – zdi se tako – z naslado prisluškuje pojemajočemu glasu. Kakorkoli že, impulz graditelja se zmeraj znova uresniči v absurdnem položaju veličastno zazidanega človeka, ki je obsojen na to, da lahkomiselno gradi in podira, zida tempelj svojega kopranja, uresničuje svojo moč in jo ironizira; vse skupaj pa se, če je le dovolj vešče zgrajeno, na koncu sesuje kot domine. Vse je nekaj zabavnih domislic in duhovitih rešitev, pa tudi veliko praznega teka in zgolj fizičnega zaposlovanja igralcev.

JERNEJ NOVAK

LIKOVNA UMETNOST

Raziskovanje slike – objekta

Najnovejša predstavitev akademskega slikarja **Marka Tuška,** predstavnika najmlajše generacije, v **Groharjevi galeriji v Škofji Loki,** je uspešen drugi samostojni nastop po lanskem, kranjskem v mali galeriji. Tuškov teoretski pristop, ki izhaja izključno iz prakse, iz neposrednih realizacij, opozarja na pogled na manj pomembno, toda zato trajno navzočo problematiko, ki se odvija na relaciji večplastnosti slikarskega prostora, v razmerju model–snov, in nazadnje izzveneva v oceni sporočilne razsežnosti likovnega dela.

Torej čemu pozornost samo goli snovnosti, kakšno je vodilo v analitičnemu razmišljanju mladega avtorja, ki posredno prihaja do izredno zanimivih, na kolažnih načelih in kombinaciji, mešanju struktur zgrajenih objektov, ki potrebujejo kot konvencionalna likovna dela steno in . . . nazorno pripovedujejo o dejavnem razmerju med realnoprostorskim in manipulativno-iluzionističnim delom (po M. Tušku) posamezne slike – objekta?

Marko Tušek, ki pravzaprav razstavlja svoj »delovni dnevnik«, na široko odpira izrazne možnosti svojega likovnega procesa, kot da izhaja iz samoumevnega, logičnega rezoniranja o snovnostni, fizični pojavnosti objekta. Problematika poslikave, prekrivanja, ki postaja vse bolj akualna v njegovem delu, postopoma razširja njegovo formalno raziskavo in jo umešča med posebne pojave o skušnji objekta, ki je že nekaj časa »v zraku« med predstavniki najmlajše likovne generacije našega prostora; prav gotovo jih je porodila kontinuiteta v razponu od historične kubistične interpretacije prostora do minimalističnega oblikovanja brezpomenskega, abstraktno-analitičnega objekta. Zavedati se je treba le, da tovrstne tradicije naša umetnost tako rekoč ni poznala, da so bili tudi pristopi k objektu ob koncu šestdesetih let posledica samo pomembnih, zavestnih odločitev določenih avtorjev (Tihec, Hrvacki), in da so torej novi poskusi mladih poseben odgovor, posebna rakcija predvsem na neizčiščena stališča bližnje preteklosti. Ta ugotovitev seveda ne zmanjšuje vrednosti zanimivega nastopa mladega Tuška.

ALEKSANDER BASSIN

Knjižna sejma v Londonu in Parizu sta končana

V sredo se je v Londonu končal tradicionalni knjižni sejem, ki je letos potekal v natanko istem terminu kot pariški: od 26. do 28. marca. Ta sočasnost ni tako nesmiselna, kot izgleda na prvi pogled, kajti sejma sta izrazito orientirana – anglosaksonsko oziroma frankofonsko. Kar zadeva London, je bil sejem letos za 20 odstotkov obsežnejši kot lani, natančneje, svoje knjige in vsakovrstne publikacije je razstavljalo skoraj 900 založnikov, od tega je bila slaba tretjina prekomorskih, največ ameriških in kanadskih. Tam so bila tudi tri jugoslovanska tiskarska podjetja (in nobenega založnika), od slovenskih Gorenjski tisk iz Kranja. Koliko založniških poslov je bilo sklenjenih v londonski Olympii, kjer so bile knjige na ogled, ni mogoče reči, zagotovo pa število novih knjižnih naslovov presega 100.000 enot. Povejmo tudi to, da ostajajo monografije še naprej komercialno središče vseh založniških programov. Več o londonskem (in tudi pariškem) knjižnemu sejmu v Književnih listih 5. aprila.

JERNEJ NOVAK

Primorski slovenisti o Bevku

Primorski slovenisti so sklenili, da se bodo odslej srečevali vsako leto, da bi se pogovarjali tako o študijskih kot o stanovskih vprašanjih. Prvo tako srečanje bo danes in jutri, posvečeno pa bo pisatelju Francetu Bevku, ki je bil rojen pred stotimi in umrl pred dvajsetimi leti.

Silvo Fatur, ki je bil pobudnik poklicne povezave profesorjev slovenskega jezika, bo najprej spregovoril o ciljih pobude. Zatem bo zgodovinar dr. Branko Marušič predstavil Franceta Bevka kot kulturnega in političnega delavca. Janez Dolenc pa je naslovil svoj prispevek »Iz Bevkove delavnice.« Tržaški pisatelj Boris Pahor bo opisal svoja srečanja s Francetom Bevkom, Sonja Starc pa bo analizirala metafore v vznemirljivem romanu o Kaplanu Martinu Čedermacu.

L. K.

Francoski film osemdesetih

V torek se je v Cankarjevem domu v Ljubljani začel ciklus francoskega filma osemdesetih, ki bo trajal do vključno 9. aprila. Projekcije bodo tudi v Kinoteki in kinu Vič. Organizatorji (Skucfilmska redakcija, Cankarjev dom, Kinematografi Ljubljana in Kinoteka) so v sodelovanju s francoskim kulturnim centrom pripravili projekcije 11 filmov, ki sodijo med najboljša dela neameriške filmske produkcije. Predstavitev se je začela s filmom Ran Akire Kurosawe, nadaljevala pa se bo s filmi Danton (Andrzej Wajda), Ljubezen do smrti (Alain Resnais), Piščanec v kisu (Claude Chabrol), Za naju dva (Claude Lelouch), Pripravite robčke (Bertrand Blier), Eni in drugi (Claude Lelouch), Pod satanovim soncem (Maurice Pialat), Nasvidenje otroci (Louis Malle), Podzemlje (Luc Besson) in Betty Blue (Jean-Jacques Beineix).

L. R.

Unikatno in industrijsko oblikovanje – naloga desetletja

Mednarodni pohištveni sejem v Kölnu je bil prelomnica v nemški razstavni tradiciji – Nove oblikovalske usmeritve

Slovenci se s 17. mednarodnim kongresom združenj industrijskih oblikovalcev, ki bo septembra 1991 v Ljubljani, lepo vgrajujemo v svetovne oblikovalske usmeritve. Podoben razvoj dogodkov smo lahko opazovali na nedavnem mednarodnem pohištvenem sejmu v Kölnu, kjer so razstavljala med 592 podjetji iz Nemčije in 822 iz tujine tudi naša predstavništva: Eksportdrvo Zagreb, Jugodrvo Beograd, Krivaja Zavidovići, Lesnina Ljubljana, Liko Vrhnika, Novoles Novo mesto, Simpo Beograd in Šipad Sarajevo.

Zvezna republika Nemčija je veljala in še velja z dvema milijonoma kvadratnih metrov sejemskih površin za evropsko razstavno velesilo. Vse do zadnjega časa so bili nemški sejmi in razstave prednostno namenjeni pregledu njihove tehnične kvalitete in njihovim inovativnim konstruktivnim dosežkom, nikoli pa njihovim oblikovalskim ambicijam, kakršne poznamo s skandinavskega, milanskega in celo beograjskega sejma pohištva in notranje dekoracije. Letošnji kölnski sejem pohištva pa pomeni prelom s tako razstavno tradicijo.

Nemci so se zavedeli svoje zanemarjene oblikovalske preteklosti. Prve znake nove oblikovalske usmeritve smo videli pred dvema letoma v Kölnu na natečaju. Tisoč najlepših kuhinj, kjer so ob novih kuhinjskih oblikah z bogatimi nagradami iskali tudi varnostne zamisli. Eno izmed njih je prejela 84-letna gospa, ki je dala originalno zamisel kako zavarovati otroka pri štedilniku.

Najbolj zanimiv del kölnske razstave je bila letošnja repriza predlanske premiere z naslovom Avantgarde Design Centre. Razstavljene oblikovalske inovacije niso bile naprodaj. Bile so samo na likovnem testiranju in prodajni preizkušnji, razstavljalci pa so bili zraven Nemcev še Nizozemci, Italijani, Francozi in Španci. Razstavljeni eksponati so bili namenjeni človekovemu bivališču bodočnosti, vendar že za današnjega stanovalca dobro uporabni, konstruktivno zanimivi, proizvodno sposobni, barvno atraktivni in oblikovno dobro zasnovani v konceptu in detajlu. Na letošnji pohištveni razstavi so razgrnili tudi rezultate natečaja z naslovom Kinder malen Küchen z več kakor tisoč udeleženci. Akcijo je vodila ministrica za mladino, družino in zdravje, ki je dvema starostnima skupinama podelila šest bogatih denarnih nagrad.

Zvezna republika Nemčija je v oblikovanju prehodila našim slovenskim razmeram podobno pot. Pri nas sta se s popularizacijskimi oblikovalskimi nalogami ukvarjala od zgodnjih povojnih let Društvo oblikovalcev in Društvo arhitektov Slovenije. V njihovi skrbi so bili oblikovalski natečaji in razstave. V Nemčiji pa je med drugimi za te razvojne naloge predvsem skrbel Rat für Formgebung in Design Center v Stuttgartu. Nerazumevanje industrije o vlogi in pomenu industrijskega oblikovanja je bilo pri nas in pri njih podobno, če že ne enako. Razlika med nami in njimi je bila v veliko večji nemški publicistični dejavnosti in tedanji odprtosti v razvite zahodnoevropske dežele in Ameriko. Tako je Edgar Kaufman v Muzeju moderne umetnosti v New Yorku v petdesetih letih objavil svojih dvanajst pravil modernega oblikovanja, sedem let pozneje pa profesor Max Bill svojih pet smernic za oceno dobre oblike. Rat für Formgebung je oboje združil in načela strnil v desetih točkah: **1. dobra uporabnost, 2. zadostna varnost, 3. ergonomska prilagodljivost, 4. tehnična in oblikovna samostojnost, 5. dolga trpežnost in veljavnost, 6. prilagoditev okolju, 7. prizanesljivost do okolice, 8. uporabna sporočilnost, 9. visoka oblikovna vrednost in 10. pomenska in duhovna spodbuda.** Ta načela pa so že nadaljevanje sporočila velikih mojstrov Bauhausove šole dvajsetih let, s katerimi se začenja obdobje nemške Moderne v oblikovanju.

Današnje evropsko pohištvo dozoreva z dodajanjem več oblike in domačnosti v dozorelo notranjo opremo unikatnejše izdelave, kar je bilo lepo videti še posebej na primeru letošnje bienalne razstave kuhinj. Trdna merska, modularna, kompozicijska in dograditvena načela so bila na oko skrita v ročno dodelane igrivejše podrobnosti, tako da standardizirana zasnova ni motila. Dobra zasnova in dobra oblika je najcenejše v industrijskem izdelku, dopovedati to našim proizvajalcem pohištva pa bo osnovna naloga bodočega kongresa industrijskih oblikovalcev v Ljubljani.

NIKO KRALJ

SLOVENSKI GLASBENI DNEVI

KONCERTI

MEDNARODNO STROKOVNO POSVETOVANJE
«Glasba in poezija»
(130-letnica rojstva Huga Wolfa)

Ljubljana, Celje, Slovenj Gradec, Maribor
Od 30. marca do 6. aprila 1990

Prenovljene tehniške šole

Med osnovnošolci z boljšim učnim uspehom je ob novi gimnaziji manj zanimanja za tehniške šole – Tudi tehniška šola daje dobro splošno znanje

Z 28. marcem se je v srednjih šolah v Sloveniji iztekel prvi rok za oddajo prijav za vpis novincev v novo šolsko leto. Že ob razpisu vpisa in prej so ponekod domnevali, da bodo za učence 8. razreda osnovnih šol letos zelo vabljive novoustanovljene gimnazije in da bo zaradi tega letos nemara manj zanimanja za šolanje na posameznih tehniških šolah. Vprašali smo na nekaj tehniških šol in zvedeli, da je zanimanje za vpis na tehniške šole za zdaj ponekod res nekoliko manjše od lanskega oziroma da bo med prijavljenimi verjetno nekaj manj osnovnošolskih odličnjakov in prav dobrih kot lani.

Prvi vtisi s šol so takile: Kovinarska, strojna in metalurška šola v Mariboru: nekaj manj prijav za štiriletno šolanje tehnika.

Kovinarska in strojna šola TAM v Mariboru: za kakšen oddelek manj prijav kot lani. Tisti, ki pridejo in šolo vidijo, se tudi vpišejo. V javnosti so preveč popularizirane šole, ki reklame ne potrebujejo, in premalo šole s skromnejšim vpisom. Povečuje se vpis odraslih iz dela.

Kovinarska in cestnoprometna šola v Škofji Loki: število prijav je enako kot lani.

Tekstilna šola v Kranju: prijav je približno toliko kot lani, gimnazija ne vpliva na odločitve učencev za to šolo.

Tehniški šolski center v Novi Gorici: za kakšen oddelek je manj prijav za elektrotehnika, nekaj več kot lani pa za strojnega tehnika, prav dobrih in odličnih letos bo med prijavljenimi manj kot lani. Forsiranje gimnazije je tehniškemu šolstvu pobralo nekaj uspešnejših učencev. Nekaj staršev in učencev negoduje nad opustitvijo računalniškega programa, ker v gimnaziji ne vidijo nadomestila zanj.

Tehniška šola v Celju: nekaj manj zanimanja je za kemijski, strojniški, gradbeniški program, povečano pa je zanimanje za novi gimnazijski program. V primerjavi z gimnazijo je tehniško šolstvo zdaj zapostavljeno in bo prizadeto, če se bo vpis v gimnazijo povečeval nad predvidenih 23 odstotkov vpisane nove srednješolske generacije.

Šole tehnične in zdravstvene usmeritve v Novem mestu: zmanjšalo se je zanimanje za strojnega, gradbenega, lesarskega in elektrotehnika, večje pa je za zdravstvenega in kemijskega tehnika. Gimnazijski program je vplival, da je manj prvih odločitev mladine za tehniško šolstvo; ni pa s tem že rečeno, da bo tudi končni vpis zmanjšan.

Elektrotehniška šola v Ljubljani: ni neutemeljen strah, da bo vsaj v tem trenutku na novo ustanovljena splošna smer gimnazije pobrala stroki dobršen del potencialno uspešnih kadrov. Šolske oblasti bi morale populariziti otrok in njihovim staršem realneje predstaviti perspektive šolanja in jih usmerjati v pravilnem sorazmerju na splošnoizobraževalne in strokovne šole. To bi morala biti tudi naloga osnovnošolske svetovalne službe.

Marjan Opeka, pomočnik ravnatelja Srednje elektrotehniške šole v Ljubljani, je v pogovoru med drugim rekel: »Ob gimnaziji, ki naj bi bila zdaj osnova za nadaljevanje študija, bi morala živeti tudi tehniška šola. To naj bo eno izmed izhodišč za nadaljevanje študija v tehniških usmeritvah. To je tradicija tehniških šol in tudi trenutna možnost. In še to: gospodarstvo tudi v prihodnje ne bo moglo biti brez dobrih strokovnih kadrov s srednjo izobrazbo.«

JANKO SVETINA

● Z letošnjim letom, pravi Marjan Opeka, je program za štiriletno šolanje tehnika ločen od triletnega šolanja za poklic. Še zmerom pa ni ločena lokacija za poklicno in tehniško šolo; to bi bilo nujno potrebno urediti. Sklenjeno je tudi, da se v štiriletnem šolanju tehnikov v 3. in 4. letniku ločijo oddelki za učence, ki bodo nadaljevali študij, in učence, ki se bodo po končani srednji šoli zaposlili. V oddelkih z učenci za nadaljevanje študija bo povečano število ur pri splošnoizobraževalnih predmetih – slovenščini, tujem jeziku, matematiki, fiziki. Podlaga za nadaljevanje študija iz teh splošnoizobraževalnih predmetov je tudi v tehniški šoli čisto solidna in omogoča nemoteno nadaljevanje študija v visokem šolstvu.

Mednarodni kolokvij o izobraževanju učiteljev

V dneh od 28. do 31. marca zasedajo v hotelu Bor v Preddvoru pri Kranju člani delovne skupine za permanentno izobraževanje učiteljev pri ATEE (Evropskem združenju za izobraževanje učiteljev). Poročali bodo o delu na skupnem projektu Evropskega sveta na temo »v šole osredotočeno permanentno izobraževanje«.

V petek, 30. marca dopoldne, bodo skupaj z našimi strokovnjaki imeli kolokvij na temo »Izobraževanje in izpopolnjevanje učiteljev – evropska perspektiva«.

Srečanje organizira Center za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete v Ljubljani.

Začetek festivala jazza

Razprtije (organizacijske, finančne) okrog ljubljanskega jazz festivala so se končale tipično po naše, kar simbolično pomeni, da je volk sit in koza cela; toda prvi še vedno ni popolnoma sit, druga pa je komaj cela.

Prireditev s tridesetletno tradicijo – eden najstarejših jazzovskih festivalov v Evropi – je letos izgubila integralno obliko in s tem tako rekoč ves svoj imidž. Pa vendar organizator Cankarjev dom – napoveduje obilico vrhunskih jazz koncertov. Tako naj bi po novi festivalski shemi cikel jazzovskih koncertov v naslednjih treh tednih zaokrožil prvi del festivala, ki naj bi se z novimi izvajalci ponovil na jesen.

Uvertura 31. mednarodnega ljubljanskega festivala jazza bo tako v soboto, 31. marca, ob 20. uri, ko bo v Srednji dvorani Cankarjevega doma nastopila ena najpomembnejših jazzovskih pevk danes, temnopolta Betty Carter s triom. Betty Carter je bila lani po rezultatih glasovanja bralcev znamenitega jazzovskega mesečnika Downbeat razglašena za najboljšo jazzovsko vokalistko, kar pa je le eden izmed naslovov in priznanj, ki jih je Carterjev prejela v svoji dolgoletni karieri.

Omenimo še nadaljevanje programa 31. mednarodnega festivala jazza. 11. in 12. aprila bo nastopilo šest skupin (The Jazz Pasangers, Curlew, Miracle Room, Myra Melford Trio, Sonny Sharrock Band in Bosho), ki delujejo v okviru newyorškega kluba The Knitting Factory. Sedemnajstega aprila pa bo prav tako v Cankarjevem domu gostoval mlajši prvak alt-saksofona Steve Coleman s skupino Five Elements, 25. aprila pa domača zasedba Miladojka Youneed.

MATJAŽ AMBROŽIČ

Intervju v Trstu

V Kulturnem domu v Trstu (Ul. Petronio 4) bo Slovensko stalno gledališče v petek, 30. marca, ob 20.30 premiero uprizorilo Intervju Natalie Ginzburg v režiji Borisa Kobala. V glavnih vlogah nastopata Lidija Kozlovič in Tone Gogala. Intervju so predpremiero že igrali v goriškem Kulturnem domu, SSG Trst pa pripravlja že naslednjo uprizoritev iz cikla Cankarjevih odrskih del, Jakoba Rudo v režiji Dušana Mlakarja.

JANEZ STREHOVEC

Kulturno vodstvo suverene Slovenije?

Med dvanajsterico kandidatov za slovensko predsedstvo jih je vsaj polovica iz skupine kulturnega in družboslovnega razumništva. Celo med štirimi predsedniškimi kandidati so kar trije povezani z institucijo knjige. Naredimo se nevedne in se vprašajmo, kaj to pomeni za slovensko kulturo. Naredimo se celo naivne in se vprašajmo, ali to pomeni za njeno prihodnost kaj dobrega in obetavnega.

Odgovor na to vprašanje poiščimo s kratkim premislekom o današnji naravi političnega in kulturnega. Najprej zapišimo, da je danes težko s politiko in z družbo v smislu tradicionalne »la societé«. Smo v obdobju po padcu berlinskega zidu, to pomeni v okolju popolne prehodnosti ozemlja, agonije tradicionalnih konceptov prostora, časa in materije, v katerem je simulacija modelov nadomestila težko produkcijo, informacija ima premoč nad materialnim izdelkom in računalniški terminal nad vročim težkoindustrijskim obratom, fabriko. To pa je tudi okolje, v katerem je kriza zajela tudi institucijo nacionalne države, ki postaja vedno manj primerna za urejanje velikih, nadnacionalnih problemov človeštva. Sedanje družbeno življenje ima namreč postmoderni design: palimpsestno, ob izključitvi dialektike protislovja, soobstajajo povsem heterogene skupine, konec je z veliko, recimo kar metafizično delitvijo na velike, antagonistične razrede, na primer na proletariat in meščanstvo.

Bolj kot kakršnikoli realni učinki so danes za politiko relevantne medijske reference, vpis v svetovni pogon inscenacije, mediatizacije, manipulacije, simulacije in disimulacije. Politika živi kot politični teater stotine povsem zamenljivih vlog, tako da na tako sceno sodijo tako tisti z opicami kot tisti brez njih, kajti povsem napačna so pričakovanja, da bo posameznik tam povsem suvereno deloval, kaj velikega naredil. (Nacionalna) politika, ki jo, na eni strani, razjeda mikropolitika interesnih skupin in njihovi samovoljni, dogovorjeni kodi, in, na drugi strani, transpolitika nadnacionalnih središč moči, je zato vsa zunaj, v čisti pojavni prisotnosti. Kaže se v ritualih imidža, jet seta in medijskih afer, ki bolj skrivajo kot odkrivajo tiste, ki dejansko vladajo, urejajo sedanje družbeno življenje.

In na drugi strani kultura in družboslovje in njuni »vitalni« interesi. Videti je, da je medijska, spektakelska in scenska referenca postala obvezujoča tudi za kulturno in družboslovno življenje. Predvsem slednje na Slovenskem v kar zajetnem delu večinoma obstaja kot parapolitična govorica in kot za esteblišment konstitutivna ali celo apologetska teorija. Če se slovenski družboslovec preseli v politiko, lahko samo pritrdimo; končno je šel tja, kamor si je prizadeval že desetletja. Prav tako pa se tudi narcistične težnje po avtorstvu, znamki, imenu, (svoji) sliki in javnem nastopanju, ki so lastne kulturi, lahkotno umeščajo v današnjo, medijsko producirano politiko. Tu pa množično ukvarjanje kulturnikov s politiko tudi pomeni, da je z njihovo kulturo (umetnostjo) že neskončno težko, da je zanje, preprosto rečeno, nekakšno breme ali kar krizno podjetje. Pri medijih in na svetovnem odru razkazovanja in hkrati pri produkciji »nostradamusovskih nakladanj« o usodi človeštva pa smo tudi, če zelo prizanesljivo in učeno interpretiramo selitev kulturnikov in družboslovcev v politiko kot njihovo humanistično skrb spričo usodnih dilem človeštva ob koncu drugega tisočletja, če torej povsem sprejmemo sedanji primat etike nad drugimi področji.

Če se sedaj vrnemo k uvodoma skiciranemu vprašanju, lahko domnevamo, da od ljudi, ki bežijo iz kulture in družboslovja, lahko zelo težko pričakujemo kako njihovo posebno naklonjenost do področij, ki so jim na njihovi osebni poti pomenila veliko problematičnost in celo manko. Prav tako pa tudi, v smislu sedanje vloge nacionalnih politikov, ne smemo kaj velikega pričakovati od teh njihovih novih vlog. Sicer pa so v vsem slovenskem povojnem realsocializmu kulturniki in družboslovci že paradirali skozi vrhunska politična telesa, pa te njihove kariere niso prinesle kulturi in družboslovju kakih posebno ugodnih učinkov. Prisotnost teh ljudi v političnih vrhovih je bila koristna le na ravni etičnega in strogo političnega, kajti s svojo osebnostjo so, vsaj nekateri med njimi, »mehčali« te institucije in jih opismenjevali. Verjetno pa bodo izvoljeni »Mladoslovenci« v prvih mesecih svojega mandata itak padli v vročično goščo intenzivnega dogajanja; ukvarjali se bodo s slovenskim litovskim sindromom, z gospodarskim krahom, brezposelnostjo, mednarodnimi stiki Slovenije, novo ustavo, JLA in s policijo, z Markovičem in s Kosovom.

Predvsem pa bodo prvi meseci ali mogoče kar prvo leto ali dve zanje naporni tudi spričo strezenitve, kajti prek noči bodo trčili ob trdo jedro slovenske realpolitike, ki bo v trenutku razblinila njihov morebitni romantizem, da lahko v sedanji politiki posameznik kar prek noči kaj velikega naredi.

Seveda pa kulturniki in družboslovci sploh ne smejo s prevelikim pesimizmom gledati v jutrišnjo demokratično Slovenijo, nasprotno, tudi za njihova področja bo verjetno mogo

Obisk na sejmu Alpe–Adrija presegel vsa pričakovanja

Jugoslovanski aerotransport po šestih poletih naslednjega plača sam – Kompas ponuja poceni zanimiva letovanja v tujini in doma

LJUBLJANA, 29. marca – V zares ugledni gneči, ki jo je skozi ves včerajšnji dan na sejmu Alpe–Adrija oblikovalo kar 14 tisoč obiskovalcev, smo pogrešali če že ne semaforje, vsaj enosmeren promet in opozorila organizatorjev, da za otroke ne prevzemajo odgovornosti. Vsekakor najboljši dokaz, da je letošnji sejem A–A uspel, kot še noben njegov predhodnik, organizatorji z GR pa so dobili potrditev, da je bila vstopnina 30 dinarjev rentabilna.

Sejem bo odprt še dva dni. Med številnimi sodelujočimi, ki nam jih še ni uspelo predstaviti, je prav gotovo tudi JAT, ki že drugo leto sodeluje na sejmu, poslej pa bo, kot obljublja direktor Jatovega ljubljanskega trga Miodrag Raković, vsakoletni član razstavljavcev. Medtem ko Adrio–Airways, ki se letos predstavlja z novim poletnim voznim redom in turističnimi potovanji doma in v tujini, že dobro poznamo, smo o Jatovih načrtih bolj malo vedeli. V hali B/I lahko vsakdo dobi prospekte, nov poletni vozni red, ki bo veljal od aprila do oktobra, hkrati pa se seznani z Jatovim udarnim programom: na šest poletov brezplačna vozovnica, na dvanajst dve domači, za nadaljnjih šest ena mednarodna. Predstavljajo pa tudi atraktiven turistični program: polet, šestdnevno bivanje v New Yorku za 8.400 dinarjev, devet dni v sončni Kaliforniji z ogledom Disneylanda za 12.300 dinarjev, prav tako devet dni v Jordaniji za 7.845 in enako dolgo v deželi faraonov, Egiptu, za 5.835 dinarjev, vikend v Kairu za 3.700 dinarjev, sedemdnevne počitnice v Tuniziji za 4.300, z vodniki, ki bodo razkazali oaze, pa 5.640 dinarjev, poleg teh aranžmajev pa še vikendi v Londonu, Istanbulu, Atenah in še kje, kar vam bodo povedali na sejmu ali kasneje v poslovalnici na Miklošičevi cesti.

Elanov razstavni prostor s plovili je prava paša za oči, dokler se navdušenje ne spogleda z žepom. Kljub temu se velja pozanimati in če že drugega ne, razmisliti o nakupu za prihodnje leto, s kakšnim manjšim plovilcem ali vsaj desko pa se družina seveda zaradi mulca, ne zaradi očka, ki ga ali jo bo samo preskušal, po dostopnih cenah lahko opremi že letos, ne da bi dotolkla svoj proračun. Tudi radovednežev so pri Elanu prav tako veseli.

Gradite? Največkrat se najbolj zanesete nase, saj so delavci predragi. Čeprav ste prebrali knjigo, vam bodo na sejemskem prostoru Naredi sam dali še marsikakšen koristen nasvet in priporočili orodje, ki ga nujno potrebujete. Obiščite tudi Slovenijales in izberite kar pravi material, pa Belinko z že dovolj opevanimi zaščitami in barvami za les.

Če pa ne gradite in bi si radi odpočili, bo Kompas poskrbel za vas. Cenikov za letovanja doma sicer še nima, zato pa ima obilico ponudb za tujino, med katerimi so poleg železnega repertoarja še dodatni, kot so na primer grški Rodos, turška Anatolija, Nica, Cannes, Alžirija in ne nazadnje ugodnost, o kateri vas bodo bodisi na sejmu ali v poslovalnicah podrobneje poučili: letujete tri tedne, plačate za štirinajst dni. Na GR imate ob prijavi 5-odstotni popust.

Jutrišnji spored prireditev na GR je podoben kot minule dni. V okviru Turističnega foruma bodo predavatelji v hali B-2 v pritličju govorili o našem turističnem vključevanju v evropski prostor in bodo zelo veseli razprave, to je vas, dragi obiskovalci.

MARINA UČAKAR

MALA ANKETA

Gneča na razstavišču kaže, da bo sejem res uspešen

LJUBLJANA, 29. marca – Organizatorji sejma na GR se prav gotovo niso zmotili, ko so ob sorazmerno nizki ceni vstopnic predvidevali večji obisk. Pa ni bila le cena tisto, kar je pritegnilo. V današnji mali anketi so obiskovalci poudarili odprtost razstavnih prostorov v nasprotju s prejšnjimi leti, ko so se ponudniki skrivali v improviziranih pisarnicah, veliko okusnejšo opremljenost vsega razstavišča, večjo prijaznost, predvsem pa razgiban in bogat program skozi vse sejemske dni.

MAKS MURKO, namestnik direktorja JAT: »Sejem spremljam poklicno dve leti, sicer pa že vrsto let. Letos mi je všeč, veliko bolj kakovosten in odprt je kot prejšnja leta. Zlasti kaže pohvaliti oblikovalce in aranžerje, ki so se potrudili pri zunanji opremi in videzu razstavnih prostorov. Čeprav se veliko dogaja na vseh koncih razstavnega prostora, me moti, da sodeluje tako malo turističnih agencij. Pohvaliti moram navtiko in elektroniko, pri hrani pa je premalo domače.«

INGE VOLK, administratorka: »Zanimala me je predvsem turistična ponudba, nabrala sem kopico prospektov, že pri bežnem pregledu pa sem bila rahlo razočarana, ker večkrat manjkajo ceniki. Očarala me je navtika, čeprav v mojih letih človek ne razmišlja o nakupu hitrega čolna. Tudi ob avtomobilih nama z možem je zastal korak. Odločila sva se za hondo, čeprav le za degustacijo. Ko smo že pri degustaciji, mar ni nekam preveč bifejev, kjer je bolj udeležen žep, kot so oči?«

IRIS PODOBNIK, študentka; »Mislim, da prehrana nikakor ne sodi na ta sejem, prehranjevalci naj si omislijo svojega, ki ga bomo vsi prav radi obiskali. Pogrešam več informacij, več prospektov, več cen. Vsaj v sanjah bi si lahko izračunala, koliko štipendij bi vsi z našega faksa morali zložiti na kup, da bi se odpeljala domov v enem prelepih avtomobilov. Zbode pa tudi, da so nekateri prodajalci oziroma zastopniki firm odrezavi in neprijazni. Saj je sejem zato, da vprašaš in pogledaš.«

TINE GOLOB, snemalec s TV: »Vsako leto pridem na ta sejem, poklicno in zasebno. Letošnji mi je všeč. Že gneča, ki je zlasti popoldne že kar nadležna, dokazuje, da se Slovenci čedalje bolj vključujemo v nove tokove, da smo željni napredka in vidimo edino dobro možnost gospodarjenja v izvozu. Več bi morali nastopati tudi na drugih evropskih sejmih. Zanimivo je, da naš trg potrebuje avtomobile, saj je večina razstavljenih, če že ne prodanih, pa vsaj rezerviranih. Turizem pa je bolj na stranskem tiru.« Besedilo in slike:

MARINA UČAKAR

Shod strank Demosa iz II. volilne enote

DOMŽALE, 29. marca – V soboto, 31. marca, bo ob 14. uri pri Papirnici na Količevem veliki predvolilni shod strank Demosa iz občin Kamnik, Domžale, Moste-Polje in Litija. Na njem se bodo še enkrat predstavili kandidati za najvišje občinske in republiške funkcije. Med gosti, ki naj bi se udeležili shoda, pričakujejo tudi Jožeta Pučnika, Ivana Omana, Karla Smolleja . . . Na tem shodu naj bi se kandidati teh strank pomerili tudi v balinanju, obiskovalcem pa obljubljajo zanimiv kulturnozabavni program.

J. P.

Odlična spomladanska smuka na Soriški planini

ŠKOFJA LOKA, 29. marca – Sneg, ki ga je v zadnjih dneh v višjih legah padlo kar precej, je na nekaterih smučiščih podaljšal smučarsko sezono. Še posebno dobra smuka je zdaj na Soriški planini, kjer imajo kar 70 centimetrov snega. Poleg smučišč imajo urejeno tudi progo za smučarski tek. Soriška planina je sicer eno redkih smučišč pri nas, kjer so to zimo smučali na naravnem snegu.

L. S.

Za čisto in zeleno Ljubljano

Letošnja akcija bo potekala:

Od 2. do 7. aprila v občinah:

Ljubljana Center, Ljubljana Moste-Polje, Ljubljana Vič-Rudnik

Od 9. do 14. aprila v občinah:

Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Šiška.

Vabimo občane, da v teh dneh očistijo svoje bivalno okolje. Dežurni telefon za odvoz zbranega odpadnega materiala: 316-382.

Olepšajmo pomladno podobo našega mesta.

Odbor za čisto in zeleno Ljubljano pri Socialistični zvezi Ljubljana

Kako do miru pred klubom K-4?

Prebivalci Kersnikove ulice hočejo imeti ponoči mir – Zagotoviti pogostejšo navzočnost miličnikov

LJUBLJANA, 29. marca – Za vzpostavitev reda in miru pred klubom K-4 v Ljubljani je treba bolje usposobiti redarje kluba, zagotoviti pogostejšo prisotnost miličnikov pred klubom, zagotoviti večjo komunalno urejenost Kersnikove ulice in se nujno strpno pogovoriti z njenimi prebivalci.

To je nekaj splošnih ugotovitev udeležencev današnjega sestanka na komiteju za družbene dejavnosti center, kjer so se pogovarjali o problematiki vzdrževanja reda in miru pred ljubljanskim mladinskim klubom K-4. Povod za srečanje so bili hudi protesti stanovalcev Kersnikove ulice, ki so jih nad nenehnim hudim kršenjem reda pred klubom, predvsem v poznih nočnih in zgodnjih jutranjih urah, prek organov krajevne skupnosti sprožili tudi na zborih občinske skupščine Center. Odgovor na delegatsko vprašanje na zboru KS v skupščini Center so pripravili na postaji milice Center, vendar pa predstavniki Škuc-Foruma, kluba K-4, UK ZSMS in MK ZAMS z njim niso bili zadovoljni. Milici so očitali, da se v odgovoru spreneveda, saj miličniki preprosto niso opravili svojih nalog pri varovanju reda in miru pred klubom. Niso se strinjali tudi z navedbami v tem odgovoru, češ da upravljalci kluba niso pokazali nobene pripravljenosti za zagotavljanje reda pred klubom. Poudarjali so, da so do zdaj že večkrat na lastno pobudo navezali stike s postajo milice, vendar pa od njih niso dobili konkretnih napotkov za zagotavljanje miru. Predstavnik MK Center je bo tem dejal, da so miličniki skušali narediti vse, vendar pa pred klubom zaradi preobilice dela ne morejo dežurati po cele noči.

Na koncu so se vendarle domenili, da bodo vsak s svoje strani skušali narediti vse, da bi stanovalcem spet zagotovili miren nočni počitek in obenem ohranili klub pri življenju.

MARKO JAKOPEC

Medvoščani hočejo občino

To je bila zahteva večine razpravljalcev na javni tribuni v Medvodah, kjer je bila predstavljena testna občina Medvode – Navzoč tudi Viktor Žakelj

MEDVODE, 29. marca – »Hočemo, da se nam vrne stara občina Medvode,« so menili razpravljalci na sinočnji javni tribuni, ki jo je zaradi predstavitve programa poskusnih občin v Sloveniji organizirala Socialistična zveza Medvoške kotline. Še prej pa je Viktor Žakelj, podpredsednik RK Socialistične zveze Slovenije, navzoče v Domu svobode v Medvodah seznanil s pogledi omenjene stranke na aktualna dogajanja v družbi.

Viktor Žakelj je dejal, da ga žalosti, ker se Slovenija tako razdvaja. Socialistična zveza si je namreč prizadevala, da bi se stranke lepo razvrstile v »mavrico«. Po njegovem mnenju številne stranke povzročajo nepreglednost, ustanavljajo pa jih celo stanovi (obrtniki, kmetje ipd.), »kar je seveda v nasprotju z zahodnimi strankami, pri katerih se zgledujemo«. Menil je, da je preveč poskusov popravljanja zgodovine in političnih diskvalifikacij. »Iz ust Socialistične zveze namreč ne pridejo take obtožbe kot iz ust nekega faliranega kaplana na televiziji,« je dodal Viktor Žakelj.

Nato so Vukašin Lutovac, podpredsednik MK Socialistične zveze Ljubljana, dr. Albin Igličar in mag. Stane Vlaj predstavili udeležencem javne tribune program poskusnih občin v Sloveniji, med katerimi naj bi bile tudi Medvode. Dejali so, da sedanji monolitni občinski sistem ni »po meri človeka«. Zato je treba obstoječi komunalni sistem odpraviti in ga nadomestiti z lokalno samoupravo, kjer se bodo urejali samo lokalni problemi. Državne zadeve pa se bodo obravnavale v okrajih in na ravni republike. Občina Medvode pa bi imela enodomni parlament in župana, ki bi imel več pristojnosti ter izvršilno funkcijo.

Ker je bila predstavitev poskusne občine predvsem strokovna, je Vladimir Bertoncelj iz Medvod zahteval preprostejše besede in konkretne predloge. Mag. Stane Vlaj je na to odgovoril, da bodo podrobnosti objavljene v aprilski številki republiškega skupščinskega poročevalca in v gradivu mestne skupščine. K tako splošni razlagi je Ivan Regoršek iz Sore pripomnil, ali ni morda namen tega poskusa, da bi se naredila še večja zmeda, France Rotar pa je vprašal, ali bodo Medvode s tem poskusom spet samo sirota Šiške ali bodo Medvoščani končno lahko svobodno zadihali. Hkrati pa je zahteval od Vukašina Lutovca, Medvoščana, naj razloži konkreten program občine.

Vukašin Lutovac je dejal, da ne more tako neposredno odgovoriti, vendar je prepričan, da Medvode ne bodo več take, kakršne so sedaj. Poleg tega lokalne samouprave zdaj ni, kot tudi ni lastnih sredstev, v novi občini pa to bo. France Rotar mu je odvrnil, da se boji, da je ta recept spet napisala partija.

Avditorij več kot očitno ni bil zadovoljen z javno tribuno, ki konkretnega programa za Medvode ni niti nakazala. Tako so nekateri vprašali, v kakšnem položaju bodo družbene dejavnosti oziroma na kaj se bodo Medvode oprle. Ali na obrt, ali na industrijo, ali na kaj drugega? Splošno mnenje razpravljalcev pa je bilo, da Medvoščani hočejo tako občino, kakršna je bila pred političnim priključitvijo k Šiški.

JOŽE BIŠČAK

Ljubljanski CIDM išče novega ustanovitelja

Vodja Cidma Jure Potokar pravi, da MK ZSMS in UK ZSMS za to nista več primerni

LJUBLJANA, 29. marca – Center interesnih dejavnosti mladih je na razpotju. Ustanoviteljici mestna konferenca ZSMS in univerzitetna konferenca ZSMS sta postali sčasoma neprimerni za tak mestni mladinski kulturni center. Prva je postala stranka, druga pa bo verjetno študentski sindikat. O nadaljnji usodi centra smo povprašali Jureta Potokarja, vodjo Cidma.

Dejal je, da spremenjen status ustanoviteljic pomeni tudi iskanje novega ustanovitelja. Zdajšnji ustanoviteljici nista več primerni, to pa ne pomeni, da z njima ne bodo več sodelovali. Cidm naj bi postal mestni center za proizvodnjo in predstavitev drugačnih kulturnih, in ne samo kulturnih, projektov. Zato je nesprejemljivo, da bi bil pod vplivom katerekoli stranke. V Cidmu se zato zavzemajo za nestrankarskega ustanovitelja. To pa naj bi po vsej verjetnosti bila skupščina mesta Ljubljane. Mesto Ljubljana je v podobnih primerih že prevzelo ustanoviteljstvo. Tudi na prevzem ustanoviteljstva nad Cidmom je mesto načeloma pristalo.

Jure Potokar je dejal, da se bo Cidm verjetno tudi v prihodnje financiral delno iz mestnega proračuna, delno pa sam. Prav tako bo verjetno treba ustanoviti skupne službe, saj imajo trenutno administracijo, ki jo plačuje UK ZSMS. Tako bi si tudi zagotovili neko samostojnost in lahko postali žarišče drugačne kulture v mestu, ki si želi postati evropsko.

Pomembno je, da Cidm postane mestna institucija, kjer bo našla mesto drugačna kultura, ki bo Ljubljani dala osebno kulturno noto. Tako bosta lažja tudi sodelovanje in izmenjava programov s podobnimi mladinskimi kulturnimi institucijami po Evropi. Cidm naj bi bil kraj, kjer se bodo uresničevali drugačni, eksperimentalni kulturni projekti, nekje med ljubiteljsko in »ta pravo kulturo«, meni Jure Potokar.

ZDENKO MATOZ

»Kako zmagati na volitvah«

LJUBLJANA, 29. marca – V petek, 30. marca, bo ob 13. uri v veliki sejni sobi Univerze predstavitev knjige »Kako zmagati na volitvah« avtorjev Matjaža Šinkovca in Božidarja Novaka. Knjigo je izdal Časopis za kritiko znanosti.

Z. M.

PO SLOVENIJI

Podrli še eno črno gradnjo

LJUBLJANA, 29. marca – V južnem delu Rakove Jelše je ekipa Ljubljane za podiranje črnih gradenj danes podrla objekt za hišo Rakova Jelša 325. Lastnik objekta je Stanoje Petrović, ki ga danes zjutraj na »akciji« ni bilo. Mestna urbanistična inšpekcija torej vztraja pri začrtani poti. Zemljišča je treba očistiti črnih gradenj – in v tem delu Rakove Jelše dela ne bo kmalu zmanjkalo. Tudi tu je veliko črnih objektov, v katerih so podnajemniki, od katerih lastniki, kot pravijo mestni inšpektorji, za streho pobirajo mastne denarje. Tudi lastnik danes podrte, do prve plošče narejene hiše, ima v objektu številka 325, ki ga je kupil od sosede (hiša je prav tako narejena na črno), podnajemnike, v sosedstvu pa celo krdelo lajajočih psov in debelega pujsa. (Besedilo in slika: Mojca Kaučič)

Kulturni večer z dr. Jožetom Pučnikom

LJUBLJANA, 29. marca – Predsednik Demos in Socialdemokratske zveze Slovenije, kandidat Demos – združene opozicije Slovenije za predsednika republike, dr. Jože Pučnik, bo danes, v petek, 30. 3. 1990 ob 19. uri z Založbo Emonica iz Ljubljane priredil Kulturni večer ob izidu njegove knjige na Ljubljanskem gradu. Ob tej priložnosti bo dr. Jože Pučnik spregovoril o svojem življenju in delu. (S. P.)

PREJELI SMO

Zakaj pred Stolnico stoji spomenik?

Ker je bilo v članku predsednika MK SZ Jožeta Ostermana postavljeno vprašanje o umestnosti spominskega znamenja pred ljubljansko Stolnico, ob tem navajam nekaj zgodovinskih dejstev, ki so povzeta iz vseh do sedaj dostopnih dokumentov in pričevanj.

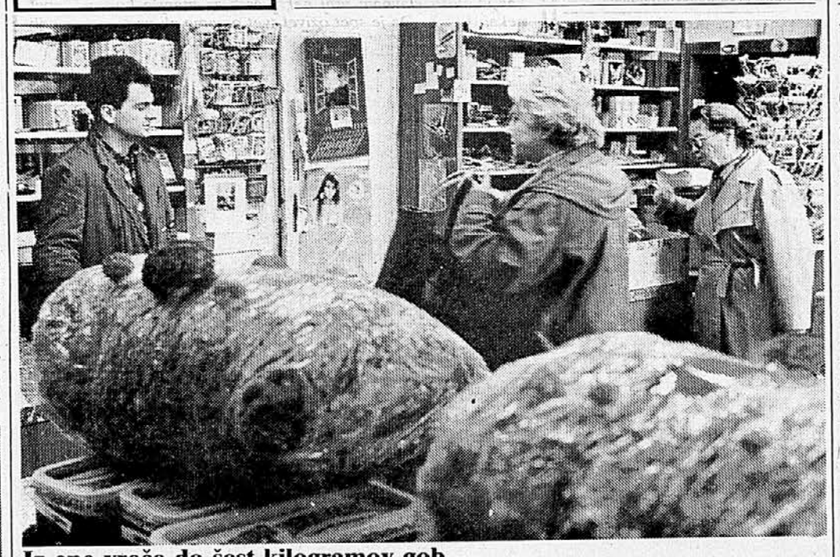
V Ljubljani je bilo med italijansko okupacijo 16 velikih in več manjših demonstracij za izpustitev zapornikov in internirancev. Ti primeri so bili na okupiranem jugoslovanskem prostoru edinstveni. Demonstracije so se začele v začetku leta 1943, ko so Italijani ali člani MVAC, ki jih je prebivalstvo imenovalo bela garda, zaprli 576 od predvidenih 813 oseb, predvsem ob tako imenovanih božičnih racijah decembra 1942. V demonstracijah so sodelovale predvsem ženske, ki so za izpustitev svojcev prosile, včasih od njih tudi zahtevale, najvišje predstavnike, vojaške, civilne ali cerkvene oblasti, ker so bile prepričane, da le ti lahko največ prispevajo k temu. Zato so bile vse demonstracije ali pred palačo 11. armadnega zbora, visokega komisariata in ljubljanske škofije. Pred italijansko kaputulacijo, že po padcu fašizma, pa je bila 1. avgusta 1943 ena, vendar najmnožičnejša tudi pred sodiščem, kjer je približno 10 tisoč Ljubljančanov hotelo izsiliti izpustitev zapornikov, ki so bili zaprti v tamkajšnjih zaporih. Na vseh teh krajih so spominska znamenja, tako tudi pred škofijskim domom. Na znamenju je napis: »Tu se je 21. junija 1943 zbralo tisoč žena in otrok, hoteč pridobiti škofa, da bi posredoval pri okupatorju za izpust njihovih interniranih mož, očetov, hčera in sinov, a so jih na škofovo pobudo s silo razgnali.« Eden izmed vzrokov za to demonstracijo je bilo junijsko izkrcanje Anglo-Američanov na Siciliji, kar je povzročilo, da so njihova letala bombardirala tudi taborišča. S tem so bili taboriščniki, ki niso imeli možnosti gibanja, najbolj izpostavljeni. Poleg tega se je smrtnost med njimi povečala že zaradi tega, ker so jim Italijani zaradi dotoka svojih beguncev z juga zmanjšali že tako pičle obroke hrane.

Zato se je ljubljansko vodstvo OF določilo, da bo 21. junija organiziralo demonstracijo, ki so jo napovedali z letaki. Začela se je pred palačo visokega komisarja na sedanji Prešernovi cesti. Vendar je dal novi visoki komisar Giuseppe Lambrassa množico od 2.500 do 3.000 ljudi s silo razgnati in ko se demonstranti kljub temu niso hoteli raziti, so Italijani zagrozili, da bodo nanje streljali. Ko so namerili puške, je nekdo zaklical, da naj gredo pred škofijo, kajti če jih noče poslušati Lombrassa, jih bo vsaj škof. Vendar so bila vrata škofijske palače zaklenjena in zatem so jih razgnali z vodnim curki iz brizgal. Istega dne so aretirali tudi 20 žensk.

O tem dogodku je tri dni kasneje poročala Naša žena. V posebni izdaji je bilo takratnemu ljubljanskemu škofu dr. Gregoriju Rožmanu očitano, da ni hotel sprejeti delegacije slovenskih žena, ki so »mirno trkale na vrata« in dal zastražiti »sebe in svojo hišo s trumo oboroženih pritepencev, z brizgalno in gasilci« in da so se nekateri »rezali z oken škofije doli na trpeče slovenske žene, ki so v svoji veri, da škof mora pomagati svojim ovčicam, potrkale na tvoja vrata«. O teh demonstracijah so poročali vodstvu slovenskega narodnoosvobodilnega gibanja tudi trije člani mestnega vodstva OF – Lidija Šentjurc, Drago Pustišek in Mira Tomšič. Prva je še isti dan zapisala, da na prizorišču ni bilo »agitatoric«, da so demonstrantke vodile legalne aktivistke, ki so bile premalo avtoritativne in so se premalo znašle, kar vse potrjuje dejstva, zapisana v Naši ženi, da so bile demonstracije zares spontane in dokaj mirne. Pustišek je 8. julija istega leta v podrobnem opisu zapisal tudi zanimivo dejstvo, da so demonstrantke »skropili« že pred palačo visokega komisarja, kar navaja tudi takratni škofov tajnik dr. Stanislav Lenič. Ta za demonstracijo 21. junija 1943 omenja, da je delegacijo demonstrantk spremljal škof, česar drugi viri ne potrjujejo. Res pa jo je sprejel ob prvih demonstracijah pred škofijo, ki so bile 21. januarja 1943. Takrat jim je pripovedoval, »kaj vse je že storil za rešitev zaprtih in interniranih. Saj se je dogajalo, da je kakšen dan podpisal kar po 70 prošenj. Prosil je za vse brez izjeme, tudi za komuniste. Škof je vzel svoj notes, kamor si je zapisal želje teh žensk«. Nato jih je dr. Lenič pospremil iz hiše. Vendar obljube takratnega ljubljanskega škofa v večini primerov niso bile izpolnjene zaradi vzrokov, o katerih lahko le domnevamo, ker še ni na novo in vsestransko proučen odnos vodstva ljubljanske škofije do vseh političnih grupacij na Slovenskem v takratnem času, kot tudi odnos do italijanskega in kasneje do nemškega okupatorja in tudi povezave vodstva narodnoosvobodilnega gibanja z ljubljanskim škofom. O junijskih demonstracijah je ohranjeno tudi navodilo vodje italijanske policije v mestu Ravellija, v katerem naroča, da morajo biti »službe, razporejene po moji odredbi za 21. junij, v enakem številu na voljo tudi naslednji dan, tj. 22. junija«, to je pred visokim komisariatom, 11. armadnim zborom in Škofijo, kajti »lahko se zgodi, da se bodo skupine žensk odpravile v Škofijo ter prosile za sprejem pri škofu«, iz česar je razvidno, da so Italijani to možnost predvideli in da so vse varnostne ukrepe izvajali z vednostjo takratnega vodstva ljubljanske škofije, kajti agenti so bili po Ravellijevih navodilih v prostorih škofijskega dvorca in škof si je s tem zagotovil varnost pred vernimi ženami, ki so ga res prišle prosit samo pomoči.

LOJZ TRŠAN,
prof. zgodovine,
Smlednik

Iz ene vreče do šest kilogramov gob

LJUBLJANA, 29. marca – Poslovalnica Sadjar-vrtnar na Cankarjevem nabrežju v Ljubljani ni le trgovina, temveč tudi svetovalni center za vrtičkarje in amaterske sadjarje, katerih tovrstne težave presegajo njihovo znanje. Ljudje prinašajo dele obolelih rastlin, dobijo nasvet in seveda zaščitno sredstvo, ki odpravi težave. Nadvse pohvalno pa je, da trgovina sprejema nazaj ostanke pesticidov in insekticidov, jih posreduje komu, ki jih lahko še porabi, ali pa jih vrne v tovarno, da jih tam uničijo. Zanimanje vsakogar, ki v teh dneh stopi v trgovino, pa zbudijo rastišča gob ostrigarjev, ki jih prodajajo po 85 dinarjev. Iz vreče, ki nima kakega neprijetnega vonja, za rastišče pa potrebuje topel in svetel prostor, lahko amaterski pridelovalec nabere do šest kilogramov teh okusnih gob. Po uporabi lahko vsebino vreče uporabi za gnojenje drugih rastlin. (Besedilo in slika: Janez Zrnec)

Prva obletnica uspešnega delovanja Centra mode IUV

Ponudba izdelkov višjega cenovnega razreda – Izdelava unikatov po meri – Uspešni tudi na beograjskem trgu

VRHNIKA, 29. marca – Center mode, ki ga je v prostorih »stare pošte« odprla Industrija usnja Vrhnika, že leto dni uspešno posluje. V Centru imajo butik, oddelek za izdelavo oblačil po meri, razstavni prostor, salone z usnjarskimi in krznarskimi kolekcijami in Studio IUV design.

Dragica Gantar, vodja centra, nam je povedala, da je namen centra ponuditi predvsem izdelke višjega cenovnega razreda. Osnovne zamisli in modne smernice prihajajo iz prestolnic mode, predvsem iz Pariza in Milana, veliko idej pa dobijo vrhniški oblikovalci tudi na sejmih mode, ki se jih – vsaj večjih – redno udeležujejo in tako ostanejo v koraku s svetovno modo. Tako za letošnjo in naslednjo sezono pripravljajo kolekcije v pastelnih barvah, med katerimi močno prevladujejo zelenkasti odtenki, kot velik hit pa napovedujejo kolekcije v paleti modrih barv.

Posamezne modele, ki jih oblikovalci kreirajo, sešijejo v svoji delavnici – vsak model šiva samo ena šivilja – in jih kot unikatne modele razstavijo v razstavnem prostoru ali jih dajo v prodajo v butik. Po naročilu izdelujejo tudi unikate po meri ali po kupčevi zamisli. Modeli ali kolekcije, ki se najbolje prodajajo, gredo nato v serijsko konfekcijsko izdelavo, tako da je butik odličen barometer trenutnega povpraševanja in okusa kupcev.

● IUV je največji jugoslovanski izdelovalec usnja s četrtino celotne proizvodnje in s kakovostjo, ki sega v svetovni vrh. Dokaz za uspešno poslovanje je tudi izvoz. Lani so pod svoje blagovno znamko ustavarili 80 milijonov dolarjev dohodka.

Njihove trgovine poslujejo tudi v drugih republikah. Največ prodajo v svojih beograjskih trgovinah, kjer se prodaja ni zmanjšala niti med gospodarsko blokado, kar potrjuje, da za prodajo izdelkov tako visoke kakovosti ni ovir, je dodala Dragica Gantar.

JANA VIDIC

PISMA BRALCEV

Zadovoljstvo nad državo

V Delu ste objavili, da bo vsak Slovenec (državljan Republike Slovenije, da me ne bo kdo vlekel za jezik!) moral plačati v zvezni proračun (Beograd) po 640 ameriških dolarjev za tekoče leto.

Sam vzdržujem šestčlansko družino (imam pet sinov) in ji gospodinjim. Kakor sledi iz podatka, objavljenega v vašem listu, bom moral za zadovoljstvo, da živim v tej državi, plačati letos 3.840 ameriških dolarjev. To je toliko, kolikor bom zaslužil, če mi bo uspelo doseči povprečni osebni dohodek. (Januarja letos je ta znašal 4.011 konvertibilnih dinarjev).

Odveč je pripomniti, kaj si o taki državi mislim.

ANDREJ LENARČIČ,
Proletarska 9,
Ljubljana

Protest proti neenakopravni medijski udeležbi kandidatov Demosa

Le teden dni je do prvega kroga volitev v Sloveniji, a žal moramo opozoriti na v bistvu še vedno obstoječe neenakopravne možnosti medijske pojavnosti kandidatov in volilnih konvencij Demosa. Očiten primer, ki kaže, kako zelo so, kljub obljubam državnih medijev, le-ti v rokah sedanjega režimskega bloka, je bila volilna konvencija Demosa v Ptuju, 17. marca 1990. Na njej so nastopili predstavniki vseh petih strank, združenih v Demos, in njihov predsedniški kandidat dr. Jože Pučnik. Vendar RTV Ljubljana oziroma TV studio Maribor ni poslal poročevalca, kaj šele svojo TV ekipo. Naš protest bi bil odveč, če bi takšen pristop veljal za kandidate vseh strank. A le nekaj dni po tem dogodku sta se na Ptuju pojavila kandidata režimskega bloka (ZSMS in komunistov-socialistov), dr. Demšar in Kučan. Seveda TV Ljubljana v obeh primerih ni skoparila s poročili o njuni predvolilni dejavnosti ob najbolj gledanih terminih – v TV dnevnikih. Ob tem se ne moremo znebiti občutka, da TV Ljubljana ne zamudi snemanja nastopov komunističnega kandidata Kučana v še tako zakotnih krajih, kar Ptuj prav gotovo ni.

Zgodba zase pa so uredniki ptujskega Tednika, ki so isti dogodek predstavili šele na 9. strani časopisa v rubriki Šport in društva, medtem ko so bili zanje pomembnejši prispevki kot npr.: Kako do kakovostne škropilnice, Seznam krvodajalcev. Pijem – ali sem alkoholik (poročilo z 18. letne konference zdravljenih ptujskih alkoholikov) in podobni. V isti številki Tednika pa so na prvi strani objavili vabilo za predvolilno predstavitev komunistične stranke in njihovega predsedniškega kandidata Kučana. Glede na uveljavljena merila urednikov ptujskega Tednika pričakujemo, da bodo v naslednji številki svojega biltena, ki bi vsaj po svoji novi ustanoviteljski vlogi moral biti pod skupščinskim nadzorom, Kučanovi prisotnosti na Ptuju odmerili prav isti prostor kot konvenciji Demosa in dr. Jožetu Pučniku – dve strani pred osmrtnicami.

Zaradi navedenih dejstev protestiramo proti tovrstnemu protežiranju sedanjih komunističnih kandidatov in še ne dolgo tega nelegitimnih režimskih oblastnikov v predvolilnem času. To velja tako za TV Ljubljano, studio Maribor, kot za ptujski Tednik.

dr. HUBERT POŽARNIK,
za Republiški volilni štab
Demosa

Kučnik in Pučan

Zdaj se že vé: s predvolilnimi bombicami se najbolj goreče obmetujeta Demos in Partija oziroma njuna kandidata za predsednika Pučnik in Kučan. Na življenje in smrt sta se torej udarili komunistična in protikomunistična sila, ostali bojevniki pa so žal le dekoracija navidezno pluralističnega spektakla. Seveda se večini volilcev to zdi prav: zlom komunizma je mogoč samo z dovolj močnim protikomunističnim blokom, vse drugo pa se bo tako in tako uredilo kasneje . . .

Znašli smo se v prenatalni fazi demokracije, v dualizmu, ki je očitno prehodno obdobje iz monizma v pluralizem. (Tudi v politiki ne moremo brez dvojine!) Skladno s tem se tudi ljudstvo (volilno telo) vedno bolj deli, pa ne na »ta rdeče« in »ta bele«, kot bi na prvi pogled pričakovali, pač pa se deli v sebi – razklano je med vtisi iz moreče butaste preteklosti in hrepenenji po lahkotnejši prihodnosti. To pomeni, da bo na eni strani za predsednika volilo Kučana, ki je po mnenju taistega ljudstva prvi sestopil iz pogubne preteklosti v trezno sedanjost, na drugi strani pa bo odločno podprlo njemu nasprotno vojsko Demosa, ki zagotavlja boljše prihodnje čase. Ljudstvo bo torej na volitvah legitimiziralo paradoks in partijskega voditelja postavilo za očeta naroda, v katerem bodo imele glavno besedo protipartijske stranke. Po svoje bo še zabavno, čeprav bi bilo dobro to karikaturno situacijo že vnaprej malo omisliti. Bodoči predsednik bi se moral takoj podrediti razklanosti in neodločnosti svojih volivcev in se zliti v novo politično celoto: iz tovariša Kučana naj se preimenuje v gospoda Kučnika, da bo tako vsaj za silo amortiziral narodovo predvolilno frustracijo.

Dodatek: Zaradi doslednosti in za vsak primer, saj se nikoli ne ve, naj se pripravi tudi gospod Pučnik, ki lahko v primeru zmage računa na preimenovanje v tovariša Pučana.

Ostalima kandidatoma pa, kot kaže, svojih imen ne bo treba spreminjati.

JOŽE ŠTUCIN,
Prekomorskih brigad 3,
Tolmin

Vprašanja za stranke in kandidate

Dileme današnjega časa se vse bolj grobo dotikajo vsakogar izmed nas, ki bomo že čez dober mesec postavljeni pred odgovornost koga voliti, ki bo sposoben voditi državo v prid večine ljudi. Zato sprašujem, katera od strank je naredila natančno analizo vzrokov in napak v preteklosti, da se je naša uspešnost tako hitro sesula? Ne odkrivanje političnih zločinov, ampak odkrivanje napak v gospodarjenju in strategiji njihovega odpravljanja nam bo zagotovila preživetje v prihodnosti. Programi strank so samo pobožne želje, kako naj bi naša prihodnost izgledala, nič pa ni napisanega, kako jih bomo dosegli, na čigavih ramah in s kakšnimi žrtvami.

Nekatere stranke bi samo kopirale posamezni sistem najuspešnejše zahodne države. Ali bi bila taka presaditev sistema k nam uspešna? 40 let smo živeli bistveno drugače kot na Zahodu. To je vplivalo na drugačno mišljenost naših ljudi, ki je ne moreš spremeniti skupaj s sistemom. 40 let je država prevzemala skrb za solidarnost in moramo ji priznati, bila je uspešna. Bo sedaj naše življenje odvisno od solidarnostnega čuta posameznikov? Ko smo bili lačni, smo bili skoraj vsi. Ko nam je šlo bolje, nam je večini. Hišo si je lahko zgradil inženir, pa tudi delavec. Ko sedaj kritiziramo, da nismo znali nagraditi sposobnih ljudi, ali to pomeni, da jim nismo omogočili, da bi imeli veliko več kot preostali? Nismo dovoljevali podjetništva. Ali to pomeni, da nismo dovoljevali uporabljati drugih ljudi za dosego svojih ciljev? Nismo imeli tržnega gospodarstva, trga delovne sile, trga idej in kapitala. Ali to pomeni, da smo ljudem prihranili boj za obstanek, ki je vedno trd, nesolidaren in nečloveški?

Kdo mi bo odgovoril, v čem je nemškemu delavcu lepše kot našemu? Več zasluži? Ali si lahko postavi svoj dom, svojo hišo? Ali lahko preživi več prostega časa s svojo družino? Ima boljšo hrano? Ima zagotovljeno delo? Imajo njegovi otroci boljšo vzgojo? Ali je enakovreden ali pa ima občutek, da so ga potisnili v nižji družbeni sloj in nekdo bogati na njegov račun? Na transparentih vzhodnonemških demonstracij je pisalo: »Ne kapitalizem, ne komunizem, ampak nekaj novega!« Kdo bo sposoben ustvariti nekakšen nov red, ki bo humanejši od kapitalizma in svobodnejši od komunizma? Kdo jamči, da bodo sposobni uvesti pri nas sistem mešanice kapitalizma in socializma, ki so ga drugi gradili na desetih generacijah? Kdo jamči in s čim, da ne bomo imeli italijanskih kriz, grških bojev za oblast, južnoameriških pučev, turške bede? Kdo jamči, da ne bomo s tujim kapitalom zgubili velikega dela svoje svobode in samobitnosti, znašli pa se sredi nevarnih ekoloških katastrof? Ali so vse zahodnoevropske države res svobodne, kaj ni na njihovem ozemlju ogromnih vojaških oporišč s potencialnimi nevarnostmi katastrof?

*Naš družbeni red je vendarle zrasel iz upora

Uspeh z manjšo lepotno napako

Franci Petek za las ob bronasto kolajno na mladinskem SP v Visokih Tatrah – Damjan Fras na 5. mestu

ŠTRBSKE PLESO, 29. marca – Franci Petek 4., Damjan Fras 5., Tomaž Knafelj 14. in Sašo Komovec 16. – to je izkupiček našega skakalnega zastopstva na 13. mladinskem svetovnem prvenstvu (MSP) v skokih in (klasični kombinaciji) na današnji tekmi v posamični konkurenci. Vzrok več, da se lahko veselimo: četverica med šestnajsterico, dva med peterico (med 62 nastopajočimi) je nov vzpon mlade, prodorne generacije mladinskega zveznega trenerja Luke Koprivška, kakršnega še ni bilo doslej kljub dvema srebrnima kolajnama (Janez Štirn 1984, ekipa lani).

A vendar v našem taboru – razumljivo – za zdaj niso zadovoljni, češ kolajna je bila dosegljiva, samo seči bi morali po njej (znanja imamo dovolj), ko so to naredili novi svetovni prvak Heinz Kuttin (Avstrija), Italijan Roberto Cecon (2.) in domačin Tomas Raszka (3.), varovanec planiškega junaka Jirija Raške.

»Prepričan sem bil, da si bodo kolajne razdelili Kuttin, Cecon in Petek,« je razplet tekme komentiral strokovnjak FIS, nekdanji skakalni as Finec Niilo Halonen. »To je bila tekma na ravni svetovnega pokala; kar devet nas je bilo, ki smo kandidirali za kolajne,« je menil (spet) prvak Heinz Kuttin in še pristavil, da je po tihem pričakoval zmago. Naši niso merili tako zelo visoko, saj sta Kuttin in Cecon na minulih tekmah dosegla boljše rezultate kot Franci Petek. Ta je bil v najboljši formi prejkone v dneh prvotnega roka MSP v Franciji, pred mesecem. »Četrto mesto, prvo za tistimi, ki prinaša tako zelo zaželene kolajne, je nesrečno mesto, a nisem zato nezadovoljen; to sem zato, ker vem, da zmorem več, kakor pa sem pokazal na današnji peturni tekmi. Če bi bil skočil, kakor sicer znam, predvsem v drugo, bi bilo bolje že danes,« je ocenil nastop **Franci Petek** takoj po tekmi in hkrati že pozival svoje vrstnike, dobre prijatelje, med katerimi je še zlasti ugodno presenetil s 5. mestom razpoloženi **Damjan Fras,** na nov boj: »Pozabimo čimprej današnjo tekmo, že jutri je nova priložnost, ekipna tekma.« V novem spopadu imajo naši, ki se držijo skupaj kot rože v šopku, zelo dobre možnosti za kolajno.

Damjan Fras: »Pričakoval sem dobro uvrstitev, a ne tako visoke, presenečen sem. Naši dobri plasmaji so rezultat dobrih priprav. Še drugo leto bom lahko tekmoval na MSP.«

Tomaž Knafelj: »Po poskusnem skoku (80 m), drugi daljavi, sem pričakoval več, prejkone pa so me v odločilnih trenutkih izdali živci.«

Sašo Komovec: »Nisem zadovoljen, letos sem skakal že bolje, sposoben sem za to. A tukaj mi že na treningu ni šlo prav od rok.«

Zvezni trener **Luka Koprivšek:** »Še nikoli nismo imeli toliko skakalcev med najboljšimi, zadovoljen sem. Vsi so, razen Francija Petka, prvič sodelovali na MSP. Seveda pa bi bilo še lepše, če bi imeli eno od mest na stopničkah za zmagovalce. Račune nam je prekrižal Tomas Raszka, domačin, ki z rezultati na treningu ni meril na 3. mesto.«

Trener **Stane Baloh:** »Kajpak sem zadovoljen, dva imamo med peterico, štiri med šestnajsterico, res pa je tudi, da sem po tihem pričakoval kolajno.«

Franci Petek o petku, ko se bo mladi rod poskusil vnovič potrditi kot to dela z novimi izzivi polnih šestnajst let uspešno tudi že trener Luka Koprivšek: »Jutri (ob 13. uri) skačemo za kolajno!«

REZULTATI: 1. Kuttin (Avstrija) 216,9 (86,5, 84), 2. R. Cecon (Italija) 214,1 (88, 81), 3. Raszka (ČSR) 210,1 (85,5, 81). **4. Petek 207,3 (86, 79), 5. Fras (oba Jugoslavija) 200,1 (82, 79,5),** 6. Wangler (ZRN) 196,2 (87,5, 74,5) ... **14. Knafelj 179,7 (80,5, 74), 16. Komovec (oba Jugoslavija) 173,6 (79, 70).**

● Kolajne v Štrbskem Plesu

Norveška	1	–	–
Avstrija	1	–	–
NDR	–	1	–
Italija	–	1	–
ČSR	–	–	–
Francija	–	–	1

HENRIK ÚBELEIS

Belinka v Splitu, Aero v Nišu

LJUBLJANA – Od petka do nedelje bodo četrtfinalni turnirji tekmovanja za jugoslovanski pokal za rokometaše in rokometašice. Slovenijo med dekleti zastopata ekipi Belinke Olimpije in Velenja, Ljubljančanke bodo igrale v Splitu, kjer se bodo za uvrstitev v polfinale borile predvsem z ekipo Splita, medtem ko ekipi D. Petrov in Samodreža nimata nobenih možnosti. Razpored drugih turnirjev – Beograd: Radnički, Šparta, Vojvodina, Dalma, Zagreb: Lokomotiva, Voždovac, Beograd, Velenje, Nikšić: H. Jožef, Nikšić, Bosna, Budućnost.

V moški konkurenci bo Aero Celje igralo v Nišu, z ekipami Zagreba, Železničarja, Celjani pa naj bi se sodeč po solidni formi enakovredno merili s prvoligaši. Razpored drugih skupin – Bitola: C. zvezda, Pelister, Proleter, Budućnost, Banjaluka: Metaloplastika, Lovćen, Vojvodina, Borac, Zagreb: Zamet, Vučitrn, Crvenka, Medveščak. Crvena zvezda se je pritožila v zvezi z gostiteljsko vlogo Bitole, napovedala, da je tja ne bo, toda po zadnjih vesteh bodo Beograjčani menda le igrali. Pritožil se je tudi Lovćen, ki pa ga menda ne bo v Banjaluko.

F. B.

Najbliže golu Sušić: v prečko

V prijateljski tekmi naša reprezentanca s Poljaki zapravila več priložnosti

LJUBLJANA – Jugoslovanske nogometne selekcije so nastope na treh frontah končale brez poraza, po uspehih ekipe B in upov je naša najboljša reprezentanca v povprečni tekmi igrala 0:0 s Poljsko. Modri so celo zamudili priložnost za zmago, najbliže golu pa je bil Sušić, ki je v finišu zadel prečko.

Štadion Widzewa, sodnik Molnar (Mad), gledalcev 10.000.

POLJSKA: Wandzik (Baka), Wdowczyk, Szewczyk (Pisz), Czahowski, Kaczmarek, Urban, Tarasiewicz, Kosczki, Ziober, Dziekanowski, K. Warzycha (R. Warzycha).

JUGOSLAVIJA: Ivković, Stanojković, Spasić, Vulić (Kanatlarovski), Hadžibegić, Jozić, Brnović, Sušić, Pančev, Stojković, Zl. Vujović.

»Igrali sta moštvi z enakimi problemi, večina igralcev igra v tujini, zato selektor nikoli ne ve, v kakšni formi so. Tekma je bila za nas pomembna, ker nam je pomagala, da uigramo moštvo. Ni bilo slabo,« je dejal po tekmi naš selektor Osim. Poljak Andrzej Streljan pa je dejal: »V podobni sestavi smo igrali tudi v kvalifikacijah. Občasno smo igrali dobro, toda bilo je tudi veliko slabosti. Imamo igralce, nimamo pa moštva.«

Jugoslovani so bili tehnično boljši in imeli lepše priložnosti, čeprav so Poljaki igrali bolj motivirano in napadalno. Najlepši priložnosti v prvem polčasu sta zapravila Pančev in Jozić, ko sta bila sama pred vratarjem. Toda na drugi strani se je nekajkrat izkazal tudi naš vratar Ivković, ki je bil najboljši igralec tekme. Zelo vidno vlogo je igral jugoslovanski dirigent Stojković, še zlasti v prvem polčasu, v kombinacijah pa se je najbolje »ujel« s Sušićem. Jugoslovani so občasno igrali medlo, zato je bilo s klopi pogosto slišati vzklike: »Zbudite se.« Pomagalo je, kajti v seštevku so Jugoslovani igrali bolj kakovostno in imeli več priložnosti.

Škotska : Argentina 1:0

GLASGOW – V prijateljski tekmi je Škotska premagala Argentino z 1:0 (1:0), strelec gola pa je bil McKimmie (32).

Anglija : Brazilija 1:0

LONDON – V prijateljski tekmi je Anglija premagala Brazilijo z 1:0 (1:0), strelec pa je bil Lineker (35).

Prijateljski nogomet

Grčija : Izrael 2:1
Egipt : Romunija 1:3
Luksemburg : Islandija 1:2
NDR : ZDA 3:2

NK Olimpija razrešil direktorja

LJUBLJANA – Na seji IO NK Olimpija so razrešili dolžnosti dosedanjega direktorja Iztoka Kraševca, ki so ga suspendirali na eni zadnjih sej. Na to odločitev je vplival katastrofalni finančni položaj (Olimpija dolguje ali potrebuje za poravnavo obveznosti okrog 400.000 mark), ki se je še poslabšal, ker je direktor kluba najel posojilo v vrednosti 800.000 dinarjev, sklenil pa je tudi pogodbo s podjetjem Eureca Specter, ki so jo ocenili kot škodljivo za klub. Razrešitev je predlagala posebna komisija, ki je tudi ocenila, da klub organizacijsko ni prav nič napredoval. Odločitev je bila soglasna, veljal naj bi trimesečni odpovedni rok, začasno naj bi to funkcijo opravljal tehnični sekretar Andrej Sušnik, pri čemer pa naj bi bil podpisnik eden izmed dveh podpredsednikov.

F. B.

Suaresu 1,3 milijona dolarjev

MADRID – Selektor španske nogometne reprezentance Luis Suares je s špansko zvezo podpisal novo štiriletno pogodbo, zanjo pa bo dobil 150 milijonov peset (1,3 milijona dolarjev). Suares bo vodil tudi olimpijsko reprezentanco, kot doslej pa bo dobival dvojne premije.

Dopoldne z Romunijo

Jugoslavija in Romunija sta se doslej na SP skupin B in C pomerili že 18-krat. Romuni so bili doslej uspešnejši, dobili so 6 tekem, 8 se jih je končalo neodločeno, 4 dvoboje pa so dobili Jugoslovani. Razlika v golih je 87:70 za Romunijo.

Podrobnejši izidi: 1961 – Švica: 1:12, 1963 – Švedska: 4:7, 1964 – Avstrija: 5:5, 1966 – Jugoslavija (Zagreb): 5:5, 1967 – Avstrija: 3:5, 1968 – Francija: 9:5, 1969 – Jugoslavija (Ljubljana): 4:4, 1970 – Romunija: 3:4, 1972 – Romunija: 2:3, 1973 – Avstrija: 2:2, 1974 – Jugoslavija (Ljubljana): 3:3, 1975 – Japonska: 4:4, 1976 – Švica: 5:2, 1978 – Jugoslavija (Beograd): 1:11, 1981 – Italija: 3:2, 1983 – Japonska: 7:7, 1985 – Francija: 5:2, 1987 – Danska: 4:4.

Romuni so v Budimpešto pripotovali s preskušeno reprezentanco. Najstarejša sta vratarja 37-letni Neteđu in le leto mlajši Hutan. Tu so še 33-letni Halauca, 31-letni Gereb, 30-letniki Chirita in Popescu, Gliga ... Vsi so odigrali že več kot po 180 tekem za člansko vrsto Romunije, na prvem mestu pa je Neteđu z 205 nastopi.

Edino pravo orožje v boju proti izkušenim tekmecem je visok ritem igre. S hitrimi menjavami mest in peterk, nenehnim pressingom po celem igrišču. Romune je treba preprosto »predrsati«. Tega se v našem taboru dobro zavedajo, zato trener Anatolij Kostrjukov zahteva od vseh hokejistov maksimalno požrtvovalnost.

Današnji spored: Jugoslavija : Romunija (11), Madžarska : Južna Koreja (16.30), Danska : DLR Koreja.

BOJAN KAVČIČ

Remi mladincev z Romuni

ORTISEI – V 6. kolu mladinskega EP (do 18 let) v hokeju na ledu so naši mladinci iztržili remi proti favoriziranim Romunom. Izid je bil 5:5 (1:1, 0:3, 4:1), zadetke za naše pa so dosegli P. Nikolić 2. Poljanšek, Vukčević in Omerzel. Naši so povedli že v 49. sekundi igre, potem pa so Romuni prevzeli pobudo in vodili že s 4:1 po dveh tretjinah. Naši pa so v zadnji tretjini zagrizli, stisnili Romune in v 9. minutah dosegli 4 gole ter prešli v vodstvo. Romuni so nato še v isti minuti izenačili izid, neodločen izid pa je tudi najbolj pravičen. Naš najboljši igralec je bil Jure Smolej. Drugi izidi: 5. kolo: Romunija : Španija 8:5, Danska : Nizozemska 2:1, Italija : Avstrija 6:0; 6. kolo: Danska : Španija 14:3, Francija : Italija 3:2. Vrstni red: 1. Francija 11, 2. Romunija 10, 3. Italija 9, **4. Jugoslavija 6,** 5. Danska 5, 6. Nizozemska 3, 7. Avstrija 2 (obe tekma manj), 8. Španija 0.

N. S.

Visok poraz mladih s Švicarji

BAD TÖLZ – V 3. kolu SP za mlade (do 20 let) v hokeju na ledu je Švica visoko premagala Jugoslavijo z 11:0 (4:0, 3:0, 4:0). Švicarji so bili vso tekmo precej boljši nasprotnik in naše povsem nadigrali. Pristop naših igralcev k igri je bil katastrofalen. Našim se tudi močno pozna odsotnost Vnuka, Kozića in bratov Ilijaš. Res je tudi, da je kar 5 naših igralcev ta čas v JLA.

V drugi tekmi 3. kola je Avstrija premagala Romunijo s 5:4. Po nepopolnem tretjem kolu imajo ZRN, Švica in Romunija po 4 točke, Japonska 3, Avstrija 2, Jugoslavija 1 in Danska 0 točk.

Danes igrajo naši z ZRN.

FRANCI MIRNIK

MOTORIZEM

Za EP najboljši Sitar

LJUBLJANA – V italijanskem mestecu Ponta Egola pri Pisi je bila prva dirka za EP v motokrosu do 21 let, ki se je končala z zmago domačega zastopstva pred izbranima vrstama Madžarske in Čehoslovaške. Reprezentanco Jugoslavije so sestavljali mladi slovenski motokrosisti, najbolje pa se je z dvema 10. mestoma odrezal Šitar, medtem ko so se Gošnik, Hamler, Peršoh, Topler in Založnik uvrstili med 20. in 25. mestom. V skupnem seštevku je jugoslovanska vrsta zasedla 4. mesto in prehitela izbrani moštvi obeh Nemčij. Prihodnja dirka bo konec aprila v Čehoslovaški.

Ž. Z.

Obsojen ropar z bronastim kipcem

OD NAŠEGA DOPISNIKA

TRST, 29. marca – Tržaško sodišče je včeraj zaradi umora in poskusa umora obsodilo 33-letnega Danka Vukomanovića iz Sarajeva na dosmrtno ječo. Pred skoraj sedmimi leti je Vukomanović z bronastim kipcem zadal smrtonosne udarce 69-letni Carmeliji Babic, njenega moža Matthiasa pa je hudo ranil. Po dejanju je pobegnil iz Italije, zato so mu včeraj obsodbo izrekli v odsotnosti.

Danko Vukomanović je bil pri zakonskem paru Babic zaposlen kot šofer in je v njunem stanovanju večkrat prespal. Tudi 25. aprila 1983 je prespal tam, zjutraj pa ga je Carmelia zasačila pri kraji. To je bilo zanjo usodno, saj jo je Vukomanović začel daviti in tolči z bronastim kipcem, ki mu je prišel pod roko, tako da je kasneje podlegla poškodbam. S kipcem se je spravil tudi nad moža, ki je prišel pogledat, kaj se dogaja v sobi, vendar je Matthias Babic udarce preživel. Vukomanović je po krutem dejanju vzel nekaj sto dolarjev in nekaj desettisoč lir, ukradel renault 20, ki ga je sicer vozil kot šofer Babicevih, in pobegnil iz Italije. Čez nekaj mesecev ga je povsem po naključju prijela sarajevska policija, saj je Vukomanović kar sam prišel na sarajevsko policijo po dvojnike nekih dokumentov. V Sarajevu so ga potem tudi obsodili na devet let zapora. To je na včerajšnjem sojenju povedal sodnik tržaškega porotnega sodišča, kje je Vukomanovića obsodilo na dosmrtno ječo.

Namestnik tožilca Antonio De Nicolo je izjavil, poroča tržaški Piccolo, da trenutno ni nobenih možnosti, da bi jugoslovanske oblasti Vukomanovića izročile italijanskim, saj državi nista podpisali tovrstnega sporazuma.

MIŠO RENKO

Popravek

V včerajšnjem Delu smo v tretjem nadaljevanju članka Nasilje za domačimi stenami objavili napačno telefonsko številko ustanoviteljic Mojega telefona. Prava telefonska številka je (061) 323-353.

Stare bombe niso običajno staro železo

JESENICE, 29. marca – Železarna Jesenice je sinoči opazil med nakladanjem starega železa prednji del letalske prebojne bombe. Delavci so več kot meter dolgo bombo napolnjeno z 250 kilogrami eksploziva, previdno oddvojili od kupa in o tem obvestili jeseniške miličnike in pirotehnika.

Kot nam je povedal komandir PM Jesenice Jože Mencin, so danes bombo z oznakami PRAB 250 J prevzeli bombologi zaščitne enote milice republiškega sekretariata za notranje zadeve in jo odpeljali v uničenje. Preiskava o tem, kdo jo je prodal za staro železo, ni mogoča, saj v Železarno Jesenice vozijo železo kot vložek za jeklarske elektropeči iz različnih krajev in držav. Izkušnje pa so prisilile tamkajšnje delavce, da so še bolj pozorni pri sortiranju starega železa. Tako so 14. marca letos našli neaktivirano minometalsko mino ruske izdelave. Lani pa so v eni od pošiljk iz SZ odkrili med starim železom kar šest neaktiviranih min.

M. K.

Judikat o zaščiti pokojnega presednika nima pravne podlage

Ker je 157. člen KZ SFRJ sam dovolj precizen, je sodišče zavrglo ovadbi zoper odgovornega urednika Mladine M. Lesjaka

LJUBLJANA, 29. marca – Je padel še eden zadnjih tabujev v novejši pravosodni praksi države? Ljubljansko temeljno javno tožilstvo je namreč zavzelo stališče, da umrli najvišji predstavniki SFRJ, vključno s pokojnim predsednikom republike Josipom Brozom Titom, ne uživajo kazenskopravnega varstva pred storitvijo kaznivega dejanja žalitve SFRJ po 157. členu kazenskega zakona SFRJ.

To stališče je ljubljansko javno tožilstvo zavzelo ob proučitvi dveh ovadb zoper odgovornega urednika revije Mladine Mirana Lesjaka. Ovadbi UNZ Ljubljana – mesto sta kot osumljenca navajali odgovornega urednika ker avtorja nista bila znana. Šlo je za dve lanski objavi. Prva je bila naslovnica v 37. številki Mladine 27. oktobra, kjer je pokojni Josip Broz prikazan kot marioneta (ilustracija pa se navezuje na izjavo upokojenega generalpolkovnika Dušana Pekića, da je bil maršal v zadnjih osmih letih pred smrtjo le lutka v rokah nekakšne štiričlanske komisije). Drugo pa je bil nepodpisan prispevek v 43. številki Mladine 15. decembra lani z naslovom »In še en predlog še bolj anonimnega bralca«, ki naj bi tudi sramotil Titovo osebnost.

Doslej naj bi bilo napotilo v primeru pravne zaščite Josipa Broza judikat zveznega sodišča iz leta 1982 pod številko KPS 36, to je sodna odločba, da je po zakonu zaščiten pred sramotitvijo kot edini od pokojnih predstavnikov SFRJ. Tožilstvo je po preučitvi tega judikata prišlo do nasprotnega mnenja, da sodna odločba nima pravne podlage in da je zakon v 157. členu sam dovolj precizen, je povedal ljubljanski javni tožilec Boris Stadler. Po vsem tem je tožilstvo prišlo do zaključka, da ni bilo storjeno kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, zato je ovadbi zavrglo kot neutemeljeni. Ta zakonski člen ščiti pred sramotitvijo SFRJ, njeno zastavo, grb ali himno, njene najvišje organe ali predstavnike, oborožene sile ali vrhovnega poveljnika, vendar to velja le še za živeče predstavnike, ko opravljajo te funkcije.

BARBARA GUČEK

Izreden korejski vratar

Dong Ho Lee je najboljši na SP skupine C, meni Anatolij Kostrjukov, ki ni grajal naših igralcev kljub temu, da so izkoristili le 4 strele

BUDIMPEŠTA – Uvodna tekma hokejske reprezentance Jugoslavije na letošnjem SP skupine C proti Južni Koreji je razgalila veliko neučinkovitost modrih. Razmerje v strelih proti vratom je bilo kar 84:18 v korist Jugoslovanov, izid pa le 4:2. K neučinkovitosti je v veliki meri prispevala tudi poškodba Šuvaka, ki je moral v 1. minuti druge tretjine svoje mesto prepustiti I. Zajcu. Na srečo pa jo je Šuvak lažje odnesel in bo danes proti Romunom igral.

Jugoslovani so v dvoboju s hitrimi in okretnimi Južnimi Korejci dajali ritem igri. Dobro so drsali, veliko streljali, a zelo slabo zadevali. Vratar naših tekmecev Dong Ho Lee je dobil skoraj vsako minuto dva strela na vrata. S skorajda čudežnimi refleksi je reševal svojo mrežo. Imel pa je tudi precej sreče. Med drugim sta strela Zupančiča in Kopitarja zadela vratnici, nekajkrat pa se je plošček odbil od južnokorejskih branilcev na golovi črti, ko je bil vratar že premagan.

Zanimivo je, da je Kosović dosegel 4. gol za Jugoslavijo, ko smo imeli igralca manj, zato pa naši v zadnji tretjini igre kar trikrat niso izkoristili prednosti igralca več.

Ob nenehnem pritisku Jugoslovanov proti južnokorejskim vratom je bil naš vratar D. Lomovšek brez dela. Prvi gol je dobil po napaki Minarda, drugega pa predvsem zato, ker ni bil ogret – s polovične razdalje. Bolta ga je uspešno zamenjal.

Jugoslavija je igrala v postavi: **D. Lomovšek (Bolta), M. Pajič, Mlinarec, Šuvak (Zajec), Smolej, Kopitar, Zajc, Magazin, Razinger, Zupančič, Dunda, Ilić, Kosović, Piperski, Ilijaš.** Ugajali sta prvi peterki, medtem ko sta branilca Dunda in Ilić, poslala soigralcem v napad premalo »čistih« podaj, tako da se tretja peterka (razen Kosovića) ni posebej izkazala.

»Prepričan sem, da je južnokorejski vratar Dong Ho Lee najboljši na SP skupine C. Zna oceniti igro, odlično se postavlja, njegovi refleksi so prav čudežni,« je dejal trener Jugoslavije **Anatolij Kostrjukov.** »Čeprav smo izkoristili le 4 strele od 84, ne morem grajati igralcev. Dobro, srčno so se borili. Igrali so taktično zrelo, ostro, hitro so se gibali, imeli veliko premoč, v zaključnih akcijah pa so v veliki želji za goli delali napake. Veseli me resen pristop k igri. V ekipi je čutiti veliko željo po uveljavitvi, zato sem prepričan, da bomo še zmagovali.«

»Morda je celo bolje, da nismo zmagali z večjo prednostjo,« je dejal vratar **Zvone Bolta.** »Lani v Sydneyu smo zmagovali s 5 do 10 goli razlike, a smo se na koncu krepko opekli. Tu, v Budimpešti, je konkurenca precej bolj izenačena. Skorajda prepričan sem, da nobeno moštvo ne bo dobilo vseh tekem. Za Južno Korejo pa menim, da bo še marsikomu prekrižala načrte. Za tekmo z Romuni ne bi rad napovedoval izida. Lani jih v Avstraliji ni bilo, zato njihove moči ni lahko oceniti. Po imenih sodeč imajo izkušeno reprezentanco. Sem pa optimist in upam na zmago.«

V prvi tekmi 2. tekmovalnega dne je Danska premagala Belgijo s 15:1 (4:0, 7:0, 4:1).

Rezultata večernih tekem: Kitajska : Romunija 4:2 (1:0, 0:2, 3:0), DLR Koreja : Bolgarija 5:3 (1:1, 2:1, 2:1).

Lestvica po 2. tekmovalnem delu:

Danska	1	1	0	0	15:1	2
Madžarska	1	1	0	0	11:0	2
DLR Koreja	1	1	0	0	5:3	2
Jugoslavija	**1**	**1**	**0**	**0**	**4:2**	**2**
Kitajska	2	1	0	1	6:5	2
Bolgarija	2	1	0	1	6:7	2
Južna Koreja	1	0	0	1	2:4	0
Romunija	1	0	0	1	2:4	0
Belgija	2	0	0	2	1:26	0

Vilfan in Čurčić spet na parketu

V soboto košarkarji Smelta Olimpije začenjajo končnico za Koračev pokal

LJUBLJANA – Končno tudi bolj prijetna novica iz tivolskega košarkarskega tabora, vsaj kar zadeva zdravstveno stanje. Najprej je začel po krajši bolezni trenirati Radisav Čurčić, nato pa se je te dni pojavil v dvorani tudi Peter Vilfan, ki je zaradi težav s pljuči (po nepreležani gripi) moral lep čas mirovati. Zdravniški izvidi so pokazali, da je bila bojazen o možnosti tuberkulozne obolelosti vendarle odveč, tako da je Vilfan po torkovem zadnjem pregledu dobil zeleno luč za trening in igro. Najbrž že kar jutri še ne bo mogel igrati, ker je bila pavza le predolga, pa tudi prave potrebe po tem proti Budućnosti ni. Vključil naj bi se po načrtu v drugem krogu, ko se po predvidevanjih 14. aprila začenja odločilni boj za vstop v Koračev pokal s sarajevsko Bosno.

Sobotno tekmo (ob 19.30) z Budućnostjo pa je Smelt Olimpija po svoje povezala tudi s tradicionalnim košarkarskim plesom v hotelu Slon, ki se bo začel ob 21. uri. Vstopnice po 150 din, ki so na voljo v recepciji hotela Slon, veljajo namreč hkrati tudi za vstop na tekmo z Budućnostjo, po kateri bodo pač lahko skupaj krenili še na ples, na katerem pripravljajo tudi bogat srečolov.

Sicer pa bodo vstopnice samo za tekmo v prodaji pri tivolskih blagajnah že v soboto dopoldne od 10. do 13. ure in nato še od 16.30 naprej.

S. T.

Jordan kot Superman

NEW YORK – V nadaljevanju ameriškega prvenstva profesionalnih košarkarjev je veliki zvezdnik Michael Jordan na gostovanju svojih Chicago Bulls v Clevelandu uprizoril prvovrstno predstavo. Dosegel je kar 69 točk in to s 23 zadetimi od 37 metov iz igre ter 21 od 23 prostih metov. To je deveti najboljši strelski dosežek na eni tekmi v zgodovini NBA, za nameček pa je imel Jordan še prav tako neverjetnih 18 skokov, šest asistenc in štiri dobljene žoge. Chicago je premagal Cleveland Cavaliers s 117:113.

Drugi rezultati: Philadelphia : Boston 122:104, Washington : Denver 113:99, Detroit : Charlotte 106:97, New Jersey : New York 106:101, Orlando : Miami 104:108, Minnesota : Sacramento 93:88.

Koračev pokal v Juventudu

BADALONA – V povratni finalni tekmi letošnjega Koračevega pokala so košarkarji Juventuda premagali italijanski Scavolini s 96:86 in osvojili to dragoceno evropsko lovoriko, saj so tudi prvo dobili z 99:89.

ZADNJA VEST

Jugoplastika v super finalu

SPLIT – Košarkarji Jugoplastike so se z zmago nad poljskim prvakom Lechom z 98:74 (53:44) uvrstili na zaključni turnir pokala evropskih šampionov: 17. aprila bodo v Zaragozi v prvem kolu najprej naleteli na Limoges (Francija).

Veterani v skokih za prvenstvo Slovenije

LJUBLJANA – SK Dolomiti bo v nedeljo, 1. aprila, v Planici priredil že peto republiško prvenstvo veteranov v smučarskih skokih. Malo snežno skakalnico bodo uredili v spodnjem prehodu Bloudkove velikanke. Trening se bo začel ob 10. uri dopoldne, tekmovanje pa bo sledilo brez prekinitve. Organizatorji še posebej vabijo nekdanje državne reprezentante. Pokrovitelja prvenstva sta Smučarska zveza Slovenije in podjetje Planum.

O. G.

Konec tedna brez alpskih tekem

LJUBLJANA – Tudi na Soriški planini ta konec tedna ne bo mogoče prirediti načrtovanih slalomov FIS. Snega je sicer dovolj, vendar ga ne bi mogli pravočasno utrditi za tekmovanje na mednarodni ravni. Smučarski klubi, ki so se priglasili za izvedbo tekem v alpskih disciplinah ob koncu sezone, bodo skušali pripraviti tekmovanje pozneje.

J. D.

Seleševa v 2. kolu

SAN ANTONIO – Mlada jugoslovanska teniška igralka Monika Seleš se je z zmago nad Američanko Anne Smith uvrstila v drugo kolo teniškega turnirja z nagradnim skladom 225.000 dolarjev. Seleševa tokrat ni tako blestela kot pred dnevi v Key Biscayenu, saj je njena nasprotnica v drugem nizu vodila že s 5:3. V drugo kolo sta se uvrstili še Gigi Fernandez (ZDA) z zmago nad Catarino Lindquist (Šve) s 6:1, 6:0 in Jana Novotna (ČSR) z zmago nad Anne Minter (Avstral) s 6:4, 6:1.

ŠTIRIINDVAJSET UR

Deset let zapora za rop na Dunaju

DUNAJ, 29. marca – Sodišče na Dunaju je spoznalo 25-letnega brezposelnega Dunajčana jugoslovanskega rodu Nebojšo Visekruna za krivega roparskega upada v supermarket na Dunaju. S strašilko v roki je zagrozil prodajalki in njeni kolegici, ki mu je morala denar natrpati v plastično vrečko. Kmalu potem je poskusil s podobnim roparskim napadom v neki drugi trgovini, vendar mu ni uspel in so ga prijeli. Obsodili so ga na deset let zapora. Ko je zapuščal razpravno dvorano, je zagrozil dekletom, ki so ga prepoznala, da se bodo še srečali.

(N. S.)

Prisilen pristanek

NIŠ, 29. marca (Tanjug) – Jatov boeing 737, ki je letel na redni liniji med Solunom in Beogradom, je moral danes prisilno pristati na niškem letališču, ker je beograjsko letališče prekrivala plast goste megle. Letalo s 183 potniki je čez uro nadaljevalo polet.

Zvodniki so se stepli

ZAGREB, 29. marca – Bilo je okoli 20.30 zvečer, ko so trije moški napadli znano prostitutko, 29-letno Nedeljko I. Vendar so ji na pomoč skočili trije »znanci«, 30-letni Ramo Hrbatović, 29-letni Mirsad K. in 39-letni Nikola B.. Razvnel se je srdit pretep, v katerem je eden od napadalcev s sekiro udaril Hrbatovića po glavi.

Hrbatovića so takoj prepeljali v Tramvatološko bolnišnico, medtem pa so delavci SNZ odkrili napadalce. To so bili 36-letni Rifat Š., 22-letni Mirsad Š. in 24-letni Nusret M.

Vsi udeleženci pretepa (pa tudi Nedeljka) so se znašli v preiskovalnem centru, zaradi sodelovanja v pretepu, Rifat Š. pa še zaradi poskusa umora. Verjetno gre za obračun med zvodniki.

(B. M.)

MOJ MIKRO

Popravljena bančna malomarnost

LJUBLJANA, 29. marca – Kaže, da so se v ekspozituri Ljubljanske banke na Cigaletovi ulici v Ljubljani le odločili popraviti svoj ugled, ki so si ga močno omajali 24. januarja letos z malomarnostjo pri vnovčitvi napačno izpolnjenega in dodatno popravljenega čeka, ne da bi preverili stanje na tekočem računu imetnice. Takrat je Ljubljančan Ljubo P., ki je zdaj zaradi tega v kazenskem postopku, vnovčil njen ček, napisan lanskega aprila, in ji povzročil letošnjih 14.000 konvertibilnih dinarjev škode. V preiskavi predstavnik Ljubljanske banke ni bil še čisto prepričan, kako naj bi dobila imetnica računa nazaj svoj denar. Kot eno od možnosti je omenjal, da bo morala ta znesek od banke iztožiti šele v civilni pravdi.

Zdaj pa smo izvedeli, da je banka oškodovanki njen denar že nakazala na tekoči račun in ga datirala z datumom izplačila, da ne bo imela zabeleženih negativnih obresti. Hkrati pa se je banka ta znesek odločila izterjati od Ljuba P., saj je zoper njega na ljubljanskem temeljnem sodišču 9. marca vložila tožbo za plačilo teh 14.000 dinarjev. Tožba še čaka na pravdnem oddelku, da jo bodo dodelili kakšnemu od sodnikov.

Pa bi Ljubljanska banka v vsakem primeru, predvsem pa tedaj, če zadeva ne bi prišla v javnost, malomarnost svojih uslužbencev popravila na tako »elegantem« način?

B. G.

»Zagledala sem svojo roko čisto vijoličasto, prozorno«

Včeraj smo poročali o uspehu kriminalistov UNZ Ljubljana mesto, ko so odkrili skupinico narkomanov oziroma trgovcev z LSD pivniki, pred dnevi o odkritju zlikovca, ki je iz Onkološkega inštituta odnesel nenormalno količino narkotikov, v decembru smo pisali o »zrušitvi« zeniške zveze... Pomeni, da se na področju mamil po sicer daljšem zatišju, vsaj navideznem, ker je šlo v glavnem vsaj nekaj časa za manjše količine, spet nekaj dogaja. Da je spet oživel svet omame ali pa so se pojavili na terenu spet pravi lovci na »sanjače«.

Glede na ponovno pojavljanje halucinata LSD v Ljubljani bi lahko o njem kaj omenili. Torej, prodaja se v obliki tabletk, pivnikov, tudi na znamkah so ga že odkrili, pri uživalcih pa izziva psihične spremembe, podobne psihozi. Droga sama se sicer dokaj hitro izloči iz telesa, učinek pa traja tja do deset ur.

● Prav v zvezi z mamilom LSD pa se dogajajo tudi sicer zanimive reči. Ena od oblik embalaže je, da se oblikuje kot kamenčki za vžigalnik, »mikrotabletke«, zlepljene med dva prozorna lepilna trakova. Takšen se praktično prodaja na centimetre. Že pred časom je prišel v Ljubljano fant iz lepe Anglije in po lokalih s škarjami rezal trakce in jemal mladincem denarce. Fantiči so omamljeni gledali okoli sebe vse »pink« in omahovali od sreče okoli vogalov, ko pa so jim »kamenčke« zasegli in vrgli v laboratorij, so preiskovalci odkrili, da je prelestni Anglež prodajal zlepljen prah mlete opeke. Zastrupitve ni bilo, šlo je le za malce masovnejšo avtosugestijo in nekaj bolečinic v drobovju.

Pri labilnih osebah lahko povzroči celo »čisto pravo« psihozo (norost). Že v zelo majhnih količinah je hudo učinkovit, nadzor pa je nemogoč, saj ga je mogoče prikriti v vse mogoče embalaže – v namočene cunje, papir, karkoli. Po uživanju so občutki močnejši in prihaja tudi do zamenjav, uživalec tako sliši barvo, vidi zvok in podobno, pri dobrem »tripu« se narkoman razteslesi, se spoji z vesoljem, izginejo težave in skrbi, pri »bad tripu« pa je bolj nerodno, ker uživalec lahko postane agresiven do okolice in sebe, zgrabi ga panika, pride tudi do poskusov samomora, hude depresije. Med številnimi uživalci so zaradi delovanja zelo pogosti umetniki, predvsem slikarji in glasbeniki.

»Samo enkrat sem poskusila,« je pripovedovalo dekle. »Bilo je grozno. Napeljal me je fant. Nenadoma sem zagledala svojo roko čisto vijoličasto, prozorno, v njej žile in kosti. Nisem vedela, kaj bi z njo, kaj bi s sabo, panika in groza sta me ohromili, fant pa se je medtem že 'zafiksal'. Da bi me spravil k sebi, me je treščil in mi zlomil nos.«

Lepa reč. Oba sta stalna obiskovalca zdravnikov, zdravljenje pa je precej dolgotrajno. Običajno tudi neuspešno, saj mnogo uživalcev LSD vse prehitro krene na poti opijatov oziroma sežejo po heroinu, odkoder pa poti nazaj praktično ni.

M. S.

ROKOMET

Zmaga Jugovića

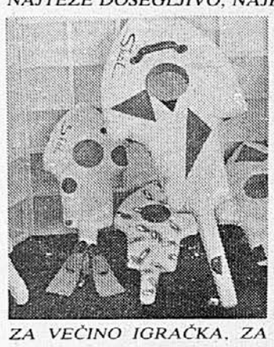
KAČ – V zaostali tekmi 17. kola I. ZRL je Jugović premagal ekipo Elana Zagreb Chromos s 23:22 (14:10). Domači so

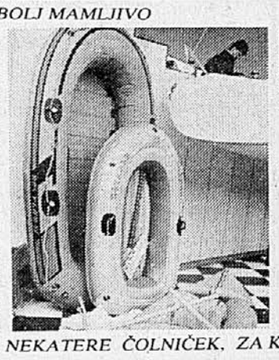
Bogata paša za poželjive oči

Vse fotografije: MARJAN ZAPLATIL

NAJTEŽE DOSEGLJIVO, NAJBOLJ MAMLJIVO

ZA VEČINO IGRAČKA, ZA NEKATERE ČOLNIČEK, ZA KOGA PA JAHTA?

NISO SAMO TUJCI PAMETNI – JADRNICA LETA JE DELO BRATOV JAKOPIN

IN VENDAR SE PREMIKA. TAKO BOGATE IZBIRE NA SEJMU ŠE NI BILO

Z NOVOSTJO NA MORJE...

...S KOLESOM V LEPŠO PRIHODNOST!

NA DANAŠNJI DAN PRED 120 LETI

Pri Sokolu so nazdravili prvemu gasilskemu društvu v Ljubljani

Že leta 1863 se je slovensko telovadno društvo Južni Sokol zavezalo, da prevzame gasilski posel, ki ga bo opravljalo prostovoljno – Hkrati tudi prvi gasilski red

LJUBLJANA, 29. marca – Odkar je človek »ukrotil« ogenj, si je prizadeval, da bi imel od njega le korist ali vsaj čim manj škode, če je, predvsem zaradi malomarnosti, že ušel njegovemu nadzoru. Ob tem so ljudje hitro spoznali, da je treba za take priložnosti imeti posebej izurjene ljudi, ki bodo vedno na voljo in katerih edina naloga bo čimprej pogasiti požar. Seveda so bile izkušnje drage in zgodovina pozna nešteto primerov, ko so plameni uničili cela mesta.

Organizirano gasilstvo sega v začetek našega štetja; imeli so ga že stari Rimljani. Imeli so dobro urejeno varstvo pred požarom že v času cesarja Avgusta v prvem stoletju pred našim štetjem, ko so imeli v vsaki centuriji (četi) po enega brizgalničarja (syphonarius), trobentača in več nosačev vode. Pomagali so si s Heronovo črpalko, »sifonom«, ki so ji kot požarno opremo dodali še vedra, lestve, drogove, ponjave, cunje, gobe in metle.

V starem veku je organizirano gasilstvo zamrlo, vendarle pa so v večjih naseljih morali skrbeti za varstvo pred požarom. V večini primerov je šlo za samoorganiziranje; imeli pa so že stalna mesta, kjer so bili pripravljeni čebriči z vodo, lestve in podobno. Kamniti gradovi sicer niso goreli, zato pa je že najmanjša iskra, da o napadih na neutrjena, lesena naselja niti ne govorimo, povzročila katastrofalen požar. Nekakšna prelomnica za naše kraje je bilo leto 1276, ko je velik požar zajel Dunaj. Takoj po tistem so cesarske oblasti izdale prvi požarni red, ki je počasi začel veljati v vseh deželah Avstro-Ogrske.

Preskočimo nekaj stoletij, ki so bila »potrebna«, da so ljudje spoznali, da je bistvo uspešnega gašenja dobra organizacija. Le-ta svoje člane tudi uri in vzgaja za boj proti požaru. Spoznali so tudi, da bore malo pomagajo vse priprave za gašenje, če so to začne z brezglavim tekanjem in vitjem rok. In tako pridemo do leta 1831, ko so v mestu Schwarz na Tirolskem ustanovili prvo industrijsko, navdušenci v češkem Reichstadtu pa dvajset let pozneje prvo prostovoljno gasilsko društvo. Novice o tem so čez čas prišle tudi do Ljubljane in leta 1863 so se mestni očetje obrnili na ljubljanski telovadni društvi, da bi organizirali gasilstvo. Nemški Turnverein je odklonil, slovenski Južni Sokol pa je v pismu 1. oktobra 1863 sporočil, da prevzema gasilski posel in da ga bo »opravljal častno« (prostovoljno). Ob koncu istega leta je **dr. Costa**, pozneje ljubljanski župan, izdal za društvo tudi poseben gasilski red. To je bil prvi poskus organiziranja gasilstva v Ljubljani.

Priprave so se nadaljevale v letu 1867. Takrat je župan **dr. Josip Suppan** sklical posvetovanje za gasilstvo vnetih ljubljanskih meščanov; dve leti kasneje je Suppan ustanovil pripravljalni odbor za ustanovitev samostojnega gasilskega društva, ki ga je vodil trgovec s pohištvom, Trnovčan **Fran Doberlet**, kasneje imenovan tudi oče slovenskega gasilstva. Priprave za sklic ustanovnega zbora so dozorele in 17. marca 1870 je odbor organiziral prvo pokazno gasilsko vajo na reduti in Šentjakobski cerkvi. Seveda se je vanjo vključil, tudi rečeno vsilil, tudi nemški Turnverein in si hotel prilastiti tudi vse zasluge za pripravo organiziranega gasilstva v Ljubljani, kar pa se mu ni popolnoma posrečilo; so pa »turnferajnovci« dosegli, da se je na vaji poveljevalo v nemščini.

Zbor v Sokolu

Odbor se je potem povezal s **Ferdinandom Jergitschem** v Celovcu, kjer so že prej ustanovili gasilsko društvo. Z njim so se sestali v gostilni Virant in se dogovorili, da bodo sprejeli medse vse, ki so voljni delati pri požarnem varstvu in da bodo dali natisniti »opravilni red« v obeh deželnih jezikih – slovenskem in nemškem.

Ustanovni zbor je bil sklican 30. marca 1870. Zbrali so se v posebni sobi ljubljanske gostilne Sokol, povabili so tudi mestne očete z županom dr. Josipom Suppanom. Po uvodnih slovesnostih in pozdravnih govorih – zapisali so tudi uro – 18.46 – so društvo tudi ustanovili. Imenovalo se je Ljubljanska prostovoljna požarna obramba (Laibacher freiwillige Feuerwehr). Ustanovnemu zboru so predlagali 17 kandidatov za odbor društva in jih kasneje tudi izvoliti. Še isti dan so dobili poslovne prostore v dvoriščni stavbi magistrata in 27 novih članov, med katerimi so bili Slovenci, Nemci, Italijani in Madžari, skratka, pripadniki vseh narodnosti, ki so takrat živele v Ljubljani in okolici. Omeniti velja še, da so se z denarnimi prispevki izkazali številni ugledni meščani. Njihova imena so sproti objavljali v časopisu Laibacher Zeitung.

Za zdaj toliko o društvu, iz katerega se je do danes razvila ljubljanska poklicna gasilska brigada in tudi reševalna postaja, kaj več o tistih razburljivih časih, takratnih hudih požarih in gasilstvu v Ljubljani pa kdaj drugič.

KSAVER DOLENC

Kako je bilo pred pol stoletja...

V prvem tednu aprila 1940 je bilo v Evropi napeto in mučno, natanko tako kakor v enakem obdobju leto dni kasneje. Leta 1940 se je nemški vojaški stroj pripravljal za skok na sever, leta 1941 pa za skok na jug, na Balkan. Šestega aprila 1940 so v Oslu razposlali vabila številnim norveškim osebnostim, naj pridejo v nemško veleposlaništvo, kjer so potem prikazovali barvni vojaški velefilm, kakor so dejali, **Ognjeni krst**. Film je prikazoval Hitlerjev pohod na Poljsko v vsej krutosti in ob izjemnem pogumu snemalcev. Norvežani so namig razumeli. Še isto noč je, to zdaj vemo iz dokumentov, vrhovno poveljstvo ukazalo vse priprave za splošno mobilizacijo. Le tri dni kasneje je nemška vojska vdrla na Norveško...

Prvega aprila 1940 je **Avstrija nehala obstajati tudi kot administrativni pojem**. Preimenovali so jo v Vzhodno marko. Istega dne so **v Moskvi razglasili ustanovitev zvezne Finsko-karelske republike**. Zdaj se imenuje le Karelska republika, pa ni zvezna, ampak avtonomna v okviru ruske federacije. Fince so črtali, ker so jih likvidirali, razselili ali pa so pobegnili. Tisti, ki so ostali, so Karelijci, a se njihov jezik prav nič ne razlikuje od finskega.

V Italiji so 2. aprila objavili **»tiho« civilno mobilizacijo vseh oseb starih nad 14. let**. Niso jih sicer vpoklicali v vojsko, a dali so jim vedeti, moškim in ženskam, da je napočil čas, ko bo treba delati in živeti za vojsko in vojno.

Začelo se je zapletati tudi na Balkanu. V Londonu so prezrli resnico, da Jugoslavija čedalje bolj postaja nemški gospodarski satelit in da je **samo vprašanje časa, kdaj bo stopila v nemško trojno zvezo** in se tudi politično ali morda celo vojaško angažirala na Hitlerjevi strani. O tem so v tem tednu na veliko pisali londonski, pariški in severna tudi nevtralni listi, zlasti v Švici. Od tam je prišla vest, ki je Beograd ni potrdil, Bukarešta pa tudi ne. Po tej vesti naj bi **na območju Železnih vrat na Donavi odkrili skupine britanskih agentov, ki so pripravljali sabotažo v Sipu**, kjer lokomotive vlečejo natovorjene ladje proti toku. S tem naj bi Britanci skušali zavreti pretok sovjetske nafte v nemške rezervoarje. Večji del sovjetske nafte so vozili v Nemčijo prav po Donavi.

Pariški časopis Monde je 6. aprila 1940 zapisal, da **srbsko ljudstvo ne bo nikoli dovolilo, da bi Jugoslavija postala nemška zaveznica**. Hkrati pa je isti list v istem članku menil, da so Hrvati bolj naklonjeni sodelovanju s Hitlerjem. List pripominja, da mora v Jugoslaviji priti do sprememb v politiki, da mora beograjska vlada sprevideti, da sicer ugodno gospodarsko sodelovanje z Nemčijo nikamor ne pelje in da bo državo to prej ali slej pokopalo. Monde tudi pripominja, da se Francija ne odreka svoje zaveznice iz prve svetovne vojne in je prepričana, da bo nazadnje prav pravoslavje tisto, ki bo odločilno vplivalo na narod in državo, da se bo odvrnila od Nemčije... In natanko (!) leto dni kasneje je Hitler napadel Jugoslavijo, ker je bil prepričan, da je ušla z njegovih gospodarskih in političnih vajeti.

Beograjsko Vreme je objavilo komentar o razvoju industrije v Jugoslaviji. Gre za tuje naložbe, za katere naraščа zanimanje zlasti v Nemčiji in Italiji, usiha pa v Veliki Britaniji in Franciji. Pisec uvodnika negoduje nad resnico, da **je Nemčija ogreta le za investicije na severu Jugoslavije, zlasti v Vojvodini, na Hrvaškem in v Sloveniji**, razen tega se Nemčija ogreva tudi za naložbe v hotele na jadranski obali. Italija pa se zanima izključno za naložbe ob morju in v Sloveniji. Po drugi strani pa je opazen beg številnih industrijskih podjetij iz Slovenije, kjer so precej višje dajatve kakor na primer v Srbiji. Vladni časopis pripominja, da bo zadevo industrijskega razvoja morala vzeti v roke država in določiti, kje bodo tovarne, predvsem pa naj Beograd prepriča Berlin in Rim, da je treba njihove naložbe preusmeriti v Srbijo, zlasti v južni del.

Zbral: DRAGO KRALJ

ARABESKE

Maščevanje zdaj

Nekaj tednov je že, odkar je moj znanec na šišenski občini v Ljubljani nameraval overiti svoj podpis na kupoprodajni pogodbi. Ta moj znanec je starejši gospod, upokojeni računovodja, ki se je svojega poklica začel učiti še pred vojno.

Ustrezni občinski organ oziroma »organka«, ki je primerjala podpis na osebni izkaznici in kupoprodajni pogodbi, potem pa strokovno pritisnila na listino uradni pečat, je za to delo zaračunala 200 dinarjev.

Malce razburjen je moj znanec odštel konvertibilne dinarje (kajti vsi upokojenci le niso bili take mravlje oziroma mački, da bi imeli približno 30.000 dinarjev pokojnine), potem pa je vprašal organko, od kdaj je overitev podpisa treba plačati. Brhko občinsko bitje mu je razložilo, da je to taksa.

Znanec je nato še positnaril, češ da je od nekdaj bila overitev brazplačna in da je 200 dinarjev skoraj enoinpoldnevna plača slovenskega delavca. Brhko bitje pa mu je povedalo, da je tako sklenila občina – in basta!

Žal mu prekaljena občinska uslužbenka ni povedala, da občina ni kriva, če so pri nas zavladali tržni odnosi in se mora tudi občina vesti tržno, kajti moj znanec je izgubil živce in glasno dejal: »To je lumparija, sicer pa boste na srečo le še nekaj tednov na oblasti!«

★ ★ ★

Zadnje čase naša priljubljena partija (ve se, katera, čeprav je prenovljena) pogosto na nov marketinški način zbira volilce. Slovencem dopoveduje, da opozicija, še zlasti Demos, naravnost hlepi po maščevanju, medtem ko je ZKS-SDP tako rekoč edina evropsko sprejemljiva stranka prav zaradi svojih nadvse humanih postopkov.

Ker pa z maščevanjem ni še nihče grozil (prodajanje nekdaj prepovedanih črnih bukev še ni maščevanje), so morda partijski veljaki, ki so se pred dnevi razburjali zaradi »maščevalcev«, imeli v mislih mojega znanca, ki je omenjeni ubogi občinski uradnici z nezaslišanim »maščevalnim gnevom« napovedal črno prihodnost. Za zdaj je namreč to edini primer maščevanja, ki ga poznam. Pa še ta moj znanec ni v nobeni opozicijski stranki, niti v Demosu ne, čeprav upravičeno sumim, da bo s svojo družino volil prav člane Demosa. Pa ne zato, ker je za overitev svojega podpisa moral plačati 200 dinarjev.

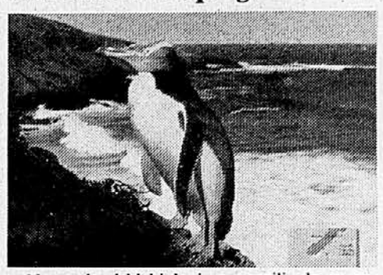
BOGO SAJOVIC

NOVI TEDNIK RADIO CELJE

NT&RC

VRTIMO GLOBUS

Nenadna smrt pingvinov

Novozelandski biologi so opazili, da so nenadoma začeli množično umirati rumenooki pingvini (megadyptes antipodum), ki so ena najredkejših živalskih vrst na svetu. Na polotoku Otago, na novozelandskem Južnem otoku, je od decembra umrla že tretjina od 400 pingvinov. Strokovnjaki si vzroka za nenadno umiranje ne znajo razlagati, zato se bojijo, da bodo kmalu izumrli vsi pingvini te vrste na Novi Zelandiji. To še zlasti zbuja skrb zato, ker se te ptice genetsko ločijo od tistih, ki živijo na otočjih Auckland in Campbell. Pri umrlih pticah, ki so jih preiskali, niso opazili nobenih znamenj zastrupitve s težkimi kovinami ali pesticidi, vse pa kaže, da jih tudi virus ni napadel. Po mnenju Johna Gilla z raziskovalne postaje v Dunedinu je skrivnostni napadalec deloval zelo hitro, kajti vsa trupla so odkrili blizu njihovih domačih obrežij.

Domneve o vzrokih so različne, od razlag, da je za smrt kriva sprememba hrane, ki naj bi jo povzročile klimatske spremembe, da zastrupitve z biološkimi strupi, na primer hitro razmnoževanje alg. Morje je bilo poleti precej toplo, vendar sama sprememba temperature ne bi povzročila smrti tolikšnega števila pingvinov. Pri nobeni od ptic ni bilo opaziti nikakršnih znamenj bolezni. »Morda imamo opraviti z nečim, česar sploh še ne poznamo,« pravi Gill. »Težava je v tem, da o patologiji pingvinov vemo zelo malo. Novozelandsko ministrstvo za ohranitev okolja je poslalo skupino znanstvenikov, ki naj bi z radijskimi oddajniki ugotovili, kako in kje se ptice hranijo. Prostovoljci hranijo 120 mladih pingvinov, ki jim je skrivnostna smrt odvzela starše, vendar pa znanstveniki še ne vedo, ali bodo lahko z njimi obnovili zarod.« (M. G.)

Še enkrat premagani

Bitka za japonski otok Iwo Jima se je začela 19. februarja leta 1945, ko so se izkrcali ameriški marinci. Boji so trajali mesec dni in umrlo je okoli 23.000 japonskih vojakov in 7.000 marincev. Najhujši spopadi so bili zaradi rezervoarja za pitno vodo. Z vodo pa Japonci tudi v miru nimajo sreče. Japonsko obrambno ministrstvo je pred kratkim sporočilo, da bo s tega otoka umaknilo okoli polovico od 300 pripadnikov pomorskih in zračnih sil, ker so se rezerve pitne vode zmanjšale pod kritično mejo. Če do konca tega meseca ne bo dežja, bodo lahko domov odšli vsi vojaki.

Žrtve materinstva

Mednarodna federacija za načrtovanje družine je na konferenci predstavnikov Pakistana, Nepala, Šrilanke, Bangladeša, Butana, Maldivov in Indije o materinstvu, ki se je pred kratkim začela, objavila podatek, da v južnoazijskih državah vsak dan pri porodu umre 650 žensk, kar je več, kot jih v mesecu dni zaradi podobnih razlogov umre v vseh razvitih državah. Glavni razlogi za to veliko smrtnost so prezgodnje poroke, nezadostna prehranjenost in slabo zdravstveno varstvo. Večina žensk se v južni Aziji poroči pred šestnajstim letom in v povprečju v svojem rodnem obdobju osemkrat zanosi. (M. G.)

Alkoholizem se širi

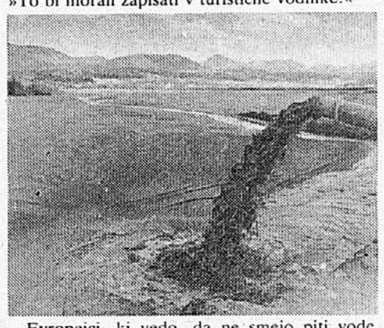
Svetovna zdravstvena organizacija opozarja, da bodo za Evropo in Ameriko tudi države v razvoju prizadele pogubne posledice alkoholizma, zlasti če se bo ta še naprej tako hitro širil kot doslej. Po podatkih organizacije se je poraba alkohola v svetu v zadnjih dveh desetletjih povečala za dvajset odstotkov. V industrijskih državah se je alkoholizem neverjetno razširil. V ZDA poškodbe, odsotnosti z dela in zdravljenje vsako leto stanejo več kot petinštirideset milijard dolarjev. Alkoholizem naj bi bil krivec vsake pete nesreče pri delu, vsake tretje pomorske nesreče in vzrok desetih odstotkov letalskih nesreč. Svetovna zdravstvena organizacija opozarja, da lahko take razmere že čez nekaj časa nastanejo tudi v nerazvitih državah. Lakota, revščina in slabe gospodarske razmere alkoholizem še pospešujejo. (M. G.)

Pozor, voda ni pitna!

Prejšnji mesec so francoske oblasti naznanile, da je pitna voda od Bretanje do Berrýja zastrupljena z nitrati. Pri dojenčkih to lahko povzroči krvne bolezni, pri odraslih pa raka na želodcu. V Châteaurouxu in Belfortu so v vodi plavale bakterije, ki jih najdemo v iztrebkih. Voda ni bila primerna niti za kuhanje in so ji morali dodajati klor. Ljudje so začeli piti steklenično vodo, čeprav so malo prej v Perrierovi mineralni vodi odkrili benzen. Kmalu pa je prišlo na dan, da tudi voda v steklenicah ni neoporečna. Neka mlada mati je v mlečni mešanici, namenjeni dojenčku, zavohala nafto in ko so vodo, ki jo je uporabila, analizirali, so ugotovili, da vsebuje 630-krat več ogljikovodikov, kot je dovoljeno. Podjetje, ki je pošiljalo vodo na trg, so takoj zaprli.

Poplava slabih novic o pitni vodi v Franciji odraža težave s pitno vodo, ki jih ima cela Evropa. Nezdrava voda teče iz pip v približno dveh milijonih domov v Franciji, 2,5 milijona v Italiji in treh milijonih v Veliki Britaniji. Med dvanajstimi članicami Evropske skupnosti imata samo Grčija in Danska takšno vodo, ki ustreza predpisom skupnosti. V zadnjih šestih mesecih je Evropska skupnost začela sodni postopek proti Franciji, Belgiji, Veliki Britaniji in Zvezni republiki Nemčiji, ker ne upoštevajo predpisov o čistosti vode, ki jih je skupnost sprejela leta 1980. Sodni postopki čakajo tudi Italijo, Španijo, Irsko, Luksemburg in Nizozemsko.

Za onesnaženje pitne vode v Franciji krivijo vreme. Suho poletje je izsušilo podtalnico in v njej se je nabralo preveč pesticidov in drugih strupov. Hudi nalivi v zadnjih tednih so strupe sprali s površja v tla, nato pa so prodrli v talnico. V mnogih državah za onesnaženje vode krivijo kmetijstvo. Francoski kmetje zdaj uporabljajo 50 odstotkov več pesticidov kot pred dvajsetimi leti. Tudi v Veliki Britaniji naj bi pesticidi zastrupili okoli 300 vodnih virov. Pred kratkim je v Oxfordu zbolelo na tisoče študentov, profesorjev in meščanov za skrivnostno trebušno boleznijo, katere znamenja so bila bruhanje, driska, vročina in krči. Z analizo so ugotovili, da je bolezen povzročila voda, v katero so prodrli živalski iztrebki s kmetij. Pri vseh bolnikih so namreč našli bakterijo cryptosporidium, ki napada predvsem domače živali. Tudi drugje v Veliki Britaniji opažajo čedalje več primerov te bolezni, od leta 1984 jih je kar trikrat več. »Nihče nas ni opozoril, da voda v Veliki Britaniji ni pitna,« pravi Maria Olviedos, gostujoča profesorica iz Bolivije. »To bi morali zapisati v turistične vodnike.«

Evropejci, ki vedo, da ne smejo piti vode v državah tretjega sveta, so jezni, ko vidijo, da tujcem ne prija evropska voda. Vendar pa kmetijstvo ni glavni krivec za to. Tri od petih francoskih mest nimajo naprav za čiščenje odplak in mečejo smeti kar naravnost v reke, jezera in oceane. Industrijske odpadne vode se izlivajo v reke po vsej Evropi. V polovici britanskih domov so vodovodne cevi iz svinca, ki zastruplja vodo in lahko povroči neozdravljive možganske okvare.

Strokovnjaki predlagajo vrsto rešitev. V Bretanji je začela delovati vrsta obratov, ki vodo, zastrupljeno z nitrati, mešajo s čisto vodo in tako količino škodljivih snovi zmanjšajo na sprejemljivo mero. V Veliki Britaniji kopljejo globlje vodnjake, z raznimi postopki pa tudi odstranjujejo škodljive snovi iz vode. Dolgotrajne rešitve pa pričakujejo od kmetov. Evropska skupnost bo s predpisi omejila uporabo umetnih gnojil in pesticidov, vendar pa bi po mnenju varuhov narave pomagala le »popolna revolucija« v kmetijstvu. In če to poletje spet ne bo dežja, čaka Francijo še ena zastrupitev pitne vode z nitrati.

Anekdoti za danes

Na današnji dan leta 1844 se je rodil francoski pesnik Paul Verlaine, ki je z občuteno osebno in razpoloženjsko liriko pomembno vplival na simbolizem (umrl 1896.).

Ob nakazilu predujma so v založbi nehote dali Verlainu ponarejen bankovec za sto frankov.

Naslednji dan se je prišel pesnik pritožit.

»Prosim, oprostite!« mu je dejal blagajnik, »vrnite mi bankovec in takoj vam ga zamenjam.«

»Kaj, vrnem naj ga? Tega vendar ne mislite resno, zdaj ko sem se ga s tako težavo znebil!«

●

Paul Verlaine je živel neurejeno in bedno, bil pa je dobra, sočutna duša. Nekoč je vztrajno prigovarjal prijatelju zdravniku, naj sprejme v bolnišnico nekega pesnika, ki je bil bolan samo toliko, da ni imel stanovanja, da ga je zeblo in da je bil brez ficka, imel pa je sijajen tek.

»Dragi moj,« je rekel zdravnik, »le kako naj ga sprejmem v bolnišnico, ko sploh ne vem, za kakšno boleznijo boleha?«

»Za kronično lakoto,« je pojasnil Verlaine.

30. marec

Ker je bila književnost nove romantike usmerjena v subjektivnost, se je najmočneje razmahnila v lirskem pesništvu, precej manj pa v pripovedništvu in dramatiki. V vseh zvrsteh pa je bila temeljna značilnost njene estetike odmik od naturalistične realnosti v vsakdanje opisovanje podob in pojmov. V jezikovnem oblikovanju svojih doživetij je težila k pretanjenemu, izvirnemu in enkratnemu ponazarjanju čutnih vtisov, razpoloženj in čustvenih vzgibov. Posegala je po zapletenih metaforičnih tvorbah, podobah in simbolih, ki so pogosto nejasni, zabrisani ali dostopni le ožjemu krogu. Z vsem tem je izrazu, slogu in verzu dala novo barvitost, prenovila njihove estetske učinke in pripravila pot novim književnim strujam 20. stoletja. Lirsko pesništvo je bilo novi romantiki najprikladnejše sredstvo, s katerim je izražala vsebino svojega doživljanja. Začetnik in najpomembnejši lirik nove romantike je Charles Baudelaire, njegovo delo pa so nadaljevali vsak v svojo smer Paul Verlaine, Arthur Rimbaud in Stephane Mallarmé.

***Paul Verlaine** se je rodil 30. marca 1844 v Metzu, v družini častnika (umrl 8. januarja 1895 v Parizu). Študiral je pravo, postal uradnik pariškega magistrata in se posvečal književnemu delu. Leta 1871 je prišel pod vpliv mladega Rimbauda in z njim odšel v Anglijo in Belgijo. V hudem prepiru je dve leti pozneje prijatelja ranil in bil obsojen in zaprt. Po prihodu iz zapora se je čedalje bolj zatekal k veri in živel neurejeno, boemsko življenje prav do smrti.*

Njegovo književno delo obsega pesmi (zbirke Saturnijske pesnitve, Galantna slavja, Romance brez besed), ki so po obliki in vsebini navezane na romantično izročilo, vendar izpopolnjene s pridobitvami dekadence in simbolizma. Pomembna je njegova prenovitev verzne muzikalnosti, ki jo je gojil v rahlih, spevnih oblikah, kakor tudi impresionistična tehnika razpoloženjskih pesmi.

Dogodki na današnji dan

1135 *Rodil se je največji židovski filozof in zdravnik **Moses Maimonides** (Moses ben Maimon), odličen poznavalec Aristotela (umrl leta 1204).*

1746 *Rodil se je veliki španski slikar **Francisco José de Goya** (umrl leta 1828).*

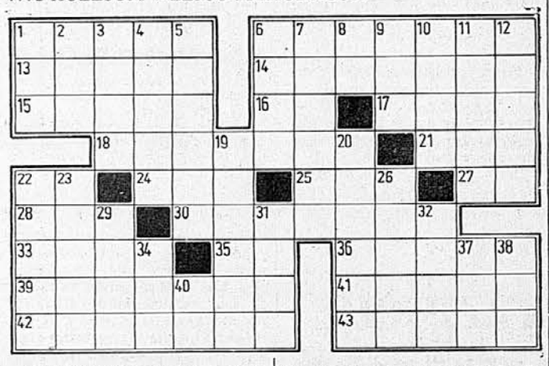
1853 *Rodil se je eden največjih slikarskih genijev **Vincent van Gogh** (umrl leta 1890). Naslikal je okoli 800 slik, od katerih je bila samo ena prodana v času njegovega življenja.*

1856 *S sklenitvijo mirovne pogodbe v Parizu se je **končala krimska vojna**, ki se je začela leta 1853.*

1867 *Rusija je Združenim državam Amerike **prodala Aljasko** (za 7,2 milijona dolarjev).*

● Gugalnica kamela

Škoti niso samo skopi, temveč so včasih tudi zelo iznajdljivi. Tako se je Neil McLacalan spomnil, kako ožeti bogate Arabce. V svoji tovarni igrač je začel izdelovati gugalnike v obliki kamel. Tako se bodo v Evropi pionirčki gugali na konjičkih, na Orientu pa na kamelah.

VODORAVNO: 1. deček ali deklica v prvih letih življenja, 6. slovenski arhitekt, projektant hotela Slon v Ljubljani (Stanislav, 1899–1973), 13. tropska ovijalka, ki pri rasti potrebuje oporo, 14. narodoslovec, 15. travnik, livada, 16. kratica »Naših razgledov«, 17. grafitni vložek v svinčniku, 18. sestavina mnogih eteričnih olj, 21. Napoleonov maršal, poveljnik garde pri Waterlooju, po Napoleonovem padcu ustreljen (Michel, 1769–1815), 22. ameriška tiskovna agencija, 24. število z dvema ničlama, 25. nočni lokal v večjih mestih, 27. kemijski znak za kalcij, 28. glas ob udarcu, 30. urejevalec in čuvar zbirke dokumentov ali listin, 33. stara država v spodnjem toku Tigrisa, z glavnim mestom Suza, 35. avtomobilska oznaka Torina, 36. manjše mesto ob reki Esli v severni Španiji, 39. kos ozemlja, ki je pogodbeno dodeljen eni državi, da se ji preko tujega državnega ozemlja omogoči dostop v druge dele lastnega teritorija ali do morja, 41. srebrnobela mehka kovina, 42. popularni češki skladatelj oper (Bedřich, 1824–1884, »Prodana nevesta«), 43. angleški pesnik himen iz 19. stol. (John Mason).

NAVPIČNO: 1. pritok Donave v Romuniji, 2. tračnica, 3. avstrijski kancler od leta 1953 do 1961 (Julius, 1881–1964), 4. pojem iz filozofije: to, kar obstaja, bit, bitje, 5. pokrajina v afriški republiki Mali, 6. ime francoskega misleca in matematika Descartesa, 7. ostanki pri mletju žita, 8. oznaka čolnov Hercegnovega, 9. Cigan, 10. naprava za mletje, 11. prebivalec starogrške Aonije, 12. gora v Centralnoafriški republiki, 19. angleška tovarna avtomobilov in motociklov, 20. slovenski zgodovinar književnosti, esejist in prevajalec, do leta 1954 profesor na univerzi v Nottinghamu (Janko, 1887–1986), 22. ime TV komentatorja Štakula, 23. fiasko, propad, neuspeh, 26. angleška lirska pesnica (Kathleen), 29. mrtvaški oder, 31. eden izmed predstavnikov češke poezije v razdobju med obema vojnama (Josef, 1891–1945), 32. srbsko narodno žensko ime, 34. bajeslovje, 37. najdaljša reka sveta, 38. del vprežnega voza, 40. avtomobilska oznaka Daruvara. (E. K.)

Rešitev prejšnje križanke

VODORAVNO: 1. škuner, 7. renome, 12. klientka, 14. brat, 15. i. e., 16. Noiret, 18. Iso, 19. Spa, 21. ona, 22. Araks, 24. slika, 26. brana, 27. milje, 28. ila, 29. ars, 31. Edi, 32. carina, 35. el., 36. Ares, 38. rastlina, 40. Darwin, 41. Kotnik.

NAVPIČNO: 37. S(tanislaw) W(itkowski).

MARJETA ŠOŠTARIČ – 8

Japonci tako ljubijo delo, da so v službi dlje, kot narekuje delovnik

Še leta 1960 je japonsko kmetijstvo rezalo kruh 30 odstotkom vseh zaposlenih prebivalcev, pred petimi leti pa se je število v kmetijstvu zaposlenega prebivalstva zmanjšalo na 8,4 odstotka in se še naprej zmanjšuje. Prav neverjeten se zdi podatek, da je od 4,330.000 kmečkih gospodarstev komaj 643.000 takih, o katerih pravijo, da so čiste kmetije in da resnično živijo samo od kmetovanja (14,8 odstotka). Razmere so torej precej podobne našim, saj tudi v japonskem kmetijstvu prevladujejo mešane kmetije.

Čeprav si ob silno napetem delovniku v tej deželi niti približno ne morem predstavljati, kako lahko na primer lastnik kmetije pol dneva dela nekje drugje, pol pa doma na polju ali v sadovnjaku. Najbrž je tako, da večji del vsakodnevnih opravil postane skrb tistega, ki pač ostaja doma, ponavadi je to ženska. Ne glede na to, da država spodbuja pridelavo (predvsem z ustreznimi odkupnimi cenami), da varuje domačo pridelavo in je sploh na vseh področjih zelo skrbna – predvsem želi z izjemno visokimi cenami rodovitne zemlje (ki je imajo malo) ohraniti »kmetijski življenjski prostor«, pa je dohodek na povprečno silno majhnih kmetijah premajhen za preživetje družine.

Kar 68,4 odstotka vseh japonskih kmetov obdeluje manj kot hektar zemlje, samo 1,7 odstotka pa je po njihovih merilih velikih posestnikov (takih, da imajo pet hektarov zemlje ali celo več). Temu primerni so tudi podatki o kmetijski pridelavi, ki po letu 1960 hitro upada, čeprav ne bi mogli trditi, da tehnološki razvoj ni krepko posegel tudi v to dejavnost in da ni povečal pridelave, predvsem pa izboljšal njene kakovosti.

Po podatkih ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo se je uvoz kmetijskih pridelkov (hrane) v četrt stoletja povečal za šestkrat. Tako zanj porabijo okrog 17 milijard dolarjev (izvozijo pa za okrog 800 milijonov dolarjev). V skupnem uvozu pa država odrine 13 odstotkov vsega denarja, porabljenega za nakupe v tujini, prav za uvoz hrane. Medtem ko je Japonska še leta 1960 pridelala 90 odstotkov vse potrebne hrane za prehrano svojega prebivalstva, je zdaj pridelajo le še 70 odstotkov. Zanimivo je, da imajo Japonci ob veliki porabi riža precejšnje presežke te poljščine. Povsod, kjer smo se vozili skozi podeželje, smo videli riževa polja, mala in malo večja. Riž je sestavni del pridelave tudi v ohišnicah. Tako ne preseneča, da so riževe »gredice« v tej deželi tako vsakdanja stvar kot pri nas gredice s solato, radičem, čebulo, korenčkom ali grahom.

Pri tistih malo večjih pridelovalcih hrane pa, tudi če so se specializirali za sadjarstvo in imajo lepe plantaže jablan, so riževa polja marsikje kar med nasadi drevja. Čudno, ko pa riž vendar potrebuje vodo in so ta polja obvezno namočena tako, da rastline »plavajo« v vodi. Za sadno drevje pa tako obilna vlaga ni niti potrebna niti koristna. Skrivnost te nenavadne kombinacije kmetijske pridelave je bržkone v drenažnem sistemu oziroma v tako imenovanih koritnih poljih, v katerih je mogoče zagotoviti stalno količino potrebne vode. Čudili smo se tudi precej drugačnemu videzu polj, na katerih je raslo zelje – približno in še najbolj so spominjala na okopane njive krompirja. Sicer pa v zimskih mesecih pospešeno pridelujejo najrazličnejšo zelenjavo v rastlinjakih. Jagode, debele in nadvse okusne, ki so nam jih ponujali med najrazličnejšim sadjem na sprejemih, so ponavadi najprej pošle. In gostitelji so ponosno zagotavljali, da niso uvožene, ampak da so pridelane kar doma. Sezona jagod traja pri njih tako rekoč vse leto.

Medtem ko imajo na eni strani presežke riža, pa jim po drugi manjka žit in moke. Pridelajo komaj 14 odstotkov potrebnih količin. Nekaj več, a še vedno precej manj, kot potrebujejo, pridelajo stročnic, predvsem soje, namreč le 18,5 odstotka. Silno malo, če so soja oziroma predhrambni izdelki iz soje (soja sauce je zanesljivo med najpomembnejšimi) sestavni del jedilnika povprečnega Japonca. Tudi sladkorja pridelajo malo (33 odstotkov potrebnih količin). Čedalje večja odvisnost od uvoza hrane je narekovala dolgoročne povezave, in Japonci so se spomnili na Urugvajce, s katerimi so sklenili posle o sovlaganjih in zagotavljanju določenih količin njim manjkajočih pridelkov.

Čeprav imajo zelo veliko in relativno bogato rodno morsko njivo (vsako leto nalovijo okrog 12 milijonov ton rib), daje ta zaposlitev manj kot odstotku vseh zaposlenih Japoncev. Pravijo, da so pred leti nalovili še več rib kot jih zdaj. Bo kar držalo, da je ob veliki porabi morskega bogastva za prehrano tako številnega prebivalstva tudi to že nekoliko osiromašeno. Zato se iz leta v leto povečuje uvoz rib in druge morske hrane.

RADAR

DNEVNA OBVESTILA

FESTIVAL LJUBLJANA

SLOVENSKI GLASBENI DNEVI 1990
Ljubljana – Celje – Slovenj Gradec – Maribor
30. marec – 6. april
Celje – Unionska dvorana
Petek, 30. marca, ob 19.30:
BIG BAND RTV LJUBLJANA.
Dirigent: **Jože Privšek.**
Glasba slovenskih skladateljev.
Predprodaja vstopnic pri Zavodu za kulturne prireditve in uro pred koncertom pri blagajni Unionske dvorane.

CANKARJEV DOM

Petek, 30. 3., od 9. do 19. ure, sobota, 31. 3., od 9. do 13. ure: SREČANJE STRANK LEVICE DELOVNE SKUPNOSTI ALPE–JADRAN, organizator ZKS-SDP. (sejna E3)

glasba

Petek, 30. 3., ob 20.30: KONCERT MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA VOCAL FORUM GRAZ; dirigent **Franz Herzog.** Na programu so skladbe **iz starejše in novejše** vokalne literature. (dvorana Slovenske filharmonije, 50)
Sobota, 31. 3., ob 20.30: prva dama jazza BETTY CARTER & HER TRIO. (v okviru 31. MEDNARODNEGA FESTIVALA JAZZA 1990). (SD, 80)
Sreda, 4. 4., ob 19.30: KONCERT SODOBNE AVSTRIJSKE IN JUGOSLOVANSKE GLASBE. V prvem delu koncerta bosta nastopila sopranistka **Dunja Lukan** in organist **Michael Stephanides;** v drugem delu pa **Dunja Lukan** in organist **Andreas Juffinger.** (VD, 30)
Četrtek, 6. 4., ob 20. uri: VEČER SODOBNE GLASBE. Dirigent **György Györivanyi-Rath,** izvajajo: **Aleksandar Madjar,** klavir, **Mateja Haller,** flavta, Zagrebška filharmonija ter solistipevci iz Budimpešte. (dvorana Slovenske filharmonije, 40)

film

Sobota, 31. 3., ob 20. uri: PIŠČANEC V KISU, **Claude Chabrol,** 1986. Igra: Jean Poiret. (MD, 30)
V sodelovanju s filmsko redakcijo ŠKUC.

gledalisce

Nedelja, 1. 4., ob 20. uri
NARODNO POZORIŠTE IZ ZENICE S CELOTNIM ANSAMBLOM IN REŽISER BRANKO BREZOVEC predstavljajo POMLADI IVANA GALEBA Vladana Desnice kot gledališki spektakel, ki bo izrabil **vse možne kotičke prostrane velike dvorane CD** (vstopnice: 50, 40)

Četrtek, 5. in nedelja, 8. 4., ob 21. uri – Gledališče Helios: BRIGADE LEPOTE, GLEDALIŠKA HIMNA. (ovalna dvorana, 90)

otroska matineja

Sobota, 31. 3., ob 11. uri: KLOŠAR ali KAJ SI JE ŽELELO SLAMNATO STRAŠILO, **gledališko-lutkovna predstava za otroke in odrasle.** Produkcija CD, priredba, izvedba, režija **Alja Tkačev in Nina Sarbinšek.** (MD, 20)

predavanja, tribune

Petek, 30. 3., ob 19. uri: ZA SONCEM – regata TRANSAT 6, 50. Predava **Jure Šterk.** (MD, 20)
Sreda, 4. 4., ob 19. uri: EKSTREMNI TURIZEM ZA VSAKOGAR. **Janez Valant** bo s pomočjo diapozitivov in videa opisal plovbo z gumijastimi čolni po rekah v Evropi in pri nas na Tari. (MD, 30)

razstave

Do 30. 3.: OD DÜRERJA DO CORINTHA – grafike. (Galerija CD, 10, 5)

KULTURNI DOM ŠPANSKI BORCI

V SOBOTO, 31. marca, ob 16. uri – SOBOTNO POPOLDNE ZA OTROKE, FRAN MILČINSKI–GORDANA SCHMIDT-MIŠKOV: PTIČKI BREZ GNEZDA. Gostuje lutkovno gledališče »JOŽE PENGOV«. Prodaja vstopnic uro pred prestavo.

GLEDALIŠČA

DRAMA SNG V LJUBLJANI

PETEK, 30. marca, ob 19.30 – W. Shakespeare: KOMEDIJA ZMEŠNJAV, za IZVEN (konto): **»... vsesplošno zabavna odrska prireditev, zares kratkočasno zmešana komedija ... nonšalantna šekspirovska parada ...« je zapisal Andrej Inkret pred dobrim letom, ko je bila KOMEDIJA ZMEŠNJAV v virtuozni izvedbi plejade mladih igralcev premierno uprizorjena. Do danes je osvojila že tisoče gledalcev vseh starosti. Šestinpetdeseta ponovitev.**
Ob 19.30 – D. Jovanović: ZID. JEZERO. Gostovanje v Škofji Loki.
SOBOTA, 31. marca, ob 19.30 – G. Feydeau: DAMA IZ MAXIMA, za IZVEN (konto).
NAPOVEDUJEMO NASLEDNJE PREDSTAVE ZA IZVEN (KONTO):
TOREK, 3. aprila, ob 19.30 – G. Feydeau: DAMA IZ MAXIMA.
ČETRTEK, 5. aprila, ob 19.30 – H. von Kleist: PRINC HOMBURŠKI.
PETEK, 6. aprila, ob 19.30 – G. Tabori: MEIN KAMPF.
SOBOTA, 7. aprila – W. Shakespeare: KOMEDIJA ZMEŠNJAV.

MALA DRAMA SNG

SOBOTA, 31. marca, ob 20. uri – D. Jančar: ZALEZUJOČ GODOTA, za IZVEN (konto)
Kdor od zunaj gleda skoz odprto okno, nikoli ne vidi toliko stvari kot tisti, ki gleda v zaprto okno. (Charles Baudelaire) **Polde Bibič** in **Branko Grubar** kot tragikomična policijska zalezovalca in **Barbara Levstik** kot skrivnostna gospa Felicita v Jančarjevi igri, ki duhovito parafrazira in aktualizira nadčasovno temo znamenitega Beckettovega dela.
BLAGAJNA DRAME je odprta od 11. do 12. ure in od 18. ure do pričetka večerne predstave. Rezervacije po telefonu 221-511.

OPERA BALET
SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Sobota, 31. marca, ob 19. uri – G. Rossini: **SEVILJSKI BRIVEC,** izven, konto. Dirigent Igor Švara, pojejo: N. Radovan, F. Radovan, J. Lešaja, I. Šarić.
RAZPRODANO.
Blagajna je odprta vsak delavnik od 11. do 13. ure ter uro pred predstavo. Rezervacije in informacije po tel. 331-950, od 10. do 11. ure. Dijaki in študenti imajo popust.

MGL
MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

PETEK, 30. marca, ob 19.30 – J. M. Synge: JUNAK Z ZAHODA – za ABONMA K.
SOBOTA, 31. marca, ob 19.30 – W. Shakespeare: ROMEO IN JULIJA – za abonma SOBOTA.
PONEDELJEK, 2. aprila, ob 19.30 – W. Shakespeare: ROMEO IN JULIJA – za ABONMA E, ob 19.30 – T. Linhart: TA VESELI DAN ALI MATIČEK SE ŽENI. gostovanje v Murski Soboti.
Vstopnice prodajamo vsak dan od 10. do 12. ure ter uro pred predstavo v Prodajno informacijskem centru – PIC MGL. Telefon 210-852. Vabljeni! Sponzorja MGL sta MEDNARODNO PODJETJE SLOVENIJALES in NEODVISNI DNEVNIK

Slovensko Mladinsko Gledališče Ljubljana

SKRIVNOSTI

PETEK, 30. marca, ob 10. uri – Niko Grafenauer: SKRIVNOSTI (23) za Osnovno šolo France Prešeren Kranj, ob 13. uri – Niko Grafenauer: SKRIVNOSTI (24) za Osnovno šolo Grm Novo mesto.
SREDA, 4. aprila, ob 19.30 – Niko Grafenauer: SKRIVNOSTI (26) musical. Glasba: Gojmir Lešnjak; priredba in režija: Janez Pipan za IZVEN. »Musical SKRIVNOSTI uporablja posamezne Grafenauerjeve pesmi kot izhodišče za oživljanje odra z neštetimi slikovitimi podobami, ki jih – deloma naravnost bravurozno – pevsko, plesno in mimično izvajajo Damjana Černe, Maja Sever, Gojmir Lešnjak, Uroš Maček in Ivan Rupnik.« (Rapa Šuklje, radio Ljubljana).
REZERVACIJE VSTOPNIC vsak dan (razen sobote in nedelje) med 10. in 12. uro po telefonu 310-294. PRODAJA VSTOPNIC dve uri pred pričetkom predstave pri blagajni SMG!

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Krekov trg 2

PETEK, 30. marca, ob 17. uri – Svetlana Makarovič: KORENČKOV PALČEK. IZVEN.
Lutkoteka
SOBOTA, 31. marca, ob 15.30 in 17.30 – V. Taufer – L. Novy: MOJCA IN ŽIVALI. IZVEN. (po zgodbi o Mojci Pokraculji). Rezervacij zaradi majhnega števila sedežev ni!
na GOSTOVANJU
PETEK, 30. marca, ob 17. uri – Frane Puntar: ZA VRATI ZAJEC v Pionirskem domu Cvetke Jerinove v Celju v okviru **XX. SREČANJA SLOVENSKIH LUTKARJEV.** Gledališka blagajna je odprta v sredo, četrtek in petek od 11. do 12. in uro pred predstavo. Rezervacije in informacije ob istem času po telefonu 314-962.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Krekov trg 2

SOBOTA, 31. marca, ob 19.30 – Dähnert: DEDIŠČINA. IZVEN. Prodaja vstopnic od 16. do 18. ure. Rezervacije po telefonu 312-860.

5 1/2 LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

NEDELJA, 1. 4., ob 18. in 21. uri – Ko se letošnja gledališka sezona bliža vrhuncu, spet enkrat ponovitvi lanske uspešnice: celotne predstave 5 1/2. **Kurt Bartsch: Noga** (rež.: Jan Zakonjšek, igr. Judita Zidar, Matija Rozman), **Heiner Müller: Srčna igra** (rež. Edvard Miler, igr. Brane Grubar, Aleš Valič), **Peter Handke: Železniške informacije** (rež. Nevenka Koprivšek, igr. Boris Ostan, Jette Ostan – Vejrup), **Gertrude Stein: Igrati** (rež.: Tomaž Pandur, igr. Ksenija Mišič, Gertrude Stein), **Stefan Schütz: Fragment o Kleistu** (rež. Martin Kušej, igr. Olga Kacjan, Pavle Ravnohrib).
Pet predstav za eno ceno, rezervacije po tel. 216-679.

SNG MARIBOR
SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE

DRAMA

PETEK, 30. marca ob 19. uri – J. W. Goethe: FAUST – za IZVEN. Zadnja ponovitev pred gostovanjem na Festivalu jugoslovanskega gledališča MES v Sarajevu.
Vstopnice lahko rezervirate po telefonu 221-206 od 10. do 15. ure.

Slovensko Ljudsko Gledališče Celje

PETEK, 30. marca, ob 15.30 – Stefan Zweig: VOLPONE za abonma II. ŠOLSKI.
SOBOTA, 31. marca, ob 20. uri – Joe Orton: PLEN. Režija Franci Križaj. Gostovanje v Izoli.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

PETEK, 30. marca, ob 15.30 – J. B. Moliere: TARTUFFE – za KOVINARSKO ŠOLO ŠKOFJA LOKA.
Rezervacije vstopnic v dopoldanskem času ter uro pred predstavo po tel. (064) 21-355.

KULTURNI DOM NOVA GORICA

prireja v petek, 30. marca, ob 20.30
v veliki dvorani Kulturnega doma Nova Gorica
izvenabonomajski koncert 70-članskega poklicnega ZBORA TEATRA GIUSEPPE VERDI iz Trsta.
Dirigent: Ine Meisters,
solist: Rosanna Didoné,
pri klavirju: Nataša Kerševan in Alberto Macri.
Na programu so dela: Brahmsa, Dvořaka, Schumanna in Schuberta za ženski, moški in mešani zbor, s spremljavo klavirja in s klavirjem štiriročno

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINOTEKA
ob 16., 18. in 20. uri
PIRATI V METROJU, (THE TAKING OF PELHAM 123); ZDA, 1974. R.: Joseph Sargent.

KOMUNA
ob 10. uri matineja
ŽIVLJENJE NINJE (A LIFE OF NINJA), Hong Kong, akcijski;
ob 15.30, 18. in 20.30
ROJEN ČETRTEGA JULIJA (BORN ON THE FOURTH OF JULAY), ZDA, 1989, melodrama. R.: Oliver Stone. I.: Tom Cruise. (Nagrada OSKAR za režijo in montažo).

UNION
ob 16., 18.15 in 20.30
BESNILO (FRANTIC), ZDA, thriller. R.: Roman Polanski. I.: Harrson Ford.

MINI KINO UNION
ob 17., 19. in 21. uri
COCKTAIL, ZDA, melodrama. I.: Tom Cruise.

VIČ
ob 16., 18. in 20. uri
MORJE LJUBEZNI (SEA OF LOVE), ZDA, 1989, thriller. R.: Harold Becker. I.: Al Pacino. KLASIFIKACIJA SPS: A.

BEŽIGRAD
ob 16., 18.15 in 20.30 uri
DRUŠTVO MRTVIH PESNIKOV (DEAD POETS SOCIETY), ZDA, 1989, melodrama. R.: Peter Weir. I.: Robin Williams. KLASIFIKACIJA SPS: A.

ŠIŠKA
ob 16., 18. in 20. uri
SMRTONOSNO OROŽJE I (LETHAL WEAPON), ZDA, akcijski. I.: Mel Gibson.

TRIGLAV
ob 16., 18.15 in 20.30
ČRNI DEŽ (BLACK RAIN), ZDA, akcijska melodrama.

MOJCA
ob 16. in 17.30
MIŠEK, VELIKI DETEKTIV ZDA, risanka.

SLOGA
ob 10. in 12. uri
STRASTNA ČUSTVA, ZDA (V);
ob 14., 16., 18. in 20. uri
ROŽNATI SEKS, ZDA;
ob 22. uri
KRATKO SREČANJE, ZDA.

DOMŽALE:
ob 16., 18. in 20. uri
VRNITEV V PRIHODNOST II (BACK TO THE FUTURE II), ZDA, 1989, komedijska melodrama. KLASIFIKACIJA SPS: B.

Prodaja vstopnic uro pred prvo predstavo.

SORA – ŠKOFJA LOKA: amer. MALA MATI, ob 18. in 20. uri.
CENTER – KRANJ: amer. ZOB ZA ZOB, ob 16. in 18. uri. Amer. NEVARNA RAZMERJA, ob 20. uri.
STORŽIČ – KRANJ: amer. DINAMIT JACKSON, ob 16. in 20. uri.
Amer. POPER IZ MIAMIJA I., ob 20. uri. Mladini do 18. leta ne dovolimo ogleda filma!
ŽELEZAR – JESENICE: amer. IZGANJALCI DUHOV II., ob 18. in 20. uri.
DOM – KAMNIK: hong. PRIHAJA NINJA, ob 18. uri.
Amer. NIKOLI NE SPI SAMA, ob 20. uri. Mladini do 18. leta ne dovolimo ogleda filma!
RADOVLJICA: ital. BOMBARDER, ob 20. uri.
Amer. SUPER DESETKA, ob 22. uri.
BLED: amer. PLAČANEC, ob 20. uri.
ZAGORJE: amer. JOHNY 5, ob 17. uri.
Predavanje Zvoneta Šeruge o Afriki, ob 19. uri.
DELAVSKI DOM – TRBOVLJE: amer. SAJGON, ob 17. in 19. uri.
Amer. OPOJNOST, ob 21. uri.
ČRNOMELJ: amer. IZGUBLJENI FANTJE, ob 20. uri.
DOM KULTURE – NOVO MESTO: amer. INDIANA JONES III., ob 18. in 20. uri.
Amer. NOČNO ŽIVLJENJE, ob 22. uri. Mladini ne dovolimo ogleda filma!
DOM JLA – NOVO MESTO: amer. SALSA, ob 17. uri.
Amer. ŠPIJON NA PETAH, ob 19. uri.
KRŠKO: amer. ZGODBA O JOANI, ob 22. uri.
IVANČNA GORICA: amer. CESARSTVO SONCA, ob 20. uri.
DOBREPOLJE: amer. STRAHOVITI UDAREC, ob 19.30.
ROGAŠKA SLATINA: amer. MOONWALKER, ob 18. in 20. uri.
Amer. BORDEL, ob 22. uri.
ŠMARJE PRI JELŠAH: amer. VELIK, ob 20. uri.
SOČA – NOVA GORICA: amer. STROJ ZA UBIJANJE, ob 18. uri.
Amer. SMRTONOSNO OROŽJE II., ob 20. uri.
SVOBODA – ŠEMPETER PRI GORICI: amer. HRIB SMRTI, ob 20. uri.
Amer. ME NISMO DEVICE, ob 22. uri.

OBVESTILA

SVETOVNI PLESNI PROGRAM

PLESNA ŠOLA KAZINA
Trg osvoboditve 1
Ljubljana
tel. 214-348

Informacije od 16.–20. ure
Družabni plesi:
I. ned. 15. 4. (nad 30 let), sob. 12. 5.
II. sob. 14. 4., tor. 8. 5., sre. 9. 5.
III. pet. 6. 4., ned. 15. 4., sre. 9. 5., sob. 12. 5.
IV. ned. 6. 5.
HIT: Boogie, Hustle, R'n'R: sre. 28. 3.
HORUK: več kot aerobika za dekleta in žene. Vadba dvakrat tedensko.
Vpisujemo novince v otroško plesno šolo – Mala Kazina.

BOSS magic

VABI NA SEJEM ALPE–JADRAN PRED HALO A NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU VSAK DAN OD 26.–31. MARCA
Z ZAČETKOM SHOW PROGRAMA OB 13. in 17. URI
VABLJENI TUDI NA DEGUSTACIJO NOVIH CIGARET BOSS AMERICAN BLEND, ANKETIRANJE porabnikov z nagradnim žrebanjem in predstavitvijo RALLY TEAM 57
BOSS OKUS USPEHA

URŠKA
več kot plesna šola

NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU
hala B2/II – tel.: 327-651
INFORMACIJE, REZEVARICJE, VPIS: od 10. do 12. ure in od 15. do 20. ure

Vabimo k vpisu v plesne tečaje:
DRUŽABNI PLES
II. sobota, 14. 4.
III. sobota, 7. 4.
IV. sobota, 7. 4.

Plesna šola ROŽANC
Trg OF 3
(pri kolodvoru)
tel.: 325-878

Vsak delavnik od 13.–18. vabimo k vpisu v:
ZAČ. 1. 4., **JAZZ ZAČ.** 2. 4. **KEEP FIT ZAČ.** 17. 4., **KEEP FIT NAD.** 3. 4.

KLUB K4 KERSNIKOVA 4 LJUBLJANA

KLUB od 22. do 4. ure.
DNEVNI BAR od 10. ure
petek: LET YOUR BODY LEARN.

Plesna šola Jenko
tel.: 320–042
PETKOVŠKOVO NAB. 35

vabi v naslednje plesne tečaje:
ZAČETNI: 16. 4., ob 20. uri
NADALJEVALNI: 29. 3., ob 19. uri
IZPOPOLNJEVALNI: 12. 4., ob 20.30
TEČAJI ZA STAREJŠE:
Začetni: 13. 4., ob 18. uri
Izpopolnjevalni: 14. 4., ob 18.30
VPIS: od 11. do 13. in od 16. do 19. ure, tel. 320-042!

PLESNI Studio EUREKA vpis KOMPAS ŠUBIČEVA 1 tel.: (061) 211-118, 221-420 informacije

in hotel ILIRIJA vabita v plesno šolo – zimski vrt
Družabni ples do 30 l. – 11. 4.
Družabni ples nad 30 l. – 12. 4.
Jazz balet – 9. in 11. 4.
House acid dance – 12. 4.
Rekreacija – vsak torek ob 20.30.
Otroška plesna šola (4 do 15 let)
Plesni večeri – vsak petek ob 20. uri.

zavod tivoli

KOPALIŠČE
je odprto od ponedeljka do petka dopoldne, od 9. do 11. ure, popoldne pa ob torkih in četrtkih od 18.30 do 21. ure, ob sredah in petkih od 18.30 do 22. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 10. do 20. ure.
DRSALIŠČE
je zaprto.
SAVNA
je odprta vsak dan od 10. do 22. ure.
BOWLING
je odprt od ponedeljka do petka, od 16. do 22. ure, ob sobotah od 10. do 22. ure. Ob nedeljah je zaprt!
TPS
Orgnizirana rekreacija za ženske ob torkih in sredah.

SOS telefon za ŽENSKE IN OTROKE – ŽRTVE NASILJA
VSAK DAN od 18. do 23. ure na št. (061) 441-993.

DEŽURNA LEKARNA

LJUBLJANA
Nočna in nedeljska dežurna služba: LEKARNA MIKLOŠIČ, Ljubljana, Miklošičeva 24. Izdaja nujnih zdravil in zdravil na recepte, predpisane istega dne.
MARIBOR
Nočna in nedeljska dežurna lekarna: Lekarna Glavni trg 29.

DEŽURNI ZDRAVNIK

LJUBLJANA
1. Nujna ambulantno-medicinska pomoč v Ljubljani za odrasle neprekinjeno v Urgentnem bloku Univerzitetnega kliničnega centra (vhod iz Bohoričeve ulice): za otroke in mladino do 15. leta starosti – ob delavnikih čez dan v otroških in šolskih dispanzerjih Zdravstvenega doma Ljubljana; – ponoči od 19. od 7. ure, ob nedeljah in praznikih v pediatrični dežurni ambulanti – dispanzer za otroke Center, Ulica stare pravde 2, tel. 327-942.

2. Za nujno zdravniško pomoč na domu kličite po tel. 323-060. V primeru življenjske nevarnosti ali ogroženosti pa po tel. št. 94. Za otroke in mladino do 18. leta starosti se ob delavnikih od 7. do 19. ure obračajte na otroške in šolske dispanzerje Zdravstvenega doma Ljubljana. Pediatrična dežurna ambulanta od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih pa bo zagotavljala le v izjemnih primerih prevoz otrok z reševalnim vozilom v ambulanto. V takem primeru kličite po tel. 327-942.

3. Prebivalci občine Grosuplje – Ivančna Gorica naj kličejo za nujno zdravniško pomoč na domu podnevi v redne ambulante. Ponoči od 19. do 7. ure zjutraj in ob nedeljah ter praznikih ves dan pa na telefonsko številko 783-039 ali 783-006. Če se zdravnik ne javi, ker je na terenu, naročite obisk na Reševalno postajo Ljubljana, telefonska številka 94, ki ga bo preko radio-zveze posredovala zdravniku na teren.

4. Nujna zobozdravstvena pomoč je vsak delavnik, nedeljo in praznik v prostorih TOZD Center, Zdravstvenega doma Ljubljana, Metelkova ulica 9, pritličje, soba št. 50.
Ambulanta nudi pomoč v nujnih primerih in sicer ob delavnikih od 19. do 23. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 7. do 23. ure.
Ob delavnikih med 7. in 19. uro nudijo zobozdravstveno prvo pomoč dispanzerji za zobozdravstveno varstvo Zdravstvenega doma Ljubljana.
»Klic v duševni stiski« deluje od 19. do 7. ure naslednjega dne. Kličite po tel. (061) 313-715. Telefonski številki za nujno zdravniško pomoč za vojaške zavarovance sta 331-142 in 224-903.

KONSIGNACIJSKA IN BREZCARINSKA PRODAJA
ARISTON
Kakovost, ki jo morate odkriti

* pralni stroj – s sušilnikom ali brez
* pomivalni stroj
* hladilniki – kombinirani z zamrzovalnikom
* zamrzovalniki

NAJDETE NAS POVSOD V SLOVENIJI
INFORMACIJE: PRIMEX nova gorica p.o. tel. (065) 32-901

Komisija za delovna razmerja pri delovni skupnosti
Zveze obrtnih združenj Slovenije
objavlja prosta dela in naloge v Uredništvu revije Obrtnik in sicer za:

1. novinarja revije Obrtnik
za nedoločen čas s polnim delovnim časom
Pogoji:
dokončana FSPN
3–4-letne delovne izkušnje v novinarstvu in na področju tehničnega urejanja revij in časopisov;
3-mesečno poskusno delo

2. novinarja revije Obrtnik
za določen čas 6 mesecev s polnim delovnim časom
Pogoji:
FSPN ali družboslovne usmeritve VII. stop.
2–3-letne delovne izkušnje v novinarstvu
3-mesečno poskusno delo

3. tajnico revije Obrtnik
za določen čas 6 mesecev s polnim delovnim časom
Pogoji:
upravno administrativna smer V. stopnje
1-letne delovne izkušnje, znanje strojepisja;
komunikacijske sposobnosti, preizkus znanja,
3-mesečno poskusno delo

Akontacija OD po Pravilniku o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD in skupno porabo.

Pisne ponudbe z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Zveze obrtnih združenj Slovenije, Ljubljana, Celovška 71 (za kadrovsko službo).

27-774

Uniles
Titova 36, Ljubljana

vabi k sodelovanju

prevajalca
z znanjem nemškega in angleškega jezika.

Izbrani kandidat bo zlasti opravljal dela prevajanja na področju poslovne informatike ter vnašanja besedila v računalnik (izdelani programi). Nudimo tudi možnost opravljanja ostalih del na področju poslovne informatike.

Kandidati naj se oglasijo na naslov: Uniles, Titova 36/XII, Ljubljana. Informacije po telefonu (061) 312-020 ali 315-977.

29-866

STIKOVA VROČA LINIJA
ZVEDELI VČERAJ - VELJA DANES!

VELIKA IZBIRA PERES ZA RISALNIKE IN DRUGEGA PRIBORA
»Computer shop« Mladinske knjige na Titovi 3 v Ljubljani vam je pripravil izjemno bogato ponudbo **cevnih, keramičnih in flumaster peres za risalnike ROLAND.** Po ugodnih **veleprodajnih cenah** lahko dobite tudi PC računalnike, tiskalnike, risalnike, fotokopirne stroje MITA in telefakse najuglednejših svetovnih proizvajalcev, **diskete** 3M, BASF in NASHUA ter drug **pribor za delo z računalniki.** Tel.: (061) 211-831, 221-223, 83.

MÜNCHEN
6. 4. ob 23.45, 1 dan in pol, 349 din, **MERITUR,** Bičevje 1, tel. (061) 264-264.

POSOJANJE JAHT
Sejemski popusti na naši stojnici na sejmu Alpe-Adria v hali A: granada 32 – 1.800 DM/teden, granada 375 – 2.100 DM/teden iz Biograda n/m in Pulja. Turistična agencija THALATTA, Ljubljana, Gosposvetska 10/I, tel. 061/318-644 (od 9.–12. in od 16.30–19. ure, na sejmu **(061) 311-022, int. 427.**

Ob nižjih cenah več: »kakovost življenja«
Izbrane jedi (ribe, raki), izbrane umetnine (akad. kiparja J. Boljke), izbrana razpoloženjska glasba (ob sredah in sobotah – godali, klavir). Rezervacije vsak dan, razen nedelje: Penzion – restavracija LIEBER, Gameljne 32e, tel. 374-080.

»ZELO UGODNO«
V Inlesovemu prodajnemu skladišču v Ribnici, Kolodvorska 22, tel. (061) 861-212 lahko kupite stavbno pohištvo na obroke. Poleg tega vam nudimo naslednje ugodnosti:
– 10-odstotni popust na gotovinska plačila
– brezplačen prevoz do 100 km
– montaža po konkurenčnih cenah
– dveletno garancijo
Ne pozabite: »Inles-Ribnica«

IMV ADRIA NOVO MESTO, Zagrebška 18–20, tel.: (068) 23-311, 22-511, int. 381 telefaks: (068) 23-224
IMV ADRIA razstavlja svoj proizvodni program na sejmu ALPE-ADRIA, na razstavnih prostorih SLOVENIJALES, AVTOCOMMERCE in CARAVAN. Za vplačila, sprejeta v času sejma, priznavamo 5% popusta. Med sejmom vam bo na voljo naš pooblaščen serviser vsak dan od 11.–16. ure.
Obiščite nas!

RIM ZA PRAZNIKE
Dva 4-dnevna avtobusna izleta iz Ljubljane v večno mesto Rim, 27. in 28. 4. Prijave **YUGOTOURS,** Ljubljana, tel. (061) 321-794 ali 321-795 ali pri pooblaščenih agencijah po Sloveniji.

MAOP Računalniški inženiring
nudi kompletne storitve s področja uporabe osebnih računalnikov v poslovne namene. Kakovostne programske pakete za vse posamezne segmente poslovanja ali povezane rešitve za učinkovit informacijski sistem (LAN – Novell). Ljubljana, Stari trg 5, tel. 211-047.

Dnevi italijanske kuhinje v HOTELU KOKRA na Brdu pri Kranju
od 3. marca do 3. aprila 1990 vsak dan od 13. do 24. ure. Telefon (064) 22-451.

SRC KEMIJA RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE
V okviru rednega računalniškega izobraževanja organiziramo v aprilu 1990 naslednje tečaje:
– 2. 4.–4. 4. 1990: Urejevalnik preglednic LOTUS 1–2–3, nadaljevalni tečaj
– 5. 4.–6. 4. 1990: Sistem za upravljanje podatkovih baz dBase III +, nadaljevalni tečaj
– 18. 4.–20. 4. 1990: Računalniška podpora pri vodenju projektov – Super Project Expert
– 23. 4.–25. 4. 1990: Urejevalnik preglednic LOTUS 1–2–3, osnovni tečaj, 2. del
– 23. 4.–25. 4. 1990: Urejevalnik teksta Wordstar 5.5, osnovni tečaj
Prijave in informacije: SRC KEMIJA, Tržaška 36, Ljubljana, tel. (061) 273-373, 273-385.

V ONA ON NI PROIZVODA BREZ NIŽJE CENE 10%–20% popust
»Nismo samo vizitka dobre, modne prodajalne, sedaj smo še najcenejši,« zagotavljajo v **ONA ON.**
– 10%–20% popust za vse izdelke pri plačilu z gotovino in pri nakupu na posojilo.
20% popust
– konfekcija
– volnene pletenine
– volna za pletenje
– prešite in volnene odeje
– zavese
15% popust
– vsi izdelki v diskontni prodaji (Ljubljana, Kranj, Domžale, Kamnik, Brežice, Ravne)
10% popust:
– pomladanska konfekcija
– bluze, srajce, pletenine
– krila, hlače
– talne obloge, preproge, pluta in tapete

AS DOMŽALE AVTOSEJEM V TRZINU
V obrtno industrijski coni v Trzinu ob cesti Ljubljana–Celje organizira AS Domžale, p. o. vsako soboto in nedeljo sejem rabljenih avtomobilov. AS Domžale, p. o. nudi na sejemskem prostoru tudi strokovno ocenitev vozil in možnost oglašanja ter komisijsko prodajo vozil. Vstop je prost.

ALI GREŠ NA MALICO?
Piščančji file z gobami, zabeljen krompir spraženo čebulo, ledenka ali dušeni rostbeaf, kapra omaka, krompirjevi ocvrtki, mešana solata **za 35 din.** Gostinsko podjetje Črnuče – **Gostilna BEŽIGRAJSKI HRAM,** Hranilniška 1, tel. (061) 322-714.

KOMPAS BOLŠOJ TEATER
Vabimo vas na 4-dnevni izlet v Moskvo z ogledom predstave **LABODJE JEZERO** v Bolšoj teatru. Odhod 16. 4., cena potovanja 4.850 din. Prijave in inf. v vseh Kompasovih poslovalnicah.

TENIŠKI TEČAJI
TENIŠKA ŠOLA LJUBLJANA vabi v začetne in nadaljevalne tečaje za otroke in odrasle. Za rekvizite je poskrbljeno. Tečaje vodi Boris Majdič. Inf. po tel. 264-312, od 12.–14. ure.

INŠTRUKCIJE ZA SPREJEMNE IZPITE
Se želite bolje pripraviti na sprejemni izpit ali poglobiti naravoslovno-tehnična znanja za hitrejše napredovanje pri študiju? Vas zanima, kako pri tem uporabiti PC? Pokličite nas! Zavod za tehnično izobraževanje Ljubljana, Langusova 21, tel. (061) 225-001 in 213-467, int. 4.

V MEDVODAH BOGATEJŠA PONUDBA POHIŠTVA PO TOVARNIŠKIH CENAH
V salonu, ki je odprt vsak dan od 6.–19. ure, ob sobotah pa od 8.–14. ure (tel. (061) 611-327), ponujajo:
– serijsko pohištvo za vse prostore
– novo ponudbo stavbnega in oblazinjenega pohištva
– možnost izdelave pohištva po naročilu (stanovanjska oprema ali oprema lokalov)
– svetovanje in projektiranje
– konkurenčno ponudbo tudi drugih izdelkov
– **MOŽNOST NAKUPA NA KREDIT**
– **ZA GOTOVINSKO PLAČILO POPUST.**

ZASEBNA PODJETJA IN OBRTNIKI
Strokovnjaki so za vas zbrali vse aktualne informacije v zvezi z uvozom, izvozom in carino na enem mestu. Izšli sta brošuri: 1. Novosti in spremembe v zunanjetrgovinskih predpisih in carinjenju, 2. Zakaj se odločiti: za obrt ali za podjetje (prednosti in slabosti obeh). Tel. (061) 571-125, od 10.–12. in od 15.–17. ure, ob delavnikih.

POTICE, ŠARKLJI, PLETENKE
Orehovo, kokosovo potico, oljni šarkelj, pletenke vas naučimo pripravljati v enodnevnem tečaju v Izobraževalnem centru DOMUS, Poljanska 6, tel. 316-753.

POPUSTI PRI NAKUPU BELE TEHNIKE
V blagovnici Centromerkur v Ljubljani na Trubarjevi 1 in blagovnici Centromerkur v Litiji so vam na voljo popusti: pri nakupu v gotovini 25% popusta in nakupu na kredit 15% popusta za štedilnike, pralne stroje, pomivalne stroje, hladilnike, zamrzovalne skrinje in zamrzovalne omare.

DONIT MEDVODE VSE ZA AVTO VSE ZA DOM NAREDI SAM
Predstavili se vam bomo na sejmu ALPE-ADRIA v hali C. Ne pozabite: DONIT v sodelovanju s TEROSONOM in CARAMBO reši vsak vaš problem pri zaščiti in vzdrževanju vašega avtomobila. Rešimo tudi vsak vaš problem pri lepljenju in tesnjenju.

NAROČILA ZA OBJAVO OGLASOV V STIKOVI VROČI LINIJI SPREJEMAMO PO TELEFONU (061) 329-559 IN NA NASLOV ČGP DELO STIK, LJUBLJANA, TITOVA 35, DO 12. URE ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN

NA ISTO TELEFONSKO ŠTEVILKO LAHKO NAROČITE TUDI OBJAVLJANJE VAŠEGA SPOROČILA NA SVETLOBNEM »DISPLAYU« NA STAVBI GOSPODARSKE ZBORNICE V LJUBLJANI.

DNEVNIK »DELO«, KI GA IZDAJA ČGP DELO, TOZD DELO, JE 1. V. 1959 USTANOVILA SZDL SLOVENIJE ● NASLOV UREDNIŠTVA: LJUBLJANA, TITOVA 35, TELEFONA N. C. 318-255, 319-255 ● MALOPRODAJA – KOLPORTAŽA ● YU DELO 31-255 ● POŠTNI PREDAL 29, 61001 LJUBLJANA ● TISK ČGP DELO, TOZD TISK ČASOPISOV IN REVIJ, LJUBLJANA, TITOVA 35 ● NAROČNINA TEL. 315-366. **REKLAMACIJSKI ODD. DOSTAVE DNEVNIKA »DELO« ZA LJUBLJANO TEL. 318-880, LJUBLJANA, TITOVA 35, NON STOP OB DELAVNIKIH IN SOBOTAH** ● POSAMIČNA ŠTEVILKA STANE 5 DINARJEV, SOBOTNA ŠTEVILKA 7 DINARJEV (POLNA CENA ZA EN MESEC 145 DINARJEV) ● NAROČNINA S POPUSTOM ZA MAREC 1990 (ZA INDIVIDUALNE NAROČNIKE) 140 DINARJEV. ZNIŽANA NA

STIKOVA VROČA LINIJA
ZVEDELI VČERAJ - VELJA DANES!

AMIGO 500, ATARI ST, PC AT, PC XT, COMMODORE 64/ 128...

kot tudi najrazličnejše dodatke zanje lahko izberete v **prijazni računalniški trgovini STRUNA,** Poljedelska 14, Lj., tel. (061) 320-029, od 9.–12. in od 16.–19. ure, od pon.–pet.

AR KLUB

Sodobna rekreacija na Stadionu Ljubljane v Šiški. Popoldne tu vadijo športniki, zvečer od 19.–22. ure pa rekreativci. Ponujamo fitness in jogging program, savno, ročno in hidro masažo, vibracijsko in elektromagnetno terapijo ter avtogeni trening. Inf. vsak dan med 10. in 12. uro po tel. 318-461.

NOV MODEL AVTOMOBILA ŠKODA FAVORIT 136 L

Vplačila sprejema Avtoimpex, p. o., Ljubljana, Celovška 150. **Dobava takoj.** Cena: 85.900 din. Vse druge inf. po tel. 555-025.

ENKRATNA PRILOŽNOST EVROPA 92 VAS VABI

Seznanite se s skupino podjetnikov, ki smo jo poimenovali: **intelligent PC for intelligent people, with intelligent support** IPC, ekskluzivni zastopnik za Jugoslavijo in Madžarsko **7L d.o.o.** Murska Sobota, **MODUS** d.o.o. Kranj, **BUKOVEC** Domžale, **DONAR d.o.o.** Ljubljana, **TA BRAVO** Ljubljana, **CMSR** Ljubljana.
Mala dvorana Mednarodnega centra Titova 104, od 9.30 naprej.

NOVO, NAJNOVEJŠE! Kozmetični salon EXTRA »M«

Odprli smo nov, najmodernejši kozmetični salon. Pridite in se prepričajte o široki in kakovostni ponudbi. Inf. po tel. 272-678, od 8.30–12.30 in od 14.–18. ure, ob sobotah od 8.30–12.30.

DOMUS Aromatični napitki iz rjavega zlata

Med 10. in 11. ter 17. in 18. uro vas vabimo na degustacijo kave goriziana, ki jo predstavlja Primex iz Nove Gorice. Prodajna razstava je odprta od 9.–12. in od 16.–19. ure.

BLACK & DECKER na sejmu ALPE-ADRIA

NAJVEČJI SVETOVNI PROIZVAJALEC ELEKTRIČNEGA ORODJA vas vabi na razstavni prostor **v kleti hale B.** Na 270 m² predstavlja celoten program, posebej pa opozarja na **novosti** iz hobi, profesionalnega, vrtnega, akumulatorskega programa in dopolnjeno ponudbo pribora. **Na posebnem demonstracijskem prostoru lahko nekatera od teh orodij preizkusite tudi sami.** Na voljo so strok. nasveti, katalogi, ceniki.

NOVO KAKO NAJ SE UČIM?

Bi se radi znali uspešno učiti in še letošnje šolsko leto izboljšali uspeh? Morda vam v vaši tehniki manjka samo dobra metoda? Naučili vas bomo v **»ŽIVI«,** tel. (061) 325-855. začetek tečaja 2. 4. – namenjen otrokom in staršem.

KNJIGA SLOVENIJA, UMETNOSTNI VODNIK, avtor: dr. Nace Šumi

v slovenščini, nemščini, angleščini, italijanščini. 320 strani, 250 fotografij, 50 shem o biserih kulturne dediščine na Slovenskem. 210 din v prednaročilu, po izidu 315 din. Naročila sprejema MARKETING 013 ZTP, Litijska 51, Ljubljana, telefon 211-601, telefakx 221-435, teleks 31-638.

AZURNA OBALA, COSTA BRAVA

Odhoda 24. in 29. 4., avtobus – letalo, cena 2.995 din. **SLAVNIK,** Tavčarjeva 8a, tel. 321-351, 321-552.

BRESTOVA PONUDBA

V Brestovih salonih vse za vaš dom. Kuhinje so cenejše za 20% v Brestovem salonu v Cerknici in v Mariboru, Kneza Koclja 6. Odprto od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure. Vse za vaš dom – od pohištva do zaves, dekorativne keramike, prtov, svetil, izdelkov v vitražu... Brest, da stanovanje postane dom.

SPOMLADANSKA SMUKA NA VOGLU

Verjetno ni treba poudarjati, da je spomladanska smuka na Voglu lahko najlepša. **Izkoristite posezonsko znižanje cen hotelskih storitev.** Na Voglu so odprti: Ski hotel in brunarice, v dolini pa hoteli Zlatorog, Pod Voglom in Bellevue. Apartmaje Triglav bomo odprli po potrebi. Cene polpenziona se gibljejo od 106–194 din, na voljo pa so vam tudi kompletni 3-, 5- in 7-dnevni smučarski paketi. **Pokličite Prodajno službo ALPINUMA, tel. (064) 723-441.**

MERKUR KRANJ DUTY FREE SHOP

V Merkurjevih brezcarinskih prodajalnah prodajajo: TV sony color, model 2121 (cena 13.564,60 din), TV video fisher, model FVH – P model 300 S (cena 6.985,90 din), videorekorder sony, odel SLV – 252 (cena 7.674 din), videorekorder JVC, model D 520 (cena 9.598 din). **PONUDBA VELJA DO VKLJUČNO 31. 3. 90.** Inf. in prodaja **MERKUR-IDEAL,** Ljubljana, Wolfova 8, tel. (061) 216-320, **MERKUR-PARTNER,** Kranj, Gregorčičeva 8, tel. (064) 24-654.

SEDEČA ODBOJKA

Poznate sedečo odbojko? To je dinamična in zanimiva različica odbojke, ki je zaradi prilagojenega načina igranja primerna tudi za invalide, starejše, slabše gibljive in druge.
Pridite na demonstracijo v petek, 30. 3., ob 18. uri v dvorani Partizana Tabor v Ljubljani.

EMONA MIZ-LJUBLJANA, Mesnica DOLHAR, Tržič, tel. (064) 50-348

Izredno ugodna ponudba svežega mesa za zamrzovanje:
– junečja prva četrt, okoli 50–75 kg po **31,70 din**
– **sv. meso (milanski rez), okoli 16 kg, po 49,60 din.**
Ne pozabite na velikonočne šunke. Priporočamo se!

UGODNO V DEKORATIVNI

Prodaja manjših kosov pohištvenega blaga po enoletni ceni 53 din/m; primerno za avtomobilske prevleke, kuhinjske stole in kuhinjske kotne garniture. Industrijska prodajalna Dekorativna, Celovška 280.

10% POPUST ZA RAČUNALNIKE VICTOR IN MONITORJE NEC IN ELLISTOW

Med sejmom ALPE-ADRIA nudimo izredni 10% popust
– **za računalnike VICTOR:** model VICKI XT s 30 Mb trdim diskom, model V386A in V386S s trdim diskom 30, 65 ali 230 Mb, EGA ali VGA monitorjem
– **za monitorje NEC** multisync XL s kartico MVA 1024 in monomonitorje **ELLISTOW** visoke resolucije, formata A4
Predračune izdaja **Elektrotehna Elzas,** Poljanska 25, Ljubljana, tel. (061) 329-745, faks (061) 328-744. Vplačila na podlagi izdanih predračunov bomo upoštevali do srede, 4. 4. 1990.

STILTEKS, Jeranova 5, Ul. Gradnikove brigade 10, od 9.–12. in od 15.–19. ure

Odprli smo novo trgovino Podjetja **STILTEKS v ulici GRADNIKOVE BRIGADE 10 v Novih Jaršah.** Z bogato izbiro metrskega blaga: potiskane in enobarvne viskoze, kakovostnega volnenega blaga, viskozni in bombažni džersi, svilo, podloge in letošnjo modno muho: stretch. Odprto od 9.–12. in od 15.–19. ure. Dobrodošli!

BOBENČEK DO 50% Trubarjeva 15

Izredno ugodna ponudba zimsko-spomladanske konfekcije: **jopice, puliji, brezrokavniki, hlače, krila, cena od 100 din naprej.**

AVTOPREVOZ TOLMIN

obvešča, da ima v svoji kuhinji v Tolminu na voljo proste zmogljivosti za pripravo toplih malic. Vabljeni! Tel. (065) 81-511.

METALKA TRGOVINA

priznava v ljubljanski Blagovnici popust za električno orodje **Black & Decker** in **Iskra:** 10% pri plačilu z gotovino ali 5% ob nakupu na potrošniški kredit.

Gostilna KERŠIČ (nasproti hale Tivoli)

V prenovljenem lokalu vam ponujamo: česnovo juho, meso iz tunke, goveji jezik, krače, krožnik Keršič, ajdove žgance, štruklje, sladice in jedi po naročilu. **Priporočamo nedeljsko kosilo za 40 din.** Vljudno vabljeni! **Tel. 310-153.**

MLADINSKA KOMISIJA PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

Predsedniki Planinskih društev in Mladinskih odsekov Slovenije: rok prijav za tečaj za mladinske vodnike podaljšujemo do 16. 4. 90. Pohitite s prijavami. Inf. po tel. 312-553/MK.

EMONA BLAGOVNICA BEŽIGRAD

V I. nad. prodajamo kakovostne **ženske modne čevlje** – Vožene iz Italije od 735,90–1.237,10 din. Hkrati vam priporočamo nakup **metrskega blaga** za poletje, enobarvne in vzorčaste tkanine iz bombaža in mešanice; meter blaga stane že od 32 din naprej.

ELIS, Center za novo kvaliteto življenja, tel. 223-380 »Le življenje daje življenje«

vas vabi 5. in 7. 4., ob 19. uri v Kulturni dom Španski borci na prireditev Cerkev malo drugače. Sodelujejo: **naš skupni oče Jahve, Jezus Kristus, Sveti duh tolažnik** ter duhovna terapevta Miran in Ivica Plohl-Dornik in drugi gostje. **Vstop prost.** Vabljeni vsi, ki si želite resnice in srečno življenje!

NE ZAMUDITE

pomladno potepanje po Benečiji in ob Padu: **VERONA, GARDA, PARMA, MANTOVA, VICENZA, BENETKE, 27.–29. 4.**
SALZBURG, SALZKAMMERGUT, BERCHTESGADEN, od 27.–30. 4.
MERCATOR TURIST, Tavčarjeva 6, tel. 312-254, **MERCATOR TURIST,** Titova 137, tel. 372-919.

NAROČILA ZA OBJAVO OGLASOV V STIKOVI VROČI LINIJI SPREJEMAMO PO TELEFONU (061) 329-559 IN NA NASLOV ČGP DELO STIK, LJUBLJANA, TITOVA 35, DO 12. URE ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN

NA ISTO TELEFONSKO ŠTEVILKO LAHKO NAROČITE TUDI OBJAVLJANJE VAŠEGA SPOROČILA NA SVETLOBNEM »DISPLAYU« NA STAVBI GOSPODARSKE ZBORNICE V LJUBLJANI.

MALI OGLASI
TEL. 318-866

Pri okencu:
Šubičeva 1, Titova 35
Sprejem oglasov vsak dan
od 7. do 19. ure
ob sobotah in dan pred praznikom
od 7. do 11. ure.
Oglase za naslednji dan sprejemamo:
na okencih **do 9.30,**
po telefonu **do 10.30**

STANOVANJA

prodam

TRISOBNO stanovanje v Luciji, ugodno prodam. ☎ (066) 24-862. **t-20777-10**

DVOSOBNO opremljeno stanovanje 48 m² s telefonom, vseljivo v aprilu 1990 prodam za gotovino. ☎ (061) 570-003. **1131-10-st**

PODSTREŠNO starejše stanovanje, 50 m² prodam za 45000 DEM dinarske protivrednosti. ☎ (061) 711-843 dopoldan, Vir. **pt-18676-10**

ENOSOBNO komfortno stanovanje, 38 m², na Viču, prodam. ☎ (061) 264-156. **20456-10-pt**

V KOPRU, na vrhu stolpnice, pet minut do morja, čudovit razgled, prodam trisobno stanovanje, 60 m². Po ogledu cena po dogovoru. ☎ (066) 36-451 ali (066) 62-787. **20601-10-pt**

DVOINPOLSOBNO stanovanje, na Viču, prodam. ☎ 268-564, popoldne. **20606-10-pt**

ENOINPOLSOBNO stanovanje 44 m² za Bežigradom, prodam. Cena 1.800 DEM/m² din. protivr., delno kredit. ☎ (061) 348-345. **803343-10**

kupim

UREJENO stanovanje v centru mesta v izmeri 100 m², kupim, cena za m² do 1900 DEM v dinar. protiv. ☎ (061) 216-323 od 9. ure dalje. **t-20775-12**

najamem

OPREMLJENO enosobno stanovanje ali garsonjero s telefonom v Ljubljani, najamem. ☎ (061) 315-044 int. 21. **a-1109-13-st**

MLAD PAR (intelektualca) nujno išče manjše opremljeno stanovanje ali hišo v Ljubljani ali v Celju. Možno enoletno predplačilo. ☎ (063) 34-049, po 16. uri. **2646-13-st**

ŠTUDENT najame stanovanje s telefonom. ☎ (061) 349-900. **pt-21071-13**

oddam

TAKOJ oddam opremljeno, ogrevano garsonjero, do 15. 9. 1990. Predplačilo 1500 DEM v dinarski protivrednosti. ☎ (061) 551-593. **pt-21090-14**

STANOVANJSKA OPREMA

prodam

MANTA smreka, garderobno omaro, skoraj novo, prodam. ☎ (061) 327-632, od 15. ure dalje. **t-21017-20**

PISALNO mizo za šolarja, prodam za 990 din. ☎ (061) 341-979, popoldne. **803304-20**

KOTNO sedežno garnituro, ugodno prodam. Lahko na dva obroka. ☎ (065) 81-843, dopoldan. **t-21115-25**

PRALNO-SUŠILNI stroj zerowatt, nov, ugodno prodam. ☎ (061) 486-408. **p-2576-25-st**

PEČ za etažno centralno ogrevanje Central 15, rabljeno, prodam za 500 din, Štedilnik na trdo gorivo (rabljen), prodam za 500 din. Aleševčeva 28, Ljubljana Šiška. **p-2694-25-st**

GRADBENI MATERIALI

prodam

TALNO PLUTO 0,5 cm, 11 m², zelo ugodno prodam. ☎ 315-366 int. 29-48 dopoldan, Strajnar Brane, Log Vrhovčeva 3, 61351 Brezovica pri Ljubljani. **1133-35-st**

DVE STREŠNI okni popolnoma novi, Gorenje Nazarje, dim. 74×145, prodam za 4.000 din (kos). ☎ (061) 551-992. **p-2695-35-st**

DVIŽNA garažna vrata s posebnim vhodom, kovinska, 210×190, prodam. ☎ (061) 373-664. **t-20357-35**

IZJEMNO ugodno prodam stekleno mineralno volno, podstrešna okna in opaž. Ponudbe pod »Podstrešje«. **t-21037-35**

TULJAVE iz jeklene pločevine za sanacijo starih dimnikov, prodam. ☎ (061) 216-561. **2697-35-st**

APARATI IN STROJI

prodam

ŽAGO za razrez hlodovine, horizontalno, prodam. ☎ (061) 768-017. **702276-40**

STROJ za potiskavanje majoc, rabljen dva tedna, cca 500 tovarniško pakiranih majic, cca 800 preslikačev abeceda, prodam. ☎ (061) 558-868. **p-2640-40-st**

AVTOMEHANIKI ugodno prodam pralni stroj WAP C 1000 100 ° C 150 ATM. ☎ (061) 226-049. **p-2688-40-st**

STRUŽNI avtomat 10, starejši, ugodno prodam. Pimetal, Koper, Vanganelska 14. ☎ (066) 31-747. **pt-17244-40**

STROJ za tamptosik falcon print 350 / 4 barve, s transportnim trakom, prodam. ☎ (032) 710-318, po 17. uri. **pt-20352-40**

KOMPRESOR trudbenik, mizarski cirkular in elektro omarico z glavnimi varovalkami, prodam. ☎ (064) 67-204. **20577-40-pt**

TRAČNO brusilko in krožno žago z rezkarjem, prodam. ☎ (061) 721-482. **20680-40-pt**

STROJ za brizganje plastike, Batenfeld, letnik 56, poceni prodam. ☎ (064) 28-049. **pt-20898-40**

STRUŽNICO Potisje 501, novo in viličarja Indus 2,5 t prodam. Stane Koritnik, Depala vas 48, Domžale. **pt-20987-40**

NOVI IN RABLJENI AVTOMOBILSKI PLAŠČI VSEH DIMENZIJ ZA OSEBNA IN TOVORNA VOZILA!
POMLADANSKA AKCIJA PRI:
wadel REIFEN
Celovec, Völkermarkterstr. 182 (obvoznica za Gradec), tel. 9943/463-33158

NOVO belo jedilnico OXI, Meblo (omara, šest, stolov, miza), prodam. ☎ (061) 662-041, od 15. do 19. ure. **20571-20**

NOVI KIH

GOSPODINJSKA OPREMA

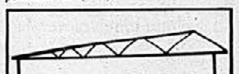
prodam

PRALNI stroj gorenje olympic 77, starejši, prodam za 1.000 din. ☎ (061) 483-695, nedelja zvečer. **2512-25-st**

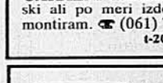
POMIVALNIK candy prodam. ☎ (061) 722-959. **st-2699-25**

KUHINJSKO pohištvo svea, beli ultrapas, po kosih ali vse skupaj, ugodno prodam. ☎ 331-418. **2652-25-st**

PRALNI stroj gorenje, star 1 leto, prodam. ☎ (066) 32-618. **t-20779-25**

GARAŽNI nadstrešek tipski ali po meri izdelam in montiram. ☎ (061) 721-228. **t-20458-165**

POPRAVILO vseh vrst avtokamp prikolic in ključavničarske storitve. ☎ (064) 84-113. **t-20550-165-46**

VSE O BORZI, delnicah itd! Naročite z dopisnico na naslov: Miran Štopernik, Šmartno 74 a, 62383 Šmartno pri Slovenj Gradcu. **pt-268-165-58**

ORGANIZATORJI skupin posebna ponudba! Iščemo skupine akviziterjev iz vse Slovenije za prodajo tekstilnih izdelkov (lastna proizvodnja in uvoz). ☎ (061) 482-077, od 7. do 10. ure in od 19. do 20. ure. **p-803210-170-42**

POSEST

prodam – hiše

ATRIJSKO hišo v Škofji Loki prodam, 5. gradbena faza. ☎ (064) 633-527. **p-2678-60**

VRSTNO hišo s prizidkom, 220 m², v Luciji pri Portorožu, opremljeno in vseljivo, prodam. Ponudbe pod »Lucija«. **pt-19968-60**

DVORI-GROSUPLJE. Nedokončano hišo 183 m², z izdelano zunanjo fasado, vgrajenimi vrati in okni, vsi instalacijski priključki, prodam. Cena po dogovoru. ☎ (061) 446-335 popoldne in zvečer. **pt-20810-60**

HIŠO na Krku oddaljena 3 km od morja, prodam. ☎ (051) 38-296 ali (051) 32-169. **t-20683-60**

VEČSTANOVANJSKO starejšo hišo v Mostu na Soči prodamo. ☎ 217-320 ali ☎ 216-323 od 9. do 15. ure, vsak delavnik. **č1108-60-st-a**

DR ROMAN
za prijetnejši dan

prodam – parcele

V PREMANTURI pri Puli ugodno prodam parcele za camping. ☎ (052) 74-671 ali (011) 609-132. **p-701926-61**

PARCELO za vinograd in vikend z možnostjo nadomestne gradnje, prodam v Cirkulanah pri Ptuju. ☎ (063) 701-233. **ptt-286-61**

1000 m² gradbene parcele, 13 km od Poreča, prodam. ☎ (053) 32-989 med 19. in 20. uro, razen nedelje. **t-20684-61**

vikendi

ODDAM HIŠO v Piranu, 6 sob, 2 kopalnici od maja do septembra. ☎ (061) 262-643. **p-2647-64-st**

VIKEND – stanovanje! 70 m², na lepem kraju nad Porečem, balkon, lastni vhod, 500 m² zemlje, od centra oddaljen 3,5 km, asfalt do hiše, prodam za 7500 din/m². ☎ (061) 50-002. **20583-64-pt**

VIKEND z vinogradom nad Loko pri Zidanem Mostu prodam. Drago Gole, Konc 2, Rimske Toplice ali ☎ (063) 736-018, do 14. ure. **t-20708-64**

YAMAHA LUXMAN KENWOOD
SHARP NAKAMICHI JVC ITT
HI-FI stereo center JÄGER
Borovlje. Loiblstr. 12/Hauptplatz 17

SHARP TV
54 cm, FSQ, stereo, 150 W, teletekst, daljinsko upravljanje z 68 funkcijami
NEVERJETNO:
samo 1.111 DEM neto

SHARP VIDEOREKORDER VC-A 105

HQ, 365 dni/8 programov, synthesizer s 60 tipkami za sporninske postaje, IF daljinsko upravljanje za 20 funkcij, avtomatsko iskanje programa itd.
NEVERJETNO: samo 666 DEM neto

SONY PIONEER TOSHIBA FISHER
BLAUPUNKT PHILIPS HITACHI
DENON PANASONIC TECHNICS

MOTORNA VOZILA

prodam

alfa romeo

ALFO 33–1,5–oro, l. 1986, prodam za 17.500 DEM din. protiv. ☎ (061) 322-092. **7092374-70**

ALFO ROMEO Giulietto 1,6, letnik 1979, prodam za 8500 DEM v dinarski protivrednosti. ☎ (061) 573-930. **pt-20900-70**

bmw

BMW 318, starejši letnik, ugodno prodam. ☎ (064) 70-086. **t-20748-71**

citroën

AX 11 TRE letnik 3./88. 16.000 km rdeče barve, 5 prestav, prodam s prtljažnikom. ☎ (061) 486-283. **803307-72**

GOLF JX diesel, kovinske barve, dodatno opremljen, star 2 leti, prodam. ☎ (061) 771-181. **t-20614-74**

japonski avtomobili

NISSAN MICRA, l. 87, zelo dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ (063) 340-14. **p-327-75**

mercedes

MERCEDES 280 SE, s 300 diesel motorjem, poceni prodam. ☎ (064) 28-049. **pt-18509-76**

MERCEDES 240 D, letnik 1976, lepo ohranjen, prodam ali zamenjam za manjše vozilo, oziroma računalnik ali videokamero z doplačilom. Andrej Hrenič, C. 1. maja 26 b, Jesenice. **t-20805-76**

RADAR

OTROŠKA MODA VSE ZA DOJENČKA IGRAČE
KOCH
GRADEC, Hauptplatz 10, tel. 9943/316-81 17 17

BUGGY
s streho in zaščito proti dežju
od **205 DEM** neto
ali **1.440 ATS** neto
naprej

VELIKA IZBIRA OBLAČIL ZA NOSEČNICE
– NAJVEČJA TRGOVINA V GRADCU

opel

OPEL KADETT 1,3 S, letnik 1983, prodam. Hlebce 43, Lesce. ☎ (064) 80-512. **t-20825-77**

KADETT 1200, letnik 1984, 51.000 km, prodam. ☎ (064) 74-321.

OPEL rekord 1900, letnik 1973, garažiran, registriran do konca leta, 20.000 km po generalni, dobro ohranjen, prodam. ☎ (066) 63-201. **t-20037-77**

OPEL corsa swing 1.5 D rdeč, star 10 mesecev, prodam. ☎ (065) 61-535 ali (065) 65-365. **t-20152-77**

OPEL ascona, CD (dodatno opremljena), letnik 1985, 118000 km, prodam. ☎ (063) 888-111. **t-20491-77**

renault

R 4 GTL, letnik 1989, 12.000 km, redno servisiran, zaščiten, garažiran, prodam. ☎ (064) 82-789. **t-20464-78**

R 5 campus, nov, kovinsko zelen, prodam. ☎ (061) 217-742, popoldan. **t-20629-78**

R 4 GTL, april 1988, 17.000 km, prodam za 55.000 din. ☎ (063) 33-361. **t-20719-78**

fiat

CROMA 1600, staro 6 mesecev, prodam za 26.000 DEM din. prot. ☎ (066) 32-156. **20547-73-pt**

UNO 60 S, letnik 1987, registriran do marca 1991, dodatno opremljen, prodam. ☎ (061) 613-399. **pt-20859-73**

golf

VW CADY, letnik 1983, prodam. ☎ (061) 318-535, od 21. do 23. ure. **pt-20343-74**

GOLF diesel, S paket, letnik 1984/10, prodam. ☎ (066) 62-311. **20528-74-pt**

CITROEN CX 25, Prestige, letnik oktober 1987, kovinsko modre barve, avtoradio kasetofon, garažiran, prodam za 175.000 din. ☎ (066) 74-239 ali (066) 75-664. **pt-21014-72**

DIANO, staro 11 let, neregistrirano, prodam za dele. ☎ (061) 452-405 **2673-72-st**

CITROEN AX 14, RD, diesel, kovinskosrebrne barve star štiri mesece, prodam. ☎ (061) 320-441 int. 372, dopoldne. **t-20502-72**

LOKALI

prodam

POSLOVNI prostor (50 m²), vseljiv, v Titovem Velenju ugodno prodam. ☎ (063) 853-930. **20191-50-pt**

oddam v najem

POSLOVNI PROSTOR, 36 m², oddam v najem. Šmartinska c. 265, Ljubljana. **pt-20915-53**

vzamem v najem

ZA OBRT v Trnovem ali na Viču najamem prostor 50–60 m² po možnosti s telefonom. ☎ (061) 346-234. **20538-54-pt**

računalniki

KOMPLET commodore 64, prodam. ☎ (068) 22-971. **t-20603-41**

kmetijski stroji

UGODNO prodam traktor torpedo 62, možno obročno odplačevanje ali menjava za osebni avto. ☎ (063) 711-075 ali ☎ 714-494 od 16. ure dalje. **328-43**

Linde mpa
Hill international

predstavljata največjo izbiro koles

MOUNTAIN BIKE

Predstavitev na sejmu Alpe–Adria,
hala D 26.–31. 3. 90
več kot 30 različnih modelov iz lastnega uvoza

Malnarjeva 46, Ljubljana — telefon/faks 061/55 98 62

GOLF JL 8/80, prodam za 40.000 din. ☎ (061) 327-741. **20536-74-pt**

GOLF bistro, bencin star 1 leto in 4 mesece, svetlo rdeč, 10.000 km, prodam. ☎ (061) 321-998. **p-702366-74**

GOLF DIESEL, letnik avgust 1987, bordo barve, prevoženih 29.000 km, garažiran, prodam za 18000 DEM v dinarski protivrednosti. ☎ (061) 772-446. **p-803342-74**

GOLF, letnik 1987, karambolirana desna stran, prodam. ☎ (061) 746-098. **t-20939-74**

GOLF diesel, letnik 1979, prodam za 5500 DEM din. prot. ☎ (061) 483-744, ogled v soboto. **t-20963-74**

DVA GOLFA JXD, nova, ugodno prodam, (dvoje ali štiri vrata). ☎ (071) 538-011. **803300-74**

GOLF diesel, letnik 1986, garažiran, prodam. ☎ (061) 667-713. **803330-74**

GOLF JX diesel, letnik 1986, prevoženih 6.000 km, reg. do marca 1991, veliko dodatne opreme, ugodno prodam. ☎ (065) 76-332. **t-21116-74**

GOLF, oktober 1979, s štirimi vrati, zelo ohranjen, dodatno opremljen, prodam. ☎ (061) 851-688. **t-20732-74**

GOLF diesel, letnik 1986, prodam. ☎ (064) 78-682. **t-20481-74**

R 5, GT turbo, bel, dodatno opremljen, prodam. ☎ (041) 575-799. **t-21068-78**

R 4 GTL, letnik 1983, ugodno naprodaj. ☎ (061) 851-688. **t-20733-79**

R 5 GTL, karamboliran, prodam. Tone Jenko, Zg. Bitnje 15, 64209 Žabnica. **t-20927-78**

RENAULT 4 GTL, letnik 1985, zelo ugodno prodam. Angelce Ocepek 15, II. nadstropje stanovanje št. 6 od 15. ure dalje. **t-21013-78**

R 5 CAMPUS, nov, rdeče barve, prodam. ☎ (061) 213-219, po 16. uri. **t-21018-78**

zastava

ZASTAVA 101, letnik 76 cena 500 DEM. Fic Emil, Škofjeločka 17, Medvode, Preska. **2677-79-st**

JUGO koral 45, letnik marec 1990, ugodno prodam. ☎ (061) 877-336, popoldan po 15. uri. **t-20926-79**

JUGO koral L. 89, prodam. ☎ (061) 851-045 do 15. ure. **t-20982-79**

ZASTAVO 101 GTL 55 star 14 mesecev, prodam. Cena 9.500 DEM din. protiv. ☎ (061) 443-107. **t-20983-79**

LADO RIVO, staro dve leti, prodam. ☎ (063) 828-091. **t-20998-79**

LADO nivo 1600 stara 1,5 leta, prev. 17.000 km, z dodatno opremo in plinom, prodam. ☎ (053) 53-412. **t-21025-79**

ZASTAVO 125 P, letnik 82, registrirano do junija, prodam. Cena po dogovoru. ☎ (064) 39-972. **p-st-2570-79**

Z 101 skala 55, 16 mesecev, 19.000 km, prodam. ☎ (061) 570-046. **pt-20006-79**

JUGO FLORIDA nov, zelo ugodno prodam. ☎ (0601) 61-752. **pt-20105-79**

JUGO 45 AX, letnik 1988, 14.000 km, odlično ohranjen, dodatno opremljen, ugodno prodam. ☎ (063) 731-838. **pt-20394-79**

druga motorna vozila

PEUGEOT 104, letnik 1978, prodam. Marjan Kumše, Vrbljene 47. ☎ (061) 662-457. **t-20527-80**

VOLVO 340 GL, 27000 km, kot nov, nujno in ugodno prodam. ☎ (064) 39-427. **t-20545-80**

PEUGEOT 640 SL, letnik 11/84 prodam. V račun vzamem manjši avto. ☎ (061) 577-529. **t-20564-80**

FORD fiesto, prodam. Cena po dogovoru. ☎ (065) 32-148, po 15. uri. **t-20579-80**

PFAFF PASSAP
PLETILNI, ŠIVALNI in OWERLOCK STROJI VSEH ZNAMK in TIPOV.
SERVIS in NADOMESTNI DELI ZA VSE ZNAMKE in TIPE STROJEV (PFAFF – BROTHER – SINGER – EMPISAL itd.).
FA. STREICHER
CELOVEC. 10. Oktoberstr. 22. tel. 9943/463-513648

ZASTAVO 850, letnik 1983, prevoženih 66.000 km, prodam za 12.000 din. ☎ (061) 832-948. **20414-79-pt**

LADO samaro 1300, letnik '88, ugodno prodam. Ogled vsak dan po 16. uri. Novak, Finžgarjeva 4a, Lesce. **20500-79-pt**

YUGO 55 AX, letnik 3/1988, reg. do 1991, ugodno prodam. ☎ (061) 724-167. **20662-79-pt**

126 P, letnik 1979, registriran do septembra, prodam za 1500 DEM din. protivrednosti. ☎ (064) 80-547. **pt-20877-79**

LADO RIVO, letnik 1988, z dodatno opremo, prevoženih 15.000 km, prodam za 10.500 DEM din. protivrednosti. ☎ (061) 482-437. **pt-20901-79**

126 PGL, star 1 leto in 4 mesece, prodam. ☎ (061) 345-122 ali (061) 212-651. **pt-20954-79**

JUGO 55 A, l. 87, prodam. ☎ (061) 841-246. **pt-20985-79**

LADO NIVO, letnik 1986, prodam. Keršič, Ižanska c. 379, Ljubljana, ogled vsak dan. **p-702290-79**

JUGO 45, l. 85, ugodno prodam. ☎ (061) 486-469. **803320-79**

JUGO KORAL 60, junij 1989, 8000 km, prvi lastnik, prodam. ☎ (061) 326-316, po 18. uri. **t-20379-79**

ZASTAVA 101, letnik 1976, registrirana, brezhibna, dodatna oprema, prodam za 12.000 din. ☎ (061) 328-632. **t-21121-79**

ZASTAVO 850, letnik 1984, prodam. ☎ (061) 653-895 doma ali 573-241 int. 41 služba. **pt-21125-79**

FIAT 126 P, letnik 1988, ugodno prodam. ☎ (063) 713-288. **329-79**

JUGO 45, star 10 mesecev, potreben manjšega popravila, cenejc prodam. ☎ 52-963. **1118-79-st**

WARTBURG karavan, letnik 1989, zaščiten, prodam. ☎ (061) 714-647, popoldan od 15. ure dalje. **t-21040-80**

PEUGEOT 304 GL, caravan, letnik 77, prodam. Cena 2500 DEM din. prot, Gašpar. ☎ (064) 36-114. **t-21069-80**

Trgovine s tekstilom, butiki, pozor!
Pripravljeno imamo pomladansko kolekcijo, dokompletirano z izdelki iz uvoza.
Informacije po tel.: (061) 482-077 (od 7. do 10. ure in od 19. do 20. ure).
p-803211-KO

SAAB 900 GLS, 1983, srebrne barve, pet prestav, ugodno prodam. ☎ (066) 32-160. **pt-17243-80**

AUDI 80, letnik 1987, 40.000 km, dodatno opremljen, prodam za 33.000 DEM din. prot. ☎ (066) 36-739 dopoldan. (066) 24-372 popoldan. **pt-19973-80**

WARTBURG karavan, letnik 1985, reg. vse leto, prodam za 6000 DEM v dinarski protivrednosti. ☎ (061) 713-214. **pt-20093-80**

AUDI kupe GT 5S, letnik '81, prodam. ☎ (061) 724-049 ali 841-258. **20489-80-pt**

FORD escort 1.4 CL, l. '86, prodam. ☎ (061) 752-067. **20656-80-pt**

VOLVO 340 diesel, letnik 1987, prodam. Keršič, Ižanska c. 379, Ljubljana, ogled vsak dan. **p-702291-80**

AUDI 80 diesel, letnik 1982, karamboliran zadaj, vozen, prodam za 8500 DEM din. protiv. ☎ (061) 483-744. Ogled v soboto. **t-20962-80**

Kinder- und Spielzeugland
NAJVEČJA TRGOVINA Z IGRAČAMI V BELJAKU
BELJAK, Hauptplatz 13
prodaja
in svetovanje

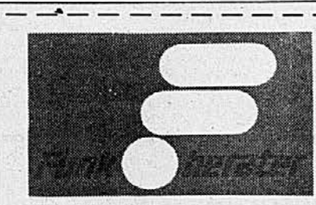

LEGO
OTROŠKA KOLESA V POSEBNI PONUDBI ZA VELIKO NOČ:
KOLESA, TRICIKLI, GO-CART, TRAKTORJI
Za naše kupce iz Jugoslavije 10% popusta (popust zahtevajte pri blagajni)!

GRUNDIG

TV, 50 cm P 50 342	**6.290** ATS neto
TV, 51 cm T 51 440	**5.825** ATS neto
TV, 55 cm T 55 440	**7.490** ATS neto
TV, 63 cm T 63 446 s teletekstom	**9.575** ATS neto
VIDEOREKORDER VS 600	**5.825** ATS neto

TV · VIDEO

BELJAK – center:	CELOVEC – center:	CELOVEC – Interspar:	LAVAMÜND:	PLIBERK:	BOROVLJE:
GAGGL	PRINZ	STROHMAIER	MAHKOVEC	ENZI	WIESER
HABER	WRANN				
TRUPPE	HERZOG				

S TEM OGLASOM DOBITE PRI NAS TV APARATE PO TEH UGODNIH CENAH!

Poceni avtomobilski HLADILNIKI in takojšnja vgraditev
Hladilniki za vse tipe osebnih avtomobilov, tovornjakov, traktorjev in gradbenih strojev. Pokvarjeni hladilnik prinesite s seboj
A. HARMOS
Popravljamo tako kovinske hladilnike kot tudi hladilnike s plastičnim ohišjem
8020 GRADEC, Grünegasse 2a
Telefon: 9943/316/914619
Pon – petek, 7.00 – 16.00
Izhod z avto ceste Graz West - Hauptbahnhof - Kalsdorf - Lendplatz - Wiener Straße - Gurkngasse

motorna kolesa

VESPO PX 200 E, letnik 1987, z dodatno opremo, ugodno prodam. ☎ (061) 832-015. t-20887-81

NOVO vespo piaggio PK 50 XL A. E. kovinsko rdeče barve, zelo ugodno prodam. ☎ (0608) 31-660, zvečer. t-20999-81

BMW R 60/5, in ČZ 350, poceni prodam. ☎ (051) 713-521. t-21036-81

SUZUKI GSX 1100 R prodam. ☎ (065) 55-158. pt-20743-81

MOTORNO kolo BMW 50/2, l. 1965, v brehibnem stanju, nujno prodam. ☎ (068) 22-650. t-21057-81

TOMOS avtomatik in Tomos motokros Junior, prodam. ☎ (061) 558-738. t-21123-81

JÖRG BEINL
KOLESA IN MOPEDI
CELOVEC • SIEBENHUGELSTR. • 43
(pri vstopu v Celovec, pred podvozom desno, 1 km)
tel. 9943/463-21 7 22

VESPO 50, novo, prodam ceneje. ☎ (061) 453-351, popoldne. 2605-81-st

APN 6, kovinsko srebrne barve, star dve leti, prodam. ☎ (061) 792-123. t-20556-81

kupim

126 P, lahko v okvari, kupim. ☎ (061) 261-891. t-21015-82

GOLFA, karamboliranega, od letnika 1981 do 1987, kupim. ☎ (064) 621-007. t-20870-82

deli za avto

PLINSKO napravo bedini (rabljeno), 60 l, prodam za 500 din. Aleševčeva 28, Ljubljana Šiška. p-2696-84-st

MOTOR za Z-101, prodam. ☎ (064) 66-526. 20203-84-pt

ZLATARNA - DRAGULJARNA - URARNA
Lanrenti
lastnik Stiglian
PRSTANI ZA OBLETNICO POROKE:
primerno darilo za obletnice porok.
Izberite prstan z briljanti iz naše kolekcije.
TRST - Largo Santorio 4 - Tel. 772770

tovorna vozila in prikolice

OM, nosilnost 4 t, letnik 1968, prodam. ☎ (064) 45-349. t-20804-85

TOVORNI avto man kiper plus hiab, prodam. ☎ (063) 842-148. t-20964-85

VW kombi 2000, prodam. ☎ (066) 22-702. t-21008-85

PRIKOLICO za osebni avto, prodam. ☎ (061) 782-039. t-20461-85

TELEFAKSI

ARFAX 1000
MURATA M1
MURATA M5

Predstavitev na sejmu Alpe–Adria, hala D 26.–31. 3. 90

Linde mpa DOO **GEKKO**

Malnarjeva 46, Ljubljana, telefon/faks 061/55 98 62

ZASTAVO 624, kompletno obnovljeno, prodam. ☎ (061) 556-621. 20437-85-pt

KAMION MAN 19 320 kiper, letnik 79, prodam. ☎ (063) 741-806. pt-20846-85

RABA nosilnost 10 t kiper, 5 m, prodam. ☎ (0601) 22-419. t-20104-85

Podjetniki!

Močna firma, ki tri četrtine proizvodnje izvozi na konvertibilni trg, se zanima za partnerstvo s sposobnimi podjetniki, ki imajo zanimive programe (inženiring, proizvodnja ali trgovina) na kateremkoli področju.

Interesenti naj cenjene ponudbe pošljejo do 10. 4. 1990 v oglasni oddelek pod oznako **»Mi damo denar in ime, vi pa program ali idejo!«** 30-908

ADRIA 450 izvozni model, letnik 88, prodam. ☎ (064) 28-049. pt-20897-93

PRIKOLICA Adria, novejši tip, 5 ležišč, prodam. ☎ (068) 26-378. pt-20979-93

PRIKOLICO adria 380 Q 2+2 zimskoletna z baldahinom in podalškom, prodam. ☎ (061) 262-655 ob delavnikih dopoldan. 702377-93

PRIKOLICO adria 2 + 2, rabljeno 2 sezoni, prodam. ☎ (069) 22-479. t-20802-93

CAMP prikolico adria 310 D, z baldahinom, letnik 1987, prodam. ☎ (065) 24-005 od 17. do 19. ure. t-20346-93

ŠPORTNI REKVIZITI

vodni šport

UGODNO prodam še nerabljen čoln Maestral 40 za 6 os. z lesenim dnom in gredljem, jadralno desko F 2 Bullit 87, 120 l in surfaško obleko 3 mm štev. 50. ☎ 313-044 int. 382 dop. in int. 4129 popoldne oz. zvečer. p-2656-91-st

LESENO pasaro plastificirano, z lamo 04 in vso opremo, poceni prodam. ☎ (066) 32-160. pt-17245-91

IZVENKRMNI motor 4,5, dolga os, malo rabljen, 35% ceneje, prodam. ☎ (061) 556-132. 20131-91-pt

LESEN čoln, tip pasara, 6,20 m, z motorjem tomos 10, prodam. ☎ (066) 51-451. pt-20205-91

GLASBILA

prodam

SOPRAN, B tenor saksofon ter B klarinet, prodam. Franjo Aškerc, Kladje 2, 63270 Laško. ptt-277-100

KLAVIR, prodam. ☎ (066) 62-604. t-20263-100

AKUSTIČNI APARATI

prodam

VIDEOREKORDER sharp VC 105 popolnoma nov, deklariran, ugodno prodam. ☎ (061) 576-283. p-2439-105-st

STOLP matsui prodam. Cena po dogovoru. ☎ (061) 343-288, petek ves dan in soboto, dopoldan. t-20841-105

tv aparati

POCENI prodam barvni tv gorenje. Ponudbe pod »Gorenje«. t-21038-107

MOJ MIKRO

DO AVTOMOBILA PO NAJUGODNEJŠIH POGOJIH

YUGO Koral 45 junior

ugodnosti v marcu

– PODALJŠANA GARANCIJA DO 2 let: florida, koral, skala, uno, lade
– POSEBNE CENE za lade, 126 PGL, 125 P
– PREDPLAČILA V 3 OBROKIH za vse modele

- »ZASTAVA AUTO«, 061/551-475
- TOZD »SERVIS«, 066/34-080
- TOZD »AVTOMOTOR«, 063/25-414
- »AVTO CELJE«, 063/236-58
- »FEROMOTO«, 062/412-149
- »NOVOTEHNA«, 068/25-088
- »AGROSERVIS«, 069/25-414

AVTORIZIRANI YUGO AUTOMOBILI

DELO

dobi

PRODAJALKO za prodajo otroške konfekcije na stojnici v Ljubljani, zaposlim. ☎ (061) 211-819. t-21004-130

KV in PK zidarje in tesarje, sprejmem. ☎ (061) 344-089, popoldan. 702361-130

V TRGOVINI z mešanim blagom redno ali honorarno zaposlim prodajalko ali prodajalca. Ponudbe pod »Dobro delo, dobro plačilo«. 803352-130

KUHARICO zaposlimo takoj. Delo v turnusu. Nedelje prosto. Stanovanje v hiši. Gostilna Turšič, Vrhnika. pt-20830-130

ZASEBNO PODJETJE honorarno zaposli finančnega knjigovodjo. ☎ (061) 320-784. pt-20988-130

KUHARJA ali kuharico redno ali honorarno zaposlim. Delo v izmeni, OD dober. Gostilna Kirn, Podpeč, ☎ (061) 766-034 dopoldne. pt-21002-130

DVE OSEBI za pomoč v kuhinji (gostilni), redno ali honorarno zaposlim. OD dober. Delo v izmeni. Gostilna Kirn, Podpeč, ☎ (061) 766-034 dopoldne. pt-21003-130

HONORARNO zaposlim natakarico za 5 urno delo v večernem času. Sobote in nedelje proste. Gostilna pri Jerneju, Velika Čolnarska 17, Ljubljana. ☎ (061) 221-951. pt-19530-130

NOČNA restavracija išče dve mladi dekleti za strežbo. OD po dogovoru. ☎ (061) 317-468, od 18. ure dalje. pt-20234-130

DELAVKO, za pomoč v kuhinji, sprejmemo takoj za osemurni delovnik, od 6. do 14. in od 14. do 20. ure. Ponudbe pod »Sobota in nedelja prosto«. pt-20310-130

KUHARJA, sposobnega za nočno delo, zaposlim. ☎ (061) 318-535, od 21. do 23. ure. pt-20342-130

PRIDNEGA delavca, za delo v pekarni, potrebujemo. ☎ (064) 27-935. 20609-130-pt

ZAPOSLIM zidarja in tesarja. ☎ (061) 485-989. pt-21051-130

ZA POMOČ v kuhinji ter snažilko honorarno zaposlim. Plačilo po dogovoru, 7-urni delovni čas. Vse ostale informacije ☎ (061) 751-222. pt-21092-130

HONORARNO zaposlimo urejeno in simpatično dekle, s prakso v gostinstvu, za strežbo v šanku. ☎ (061) 273-650. pt-21109-130

PRODAJALCA(KO) tekstilnih izdelkov (pretežno terensko delo Ljubljana – okolica) zaposlim. ☎ (0608) 79-137. 2672-130-st

Zdravje doma

Domus vabi k sodelovanju

zastopnike za prodajo novega programa s področja zdrave prehrane in preventivne medicine.

Prodaja po podjetjih. Prednost imajo kandidati z lastnim prevozom. Prijavi priložite kratek življenjepis.

Ponudbe pod »Odlična provizija« DOMUS, Karđeljeva 2, Ljubljana.

Skupščina občine Novo Sarajevo in Društvo arhitektov Sarajevo

razpisujeta

jugoslovanski, splošni, javni, projektni, enostopenjski in anonimni

natečaj

za izdelavo arhitektonsko-urbanistične rešitve trgovsko-poslovnega centra Novo Sarajevo

1. natečajna naloga

Potrebno je izdelati arhitektonsko-urbanistično rešitev trgovsko poslovnega centra, velikost okoli 14.000 kv. m., na območju občine Novo Sarajevo

2. udeleženci

Na natečaju lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe, ki so državljani SFRJ in bivajo na območju SFRJ

3. nagrade

I. nagrada	100.000,00 din
II. nagrada	60.000,00 din
III. nagrada	36.000,00 din
3 odkupi	3 × 17.000,00 din

4. Ocenjevalna komisija

predsednik:
– Asim Bubalo, dipl. jur., IO SO Novo Sarajevo
namestnik predsednika:
– Vlado Dobrović, dipl. ing. arh., Sarajevo
člani:
– Nikola Bušić, dipl. ing. gradb., Sarajevo
– Marija Čačić, dipl. ing. arh., Varaždin
– Veljko Galić, dipl. ing. arh., Sarajevo
– Andrej Hrausky, dipl. ing. arh., Ljubljana, predstavnik DAL
– Mirko Ovadia, dipl. ing. arh., Sarajevo
– Vinko Penezić, dipl. ing. arh., Zagreb
– Borislav B. Stojkov, dipl. ing. arh., Beograd
– Milan Šosterić, dipl. ing. arh., Zagreb, predstavnik ZAJ
– Ivan Štraus, dipl. ing. arh., Sarajevo
Referenta:
– Selma Arnautović, dipl. ing. arh., Sarajevo
– Branka Borovčanin, dipl. ing. arh., Sarajevo

Sekretar:
– Vesna Hercegovac Pašić, dipl. ing. arh., Sarajevo

5. Rok

Natečaj velja od dneva objave v dnevnem tisku. **Podloge** lahko dobite na naslovu: Društvo arhitekta Sarajevo, Centar Skenderija, Collegium artisticum, tel. (071) 35-758, do 20. 3., z vplačilom 500,00 dinarjev na žiro račun DAS štev. 10100 – 678-1104 z oznako »Za konkurs«.
Udeleženci imajo pravico postavljati **vprašanja** do 16. 4. 1990. Rok za oddajo del je 11. 6. 1990.

27-762

marles POHIŠTVO

VAŠE ZAUPANJE – NAŠ USPEH

V MARLESOVEM SALONU VAM NUDIMO:

* NAJCENEJŠI NAKUP
* PLAČILO V DVEH OBROKIH
* OB TAKOJŠNJEM PLAČILU 10 % POPUST
* POSODOBITEV VAŠE KUHINJE PO SISTEMU NOVO NA STARO

MARIBOR 062 39-441 LJUBLJANA 061 372-537

MARIBOR * LJUBLJANA * MARIBOR * LJUBLJANA

Razpisna komisija

Poslovne skupnosti tekstilne industrije Ljubljana, Ljubljana, Titova 81

po 25., 27. in 28. členu Samoupravnega sporazuma o združevanju v Poslovno skupnost tekstilne industrije Ljubljana

objavlja razpis za

direktorja poslovne skupnosti tekstilne industrije Ljubljana

Kandidati morajo poleg pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:
da imajo visoko šolsko izobrazbo
najmanj 5-letne delovne izkušnje
potrebne organizacijske sposobnosti za opravljanje poslovodne funkcije

Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisa v 15 dneh po objavi na naslov: Poslovna skupnost tekstilne industrije, Ljubljana, Titova 81, za razpisno komisijo.
Kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

30–906

Republika Slovenija
občina Ljubljana Moste-Polje
Upravni organi in strokovne službe
Ljubljana, Proletarska c. 1

objavljajo

prodajo osnovnega sredstva:

računalnik iskra delta – 800 v naslednji konfiguraciji

– CPE – 800 (procesor s 1536 KB MOS pomnilnikom)
– DEE – 160 (3 diskovne enote kapacitete po 160 Mbytov)
– MTS 160 (magnetno tračna enota streamer 1600 bpi)
– LTE – 300 (linijski tiskalnik)
– konzolni terminal
– 16 EIA terminalskih priključkov
– 8 20 mA terminalskih priključkov
– komunikacijski vmesnik

– operacijski sistem DELTA/M
– COBOL
– PASCAL
– FMS
– DATATRIEVE

računalniški paket za potrebe občinske uprave za družbene prihodke.

Interesenti naj pošljejo pisne ponudbe v 8 dneh po objavi. Informacije po telefonu 441-544, int. 45.

28-863

»TRS« – Tovarna računskih strojev Zagreb, Braće Kavurića 21

razpisuje

licitacijo

za prodajo poslovnega prostóra v pritličju stanovanjsko-poslovnega poslopja na Linhartovi 11, Ljubljana v objektu »KINO«, zazidalnega otoka BO-2/1 centra Bežigrad v Ljubljani.

Skupna površina poslovnega prostora je 90,30 m². Začetna cena je 2.350 DEM v dinarski protivrednosti na dan vplačila za m². V ponujeni ceni ni vračunan prometni davek, ki ga poravna kupec.
Poslovni prostor je popolnoma izdelalo Splošno gradbeno podjetje Grosuplje 1977. leta.

Na licitaciji lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe, ki bodo predložile dokazilo o položeni varščini v znesku 148.543,00 konvertibilnih dinarjev, kar pomeni 10% od vrednosti prostora.
Licitacija bo v prostorih Linhartova 11, Ljubljana, 13. aprila 1990 ob 10. uri.

Če ne bodo prodali poslovnega prostora na dan objavljene licitacije, bo ponovna licitacija 20. aprila 1990 ob 10. uri.

Predstavniki pravnih oseb morajo priložiti pooblastilo za sodelovanje na licitaciji.
Poslovni prostor si lahko ogledate 5. aprila 1990 od 9. do 11. ure.
Druga pojasnila pa lahko dobite po telefonu: (041) 449-716 ali na naslov: Tvornica računskih strojeva Zagreb.

30-900

emona ljubljana
delovna organizacija trgovska hiša
maximarket p. o.
ljubljana, trg revolucije 1

išče ponudnika, ki bo prevzel

ČIŠČENJE MAXIMARKETA

Izbrani ponudnik bo prevzel strokovno čiščenje delovnih prostorov s skupino obstoječih delavcev in ustrezno lastno opremo.

Pisne prijave pošljite v 15 dneh na naslov:
Emona – Maximarket, Trg revolucije 1,
61000 Ljubljana, Služba za kadrovske in splošne zadeve.

Podrobnejše informacije lahko dobite tudi po telefonu: 222-122, interno 324 ali 430.

28-814

AVTOIMPEX p. o.
61000 LJUBLJANA Celovška 150

Po 47. členu statuta podjetja Avtoimpex, p. o., Ljubljana, delavski svet podjetja Avtoimpex, p. o.,

razpisuje prosta dela in naloge

direktorja podjetja

Za direktorja je lahko imenovan kandidat, ki poleg z zakonom ali družbenim dogovorom določenih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:
– visoka izobrazba ekonomske, pravne ali druge usmeritve
– najmanj 5-letne delovne izkušnje v zunanjetrgovinski stroki
– pooblastilo za opravljanje ZT dejavnosti
– aktivno znanje enega tujega jezika (prednost imajo kandidati z znanjem angleškega ali nemškega jezika)
– da predloži aktivni program razvója podjetja

Mandat traja štiri leta.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici z oznako za razpisno komisijo podjetja Avtoimpex, p. o., v 15 dneh po objavi na naslov: Avtoimpex, p. o., podjetje za zunanjo trgovino, Ljubljana, Celovška 150.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po sprejetem sklepu o izbiri.

30-870

NISSAN

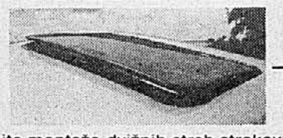
SINTSCHNIG

- nadomestni deli
- servis in popravilo
- dodatna oprema
- nova in rabljena vozila
- izvozne cene tudi pri novih avtomobilih

GOVORIMO SLOVENSKO

CELOVEC, Lastenstr. 58, tel. 9943/463-33 114
BELJAK, Karawankenweg 58, tel. 9943/4242-33 112

DVIŽNE STREHE »WEBASTO«

Zaupajte montažo dvižnih streh strokovnjaku s pridobljenim znanjem pri priznani firmi WEBASTO, Stockdorf, ZR Nemčija

MONTAŽA: DORE KUCLER, Pot v Boršt 8, 61111 Ljubljana, tel.: 266-668

PRODAJA WEBASTO: Avtomontaža, Celovška 172, tel.: 556-455

SOZ **unitehna** p. o.
68210 Trebnje, Baragov trg 6
Telefon: (068) 44-218, 44-244
Telefax: (068) 44-247
Telex: 35 809 uniteh yu

Ugodna priložnost tudi za vas. SOZ Unitehna vam nudi možnost nakupa stanovanjsko-obrtne ali obrtne parcele v obrtni coni Trebnje po ugodni ceni. Parcele so komunalno urejene, možnost začetka gradnje v 3 mesecih.

Za dodatne informacije pokličite po tel. (068) 44-218 ali (068) 44-244.

28-8100

VAŠ RAČUNALNIK JE LAHKO

MODRI DIRKAČ

NALOGE BO OPRAVLJAL TAKO HITRO IN TAKO PAMETNO, KOT NIKOLI PREJ

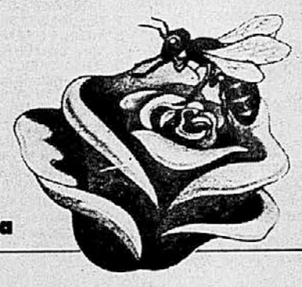

Naše življenje je iz dneva v dan bolj dinamično. Za pomembne odločitve potrebujemo dobre informacije v najkrajšem možnem času.
V Eurobitu smo svojo ponudbo obogatili s pomembno novostjo na našem trgu. Odslej so vam na voljo diski **QUANTUM** in sicer:
AT40 42MB z dostopnim časom 19 ms in
AT80 84MB z dostopnim časom 19 ms.
Oba imata vgrajen 64KB CACHE pomnilnik, kar omogoča, da se dostopni čas skrajša na 12 ms.

Za diske **QUANTUM** dajemo 2 letno garancijo.
Vgrajujemo jih v računalnike iz našega programa, na vašo željo pa vam disk **QUANTUM** vgradimo tudi v vaš računalnik.

Pokličite nas po telefonu 065/65-150, 65-093 (fax 65 150) ali se oglasite na naslov:
Eurobit Vipava, Vojana Reharja 9.

EUROBIT
umetnost preživetja · umetnost prilagajanja

VIRGO ITD

išče

DOKTOR dietolog išče zaposlitev v Sloveniji. ☎ (091) 514-465, popoldan. t-20672-132

INŠTRUKCIJE

nudim

MATEMATIKO, angleščino in fiziko, kemijo za osnovno šolo in prvi letnik usmerjenega izobraževanja inštruiram. ☎ (061) 554-823. 702379-140

INTERMARKET
podjetje za trženje, gostinstvo in turizem d.o.o. Ljubljana

Intermarket d. o. o. Ljubljana, Kvedrova 32
vabi k sodelovanju

1. vodjo prodaje
2. referenta v komerciali

Pogoj: večletne delovne izkušnje

3. več honorarnih sodelavcev, študentov, upokojencev

Dela in naloge bomo sklenili po pogodbi za določen čas. Visok OD in % od prodaje.

Ponudbe z dokazili in opisom dosedanjih del pošljite v 15 dneh na naslov:
Intermarket, Ljubljana, Ljubljana, Kvedrova 32
30-8050

ŽIVALI

prodam

PUDELJČKE, črne, pritlikave, prodam. ☎ (061) 482-938. t-21080-150

ROTTWEILER mladiče vrhunskega porekla, ugodno prodam. Boltar, Bevkova 15, Kamnik. ☎ (061) 831-169. t-20953-150

ČRNE pritlikave pudlje, stare šest tednov, čistokrvne, brez rodovnika, prodam. ☎ (064) 22-933. t-20786-150

iščem

V SREDO, 21. 3. 90, se je v Notranjih Goricah izgubila papiga aratinga. Sliši na ime Jo-h-hny. Prosimo poštenega najditelja, da nam javi ☎ 552-243 ali na naslov: Peter Velkavrh, Notranje Gorice 41. 2645-153-st

LASSIE, črno-bele barve, se je izgubil. Najditelj naj pokliče ☎ (061) 310-979 ali (061) 323-733. t-21085-153

RAZGLASI

izgubljeno

NAJDITELJA črne ženske torbice, pozabljene 26. 3. na avtobusu št. 21 ali 19, lepo prosim, da vrne dokumente na naslov v osebni izkaznici. t-20438-160

preklici

PREKLICUJEM izgubljeno tablico za identifikacijo kamiona 2624, št. šasije 043621, št. motorja 056882. 1124-162-st

razno

ZELO kvalitetno jakno iz nutrije 44–46, prodam za 3000 DEM din. protivrednosti. 30 obdelanih kož menjam za avto. ☎ (0602) 53-587. PTT-285-164

TELEFONSKO številko za Bežigradom oddam. Ponudbe pod »2500 DEM«. 1132-164-st

LEGO KOCKE več kompletov in posamezne prodam. ☎ (061) 216-561. st-2698-164

Volitve 1990

Republiška volilna komisija skupaj z volilnimi komisijami volilnih enot za volitve delegatov v družbenopolitični zbor Skupščine Republike Slovenije in z občinskimi volilnimi komisijami objavlja na podlagi 116. člena zakona o volitvah v skupščine (Uradni list SRS, št. 42/89 in 5/90) kandidature za predsednika Predsedstva Republike Slovenije, za člane Predsedstva Republike Slovenije, za delegate v Zbor občin in v Družbenopolitični zbor Skupščine Republike Slovenije.
Objavljeni osebni podatki so identični podatkom, ki so jih predložili predlagatelji kandidatov oziroma list kandidatov v fazi predlaganja.
Ljubljana, 29. 3. 1990

RAZGLAS

Republiška volilna komisija na podlagi 20. člena zakona o volitvah in odpoklicu predsednika in članov Predsedstva SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 42/89 in 5/90) objavlja

LISTO KANDIDATOV
ZA PREDSEDNIKA PREDSEDSTVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Lista kandidatov obsega naslednje kandidate:

1. **Marko DEMŠAR, rojen 1936, doktor medicine, stanujoč v Ljubljani**
   Predlagatelj: ZSMS
2. **Dr. Jože PUČNIK, rojen 1932, profesor sociologije, stanujoč v Črešnjevcu**
   Predlagatelj: DEMOS — združena opozicija
3. **Milan KUČAN, rojen 1941, diplomirani pravnik, stanujoč v Ljubljani**
   Predlagatelja: ZKS — stranka demokratične prenove in Socialistična zveza Slovenije — SZDL
4. **Ivan KRAMBERGER, rojen 1936, medicinski tehnik, stanujoč v Spodnjih Ivanjcih**
   Predlagatelj: samopredlagatelj

Volitve bodo 8. 4. 1990.

REPUBLIŠKA VOLILNA KOMISIJA
Ljubljana, Župančičeva 3

Štev.: RVK 9-1/90
Datum: 21. 3. 1990

TAJNIK
Marko Golobič, l.r.

PREDSEDNIK
Emil Tomc, l.r.

RAZGLAS

Republiška volilna komisija na podlagi 20. člena zakona o volitvah in odpoklicu predsednika in članov Predsedstva SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 42/89 in 5/90) objavlja

LISTO KANDIDATOV
ZA ČLANE PREDSEDSTVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Lista kandidatov obsega naslednje kandidate:

1. **CIRIL ZLOBEC, rojen 1925, akademik, diplomirani slavist, stanujoč v Ljubljani**
   Predlagatelj: Socialistična zveza Slovenije — SZDL
2. **Dr. DUŠAN PLUT, rojen 1950, univerzitetni učitelj, stanujoč v Vnanjih Goricah**
   Predlagatelj: DEMOS — združena opozicija
3. **Dr. MATJAŽ KMECL, rojen 1934, univerzitetni profesor, stanujoč v Ljubljani**
   Predlagatelja: ZKS — stranka demokratične prenove in Krajevna konferenca SZDL Edvard Kardelj, Šmartno — Tacen
4. **Dr. SLAVOJ ŽIŽEK, rojen 1949, filozof, stanujoč v Ljubljani**
   Predlagatelj: ZSMS
5. **Dr. ALOJZ KRIŽMAN, rojen 1940, univerzitetni profesor, stanujoč v Mariboru**
   Predlagatelj: ZSMS
6. **Dr. PETER NOVAK, rojen 1937, univerzitetni profesor, stanujoč v Ljubljani**
   Predlagatelj: Socialistična zveza Slovenije — SZDL
7. **FRANC MIKLAVČIČ, rojen 1921, diplomirani pravnik, stanujoč v Ljubljani**
   Predlagatelj: DEMOS — združena opozicija
8. **IVAN OMAN, rojen 1927, kmet, stanujoč v Zmincu**
   Predlagatelj: DEMOS — združena opozicija
9. **Dr. DIMITRIJ RUPEL, rojen 1946, univerzitetni profesor, stanujoč v Ljubljani**
   Predlagatelj: DEMOS — združena opozicija
10. **Dr. BOŠTJAN ZUPANČIČ, rojen 1947, univerzitetni profesor, stanujoč v Ljubljani**
    Predlagatelj: ZKS — stranka demokratične prenove
11. **Dr. BOGDAN OBLAK, rojen 1947, diplomirani inženir, stanujoč v Ljubljani**
    Predlagatelj: ZSMS
12. **Dr. MIROSLAVA GEČ-KOROŠEC, rojena 1939, univerzitetna profesorica, stanujoča v Mariboru**
    Predlagatelj: Socialistična zveza Slovenije — SZDL

Volijo se 4 (štirje) člani Predsedstva Republike Slovenije.
Volitve bodo 8. aprila 1990.

REPUBLIŠKA VOLILNA KOMISIJA
Ljubljana, Župančičeva 3

Štev.: RVK 9-1/90
Datum: 21. 3. 1990

TAJNIK
Marko Golobič, l. r.

PREDSEDNIK
Emil Tomc, l. r.

LISTA KANDIDATOV ZA DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR SKUPŠČINE REPUBLIKE SLOVENIJE

VOLILNA ENOTA: 1 — VOLI SE 7 DELEGATOV
OBMOČJE: LJUBLJANA BEŽIGRAD, LJUBLJANA CENTER IN LJUBLJANA ŠIŠKA

1. Slovenska demokratična zveza
1. dr. France BUČAR, 1923, upokojeni univerzitetni profesor, Ljubljana
2. dr. Tine VELIKONJA, 1929, zdravnik-kirurg, Ljubljana
3. Jadran VATOVEC, 1959, pravnik, Ljubljana
4. dr. Aleksander SKAZA, 1934, univerzitetni profesor, Ljubljana
5. Veno TAUFER, 1933, pisatelj, Ljubljana
6. Jelena UKMAR, 1938, ortopedagoginja, Ljubljana
7. MARJAN VIDMAR, 1949, dipl. iur., Ljubljana

2. Slovenska kmečka zveza – SKZ
1. Mihaela LOGAR, 1953, prof. biologije, kmetica, Ljubljana Vodice
2. Štefan KUHAR, 1919, kmet, novinar, Ljubljana
3. dr. Jože FERČEJ, 1917, dipl. ing. kmet., univ. profesor, Ljubljana
4. Viljem ZORE, 1936, upokojeni VK mizar, Ljubljana, Zg. Pirniče
5. Jure ČOP, 1956, dipl. ing. kmetijstva, Ljubljana
6. Marjanca ČERNE, 1956, ing. kmetijstva, Ljubljana
7. dr. Mitja RISMAN, 1930, dipl. ing. gradb., Ljubljana

3. Slovenska obrtno podjetniška stranka
1. Rado BERGANT, 1929, obrtnik, Ljubljana
2. Janez ZIDAR, 1940, Ljubljana
3. Miha GRAH, 1939, obrtnik, Ljubljana
4. Mito Miodrag MITIČ, 1946, obrtnik, Ljubljana
5. Bojan ŠTULAR, 1941, Ljubljana

4. Slovenski krščanski demokrati
1. Andrej CAPUDER, 1942, univerzitetni profesor, Ljubljana
2. Ignac POLAJNAR, 1948, profesor slovenščine in sociologije, Ljubljana
3. Marjan MAJCEN, 1933, dipl. iur., Ljubljana
4. Alojz MIKLAVČIČ, 1936, dipl. ing. kemije, Ljubljana
5. Vidko PODRŽAJ, 1959, razredni učitelj, Ljubljana
6. Jože MARINKO, 1943, ing. arhitekt, Ljubljana
7. Viktor BLAŽIČ, 1928, novinar – publicist, Ljubljana

5. Socialistična zveza Slovenije – SZDL
1. Dušan SEMOLIČ, 1947, dipl. iur., Ljubljana
2. Borut ŠUKLJE, 1958, prof. filoz. in svet. knjiž. z literar. teorijo, Ljubljana
3. Stane VLAJ, 1946, mag. prav. – polit. ved, Ljubljana
4. Hilda HERZOG, 1930, upokojenka, upravni delavec, Ljubljana
5. Anton RUPNIK, 1937, novinar, Ljubljana
6. Neva ŽELEZNIK, 1950, novinarka, Ljubljana
7. Boštjan ZGONC, 1949, prof. sl. in svet. knj., Ljubljana

6. ZKS-stranka demokratične prenove
1. dr. Ciril RIBIČIČ, 1947, dr. prav. znan., Ljubljana
2. dr. Lev KREFT, 1951, dr. filoz., Ljubljana
3. Dušan JOVANOVIĆ, 1939, dramatik, Ljubljana
4. dr. Katja VADNAL, 1945, univerzitetni profesor, Ljubljana
5. dr. Nace ŠUMI, 1924, dr. umet. zgod., Kranj
6. dr. Matija FAJDIGA, 1941, univerzitetni profesor, Ljubljana
7. Tomaž BANOVEC, 1939, dipl. geodet, Ljubljana

7. Slovenska obrtniška stranka
1. Iztok KADUNC, 1948, strojni ing., Ljubljana
2. Marina BAHOVEC, 1946, obrtnik-cvetličar, Ljubljana
3. Lučka ŽELEZNIK, 1957, vrtnar-cvetličar, Ljubljana
4. Vekoslav DRAŠLER, 1940, dipl. ing. gradb., Ljubljana
5. Janez KREGAR, 1946, tehnolog, Ljubljana
6. Franc Kalan, 1959, strojni tehnik, Kranj
7. Vladovita BAJT, 1916, obrtnik, Ljubljana

8. Lista neodvisnih
1. Marija CIGALE, 1942, sociolog, Ljubljana
2. Boža NAPRET, 1957, štud. FSPN, Koper
3. Dunja OBERSNEL-KVEDER, 1947, zdravnica, Ljubljana
4. Lucija ŠINKOVEC-UŠAJ, 1958, pravnica, Ljubljana
5. Romana ŽEFRAN, 1967, kmetica, Ljubljana

9. Državljanska zelena lista
1. Jože URH, 1955, dipl. politolog, Ljubljana
2. Janez TOMŠIČ, 1946, dipl. ing. geolog, Ljubljana
3. Svetozar POLIČ, 1944, mag. kemije, Ljubljana
4. Stanko BRUMEC, 1945, prof. biologije, Ljubljana
5. Karel LIPIČ, 1954, dipl. ing. gozdar., Ljubljana
6. Stanislva VIDOVIČ, 1963, dipl. politolog, Ljubljana

10. Zveza za ohranitev enakopravnosti občanov
1. Vukomir BOŠKOVIĆ, 1954, pravnik, Kranj
2. Bojan STOJKOVIĆ, 1950, delavec, Ljubljana
3. Jelica MRAČAJAC, 1955, varuhinja, Ljubljana
4. Svetislav AŠANIN, 1957, gost. delavec, Kranj
5. Momir ŠUNDIĆ, 1955, tehnik, Kamnik
6. Dragan DAŠIĆ, 1954, uslužbenec, Kranj
7. Radovan MIKIĆ, 1930, upokojenec, Ljubljana

11. ZSMS
1. Mile ŠETINC, 1956, novinar, Ljubljana
2. Marko GOLOB, 1961, politik, Ljubljana
3. Miha KOZINC, 1953, samos. odvetnik, Ljubljana
4. Janez PREGAR, 1942, dipl. oec., Ljubljana
5. Nada KIRN-ŠPOLAR, 1954, dipl. sociolog, Ljubljana
6. Renata SALECL, 1962, mag. soc., Slovenj Gradec
7. Igor VIDMAR, 1952, svobodni kult. delavec, Nova Gorica

12. Neodvisna lista novih družbenih gibanj
1. Marko HREN, 1959, dipl. mat., Ljubljana
2. Zoja SKUŠEK–MOČNIK, 1947, samos. kult. del., Ljubljana
3. Srečo ZAJC, 1954, prof. sl. in prim. knj., Ljubljana
4. Branimir MOZETIČ, 1958, dipl. kompar., Ljubljana

13. Zeleni Slovenije
1. dr. Leo ŠEŠERKO, 1948, univ. prof. dr. filoz., Ljubljana
2. dr. Manca KOŠIR, 1948, docent, Ljubljana
3. Božidar VOLJČ, 1939, zdravnik, Ribnica
4. Srečko KIRN, 1953, dipl. politol., Ljubljana
5. Sonja DOLINAR, 1947, odvetnica, Ljubljana
6. Alenka BIZJAK, 1937, pravnica, Ljubljana
7. Mojca ŠKRINJAR, 1955, pred. učit., Ljubljana

14. Socialdemokratska zveza Slovenije
1. Matjaž ŠINKOVEC, 1951, mag., Ljubljana
2. Andrej ZORŽ, 1963, abs. soc., Ljubljana
3. Stanislav ŽAGAR, 1957, ing. stroj., Ljubljana
4. Manica LORENČIČ, 1946, spec. klin. psih., Ljubljana
5. Samo RESNIK, 1962, študent FNT, Maribor
6. Gorazd DREVENŠEK, 1962, študent BTF, Maribor
7. Marjan OCEPEK, 1951, programer, Ljubljana

15. Demokratična zveza Kosova Ljubljana
1. Ivan SIMONI, 1936, zasebni obrtnik, Ljubljana
2. Qazim XANI, 1946, upokojeni učitelj, Ljubljana

16. Lista posameznih kandidatov
1. Dušan BLAGANJE, 1950, mag. dipl. ing. arh., Ljubljana
2. Rado ROTER, 1929, svetovalec, Ljubljana
3. Jože ČURIN, 1944, sam. novinar, Ljubljana
4. Marko AŠ, 1965, stroj. mehanik, Ljubljana
5. Vinko RAKOVEC, 1923, upokojenec, Ljubljana
6. Nikola BATAK, 1932, upokojenec, Ljubljana

VOLILNA ENOTA ŠTEVILKA: 2 — VOLI SE 7 DELEGATOV
OBMOČJE: DOMŽALE, KAMNIK, LITIJA IN LJUBLJANA MOSTE-POLJE

1. Socialdemokratska zveza Slovenije
1. France TOMŠIČ, 1937, dipl. ing. str., Kamnik
2. Igor PODBREŽNIK, 1957, dipl. ing. str., Kamnik
3. Janez ŠINKOVEC, 1947, dipl. pravnik, Ljubljana
4. Božidar SPINDLER, 1930, ekonomist, Ljubljana
5. Roman POGAČAR, 1960, elektro ing., Ljubljana
6. Franc KONČAR, 1924, strojni ključavničar, Domžale

2. Zeleni Slovenije
1. Andrej KLEMENC, 1963, asistent, dipl. politolog, Radomlje
2. Marija REBA, 1935, učiteljica biologije in kemije, Kamnik
3. Matej POLJANŠEK, 1965, študent biologije, Kamnik
4. Marko RUTAR, 1956, gradbeni tehnik, Kamnik
5. Ignac ŠTEFERL, 1938, samostojni obrtnik, Litija
6. Vera DOLINŠEK, 1949, komercialist–analitik, Ljubljana
7. Dušan NOVAK, 1955, fizioterapevt, Ljubljana

3. Zveza za ohranitev enakopravnosti občanov
1. Ilija MILANOVIĆ, 1934, ing., Ljubljana
2. Marija LIŠANIN, 1944, uslužbenka, Ljubljana
3. Đorđe PETROVIĆ, 1958, delavec, Ljubljana
4. Savo DEJANOVIĆ, 1957, gostinski delavec, Ljubljana
5. Dragi SOKOLOV, 1957, delavec v gostinstvu, Kranj
6. Petar MITIĆ, 1954, delavec v gostinstvu, Kranj
7. Petar BADNJAK, 1950, ekonomist, Domžale

4. Državljanska zelena lista
1. Sanja TRAUNŠEK, 1948, dipl. ing. arh., Ljubljana
2. Marjan MRAMOR, dr. med., 1942, zdravnik, Ljubljana
3. Jože JAVORNIK, 1934, dipl. ing. agr., Ivančna Gorica
4. Igor LIPOVŠEK, 1956, prof. geogr. in sociolog., Radomlje
5. dr. Miha TOMŠIČ, 1941, dipl. ing. str., dr. znanosti, Radomlje

5. Slovenska obrtniška stranka
1. Peter KOSEC, 1941, obrtnik, Mengeš
2. Jurij MLAKAR, 1956, elektrotehnik, Ljubljana
3. Marija ZUPANČIČ, 1954, obrtnica, Mengeš
4. Peter SLATNAR, 1940, obrtnik, Cerklje na Gorenjskem
5. Edmund POŽGAJ, 1955, grafik, Kranj
6. Božo MARKUN, 1948, obrtnik, Kranj
7. Brane LAP, 1958, obrtnik, Trzin

6. Slovenska demokratična zveza
1. Anton TOMAŽIČ, 1950, dipl. pravnik, Vir pri Domžalah
2. Marjan CERAR, 1943, dipl. ing. kemije, Ljubljana Polje
3. Dimitrij STIASNY, dr. stom., 1931, prof. zgod. in soc., stomatolog, Ljubljana Polje
4. Lojze MARINČEK, 1932, dipl. ing. gozdarstva, Ljubljana
5. Marjan KOVAČEVIČ-BELTRAM, 1949, novinar, Ljubljana
6. Janez STIBRIČ, 1967, kem. tehnik, Rodica pri Domžalah
7. Matevž SKAMEN, 1943, strojni tehnik, Kamnik

7. Slovenski krščanski demokrati
1. Marko MAGISTER, 1937, dipl. ing. gradb., Komenda
2. Tone ZUPANČIČ, 1947, komercialist, Litija
3. Marinka RUGELJ, 1964, prof. matematike, Domžale
4. dr. JANEZ SUŠNIK, 1933, dr. teh. znan. in dipl. ing. fizike, Kamnik
5. Ivan GROŠELJ, dr. med., 1937, zdravnik, Domžale
6. dr. Bogdan PODOBNIK, 1933, dr. kemije, Ljubljana Polje
7. Alenka ŠKRABANJA, 1963, ekonomski tehnik, Šmartno pri Litiji

8. ZSMS
1. Tone ANDERLIČ, 1956, politik, Ljubljana
2. Andreja ČRNAK-MEGLIČ, 1955, dipl. sociolog, Ljubljana
3. Jani MODERNDORFER, 1965, sekretar OK ZSMS, Ljubljana
4. Rudi BREGAR, 1962, politik, Litija
5. Jurij RIFELJ, 1966, študent FSPN, Mengeš
6. Demitrij PERČIČ, 1963, dipl. obramboslovec, Kamnik
7. Nikola DAMJANIČ, 1950, novinar, Ljubljana

9. Socialistična zveza Slovenije SZDL
1. Tone JEROVŠEK, mag., 1941, dipl. pravnik, mag. pravnih ved, Trzin
2. dr. Andrej OCVIRK, 1942, dipl. ing. kem. teh., dr. kem. ved, Ljubljana
3. dr. Rajko ŠUGMAN, 1935, izredni prof., dr. kineziooloških znanosti, Ljubljana
4. Slavko ROKAVEC, 1956, geodet, Jevnica
5. Vanda REBOLJ, 1947, prof. pedagogike, Kamnik
6. Vida BOGATAJ, 1938, profesorica, Ljubljana
7. Janko SARADJEN, 1943, novinar, Ljubljana

10. Neodvisna lista novih družbenih gibanj
1. Vlasta JALUŠIČ, 1959, dipl. politolog, Ljubljana
2. Vitold FLAKER, 1955, psiholog, Ljubljana
3. Peter LOVŠIN, 1955, novinar, Ljubljana

11. Slovenska kmečka zveza
1. Anton HOČEVAR, 1950, kmet, Laze pri Tuhinju
2. Anton DEMOJZES, 1938, dipl. ing. kmetijstva, Domžale
3. Franci ROKAVEC, 1963, kmet. tehnik, kmet, Zg. Jevnica
4. Franc VODE, 1945, kmet, delavec, Vinje
5. Anamarija ČERAR, 1963, absolventka BTF, Dob pri Domžalah
6. Stane ČRNE, 1959, varnostni ing., Jeze
7. Marjan JERMAN, 1963, kmet, Duplica pri Kamniku

12. Lista neodvisnih
1. Liana KALČINA-SRHOJ, 1953, pedagoginja, Ljubljana
2. Katarina OVCA-SMRKOLJ, 1949, ek. teh., kmetica, Šentožbolt
3. Vekoslava RAK, 1932, upokojenka, Ljubljana
4. Gordana ŠIŠKO, 1961, dipl. oec., Ljubljana

13. Demokratična zveza Kosova iz Ljubljane
1. Martin BERISHAJ, 1963, dipl. politolog, Ljubljana
2. Tadidin ALIMI, 1954, dipl. politolog, Rakitna pri Ljubljani

14. Stranka demokratične prenove
1. Milan BALAŽIC, 1958, dipl. politolog, Ljubljana
2. dr. Janko STREL, 1947, univer. profesor, Ljubljana
3. Ivo SAMEC, 1936, dipl. arhitekt, Ljubljana
4. Cvetka ZALOKAR-ORAŽEM, 1960, prof. slov. jezika in primerjal. književ., Domžale
5. Milan MARINIČ, 1952, dipl. ing. elektroteh. in dipl. oec., Kamnik
6. Mitja ROTOVNIK, 1942, dipl. filozof, Ljubljana
7. Andrej ŠTRITOF, 1955, dipl. ing. tehn., Črni potok

15. Lista posamičnih kandidatov
1. Marko RAVNIK, 1956, dipl. pravnik, Ljubljana

VOLILNA ENOTA: 3 — VOLI SE 7 DELEGATOV
OBMOČJE: CERKNICA, GROSUPLJE, KOČEVJE, LJUBLJANA VIČ-RUDNIK, LOGATEC, RIBNICA IN VRHNIKA

1. Slovenska obrtniška stranka
1. Zvone ŽAGAR, 1947, obrtnik, Ljubljana
2. Stanko VOGLAR, 1951, obrtnik, Brezovica
3. Franc ŽNIDARŠIČ, 1932, obrtnik, Škofljica
4. Srečko DELFABBRO, 1935, obrtnik, Lokavec
5. Alojz PERNE, 1943, obrtnik, Kranj
6. Janko KOPRIVC, 1941, obrtnik, Škofljica
7. Jože PEVEC, 1934, obrtnik, Škofljica

2. Državljanska zelena lista
1. Jože VILFAN, 1947, sam. novinar, Ljubljana
2. Silverij MELINK, 1928, upokojenec, Ljubljana
3. Janez KONEČNIK, 1950, dipl. ing. gozd., Kočevje
4. Marko POGAČNIK, 1946, dipl. anglist, Ljubljana
5. Pavel MAJERLE, 1950, elektrotehnik, Kočevje

3. SDZS Socialdemokratska zveza Slovenije
1. doc. dr. Mihael VENGUŠT, 1944, doktor veterine, Ljubljana
2. Erik MODIC, 1963, dipl. fizik, Ljubljana
3. doc. dr. Iztok SIMONITI, 1948, politolog, Ljubljana
4. Damjan DOLINAR, 1954, analitik-ekonomist, Ljubljana
5. Zmago JELINČIČ, 1948, farmacevt, Ljubljana
6. Dragica ORNIK, 1961, medic. sestra, Količina
7. Maja REMŠKAR, 1960, dipl. ing. fizike, Ljubljana

4. ZSMS
1. Marjeta MENCIN, 1959, dipl. psihologije, Grosuplje
2. Slavko SLAK, 1962, politik, Lavrica
3. Janez SMOLE, 1936, komercialist, Logatec
4. Helena ROSA, 1962, dipl. sociolog, Ribnica
5. Edvard KOBAL, 1957, mag. kem. tehn., Ljubljana
6. Vinko PINTAR, 1950, dipl. veterinar, Kočevje
7. Miha KOVAČ, 1960, dipl. komparativist, Ljubljana

5. SZDL Socialistična zveza Slovenije
1. Jože SMOLE, 1927, novinar, Ljubljana
2. dr. Anton KRAŠEVEC, 1937, dr. ekon. znanosti, Vrhnika
3. Vladimir KAVČIČ, 1932, pisatelj–dipl. pravnik, Ljubljana
4. Avgust GRIL, 1936, dipl. ing., Grosuplje
5. Nataša ŠVIGELJ JERMAN, 1950, gimn. mat., Cerknica
6. Danilo SLIVNIK, 1950, dipl. politolog, Ljubljana
7. Vojko VOLK, 1958, dipl. politolog, Ljubljana

6. ZKS Stranka demokratične prenove
1. Janez mag. KOCIJANČIČ, 1941, mag. pravnih ved, Ljubljana
2. Tomaž KALIN, 1936, ing. fizike, Ljubljana
3. Ana BARBIČ, 1936, psiholog-sociolog, Ljubljana
4. dr. Milan POGAČNIK, 1946, dr. veterinarstva, Ljubljana
5. Mirjana KRIŽMAN, 1958, uradnica, Ljubljana
6. Alojz SAJOVEC, 1946, pravnik, Logatec
7. Jože STRLE, 1935, ing. lesarstva, Cerknica

7. Lista za ohranitev enakopravnosti občanov
1. Rodoljub VIRIJEVIĆ, 1961, ekonomski tehnik, Domžale
2. Vasilije DONČIĆ, 1956, uslužbenec, Ljubljana
3. Dragutin GVOZDANOVIĆ, 1929, upokojenec, Ljubljana
4. Čedomir TRAILOVIĆ, 1945, delavec, Jesenice
5. Mile MILENKOVIĆ, 1952, delavec, Kranj
6. Vojislav AŠANIN, 1953, delavec, Kranj
7. Milutin STANKOVIĆ, 1953, delavec, Domžale

8. Zeleni Slovenije
1. dr. Stanko BUSER, 1932, dr. geologije, Ljubljana
2. dr. Helga GLUŠIČ, 1934, dr. slavistike, Ljubljana
3. dr. Jože GOLMAJER, 1939, mag. medic. znanosti, Ljubljana
4. Marjan KERŠIČ BELAČ, 1920, akademski kipar, Ljubljana
5. Milica LAVRENČIČ, 1944, učiteljica, Dragomer
6. Marko KEK, 1957, elektrotehnik, Logatec
7. Tomaž ŠEGULA, 1941, profesor, Ljubljana

9. SOPS Slovenska obrtno podjetniška stranka
1. Andrej Matija KLEMENČIČ, 1946, ekonomist, Ljubljana
2. Sandi GRUBELIČ, 1948, ing. kemije, Grosuplje
3. Stane GUTMAN, 1950, ekonomist, Zagorje
4. Mihael MAROLT, 1933, obrtnik, Grosuplje
5. Ladislav FERINČEK, 1946, višji upr. del. Grosuplje
6. Dragica GRUBELIČ, 1951, obrtnik, Grosuplje

10. Neodvisna lista gibanj
1. Bogdan LEŠNIK, 1952, psiholog, Ljubljana
2. Gregor TOMC, 1952, sociolog, Ljubljana

11. SKZ Slovenska kmečka zveza
1. Jože HOBIČ, 1955, ing. kmetijstva, Stari trg ob Kolpi
2. Jože ZGONC, 1949, kmet, Nova vas
3. Ignacij HLADNIK, 1956, kmet, Rovte
4. Andrej mag. MIHELIČ, 1939, dipl. ing. kmet., Ljubljana
5. Leon GOSTIŠA, 1961, dipl. ing. kmet., Vrhnika
6. Marija MARINKO, 1938, kmet, Grosuplje
7. Franc ŠKUFCA, 1938, kmet, Grosuplje

12. Demokratična zveza Kosova Ljubljana
1. Gani BUCINCA, 1952, dipl. muzikolog, Ljubljana
2. Fadil DEMIRI, 1962, študent, Celje
3. Hashim REXEPI, 1954, študent ob delu, Ljubljana

13. SKD Slovenski krščanski demokrati
1. France KVATERNIK, 1933, upokojenec, Dragomer
2. Štefan KOCIPER, 1952, dipl. soc., Logatec
3. Marijan HOČEVAR, 1937, dipl. ing. lesarstva, Ribnica
4. Janez OBREZA, 1952, dipl. pravnik, Cerknica
5. Leopold KADUNC, 1950, ing. strojništva, Grosuplje
6. Gregor PETROVČIČ, 1943, dipl. ing. stroj., Ljubljana
7. Primož BULC, 1965, študent, Ljubljana

14. Lista neodvisnih
1. Simona FAJFAR, 1966, študentka, Stara Cerkev
2. Irena JUNKAR, 1950, prof. angl. in ital., Ljubljana
3. dr. Mateja KOŽUH NOVAK, 1943, zdravnica, Medvode
4. Ivanka MILOVANOVIĆ, 1925, upokojenka, Ljubljana
5. dr. Mojca STEGNAR 1947, dr. biologije, Ljubljana

15. SDZ Slovenska demokratična zveza
1. Janez JANŠA, 1958, dipl. obramboslovec, Grosuplje
2. Spomenka HRIBAR, 1941, prof. sociologije, Ig
3. Drago mag. DEMŠAR, 1942, odvetnik, Ljubljana
4. dr. Ladislav ANDOLJŠEK, 1939, dr. med., Ortnek
5. Janez ROTAR, 1931, univer. prof., Ljubljana
6. Andraž PRELESNIK, 1964, pravnik, Kočevje
7. Marjan GEOHELLI, 1963, gimn. mat., Logatec

16. Lista posamičnih kandidatov
1. Janez PETRIČ, 1939, mizar, Vrhnika
2. Jože ZUPANC, 1937, upokojenec, Dolenjske Toplice

VOLILNA ENOTA: 4 — VOLI SE 4 DELEGATE
OBMOČJE: ČRNOMELJ, METLIKA, NOVO MESTO IN TREBNJE

1. Slovenska obrtniška stranka
1. Stanislav VIDIC, 1950, obrtnik, Črmošnjice
2. Ana VIDIC, 1957, gospodinja, Črmošnjice
3. Zlatko VIDIC, 1954, obrtnik, Novo mesto
4. Mirko NOVAK, 1946, obrtnik, Krani

2. Slovenski krščanski demokrati
1. Alojz PETERLE, 1948, prof. zemlj. in zg., oec., Ljubljana
2. Anton KUNSTELJ, 1945, zdravnik, Ljubljana
3. Vladimir STAREŠINIC, 1964, absolvent metalurgije, Črnomelj
4. Leopold KOCUTAR, 1930, zdravnik, Žužemberk

3. Slovenska kmečka zveza
1. Julij NEMANIČ, 1938, dipl. ing. kmet., Metlika
2. Anton STRAH, 1950, žerjavist-kmet, Kamni potok
3. Jožef BEG, 1941, ekonomski tehnik, Otočec
4. Tone HROVAT, 1958, dipl. ing. kmet., Novo mesto

4. ZKS — Stranka demokratične prenove
1. Sonja LOKAR, 1948, profesorica, Ljubljana
2. Jože FALKNER, 1942, dipl. ing. gozdarstva, Trebnje
3. Ana BILBIJA, 1945, dipl. pravnica, Novo mesto
4. Stanko SIMEC, 1950, dipl. politolog, Črnomelj

5. Slovenska demokratična zveza – SDZ
1. Želimir ŠRIBAR, 1931, zdravnik, Novo mesto
2. Viktor ZUPANIČ, 1940, dipl. oec., Črnomelj
3. Igor BAVČAR, 1955, dipl. politologl, Ljubljana
4. Andrej DEŽMAN, 1947, pravnik, Novo mesto

6. Socialdemokratska zveza Slovenije
1. Marko SELAN, 1934, dipl. iur, Ljubljana
2. Ivan ŽURGA, 1937, dipl. iur, Ždinja vas
3. Alojz DOVIČ, 1942, dipl. oec., Zg. Pirniče
4. Franc GERDEN, 1934, dipl. VUŠ, Trebnje

7. Zeleni Slovenije
1. Marjan RAVBAR, 1947, mag. geogr., Novo mesto
2. Anica KRAŠNA, 1937, upokojenka, Kot pri Semiču
3. Anton BEZENŠEK, 1953, predmetni učitelj, Metlika
4. Franci FORTUN, 1949, profesor, Črnomelj

8. Socialistična zveza Slovenije
1. Boris DULAR, 1954, prof. pedagogike, Smolenja vas
2. Ivana ŽUNIČ, 1937, predmetni učitelj, Črnomelj
3. Karel KOTAR, 1936, dipl. ing. agronomije, Trebnje
4. Marjeta POTRČ, 1940, dipl. iur., Novo mesto

9. Neodvisna lista novih družbenih gibanj
1. Ingrid BAKŠE, 1957, novinarka, Ljubljana
2. Alenka ARKO, 1960, dipl. politolog, Ljubljana

10. Zveza za ohranitev enakopravnosti občanov
1. Mićo KERKEZ, 1957, gostinski tehnik, Ljubljana
2. Milka ZDRAVKOVIĆ GOŠIĆ, 1939, dipl. ing., Ljubljana
3. Nedeljko SAKAN, 1963, obrtnik, Kranj
4. Miloš ĐERIĆ, 1948, delavec, Kamnik

11. Demokratična zveza Kosova
1. Bunjan LIMANI, 1953, farmacevt, Podmolnik
2. Buran LIMANI, 1951, zdravnik, Črnomelj

12. ZSMS
1. Gregor GOLOBIČ, 1964, študent, Novo mesto
2. Marija ŠKODA, 1956, dipl. oec., Trebnje
3. Filip ROBAR-DORIN, 1940, režiser, scenarist, Novo mesto
4. Silvester MIHELČIČ, 1943, glasbenik, Črnomelj

13. Državljanska zelena lista
1. Jože KNEZ, 1925, gospodarstvenik, Novo mesto
2. Jovo GROBOVŠEK, 1946, arhitekt, Novo mesto
3. Dušan MEŽNARIČ, 1949, gimnazijski maturant, Trebnje
4. Stanislav BAJUK, 1941, ing. agronomije, Metlika

14. Lista neodvisnih
1. Gabriela VIDIC MIHELČIČ, 1940, prof. angl. in nem., Črnomelj
2. Alojzija POTRČ, 1940, socialna delavka, Novo mesto
3. Zvonka FALKNER, 1947, predmetna učiteljica, Trebnje

15. Lista posamičnih kandidatov
1. Martin BAJUK, 1942, strojni tehnik, Novo mesto

VOLILNA ENOTA: 5 — VOLI SE 5 DELEGATOV
OBMOČJE: ILIRSKA BISTRICA, IZOLA, KOPER, PIRAN, POSTOJNA IN SEŽANA

1. ZKS — Stranka demokratične prenove
1. Peter BEKEŠ, 1946, dipl. pravnik, Portorož
2. Tatiana JURATOVEC, 1952, ekonomist, Koper
3. Stojan KOKOŠAR, 1947, dipl. ekonomist, Pivka
4. Barbara ŽIGANTE, 1957, dipl. novinar, Koper
5. dr. Livio JAKOMIN, 1940, dr. prometnih znanosti, Portorož

2. Slovenska demokratična zveza
1. dr. Dragan MARUŠIČ, 1953, univerzitetni profesor matematike, Koper
2. dr. Hubert POŽARNIK, 1937, psiholog, Ljubljana
3. Jožef KRISTAN, 1949, slikar, Pivka
4. Franc URŠIČ, 1948, dipl. ekonomist, Kozina
5. Viljem NEMEC, 1925, konzultant poslovanja, Lucija

3. Slovenska obrtniška stranka
1. Almira PLAHUTA, 1933, pravnica, Črniče
2. Stane VREČEK, 1936, strojni ključavničar, Britof
3. Stanko RAVNIČ, 1915, upokojenec, Divača
4. Flojan BAJC, 1944, strojni tehnik, Ajdovščina
5. Anton ROZINA, 1969, orodjar, Primskovo

4. Slovenski krščanski demokrati
1. Peter REBERC, 1966, študent, Jelšane
2. Ivo BEVK, 1954, komercialist, Koper
3. Zvonko GRAHEK, 1924, upokojenec, Izola
4. Jožefa ŽAGAR, 1944, ekonomski tehnik, Piran
5. Mira PEČARIČ-VATOVEC, 1949, profesorica, Koper

5. Slovenska kmečka zveza
1. Stane KALUŽA, 1939, dipl. ekonomist, Postojna
2. Anton PEČOVNIK, 1944, dipl. živinozdravnik, Sežana
3. Evgen GERŽELJ, 1962, dipl. ing. kmetijstva, Dolenja vas
4. Vjanej VIČIČ, 1955, dipl. ing. kmetijstva, Sežana
5. Benjamin JOGAN, dr. med., 1926, zdravnik, Sežana

6. Socialistična zveza Slovenije SZDL
1. Silvano Sau, 1942, novinar, Koper
2. dr. Rudi KOCJANČIČ, 1939, višji predavatelj, Koper
3. Drago MISLEJ, 1950, novinar, Izola
4. dr. Duša KRNEL-UMEK, 1946, dr. etnologije, Portorož
5. Tihomir KOVAČIČ, 1948, strojni tehnik, Voglje

7. ZSMS
1. Franco JURI, 1956, profesor geografije, italijanščine, Koper
2. Sabrina PIRIH, 1965, organizatorica dela, Ilirska Bistrica
3. Boris KOČEVAR, 1962, dipl. ing. arhitekture, Piran
4. Branko KODRIČ, 1962, gimnaz. maturant, Koper
5. Irena HUSU, 1961, dipl. sociologinja, Sežana

8. Zeleni Slovenije
1. Žaro PREGEL, 1956, predmetni učitelj lik. in teh. vzgoje, Koper
2. Igor KRAŠOVEC, 1961, študent, Ilirska Bistrica
3. Sergej ŠLENC, 1928, upokojenec, Ilirska Bistrica
4. Maja BAVDAŽ, 1953, samostojni kulturni delavec, Hrvatini
5. Miroslav ZEI, 1914, profesor v pokoju, Portorož

9. Državljanska zelena lista
1. Mauricio OLENIK, 1961, ing. fizike, Izola
2. Jadranka VESEL, ekonomski tehnik, Izola
3. dr. Aleksander VUKOTIĆ,

7. dr. Jože LEP, 1928, univerz. prof., Limbuš
5. Slovenska demokratična zveza – SDZ
1. dr. Tilka KREN, 1936, dr. psihologije, Maribor
2. Ivan KEBRIČ, 1925, upokojenec, Maribor
3. Borut OSONKAR, 1966, študent, Fram
4. mag. Zoran KUS, 1955, mag. geografije, Maribor
5. Peter SAMEC, 1943, dipl. ing., Maribor
6. Stanislav HOLC, 1948, obrtnik, Maribor
7. Rudi KOS, 1921, višji komer., Maribor
6. Zveza za ohranitev enakopravnosti občanov
1. Miro VUJINOVIĆ, 1948, dipl. oec., Ljubljana
2. Veliša LAZOVIĆ, 1960, ekonomist, Kranj
3. Blagoje ZORIĆ, 1947, uslužbenec, Ljubljana
4. Budo DAMJANOVIĆ, 1953, delavec, Kranj
5. Radenko ŽIVANIĆ, 1963, delavec, Tržič
6. Radiš MATOVIĆ, 1955, delavec, Tržič
7. Jovčo SIMIĆ, 1941, gostinski delavec, Ljubljana
7. ZSMS
1. Andrej VERLIČ, 1959, politik, Maribor
2. mag. France PROSNIK, 1945, psiholog, Maribor
3. Karin JURŠE, 1965, absolventka EPF, Maribor
4. dr. Šime IVANJKO, 1940, univer. prof., Maribor
5. Sonja VIDMAR, 1965, ekonomist, Zg. Kungota
6. Andrej FIŠTRAVEC, 1957, dipl. soc., Bresternica
7. Jasmina VIDMAR, 1963, dipl. oec., Maribor
8. Neodvisna lista novih družbenih gibanj
1. Peter Tomaž DOBRILA, 1963, dipl. ing. elektrotehnike, Kamnica
2. Darka ZVONAR, 1955, novinar, Maribor
9. Slovenska obrtno podjetniška stranka
1. Janko RAZGORŠEK, 1953, kom. tehnik, Maribor
2. Andrej KLEMENČIČ, 1949, org., Maribor
3. Feliks VIDOVIČ, 1948, ing. el., Miklavž
4. Franc KRAJNC, 1937, tehnik, Maribor
5. Branko LAVRINC, 1952, strojni tehnik, Maribor
6. Valter PRISTOVNIK, 1942, finomehanik, Kamnica
7. Avgust HERIČKO, 1952, dipl. ing. gradb., Maribor
10. Slovenska kmečka zveza – SKZ
1. Branko LEDINEK, 1958, ing. kmetijstva, Hoče
2. Mirko LEMEŽ, 1925, kmetovalec, Maribor
3. Anton ŠKAMLEC, 1960, kmetovalec, Zg. Kungota
4. Milan KOCUTAR, 1928, kmetovalec, Pekre–Limbuš
5. Anton ŠTERN, 1941, kmetijski tehnik, Reka
6. Robert OŠLOVNIK, 1967, kmetijski tehnik, Zg. Velka
7. Rado LOBNIK, 1965, absolvent VAŠ, Orehova vas
11. Zveza društev upokojencev Maribor
1. Rafko ŽAGER, 1928, upokojenec, Maribor
2. Drago ŠORGO, 1932, upokojenec, Maribor
3. Tone DOBRAVC, 1917, upokojenec, Maribor
4. Cvetko SERGO, 1925, upokojenec, Maribor
5. Đorđe RADIĆ, 1932, zdravnik, Maribor
6. Anton TRSTENJAK, 1938, upokojenec, Pesnica
7. Martin KANŽIČ, 1919, upokojenec, Jarenina
12. Stranka demokratične prenove
1. Franc PIVEC, 1943, prof. filozofije in soc., Maribor
2. Tone VOGRINEC, 1942, direktor, Maribor
3. Vekoslava KRAŠOVEC, 1950, ekonomist, Maribor
4. dr. Matjaž MULEJ, 1941, prof., Maribor
5. Romana PAJENK, 1948, dipl. oec., Maribor
6. Aleksandra DOBIČ, 1971, dijakinja, Maribor
7. Boris SOVIČ, 1956, dipl. ing., Maribor
13. Državljanska zelena lista
1. Edvard KEGL, 1950, ing. gradb., Maribor
2. Vili REZMAN, 1954, dipl. filozof, Ruše
3. Marjanca MARKIČ, 1931, prof. bio., Maribor
4. Polona PIVEC, 1966, učitelj razrednega pouka, Maribor
14. Socialistična zveza Slovenije – Zveza socialistov – SZDL
1. Magda TOVORNIK, 1945, dipl. ing. kemije, Maribor
2. Zvezdodrag ŽLEBNIK, 1949, dipl. ing. stroj., Maribor
3. Jelka GORIŠEK, 1943, zdravnica – specialist infekto., Maribor
4. dr. Dušan RADONJIĆ, 1941, dr. ekonom. znanosti, Maribor
5. Jasna DOMINKO-BALOH, 1953, prof. pedagogike, Maribor
6. mag. Peter P. KLASINC, 1946, mag. informatike, prof. zgodovin., Maribor
7. Viljemka GODINA, 1951, ekonomist-raziskovalec, Maribor
15. Zeleni Slovenije – Zeleni
1. mag. Bojan BRUMEN, 1953, dipl. pedagog in psiholog, Maribor
2. Jasna KOZAR-HUTHEESING, 1952, slikarka-specialistka, Maribor
3. Mladen DESPOTOVIČ, 1971, dijak SERŠ, Skoke
4. Brigita ŽIBERNA, 1963, ekonomist, Maribor
5. Janez DREV, 1946, dipl. ing., Maribor
6. Gorazd LESJAK, 1953, org., Maribor
7. Marija SENEKOVIČ, 1931, upokojenka, Maribor
16. Lista posamičnih kandidatov
1. Borko DE CORTI, 1948, novinar, Maribor
2. Marijan ZAVIRŠEK, 1934, dipl. oec., Maribor

VOLILNA ENOTA: 10 VOLI SE 5 DELEGATOV
OBMOČJE: GORNJA RADGONA, LENDAVA, LJUTOMER IN MURSKA SOBOTA
1. Slovenska obrtno podjetniška stranka
1. Jože KRAMBERGER, 1933, el. ing., Murska Sobota
2. Marjan MAVCEC, 1959, les. tehnik, Gančani
3. Cveto KRIŽANIČ, mag., 1948, obrtnik, Boreci
4. Alojz PRELOG, 1942, obrtnik, Veržej
5. Vera BANFI, 1949, obrtnik, Črešnjevci
2. Slovenska obrtniška stranka
1. Jože CIPERLE, 1951, obrtnik, Dvorje
2. Aleš RIBNIKAR, 1935, klepar, Goriče
3. Frančiška HOČEVAR, 1935, kemijski tehnik, Kranj
4. Peter AHAČIČ, 1958, strojni mehanik, Goriče
5. Ignac SAJOVIC, 1954, tehnik, Kranj
3. Slovenski krščanski demokrati
1. Jože MAGDIČ, 1943, zdravnik-nevropsihiater, Rakičan
2. Tomislav NEMEC, 1962, ing. geodezije, Sp. Kamenščak
3. Ciril PUCKO, 1958, dipl. ekonomist, Turnišče
4. Andrija MAJIĆ, 1944, zdravnik, Radenci
5. Marija LAPOŠI, 1956, dipl. ekonomist, Krog
4. ZKS-Stranka demokratične prenove
1. Božo KUHARIČ, 1949, dipl. ekonomist, Murska Sobota
2. Gusti GROF, 1936, dipl. ekonomist, Murska Sobota
3. Marjan ŠIFTAR, 1950, dipl. pravnik, Ljubljana
4. Jože FARIČ, 1944, ekonomist, Tropovci
5. Franc ŠTIH, 1948, kmet, Noršinci
5. Zveza za ohranitev enakopravnosti občanov
1. Nebojša CEKIĆ, 1954, ing., Ljubljana
2. Dragan DANIČIĆ, 1958, uslužbenec, Ljubljana
3. Branko VUKELIĆ, 1954, delavec, Jesenice
4. Vojislav KOLARIĆ, 1948, prom. tehnik, Ljubljana
5. Živko NIKCEVIĆ, 1963, delavec, Tržič
6. Državljanska zelena lista
1. Slavko ŠVENDA, 1952, dipl. veterinar, Murska Sobota
2. Ludvik BRATUŠA, 1951, dipl. veterinar, Noršinci
3. Vlado BRATKOVIČ, 1959, gozd. tehnik, Lendava
4. Leon ALT, 1962, dipl. politolog, Lendava
7. Socialdemokratska zveza Slovenije
1. Josip KELEMEN, 1944, dipl. ekonomist, Murska Sobota
2. Tatjana DREXLER, 1949, ekonomist, Gornja Radgona
3. Vladimir KOLMANIČ, 1952, prof., Murska Sobota
4. Herman KISILAK, 1951, KV krojač, Serdica
5. Brigita KOREN, 1964, predm. učitelj, Lendava
8. Socialistična zveza Slovenije – SZDL
1. Geza FARKAŠ, 1948, učitelj, Murska Sobota
2. Dušan Žižek, 1948, dipl. ing. biologije, Radenci
3. Ljubica GAŠPARAC, 1949, zdravnik, Križevci
4. Milan UTRUŠA, 1952, gimn. maturant, Lendava
5. Irma BENKO, 1952, novinar, Murska Sobota
9. Slovenska kmečka zveza
1. Franc HORVAT, 1936, kmet, Tišina
2. Branko KAVČIČ, 1955, kmet, Gornji Ivanjci
3. Ivan ŠPILAK, 1945, kmet, Turnišče
4. Janko HALB, 1957, dipl. ekonomist, Pertoča
5. Jože BOJNEC, 1927, ing. kmetijstva, Lipa
10. Slovenska demokratična zveza
1. Lojze VOGRINČIČ, 1934, dipl. ing. agr., dipl. oec., Radenci
2. Anton PERŠAK, 1947, prof., književnik, Trzin
3. Branko ŽUNEC, 1953, novinar, Murska Sobota
4. Ivo ŽAJDELA, 1960, predm. učitelj, Ljubljana
5. Janez SCHROTT, 1948, prevajalec, Ljubljana
11. Zeleni Slovenije
1. Andrej KRALJ, mag., 1935, dipl. biolog. ing. živ. tehnol., Murska Sobota
2. Goran ŠOSTER, 1961, dipl. ekonomist, Ljutomer
3. Štefan SKLEDAR, 1965, dipl. etnolog in soc. kulture, Turnišče
4. Štefan SMEJ, 1952, prof. fil., etnolog, Murska Sobota
5. Vlado KRESLIN, 1953, uslužbenec, Ljubljana
12. ZSMS
1. Zdenka VIDOVIČ, 1952, dipl. ekonomist, Kuštanovci
2. Danilo TIRŠ, 1958, ek. tehnik, Radenci
3. Drago HORVAT, 1948, kadrovik, Gornja Radgona
4. Branko PAJŽLAR, 1962, politik, Murska Sobota
5. Roman KURONJA, 1965, ek. tehnik, Turnišče
13. Lista posamičnih kandidatov
1. dr. Štefan ŠPILAK, 1949, dr. ekonom. znanosti, Velika Polana
2. Jože ŠPILAK, 1934, obrtnik, Murska Sobota
3. Jože VIDIČ, 1938, politolog, Lendava

VOLILNA ENOTA: 11 VOLI SE 6 DELEGATOV
OBMOČJE: LENART, ORMOŽ, PTUJ, RUŠE IN SLOVENSKA BISTRICA
1. Socialdemokratska zveza Slovenije
1. dr. Katja BOH, 1931, sociolog, Bled
2. Avgust ZAVRNIK, 1961, dipl. ing., Pernica
3. Miran PRAJNC, 1953, sistemski analitik, Ruše
4. Stanko ŠERBELJ, 1923, tiskar, Slovenska Bistrica
5. Mirko GREGORIČ, 1930, dipl. ing. metalurgije, Sl. Bistrica
6. Miran KRAMER, 1953, strojevodja, Ruše
2. Socialistična zveza Slovenije – Zveza socialistov-SZDL
1. Leopold TURNŠEK, 1945, dipl. ing. agronomije, Sl. Bistrica
2. Tone SIMONIČ, 1938, mag. fitofarmacije, Ruše
3. Anton LUSKOVIČ, 1949, dipl. pravnik, Ormož
4. Marjan GOJKOVIČ, 1949, prof. matematike, Ptuj
5. Vida LIPOGLAV, 1947, predm. učiteljica, Zgornja Bistrica
3. Zeleni Slovenije
1. Boris GERL, 1935, mag. veterine, Ptuj
2. Stanko ŽUNEC, 1963, gimn. maturant, Ptuj
3. Alojz Sok, 1959, dipl. veterinar, Ormož
4. Vlado ČUŠ, 1957, prof. kineziologije, Ptuj
5. Robi GORJAK, 1969, študent, Ormož
6. Franc VINDIŠ, 1963, živilski tehnik, Turnišče
4. Državljanska zelena lista
1. Vladimir KOROŠEC, 1955, mag. geografije, Kidričevo
2. Ivan Potrč, 1937, dipl. ing. gozd., Ruše
3. Marjan TOŠ, 1957, predm. učitelj, Lenart
4. Jože PLETERŠEK, 1947, tekstilni tehnik, Mihovci
5. Slovenska kmečka zveza-SKZ
1. Ivan PUČNIK, 1927, kmetovalec, Slovenska Bistrica
2. dr. Ludvik TOPLAK, 1942, dipl. pravnik, Črnuče
3. dr. Jože BEŠVIR, 1931, dipl. veterinar, Ormož
4. Ivan ŠPINGLER, 1951, kmetijski tehnik, Lenart
5. Jože JURŠE, 1943, kmetovalec, Ruše
6. Miroslav TOMANIČ, 1937, dipl. veterinar, Ptuj
6. Zveza za ohranitev enakopravnosti občanov
1. Spasoje KOSORIĆ, 1941, ing., Ljubljana
2. Dragiša TOMIĆ, 1957, tehnik, Ljubljana
3. Miraš LAZOVIĆ, 1962, žerjavist, Ljubljana
4. Nedeljko MANDIĆ, 1958, Kamnik
5. Bogdan MATOVIĆ, 1951, delavec, Tržič
6. Nedeljko KOVIĆ, 1957, obrtnik, Polhov Gradec
7. Slovenska obrtno podjetniška stranka
1. Rihard AJD, 1944, komerc. tehnik, Sl. Bistrica
2. Janez GOMILŠEK, 1938, strojni tehnik, Krčevina pri Ptuju
3. Edi VOLJČ, 1939, stavb. klepar, Ormož
4. Mirko ŠIJANEC, 1940, Benedikt
5. ANTON POKERŽNIK, 1938, strojni ključavničar, Selnica ob Dravi
6. Slavko ŠTAMBERGER, 1940, ekonomski tehnik, Središče ob Dravi
8. Demokratična zveza Kosova iz Ljubljane
1. Marjana RAFOLT, 1944, dipl. pravnica, Ruše
2. Fadil BAJRAMI, 1960, dipl. oec., Domžale
9. Slovenska obrtniška stranka
1. Janez HAFNER, 1950, strojni tehnik, Žabnica
2. France ŠNEDIC, 1950, elektrotehnik, Tržič
3. Jurij KRIŽNAR, 1949, strojni tehnik, Škofja Loka
4. Stanko KERN, 1941, ing. čevljarstva, Kranj
5. Barbara HOČEVAR, 1969, študentka, Kranj
6. Alojz GRMEK, 1937, ing. strojništva, Kranj
10. Slovenska demokratična zveza-SDZ
1. prof. dr. Peter JAMBREK, 1940, univer. prof., Bled
2. Zdenko REBERC, 1933, dipl. ing. arh., Ptuj
4. Milan DOBLEKAR, 1921, upokojenec, Ptuj
4. Igor TUMPEJ, 1962, študent, Ptuj
5. Alojz KUHL, 1957, ključavničar, Sl. Bistrica
11. ZSMS
1. Bogomir VAUPOTIČ, 1963, absol. PA, Grajena
2. Zvonko POTOČNIK, 1948, učitelj, Sl. Bistrica
3. Breda SLAVINE, 1962, politik, Lenart
4. Emil MESARIČ, 1960, obrtnik, Ptuj
5. Milorad PEŠIČ, 1962, dipl. pravnik, Ptuj
6. Vladimir Fridl, 1962, gimn. maturant, Hajdina
12. Slovenski krščanski demokrati
1. Josip ČAČKOVIĆ, dr. med., 1938, zdravnik, Ptuj
2. Jakob EMERŠIČ, 1940, profesor, Ptuj
3. Branka SOK, 1962, dipl. oec., Ormož
4. Srečko SRŠAK, 1938, dipl. psiholog, Sl. Bistrica
5. Jože RAJŠP, 1957, mizarski tehnik, Lenart
6. Marijan LUŠICKY, 1953, živinozdravnik, Ruše
13. Stranka demokratične prenove
1. Miran POTRČ, 1938, dipl. pravnik, Ljubljana
2. Stanko BRODNJAK, 1950, dipl. pravnik, Ptuj
3. dr. Terezija ŠTEFANČIČ, 1936, dr. kmetijskih znanosti, Ormož
4. Metka PUKLAVEC, 1945, dipl. ing. kem. tehnologije, Ptuj
5. Branko VASA, 1937, prof. obrambe in zaščite, Sl. Bistrica
6. Matija GJERKEŠ, 1945, prof. sociologije, Lenart

VOLILNA ENOTA: 12 VOLI SE 6 DELEGATOV
OBMOČJE: CELJE, SLOVENSKE KONJICE, LAŠKO, ŠENTJUR PRI CELJU, ŠMARJE PRI JELŠAH
1. Sociademokratska zveza Slovenije
1. Vitodrag PUKL, 1930, samostojni odvetnik, Celje
2. Rudolf PETAN, 1949, dipl. ing. strojništva, Slovenske Konjice
3. Albert LESKOŠEK, 1935, stroj. tehnik, Celje
4. Alojz KOVŠE, 1953, ing. el., Slovenske Konjice
5. Mirko KRANJC, 1942, tehnik, Celje
6. Anton SLATENŠEK, 1949, strojevodja, Šentjur pri Celju
2. ZKS-Stranka demokratične prenove
1. Štefan KOROŠEC, mag., 1938, mag. ekonom. znanosti, Ljubljana
2. Željko CIGLER, 1958, dipl. politolog, Celje
3. Aleš ILC, 1947, dipl. pravnik, Celje
4. Franci ZIDAR, 1949, prof. zgodovine in geografije, Šmarje pri Jelšah
5. Duško KOS, 1960, dipl. sociolog, Celje
6. Majda GROLEGER, 1942, pravnik, Slovenske Konjice
3. Slovenska kmečka zveza
1. Franc POTOČNIK, 1955, dipl. ing. kmetijstva, Lesično
2. Ivan PEVEC, 1953, kmet, Ponikva
3. Zdravko BRGLEZ, 1954, dipl. ing. kmetijstva, Ponikva
4. Jože MARGUČ, 1948, kmet, Loče
5. Peter VRISK, 1961, dipl., ing. kmetijstva, Vojnik
6. Miloš VERŠEC, 1919, kmet, Rimske Toplice
4. Slovenski krščanski demokrati
1. Janez LAMPRET, 1932, dipl. pravnik, Celje
2. Franc KOVAČIČ, 1929, dipl. gradb. ing., Celje
3. Danica KNAPIČ-NAGODE, dr. med., 1955, zdravnica, Šmarje pri Jelšah
4. Janez BELEJ, 1957, strojni tehnik, Laško
5. Simon ZDOLŠEK, 1965, abs. II. stop. Tehn. fak., Maribor, Šentjur pri Celju
6. Stane PAVRIČ, 1946, elektroinženir, Slovenske Konjice
5. Državljanska zelena lista
1. Peter KAVALAR, 1939, novinar, Celje
2. Milan ŠTRAUS, 1950, navigator, Celje
3. Silva MASTNAK, 1960, ekon. tehnik, Celje
4. Rado BUŽAN, 1931, pravnik, Škofja vas
6. ZSMS
1. Mojmir OCVIRK, 1961, dipl. politolog, Celje
2. Janez SODRŽNIK, 1964, dipl. obramboslovec, Ljubljana
3. Borut ALUJEVIČ, 1942, dramski igralec, Celje
4. Janez KUKOVIČ, 1962, prodajalec, Šentjur pri Celju
5. Igor GOBEC, 1966, študent, Pristava
6. Gordana STEFANOVIČ-ERJAVEC, 1957, dipl. ekonomistka, Celje
7. Socialistična zveza Slovenije-SZDL
1. Slavko PEZDIR, 1951, prof. slov. jezika in primer. knjiž., Celje
2. Jože BOŽIČEK, 1947, steklobrusilec, Kozje
3. Bojan FIJAVŽ, 1951, gimn. maturant, Zreče
4. Aleksandra GAJŠEK-KRAJNC, 1952, dipl. psiholog, Celje
5. Miro MASTNAK, dr., prof., mdr. social. znanosti, Maribor
6. Franc KADUNC, 1955, novinar, Radeče
8. Zeleni Slovenije
1. Jožef JARH, 1946, prof. strojništva, Celje
2. Stanislav PIRNAT, 1942, prof. mat. in fizike, Celje
3. Milko MIKOLA, 1946, mag. zgodovine, Celje
4. Božidar Jurko, 1957, stroj. tehnik, Celje
5. Bojan ŠALAMON, 1950, stroj. tehnik, Griže
6. Milan KOVAČIČ, 1953, elektrotehnik, Celje
9. Slovenska demokratična zveza
1. Miro GRADIČ, 1942, pravnik, Celje
2. Marko KOS, dr. 1925, sam. raziskov. in publ., Ljubljana
3. Jože BARAGA, 1938, gradb. tehnik, Slovenske Konjice
4. Viljem ULAGA, 1938, učitelj prakt. pouka, Laško
5. Franc ZABUKOŠEK, dr. med., 1938, dipl. stomatolog, Šentjur pri Celju
6. Peter VOLASKO, 1964, študent – abs. sociologije Celje
10. Zveza za ohranitev enakopravnosti občanov
1. Slavko OŽBALT, 1940, dipl. ing., Ljubljana
2. Miodrag ĐORĐEVIĆ, 1958, delavec, Domžale
3. Branislav GOLUBOVIĆ, 1940, upokojenec, Škofja Loka
4. Milun RADIĆ, 1950, delavec, Škofja Loka
5. Dragoljub STOJKOVIĆ, 1937, delavec, Škofja Loka
6. Milan MISIMOVIĆ, 1954, delavec, Škofja Loka
11. Slovenska obrtniška stranka
1. Stojan POVH, 1954, obrtnik, Celje
2. Travica GREŠAK-MALEŠ, 1941, dipl. ing. arh., Laško
3. Mateja FAZARINC-POVH, 1961, odvetnik, Celje
4. Zlatko VITANC, 1939, obrtnik, Ljubno
5. Jože SITAR, 1956, mizar, Šenčur
6. Matija BENEDIČIČ, 1957, obrtnik, Kranj

VOLILNA ENOTA: 13 VOLI SE 4 DELEGATE
OBMOČJE: MOZIRJE, VELENJE IN ŽALEC
1. ZKS – stranka demokratične prenove
1. dr. Stane PEJOVNIK, 1946, doktor kemijskih znanosti, Ljubljana
2. Irena BRLOŽNIK, 1947, kemijski tehnik, Titovo Velenje
3. Ivo KOS, 1939, gradbeni tehnik, Nazarje
4. Rudi UDRIH, 1947, dipl. ing. strojništva, Braslovče
2. Neodvisna lista novih družbenih gibanj
1. Ignac KRIVEC, 1960, ing. gradbeništva, Braslovče
2. Jože VOGRINC, 1953, asistent stažist, Ljubljana
3. Slovenski krščanski demokrati
1. Anton SKORNŠEK, 1947, elektrotehnik, Šoštanj
2. Štefan MATJAŽ, 1958, gimnazijski maturant, Ljubno ob Savinji
3. Janez CUKJATI, dr. med., 1940, zdravnik, Polzela
4. Marta REPENŠEK, 1963, ekonomist, Mozirje
4. Slovenska kmečka zveza
1. dr. Franc ZAGOŽEN, 1942, dipl. ing. kmetijstva, univerzitetni profesor, Šmartno ob Dreti
2. Jože ČETINA, 1941, kmet., Šempeter
3. Ivo ZAGOŽEN, 1942, dipl. živinozdravnik, Titovo Velenje
4. Edi JURJEVEC, 1963, ing. kmetijstva-kmet, Ljubno
5. Socialdemokratska zveza Slovenije
1. Silvester DREVENŠEK, 1950, organizator dela, Celje
2. Bogdan MENIH, dr. med., 1938, zdravnik, Topolšica
3. Zdenka JAKOPANEC, 1951, dipl. pravnica, Titovo Velenje
4. Janko GEDLIČKA, 1947, dipl. pravnik, Polzela
6. ZSMS
1. Vinko VASLE, 1949, dipl. novinar, Ljubljana
2. Rade RAKUN, 1939, dipl. ing. organizacije dela, Mozirje
3. Mojca PEŠEC, 1965, strokovna sodelavka ORC FSPN, Žalec
4. Vojko ZUPANC, 1964, dipl. novinar, Griže
7. Slovenska demokratična zveza
1. dr. Rajko PIRNAT, 1951, doktor pravnih znanosti, Ljubljana
2. Borut KORUN, dr. stom., 1946, stomatolog, Titovo Velenje
3. Milan DOBNIK, 1945, profesor, Griže
4. Peter JEŽ, 1928, kmet, Luče
8. Socialistična zveza Slovenije – SZDL
1. Martin BUDNA, 1941, učitelj, Titovo Velenje
2. Viljem PETEK, 1933, Prebold
3. Jože KUMER, mag., 1945, dipl. ing. agronomije, Mozirje
4. Janko LUKNER, 1953, sociolog, Šoštanj
9. Slovenska obrtniška stranka
1. Ivan KREFL, 1949, dipl. strojni inženir, Nazarje
2. Albert LONČAR, 1949, tekstilni tehnik, Mozirje
3. Stane FILČIČ, 1938, klepar, Nazarje
4. Venčeslav USAR, 1937, obrtnik, Mozirje
10. Zveza za ohranitev enakopravnosti občanov
1. Dragiša LAZOVIĆ, 1953, dizajner, Kranj
2. Miloš NENEZIĆ, 1957, delavec, Kranj
3. Miomir POPOVIĆ, 1961, delavec, Koper
4. Drago PLAVŠIČ, 1953, delavec, Tržič
11. Zeleni Slovenije
1. Vane GOŠNIK, 1953, sociolog, Titovo Velenje
2. Peter REZMAN, 1956, elektrotehnik, Šoštanj
3. Nataša JAN, 1964, dipl. biologinja, Griže
4. Zdenka IKOVIC, 1955, uslužbenka, Solčava

VOLILNA ENOTA: 14 VOLI SE 5 DELEGATOV
OBMOČJE: BREŽICE, HRASTNIK, KRŠKO, SEVNICA, TRBOVLJE IN ZAGORJE OB SAVI.
1. Slovenska demokratična zveza – SDZ
1. Samo FAKIN, dr. med., 1957, zdravnik, Trbovlje
2. Martin ŠOŠKO, 1954, profesor, Brežice
3. Jože MAURER, 1939, defektolog, Sevnica
4. Franc PIBERNIK, 1929, glasbenik, Ljubljana
5. Zvonimir BLAŽEVIĆ, dr. med., 1939, kirurg, Brežice
2. ZKS – Stranka demokratične prenove
1. Franc PIPAN, 1941, dipl. pravnik in dipl. pol., Sevnica
2. Miloš PROSENC, 1938, učitelj, Kisovec
3. Breda MIJOVIĆ, 1948, dipl. ekonomist, Sevnica
4. Borut MOKROVIĆ, 1946, dipl. ing. stroj., Dobova
5. Slavko STOŠICKI, 1954, dipl. ing. stroj., Trbovlje
3. Demokratična zveza Kosova iz Ljubljane
1. Haliti BAJREKTARI, 1954, gr. tehnik, Krško
2. Nebih ZENELI, 1959, trgovec, Brežice
4. Socialistična zveza Slovenije – Zveza socialistov – SZDL
1. Martin MLINAR, 1935, ekonomist, Dol pri Hrastniku
2. Slavko SUŠIN, dr. med., 1938, zdravnik-specialist, Brežice
3. Alojz VILČNIK, 1943, soc. delavec, Sevnica
4. Ciril UREK, 1941, ing. organiz. dela, Trbovlje
5. Franc RAKAR, 1934, predmetni učitelj, Brestanica
5. Slovenski krščanski demokrati
1. Ciril KOLEŠNIK, 1950, prostorski planer, Brežice
2. Andrej DOLŠINA, 1952, veterinarski tehnik, Izlake
3. Jožef RUTAR, 1939, dipl. pravnik, Brežice
4. Andrej MARTINC, 1936, obrtnik, Krško
5. Branko ARNŠEK, 1956, gradbeni ing., Trbovlje
6. ZSMS
1. Janez KOPAČ, 1961, dipl. ekonomist, Ljubljana–Medno
2. Branko ŽIBRET, 1964, dipl. ekonomist, Krško
3. Matjaž ŠVAGAN, 1963, elektrotehnik, Izlake
4. Janez URBANČ, 1957, podjetnik, Podbočje
5. Marjan ŠETINC, mag., 1949, mag. socialne psihologije, Ljubljana
7. Socialdemokratska zveza Slovenije
1. Slavko KMETIČ, 1951, strojevodja, Trbovlje
2. Jurica GRAKALIĆ-MILANOV, prof., 1946, profesor, Brežice
3. Alojz PAVLOVIČ, 1952, komercialni tehnik, Zagorje ob Savi
4. Danilo PEČNIK, 1930, strojni tehnik, Brežice
5. Vladimir ZAKŠEK, 1937, strojni tehnik, Brežice
8. Državljanska zelena lista
1. Ciril BAŠKOVIČ, 1947, dipl. politolog, Ljubljana
2. Bosiljka MIČOVIĆ, 1939, stomatolog, Trbovlje
3. Vinko ŠEŠKO, 1937, dipl. ing. gozdarstva, Sevnica
9. Slovenska kmečka zveza – SKZ
1. Anton KORŠIČ, 1956, ing. kmetijstva, Artiče
2. Anton PRESKAR, 1961, dipl. ing. kmetijstva, Globoko
3. Franc ZORE, 1945, kmet, Bizeljsko
5. dr. Mirko LESKOŠEK, 1923, dipl. ing. kmet., Ljubljana–Bežigrad
10. Zeleni Slovenije – Zeleni
1. Ivan TOMŠE, 1942, predmetni učitelj, Brežice
2. Marinka DRAKSLER, mag., 1943, mag. fizike, Kisovec
3. Janez BIZJAK, 1943, dipl. ing. arh., Bled
4. Vida BAN, 1952, strokovna delavka, Krško
5. Alfred ŽELEZNIK, 1954, novinar, Boštanj
11. Slovenska obrtniška stranka
1. Stanislav ZIDAR, 1950, strojni inženir, Zagorje ob Savi
2. Tone MARKIČ, 1941, rezkalec, Naklo
3. Vido NOVAK, 1962, kmet, Cerklje
4. Janez REPOVŽ, 1946, strojni ključavničar, Naklo
5. Franc KRČ, 1937, kmet, Kranj
12. Zveza za ohranitev enakopravnosti občanov
1. Duško MIHAILOVIĆ, 1935, dipl. ing., Ljubljana
2. Branko SIMIĆ, 1954, komercialist, Ljubljana
3. Izet VUKALIĆ, 1961, voznik, Jesenice
4. Slavko KUKIĆ, 1954, delavec, Tržič
5. Miroslav BOGOSAVLJEVIĆ, 1954, delavec, Domžale

VOLILNA ENOTA: 15 VOLI SE 1 DELEGAT
OBMOČJE: NARODNOSTNO MEŠANA OBMOČJA ZA VOLITVE DELEGATA ITALIJANSKE NARODNOSTI
1. Lista posamičnih kandidatov
1. Sandro KRAVANJA, 1961, uslužbenec, Piran
2. Rosanna VUK, 1952, uslužbenka, Piran
3. Roberto BATTELLI, 1954, novinar, Koper

VOLILNA ENOTA ŠTEVILKA: 16 VOLI SE 1 DELEGAT
OBMOČJE: NARODNOSTNO MEŠANO OBMOČJE OBČINE LENDAVA IN MURSKA SOBOTA
Lista posamičnih kandidatov
1. Evgen SZEP, 1959, dipl. ing. kmetijstva Dolga vas
2. Tibor FULE, 1946, dipl. politolog, Lendava
3. Hermina LASZLO, 1962, prof. madžarskega jezika, Genterovci
4. Maria POZSONEC, 1940, učiteljica madžarskega jezika, Dolga vas
5. Štefan BERKE, 1941, predmetni učitelj, Lendava
6. Lajos BENCE, 1956, prof. madžarskega jezika, Lendava

KANDIDATI ZA ZBOR OBČINE SKUPŠČINE REPUBLIKE SLOVENIJE NA VOLITVAH 8. APRILA 1990

Opomba: V vsaki volilni enoti se voli enega delegata.
VOLILNA ENOTA: 1
OBMOČJE: AJDOVŠČINA
1. Boris JEŽ, 1959, dipl. ing. agronomije, Lokavec (DEMOS-Združena opozicija)
2. Goran KODELJA, 1963, dipl. oec., Vipava (ZSMS Ajdovščina)
3. Grozdan ŠINIGOJ, 1936, dipl. pravnik, Ajdovščina (občinski komite ZKS Ajdovščina, Občinska konferenca SZ Ajdovščina)
VOLILNA ENOTA: 2
OBMOČJE: BREŽICE
1. Anton ZORKO, 1940, sociolog, Brežice (Občinska konferenca SZDL Brežice)
2. Stane ILC, 1934, pravnik, Krška vas (Osnovna organizacija ZKS Brežice II)
3. Niko RAINER, 1956, dipl. ing. gozdarstva, Cerklje ob Krki (Slovenska demokratična zveza Brežice (DEMOS) Občinski odbor Brežice)
4. Jože VOVK, 1939, kmetijski tehnik, Brežice (Kmečka zveza Slovenije TP Brežice)
5. Anton LIPEJ, 1933, dipl. ing. gozdarstva, Brežice (Slovenski krščanski demokrati, Odbor Brežice)
6. Florjan BERGANT, 1947, učitelj, Brežice (Občinska konferenca ZSMS Brežice in Zeleni Brežice)
7. Vinko ŠUŠTERIČ, 1933, mag. kem. tehnologije, Brežice (Slovenska demokratična zveza, Socialdemokratska zveza Slovenije, Slovenski krščanski demokrati, Slovenska kmečka zveza, Zeleni Slovenije (DEMOS-Združena opozicija)
8. Gvido FILIPČIČ, 1940, kmetovalec, Brežice (Slovenska demokratična zveza, Socialdemokratska zveza Slovenije, Slovenski krščanski demokrati, Slovenska kmečka zveza, Zeleni Slovenije (DEMOS-Združena opozicija)
VOLILNA ENOTA: 3
OBMOČJE: DEL OBČINE CELJE, KRAJEVNE SKUPNOSTI CENTER, DEČKOVO NASELJE, DOLGO POLJE, K. D. KAJUH, SAVINJA, MEDLOG, LAVA, OSTROŽNO, GABERJE, ALJAŽEV HRIB IN SLAVKO ŠLANDER
1. Edvard STEPIŠNIK, 1943, ing. živilske tehnologije, Celje (KK (SZDL K. D. Kajuh in IO preds. OK SZDL Celje)
2. Ivan ČERNEJ, 1935, dipl. veterinar, Celje (DEMOS-Združena opozicija)
3. Friderik DOSEDLA, 1941, predmetni učitelj, Celje (OK ZSMS Celje)
4. Tone ZIMŠEK, 1940, mag. poslovnih znanosti, Celje (Danica Homan)
5. Marjan AŠIČ, 1943, dipl. pravnik, Celje (KK SZDL Ostrožno)
6. Stana TILINGER, 1952, dipl. ekonomist, Celje (Občinski komite ZKS Celje)
VOLILNA ENOTA: 4
OBMOČJE: DEL OBČINE CELJE, KI OBSEGA KS TEHARJE, ŠTORE, SVETINA, POD GRADOM, LJUBEČNA, ŠKOFJA VAS, VOJNIK, STRMEC, DOBRNA, FRANKOLOVO, ŠMARTNO V ROŽNI DOLINI, TRNOVLJE, NOVA VAS IN HUDINJA
1. Anton ROJEC, 1937, dipl. jus., Celje (DEMOS-Združena opozicija)
2. Konrad PLAUŠTAJNER, mag. prava, 1941, Škofja vas (Slovenska demokratična zveza območ. odbor)
3. Albin COCEJ, 1941, dipl. oec., Vojnik (IO Predsedstva OK SZDL Celje)
4. Robert POLNAR, 1960, gimn. maturant, Šentjur pri Celju (OK ZSMS Celje)
5. Viktor KRAJNC, 1951, profesor, Celje (Obč. kom. ZKS Celje in KK SZDL Škofja vas)
VOLILNA ENOTA: 5
OBMOČJE: CERKNICA
1. Leopold FRELIH, 1945, agronom (Zadružna zveza Slovenije, OK ZKS-SDP Cerknica)
2. Branko TROHA, 1950, prof. zg. in soc. (OK SZDL Cerknica, KK SZDL Loška dolina)
3. Leopold OBLAK, 1949, dipl. oec. (Kovinoplastika Lož, KK SZDL Cerknica)
4. Jože FRANK, 1944, politolog (Družbeni pravobranilec samoupravljanja Postojna, OK ZKS-SDP Cerknica)
5. Janez Vilibald KOROŠEC, 1939, mizar, samostojni obrtnik (DEMOS)
VOLILNA ENOTA: 6
OBMOČJE: ČRNOMELJ
1. Igor FORTUN, 1963, dipl. pravnik, Črnomelj (OK ZSMS Črnomelj)
2. Ferdinand KOROŠEC

6. Milan ŠTANCER, 1932, propagandist, Maribor (OO ZK KS Boris Kidrič)
7. Rajko KRAMBERGER, 1927, dipl. pravnik, Maribor (Mestan konferenca SZ Maribor)
VOLILNA ENOTA: 39
OBMOČJE: DEL OBČINE MARIBOR, KS D. KOBALA, DVORJANE, GREENWICH, H. VOJKA, J. LAČKO, KORENA, MALEČNIK, MELJE, KOŠAKI, PERNICA, RUPERČE, SP. DUPLEK, T. ČUFAR, VURBERK, ZG. DUPLEK, A. MAJERIČ, J. FLANDER, A. BESEDNJAK
1. Jože PROTNER, 1944, mag. agr. znanosti, Maribor (ZSMS Maribor)
2. Ivan BUKOVNIK, 1952, dipl. pravnik, Pernica (DEMOS – združena opozicija, Srečko Pikuš)
3. Metka Roksandić, 1950, org. dela, Maribor (MK Socialistične zveze Maribor)
4. Srečko BERK, 1956, pravnik, Maribor (Biserka Stergar)
5. Drago CARTL, 1953, ekonomist, Maribor (Ivan Bukovnik)
VOLILNA ENOTA: 40
OBMOČJE: DEL OBČINE MARIBOR, KS DUŠAN KVEDER TOMAŽ, FRANC ROZMAN STANE, FRANC ZALAZNIK LEON, HEROJA ŠERCERJA, IVAN ZAGERNIK JOCO, LIMBUŠ, PEKRE, POHORSKI BATALJON, PROLETARSKIH BRIGAD, RADVANJE IN SLAVKO ŠLANDER
1. Anton PARTLJIČ, 1940, umetniški vodja gledališča, Maribor (RK ZSMS Ljubljana)
2. Marija ARKO, 1940, dipl. pravnik, Maribor (MK Socialistične zveze Maribor)
3. Demetrij ZAGRAJŠEK, 1948, dipl. oec., Maribor (Preds. OK ZKS-SDP Maribor–Tabor)
4. Vekoslav JALUŠIČ, 1939, predmetni učitelj, Maribor (Krajevna konf. socialistične zveze)
5. Roman LELJAK, 1964, direktor, Maribor (Stanislav Sredt, DEMOS)
VOLILNA ENOTA: 41
OBMOČJE: DEL OBČINE MARIBOR, KS FRAM, HOČE RAZVANJE, MARTIN KONŠAK, MIKLAVŽ, OREHOVA–HOTINJA VAS, RAČE, REKA POHORJE, ROGOZA, SILVIRA TOMASINI, SKOKE, SLAVA KLAVORA, SLIVNICA, STARŠE, DOBROVCI, DRAVSKI DVOR, BRUNŠVIK, MARJETA–TRNIČE, PREPOLJE, LOKA–ROŠNJA IN ZLATOLIČJE
1. Gorazd KAPUN, 1940, dipl. org. dela, Skoke (Samoup. organi KS Miklavž in KS Skoke)
2. Albin HOJNIK, 1950, dipl. oec., Fram (MK Socialistične zveze Maribor)
3. Venčeslav OGRINC, 1955, predmetni učitelj, Hoče (Svet KS Hoče)
4. Drago CAFNIK, 1954, gimn. maturant, Maribor (SO Maribor–Tezno)
5. Marjan MLAKER, 1945, stomatolog, Razvanje (Petek Mojca, DEMOS)
6. Ivan RADOLOVIĆ, 1960, predmetni učitelj, Hoče (MK ZSMS Maribor)
VOLILNA ENOTA: 42
OBMOČJE: METLIKA
1. Slavko DRAGOVAN, 1961, ing. agronomije, Metlika (Nemanič Stanko, Božakovo št. 21, Metlika
2. Silvo ŠTUBLJAR, 1963, strojni ključavničar, Metlika (OK ZSMS Metlika)
3. Nikola LADIKA 1942, dipl. ekonomist, Metlika (OKZKS Metlika in OK SZ Metlika)
4. Milan TRAVNIKAR, 1952, tekstilni ing., Metlika (Srečko Šuštar, Županičeva 10, Metlika)
VOLILNA ENOTA: 43
OBMOČJE: MOZIRJE
1. Anton ŽUNTER, dr. med., 1949, zdravnik, Nizka (DEMOS Mozirje)
2. Anton VRHOVNIK, 1945, dipl. oec., Mozirje (ZKS SDP Mozirje)
3. Zdravka HRIBERŠEK–LADINEK, 1962, viš. uprav. del., Varpolje (ZSMS Mozirje)
VOLILNA ENOTA: 44
OBMOČJE: DEL OBČINE MURSKA SOBOTA, KI OBSEGA OBMOČJE KRAJEVNIH SKUPNOSTI ALIJA KARDOŠA, BORISA KIDRIČA, LENDAVSKA, PARK, PARTIZAN, TUROPOLJE, BAKOVCI, ČERNELAVCI, KROG, RAKIČAN, BELTINCI, BRATONCI, DOKLEŽOVJE, GANČANI, IŽAKOVCI, LIPA, LIPOVCI, MELINCI, GERDEROVCI IN TIŠINA
1. Vili ŽIŽEK, 1935, samostojni obrtnik, Murska Sobota (SDZS – Demos Murska Sobota)
2. Rudi CIPOT, 1949, profesor, Brezovci (Občinska konferenca Socialistične zveze Murska Sobota in ZKS – Stranka demokratične prenove Murska Sobota)
VOLILNA ENOTA: 45
OBMOČJE: DEL OBČINE MURSKA SOBOTA, KI OBSEGA OBMOČJE KRAJEVNIH SKUPNOSTI BOGOJINA, BODONCI, ZENKOVCI, CANKOVA, GORNJI PETROVCI, GRAD, KRIŽEVCI, KUZMA, MAČKOVCI, MARTJANCI, MORAVSKE TOPLICE, TEŠANOVCI, PROSENJAKOVCI, RATKOVCI, SELO–FOKOVCI, BREZOVCI, PUCONCI, PERTOČA, ROGAŠEVCI, ČEPINCI, HODOŠ IN ŠALOVCI
1. Karel FRANKO, 1919, kmet, Puconci (Demos – združena opozicija)
2. Janez ŠTOTL, 1949, dipl. ekon., Murska Sobota (Občinska konferenca SZ Murska Sobota)
3. Franc HORVAT, 1952, zobozdravnik, Bogojina (Demos – združena opozicija)
VOLILNA ENOTA: 46
OBMOČJE: DEL OBČINE NOVA GORICA, KI OBSEGA OBMOČJE KRAJEVNIH SKUPNOSTI NOVA GORICA, SOLKAN, ROŽNA DOLINA, DROMBERK, ŠEMPETER, VRTOJBA, PEMPAS, OSEK IN OZELJAN
1. Sergij PELHAN, 1939, prof. sociologije, Nova Gorica (ZKS-Stranka demokratične prenove)
2. Aleksander LOVEC, 1942, ekonomist, Volčja Draga (ZSMS)
3. Tomaž MARUŠIČ, 1932, odvetnik, Solkan (Slovenska kmečka zveza – SKZ)
VOLILNA ENOTA: 47
OBMOČJE: DEL OBČINE NOVA GORICA, KI OBSEGA OBMOČJE KRAJEVNIH SKUPNOSTI DOBROVO, KOJSKO, MEDANA, KANAL, DESKLE–ANHOVO, ROČINJ, LIG, KAMBERŠKO, AVČE, LEVPA, KAL NAD KANALOM, GRGAR, BANJŠČICE, GRGARSKE RAVNE, LOKOVEC, ČEPOVAN, RAVNICA, TRNOVO, LOKVE, OPATJE SELO, KOSTANJEVICA, SEL ANA KRASU, VOJŠČICA, TEMNICA, MIREN, RENČE, BUKOVICA, VOGRSKO, BILJE, PRVAČINA, DORNBERK, BRANIK IN GRADIŠČE
1. Aljoša HUMAR, 1949, strojni ing., Nova Gorica (ZSMS)
2. Bruno PODVERSIC, 1926, upokojenec, Dobrovo v Brdih (Slovenska kmečka zveza – SKZ)
3. Stanislav DEBELJAK, 1942, mag. ekonomije, Solkan (ZKS-Stranka demokratične prenove)
VOLILNA ENOTA: 48
OBMOČJE: OBMOČJE KRAJEVNIH SKUPNOSTI BELA CERKEV, BRŠLJIN, BRUSNICE, BUČNA VAS, NOVO MESTO-CENTER, DOLŽ, GABRJE, LOČNA–MAČKOVEC, MALI SLATNIK, MESTNE NJIVE, OREHOVICA, OTOČEC, PODGRAD, STOPIČE, ŠENTJERNEJ, ŠKOCJAN, ŠMARJETA IN ŽABJA VAS
1. Marjan DVORNIK, 1949, dipl. ing. strojništva, Novo mesto (Demos-združena opozicija, Slovenski krščanski demokrati Ljubljana)
2. Janez BAJUK, 1949, dipl. ekonomist, Novo mesto (Občinska konferenca SZDL Novo mesto)
3. Brane PENCA, 1958, gradbeni ing., Dol. Mokro polje (svet krajevne skupnosti Orehovica)
4. Miroslav BERGER, 1946, dipl. pravnik, Novo mesto (GIP Pionir Novo mesto – OO ZK DSSS)
5. Jože FLORJANČIČ, 1946, dipl. pravnik, Novo mesto (Krajevna konferenca socialistične zveze Bučna vas)
VOLILNA ENOTA: 49
OBMOČJE: OBMOČJE KRAJEVNIH SKUPNOSTI BIRČNA VAS, DOLENJSKE TOPLICE, DRSKA, GOTNA VAS, HINJE, KANDIJA-GRM, MAJDE ŠILC, MIRNA PEČ, PREČNA, REGRČA VAS, STRAŽA, ŠMIHEL, URŠNA SELA IN ŽUŽEMBERK
1. Stanislav BEVC, 1956, dipl. kmetijski ing., Mirna peč (Slovenska kmečka zveza Ljubljana, Demos-združena opozicija)
2. Frančišek BORŠAN, 1944, dipl. ekonomist, Novo mesto (Občinski komite ZKS Novo mesto)
3. Janez HROVATIČ, 1937, ing. gradbeništva, Novo mesto (Svet krajevne skupnosti Kandija–Grm)
4. Frančišek SMOLIC, 1937, dipl. pravnik, Novo mesto (Zveza društev civilnih invalidov vojne SR Slovenije, Ljubljana)
5. Mojca NOVAK, 1959, gimnazijski maturant, Novo mesto (Občinska konferenca ZSMS Novo mesto)
VOLILNA ENOTA: 50
OBMOČJE: ORMOŽ
1. dr. Slavko GREGUREC, 1948, dipl. ekonomist, Ormož (DEMOS-združena opozicija)
2. Franc KRIŽMANČIČ, 1936, ekonomist, Ormož (Socialistična zveza Ormož)
VOLILNA ENOTA: 51
OBMOČJE: MARIBOR-PESNICA
1. Marij TANCER, 1932, predmetni učitelj, Sladki vrh (ZKS-SDP in SZS)
2. Ivan MESIČEK, 1933, upokojeni profesor, Pesnica (DEMOS)
VOLILNA ENOTA: 52
OBMOČJE: PIRAN
1. Vojka ŠTULAR, 1946, profesor, Lucija (ZKS-Stranka demokratične prenove)
2. Boris VUK, 1948, programer, Piran (OK ZSMS Piran)
3. Božidar JEVŠEVAR, 1920, profesor, Lucija (DEMOS-Združena opoziciija)
VOLILNA ENOTA: 53
OBMOČJE: POSTOJNA
1. Vladimir SLEJKO, 1955, ekonomist, Postojna (Občinska konferenca ZSMS Postojna)
2. Janez SEDEJ, 1934, dipl. gozdarski ing., Hruševje
3. Jernej SREBOTNJAK, 1926, vodja bencinskih servisov, Hrašče (DEMOS)
VOLILNA ENOTA: 54
OBMOČJE: DEL OBČINE PTUJ, KI OBSEGA OBMOČJE KS CIRKULANE, CIRKOVCE, DOLENA, HAJDINA, KIDRIČEVO, GORIŠNICA, LESKOVEC, LOVRENC NA DR. POLJU, MAJŠPERK, PODLEHNIK, PTUJSKA GORA, STOPERCE, VIDEM PRI PTUJU, ZAVRČ, ŽETALE, IVAN SPOLENAK PTUJ IN TURNIŠČE PTUJ
1. Ivan BOŽIČKO, 1957, dipl. ing. lesarstva, Tržec (Svet skupščine KS Videm pri Ptuju in predsednik terenskih odborov)
2. Janez VUK, 1939, dipl. oec., Majšperk (Svet skupščine KS Majšperk)
3. Franc PLANINŠEK, 1957, mehanik kmetijskih strojev, Pleterje (Slovenska kmečka zveza – DEMOS-združena opozicija)
4. Štefan MURKO, 1950, predmetni učitelj, stanujoč Pobrežje (Svet skupščine KS videm pri Ptuju in predsedniki terenskih odborov)
5. Ivan GERJOVIČ, 1940, dipl. oec., Ptuj (KS Kidričevo)
6. Miran LONČAR, 1958, dipl. politolog, Ptuj (OK ZSMS Ptuj)
VOLILNA ENOTA: 55
OBMOČJE: DEL OBČINE PTUJ, KI OBSEGA OBMOČJE KS DESTRNIK, DORNAVA, GRAJENA, JURŠINCI, MARKOVCI, POLENŠAK, HEROJA LACKA ROGOZNICA, TRNOVSKA VAS, VITOMARCI, BORIS ZIHERL PTUJ, DUNINA-BRSTJE PTUJ, BRATJE REŠ PTUJ, DUŠAN KVEDER PTUJ, FRANC OSOJNIK PTUJ, JOŽE POTRČ PTUJ, OLGA MEGLIČ PTUJ, SPUHLJA IN TONE ŽNIDARIČ PTUJ
1. Milan ČUČEK, 1950, ekonomski tehnik, Nova vas pri Ptuju (OK ZSMS Ptuj)
2. Janez ZAMPA, 1929, upokojenec, Levanjci (Slovenska kmečka zveza, DEMOS-združena opozicija)
3. Darja LUKMAN, 1961, novinar, Štuki (Zeleni Slovenije)
4. Frančiška PETROVIČ, 1945, učiteljica, Pacinje (DPO in vaška samouprava KS Heroja Lacka Rogoznica)
5. Ignac VRHOVŠEK, 1944, delavec, Nova vas pri Ptuju (OO SZD Ptuj – DEMOS-združena opozicija)
6. Milan KNEŽEVIČ, 1938, dipl. oec. dipl. ing. gozdarstva, Nova vas pri Ptuju (OK ZKS Ptuj)
7. Brane ing. KMETEC, 1955, ing. gradbeništva, Rogoznica (DPO in vaška samouprava KS Heroja Lacka Rogoznica)
VOLILNA ENOTA: 56
OBMOČJE: RADLJE OB DRAVI
1. Ervin KOKOŠINEK, 1942, učitelj, Muta (Slovenska demokratična zveza, socialdemokratska zveza Slovenije, Slovenski krščanski demokrati, Slovenska kmečka zveza, Zeleni slovenije, DEMOS-združena opozicija)
2. Borut KONČNIK, 1939, višji dentist, Brezno (Občinska konferenca SZ Radlje ob Dravi)
3. Peter KRANJC, 1947, ing. strojništva, Muta (ZKS-stranka demokratične prenove Radlje ob Dravi)
4. Igo PAČNIK, 1961, zobotehnik, Radlje ob Dravi (OK ZSMS Radlje ob Dravi)
VOLILNA ENOTA: 57
OBMOČJE: RADOVLJICA
1. Avguštin Alojzij MENCINGER, 1938, zdravnik-internist, Radovljica (DEMOS-Združena opozicija)
2. Danijel Marko BEZJAK, 1941, dipl. ing. e., Radovljica (Franc Markelj, Radovljica)
3. Janko Sebestijan STUŠEK, 1947, profesor, Lesce (ZKS-stranka demokratične prenove Radovljica)
4. Jože DEŽMAN, 1955, zgodovinar, Lesce (OK ZSMS Radovljica)
VOLILNA ENOTA: 58
OBMOČJE: RAVNE NA KOROŠKEM
1. Ludvik KOTNIK, 1939, dipl. ing. gozd., Dobrije (DEMOS)
2. Tomislav IVIČ, 1945, dipl. novinar, Ravne na Koroškem (SZDL)
3. Bojan MEDVED, 1958, dipl. ing. gradb., Ravne na Koroškem (ZSMS)
4. Maks VEČKO, 1945, dipl. ing. met., Dobja vas (ZKS-SDP)
5. Maksimiljan KRAGELNIK, 1952, pravnik, Ravne na Koroškem (Skupina krajanov)
VOLILNA ENOTA: 59
OBMOČJE: RIBNICA
1. Franc LOVŠIN, 1936, pravnik, Ribnica (Slovenski krščanski demokrati, DEMOS-združena opozicija)
2. Matija RIGLER, 1963, dipl. ing. agr., Praproče (Lesar Matija, Marn Alojz)
3. Janez HENIGMAN, 1953, dipl. ing. org., Prigorica (Rus Slavko, Češarek Franc)
4. Franc LAPAJNE, 1938, dipl. oec., Ribnica (ZKS-stranka demokratične prenove)
5. Stane HAFNER, 1961, dipl. novinar, Ribnica (ZSMS Ribnica)
6. Franc GRIVEC, 1938, prosvetni delavec, Dolenja vas (OK Socialistične zveze Ribnica)
VOLILNA ENOTA: 60
OBMOČJE: MARIBOR-RUŠE
1. Peter GLAVIČ, 1940, univer. prof., Ruše (ZSMS Maribor-Ruše)
2. Mirko MLEŽ, 1925, kmetovalec, Maribor (Slovenska kmečka zveza podružnica Ruše-Lovrenc na Pohorju)
3. Zdravko DOLINŠEK, 1933, dipl. org. dela, Selnica ob Dravi (Socialistična zveza Slovenije, zveza socialistov SZDL)
4. Andrej LEŠNIK, 1936, tehnik, Selnica ob Dravi (Socialistična zveza Slovenije, Zveza socialistov SZDL)
VOLILNA ENOTA: 61
OBMOČJE: SEVNICA
1. Cvetko GRADIŠAR, 1938, dr. med., Sevnica (Slovenska demokratična zveza, Občinski odbor Sevnica)
2. Albin JEŠELNIK, 1938, dipl. ing. agronomije, Sevnica (Občinska konferenca Socialistične zveze Sevnica)
3. Marinka PUCELJ-ARANĐELOVIĆ, 1946, dipl. ekonomist, Sevnica (Osnovna organizacija ZKS-SDP Sevnica I)
VOLILNA ENOTA: 62
OBMOČJE: SEŽANA
1. Ivan VODOPIVEC, 1954, dipl. ekonomist, Sežana (OK SZS Sežana)
2. Boris KOMPARE, 1944, diplomiran ekonomist, Sežana, (OK ZKS Sežana)
3. Stanko LOMBAR, 1933, ing. organizacije, Sežana (Slovenska demokratična zveza, Socialdemokratska zveza Slovenije, Slovenski krščanski demokrati, Slovenska kmečka zveza, Zeleni Slovenije (DEMOS-Združena opozicija)
4. Gojko MRAOVIĆ, 1954, dipl. politolog, Divača (OK ZSMS Sežana)
VOLILNA ENOTA: 63
OBMOČJE: SLOVENJ GRADEC
1. Miroslav TOVŠAK, 1947, ekonomist, Mislinja (Slovenska kmečka zveza)
2. Albin KAC, 1942, VKV tiskar, Slovenj Gradec (ZSMS)
3. Kristina SLAVIČ, 1942, ekonomist, Slovenj Gradec (Socialistična zveza Slovenj Gradec)
VOLILNA ENOTA: 64
OBMOČJE: SLOVENSKA BISTRICA
1. Miloš URBANČIČ, 1925, kmetovalec, Vrhloga (DEMOS-Združena opozicija)
2. Jože PLETERSKI, 1945, ing. elektrotehnike, Slovenska Bistrica (SZDL – Socialistična zveza Slovenije)
3. Franc KOCIPER, 1956, pravnik, Poljčane (ZSMS)
VOLILNA ENOTA: 65
OBMOČJE: SLOVENSKE KONJICE
1. Anton KUZMA, 1954, ing. agron., Vitanje (Slovenska kmečka zveza)
2. Marjan ADAMIČ, 1964, dipl. ing., Slovenske Konjice (DEMOS-Združena opozicija Slovenije)
3. Ivan PISANEC, 1957, dr. med., Slovenske Konice (Slovenska demokratična zveza)
4. Dimitrij HLASTEC, 1967, elektr. energ., Slovenske Konjice (OK ZSMS Slovenske Konjice)
5. Rozika SODIN, 1942, viš. upr. delavec, Stranice (ZKS-SDP Slovenske Konjice)
6. Janko KOVAČ, 1934, pravnik, Slovenske Konjice (OK SZDL Slovenske Konjice)
VOLILNA ENOTA: 66
OBMOČJE: ŠENTJUR PRI CELJU
1. Franc KOVAČ, 1940, mag. veterine, Šentjur pri Celju (DEMOS-Šentjur in DEMOS-Združena opozicija Ljubljana)
2. Ivan JAGER, 1942, učitelj, Šentjur pri Celju (KO SZDL Dobje pri Planini)
3. Cvetko ERJAVEC, 1944, prometni tehnik, Šentjur pri Celju (Svet Krajevne skupnosti Šentjur – Center)
4. Jože-Marjan MASTNAK, 1950, gradbeni tehnik, Šentjur (Svet Krajevne skupnosti Blagovna)
5. Konrad MAROT, 1955, dipl. oec, ing., Šentjur (DO »ALPOS« Šentjur)
6. Drago SLAKAN, 1955, grafik, Šentjur (Svet Krajevne skupnosti Šentjur-Center)
7. Edvard KOLAR, 1943, ekonomist, Lesično (Socialistična zveza – SZDL-Zveza socialistov)
8. Zdenka PLAUSTEINER, 1954, ekonomist, Šentjur (ZKS-Stranka demokratične prenove Šentjur)
VOLILNA ENOTA: 67
OBMOČJE: ŠKOFJA LOKA
1. Franci FELTRIN, 1943, ekonomski tehnik, Škofja Loka (Slovenska demokratična zveza, Socialdemokratska zveza Slovenije, Slovenski krščanski demokrati, Slovenska kmečka zveza, Zeleni Slovenije (DEMOS-Združena opozicija)
2. Slavko GABER, 1958, profesor socilogije, Škofja Loka (Občinska konferenca ZSMS Škofja Loka, Republiška konferenca ZSMS)
3. Ida FILIPIČ-PEČELIN, 1949, dipl. ing. gozdarstva, Škofja Loka (Alpina Žiri)
4. Blaže KUJUNDŽIČ, 1956, absolvent sociologije, Škofja Loka (Občinska konferenca SZDL Škofja Loka)
VOLILNA ENOTA: 68
OBMOČJE: ŠMARJE PRI JELŠAH
1. Marko STADLER, 1955, ing. agronomije, Bistrica ob Sotli (Slovenska kmečke zveza – podružnica Bistrica ob Sotli)
2. Veljko KOLAR, 1949, tekstilni tehnik, Kozje (Občinska konferenca socialistične zveze Šmarje pri Jelšah)
3. Mitja CIMPERŠEK, 1937, magister gozdarstva, Rogaška Slatina (Slovenska demokratična zveza, Socialdemokratska zveza Slovenije, Slovenski krščanski demokrati, Slovenska kmečka zveza, Zeleni Slovenije (DEMOS-Združena opozicija)
VOLILNA ENOTA: 69
OBMOČJE: TOLMIN
1. Ferdo PAPIČ, 1929, dipl. ing. gozdarstva, Tolmin (Svet KS Gorenja Trebuša)
2. Fedja KLAVORA, 1940, arhitekt, Tolmin (SDZ, SDZS, SKD, SKZ, ZS, DEMOS-Združena opozicija)
3. Mirjam KLAVORA, 1939, prof. telesn. vzgoje, Tolmin (Občinska konferenca SZDL Tolmin)
4. Jože LEMUT, 1940, dipl. ing. gradb., Zatolmin (Občinska konferenca SZDL Tolmin)
5. Marjan KRAGELJ LIKAR, 1956, dipl. pravnik, Kneža (Občinski komite ZKS Tolmin)
6. Jože ŠERBEC, 1952, dipl. prav., Kobarid (Tovarna igel Kobarid)
7. Gregor RUPNIK, 1944, ing. strojništva, Bovec (Občinski odbor SKD Tolmin)
8. Jože REBERŠEK, 1947, varnostni ing., Smast (Svet KS Smast–Ladra–Libušnje)
VOLILNA ENOTA: 70
OBMOČJE: TRBOVLJE
1. Andrej ŽELEZNIK, 1944, dipl. politolog, Trbovlje (OO ZK TOZD Separacije premoga Trbovlje)
2. Franc MAJNARDI, 1948, ekonomist, Trbovlje (IO OK SZDL Trbovlje)
3. Marija ZALETEL, 1941, ing. organizacije dela, Trbovlje (IO OK SZDL Trbovlje)
4. Filip ŽIBRET, 1941, ing. organizacije dela, Trbovlje (DEMOS-Združena opozicija)
5. Radigoj PERGER, 1950, ing. elektrotehnike, Trbovlje (OO ZK-SDP KS Franc Fakin)
VOLILNA ENOTA: 71
OBMOČJE: TREBNJE
1. Alojz METELKO, 1940, dipl. ing. agronomije, Trebnje (Slovenska kmečka zveza – DEMOS)
2. Bruno GRIČAR, 1959, informatik, Hrastovica (ZSMS)
3. Alojz PODBOJ, 1952, pravnik, Trebnje (Občinski svet ZSS Trebnje)
VOLILNA ENOTA: 72
OBMOČJE: TRŽIČ
1. Ivan KAPEL, 1939, kemijski tehnik, Tržič (ZKS-SDP Tržič)
2. Tone PRETNAR, 1945, dr. humanističnih znanosti, Tržič (OK SZ Tržič)
3. Tone KRAMARIČ, 1947, učitelj, Tržič (DEMOS-Združena opozicija)
4. Frančišek MEGLIČ, 1939, dipl. ekonomist, Tržič (OK ZSMS Tržič)
5. Marija LEITINGER, 1942, višja upravna delavka, Tržič (OK SZ Tržič)
VOLILNA ENOTA: 73
OBMOČJE: VELENJE
1. Ivan ŽLEBNIK, 1955, kmet, Šoštanj (DEMOS-Združena opozicija)
2. Ivan ATELŠEK, 1929, ekonomski tehnik, upokojenec, Šmartno ob Paki (Socialistična zveza Slovenije)
3. Todor DMITROVIČ, 1938, dipl. ing. strojništva, Titovo Velenje (Socialistična zveza Slovenije)
VOLILNA ENOTA: 74
OBMOČJE: VRHNIKA
1. Ciril HROVATIN, 1965, gimn. maturant, Borovnica (ZSMS, Socialistična zveza)
2. Janez JERINA, 1942, komercialist, Sinja Gorica (KS Sinja Gorica)
3. Stane NOVAČAN, 1921, upokojenec, Borovnica (DEMOS-Združena opozicija)
4. Mladen SUMINA, 1946, stroj. ključavničar, Dragomer (OK SZDL Vrhnika)
5. Peter PETKOVŠEK, 1939, ing. varstva pri delu, Vrhnika (OK ZKS Vrhnika)
VOLILNA ENOTA: 75
OBMOČJE: ZAGORJE OB SAVI
1. Janez REŽUN, 1950, dipl. ing. gradbeništva, Zagorje ob Savi
2. Branko OMAHNE, 1959, prof. zgod. in soc., Zagorje ob Savi
3. Marijan MANFREDO, 1938, dipl. ing. rud., mag. soc., Zagorje ob Savi
4. Pavel KOVAČ, 1936, dipl. ing. rud., Zagorje ob Savi
VOLILNA ENOTA: 76
OBMOČJE: ŽALEC
1. Gregor VOVK, 1962, dipl. politolog, Dobriša vas (OK ZSMS Žalec, Republiška konferenca ZSMS Ljubljana, KS Žalec)
2. Vladimir GORIŠEK, 1930, magister agronomije, Žalec (ZKS-Stranka demokratične prenove, Socialistična zveza Žalec)
3. Franc OGRIS, 1953, dip. pravnik, Polzela (DEMOS)
VOLILNA ENOTA: 77
OBMOČJE: MESTO LJUBLJANA
1. Viktorija POTOČNIK, 1957, specialni pedagog, Ljubljana (ZSMS)
2. Miha JAZBINŠEK, 1941, samostojni kulturni delavec, Ljubljana (DEMOS-Združena opozicija)
3. Miran GOSLAR, 1928, dipl. oec., Ljubljana (ZKS-Stranka demokratične prenove, Socialistična zveza Slovenije)
4. Janja DOMITROVIČ, 1949, glavna urednica, Ljubljana (OO ZKS Edvard Kardelj)
5. Ivo ZORČIČ, 1938, dipl. pravnik, Ljubljana (Izvšrni odbor predsedstva OK SZDL Ljubljana Šiška)
VOLILNA ENOTA: 78
OBMOČJE: OBALNA SKUPNOST
1. Mario ABRAM, 1920, upokojeni novinar, Ankaran (SZDL Koper)
2. Danijel STARMAN, 1949, dipl. pravnik, Koper (DEMOS Koper)
3. Tatjana KOSOVEL, 1933, dipl. ekonomist, Portorož (ZKS–SDP Piran)
4. Mitja JANČAR, 1948, komercialist, Portorož (ZSMS Portorož)
5. Mitja DOLHER, 1947, ekonomist, Izola (Dragica Đapa, Portorož, Senčna 5)
VOLILNA ENOTA: 79
OBMOČJE: NARODNOSTNO MEŠANA OBMOČJA ZA VOLITVE DELEGATA ITALIJANSKE NARODNOSTI
1. Isabella FLEGO, 1937, učiteljica, Koper (Skupnost Italijanov »A. Gramsci«, Koper)
2. Gianfranco SILJAN, 1942, novinar, Izola (Skupnost Italijanov Izola)
VOLILNA ENOTA: 80
OBMOČJE: NARODNOSTNO MEŠANA OBMOČJA ZA VOLITVE DELEGATA MADŽARSKE NARODNOSTI
1. Laszlo LIGETI, 1948, dipl. ing. kemije, Lendava (DEMOS – združena opozicija)
2. Janos BUKOVEC, 1965, gimnazijski maturant, Dobrovnik (OK ZSMS Lendava)
3. Katarina ČAHUK, 1953, učiteljica, Domanjševci (OŠ Bratstvo in enotnost, Prosenjakovci?)
4. Erno EORY, 1936, ing. kmetijstva, Murska Sobota (Domanjševci – zbor volilcev)

Podjetje Elektrotehna Elzas, svetovna tehnologija, Ljubljana, p. o., Poljanska 25

Delavski svet po 148. členu statuta podjetja

razpisuje
dela in naloge

direktorja podjetja

Kandidati morajo poleg splošnih zakonskih pogojev izpolnjevati še naslednje:
– da imajo najmanj visoko izobrazbo tehnične, ekonomske, pravne ali organizacijske smeri
– da v roku, ki ga ob imenovanju direktorja določi delavski svet, opravijo šolo za poslovodne kadre
– da imajo 5-letne delovne izkušnje v gospodarstvu, od teh 2 leti pri delu vodilnega delavca v zunanji trgovini
– da imajo sposobnost za organiziranje dela in uresničevanje dobrih medčloveških odnosov
– aktivno znanje angleškega jezika ali nemškega jezika
– da imajo družbeni ugled gospodarstvenika, dokazan z dosedanjim delom
– da se s pogodbo zavežejo, da bodo v primeru imenovanja vpisali trajno vlogo družbe in jo po imenovanju tudi vplačali, če delavski svet razpiše vpis in plačilo trajnih vlog
– da ob prijavi navedejo vse podatke o članstvu v upravnih odborih in delavskih svetih drugih podjetij, vse o svojih drugih deležih, delnicah in obveznicah, če jih imajo več kot 5% od vseh delnic ali deležev druge firme, vse o ponudbah za vpis novih delnic ali osnovnih vlog.

Mandat traja 4 leta.

Kanditi naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Elektrotehna Elzas, Poljanska 25 z oznako: za razpisno komisijo.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 8 dneh po sklepu razpisne komisije.

28-815

Zdravstveni center Koper, o. o., TOZD Bolnica »Ivana Regenta«, Sežana, o. sub. o.

Delavski svet
razpisuje
prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za 4 leta

1. organiziranje in koordiniranje dela in poslovanja TOZD

– direktorja TOZD

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, družbenim dogovorom o oblikovanju in uresničevanju kadrovske politike, izpolnjevati še naslednje:
– visoka izobrazba medicinske, ekonomske, pravne, organizacijske ali druge ustrezne smeri
– strokovni izpit
– 5 let delovnih izkušenj, od tega 3 leta pri vodstvenih delovnih nalogah

Komisija za delovna razmerja
objavlja
prosta dela in naloge

2. izvajanje specialističnega zdravstvenega varstva na pljučnem oddelku in v specialističnih ambulantah

zdravnika specialista na pljučnem oddelku – 1 delavec

Pogoji:
– medicinska fakulteta
– strokovni izpit, specialistični izpit iz interne medicine, zahtevano znanje slovenskega jezika
– 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje pod 2. bomo sklenili za nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: ZC Koper, TOZD Bolnica Ivana Regenta Sežana, Cankarjeva 4 – za delavski svet oz. komisijo za delovna razmerja.

Kandidate bomo obvestili v 30 dneh po izbiri.

26-745

Mlinostroj

Mlinostroj Domžale
Študljanska 5
61230 Domžale

Smo podjetja za izgradnjo tehnoloških objektov in naprav. Ukvarjamo se s projektiranjem, proizvodnjo in montažo tehnoloških in transportnih postrojenj in posamičnih naprav predvsem v živilski, kemijski, farmacevtski industriji in industriji gradbenega materiala.

Za nadaljevanje in pospešeno razvijanje poslovnega procesa

razpisujemo dela:

1. vodja tehničnega sektorja
Pogoji: – visoka izobrazba tehnične smeri
– znanje tujega svetovnega jezika
– 5-letne delovne izkušnje pri podobnih delih

2. vodja proizvodnega sektorja
Pogoji: – visoka ali višja izobrazba tehnične smeri
– znanje tujega svetovnega jezika
– petletne delovne izkušnje pri podobnih delih

3. vodja komercialnega sektorja
Pogoji: – visoka ali višja izobrazba ekonomske ali podobne smeri
– znanje tujega svetovnega jezika
– izpolnjevanje pogojev za delo v zunanjetrgovinskem poslovanju
– petletne delovne izkušnje pri podobnih delih

4. vodja finančno računovodskega sektorja
Pogoji: – visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
– petletne delovne izkušnje pri podobnih delih

5. vodja splošno kadrovskega sektorja
Pogoji: – visoka ali višja izobrazba pravne ali podobne smeri
– petletne delovne izkušnje pri podobnih delih

K sodelovanju vabimo še:

več mladih, ambicioznih, ustvarjalnih strokovnjakov z višjo ali visoko izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri za delo na področju
vodenja:

– tehnološke priprave dela
– operativne priprave dela
– razvoja
– prodaje
– projektiranja
– konstruiranja

Novim sodelavcem nudimo strokovno, dinamično delo, progresivno materialno stimulacijo uspešnega dela, osebnostni razvoj in napredovanje.

Od novih sodelavcev pričakujemo predvsem konkretne delovne izkušnje na enem od zgoraj navedenih področjih, ustvarjalnost, interes za sodelovanje oz. teamsko delo. Prednost imajo kandidati z izkušnjami v zunanjetrgovinskem poslovanju.

Vaše ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 15 dneh od objave na naslov: Mlinostroj Domžale, Študljanska 5, 61230 Domžale. Za vse dodatne informacije nas pokličite po tel. (061) 721-131.
Kandidate za vodje sektorjev bomo izbrali za 4 leta in po preteku mandata lahko ponovno imenujemo.

O izbiri bomo kandidate obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

27-777

ZALOŽBA

Založniški svet delovne organizacije Založbe Obzorja, p. o., Maribor
skladno z 81. členom Statuta delovne organizacije Založbe Obzorja

razpisuje
naslednja dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

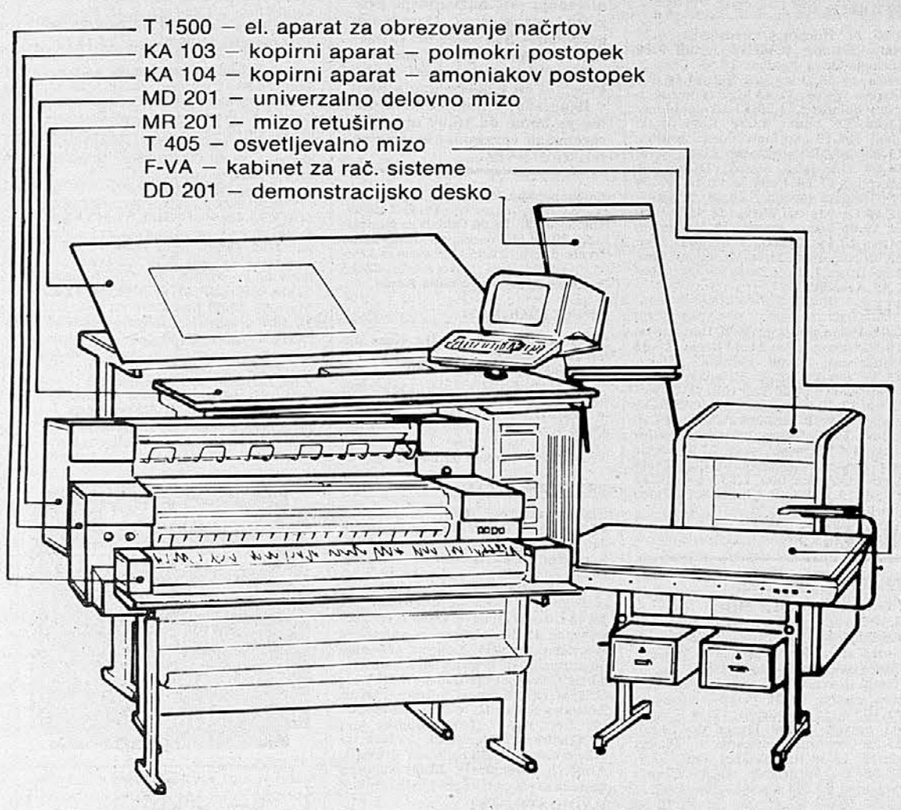
glavnega direktorja in odgovornega urednika delovne organizacije
(ni reelekcija)

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
– da imajo visoko izobrazbo družboslovne smeri in pet let delovnih izkušenj pri delih in nalogah s posebnimi pooblastili oziroma drugih ustreznih delovnih področjih
– da imajo organizacijske sposobnosti, potrebno znanje in izkušnje za vodenje založniške organizacije
– da aktivno obvladajo en tuj jezik
– da imajo pozitiven odnos do ustvarjalnega dela na kulturnem področju.

Kandidat za navedena dela in naloge bo imenovan za 4 leta.

Pisne prijave s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici najkasne

NUDIMO VAM PO KONKURENČNIH CENAH

Nudimo proste zmogljivosti: struženja, rezkanja, okroglega brušenja, prebijanja, barvanja, sitotiska izdelave in napenjanje sit.

BIROMATIKA, d.o.o., Ormoška c. 30, Ptuj
telefon (062) 773-511
telefaks (062) 773-524

Po sklepu DS PO Iskra MKD, objavljamo javno licitacijo rabljenih osnovnih sredstev

Zap. št.	Naziv	Proizvajalec tip	Inventarna številka	Leto izdelave	Izklicna cena	Opombe
1.	Stiskalnica ekscentrska, 12 T	HME-LM 12	18328	1965	51.000,00	+ rezervni deli
2.	Stiskalnica ekscentrska, 25 T	Iskra-ES 25	3291	1962	42.000,00	
3.	Stiskalnica ekscentrska, 30 T	TAS-ES 30	23543	1969	45.000,00	
4.	Stiskalnica ekscentrska, 30 T	TAS ES 30	23546	1969	45.000,00	
5.	Stiskalnica ekscentrska, avtomatska, 25 T	ESSA-PLA 25	28452	1972	84.000,00	
6.	Stiskalnica ekscentrska, avtomatska, 35 T	Hudson-35 ST	31383	1973	90.000,00	
7.	Stiskalnica ekscentrska, avtomatska N100 T	Barnauchler	23595	1969	95.000,00	+ rezervni deli
8.	Škarje ekscentrske 3,5/2600	PEXTO	33785	1973	105.000,00	+ rezervni deli
9.	Stiskalnica pnevmatska	TIO	80744	1984	9.000,00	
10.	Stružnica revolverska – max. premer 26 mm	WOLMAN	2278	1948	10.000,00	
11.	Stružnica dokončevalna – max. premer 27 mm	S+B	16935	1971	30.000,00	
12.	Stružnica dokončevalna – max. premer 19 mm	S+B	17935	1965	27.000,00	
13.	Stružnica revolverska – max. premer 32 mm	BOLEY	19893	1966	36.000,00	
14.	Rezkalni stroj ročični – miza 700×160	STEINEL	17999	1965	36.000,00	
15.	Rezkalni stroj vodoravni – miza 1015×280	ELLIOT	17992	1965	45.000,00	
16.	Rezkalni stroj vodoravni – miza 1000×250	MAS-FH 1	2748	1962	75.000,00	
17.	Brusilni stroj	DOXA	20544	1967	10.000,00	
18.	Rezkalni stroj (pertinaks)	Iskra	20062	1966	22.000,00	
19.	Vrtalni stroj namizni – do 6 mm premera	Iskra MVS	2900	1962	4.000,00	
20.	Vrtalni stroj namizni – do 6 mm premera	Iskra	2977	1962	4.000,00	
21.	Vrtalni stroj namizni – do 6 mm premera	Iskra MVS	2979	1962	4.000,00	
22.	Stroj za rezanje navojev – do M 4	Iskra 4/25	22751	1968	5.000,00	
23.	Stroj za rezanje navojev – do M 4	Iskra 4/25	56341	1981	5.000,00	
24.	Stroj za rezanje navojev – do M 4	Iskra 4/25	81638	1981	5.000,00	
25.	Stroj za rezanje navojev – do M 4	Iskra 4/25	81639	1981	5.000,00	
26.	Stroj za rezanje navojev – do M 4	Iskra	2903	1962	4.000,00	
27.	Navojna enota		44476	1974	1.000,00	
28.	Rolirni stroj – premer 0,5 do 5 mm	Hauser	2446	1962	1.500,00	
29.	Naprava za pospajkovanje trakov	Iskra	87908	1982	30.000,00	
30.	Krožna žaga	Messner	4379	1962	3.000,00	
31.	Industrijski sesalec prahu		22400	1968	2.500,00	
32.	Industrijski sesalec prahu		/		2.000,00	
33.	Industrijski sesalec prahu		/		1.500,00	
34.	Vibrator		43455	1970	1.000,00	
35.	Grelec za pertinaks – stoječi		/		800,00	4 kosi
36.	Sesalec papirnega traku		/		800,00	1 kos
37.	Kabina za pranje	Iskra	83260	1985	2.000,00	
38.	Telef. garnit. ISICOM	Iskra	83483	1985	80.000,00	
39.	Mikrofilmski čitalec	Zeis	83287	1985	14.000,00	
40.	Dvostranski valjčni pomik	HME			2.500,00	

Javna licitacija bo v četrtek, 5. 4. 1990, ob 16. uri, v PO Iskra MKD, Ljubljanska c. 24 a, Kranj. Osnovna sredstva so na vpogled uro pred začetkom licitacije. Interesenti morajo pred začetkom licitacije plačati 10% kavcijo od izklicne cene. Prometni davek ni vključen v ceno in ga plača kupec posebej. Prodaja bo potekala po načelu videno-kupljeno, kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali. Dodatne informacije po telefonu 064-28861, int. 3012.

30-907

Generalexport

GENEX

obvešča poslovne partnerje in javnost, da posluje od 1. januarja 1990 dalje kot družbeno podjetje pod firmo

Preduzeće za medjunarodnu i unutrašnju trgovinu, turizam, hoteljerstvo i vazdušni saobraćaj

Generalexport

sa p.o., Beograd, Ul. Narodnih heroja 43

Skrajšana oznaka firme je: GENEX sa p.o., Beograd

Sedež podjetja je v Beogradu, Ul. Narodnih heroja 43

1. Deli podjetja, ki imajo pravice in obveznosti v pravnem prometu in se vpisujejo v sodni register, imajo naslednje nazive in sedeže:
   - Direkcija **Genex-Agrar** s sedežem v Beogradu, Narodnih heroja 43
   - Direkcija **Genex-Farm, hemija i nafta** s sedežem v Beogradu, Narodnih heroja 43
   - Direkcija **Genex-Invest** s sedežem v Beogradu, Narodnih heroja 43
   - Direkcija **Genex-Inženjering** s sedežem v Beogradu, Narodnih heroja 43
   - Direkcija **Genex-Tekstil, koža i obuća** s sedežem v Beogradu, Narodnih heroja 43
   - Direkcija **Genex-Drvo, papir i grafika** s sedežem v Beogradu, Narodnih heroja 43
   - Direkcija **Genex-Kristal** s sedežem v Beogradu, Narodnih heroja 43
   - Direkcija **Genex-Metali** s sedežem v Beogradu, Narodnih heroja 43
   - Direkcija **Genex-Zastupstva** s sedežem v Beogradu, Đure Đakovića 31
   - Direkcija, **Yugotours,** s sedežem v Beogradu, Đure Đakovića 31
   - Direkcija **Hotel Beograd Intercontinental** s sedežem v Beogradu, Vladimira Popovića 10
   - Direkcija **Genex-Hoteli** s sedežem v Beogradu, Knez Mihajlova 50
   - Direkcija **Aviogenex** s sedežem v Beogradu, Milentija Popovića 9
   - Direkcija **Genex-Unutrašnji promet** s sedežem v Beogradu, Đure Jakšića 8
   - Direkcija **Genex-Maloprodaja** s sedežem v Beogradu, Đure Jakšića 8
2. Deli podjetja, ki nimajo pravice in obveznosti v pravnem prometu in se ne vpisujejo v sodni register, so skupne službe, ki imajo naslednje nazive:
   - Zajedničke službe za kadrovske, pravno-normativne i opšte poslove
   - Direkcija za finansijske poslove
   - Zajedničke službe za računovodstvene poslove
   - Zajedničke službe za poslovne objekte
   - Centar za informacione sisteme
   - Centar za razvoj
   - Centar za informisanje i publicitet
3. Poslovne enote pri nas, deli podjetja, ki nimajo pravice in obveznosti v pravnem prometu in se ne vpisujejo v sodni register, so:
   - Poslovna jedinica za SR Hrvatsku – Genex-Zagreb sa filijalama u Rijeci, Splitu i Umagu
   - Poslovna enota za Slovenijo – Genex-Ljubljana
   - Poslovna jedinica za SR Makedoniju – Genex-Skoplje
   - Poslovna jedinica za SR Crnu Goru – Genex-Titograd
   - Poslovna jedinica za SR BiH – Genex-Sarajevo
   - Poslovna jedinica za SAP Vojvodinu – Genex-Novi Sad
   - Poslovna jedinica za SAP Kosovo – Genex-Priština

Podjetje ima tipske črke firme (logotip) in zaščitni znak:

Generalexport

Del podjetja Direkcija Yugotours ima svoj logotip in zaščitni znak: Yugotours

Del podjetja Direkcija Hotel Beograd Intercontinental ima svoj logotip in zaščitni znak: HOTEL BEOGRAD INTER-CONTINENTAL

Del podjetja Direkcija Genex-Hoteli ima svoj logotip in zaščitni znak: GENEX HOTELI

Del podjetja Direkcija Aviogenex ima svoj logotip in zaščitni znak: AVIOGENEX

Del podjetja Direkcija Genex Kristal ima svoj logotip: GENEX KRISTAL

Žiro račun podjetja je 60815-601-66003

Direkcije imajo naslednje podračune:

Direkcija Genex Agrar 60815-604-432	Direkcija Genex Unutršanji promet 60815-604-427
Direkcija Genex Invest 60815-604-448	Direkcija Genex Maloprodaja 60815-604-523
Direkcija Genex Inženjering 60815-604-453	Direkcija Aviogenex 60815-604-539
Direkcija Genex Tekstil, koža i obuća 60815-604-469	Direkcija Genex Farm, hemija i nafta 60815-604-544
Direkcija Genex Drvo, papir i grafika 60815-604-474	Direkcija Hotel Beograd Intercontinental 60815-604-565
Direkcija Yugotours 60815-604-495	Direkcija Genex Metali 60815-604-570
Direkcija Genex Zastupstva 60815-604-502	Direkcija Genex Hoteli 60815-604-586
Direkcija Genex Kristal 60815-604-518	

Račun depozita: 60815-697-52417

Generalexport

11070 Beograd
N. Heroja 43
tel: centrala: 690-252, 691-512
692-717, 693-321, 694-012
teleks: 11228 yu genex
telefaks: 609-228

Komisija za prodajo blaga pri

Carinarnici Gorica Nova Gorica

imenovana z odločbo št. 05/953/1 z dne 2. 3. 1990 objavlja, da bo 9. 4. 1990 ob 11. uri v prostorih uprave Carinarnice

prodaja tehničnega blaga, blaga široke potrošnje, ki ga bodo prodali na javni licitaciji.

Skupna začetna vrednost blaga je 328.431,00 din. Blago je specificirano v petih seznamih, in sicer:

– **seznam blaga odvzetega na podlagi carinskih prekrškov št. 05/953/2, v skupnem znesku 221.279,00 din**
– **seznam blaga odvzetega po roku ležanja št. 05/953/3, v skupnem znesku 22.750,00 din**
– **seznam blaga prevzetega od strani temeljnega sodišča v Novi Gorici, v skupnem znesku 51.562,00 din**
– **seznam blaga odvzetega na osnovi carinskih prekrškov-municija št. 05/953/5, v skupnem znesku 280,00 din**
– **seznam blaga odvzetega po osnovi odstopnih izjav št. 05/953/6, v skupnem znesku 32.560,00 din.**

Pravico do udeležbe pri nakupu blaga imajo vse pravne in fizične osebe, ki so registrirane za opravljanje tovrstnih poslov, kar bodo morale dokazati komisiji Carinarnice Gorica z ustreznimi listinami. Blago bomo prodali najboljšemu ponudniku po vseh petih seznamih.

Pred začetkom licitacije morajo udeleženci predložiti Carinarnici pisno izjavo, da kupujejo blago izključno za nadaljnjo prodajo. Kavcijo v znesku 20% od začetne vrednosti blaga morajo udeleženci vplačati do 9. 4. 1990 do 10. ure.
Blago namenjeno javni prodaji-licitaciji si zainteresirani kupci lahko ogledajo v Carinarnici Gorica dne 6. 4. 1990 od 8. do 12. ure.

Cene veljajo fco skladišče v Novi Gorici.
Občinski, republiški in zvezni prometni davek plača kupec.
Kupec mora plačati kupljeno blago in prevzeti v 5 dneh od dneva prodaje.

Za vse morebitne informacije glede prodaje se lahko oglasite na referat za prodajo blaga Carinarnice Gorica, tel. 21-056 in 22-456.

28-812

Podjetje »Renko Šperac« Omiš-Ravnice bb

po sklepu delavskega sveta

oglaša

da ima zemljišče, ki je z generalnim urbanističnim načrtom namenjeno za gradnjo gospodarskih objektov čiste tehnologije, brez dima ali prahu.

Tereni so v Omišu, predel Ravnice ob magistralni cesti, do njih sta napeljani voda in elektrika, v neposredni bližini novega turističnega naselja, zmogljivosti 2500 ležišč.

Površina terena je okoli 180,000 kv. m., od tega je 30.000 kv. m. že splaniranega, niveliranega.

Podjetje »Renko Šperac« je pripravljeno navedena terena dati v najem za več let ali kot svoj del v skupnosti za gradnjo. Nadrobna pojasnila dobite po telefonu 86-068 in 86-088 ali pisno na naslov »Renko Šperac«, Omiš, Ravnice bb.

30-905

commerce p.o. Ljubljana, Einspielerjeva 6

Komisija za delovna razmerja in družbeni standard

objavlja delovno mesto

vodje računovodstva

z naslednjimi pogoji:
– strokovna izobrazba: VS ali VŠ – ekonomske smeri
– izpolnjevanje pogojev po zakonu
– finančni in knjigovodski tečaji in seminarji
– 3 leta delovnih izkušenj na podobnem delovnem mestu
– poskusno delo bo 3 mesece

Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe z dokazili v 10 dneh na naslov: Commerce, Ljubljana, Kadrovski oddelek, Einspielerjeva ulica 6. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izbiri.

28-818

Inženiring
Marketing
Veletrgovina

ARIS, d.d.

Jožeta Jame 16,
61210 Ljubljana

STE MANJŠE PODJETJE,
ki hoče hitro, kakovostno in ceneno nabavo repromateriala?

ČE STE VEČJE PODJETJE,
vam ponujamo kompletne inženirinške storitve, nabavo repromaterialov, prevoze, svetovanje in prodajo vaših izdelkov z lastno mrežo zastopnikov v SFRJ.

ČE STE TRGOVINA,
vam ponujamo bogato izbiro uvoženega blaga široke porabe, izdelkov po vaši želji, z minimalnimi obremenitvami.

Cena in kakovost storitev je naše geslo.

Vse informacije po tel. (061) 557-141.

VDO Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo, VTOZD Fizika

razpisuje prosta dela in naloge

višjega knjižničarja

Pogoji:
1. višja izobrazba (VI. stopnja), prednost imajo kandidati s I. stopnjo Fizike
dodatna znanja: sposobnost dela z računalnikom
znanje angleškega jezika
2. delovne izkušnje: –
3. poskusna doba: 2 meseca

Dela in naloge razpisujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Ponudbe z življenjepisom in dokazilom o izobrazbi naj kandidati pošljejo v 14 dneh od dneva objave na naslov: VDO Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo, Kadrovska služba, Aškerčeva 9 a, Ljubljana.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v zakonitem roku.

30-875

RADAR
SKOZI ČAS IN NAZAJ

AKTUALNO ZA ŽENSKE

ODPRAVLJANJE IN PREPREČEVANJE PREDMENSTRUALNIH IN KLIMAKTERIČNIH TEŽAV

Kaj je predmenstrualni sindrom (PMS)?

Pri 70 odstotkih žensk se deset dni pred nastopom menstruacije pojavljajo težave na dojkah, predvsem kot občutek napetosti, preobčutljivosti na dotik in boleča nabreklost bradavic. Pogosto ženske tožijo zaradi migrene in glavobola. Tipične so tegobe v spodnjem delu trebuha, napihnjenost in občutek polnosti. Pogosta je tudi povečana telesna teža in otečenost nog ter rok in včasih obraza.
Skoraj pri vseh ženskah s PMS so opazne psihične spremembe. V tem času so ženske neznosne; težave imajo s seboj in okolico. Razdražljive so in depresivne, nagnjene k nerazumljivim napadom jeze ali joka. Čutijo bolečine v križu, včasih pa se pri dekletih in mlajših ženskah pojavijo akne, koža je nečista. Mnogi od navedenih pojavov lahko ostanejo tudi med menstruacijo.

Kaj so klimakterične težave?

Klimakterij je prehodna doba v življenju ženske, ko prenehajo menstrualne funkcije. Klimakterij nastopi navadno med 40. in 50. letom življenja ženske in le redko mine brez simptomov oz. motenj, ki lahko trajajo par mesecev ali pa celo več let. Rdečica ali vročinski vali z znojenjem sta normalna pojava tudi pri ženskah, ki so aktivne in zdrave.
Pri občutljivih ženskah se lahko še dodatno pojavijo depresije, nespečnost, razbijanje srca, težave z uriniranjem.

Kateri so vzroki opisanih stanj in kako jih preprečiti?

Vzroki za PMS ter klimakterične težave so zelo zapleteni. Medicinska znanost opozarja med drugim na pomanjkanje vitamina B_6, določenih esencialnih maščobnih kislin (GLA) ter mineralov – cinka in magnezija. Pomemben vzrok za kopičenje različnih strupov v telesu je uživanje konzervirane hrane. To kopičenje pa pospešujejo še alkohol, cigarete in gazirane pijače. Navedeni toksini in zastrupitve motijo pred in med menstruacijo in klimakterijem že tako občutljive funkcije ženskega organizma. Ženski organizem je treba zato preučevati in nadoknaditi omenjene vitamine, rudninske snovi ter GLA.

VUPIK in SynPharma v sodelovanju

Yulon

Družbeno podjetje Julon
proizvodnja poliamidnih filamentov in granulatov, p. o.,
61110 Ljubljana, Letališka cesta 15

Vabilo k sodelovanju

K sodelovanju vabimo diplomirane inženirje tekstilne tehnologije

Delo v našem družbenem podjetju je pestro, zanimivo in usmerjeno v iskanje novih rešitev.
Usmeritve pri našem delu so: hitro prilagajanje spremembam, dolgoročno sodelovanje z našimi kupci s ciljem stalnega izboljševanja kakovosti naših proizvodov, visoka strokovnost in kakovost dela, trajno povezovanje z raziskovalnimi ustanovami, tako doma kot v tujini.

Oblika dela v našem družbenem podjetju je timsko delo.
Strokovnjakom nudimo stalno intenzivno izobraževanje z možnostjo izpopolnjevanja v tujini s sočasnim razvijanjem metodologije lastnega dela.

Če želite inovativno delo, oddajte svojo vlogo v kadrovsko službo DP Julon.

28-816

TELEVIZIJA

LJUBLJANA I

8.40–11.45 in 15.30–1.05 TELETEKST RTV LJUBLJANA
8.55 VIDEO STRANI
9.05 SPORED ZA OTROKE in mlade:
25 DEKLET IN KLAVIR, zabavnoglasbena oddaja
9.45 ŽIVLJENJE JE STAVILO NA ZELENO, poljudnoznanstvena oddaja
10.25 IZŽIV, dokumentarna oddaja
10.40 P. Wheeler: Bluebell, angleška nadaljevanka, 1/8
11.35 VIDEO STRANI
15.55 ŽARIŠČE, ponovitev
16.30 TV DNEVNIK 1
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 TV MOZAIK: TEDNIK, ponovitev
17.50 ŠKOTSKI ANSAMBEL DUD
18.15 F. Puntar: KU-KU: ČEBIBULA, lutkovna igrica, 5/13
18.30 RISANKA
18.35 POLTRONA EXPRESS, španska nanizanka, 2/13
18.45 NORO, NOREJŠE, NORIŠNICA, norveška nanizanka, 2/13
19.00 RISANKA
19.12 TV OKNO
19.17 DOBRO JE VEDETI
19.30 TV DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 TAJNE SLUŽBE, FRANCOSKA DOKUMENTARNA SERIJA, 4/6
21.20 J. le Carre: KOTLAR, KROJAČ, VOJAK, VOHUN, 6.-zadnji del angleške nadaljevanke
22.15 TV DNEVNIK
22.35 OČI KRITIKE
23.15 CIKLUS FILMOV SAMA PECKPAHA: PAT GARRETT IN BILLY KID, ameriški film
0.55 VIDEO STRANI

LJUBLJANA II

16.30 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOSI
17.50 REGIONALNI PROGRAMI TV LJUBLJANA
19.00 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAMBEL TONIJA VERDERBERJA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 ŽARIŠČE
20.30 I'90, oddaja pred SP v nogometu
21.00 VPRAŠAJTE ZVEZNI IZVRŠNI SVET
22.00 ČLOVEK IN GLASBA, ponovitev 6. oddaje
22.50 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOSI (DO 1.30)

ZAGREB I

8.20 TV KOLEDAR
8.30 POVEJTE MI, KAJ NAJ DELAM, dokumentarna oddaja za otroke, 5/8
9.00 ŠOLSKI PROGRAM: OTROK, ŠOLA, DOM, kontaktna oddaja
10.30 POROČILA
10.35 ŠOLSKI PROGRAM: Italijanščina, 6. lekcija; Risanka; Biserna reka; La Fontainove bajke
12.30 POROČILA
13.15 KVIZKOTEKA, ponovitev
14.45 POROČILA
14.55 NOČ IN DAN, ponovitev nočnega programa
17.00 TV DNEVNIK 1
17.20 ZNANOST
17.50 POVEJTE MI, KAJ NAJ DELAM, dokumentarna oddaja za otroke, 5/8
18.20 ŠTEVILKE IN ČRKE
18.40 RISANKA
18.45 OSIJEK: POGOVOR ANTEJA MARKOVIĆA, PREDSEDNIKA ZIS Z JUGOSLOVANSKIMI GOSPODARSTVENIKI
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK 2
20.00 ZAKON V LOS ANGELESU, AMERIŠKA NANIZANKA 18/20
20.55 ZABAVNOGLASBENA ODDAJA
21.40 V PETEK, oddaja o kulturi
22.40 TV DNEVNIK 3
23.00 ŠPORT DANES
23.05 NOČ Z VAMI JACK RAZPARAČ, DINASTIJA
1.100 POROČILA
1.15 ELECTRIC BLUE, erotični program (2.10)

ZAGREB II

15.10 TEST
15.30 POROČILA
15.45 RAZSTAVA ZNANSTVENEGA KNJIG
16.00 VOLITVE 90, ponovitev
18.00 ZAGREBŠKA PANORAMA
18.20 REGIONALNI PROGRAM
19.30 TV DNEVNIK
20.00 ODDAJA TEDNA
20.45 TV MIX
21.00 VPRAŠAJTE ZVEZNI IZVRŠNI SVET
22.00 MOJSTRI ANIMACIJE

Handl
CELOVEC
Bahnhofstr. 20
tel. 9943/463-511566
RAČUNALNIKI:
ATARI – SANYO – SHARP
EPSON – NEC

KOPER

13.45 »MON-GOL-FJERA« – oddaja o nogometu (ponovitev)
15.00 BOKS (ponovitev)
15.45 TENIS: ATP TOUR (ponovitev)
16.45 BASKET NBA (ponovitev)
18.15 WRESTLING SPOTLIGHT
18.45 TV NOVICE
19.00 ODPRTA MEJA
19.30 TVD STIČIŠČE
20.00 NOGOMET, Nem. prvenstvo
21.45 TV NOVICE
21.55 SOTTOCANESTRO – oddaja o košarki
22.30 TENIS
00.00 EUROGOLF

AVSTRIJA I

9.00 POROČILA in SINHA MOCA – SUŽNJELASTNIKOVA HČI, 93. del, ponovitev
9.30 RUŠČINA
10.00 ŠOLAK TV
10.30 VOJNA VOHUNOV, ponovitev 3.–zadnjega dela italijanske nadaljevanke
12.05 DOMAČE REPORTAŽE, ponovitev
13.05 POROČILA
13.15 SKRINJA Z NARODNOZABAVNO GLASBO
13.25 KLIC DIVJINE (The Yearling – ameriški film, 1947)
15.30 Otroški program
15.35 INŠPEKTOR GADGET, Sanjsko orožje, Risanka
16.00 AM, DAM, DES, Na Divjem zahodu
16.20 5×JAZ IN TI, pregled programa
16.35 USPEŠNICE IN NAPOTKI
16.55 MINI ČAS V SLIKI
17.10 CURIOSITY SHOW, zabavna in poučna znanstvena oddaja za otroke
17.35 MINI KVIZ
17.55 MIŠEK FILIP
18.00 MI
18.30 FALCON CREST, Poizvedbe
19.22 ZNANJE DANES
19.30 ČAS V SLIKI 1
19.53 VREME
20.00 ŠPORT
20.15 EVROPSKI POLICISTI: SAMO MAJHNI LOPOVI
21.20 LIBELING KRUEZBERG, Izjemoma zastonj
22.05 POGLEDI S STRANI
22.15 TRAILER, oddaja za ljubitelje filma
22.45 UNIČEVALEC IZ ARKANZASA (Welcome to Hard Times – ameriški vestern, 1967)
0.30 MIAMI VICE, Zločin in krivda
1.15 poročila

AVSTRIJA II

12.10 ŠPORT SP V SMUČANJU PARAPLEGIKOV, iz Winterparca DAVISOV POKAL, Avstrija – Italija
18.00 SINHA MOCA – SUŽNJELASTNIKOVA HČI, 94. del
18.30 WURLITZER
19.00 LOKALNI PROGRAM
19.30 ČAS V SLIKI 1
19.53 VREME
20.00 ODDAJA O KULTURI
20.15 KNOFF-HOFF SHOW, Tehnične zvijače in zabavni znanstveni eksperimenti
21.00 KNJIGA MESECA
21.20 DEDIČI, 2. – zadnji del
22.00 ČAS V SLIKI 2
22.50 MONTY PYTHONS' FLYING CIRCUS, angleška humoristična serija
23.25 IDENTIFIKACIJA ŽENSKE (Identificazione di una donna – italijanski film, 1981)
1.30 POROČILA

RAI I

7.00 JUTRANJI PROGRAM
9.40 MAČJE OČI
10.30 TVD ZJUTRAJ
11.40 RAI UNO ODGOVARJA
12.05 PRIJETNO Z RAI UNO
13.30 TV DNEVNIK
13.55 TRI MINUTE O...
14.00 VELIKA NAGRADA: ODMOR ZA KAVO
14.20 TAM TAM VILLAGE
15.00 DOKUMENTARNA ODDAJA
16.00 BIG
17.55 IZ PARLAMENTA
18.05 ITALIJA OB 6
18.40 KVIZ
19.40 ALMANAH
19.50 VREME
20.00 TV DNEVNIK
20.30 ZMEŠANI HROŠČ, film
0.00 TVD – DANES V PARLAMENTU
0.15 OPOLNOČI
0.35 DOKUMENTARNA ODDAJA

RAI II

7.00 PATATRAC, risanka
8.30 CAPITOL
9.30 DOKUMENTARNA ODDAJA
10.00 V PRIČAKOVANJU POLDNEVA
13.00 OB TRINAJSTIH
13.30 GOSPODARSTVO
14.00 LJUBEZEN, ŽIVLJENJE IN IGRA
16.15 SRCE IN BITJE SRCA
17.05 VSE NA 2: LEPI IN ZDRAVI
18.20 ŠPORT
18.35 PREISKOVALEC FABER, serija
19.25 VEČERNA ZARJA
19.45 TV DNEVNIK
20.15 ŠPORT
20.30 ZAČNEM Z DVE
22.40 NOCOJ
23.00 SMOKING
23.40 TVD – HOROSKOP
0.00 SREČANJE V KINU
0.10 NOČNI KINO

MADŽARSKA I

9.00 VIDEO STRANI
9.05 TV TELOVADBA
9.10 POLETJE, VKLENJENO V LED, švedski dokumentarni film
9.40 ODGOVOR, po romanu T. Déryja, pon. 5. dela
10.55 JEZERO Z MNOGIMI IMENI, po sledeh grofa Telekija v Afriki
11.50 VIDEO STRANI
16.50 VIDEO STRANI
17.00 LETNI KOLOBARJI, spored za upokojence
17.30 TEKA, uporabni napotki
17.40 O PROMETU, za vsakogar
18.00 OKNO, služnostni program
19.10 VEČERNA PRAVLJICA
19.30 TV DNEVNIK
20.05 ZGODBA . NEKAJ PRVIH LJUBEZNI, TV variacija spisov B. Gádorja
21.10 PANORAMA, svetovna politika
22.10 PESMI O MESECIH, marec
22.30 V GLAVNI VLOGI, Richard Dreyfuss, ameriški film
23.00 TV DNEVNIK

MADŽARSKA II

17.00 TV 2 – video strani, reportaže, vreme, glasba, telefonska igra
18.00 TELEŠPORT
18.25 ZA OTROKE, Tom in Jerry, risanka
18.44 TV 2
19.00 SKRIVNOST ZLATEGA SERVISA, češka TV igra
19.40 TV 2 – popglasba
20.00 ZADEVA STANDARD, 2. del dokumentarnega filma
21.00 TV DNEVNIK
21.24 TV 2
21.35 TV 2 – zaključek dnevne redakcije
22.20 KONCERT ZA ROMUNIJO
23.50 TV 2

SATELITSKA TV

SUPER CHANNEL

7.00 Daybreak; **8.00** The Mix; **16.00** Vroča linija; **17.00** Oddajamo; **18.30** Hit Studio International; **19.30** Novice; **19.45** Time Warp; **20.00** Poseben koncert; **21.00** Underground USA; **22.00** Novice; **22.15** Modra noč; **23.15** Power Hour; **1.15** Novice; **0.30** Modra noč; **1.30** Time Warp; **1.45** Pozna nočna glasba

3SAT

14.25 Gostje v studiu; **14.45** Najlepše melodije sveta; **16.35** Country Time; **17.15** Nocoj na 3sat; **17.20** Mini čas v sliki; Alica v čudežni deželi; **18.00** 3sat borza; **19.30** Naša najlepša leta; **20.15** Politični magazin; **21.00** Sladko življenje; **21.45** Kultura; **22.00** Čas v sliki 2; **22.25** Pogledi s strani; **22.50** Utopija, film; **1.55** 3sat borza; **2.20** Aktualna kamera

SAT 1

6.00 Dobro jutro; **8.35** Sosedi; **10.05** Teleshop; **10.30** Verižna reakcija, film; **12.15** Kolo sreče; **14.00** Risanka; **14.35** Ladja zaljubljencev; **15.25** Teleshop; **15.50** Tenis; **21.00** Kolo sreče; **21.50** Poročila; **22.00** Kakšen genij!, film; **23.45** Don Juan, film; **1.15** Pregled programa

RTL PLUS

6.00 A. Hitchcock predstavlja; **6.25** Halo, Evropa; **8.35** TV butik; **9.10** Springfieldova zgodba; **10.05** Cena je vroča; **10.35** Dragi stric Bill; **11.00** Dr. Marcus Welby; **11.45** Mož za šest milijonov dolarjev; **12.30** Klasika opoldne; **13.00** TV butik; **13.30** Kalifornijski klan; **14.15** Springfieldova zgodba; **15.00** Oddaja o zdravju; **15.43** Neto; **16.00** Oddaja o živalih; **16.30** Oče Murphy; **17.10** Cena je vroča; **18.00** Dr. Marcus Welby; **18.45** Poročila; **18.00** Dr. Marcus Welby; **18.45** Poročila; **19.05** Pozor, vreme; **19.15** Gemini Man; **20.15** Dvoboj v Mehiki, film; **22.00** Nogomet; **23.00** Hangman, film; **0.35** Bruce Lee – Zmajeva hiša, film; **1.55** Aerobika

TELE 5

6.00 Video nonstop; **9.40** Henderson; **10.05** Novo v kinu; **11.05** Bazar; **11.35** Henderson; **12.00** Fashion Affairs; **12.30** Umik; **12.30** Risanka; **14.00** Chart Show; **14.55** Top 100; **16.05** Košarka; **17.00** Risani film; **17.40** Otroška oddaja; **19.10** Fashion Affairs; **19.40** Umik; **20.15** Plesna hiša; **21.15** Normal; **21.45** Novosti dneva; **22.05** Dekle se prebija skozi zeleni gozd, film; **23.45** Upor sedmerice, film; **1.15** Včeraj; **2.15** P.O.P.; **3.15** P.O.P. Charts; **4.15** Video nonstop

RADIO

PRVI PROGRAM

(Krvavec stereo 91,8 MHz)
4.30 Jutranji program; **5.50** Rekreacija; **6.50** Dobro jutro otroci; **8.05** Znanja široka cesta; **8.35** Pesmice na potepu; **9.05** Glasbena matineja; **10.00** Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba; **11.05** Petkovo srečanje; **12.10** Pojmo in godemo; **12.30** Kmetijski nasveti; **13.00** Danes do 13.00; **13.20** Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; **13.30** Radio danes, radio jutri; **13.38** Do štirinajstih; **14.05** Gremo v kino; **14.40** Radijski Merkurček; **15.00** Radio danes radio jutri; **15.30** Dogodki in odmevi; **16.00** Od melodije do melodije (vmes: Čestitke poslušalcev) **17.00** Studio ob 17.00; **18.05** Vodomet melodij; **19.00** Radijski dnevnik; **19.35** Lahko noč, otroci; **19.45** Z zabavnimi ansambli; **20.00** Oddaja za pomorščake; **20.30** Slovencem po svetu; **22.00** Zrcalo dneva; **23.05**. Literarni nokturno – Miran Jarc: Novo mesto; **23.15** Nočni program/studio radia Koper

DRUGI PROGRAM

(Krvavec, stereo 98,9 MHz, Krim stereo 93,5 MHz)
5.30 Val 202 – jutro; **8.00** Val 202 – dopoldan; **13.00** Val 202 – popodan; **13.00** Danes do 13.00; **15.30** Dogodki in odmevi; **19.00** Radijski dnevnik; **19.30** Stop pops in novosti; **21.45** Kratka radijska igra; **22.00** Zrcalo dneva; **22.20** Radio Student na našem valu

TRETJI PROGRAM

(Krim stereo 96,5 MHz)
10.00–15.25 Radio Plus; **16.00** Dober dan; **16.05** Od uverture do plesa (L. Bernstein, I. Petrić, A. Hačaturjan); **16.30** Znana široka cesta; **17.00** Koncertni dogodki: Glenn Gould, – klavir (J. Brahms, J. S. Bach); **18.00** Poročila; **18.05** Likovni odmevi; **18.20** Iz opernega sveta; **19.30** Predstavitev večernega programa; **19.30** 6. Koncert slovenske filharmonije za oranžni abonoma-prenos iz Cankarjevega doma v Ljubljani: dirigent Leo Kramer, solistka Tamara Smirnova-Šajfar, (L. van Beethoven, C. Ph. Em. Bad); **22.00** Radijska igra – Friedrich Dürrenmatt: Pravda za oslovo senco; **23.00** Šestnajst strun (B. Arnič, E. Dohnányi); **23.50** Napoved sporeda za soboto; **23.55** Lirični utrinek

RADIO ŠTUDENT

(89,3 in 104,3 MHz)
00.00–13.00 Satelitski program – poskusni prenosi; **13.00** Vžig; **14.00** OF (Kosovo report); **16.00** Tolpa bumov: GREGORY ISSACS & DENNIS BROWN – No Contest; (greensleeves) (1); **17.00** Joculator; **17.45** Kosilo nekega molja; **18.00** Motörhead na pressu (prenos); **18.30** DJ Master; HC Buba / Boc; **20.30** Afro-ameriška literatura 20 stol. – Čarobnost besed; **22.00** Idealna godba; Knitting Factory – v živo; **24.00** Zatemnitev / satelitski program – poskusni prenosi

RADIO GLAS LJUBLJANE

(Krimi stereo 100,2 MHz, Grad stereo 102,4 MHz)

● V oddaji bo nastopil podpredsednik zvezne vlade Živko Pregl. Vzrokov za ta pogovor je več: če je zvezna vlada decembra požela aplavz za svoj protiinflacijski program, pa zdaj vse bolj doživlja žvižge, in sicer na gospodarskem področju, ki se ubada z vse hujšimi finančnimi problemi, pa tudi v uglednih znanstvenih krogih. Tudi večina opozicijskih strank v Sloveniji in na Hrvaškem izraža resne pomisleke do početja Markovičeve vlade. Vlada ostaja kljub težavam pri uresničevanju protiinflacijskega programa optimistična. O sedanjih gospodarskih in političnih razmerah v Jugoslaviji in namerah zvezne vlade bo govoril Živko Pregl, ki bo v našem dopisništvu v Beogradu, v ljubljanskem studiu pa bomo od 16.00 ure dalje sprejemali vprašanja, in sicer na tel. št. 315-988.

6.00 Dobro jutro; **6.15** Noč, jutro ter servis; **6.45** Novice; **7.15** Naj naj pesem; **7.20** Jutro je lahko tudi takšno; **8.30** Kam danes v Ljubljani; **8.45** Novice; **10.15** Črna kronika Ljubljane; **10.25** Vaše mnenje; **11.00** Novice; **11.15** Naj naj; **11.20** Power play; **12.15** Športni utrinki; **13.00** Novice; **14.00** Pasji radio; **14.30** Glasbena oddaja; **15.15** RGL Komentira in obvešča; **15.30** Naj naj; **15.35** Power play; **16.10** Spoznajmo se; **16.30** Ugranka; **17.15** Pet in petnajst; **18.10** Prost glasbeni termin z voditeljem; **19.00** Odprta dlan; **20.00** do **6.00** Glasba do jutra

RADIO MARIBOR

(UKV 93,1 in 90,4 MHz7, SV 558 KHz)
4.30 Prenos I. programa Radia Ljubljana; **7.15** Dobro jutro; **8.00** Poročila, osmrtnice, objave; **8.20** Zabavna glasba; **9.00** Po domače; **10.05** Mali oglasi; **11.00** Soft rock; **11.30** Mavrica; **12.05** Mavrica; **13.00** Kadar boš na rajžo šel; **14.30** Poročila, osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; **15.00** Želeli ste, poslušajte; **15.30** Dogodki in odmevi; **16.00** Želeli ste, poslušajte; **16.30** Dnevnik radia Maribor; **16.45** Osmrtnice, obvestila in glasba; **17.00** Po Jugoslaviji; **18.00** Kultura; **18.30** Iz glasbenega arhiva; **19.00** Večerni radijski dnevnik; **19.30** Prenos III. programa Radia Ljubljana; **0.00** Prenos I. programa Radia Ljubljana

STIKOV ČASOPISNI KIOSK
Utrip današnjega tiska

DR. ROMAN
Novi dr. roman »Nesporazum« pripoveduje: Lepa Eveline je imela vse, kar si srce poželi. Oče bogat in slaven kirurg... ...zaročenec sposoben in prikupen zdravnik, vendar, ni bila srečna. Dr. roman za prijetnejši dan

V Stikov časopisni kiosk lahko oddate napoved po telefonu: (061) 329-559 ali telefaksu (061) 318-570 ali teleprinterju 31 633 in na naslov ČGP Delo Stik, Ljubljana, Titova 35. Kiosk je odprt vsak dan do 11. ure za objavo naslednjega dne.

Komisija za delovna razmerja

Onkološkega inštituta v Ljubljani

objavlja prosta dela in naloge za

1. zdravnika v citološkem laboratoriju
za nedoločen čas
z možnostjo specializacije iz citopatologije
Pogoji:
– končana medicinska fakulteta
– opravljen strokovni izpit
– aktivno znanje vsaj enega svetovnega jezika
– poskusno delo do 3 mesece

2. višjo medicinsko sestro na hospitalu
za določen čas (6 mesecev)
Pogoji:
– končana VŠZD – odd. za višje medicinske sestre
– opravljen strokovni izpit

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev, kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih delovnih izkušenj naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Onkološki inštitut, Ljubljana, Zaloška 2, kadrovska služba. Prijavljene kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa.

27-772

IDEJA

Tovarna tekstilij za notranjo opremo Ideja Kamnik, Ljubljanska c. 6

delavski svet (ponovno)
razpisuje v skladu z določili statuta
dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

direktorja podjetja
(ni reelekcije)

Kandidat mora poleg zakonskih, izpolnjevati še naslednje pogoje:
– da ima visoko strokovno izobrazbo tekstilne, ekonomske ali pravne smeri
– da ima najmanj 5-letne delovne izkušnje pri opravljanju vodilnih ali vodstvenih delih
– da aktivno obvlada vsaj enega od svetovnih jezikov
– da s svojim dosedanjim delom izkazuje vodstvene sposobnosti.
Mandat za opravljanje razpisanih del traja 4 leta.

Z izbranim kandidatom bomo delovno razmerje sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj svoje ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Ideja Kamnik, Ljubljanska cesta 6, 61240 Kamnik.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa delavskega sveta.

27-776

Svet Srednje šole tehniških usmeritev in družboslovja Kočevje

razpisuje
prosta dela in naloge

ravnatelja

Kandidat mora ustrezati pogojem, predpisanim s 147. čl. ZUI, in imeti:
1. visokošolsko izobrazbo
2. najmanj 5-letne delovne izkušnje pri vzgojnoizobraževalnem delu v srednji šoli
3. izpolnjevati mora še druge splošne pogoje, določene z zakonom.

Ponudbe z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite v 15 dneh po razpisu na naslov:
Srednja šola tehniških usmeritev in družboslovja Kočevje, Trg Zbora odposlancev 22 – z oznako »za razpisno komisijo«.

30-872

ELAN®

Tovarna športnega orodja Begunje, p. o., Begunje št. 1, Begunje na Gorenjskem

Po 74. členu statuta podjetja Elan in sklepa delavskega sveta podjetja Elan

razpisujemo dela in naloge

direktorja prodajnega programa smuči

Pogoji:
– visoka izobrazba ustrezne družboslovne smeri, najmanj 5-letne delovne izkušnje pri enakih ali podobnih delih in aktivno znanje tujega jezika

Za opravljanje razpisanih del in nalog bo izbrani kandidat imenovan za 4 leta

Poleg dokazil o izpolnjevanju pogojev za razpisana dela in naloge naj kandidati kadrovski službi podjetja Elan v 15 dneh po objavi predložijo tudi vizijo razvoja in vodenja področja, za katero se prijavljajo, in kratek življenjepis, ki naj bo napisan lastnoročno.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po objavi.

28-826

Podjetje SLIKOPLESK-TERMOPLAST, Ljubljana, Tbilisijska ul. 57

razpisuje
po sklepu delavskega sveta

javno licitacijo

za prodajo razdeljevalne kuhinje za hrano, in sicer:

	izklicna cena din
1. viseča omarica s steklenimi vrati 1300 × 600 × 330	6.781,30
1300 × 600 × 330	6.781,30
1900 × 600 × 330	9.911,20
2. delovna miza s pomičnimi vrati 1900 × 700 × 840	12.455,60
3. miza za sortiranje brez vrat 1300 × 700 × 840	2.840,40
4. miza za sortiranje 700 × 700 × 840	2.169,70
5. pomivalno korito s 3 prekati 1900 × 700 × 840	8.623,80
6. delovni pult s 6 vrati 1500 × 700 × 860	10.910,70
7. pult za hladne pijače s hlajenjem 1900 × 700 × 860	27.630,20
8. pult za tople jedi z 2 bazenoma 1300 × 700 × 860	19.224,00
9. zaščitna vitrina – odprta 1900 × 250 × 570	2.030,40
10. drsna polica za pladnje 4700 × 320 × 40	7.943,90
11. kovinski regal s krilnimi vrati 900 × 620 × 2000	7.703,10
12. paleta – lesena 1200 × 800 × 15	764,60
skupaj	125.770,20
nadalje proda še:	
13. silos, 50 t	25.000,00
14. ročni hidravlični viličar	11.160,00
15. električno vibracijsko letev	2.700,00

Licitacija bo 4. aprila 1990 ob 10. uri v upravnem poslopju Ljubljana, Tbilisijska ul. 57.

Ogled osnovnih sredstev je mogoč isti dan od 8. do 10. ure v upravni stavbi Ljubljana, Tbilisijska ul. 57.

Na licitaciji lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe, ki bodo pred licitacijo plačale varščino v višini 10% izklicne cene.

Pripadajoči prometni davek plača kupec.

Kupec mora plačati izlicitirano vrednost osnovnega sredstva v treh dneh po opravljeni licitaciji, sicer njegovo varščino zadržimo.

30-904

danas

NOVA SMERNICA DANASA – KORAK V EVROPO

DANAS – gre naprej

● **HRVAŠKE VOLITVE**
VOLITI ALI STRELJATI
Medtem ko je strankarska tekma vse bolj zagnana, se vije nad hrvaško vprašanje, kako rešiti volitve in demokracijo
● **POLITIKA IN NASILJE**
PIŠTOLA KOT KAŽIPOT
Od usodnega atentata na Franca Ferdinanda, do neuspešnega na Franja Tudjmana, kot da se nihče ni nič naučil
● **S TELOVNIKOM NA VOLITVE**
Postaja osebna garda strankarskega liderja vprašanje prestiža ali resnične potrebe
● **BENKOVAC**
ŽRTVAM RASTE CENA
Nasprotovalne nacionalne interpretacije se ujemajo samo v enem: zadarski policiji je težko verjeti
● **OSEBNOST TEDNA: VILIM MULC**
POLICAJ V ZEVSOVEM FOTELJU
Sedanji šef policije v Hrvaški odhaja v pokoj in zapušča za seboj represivnejši zakon od predhodnega
● **LIDERJI**
TUDJMAN – MILOŠEVIĆ – KUČAN Zakaj so 3 liderji postali središče politike v svojih republikah
● **INTERVJU: AZEM VLLASI**
ZDAJ VIDIM BOLJE
Najbolj znan jugoslovanski politični zapornik o svojem bivanju v ječi in novih političnih pogledih, o kosovski alternativi, napadih na Tita, bivših tovariših, svoji politični usodi in vrnitvi v politiko
● **KOSOVO**
ZASTRUPITEV ZASTRUPLJENIH
Začasnost medicinskih diagnoz in molk policije, odpirajo prostor za številna ugibanja, živčno vojno in recepte, ki nudijo puškino kopito ali masovno puščanje krvi
● **PRVA OSEBA EDNINE**
KRVAVA STRAN DEMOKRACIJE
Ni pomembno kaj piše na transparentu, če se njegov kol konča v človeškem telesu... piše Jelena Lovrić
● **DENAR IN NERAZVITI**
UČITE SE OD SRBIJE
Odlašanje sprememb v finansiranju nerazvitih lahko privede do še večjih mednacionalnih zategnitev
● **SKUŠNJAVA DEMOKRACIJE**
VRAG JE DRUGI
Je možna Jugoslavija kot demokratična politična skupnost... piše dr. Jovan Mirić
● **INTELEKTUALCI IN DENAR**
KRATKO SREČANJE
Davek v plači kot cena za delo iz ljubezni
● **RAZGOVORI: MARKO GOLUŽA**
POLITIKA SE UČI TRŽIŠČA
Politični marketing je nastal zaradi težnje, da se pridobijo nepolitizirani, torej že opredeljeni posamezniki že apolitična masa, tista anonimna molčeča večina, brez katere nihče ne more računati na zmago.

DANAS – gre naprej

28-6010

krom

Podjetje za industrijsko predelavo kovin Golarjeva 9, 61210 Ljubljana-Gunclje sektor zasebne obrti

objavlja prosta dela in naloge

tajnice

Kandidatke vabimo, da se oglase pri nas vsak delavnik od 8. do 10. ure.

28-803214

Delavski svet

Ptt podjetja Ljubljana

po 74. členu statuta Ptt podjetja Ljubljana
razpisuje dela in naloge za:

vodenje in usklajevanje dela podjetja – direktorja podjetja

Za imenovanje direktorja so poleg pogojev, določenih z zakonom, določeni še naslednji pogoji:
– visoka strokovna izobrazba ekonomske, pravne ali druge družboslovne ali tehnične smeri
– najmanj 5-letne delovne izkušnje
– da so z dosedanjim delom dokazali organizacijske, vodstvene in strokovne sposobnosti

Navedena dela razpisujemo za 4-letni mandat.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Ptt podjetje Ljubljana, p. o., Cigaletova 15, Ljubljana, v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo«.

Prijavljene kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v osmih dneh po sklepu pristojnega organa.

30-807

Fenolit Borovnica

Komisija za medsebojna razmerja tovarne Fenolit Borovnica

objavlja
prosta dela in naloge:

1. dipl. inž. kemije za razvoj proizvodov
z vsaj 2-letno prakso

2. dipl. inž. kem. tehnologije ali dipl. inž. kem. inženirstva za razvoj tehnologij
z vsaj 2-letno prakso.

Kandidati morajo oddati svoje ponudbe v 8 dneh po objavi na naslov: Fenolit Borovnica, Breg 22, 61353 Borovnica, kadrovsko-splošni sektor.

Kandidate bomo obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

30-919

Zdravstveni center dr. Jožeta Potrča Ormož-Ptuj TOZD Splošna bolnišnica Ptuj

Odbor za delovna razmerja
TOZD Splošna bolnišnica Ptuj

ponovno objavlja
prosta dela in naloge

zdravnika specialista rentgenologa ali zdravnika specializanta iz rentgenologije

Pogoji:
– opravljen specialistični izpit iz rentgenologije,
– opravljen tečaj in izpit iz varstva pred ionizirajočimi sevanji,
– 4 leta delovnih izkušenj
ali
– končana medicinska fakulteta
– opravljen strokovni izpit
– 1 leto delovnih izkušenj
Pri obeh zahtevamo trimesečno poskusno delo.

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas in s polnim delovnim časom.

Na voljo 2-sobno stanovanje.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Odbor za delovna razmerja TOZD Splošna bolnišnica Ptuj, v 8 dneh od dneva objave oglasa.

O izidu izbire bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku roka objave.

27-775

Srednja pedagoška in naravoslovno-matematična šola Koper, Cankarjeva 2, Koper

razpisuje prosta dela in naloge

pomočnika ravnatelja
za 4 leta (od 1. 6. 1990 naprej)

Pogoji:
– visoka strokovna izobrazba
– pedagoška izobrazba z opravljenim strokovnim izpitom
– najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojnoizobraževalnem delu
– vodstvene in organizacijske sposobnosti.

Pomočniku ravnatelja lahko z letnim delovnim načrtom predvidimo delno učno obveznost.
Prijave sprejemamo 30 dni

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in lastnoročnim življenjepisom pošljite priporočeno v zaprti ovojnici s pripombo Za razpisno komisijo. O izbiri bomo pravočasno prijavljene kandidate obvestili v 60 dneh po objavi.

26-698

Poslovni sistem Mercator, d.d. Ljubljana

Mercator – KZ »Krka« n. sub. o., Novo mesto
Delovna skupnost skupnih služb Novo mesto
Cesta komandanta Staneta 10

Razpisna komisija delavskega sveta DSSS razpisuje prosta dela in naloge

vodje komercialnega sektorja
– delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih pogojev še naslednje pogoje:
– da imajo šolsko izobrazbo VII. ali VI. zahtevnostne stopnje ekonomske smeri in 3 oz. 5-letne delovne izkušnje pri vodilnih delih oz. nalogah

Izbranega kandidata bomo imenovali za 4 leta.

Pisne ponudbe v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo DSSS« ter dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj naj kandidati pošljejo na gornji naslov v 15 dneh po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

27-770

TOKOS TRŽIČ p. o.
tržiška tovarna kos in srpov – tržič

Tokos Tržič, p.o.

Po 14. čl. statuta delavski svet podjetja Tokos Tržič objavlja prosta dela in naloge:

vodje finančno–računovodskega sektorja
Pogoji:
– visoka izobrazba ekonomske smeri in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj,
– višja izobrazba ekonomske smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
– uspešno opravljanje dosedanjih podobnih ali enakih del in nalog.

Poleg navedenih, mora kandidat izpolnjevati še druge z zakonom ali družbenim dogovorom o izvajanju kadrovske politike v občini Tržič predpisane pogoje.
Izbranega kandidata bomo imenovali za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov:
– Tokos Tržič, Cankarjeva 9, 64290 Tržič.

28-813

Komisija za delovna razmerja

Temeljnega sodišča v Ljubljani

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

za enoto v Ljubljani

vodenje vpisnika za Plg zadeve
2 delavca za določen čas 1 leta
pogoji:
končan program srednjega izobraževanja (4 leta)
– V. zahtevnostna stopnja
1-letne delovne izkušnje
2-mesečno poskusno delo.

referenta za Srg zadeve
– 1 delavca za določen čas 1 leta
pogoji:
– končan program srednjega izobraževanja (4 leta) – V. zahtevnostna stopnja
– 1-letne delovne izkušnje
– 2-mesečno poskusno delo.

strokovnega sodelavca za Srg zadeve
delavca za določen čas 1 leta
pogoji:
program za pridobitev visoke strokovne izobrazbe in program za usposabljanje oz. izpopolnjevanje
– VII/2. zahtevnostna stopnja,
2-letne delovne izkušnje
3-mesečno poskusno delo.

Rok za prijavo je 8 dni.
Rok za obvestilo je 30 dni.
Prijave sprejema kadrovska služba Temeljnega sodišča v Ljubljani, Tavčarjeva 9, Ljubljana.

30-901

ENERGOINVEST
TOVARNA TRANSFORMATORJEV
LJUBLJANA, ŠLANDROVA 10

Energoinvest
Tovarna transformatorjev
Ljubljana, Šlandrova 10

Smo podjetje, ki ima perspektiven proizvodni program. Da bomo uspeli, pa si želimo dober in sposoben kader. Če vas tako podjetje zanima, se v 8 dneh prijavite na prosta dela in naloge:

1. pomočnika direktorja za zagotavljanje kakovosti
pogoji: – diplomirani inženir elektrotehnike/energetik

2. direktorja tehničnega sektorja
– diplomirani inženir elektrotehnike/energetik ali diplomirani inženir strojništva

3. direktorja komercialnega sektorja
– diplomirani ekonomist ali diplomirani inženir elektrotehnike/energetik
– ZT registracija

4. direktorja finančno-računovodskega sektorja
– diplomirani ekonomist

5. direktorja splošnega sektorja
– diplomirani organizator dela ali diplomirani pravnik

6. direktorja razvojnega sektorja
– diplomirani inženir elektrotehnike/energetik

7. vodja računovodskega oddelka
– ekonomist
Za dela in naloge od 1.–7. so potrebna 4 leta ustreznih delovnih izkušenj.

8. vodja oddelka prodaje
– diplomirani inženir elektrotehnike/energetik

9. samostojnega komercialista I
– diplomirani ekonomist–komercialist ali diplomirani inženir elektrotehnike/energetik

10. vodja oddelka nabave
– ekonomist ali inženir elektrotehnike/energetik

Za dela in naloge od 8.–10. so potrebna 3 leta ustreznih delovnih izkušenj in ZT registracija.

O izbiri vas bomo obvestili takoj po ustreznem sklepu.

29-869

SEMENARNA
IZVOZ — UVOZ P.O.
LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA 5, JUGOSLAVIJA

na podlagi sklepa delavskega sveta razpisujemo prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za

1. vodenje proizvodnega področja
2. vodenje centralne tržne enote

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
pod 1.
– visoka strokovna izobrazba agronomske ali organizacijske smeri
– 5 let delovnih izkušenj pri sorodnih delih
– aktivno znanje enega svetovnega jezika
– drugi pogoji, ki jih določata zakon in družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike na območju ljubljanskih občin.
pod 2.
– visoka strokovna izobrazba agronomske ali ekonomsko-komercialne smeri
– 5 let delovnih izkušenj pri sorodnih delih
– aktivno znanje enega svetovnega jezika
– drugi pogoji, ki jih določata zakon in družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike na območju ljubljanskih občin.

Izbranega kandidata bomo imenovali za 4 leta.

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi, življenjepisom in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljite v zaprti ovojnici na naslov: Semenarna, izvoz-uvoz, p. o., Ljubljana, Gosposvetska c. 5, s pripisom »za delavski svet«

Prijave bomo sprejemali 15 dni po objavljenem razpisu.
Kandidate bomo obvestili v 10 dneh po sprejetem sklepu o izbiri.

26-686

metalka

Metalka Ljubljana, o. sub. o.

išče sodelavce za sezonsko delo v Počitniškem domu v Fiesi od 25. 5. do 25. 9. 1990

1. pomočnika kuharja
2. 3 delavce za serviranje hrane in pospravljanje sob

Za opravljanje zgoraj navedenih del je potreben higienski minimum.

Zainteresirane kandidate prosimo, da svoje prijave pošljejo v 8 dneh Kadrovski službi Metalke, 61001 Ljubljana, Dalmatinova 2.

26-724

aerodrom ljubljana

Aerodrom Ljubljana, p. o.,
64210 Brnik – pp. 10

objavlja, da so v objektu

prizidek pristaniške stavbe,

ki bo v kratkem zgrajen na letališču Ljubljana, interesentom na voljo za v najem naslednji prostori:

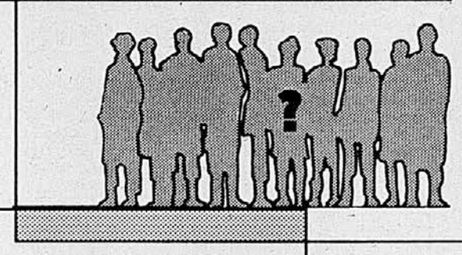
nekaj poslovnih prostorov, primernih za opravljanje trgovinske, turistično agencijske ali podobne dejavnosti,

ki vsebuje delo s strankami oz. kupci.

Vabimo vse zainteresirane, da nas čimprej pokličete po telefonu 064/25-761 ali se osebno oglasite v komercialnem sektorju. Sprejeli bomo tudi vaše pisne ponudbe na naslov: Aerodrom Ljubljana, komercialni sektor, 64210 Brnik-Aerodrom, najkasneje do 10. 4. 90.

29-868

ELSI ELEKTRONIČKI SISTEMI ČAKOVEC

ČE STE ŽE NA TRŽIŠČU!
ČE IMATE SVOJ KROG POSLOVNIH PRIJATELJEV!
ČE ŽELITE RAZŠIRITI DELO!
ČE SMO ZA VAS ZANIMIVI!

ZGLASITE SE!

IŠČEMO SODELAVCE ZA PLASMA ELEKTRONSKIH SISTEMOV IN PROGRAMSKIH REŠITEV

ELSI ELEKTRONIČKI SISTEMI

ČAKOVEC, I. Mažuranića 2
tel. 042/812-633/90
ZAGREB, J. Gotovca bb
tel. 041/312-231

UMRL JE

MILAN ŽIVKOVIČ

V TRAJNEM SPOMINU GA BOMO OBDRŽALI PRIJATELJI IZ KONJENIŠKEGA KLUBA LJUBLJANA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

FRANC SRŠEN st.

gostilničar iz Suhadol

Pogreb bo v soboto, 31. marca 1990, ob 15.30 na pokopališče v Komendi

Do pogreba leži v tamkajšnji mrliški vežici

Žalujoči: žena Cecilija, hčerka Marta, sin Franc in sin Tone z družinami, brat Ivan ter sestri Ani in Kati

Suhadole, Šenčur, Lahovče

Po težki bolezni nas je zapustila naša draga mamica

CILKA VALERIJA ŠTRUKELJ

rojena BALAŽIC

Od nje se bomo poslovili 2. aprila 1990, ob 12. uri izpred dvanajste mrliške vežice na pokopališče Žale v Ljubljani

Žalujoči: mož Zvone, hčerki Tanja in Irena, sestre in brat z družinami, ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Gornja Bistrica, Toronto, 29. marca 1990

877

Sporočamo žalostno vest, da je umrl dragi mož, skrbni oče, brat in stric

LOJZE PLANINC

iz Velikih Lašč 60

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 30. marca 1990, ob 16.30 izpred hiše žalosti na pokopališče v Velikih Laščah

Žalujoči: žena Ana, sin Janez, hčerka Silva, vnuk Sašo, brat Jože in drugo sorodstvo

Velike Lašče, Škofja Loka, Ljubljana, Krško

Tiho nas je zapustil naš dragi mož in oče

FRANC KRANJC

Od dragega pokojnika se bomo poslovili v ponedeljek, 2. aprila 1990, ob 13. uri na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v trinajsti mrliški vežici

Žalujoči: vsi njegovi

Ljubljana, 27. marca 1990

882

Umrl je naš upokojeni sodelavec

MARJAN VALENTINČIČ

Pogreb bo v petek, 30. marca 1990, ob 10.30 iz sedme mrliške vežice na ljubljanskih Žalah

Kolektiv ČGP Delo

869

Mirno je zaspala v večnost naša draga

ANKA VODOPIVEC

rojena LAVRENČIČ

Na zadnjo pot jo bomo spremili v ponedeljek, 2. aprila 1990, ob 14. uri iz štirinajste mrliške vežice na ljubljanskih Žalah

Žalujoči: hčerki Ana por. Koporc in Vida por. Habjanič z družinama, sestra Vida-Doloroza ter družine Kunstek, Kovač, Zorn in vsi Lavrenčičevi

Ljubljana, Maribor, 29. marca 1990

875

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi mož, oče in dedek

JANEZ PRIMOŽIČ

Od njega se bomo poslovili v ponedeljek, 2. aprila 1990, ob 14.30 na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo ležal v četrti mrliški vežici

Žalujoči: žena Barbara, sin Srečo z družino, hčerka Milena z družino in drugo sorodstvo

Ljubljana, Ptuj, Maribor, 29. marca 1990

876

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga

ANA MAČEK

rojena BABNIK

Od nje se bomo poslovili v petek, 30. marca 1990, ob 16.30 na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo ležala v šesti mrliški vežici

Žalujoči: sinova Peter in Milan z družinama v imenu vsega sorodstva

Grosuplje, Škofljica, Mali Vrh, Pleše, Ljubljana, 28. marca 1990

880

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil

VILIBALD ŠTERK

nekdanji trgovec

Zadnjič ga bomo pospremili od domače hiše na Vinici v soboto, 31. marca 1990, ob 15. uri

Sin Jure, hči Maša Gregorčič, sestre Minka Valjak, Mara Stepič, Vojka Jović z družinami ter drugi sorodniki

Ljubljana, Zagreb, 30. marca 1990

874

Poslavljamo se od naše drage bakice

MARIJE VRGOČ

rojene KASALO

Pogreb bo v ponedeljek, 2. aprila 1990, ob 10. uri na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo ležala v deseti mrliški vežici

Ohranili te bomo v trajnem spominu

Vsi tvoji

Ljubljana, 28. marca 1990

881

ZAHVALA

Globoko prizadeti ob izgubi naše ljubljene mame

ANGELCE TOMŠIČ

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, nam izrazili pisno in ustno sožalje ter ji darovali lepo cvetje. Posebna hvala višji medicinski sestri Nadi Kovač, ki ji je nesebično pomagala v zadnjih urah njenega življenja. Enaka hvala tudi pevskemu zboru za zapete pesmi ter gasilcem iz Zg. Kašlja za poslednji pozdrav kakor tudi Vikiju Kresniku za izvajano melodijo Tišina. Vsem še enkrat iskrena hvala

Vsi njeni

849

ZAHVALA

Ob nenadni smrti naše nepozabne, dobre in ljube žene in matere

METKE MARTINČIČ

se ganjeni za številne izraze pozornosti in sožalja najiskreneje zahvaljujemo vsem tistim, ki so sočustvovali z nami ter delili z nami neizmerno bol in žalost ob izgubi naše drage, jo spremili k večnemu počitku, okrasili z venci in cvetjem njen oder.

Žalujoči: mož Marko, sin Sergej in hčerka Barbara

Umag–Križine, 27. marca 1990

851

Zapustila nas je naša mama, nona, sestra

ZORA-SONJA MRŠNIK

rojena KRIŽMANČIČ

Od nje se bomo poslovili v petek, 30. marca 1990, ob 15.30 na pokopališču v Izoli

Žalujoči: hči Sonja, sin Mirko z družinama in vsi njeni

Izola, Koper, Gropada

870

Mnogo prezgodaj je umrl študent podiplomskega študija strojništva

MILAN PRIMOŽIČ

dipl. inž. strojništva

Sočustvujemo in obžalujemo

Za študente in delavce Fakultete za strojništvo v Ljubljani
dekan prof. dr. Branko Gašperšič

71

Sporočamo žalostno vest, da je preminila naša neutrudljiva spoštovana kolegica

dr. CVETKA KRIŽAJ

specialistka za otroške bolezni iz Slovenske Bistrice

Ohranili jo bomo v trajnem spominu

ZZD Slovensko zdravniško društvo – Pediatrična sekcija

873

Umrla je

FRANČIŠKA ANŽIN

rojena BREMŠAK

Od nje se bomo poslovili v ponedeljek, 2. aprila 1990, ob 12.30 na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v drugi mrliški vežici

Vsi njeni

Ljubljana, 28. marca 1990

879

Umrla je moja mama

TILKA SAMARDŽIĆ

rojena PEPELNAK

Pokopali smo jo v četrtek, 29. marca 1990 na ljubljanskih Žalah

Žalujoči: hčerka Beba Čebohin z družino, brat Milan, nečaka Janez in Jože Križaj z družinama

Ljubljana, 29. marca 1990

883

Čeprav te smrt je iz sredine naše vzela, še vedno te ljubezen naših src bo grela
(narodna)

Od ljubljenega sošolca, učenca 4. a razreda

JURETA KASTELICA

se bomo poslovili v petek, 30. marca 1990, ob 16. uri na pokopališču na Dolu pri Hrastniku

Učenci in delavci OŠ Narodnega heroja Rajka Hrastnik

Hrastnik, Dol pri Hrastniku, 29. marca 1990

Čeprav te smrt je iz sredine naše vzela, še vedno te ljubezen naših src bo grela.
(narodna)

Ugasnilo je tvoje mlado življenje

TOMAŽ MESTEK

učenec 4. c
strojni tehnik

Učenci in učitelji Srednje šole tehniških usmeritev in družboslovja Kočevje

V 89. letu starosti nas je zapustila naša draga sestra in teta

JOSIPINA KASTELIC

rojena VIDE

Od nje se bomo poslovili v ponedeljek, 2. aprila 1990, ob 11.30 na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v prvi mrliški vežici

Žalujoči: sestri Ančka in Tončka, brat Tone, nečaki in nečakinje ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Stara vas, Groblje, Šentjernej, 28. marca 1990

878

Po dolgotrajni bolezni je zaspala naša draga mama, stara mama in teta

MARIJA BENKOVIČ

rojena STROŽNIK

Pokopali smo jo v ožjem družinskem krogu v četrtek, 29. marca 1990, na ljubljanskih Žalah

Žalujoči: hčerka Barbara, vnuk Andrej in drugo sorodstvo

Ljubljana, 29. marca 1990

884

Sporočamo žalostno vest, da je umrla naša upokojenka

FANIKA KRALJ

Pogreb drage pokojnice bo danes, 30. marca 1990 na pokopališču Rogaška Slatina

Ohranili jo bomo v trajnem spominu

Kolektiv Petrol TOE Celje

868

Za vedno nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA NOVAK

rojena KOZAMERNIK

Od nje se bomo poslovili v ponedeljek, 2. aprila 1990, ob 15. uri na viškem pokopališču

Na dan pogreba bo ležala v petnajsti mrliški vežici na ljubljanskih Žalah

Žalujoči: hčerka Marija, zet Peter, vnuki Ida, Mitja in Vili, sinova Viljem in Janez z družino ter drugo sorodstvo

Ljubljana, 27. marca 1990

872

Zaščitni zakon v rimskih mlinih

RIM, 29. marca – Zakon o celoviti zaščiti slovenske manjšine v Italiji si zaradi obilice žgočega gradiva (zakon o mamilih, reforma krajevnih ustanov) le počasi utira pot do ožjega odbora ustavne komisije senata, kjer naj bi besedilo uskladili in popravili.

Po seji medparlamentarne komisije za deželna vprašanja, ki je razpravo prekinila za nedoločen čas, je o tem zakonu (imenujejo ga pristojnem ministru Maccanicu) včeraj razpravljala komisija za zuannje zadeve. Osnutek je ocenila v luči italijanskih mednarodnih obveznosti in na koncu soglasno menila, da je treba spremeniti 19. člen osnutka tako, da ostanejo v veljavi vsi ukrepi, ki uresničujejo določila posebnega statuta londonskega memoranduma in so v skladu z zakonom o ratifikaciji osimskega sporazuma.

Prvotno besedilo je bilo namreč zelo omejevalno, saj je z njim vlada poskušala z zakonom spremeniti obseg obvezosti mednarodnega značaja in spregledati sicer jasno obvezno, da bo slovenski manjšini zagotovila vsaj raven, ki jo je predvideval londonski memorandum.

Novo besedilo člena, ki ga predlaga zunanjepolitična komisija ne izbira samo določenih členov, ki so bili sprejeti za izvedbo posebnega statuta iz leta 1954, medtem ko je Maccanico predlagal, da bi ohranili samo ukrepe »normativnega« značaja.

● Spetič je na seji opozoril tudi na člen, ki govori o vrnitvi Narodnega doma pri sv. Ivanu, ki je tudi dediščina londonskega memoranduma. Toda, je poudaril Spetič, nekdanji slovenski Narodni dom je postal medtem podrtija, zato bi morala država zagotoviti sredstva za temeljito popravilo in prilagoditev namenom, ki jih omenja novi zakon.

Kot je poudaril slovenski senator Stojan Spetič, to pomeni v širši razlagi tudi okrožnice vladnega komisariata in pravilnike rajonskih svetov, ki jih je svoj čas odobrila tržaška občina.

M. D. M.

Največji del posojila dobi Hrvaška

Najnovejše posojilo iz ES namenjeno v glavnem transjugoslovanski avtocesti

OD NAŠE DOPISNICE

BRUSELJ, 29. marca – V uradnem biltenu Komisije evropske skupnosti je danes objavljeno, da je evropska investicijska banka, ki ima sedež v Luksemburgu, odobrila za dograditev in posodobitev jugoslovanske prometne strukture posojilo v višini 82 milijonov ekujev oziroma slabih sto milijonov dolarjev. Posojilo naj bi, kot je v utemeljitvi poudarjeno, namenili glavnim cestnim in železniških povezavam skozi Jugoslavijo, to je predvsem cesti bratstvo–enotnost.

Največji del posojila naj bi tokrat dobila Hrvaška, vendar bodo z njim financirali tudi 10,5 km dolgo obvoznico pri Gradiškem v Makedoniji in 9 km dolg odsek med Razdrtim in Čebulovico v Sloveniji.

● Treba pa je upoštevati, da tudi pri najnovejšem posojilu ne gre za kake nove dogovore med Evropsko skupnostjo in Jugoslavijo, temveč le za novo tranšo posojil, dogovorjenih v okviru drugega finančnega protokola. Ta se izteče prihodnje leto in v okviru njega je Jugoslavija od ES dobila 550 milijonov ekujev sorazmerno ugodnih posojil.

Z najnovejšim posojilom se je delež evropske investicijske banke pri financiranju jugoslovanskega prometnega omrežja povečal na 440 milijonov ekujev, vendar je v to vsoto vključeno tudi posojilo za karavanški predor. V jugoslovanski investicijski banki poudarjajo, da bo Jugoslavija z njihovimi posojili lahko posodobila in dogradila tristo kilometrov transjugoslovanske prometnice, ki naj bi do leta 1993, ko naj bi bila dokončana, imela 1200 km, po letu 92, ko naj bi v Evropski skupnosti zaživelo skupno tržišče, ter enoten finančni, socialni, transportni in še kakšen prostor, bi cesta bratstva in enotnost v vsej dolžini morala ustrezati najsodobnejšim evropskim prometnim standardom.

Od tokratnega posojila bodo le dva milijona ekujev namenili dograditvi železniških povezav, in sicer progi, ki Skopje povezuje s Srbijo. Makedonija bo tako od posojila 128 milijonov ekujev, kolikor naj bi evropska investicijska banka v tem obdobju namenila za posodobitev jugoslovanske železnice, dobila 58 milijonov ekujev.

MIRJAM AČIMOV-OBLAK

Na Heathrowu zaplenili sprožilec za A bombo

Skupna akcija ameriških in angleških carinskih policistov – Elektronski sprožilci so bili namenjeni v Bagdad – Irak že zanika vpletenost

OD NAŠE SODELAVKE

LONDON, 29. marca – Pred sodiščem v Londonu so se danes zagovarjali ena ženska in dva moška, ki jih policija obtožuje, da so včeraj z londonskega letališča Heathrow poskušali pretihotapiti 40 elektronskih priprav za sprožitev jedrske bombe, in sicer na letalo iraške družbe Iraqi Airways, namenjeno v Bagdad. V zvezi s tem britanske oblasti izganjajo še enega iraškega državljana zaradi »poskusa izvoza strateškega blaga iz Združenega kraljestva.«

Vse to je rezultat včerajšnje uspele policijske operacije na Heathrowu, ki je sledila po 18-mesečnih pripravah in ob sodelovanju policistov ameriške in britanske carine. Britanske oblasti trdijo, da so s tem razbili veliko iraško tihotapsko mrežo v Britaniji.

Zaplenjeni elektronski sprožilci se imenujejo krytronim. Kot poročajo v Londonu, krytrone izdeluje le eno podjetje na svetu in to EG&G iz Massachussettsa v ZDA. Zaplenjeni sprožilci so z letalom ameriške družbe TWA prispeli že v ponedeljek na Heathrow, kjer so jih vskladiščili. Ves postopek je tajno nadzorovala policija, ki je sprožilce včeraj zaplenila in aretirala več ljudi, in sicer, takoj, ko so bili napisani izvozni dokumenti in znan dokončen namembni kraj. V zvezi s tem napovedujejo še več aretacij.

V Londonu tudi poročajo, da je bila ameriška carina tako prepričana v uspeh operacije z delovnim naslovom Argos, da je celo namignila televizijski družbi NBC, da je snemala prihod letala TWA na Heathrow in odhod letala Iraqi Airways v Bagdad.

Predsednik EG&G pa je povedal, da je 14. novembra lani ameriška vlada zaprosila, naj izdelajo 41 imitacij krytronov, ki so jih poslali v Los Angeles. Večina londonskih poročil trdi, da so tajni agenti zamenjali prave krytrone v pošiljki z imitacijami, nekatera poročila pa vztrajajo, da so bili vsi zaplenjeni krytroni pristni. Celotno zadevo obravnavajo zelo previdno zaradi najrazličnejših političnih posledic.

● Irak je že zanikal vse britanske obtožbe, da bi bil kakor koli vpleten v zaroto tihotapljenja zaplenjenih elektronskih sprožilcev. Kot poročajo v Londonu, je predstavnik zunanjega ministrstva v Bagdadu posvaril Britanijo, da bo odgovarjala za vsa svoja dejanja.

Razumljivo je, da so včerajšnji dogodki zbudili tudi glasna ugibanja, kako daleč je Irak z razvojem svojega jedrskega programa. Dnevnik Financial Times trdi, da je po mnenju britanskih funkcionarjev Irak potreboval zaplenjene detonatorje za svojo comdor raketo, to je dvostopenjsko raketo, sposobno nositi jedrsko orožje in ki jo Irak razvija že od leta 1985. Dnevnik Times pa dodaja, da izraelski strateški strokovnjaki računajo, da Irak potrebuje pet do deset let za izdelavo lastne jedrske bombe. Z jedrskim orožjem oboroženi pa bi Irak usodno spremenil politično ravnotežje na Bližnjem vzhodu.

ALJA KOŠAK

Avstrija noče Židov iz SZ

DUNAJ, 29. marca (Tanjug) – Avstrijski zunanji minister Mock je novico, po kateri naj bi avstrijska zvezna vlada iz humanitarnih razlogov izrazila pripravljenost za sprejem 30.000 židovskih emigrantov iz Sovjetske zveze, opisal kot »škandalozen nesmisel«.

Protijugoslovanske demonstracije

OSLO, 29. marca (Tanjug) – Tako imenovano gibanje za republiko Kosovo je sinoči v Oslu organiziralo demonstracije. Udeleželo se jih je kakih 150 albanskih nacionalistov, ki so vpili protijugoslovanska gesla z že dobro znanega repertoarja.

Vatikan še zmeraj omahuje ob Galilejevi rehabilitaciji

Papež je v Galilejevem primeru priznal krivdo Cerkve, varuh doktrine Ratzinger pa je proti

OD NAŠE DOPISNICE

RIM, 29. marca – Skoraj 350 let po nastopu svete inkvizicije proti naravoslovcu Galileju in procesu, na katerem se je moral pod pritiskom odpovedati Kopernikovemu nauku, je zadeva za vrhove katoliške cerkve še vedno odprta. Če je namreč papež Wojtyla naklonjen temu, da bi Cerkev izrekla svojo pozno »mea culpa« v Galilejevem primeru, je daljni naslednik svete inkvizicije, sedanji varuh verske doktrine kardinal Ratzinger, precej drugačnega mnenja.

23. septembra lani je pontifex med svojim obiskom v Pisi, domovini velikega znanstvenika, med vrsticami znova povedal prepričanje, da je prišel čas za obnovo Galilejevega procesa. Doma iz Krakova, rojstnega mesta Kopernika, je papež tudi že prej večkrat omenil odgovornost Cerkve v obsodbi Galileja in dejal, da ji je ta izkušnja pomagala vzpostaviti racionalnejše razmerje med vero in znanostjo. Moralna rehabilitacija Galileja, ki je bila prvič omenjena že leta 1979, bi, sodeč po odmevih, naletela na dober odmev.

Kardinal Ratzinger ni izrecno nasprotoval papeževi očitni želji po »obnovi« procesa, storil pa je to na način, iz katerega je mogoče sklepati, da rehabilitacije ne odobrava. V novi številki tednika Sabato je namreč v zvezi s tem ponovil mnenje filozofa Feyerabenda: »V Galilejevem času je bila Cerkev bolj zvesta racionalnosti, kot sam Galilei, in je upoštevala tudi etične in družbene posledice Galilejeve doktrine. Proces, ki ga je priredila Galileju, je bil zato racionalen in pravičen, medtem ko bi bilo sedanjo revizijo mogoče opravičiti samo z razlogi politične oportunosti.« Ratzinger uporablja Galilejev primer za razlago sedanje teze, da mora Cerkev poleg znanosti in tehnike upoštevati tudi mnenja drugih znanstvenikov.

Papež Janez Pavel II. pa je eno leto po izvolitvi, ko se je spominjal Einsteina, dejal takole: »Želel bi, da bi teologi, znanstveniki drugih profilov in zlasti zgodovinarji, v duhu iskrenega sodelovanja poglobili analize Galilejevega primera, ugotovili napake, ne glede na to, kdo jih je zagrešil, odpravili nezaupanja in ustvarili ustvarjalno zavezništvo med znanostjo in vero, med Cerkvijo in svetom. Sam ponujam podporo tej nalogi, ki je lahko v čast vere in znanosti in odpre vrata prihodnjemu sodelovanju.«

Podobno je govoril tudi leta 1983 v Vatikanu, ko je sprejel dvesto znanstvenikov, ki so sodelovali na medarodnem simpoziju z naslovom »Galilejeva znanost danes«. Ob tej priložnosti je papež obljubil, da bo ustanovil raziskovalno skupino, ki bo »poglobljeno preverila ves primer«. Sad dela te komisije je bila potem objava knjige »Galilej, zgodovina in mit« in popolna zbirka dokumentov z Galilejevega procesa, ki so v tajnem vatikanskem arhivu, v apostolski knjižnici in drugih arhivih. Navsezadnje je med obiskom v Pisi lani septembra Galilejevo ime omenil že v prvem govoru in to v smeri odločne rehabilitacije: »Galileo Galilei, katerega znanstveno delo so na začetku nepremišljeno napadali, je danes od vseh priznana ključna etapa metodologije raziskovanja, in na splošno, pot k razumevanju narave.«

MOJCA DRČAR-MURKO

Vlak, ki je peljal pomoč Romunom, med potjo izropan

Med dolgo in skrivnostno vožnjo so izginili trije vagoni in precejšen del tovora – Osumljena Jugoslavija

OD DOPISNIKA TANJUGA

MADRID, 29. marca – Španska delegacija je prišla v Bukarešto že prejšnji teden, o vlaku, ki naj bi ga pričakala, pa ni bilo ne duha ne sluha, čeprav je 18 vagonov odpeljalo proti Romuniji že 14. marca.

V vagonih, zapečatenih po predpisih, so bile stvari, ki so jih prebivalci Galicije in druge ustanove v pokrajini zbrali kot pomoč romunskemu ljudstvu: zdravila, oblačila, živež, igrače, skupaj 350 ton. To je bila že tretja takšna pošiljka, tokrat pa so iz Galicije poslali še posebno delegacijo, ki naj bi poskrbela, da bi pomoč prišla v roke mednarodnemu RK.

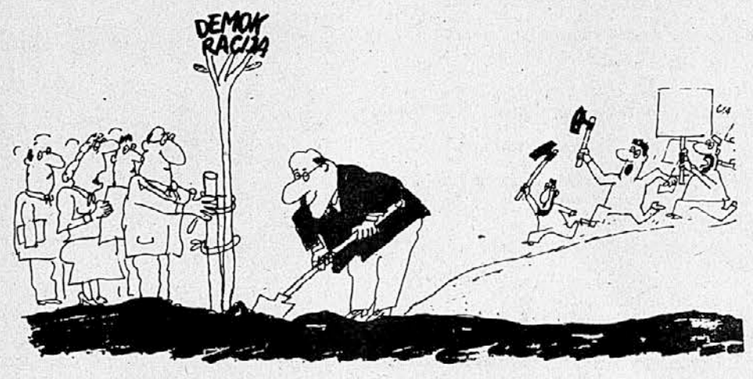
Toda vlaka ni bilo od nikoder. Kar trikrat se je »izgubil«, ne da bi mu mogli priti na sled. Vsaj enkrat naj bi izginil na jugoslovanskem ozemlju. V nedeljo dopoldne so naposled sporočili, da je vlak iz Galicije pripeljal v Bukarešto. Vsi so pohiteli na postajo, kjer jih je čakalo presenečenje: manjkali so trije vagoni, odklopili naj bi jih »nekje vmes«; Španci trdijo, da jim je bilo pojasnjeno, da naj bi vagoni izginili na poti iz Jugoslavije v Bukarešto. Drugo presenečenje pa je sledilo, ko so vagone odprli in osupli ugotovili, da je bilo pokradenega najmanj 20 odstotkov natovorjenega blaga.

● BEOGRAD, 29. marca (Tanjug) – Skupnost JŽ je v zvezi s članki, objavljenimi v nekaterih španskih časopisih, v katerih je izražena domneva, da so na jugoslovanskem ozemlju odprli vagone španskega vlaka in pokradli del tovora, izjavila, da so vseh 18 vagonov, ki so peljali skozi našo državo, izročili romunskim železničarjem v brezhibnem stanju.

Kdo je to storil, kdo se je okoristil s humanitarno pomočjo? Nihče še ne zna odgovoriti na to vprašanje. Znano je le, da je tisti, ki je izpraznil vagone, poskrbel, da so jih spet »uradno« zapečatili. Najbrž je nakradeno blago že na črni borzi.

BORISLAV LALIĆ

OGLEDALO

A. ŠEVČNIK, Večernji list

SVET SO LJUDJE

Smrt komunista oporečnika

V Parizu je za posledicami nedavne operacije umrl eden najbolj znanih francoskih komunistov **HENRI FISZBIN**. Devetinpetdesetletni Fiszbin, ki je bil svoj čas na vplivnem položaju vodje pariške federacije francoske partije, dokler je ni zapustil zaradi spora z Georgesom Marchaisom, je vrsto let bolehal za sklerozo, zaradi katere so ga tudi operirali. Po odhodu iz KP Francije se je Fiszbin pridružil socialistični stranki, postal je pridruženi član njenega upravnega odbora, na parlamentarnih volitvah junija 1988 pa je bil izvoljen za poslanca. V intervjuju za pariški Figaro je (oktobra lani) zatrdil, da so se Georges Marchais in njegovi prijatelji »zaprli v partijo, kot bi bila trdnjava«, da jo vodijo gledajoč v vzvratno ogledalo in da skušajo vpliv, ki ga partija še ima in ki ga ne gre podcenjevati, uporabljati za uveljavljanje najslabše politike. »Partija odhaja, komunisti z vso svojo kulturo in zgodovino pa ostajajo globoko zakoreninjeni v družbeni resničnosti naše države.« Henri Fiszbin, ki je bil eden zgodnjih partijskih oporečnikov, je nekdanje tovariše, nezadovoljne s politiko Georgesa Marchaisa, pogosto vabil, naj se pridružijo socialistični stranki, v kateri se kuje prihodnost socializma v Franciji, namesto da ustanavljajo obnoviteljske in druge tokove znotraj komunistične partije, pri tem pa zaradi izključitve iz najpomembnejših teles KP Francije izgubljajo moč in vpliv. (B. M.)

Dvojni dirigent

Danes se zdi skoraj vsakdanje, januarja lani pa je bil to dogodek brez primere: Estonija je dobila nekomunističnega ministra za kulturo, kar se v vsej zgodovini Sovjetske zveze dotlej še ni zgodilo. **LEPO SUMERA**, visok, vitek in bradat štiridesetletnik, se že na zunaj močno loči od sovjetskih funkcionarjev, seveda pa razlik tu še ni konec. Pripada namreč tistemu sloju ljudi, ki so v zadnjem letu dosegli temeljito politično preobrazbo vse Vzhodne Evrope – intelektualcem. Le da Sumera ni pisatelj, urednik ali profesor, pač pa skladatelj in dirigent. Kako nekonvencionalen je pri svojem poslu, ne le v politiki, naj ilustrira podatek o njegovem najnovejšem delu. Novembra lani se je udeležil glasbenega festivala v Glasgowu, imenovanega Novi začetki, z zanimivo skladbo za orkester, v kateri so bila štiri »prazna« mesta, ki naj bi jih – in so jih – zapolnili otroci s svojimi dopolnili ali variacijami na vodilno temo.

»Berlinski zid iz betona in bodeče žice ni edini zid, ki ga je treba odstraniti. Načeti je treba tudi pregrade, ki ločujejo skladatelje in poslušalce,« je Sumera opisal svoj odnos do sodobne glasbe.

V letu dni, ki jih je presedel na ministrskem stolu v Estoniji, najmanjši baltski republiki, se je največ ukvarjal prav z rušenjem vsakršnih nevidnih zidov, ki jih je postavil stalinizem. Gre predvsem za cenzorske posege, med katerimi jih je največ namenjenih obrambi vojske, najbolj zaščitene svete krave, in za vzpostavitev stikov z emigranti. Lepo Sumera ima brez dvoma velike zasluge za izjemen razcvet svobode tiska in besede, ki ga je v zadnjem času doživela Estonija. Med najmočnejše ovire, ki se postavljajo po robu temu razvoju, pa ne uvršča Moskve, ampak organizacijo Interfront, se pravi združenje neestonskih priseljencev, pretežno Rusov, ki vse dogajanje v baltskih republikah označujejo za nacionalizem in fašizem:

»Ta organizacija ima tesne stike s podobnim združenjem v Litvi in Latviji, po mojem pa tudi z organizacijo Pamjat, ki je skrajno velikorusko usmerjena. Ne gre samo za jezik, se pravi za ruščino, ki bi jo mi vsi morali uporabljati, ker pač živimo v Sovjetski zvezi, medtem ko se njim ne zdi vredno naučiti se krajevnih jezikov. Ti ljudje so zrasli v Rusiji in so strahovito politično indokrinirani. Zares verjamejo, da je Stalin leta 1939 osvobodil Estonijo izpod kapitalističnega jarma in jo odrešil. In ko jim omeniš tajne protokole iz pakta Molotov-Ribbentrop, ti ne verjamejo. Hkrati pa ves čas širijo lažne vesti, na primer da Estonci napadajo in celo pobijajo Ruse. Ker jih veliko dela za ruski tisk in televizijo, so pri tem zelo uspešni. Marsikateri Rus je prepričan, da je treba zavarovati rojake in, denimo, ustanoviti v Estoniji avtonomno pokrajino.« (A. P.)

Zaveznica mladih

Ameriška jazzovska pevka **BETTY CARTER** (rojena leta 1928) je prvič nastopila v Paradise Theatru v Detroitu pred skoraj štiridesetimi leti. Najprej je pela z Big Bandom Dizzyja Gillespija, kasneje pa s Charlijem Parkerjem, Milesom Davisom, Maxom Roachom, Dukom Jordanom, Tommyjem Potterjem in drugimi. V dveh letih in pol, kolikor je delala z orkestrom Lionela Hamptona, se je naučila vse, »kar se naučiti da«. »Rada sem imela Dizzyja Gillespija in njegov svet, zato sva se z Lionelom večkrat sprla. Kar precejkrat me je odpustil, a me je njegova žena zmerom spravila nazaj. Šele pozneje sem spoznala, da sem pela v enem najboljših orkestrov, kar jih sploh je,« pravi pevka.

Ko je v New Yorku začela delati samostojno, se je znašla čisto na začetku, šele sčasoma se je prebila v najboljše klube in gledališča. Nastopala je z vsemi najboljšimi glasbeniki jazza. Leta 1960 je bila na turneji z Rayom Charlesom in na koncu sta skupaj posnela ploščo.

V šetdesetih letih, ko se je obudilo zanimanje za črnsko glasbo in so postali črnski glasbeniki zelo iskani, v času radikalizma Black Panters in Martina Luthra Kinga, je glasba postala divja, vročična, razkačena, v njej ni bilo več prostora za učenje. Šele v zadnjem desetletju kaže bolje, pravi pevka. Leta 1969 je ustanovila svojo založbo plošč (Bet-car Productions), ker se je »industrija plošč gnala le za denar in ni hotela več snemati jazzovske glasbe«. Leta 1972 je bila na turneji po ameriških kolidžih in se posvetila mladim, še neodkritim talentom, ki glasbo bogatijo s svojo svežino in navdihom.

Odlični glasbeniki, ki jih odkriva, zorijo med delom z njo v izvrstne izvajalce jazza. Ta legende jazza, ki je nastopila na vseh najpomembnejših festivalih na svetu (pri nas na primer na 22. festivalu jazza v Ljubljani leta 1981), se bo predstavila v Cankarjevem domu s svojim triom v soboto, 31. marca, ob 20.30.

NA KRATKO

Zbor levičarskih strank

LJUBLJANA, 29. marca – Približno 20 levo usmerjenih strank iz držav članic delovne skupnosti Alpe–Jadran je napovedalo udeležbo na dvodnevnem srečanju, ki se bo začelo jutri v Ljubljani. Organizirala gá bo ZKS-Stranka demokratične prenove. Gre za prvo tovrstno srečanje v alpsko-jadranski regiji, njegova tema pa bo »prispevek levičarskih strank h krepitvi miru, skupnega življenja in vsestranskega sodelovanja«. Beseda bo tekla o demilitarizaciji, svobodnem pretoku ljudi, blaga in idej med državami članicami delovne skupnosti Alpe–Jadran, o varstvu in krepitvi pravic manjšin, pa tudi o socializmu prihodnosti. Poleg slovenskih socialistov in ZKS-Stranke demokratične prenove se bodo srečanja od jugoslovanskih strank udeležile še ZKH-Stranka demokratičnih sprememb, Socialistična zveza in Zveza socialistične mladine Hrvaške, iz Bosne in Hercegovine pa ZK in Socialistična zveza. (C. R.)

Zatrt upor v zaporu Leopoldov

PRAGA, 29. marca (Tanjug) – Pripadniki posebne enote za nagle intervencije ministrstva za notranje zadeve so popoldne zatrli večdnevni upor zapornikov v zaporu Leopoldov blizu slovaškega glavnega mesta Bratislave. V Pragi so uradno sporočili, da so ubili štiri zapornike, 29 pa ranili. Ranjen je bil tudi pripadnik varnostnih sil.

Jugoslavija odprta, enako pričakuje od drugih

DUNAJ, 29. marca (Tanjug) – Mi smo se docela odprli, zato zdaj pričakujemo, da se bodo tudi Avstrija in druge zahodne države začele bolj odpirati proti nam, je izjavil predsednik zveznega izvršnega sveta Ante Marković v intervjuju za avstrijsko tiskovno agencijo APA, v katerem je pojasnil bistvo reformskih sprememb v SFRJ. Intervju je dal pred bližnjim obiskom avstrijskega zveznega kanclerja Franza Vranitzkega v Jugoslaviji, med drugim pa je poudaril, da si je Jugoslavija s korenitimi gospodarskimi reformami zagotovila sodelovanje v prosti trgovini. Po njegovih besedah si je naša država z deviznimi rezervami, ki znašajo 7,5 milijarde dolarjev, s sprostitvijo uvoza in konvertibilnostjo dinarja omogočila postati del evropskega in svetovnega trga.

Na dan prihaja resnica o taboriščih

SOFIJA, 29. marca (Tanjug)– V bolgarskem mestu Lovču je bilo v letih 1959–1962 koncentracijsko taborišče, v katerega so brez sojenja pošiljali in v njem pobijali politične nasprotnike režima. Če tej vesti, ki je v bolgarski javnosti odjeknila kot bomba, saj česa podobnega na TV še niso objavili, spočetka niso mogli vsi verjeti, so se ob današnjem sporočilu višjega partijskega sveta razblinili vsi dvomi. Partijsko vodstvo je namreč zahtevalo od ustreznih državnih organov, naj ukrenejo vse, da bi osvetlili »zločine v vseh taboriščih in zaporih po državi«, kaznovali krivice, nedolžne žrtve pa rehabilitirali in jim povrnili škodo.

Neprijetnosti na jugoslovansko-vzhodnih mejah

BEOGRAD, 29. marca (Tanjug) – Prebivalci vzhodnoevropskih držav vsak dan bolj pritiskajo na naše mejne prehode z Bolgarijo, Romunijo in Madžarsko. Skoraj ga ni prehoda na teh mejah, kjer še ne bi prišlo do neprijetnih situacij in nesporazumov, tako da morajo naši organi za notranje zadeve vse pogosteje posredovati. Skupina romunskih potnikov, ki so jih poslali nazaj, ker so imeli s seboj izdelke za preprodajo, je na mejnem prehodu Djerdap zaprla cesto in se ni hotela vrniti, na mejnem prehodu Vatin pa so razbili šipe na stavbi naše carinske službe. Kot je danes sporočil sekretariat ZIS za informacije, zaradi čedalje pogostejših incidentov pomagajo pri urejanju razmer tudi romunski mejni organi in vojska. Po zadnjih podatkih so samo na mejnem prehodu Dimitrovgrad 243 tujim državljanom zaplenili 62.000 zahodnonemških mark, ker niso imeli potrdil, da so imeli ob vstopu v Jugoslavijo pri sebi toliko tujega denarja.

V medčrnskih obračunavanjih 20 mrtvih

JOHANNESBURG, 29. marca – V silovitih spopadih med sprtimi črnskimi gibanji, do katerih je prišlo včeraj in danes v črnskih naseljih južnoafriške province Natal, je bilo ubitih več kot 20 ljudi. Tuje tiskovne agencije sporočajo, da so se zjutraj končali boji med privrženci konservativnega gibanja Inkata iz plemena Zulu in člani radikalnejšega Afriškega narodnega kongresa (ANC), toda napetost še ni popustila. Največ mrtvih je bilo v naseljih okoli provincijskega sedeža Pietermaritzburg.

Hawke spet premier

SYDNEY, 29. marca (Tanjug) – Bob Hawke si je že četrtič zagotovil premierski položaj, avstralskim laburistom pa še tri leta uprave nad peto celino.

Spet potresa na obrobju Suhe krajine

LJUBLJANA, 29. marca – Seizmografi observatorija na Golovcu so nocoj zaznamovali dva šibka potresna sunka ob 20.26 in 20.50. Žarišče obeh potresov sta bila 28 kilometrov jugovzhodno od observatorija, na obrobju seizmogenega boka Suhe krajine. Močnejši je bil prvi sunek, ki je dosegel jakost 4 stopnje po Mercallijevi lestvici na območju Vidma, Dobrepolja, Ponikev, Velikih Lašč in okoliških naseljih. Drugi sunek je bil šibkejši, vendar so ga prav tako čutili številni prebivalci tega območja. Oba sunka je spremljalo bobnenje.

Na tem območju si sledijo potresni sunki že od 14. marca. Inštrumenti so zaznali več kot 20 sunkov, medtem ko so jih najobčutljivejši prebivalci čutili tudi več kot 30. Gre predvsem za šibke potrese, saj ni nobeden presegel intenziteto 5,5 stopnje po Mercallijevi lestvici. R. V.

ISKRICA

Ni hujše tiranije od tiste, ki je zgrajena v senci zakonov in izvajana pod plaščem pravice.

MONTESQUIEU

NOVI DEVIZNI TEČAJI

Tečajna lista št. 63 z dne 29. marca 1990

za devize, efektivo, čeke, kreditna pisma in poštne nakaznice

država	valuta	tečaj velja za	nakupni	srednji	prodajni	nakupni za čeke in kred. pisma	nakupni za efektive in medn. pošt. nakazn.
Avstralija	a. dolar	1	8,9026	8,9294	8,9562	8,5464	8,5019
Avstrija	šiling	100	99,1935	99,4920	99,7905	97,2096	96,7136
Kanada	dolar	1	10,1285	10,1590	10,1895	9,7233	9,6727
Danska	krona	100	183,4202	183,9721	184,5240	179,2932	178,3761
Finska	marka	100	295,8318	296,7220	297,6122	289,1755	287,6964
Francija	frank	100	207,5823	208,2069	208,8315	202,9116	201,8737
ZR Nemčija	marka	100	697,9000	700,0000	702,1000	683,9420	680,4525
Grčija	drahma	100	–	7,2859	7,3078	6,9734	6,9371
Irska	funt	1	–	18,7240	18,7802	17,9210	17,8277
Italija	lira	100	0,9499	0,9528	0,9557	0,9309	0,9261
Japonska	jen	100	7,5951	7,6180	7,6409	7,2912	7,2533
Kuvajt	kv. dinar	1	40,3945	40,5160	40,6375	38,7787	38,5767
Nizozemska	gulden	100	619,9920	621,8576	623,7232	606,0421	602,9422
Norveška	krona	100	180,7075	181,2513	181,7951	176,6415	175,7380
Portugalska	escudo	100	7,9103	7,9341	7,9579	7,5938	7,5543
Švedska	krona	100	193,4580	194,0401	194,6222	189,1051	188,1379
Švica	frank	100	787,3858	789,7551	792,1244	771,6380	767,7011
V. Britanija	funt	1	19,3945	19,4529	19,5113	18,9581	18,8611
ZDA	dolar	1	11,9131	11,9489	11,9847	11,6450	11,5854
	ECU	1	14,2790	14,3220	14,3650	13,9934	–
Belgija	frank/C	100	33,7291	33,8306	33,9321	32,9701	32,8015
Španija	pezeta	100	10,9294	10,9623	11,9952	10,4922	10,4375

Tečaj dinarja za obračunski dolar je 11,9489 dinarja. Tečaj dinarja za obračunski dolar za odkup kreditnih pisem in čekov od tujih državljanov je 1,1948 dinarja. Tečaji za obračunski dolar in obračunski dolar za kreditna pisma in čeke začno veljati 29. marca 1990 ob 14. uri. Tečaji s te tečajne liste veljajo od 30. marca 1990. Tečaji za grško drahmo in irski funt veljajo samo za efektivo in čeke. Tečaji za britanski funt veljajo tudi za škotski funt, vendar le za efektivo in čeke. – Najvišji zajamčeni znesek evročeka je 2500 dinarjev (velja od 1. januarja 1990). – Poročilo o višini povprečne realne obrestne mere na trgu denarja in kratkoročnih vrednostnih papirjev dne 28. 3. 1990: letna 36,00; mesečna 2,65; za čas od 14. 11. 1989 do 28. 3. 1990: letna 28,30; mesečna 2,06.

ljubljanska banka Pravi naslov za denarne zadeve

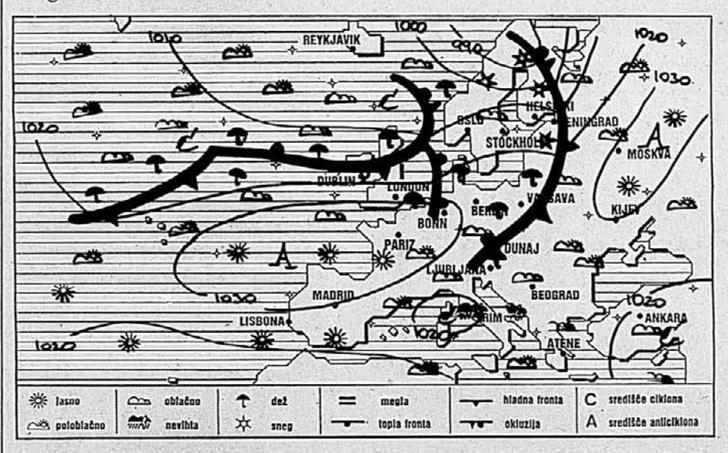
PA ŠE TO

PREDVOLILNI BALON – Zagorska ZSMS-Liberalna stranka obljublja udeležencem sobotnega predvolilnega shoda tudi polete v višave z balonom.

Kljub mamljivi ponudbi, morebitnim potnikom vendarle svetujemo kanček pazljivosti. Namreč, da ne bi trčili ob kak predvolilni grad v oblakih.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda Slovenije

Prognostična karta za 30. marec 1990

SLOVENIJA

Spremenljivo do pretežno oblačno bo, občasno bodo krajevne padavine, deloma kot plohe. Najnižje jutranje temperature bodo od 1 do 5, ob morju 8, najvišje dnevne od 7 do 15 stopinj Celzija.

JUGOSLAVIJA

Pretežno oblačno bo s krajevnimi padavinami, ob Jadranu tudi z nevihtami.

VREMENSKA SLIKA

Nad srednjo Evropo in Alpami se krepi greben visokega zračnega pritiska. V višinah priteka nad naše kraje nekoliko toplejši zrak.

KAKO KAŽE ZA SOBOTO IN NEDELJO

Precej jasno in topleje bo.

VREME IN TEMPERATURE 29. MARCA 1990 OB 14. URI

kraj	vreme	°C
LJUBLJANA	pret. oblačno	13
PLANICA	pret. oblačno	7
BRNIK	oblačno	12
KREDARICA	v oblakih	–5
MARIBOR	oblačno	13
M. SOBOTA	oblačno	11
SL. GRADEC	pret. oblačno	10
CELJE	pret. oblačno	13
N. MESTO	rahlo dežuje	10
N. GORICA	pret. oblačno	14
PORTOROŽ	pret. oblačno	13
REKA	pret. oblačno	13
PULJ	pret. oblačno	15
HVAR	nevihta	15
DUBROVNIK	zmer. oblačno	14
ZAGREB	rahlo dežuje	9
BEOGRAD	oblačno	12
SARAJEVO	zmer. oblačno	12
TITOGRAD	zmer. oblačno	16
SKOPJE	del. oblačno	17
CELOVEC	ploha	10
GRADEC	pret. oblačno	12
DUNAJ	oblačno	7
BENETKE	zmer. oblačno	15
MILANO	del. oblačno	14
GENOVA	del. oblačno	15
RIM	zmer. oblačno	12
PARIZ	pret. oblačno	9
BERLIN	oblačno	10
STOCKHOLM	jasno	10
MOSKVA	jasno	6

ONESNAŽENOST ZRAKA V SLOVENIJI

29. 3. 90 Izmerjene koncentracije SO_2 v mg/m³

	povpr. do 14.30	najv. polurna	ob	včeraj 24-urna
Ljubljana	0,10	0,28	12.30	0,10
Celje	0,08	0,20	07.30	0,08
Trbovlje	0,16	0,40	08.30	0,16
Hrastnik	0,19	0,36	08.30	0,12
Zavodnje	0,00	0,00		0,03

Maksimalne dopustne koncentracije SO_2 (odlok iz leta 1976):
polurna: 0.75 mg/m³; 24-urna: 0.30 mg/m³
Priporočila svetovne zdravstvene organizacije za koncentracije SO_2:
enourna: 0.35 mg/m³; 24-urna: 0.125 mg/m³

Beljava in črnjava

Pri nekaterih vrstah dreves, na primer pri macesnu, brestu in hrastu, je zunanja plast lesa, ki ji pravimo ***beljava,*** *svetlejša od notranje plasti – **črnjave.** Pri nekaterih drugih vrstah lesa, na primer pri brezi, pušpanu in divjem kostanju, pa ta razlika ni opazna in je zato barva lesa na prerezu enotna.*

Beljava ali svetlejši pas lesa na prerezu debla je po nastanku mlajša in leži na zunanji strani debla; to je še fiziološko aktiven del lesa, po katerem se še pretakajo rudninske snovi. Zato je razmeroma precej vlažen, s tem pa izpostavljen nevarnosti, da ga napadejo gniloba, žuželke ali glivice, saj je zanje naravnost idealno okolje. Beljavo nemalokrat odstranijo iz lesa, posebno še, če naj bi iz njega izdelali trajne in odporne predmete. Na deblih zrelih dreves zavzema beljava kolobar s premerom nekaj centimetrov, pri mladih rastlinah in pri določenih vrstah pa je lahko ta kolobar še širši.

Obisk na sejmu Alpe–Adrija presegel vsa pričakovanja

Jugoslovanski aerotransport po šestih poletih naslednjega plača sam – Kompas ponuja poceni zanimiva letovanja v tujini in doma

LJUBLJANA, 29. marca – V zares ugledni gneči, ki jo je skozi ves včerajšnji dan na sejmu Alpe–Adrija oblikovalo kar 14 tisoč obiskovalcev, smo pogrešali če že ne semaforje, vsaj enosmeren promet in opozorila organizatorjev, da za otroke ne prevzemajo odgovornosti. Vsekakor najboljši dokaz, da je letošnji sejem A–A uspel, kot še noben njegov predhodnik, organizatorji z GR pa so dobili potrditev, da je bila vstopnina 30 dinarjev rentabilna.

Sejem bo odprt še dva dni. Med številnimi sodelujočimi, ki nam jih še ni uspelo predstaviti, je prav gotovo tudi JAT, ki že drugo leto sodeluje na sejmu, poslej pa bo, kot obljublja direktor Jatovega ljubljanskega trga Miodrag Raković, vsakoletni član razstavljavcev. Medtem ko Adrio–Airways, ki se letos predstavlja z novim poletnim voznim redom in turističnimi potovanji doma in v tujini, že dobro poznamo, smo o Jatovih načrtih bolj malo vedeli. V hali B/I lahko vsakdo dobi prospekte, nov poletni vozni red, ki bo veljal od aprila do oktobra, hkrati pa se seznani z Jatovim udarnim programom: na šest poletov brezplačna vozovnica, na dvanajst dve domači, za nadaljnjih šest ena mednarodna. Predstavljajo pa tudi atraktiven turistični program: polet, šestdnevno bivanje v New Yorku za 8.400 dinarjev, devet dni v sončni Kaliforniji z ogledom Disneylanda za 12.300 dinarjev, prav tako devet dni v Jordaniji za 7.845 in enako dolgo v deželi faraonov, Egiptu, za 5.835 dinarjev, vikend v Kairu za 3.700 dinarjev, sedemdnevne počitnice v Tuniziji za 4.300, z vodniki, ki bodo razkazali oaze, pa 5.640 dinarjev, poleg teh aranžmajev pa še vikendi v Londonu, Istanbulu, Atenah in še kje, kar vam bodo povedali na sejmu ali kasneje v poslovalnici na Miklošičevi cesti.

Elanov razstavni prostor s ploščili je prava paša za oči, dokler se navdušenje ne spogleda z žepom. Kljub temu se velja pozanimati in če že drugega ne, razmisliti o nakupu za prihodnje leto, s kakšnim manjšim plovilcem ali vsaj desko pa se družina seveda zaradi mulca, ne zaradi očka, ki ga ali jo bo samo preskušal, po dostopnih cenah lahko opremi že letos, ne da bi dotolkla svoj proračun. Tudi radovednežev so pri Elanu prav tako veseli.

Gradite? Največkrat se najbolj zanesete nase, saj so delavci predragi. Čeprav ste prebrali knjigo, vam bodo na sejemskem prostoru Naredi sam dali še marsikakšen koristen nasvet in priporočili orodje, ki ga nujno potrebujete. Obiščite tudi Slovenijales in izberite kar pravi material, pa Belinko z že dovolj opevanimi zaščitami in barvami za les.

Če pa ne gradite in bi si radi odpočili, bo Kompas poskrbel za vas. Cenikov za letovanja doma sicer še nima, zato pa ima obilico ponudb za tujino, med katerimi so poleg železnega repertoarja še dodatni, kot so na primer grški Rodos, turška Anatolija, Nica, Cannes, Alžirija in ne nazadnje ugodnost, o kateri vas bodo bodisi na sejmu ali v poslovalnicah podrobneje poučili: letujete tri tedne, plačate za štirinajst dni. Na GR imate ob prijavi 5-odstotni popust.

Jutrišnji spored prireditev na GR je podoben kot minule dni. V okviru Turističnega foruma bodo predavatelji v hali B-2 v pritličju govorili o našem turističnem vključevanju v evropski prostor in bodo zelo veseli razprave, to je vas, dragi obiskovalci.

MARINA UČAKAR

Shod strank Demosa iz II. volilne enote

DOMŽALE, 29. marca – V soboto, 31. marca, bo ob 14. uri pri Papirnici na Količevem veliki predvolilni shod strank Demosa iz občin Kamnik, Domžale, Moste-Polje in Litija. Na njem se bodo še enkrat predstavili kandidati za najvišje občinske in republiške funkcije. Med gosti, ki naj bi se udeležili shoda, pričakujejo tudi Jožeta Pučnika, Ivana Omana, Karla Smolleja ... Na tem shodu naj bi se kandidati teh strank pomerili tudi v balinanju, obiskovalcem pa obljubljajo zanimiv kulturnozabavni program.

J. P.

Odlična spomladanska smuka na Soriški planini

ŠKOFJA LOKA, 29. marca – Sneg, ki ga je v zadnjih dneh v višjih legah padlo kar precej, je na nekaterih smučiščih podaljšal smučarsko sezono. Še posebno dobra smuka je zdaj na Soriški planini, kjer imajo kar 70 centimetrov snega. Poleg smučišč imajo urejeno tudi progo za smučarski tek. Soriška planina je sicer eno redkih smučišč pri nas, kjer so to zimo smučali na naravnem snegu.

L. S.

Novo začasno občinsko smetišče bo v KS Križ

Delegati kamniške občinske skupščine so tako sprejeli predlog te KS za začasno lokacijo – Grožnje dveh delegatov iz KS Podgorje in Duplica

KAMNIK, 29. marca – Pobudo, da bi začasno odlagališče smeti uredili v nekdanji gramozni jami v KS Križ, ki jo je dala ta KS, so vsi trije zbori kamniške občinske skupščine na današnji seji skoraj soglasno podprli (eden se je vzdržal). Prav tako pa so podprli tudi večino drugih predlaganih sklepov.

Delegati vseh treh zborov so tako podprli še predlog, da za izvedbo pobude KS Križ poskrbi kamniški IS, stroko, ki naj bi pri tem sodelovala, pa naj bi upoštevala tudi pobude delegatov, ki so razpravljali na današnji seji. Vse do sedaj narejene idejne in druge načrte kot tudi morebitne nove, naj bi IS pred obravnavo v občinski skupščini dol v revizijo še strokovnjakom iz Sepa. Republiški skupščini bodo dali pobudo, naj nemudoma začne pripravljati zakonodajo, s katero bi bilo moč premagovati probleme, kot je, denimo kamniški (republika bi v primeru, da v občini ni doseženega pametnega dogovora o lokaciji za smetišče, posredovala kot arbiter in zadevo uredila z zakonskim aktom). Večina se je strinjala tudi s tem, da se dovolijo nadaljnje raziskave na vseh morebitnih lokacijah, tudi novih.

Pri oblikovanju končnih sklepov se je zataknilo le pri predlogu predstavnikov iz KS Duplica in Podgorje, ki sta hotela na seji doseči, da bi v občini spoštovali rok, ko naj bi dokončno nehali voziti smeti na dupliško smetišče. Zagrozili so, da bodo v primeru, če bo kdorkoli skušal smeti voziti tja tudi po 31. marcu, to preprečili s traktorsko blokado. Ker pa je direktor kamniške komunale Andrej Skodlar jasno povedal, da začasnega odlagališča legalno ni moč usposobiti za odvoz smeti prej kot v mesecu dni, si delegati o tem predlogu niso upali glasovati. Predlagano je bilo sicer, naj bi smeti vozili na Duplico vsaj še 14 dni, vendar sta delegata iz KS Duplica in Podgorje ta predlog odločno zavrnila in zapustila sejo. Zaradi nesklepčnosti potem o tem predlogu sploh niso glasovali.

V razpravi pred sprejetjem pobud in predlogov je predstavnik KS Križ najprej povedal, da je na bodočem smetišču okoli 10.000 kubičnih metrov prostora, kar bi zadoščalo za slabo leto. Naštel je tudi nekaj njihovih pogojev, ki bi jih morala občina izpolniti, preden bi tja začeli odvažati gospodinjske odpadke. Smetišče bi moralo biti ograjeno, zavarovano in ves čas nadzorovano, do njega pa bi morali speljati še asfaltirano pot. Seveda so le za zasutje jame, nikakor pa ne za smetišče, ki bi raslo tudi v višino (kasneje bi morali namreč smetišče vrniti kmetijstvu).

● Marjan Ivanc je na seji povedal, da bi stala tona smeti, če bi smetišče uredili, kot zahtevajo Zeleni, 300 DEM (že zdaj naj bi to občino stalo 60 DEM kar je šestkrat več kot v tujini), vendar je vprašanje, ali bi v občini lahko zbrali toliko denarja.

Predstavnik društva za varstvo okolja Domžale-Kamnik je tej smetiščni jami odločno nasprotoval in obtožil KS Križ, da skuša s svojo ponudbo dobiti le neke koristi zase. Omenil je še, da je jama na podtalnici in da je občina Kamnik sprejela odlok o varstvu podtalnice – občina bi ga morala po njegovem tudi spoštovati. Marjan Ivanc iz Smelta je ob tem povedal, da je jamo treba v vsakem primeru sanirati in da bodo ljudje vanjo metali smeti ne glede na to, ali bo tam legalno odlagališče ali ne.

Ko je bil govor o lokacijah za stalno odlagališče odpadkov, pa so odločno nasprotovali predstavniki iz KS Moste, Komenda in Vodice, in sicer zaradi lokacije Ozka dela. Delegat KS Moste je povedal, da krajani te KS ne bodo nikoli dovolili gradnje odlagališča na na Ozkih delih, gostja skupščine iz KS Vodice pa je dodala, da je v bližini te lokacije Skaručna – rezervat pitne vode za Ljubljano in da je bilo to območje že dovolj prizadeto zaradi gradnje avtoceste in letališča.

JANEZ PETKOVŠEK

NOVI KIH

PO SLOVENIJI

Podrli še eno črno gradnjo

LJUBLJANA, 29. marca – V južnem delu Rakove Jelše je ekipa Ljubljane za podiranje črnih gradenj danes podrla objekt za hišo Rakova Jelša 325. Lastnik objekta je Stanoje Petrović, ki ga danes zjutraj na »akciji« ni bilo. Mestna urbanistična inšpekcija torej vztraja pri začrtani poti. Zemljišča je treba očistiti črnih gradenj – in v tem delu Rakove Jelše dela ne bo kmalu zmanjkalo. Tudi tu je veliko črnih objektov, v katerih so podnajemniki, od katerih lastniki, kot pravijo mestni inšpektorji, za streho pobirajo mastne denarje. Tudi lastnik danes podrte, do prve plošče narejene hiše, ima v objektu številka 325, ki ga je kupil od sosede (hiša je prav tako narejena na črno), podnajemnike, v sosedstvu pa celo krdelo lajajočih psov in debelega pujsa. (Besedilo in slika: Mojca Kaučič)

Kulturni večer z dr. Jožetom Pučnikom

LJUBLJANA, 29. marca – Predsednik Demos in Socialdemokratske zveze Slovenije, kandidat Demos – združene opozicije Slovenije za predsednika republike, dr. Jože Pučnik, bo danes, v petek, 30. 3. 1990 ob 19. uri z Založbo Emonica iz Ljubljane priredil Kulturni večer ob izidu njegove knjige na Ljubljanskem gradu. Ob tej priložnosti bo dr. Jože Pučnik spregovoril o svojem življenju in delu. (S. P.)

PREJELI SMO

Zakaj pred Stolnico stoji spomenik?

Ker je bilo v članku predsednika MK SZ Jožeta Ostermana postavljeno vprašanje o umestnosti spominskega znamenja pred ljubljansko Stolnico, ob tem navajam nekaj zgodovinskih dejstev, ki so povzeta iz vseh do sedaj dostopnih dokumentov in pričevanj.

V Ljubljani je bilo med italijansko okupacijo 16 velikih in več manjših demonstracij za izpustitev zapornikov in internirancev. Ti primeri so bili na okupiranem jugoslovanskem prostoru edinstveni. Demonstracije so se začele v začetku leta 1943, ko so Italijani ali člani MVAC, ki jih je prebivalstvo imenovalo bela garda, zaprli 576 od predvidenih 813 oseb, predvsem ob tako imenovanih božičnih racijah decembra 1942. V demonstracijah so sodelovale predvsem ženske, ki so za izpustitev svojcev prosile, včasih od njih tudi zahtevale, najvišje predstavnike, vojaške, civilne ali cerkvene oblasti, ker so bile prepričane, da le ti lahko največ prispevajo k temu. Zato so bile vse demonstracije ali pred palačo 11. armadnega zbora, visokega komisariata in ljubljanske škofije. Pred italijansko kaputulacijo, že po padcu fašizma, pa je bila 1. avgusta 1943 ena, vendar najmnožičnejša tudi pred sodiščem, kjer je približno 10 tisoč Ljubljančanov hotelo izsiliti izpustitev zapornikov, ki so bili zaprti v tamkajšnjih zaporih. Na vseh teh krajih so spominska znamenja, tako tudi pred škofijskim domom. Na znamenju je napis: »Tu se je 21. junija 1943 zbralo tisoč žena in otrok, hoteč pridobiti škofa, da bi posredoval pri okupatorju za izpust njihovih interniranih mož, očetov, hčera in sinov, a so jih na škofovo pobudo s silo razgnali.« Eden izmed vzrokov za to demonstracijo je bilo junijsko izkrcanje Anglo-Američanov na Siciliji, kar je povzročilo, da so njihova letala bombardirala tudi taborišča. S tem so bili taboriščniki, ki niso imeli možnosti gibanja, najbolj izpostavljeni. Poleg tega se je smrtnost med njimi povečala že zaradi tega, ker so jim Italijani zaradi dotoka svojih beguncev z juga zmanjšali že tako pičle obroke hrane.

Zato se je ljubljansko vodstvo OF določilo, da bo 21. junija organiziralo demonstracijo, ki so jo napovedali z letaki. Začela se je pred palačo visokega komisarja na sedanji Prešernovi cesti. Vendar je dal novi visoki komisar Giuseppe Lambrassa množico od 2.500 do 3.000 ljudi s silo razgnati in ko se demonstranti kljub temu niso hoteli raziti, so Italijani zagrozili, da bodo nanje streljali. Ko so namerili puške, je nekdo zaklical, da naj gredo pred škofijo, kajti če jih noče poslušati Lombrassa, jih bo vsaj škof. Vendar so bila vrata škofijske palače zaklenjena in zatem so jih razgnali z vodnim curki iz brizgal. Istega dne so aretirali tudi 20 žensk.

O tem dogodku je tri dni kasneje poročala Naša žena. V posebni izdaji je bilo takratnemu ljubljanskemu škofu dr. Gregoriju Rožmanu očitano, da ni hotel sprejeti delegacije slovenskih žena, ki so »mirno trkale na vrata« in dal zastražiti »sebe in svojo hišo s trumo oboroženih pritepencev, z brizgalno in gasilci« in da so se nekateri »režali z oken škofije doli na trpeče slovenske žene, ki so v svoji veri, da škof mora pomagati svojim ovčicam, potrkale na tvoja vrata«. O teh demonstracijah so poročali vodstvu slovenskega narodnoosvobodilnega gibanja tudi trije člani mestnega vodstva OF – Lidija Šentjurc, Drago Pustišek in Mira Tomšič. Prva je še isti dan zapisala, da na prizorišču ni bilo »agitatoric«, da so demonstrantke vodile legalne aktivistke, ki so bile premalo avtoritativne in so se premalo znašle, kar vse potrjuje dejstva, zapisana v Naši ženi, da so bile demonstracije zares spontane in dokaj mirne. Pustišek je 8. julija istega leta v podrobnem opisu zapisal tudi zanimivo dejstvo, da so demonstrantke »škropili« že pred palačo visokega komisarja, kar navaja tudi takratni škofov tajnik dr. Stanislav Lenič. Ta za demonstracijo 21. junija 1943 omenja, da je delegacijo demonstrantk sprejel škof, česar drugi viri ne potrjujejo. Res pa jo je sprejel ob prvih demonstracijah pred škofijo, ki so bile 21. januarja 1943. Takrat jim je pripovedoval, »kaj vse je že storil za rešitev zaprtih in interniranih. Saj se je dogajalo, da je kakšen dan podpisal kar po 70 prošenj. Prosil je za vse brez izjeme, tudi za komuniste. Škof je vzel svoj notes, kamor si je zapisal želje teh žensk«. Nato jih je dr. Lenič pospremil iz hiše. Vendar obljube takratnega ljubljanskega škofa v večini primerov niso bile izpolnjene zaradi vzrokov, o katerih lahko le domnevamo, ker še ni na novo in vsestransko proučen odnos vodstva ljubljanske škofije do vseh političnih grupacij na Slovenskem v takratnem času, kot tudi odnos do italijanskega in kasneje do nemškega okupatorja in tudi povezave vodstva narodnoosvobodilnega gibanja z ljubljanskim škofom. O junijskih demonstracijah je ohranjeno tudi navodilo vodje italijanske policije v mestu Ravellija, v katerem naroča, da morajo biti »službe, razporejene po moji odredbi za 21. junij, v enakem številu na voljo tudi naslednji dan, tj. 22. junija«, to je pred visokim komisariatom, 11. armadnim zborom in Škofijo, kajti »lahko se zgodi, da se bodo skupine žensk odpravile v Škofijo ter prosile za sprejem pri škofu«, iz česar je razvidno, da so Italijani to možnost predvideli in da so vse varnostne ukrepe izvajali z vednostjo takratnega vodstva ljubljanske škofije, kajti agenti so bili po Ravellijevih navodilih v prostorih škofijskega dvorca in škof si je s tem zagotovil varnost pred vernimi ženami, ki so ga res prišle prosit samo pomoči.

LOJZ TRŠAN,
prof. zgodovine,
Smlednik

MALA ANKETA

Gneča na razstavišču kaže, da bo sejem res uspešen

LJUBLJANA, 29. marca – Organizatorji sejma na GR se prav gotovo niso zmotili, ko so ob sorazmerno nizki ceni vstopnic predvidevali večji obisk. Pa ni bila le cena tisto, kar je pritegnilo. V današnji mali anketi so obiskovalci poudarili odprtost razstavnih prostorov v nasprotju s prejšnjimi leti, ko so se ponudniki skrivali v improviziranih pisarnicah, veliko okusnejšo opremljenost vsega razstavišča, večjo prijaznost, predvsem pa razgiban in bogat program skozi vse sejemske dni.

MAKS MURKO, namestnik direktorja JAT: »Sejem spremljam poklicno dve leti, sicer pa že vrsto let. Letos mi je všeč, veliko bolj kakovosten in odprt je kot prejšnja leta. Zlasti kaže pohvaliti oblikovalce in aranžerje, ki so se potrudili pri zunanji opremi in videzu razstavnih prostorov. Čeprav se veliko dogaja na vseh koncih razstavnega prostora, me moti, da sodeluje tako malo turističnih agencij. Pohvaliti moram navtiko in elektroniko, pri hrani pa je premalo domače.«

INGE VOLK, administratorka: »Zanimala me je predvsem turistična ponudba, nabrala sem kopico prospektov, že pri bežnem pregledu pa sem bila rahlo razočarana, ker večkrat manjkajo ceniki. Očarala me je navtika, čeprav v mojih letih človek ne razmišlja o nakupu hitrega čolna. Tudi ob avtomobilih nama z možem je zastal korak. Odločila sva se za hondo, čeprav le za degustacijo. Ko smo že pri degustaciji, mar ni nekam preveč bifejev, kjer je bolj udeležen žep, kot so oči?«

IRIS PODOBNIK, študentka: »Mislim, da prehrana nikakor ne sodi na ta sejem, prehranjevalci naj si omislijo svojega, ki ga bomo vsi prav radi obiskali. Pogrešam več informacij, več prospektov, več cen. Vsaj v sanjah bi si lahko izračunala, koliko štipendij bi vsi z našega faksa morali zložiti na kup, da bi se odpeljala domov v enem prelepih avtomobilov. Zbode pa tudi, da so nekateri prodajalci oziroma zastopniki firm odrezavi in neprijazni. Saj je sejem zato, da vprašaš in pogledaš.«

TINE GOLOB, snemalec s TV: »Vsako leto pridem na ta sejem, poklicno in zasebno. Letošnji mi je všeč. Že gneča, ki je zlasti popoldne že kar nadležna, dokazuje, da se Slovenci čedalje bolj vključujemo v nove tokove, da smo željni napredka in vidimo edino dobro možnost gospodarjenja v izvozu. Več bi morali nastopati tudi na drugih evropskih sejmih. Zanimivo je, da naš trg potrebuje avtomobile, saj je večina razstavljenih, če že ne prodanih, pa vsaj rezerviranih. Turizem pa je bolj na strani tiru.«

Besedilo in slike:
MARINA UČAKAR

Za čisto in zeleno Ljubljano

Letošnja akcija bo potekala:

Od 2. do 7. aprila v občinah:

Ljubljana Center, Ljubljana Moste-Polje, Ljubljana Vič-Rudnik

Od 9. do 14. aprila v občinah:

Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Šiška.

Vabimo občane, da v teh dneh očistijo svoje bivalno okolje. Dežurni telefon za odvoz zbranega odpadnega materiala: 316-382.

Olepšajmo pomladno podobo našega mesta.

Odbor za čisto in zeleno Ljubljano pri Socialistični zvezi Ljubljana

Medvoščani hočejo občino

To je bila zahteva večine razpravljalcev na javni tribuni v Medvodah, kjer je bila predstavljena testna občina Medvode – Navzoč tudi Viktor Žakelj

MEDVODE, 29. marca – »Hočemo, da se nam vrne stara občina Medvode,« so menili razpravljalci na sinočnji javni tribuni, ki jo je zaradi predstavitve programa poskusnih občin v Sloveniji organizirala Socialistična zveza Medvoške kotline. Še prej pa je Viktor Žakelj, podpredsednik RK Socialistične zveze Slovenije, navzoče v Domu svobode v Medvodah seznanil s pogledi omenjene stranke na aktualna dogajanja v družbi.

Viktor Žakelj je dejal, da ga žalosti, ker se Slovenija tako razdvaja. Socialistična zveza si je namreč prizadevala, da bi se stranke lepo razvrstile v »mavrico«. Po njegovem mnenju številne stranke povzročajo nepreglednost, ustanavljajo pa jih celo stanovi (obrtniki, kmetje ipd.), »kar je seveda v nasprotju z zahodnimi strankami, pri katerih se zgledujemo«. Menil je, da je preveč poskusov popravljanja zgodovine in političnih diskvalifikacij. »Iz ust Socialistične zveze namreč ne pridejo take obtožbe kot iz ust nekega faliranega kaplana na televiziji,« je dodal Viktor Žakelj.

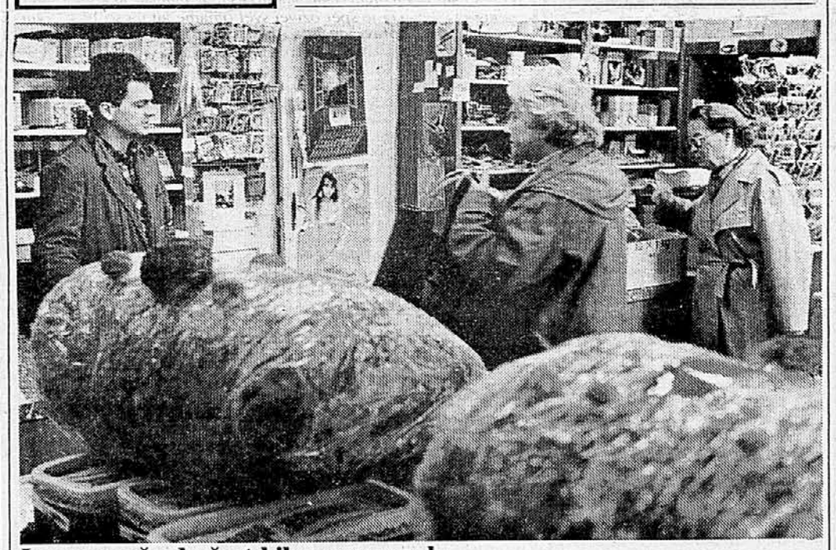
Nato so Vukašin Lutovac, podpredsednik MK Socialistične zveze Ljubljana, dr. Albin Igličar in mag. Stane Vlaj predstavili udeležencem javne tribune program poskusnih občin v Sloveniji, med katerimi naj bi bile tudi Medvode. Dejali so, da sedanji monolitni občinski sistem ni »po meri človeka«. Zato je treba obstoječi komunalni sistem odpraviti in ga nadomestiti z lokalno samoupravo, kjer se bodo urejali samo lokalni problemi. Državne zadeve pa se bodo obravnavale v okrajih in na ravni republike. Občina Medvode pa bi imela enodomni parlament in župana, ki bi imel več pristojnosti ter izvršilno funkcijo.

Ker je bila predstavitev poskusne občine predvsem strokovna, je Vladimir Bertoncelj iz Medvod zahteval preprostejše besede in konkretne predloge. Mag. Stane Vlaj je na to odgovoril, da bodo podrobnosti objavljene v aprilski številki republiškega skupščinskega poročevalca in v gradivu mestne skupščine. K tako splošni razlagi je Ivan Regoršek iz Sore pripomnil, ali ni morda namen tega poskusa, da bi se naredila še večja zmeda, France Rotar pa je vprašal, ali bodo Medvode s tem poskusom spet samo sirota Šiške ali bodo Medvoščani končno lahko svobodno zadihali. Hkrati pa je zahteval od Vukašina Lutovca, Medvoščana, naj razloži konkreten program občine.

Vukašin Lutovac je dejal, da ne more tako neposredno odgovoriti, vendar je prepričan, da Medvode ne bodo več take, kakršne so sedaj. Poleg tega lokalne samouprave zdaj ni, kot tudi ni lastnih sredstev, v novi občini pa to bo. France Rotar mu je odvrnil, da se boji, da je ta recept spet napisala partija.

Avditorij več kot očitno ni bil zadovoljen z javno tribuno, ki konkretnega programa za Medvode ni niti nakazala. Tako so nekateri vprašali, v kakšnem položaju bodo družbene dejavnosti oziroma na kaj se bodo Medvode oprle. Ali na obrt, ali na industrijo, ali na kaj drugega? Splošno mnenje razpravljalcev pa je bilo, da Medvoščani hočejo tako občino, kakršna je bila pred političnim priključitvijo k Šiški.

JOŽE BIŠČAK

Iz ene vreče do šest kilogramov gob

LJUBLJANA, 29. marca – Poslovalnica Sadjar-vrtnar na Cankarjevem nabrežju v Ljubljani ni le trgovina, temveč tudi svetovalni center za vrtičkarje in amaterske sadjarje, katerih tovrstne težave presegajo njihovo znanje. Ljudje prinašajo dele obolelih rastlin, dobijo nasvet in seveda zaščitno sredstvo, ki odpravi težave. Nadvse pohvalno pa je, da trgovina sprejema nazaj ostanke pesticidov in insekticidov, jih posreduje komu, ki jih lahko še porabi, ali pa jih vrne v tovarno, da jih tam uničijo. Zanimanje vsakogar, ki v teh dneh stopi v trgovino, pa zbudijo rastišča gob ostrigarjev, ki jih prodajajo po 85 dinarjev. Iz vreče, ki nima kakega neprijetnega vonja, za rastišče pa potrebuje topel in svetel prostor, lahko amaterski pridelovalec nabere do šest kilogramov teh okusnih gob. Po uporabi lahko vsebino vreče uporabi za gnojenje drugih rastlin. (Besedilo in slika: Janez Zrnec)

Prva obletnica uspešnega delovanja Centra mode IUV

Ponudba izdelkov višjega cenovnega razreda – Izdelava unikatov po meri – Uspešni tudi na beograjskem trgu

VRHNIKA, 29. marca – Center mode, ki ga je v prostorih »stare pošte« odprla Industrija usnja Vrhnika, že leto dni uspešno posluje. V Centru imajo butik, oddelek za izdelavo oblačil po meri, razstavni prostor, salone z usnjarskimi in krznarskimi kolekcijami in Studio IUV design.

Dragica Gantar, vodja centra, nam je povedala, da je namen centra ponuditi predvsem izdelke višjega cenovnega razreda. Osnovne zamisli in modne smernice prihajajo iz prestolnic mode, predvsem iz Pariza in Milana, veliko idej pa dobijo vrhniški oblikovalci tudi na sejmih mode, ki se jih – vsaj večjih – redno udeležujejo in tako ostanejo v koraku s svetovno modo. Tako za letošnjo in naslednjo sezono pripravljajo kolekcije v pastelnih barvah, med katerimi močno prevladujejo zelenkasti odtenki, kot velik hit pa napovedujejo kolekcije v paleti modrih barv.

Posamezne modele, ki jih oblikovalci kreirajo, sešijejo v svoji delavnici – vsak model šiva samo ena šivilja – in jih kot unikatne modele razstavijo v razstavnem prostoru ali jih dajo v prodajo v butik. Po naročilu izdelujejo tudi unikate po meri ali po kupčevi zamisli. Modeli ali kolekcije, ki se najbolje prodajajo, gredo nato v serijsko konfekcijsko izdelavo, tako da je butik odličen barometer trenutnega povpraševanja in okusa kupcev.

● IUV je največji jugoslovanski izdelovalec usnja s četrtino celotne proizvodnje in s kakovostjo, ki sega v svetovni vrh. Dokaz za uspešno poslovanje je tudi izvoz. Lani so pod svoje blagovno znamko ustavarili 80 milijonov dolarjev dohodka.

Njihove trgovine poslujejo tudi v drugih republikah. Največ prodajo v svojih beograjskih trgovinah, kjer se prodaja ni zmanjšala niti med gospodarsko blokado, kar potrjuje, da za prodajo izdelkov tako visoke kakovosti ni ovir, je dodala Dragica Gantar.

JANA VIDIC

PISMA BRALCEV

Zadovoljstvo nad državo

V Delu ste objavili, da bo vsak Slovenec (državljan Republike Slovenije, da me ne bo kdo vlekel za jezik!) moral plačati v zvezni proračun (Beograd) po 640 ameriških dolarjev za tekoče leto.

Sam vzdržujem šestčlansko družino (imam pet sinov) in ji gospodinjim. Kakor sledi iz podatka, objavljenega v vašem listu, bom moral za zadovoljstvo, da živim v tej državi, plačati letos 3.840 ameriških dolarjev. To je toliko, kolikor bom zaslužil, če mi bo uspelo doseči povprečni osebni dohodek. (Januarja letos je ta znašal 4.011 konvertibilnih dinarjev).

Odveč je pripomniti, kaj si o taki državi mislim.

ANDREJ LENARČIČ,
Proletarska 9,
Ljubljana

Protest proti neenakopravni medijski udeležbi kandidatov Demosa

Le teden dni je do prvega kroga volitev v Sloveniji, a žal moramo opozoriti na v bistvu še vedno obstoječe neenakopravne možnosti medijske pojavnosti kandidatov in volilnih konvencij Demosa. Očiten primer, ki kaže, kako zelo so, kljub obljubam državnih medijev, le-ti v rokah sedanjega režimskega bloka, je bila volilna konvencija Demosa v Ptuju, 17. marca 1990. Na njej so nastopili predstavniki vseh petih strank, združenih v Demos, in njihov predsedniški kandidat dr. Jože Pučnik. Vendar RTV Ljubljana oziroma TV studio Maribor ni poslal poročevalca, kaj šele svojo TV ekipo. Naš protest bi bil odveč, če bi takšen pristop veljal za kandidate vseh strank. A le nekaj dni po tem dogodku sta se na Ptuju pojavila kandidata režimskega bloka (ZSMS in komunistov-socialistov), dr. Demšar in Kučan. Seveda TV Ljubljana v obeh primerih ni skoparila s poročili o njuni predvolilni dejavnosti ob najbolj gledanih terminih – v TV dnevnikih. Ob tem se ne moremo znebiti občutka, da TV Ljubljana ne zamudi snemanja nastopov komunističnega kandidata Kučana v še tako zakotnih krajih, kar Ptuj prav gotovo ni.

Zgodba zase pa so uredniki ptujskega Tednika, ki so isti dogodek predstavili šele na 9. strani časopisa v rubriki Šport in društva, medtem ko so bili zanje pomembnejši prispevki kot npr.: Kako do kakovostne škropilnice, Seznam krvodajalcev. Pijem – ali sem alkoholik (poročilo z 18. letne konference zdravljenih ptujskih alkoholikov) in podobni. V isti številki Tednika pa so na prvi strani objavili vabilo za predvolilno predstavitev komunistične stranke in njihovega predsedniškega kandidata Kučana. Glede na uveljavljena merila urednikov ptujskega Tednika pričakujemo, da bodo v naslednji številki svojega biltena, ki bi vsaj po svoji novi ustanoviteljski vlogi moral biti pod skupščinskim nadzorom, Kučanovi prisotnosti na Ptuju odmerili prav isti prostor kot konvenciji Demosa in dr. Jožetu Pučniku – dve strani pred osmrtnicami.

Zaradi navedenih dejstev protestiramo proti tovrstnemu potežiranju sedanjih komunističnih kandidatov in še ne dolgo tega nelegitimnih režimskih oblastnikov v predvolilnem času. To velja tako za TV Ljubljano, studio Maribor, kot za ptujski Tednik.

dr. HUBERT POŽARNIK,
za Republiški volilni štab
Demosa

Kučnik in Pučan

Zdaj se že ve: s predvolilnimi bombicami se najbolj goreče obmetujeta Demos in Partija oziroma njuna kandidata za predsednika Pučnik in Kučan. Na življenje in smrt sta se torej udarili komunistična in protikomunistična sila, ostali bojevniki pa so žal le dekoracija navidezno pluralističnega spektakla. Seveda se večini volilcev to zdi prav: zlom komunizma je mogoč samo z dovolj močnim protikomunističnim blokom, vse drugo pa se bo tako in tako uredilo kasneje ...

Znašli smo se v prenatalni fazi demokracije, v dualizmu, ki je očitno prehodno obdobje iz monizma v pluralizem. (Tudi v politiki ne moremo brez dvojine!) Skladno s tem se tudi ljudstvo (volilno telo) vedno bolj deli, pa ne na »ta rdeče« in »ta bele«, kot bi na prvi pogled pričakovali, pač pa se deli v sebi – razklano je med vtisi iz moreče butaste preteklosti in hrepenenji po lahkotnejši prihodnosti. To pomeni, da bo na eni strani za predsednika volilo Kučana, ki je po mnenju taistega ljudstva prvi sestopil iz pogubne preteklosti v trezno sedanjost, na drugi strani pa bo odločno podprlo njemu nasprotno vojsko Demosa, ki zagotavlja boljše prihodnje čase. Ljudstvo bo torej na volitvah legitimiziralo paradoks in partijskega voditelja postavilo za očeta naroda, v katerem bodo imele glavno besedo protipartijske stranke. Po svoje bo še zabavno, čeprav bi bilo dobro to karikaturno situacijo že vnaprej malo omisliti. Bodoči predsednik bi se moral takoj podrediti razklanosti in neodločnosti svojih volivcev in se zliti v novo politično celoto: iz tovariša Kučana naj se preimenuje v gospoda Kučnika, da bo tako vsaj za silo amortiziral narodovo predvolilno frustracijo.

Dodatek: Zaradi doslednosti in za vsak primer, saj se nikoli ne ve, naj se pripravi tudi gospod Pučnik, ki lahko v primeru zmage računa na preimenovanje v tovariša Pučana.

Ostalima kandidatoma pa, kot kaže, svojih imen ne bo treba spreminjati.

JOŽE ŠTUCIN,
Prekomorskih brigad 3,
Tolmin

Vprašanja za stranke in kandidate

Dileme današnjega časa se vse bolj grobo dotikajo vsakogar izmed nas, ki bomo že čez dober mesec postavljeni pred odgovornost koga voliti, ki bo sposoben voditi državo v prid večine ljudi. Zato sprašujem, katera od strank je naredila natančno analizo vzrokov in napak v preteklosti, da se je naša uspešnost tako hitro sesula? Ne odkrivanje političnih zločinov, ampak odkrivanje napak v gospodarjenju in strategiji njihovega odpravljanja nam bo zagotovila preživetje v prihodnosti. Programi strank so samo pobožne želje, kako naj bi naša prihodnost izgledala, nič pa ni napisanega, kako jih bomo dosegli, na čigavih ramah in s kakšnimi žrtvami.

Nekatere stranke bi samo kopirale posamezni sistem najuspešnejše zahodne države. Ali bi bila taka presaditev sistema k nam uspešna? 40 let smo živeli bistveno drugače kot na Zahodu. To je vplivalo na drugačno miselnost naših ljudi, ki je ne moreš spremeniti skupaj s sistemom, 40 let je država prevzemala skrb za solidarnost in moramo ji priznati, bila je uspešna. Bo sedaj naše življenje odvisno od solidarnostnega čuta posameznikov? Ko smo bili lačni, smo bili skoraj vsi. Ko nam je šlo bolje, nam je večini. Hišo si je lahko zgradil inženir, pa tudi delavec. Ko sedaj kritiziramo, da nismo znali nagraditi sposobnih ljudi, ali to pomeni, da jim nismo omogočili, da bi imeli veliko več kot preostali? Nismo dovoljevali podjetništva. Ali to pomeni, da nismo dovoljevali uporabljati drugih ljudi za dosego svojih ciljev? Nismo imeli tržnega gospodarstva, trga delovne sile, trga idej in kapitala. Ali to pomeni, da smo ljudem prihranili boj za obstanek, ki je vedno trd, nesolideren in nečloveški?

Kdo mi bo odgovoril, v čem je nemškemu delavcu lepše kot našemu? Več zasluži? Ali si lahko postavi svoj dom, svojo hišo? Ali lahko preživi več prostega časa s svojo družino? Ima boljšo hrano? Ima zagotovljeno delo? Imajo njegovi otroci boljšo vzgojo? Ali je enakovreden ali pa ima občutek, da so ga potisnili v nižji družbeni sloj in nekdo bogati na njegov račun? Na transparentih vzhodnonemških demonstracij je pisalo: »Ne kapitalizem, ne komunizem, ampak nekaj novega!« Kdo bo sposoben ustvariti nekakšen nov red, ki bo humanejši od kapitalizma in svobodnejši od komunizma? Kdo jamči, da bodo sposobni uvesti pri nas sistem mešanice kapitalizma in socializma, ki so ga drugi gradili na desetih generacijah? Kdo jamči in s čim, da ne bomo imeli italijanskih kriz, grških bojev za oblast, južnoameriških pučev, turške bede? Kdo jamči, da ne bomo s tujim kapitalom zgubili velikega dela svoje svobode in samobitnosti, znašli pa se sredi nevarnih ekoloških katastrof? Ali so vse zahodnoevropske države res svobodne, kaj ni na njihovem ozemlju ogromnih vojaških oporišč s potencialnimi nevarnostmi katastrof?

*Naš družbeni red je vendarle zrasel iz upora proti hlapčevstvu, ponižanju in razlikovanju ter proti redu, ki delavcu ni zagotavljal eksistenčne varnosti, pač pa ga prisilil, da se je uklonil konk

»Brez uspešnih Belokranjcev bomo še naprej zapostavljeni«

Sonja Lokar je na včerajšnjem srečanju v Metliki obljubljala, da se bo ZKS-Stranka demokratične prenove zavzemala za socialno varnost ljudi

METLIKA, 29. marca – »Ne poznam Belokranjca, ki je odšel prek Gorjancev in ni bil uspešen,« je menila danes v pogovoru z Metličani Sonja Lokar, nosilka kandidatne liste ZKS-SDP za 4. volilno območje. Belokranjci pa so menili, da bo njihova dežela tudi v prihodnje zapostavljena, če ne bodo imeli v republiški vladi ali kar na njenem vrhu človeka iz svojih vrst. Predsednik metliškega izvršnega sveta Nikola Ladika je to ilustriral z ugotovitvijo: »Kar 41 programov, ki so bili prvi na vrsti za razvojni dinar, je bilo z območja Nove Gorice in Tolmina.«

Zaradi vsega tega Metličani mislijo, da morajo poiskati imenitne Belokranjce, pa ne le doma, temveč tudi v svetu, saj jih je dosti in ti bi lahko pripomogli k razvoju Bele krajine, saj je ta energetsko bela lisa, cestne in železniške povezave so slabe, plin pa je Belo krajino sploh obšel.

Podpredsednik IS Metlike **Ivan Kostelec** je opozoril, da smo lahko v Sloveniji še trikrat bolj produktivni, pa ne bomo napredovali, dokler se bo odtekalo toliko denarja v Beograd. **Sonja Lokar** je menila, da bi morali v Sloveniji izračunati, koliko bi nas stalo, če bi bili samostojni, saj tega ni še nihče izračunal. Na osnovi takega izračuna bi lahko pretehtali, kaj je najracionalnejše. O upravi, ki je prevelika in izjemno zanikrna, pa je dejala, da je to pač akvarij, v katerega po vsem svetu prihajajo ribice po svoj košček mesa, tudi po volitvah.

Sonja Lokar je obljubila, da se bo njena stranka zavzemala za socialno varnost, ker nikakor ne smejo ljudje umirati od lakote ali se vdajati prostituciji, da bi preživeli. Za Metliko pa je poudarila, da je razvoj ne sme obiti in da morajo ljudje opozarjati na probleme, ki jih imajo, da se bo ona, če bo izvoljena, lahko zavzela za njihovo urejanje. Posebno poglavje je tudi Krupa, ki ni metliški ali belokranjski problem, temveč nacionalni, slovenski. Sonja Lokar je opozorila, da družbenega standarda ne bomo mogli obdržati.

V pogovoru v Beti je Sonja Lokar izvedela, da je tudi ta tovarna preobremenjena tako kot celotno gospodarstvo. Glavni direktor **Miro Štimac** je povedal, da je le lani dala Beti milijon nemških mark za nerazvite, njeni delavci pa živijo in trdo delajo, za skromne plače. Finančni direktor Beti **Viktor Rozjan** pa je dejal: »Pri nas smo ljudi obrali do konca. V firmi me delavci sprašujejo, zakaj ne morejo prebeliti niti ene sobe, drugje pa si zaljšajo stavbe z mozaiki in marmorjem, tudi z našim denarjem. Smo tudi proti različnim listam, na primer za Maribor, za to firmo ali ono. Vsak naj živi od svojih žuljev.«

Sonja Lokar je popoldne obiskala še Komet in se zvečer pogovarjala s krajani KS Gradac.

MILOVAN DIMITRIĆ

Jože Smole ne razume očitkov Demosa Socialistični zvezi

TRBOVLJE, 29. marca – Gost konference društva upokojencev in občinske konference Socialistične zveze Jože Smole, predsednik SZS, je v Trbovljah govoril predvsem o aktualnih dogodkih doma. Tako vidi prehod v nov pluralistični sistem samo v povezavi s tržnim gospodarstvom, saj ima tak sistem smisel le ob konkurenci različnih idej in programov.

Glede na različne težnje po menjavi tečaja dinarja predsednik SZ meni, da so nesmiselne: »S tem bi se spet znašli tam, kjer smo bili pred meseci.

Zato se moramo izreči za obrambo sedanjega konvertibilnega dinarja.« Ne strinja se niti s teorijo ekonomskih ukrepov, kot jih napoveduje vlada. Po njegovem mora ekonomska politika računati na najhitrejšo ladjo v konvoju in s tem podpirati gospodarske dejavnosti, ki k razvoju Jugoslavije prispevajo kar največ.

Ob vsem tem pa naj se zmanjšujejo sredstva za JLA, da o gradnji supersoničnega letala ne govorimo. Izrekel se je še za konfederativni položaj Slovenije: »Dokler obstaja najmanjša možnost obstajanja v Jugoslaviji, bo Socialistična zveza vztrajala pri konfederativnem položaju znotraj Jugoslavije.«

Nekaj besed pa je Jože Smole namenil tudi opoziciji. Ne razume namreč očitkov Demosa, da je Socialistična zveza šla v »neprincipielno koketiranje« z zvezno vlado.

»Kajti če si res več ne želimo vrtoglave inflacije, moramo v dobro vseh državljanov podpirati ukrepe, ki zagotavljajo stabilnost dinarja in preprečujejo inflacijo. Dokler bo vlada v tem še uspevala, jo bomo pri Socialistični zvezi tudi podpirali.«

Predstavil je tudi program stranke, pri čemer je poudaril zlasti tisti del, ki govori o socialni varnosti upokojencev.

P. M.

Blokade računov groze s stečaji

Med lanskoletnimi izgubarji so se znašla skoraj vsa večja gorenjska podjetja – Tudi zasebniki

KRANJ, 29. marca – Po prvih podatkih so imela podjetja na Gorenjskem v lanskem letu za več kot 600 milijonov dinarjev izgube. Negativen poslovni rezultat so imeli v nekaj več kot 80 družbenih in zasebnih podjetij, v katerih je zaposlenih okoli 32.000 ljudi.

Kot smo zvedeli na SDK v Kranju, so lansko leto končala z izgubo skoraj vsa večja gorenjska podjetja, med dejavnostmi pa so najslabše finančne razultate dosegli v tekstilni industriji, proizvodnji električnih naprav in črni metalurgiji. Med izgubarji so se prvič pojavila tudi zasebna podjetja. Takih je tokrat 15.

Po novem izguba ne vpliva na izplačilo osebnih dohodkov tako kot prej, zato zaradi nje ni treba zniževati plač. Lahko pa se zgodi, da gre podjetje zaradi relativno visoke nekrite izgube v stečaj. Katero izmed zgubarskih podjetij na Gorenjskem utegne to delati, za sedaj še ni mogoče reči. Potrebno bo namreč precej preračunavanja, preden bodo to lahko ugotovili.

Kot so povedali na SDK v Kranju, je sedanji obračunski sistem še posebno zapleten in obsežen. Zato je zahteval veliko več dela finančnikov kot prejšnja leta, ob kontroli pa so kljub vsemu njihovemu trudu odkrili veliko napak. Dobra stran novega obračunskega sistema pa je v tem, da po podjetjih izgub niso skrivali, ker jim zaradi njih ni treba zniževati plač in tudi ni mogoče znižati prispevkov.

Bolj nevarna kot izguba je za obstoj podjetja blokada računa, ki je zaradi naraščajoče nelikvidnosti vse bolj grozeča. Pred dnevi so z SDK v Kranju poslali prvo prijavo sodišču za uvedbo stečajnega postopka, in sicer za razvojno-tehnološki center v Iskri-Kibernetiki, ki je imel v zadnjih 75 dneh račun blokiran več kot 60 dni.

In kako kaže v drugih gorenjskih podjetjih? Na SDK so povedali, da je imelo včeraj 24 podjetij blokirane račune v skupni vrednosti okoli 100 milijonov dinarjev. Podobno kot pri izgubah so tudi v najslabšem položaju podjetja iz tekstilne industrije, proizvodnje električnih naprav in črne metalurgije. Največ jih je iz kranjske, radovljiške in jeseniške občine. Kot pravijo, je nekaj večjih podjetij že blizu nevarnih voda, kjer jih blokada računa lahko potopi.

LADO STRUŽNIK

Predvolilno srečanje z Milanom Kučanom

KRANJ, 29. marca – Občinski komite ZKS-Stranke demokratične prenove pripravlja predvolilno srečanje z Milanom Kučanom, kandidatom za predsednika Slovenije in Aleksandrom Ravnikarjem, kandidatom stranke za kranjskega župana. Na srečanju, ki bo v ponedeljek ob 19.30 v dvorani gimnazije, bo ob spremljavi pianista Boruta Lesjaka nastopila dramska igralka Jerica Mrzel.

L. S.

Večer s Cirilom Zlobcem v Komendi

KOMENDA, 29. marca – V kinodvorani v Komendi bo v soboto, 31. marca, ob 20. uri večer s pesnikom in pisateljem Cirilom Zlobcem, kandidatom za člana predsedstva RS.

J. P.

Predvolilni shod vrhniških socialistov

VRHNIKA, 29. marca – V ponedeljek, 2. aprila, bo ob 20. uri v Cankarjevem domu na Vrhniki predvolilni shod vrhniških socialistov, na katerem bodo predstavili svoj program in kandidate. Gost večera bo Jože Smole.

Z. M.

PO SLOVENIJI

SZ bo predstavila zbornik Po poti spominov

RADOVLJICA, 29. marca – Občinska konferenca Socialistične zveze Radovljica, bo v petek v knjižnici A. T. Linharta v Radovljici predstavila zbornik Po poti spôminov, posvečen 45-letnici zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju. V knjigi so zbrani podatki o padlih borcih NOV in aktivistih OF, v sliki in besedi pa so prikazani spomeniki in spominska obeležja narodnoosvobodilne borbe v radovljiški občini. Knjigo bosta predstavila predsednik uredniškega odbora Alojz Kos, ki je tudi zbral in uredil gradivo, ter Jože Dežman, zgodovinar in avtor uvodnega razmišljanja v zborniku. Predstavitev se bo začela pod pokroviteljstvom občinskega izvršnega sveta ob 12. uri. Po predstavi bo pogovor s Cirilem Zlobcem (V. F.)

Prireditvi v dovškem kulturnem domu

DOVJE, MOJSTRANA, 29. marca – Planinsko društvo Dovje-Mojstrana bo v petek v kulturnem domu na Dovjem predstavilo Dovško župnijsko kroniko (1889–1923) Jakoba Aljaža ter odprto razstavo akvarelov Gregorja Klančnika. Prireditev se bo začela ob 19. uri, obogatil pa jo bo krajši kulturni spored. (V. F.)

V nedeljo se bo predstavila Kmečka zveza Slovenije

ČEMŠENIK, 29. marca – V nedeljo, 1. aprila ob 8. uri bo v prosvetnem domuv Čemšeniku nad Zagorjem svoj program in kandidate za DPZ občine ter republike predstavila tudi zagorska Kmečka zveza. Za oživitev bo poskrbel pevski zbor Zora iz Čemšenika. (P. M.)

V Škofji Loki bo »pomladno, svobodno, mladostno«

ŠKOFJA LOKA, 29. marca – V Škofji Loki bo v soboto Pomladno, svobodno, mladostno. Tako je ZSMS-Liberalna stranka poimenovala svojo celodnevno predvolilno prireditev, ki se bo začela ob 8.30 s promenadnim koncertom godbe na pihala Alplesa iz Železnikov. Polepšali jo budo lutkarji, Gledališče Ane Monro in pihalni trio Glasbene mladine Slovenije ter športniki s turnirjem v košarki. Končali jo bodo s srečanjem v domu učencev. Na njem bodo tudi dr. Alojz Križman, kandidat za člana predsedstva Slovenije in kandidati stranke za občinske skupščine. (L. S.)

Revirji morajo postati zeleni

TRBOVLJE, 29. marca – Danes popoldne so pred delavskim domom v Trbovljah tudi ZSMS-Liberalna stranka in Zeleni predstavili svoj volilni program in skupne kandidate za občinski družbenopolitični zbor.

Gost **Jožef Školč** je povedal, da se je ZSMS-Liberalna stranka odločila za samostojen nastop na volitvah: »Menimo, da se morajo med posameznimi strankami pokazati vse razlike. Tako se bodo volilci laže odločli. Če bo potrebno, bomo po volitvah sklenili koalicijo z drugimi, saj se bodo morali v novem parlamentu spopadati s hudimi gospodarskimi težavami.« Tiste predvolilne boje, ki gradijo na diskvalifikaciji drugih, pa je označil kot »kratko sapo na trhlih nogah«.

Dušan PLUT se je osredotočil na ekologijo. Zeleni se zavedajo, da se ekološke problematike lotevajo v težkem gospodarskem položaju. Za ekološko sanacijo bi potrebovali 1,5 do 2 odstotka narodnega dohodka. Vir zanjo vidijo v »nabreklem vojaškem proračunu in visokem prispevku za federacijo«. Energetska politika naj bo tesno povezana s varstvom okolja. Zato zahtevajo ničelno rast porabe primarne in električne energije, »Za nas pomeni uspeh privarčevan, ne pa porabljen kilovat. V skupščini bodo zato predlagali program, po katerem naj se električna energija vsako leto zmanjša za desetino,« je še povedal Plut. Znova je poudaril, da Zeleni nasprotujejo povečevanju izkopa premoga in gradnji TO-III. Závzemajo se za postopen prehod zdaj črnih v zelene revirje. Ta korak pa je potrebno storiti takoj. (P. M.)

Praznik bizeljskih vin

BIZELJSKO, 29. marca – Turistično društvo Bizeljsko, ki se zadnja leta uvršča med najaktivnejše v brežiški občini, bo ob koncu spet pripravilo zanimivo prireditev. Vso soboto, 31. marca, bo namreč izpolnil praznik bizeljskih vin. Že od 9. ure naprej bodo strokovnjaki Agromehanike Kranj brezplačno pregledovali traktorske škropilnice in pršilnike, ob 17. uri pa bo v šoli še predavanje o vinogradništvu. Zvečer bo seveda veselica s pokušnjo vin ter podelitvijo priznanj najboljšim vinogradnikom. Za zabavo in ples bo igral ansambel Dobri prijatelji. (V. P.)

Jubilej loških pevcev

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU, 29. marca – Mešani pevski zbor Primož Trubar iz Loke pri Zidanem Mostu praznuje svojo prvo desetletnico. Kmalu po ustanoitvi se je razvil v eno kakovostnejših ljubiteljskih skupin Posavja, kar dokazujejo tudi pohvalne ocene glasbenih strokovnjakov. Ob jubileju pripravljajo pevci samostojen koncert, ki bo v soboto, 31 marca ob 19.30 v domačem prosvetnem domu. Zboru bodo dirigirale vse tri dosedanje zborovodkinje Tatjana Gorišek, ter Nataša in Manca Vidic. (V. P.)

Zakaj bi bila koristna univerza na Obali?

KOPER, 29. marca – Na to vprašanje bosta skušala odgovoriti dr. Dragan Marušič, profesor in prorektor ljubljanske univerze in dr. Hubert Požarnik – kandidata Slovenske demokratične zveze z Južnoprimorske na okrogli mizi, oziroma javni tribuni, ki bo v petek, 30. marca, ob 17. uri v koprskem dijaškem domu. Predstavila bosta svoje poglede o možnem intelektualnem in gospodarskem razvoju Slovenije in Obale. (B. Š.)

Pogrebi

LJUBLJANA: Na Žalah se bodo danes svojci še zadnjič poslovili od 75-letnega upokojenca Pavla Bohinca (ob 9.30); 80-letne upokojenke Mire Orel (ob 10. uri); 69-letne upokojenke Marije Valentinčič (ob 10.30); 79-letne upokojenke Friderike Krajnc (ob 11. uri); 61-letnega upokojenca Dragoslava Tomiča (ob 12. uri); 10-letne učenke Tjaše Pavlin in 34-letne uslužbenke Mihaele Pavlin (ob 12.30); 81-letnega upokojenca Julija Sočana (ob 13. uri); 58-letnega svetovalca Mirka Vlaska (ob 13.30); 90-letnega upokojenca Rudolfa Gradišarja (ob 14. uri); 63-letne upokojenke Mihaele Babšek (ob 14.30) in 74-letne upokojenke Ane Malek (ob 16.30).

ŠENTVID: Danes ob 11.30 bo na pokopališču v Šentvidu pogreb 62-letnega upokojenca Jožeta Stareta.

DRAVLJE: Na dravljskem pokopališču bodo danes ob 15. uri svojci pospremili na zadnjo pot 82-letnega upokojenca Ivana Jaklina.

ŠOSTRO: Danes ob 15.30 bodo na pokopališču v Sostrem pokopali 82-letnega upokojenca Janka Svetka.

POLJE: Na pokopališču v Polju se bodo danes ob 16. uri svojci poslovili od 36-letnega grafika Vladimira Muhviča. (R. D.)

Tudi vožnja z balonom

ZAGORJE, 29. marca – Zagorska ZSMS-Liberalna stranka, ki na volitvah napoveduje zmago, bo v soboto, 31. marca, na ploščadi pred muzejem organizirala predvolilni shod. Prireditev se bo od 16. ure dalje odvijala po naslednjem scenariju: nastopila bosta delavski pihalni orkester iz Zagorja ter domači oktet. Govorili bodo tudi Janez Kopač, nosilec liste ZSMS za 14. volilno enoto, prim. dr. Marko Demšar, kandidat stranke za predsednika RS, in sekretar OK ZSMS Zagorja Matjaž Švagan. Po prireditvi se bo predstavila še skupina Pop Design.

Ves ta čas bo poskrbljeno tudi za pijačo, vse zbrane pa čaka še prijetno presenečenje: vožnja z balonom.

P. M.

AVTO magazin

»Do sprememb z novimi ljudmi«

Sevniški Demos ima veliko očitkov na račun sedanjega sistema, občinskemu gospodarstvu pa zameri zaprtost – Svojih rešitev še ni predstavil

SEVNICA, 29. marca – Združena sevniška opozicija je v Demos povezala kmete, demokrate, krščanske demokrate, ZSMS-LS in Zelene, ki so na dopoldanski tiskovni konferenci predstavili politični program in kandidate za občinski DPZ, medtem ko bodo svoje ljudi za vodilne občinske funkcije – kandidate imajo že izbrane – odkrili v novem občinskem parlamentu. Sicer pa njihov predvolilni program preveva trditev, da je spremembe v družbi mogoče doseči le z novimi ljudmi in sproščanjem njihove doslej zatajevane energije.

O poglavitnih programskih izhodiščih sevniškega Demosa je govoril dr. **Cveto Gradišar**, ki je kot delegat za zbor občin doslej med volilci dobil tudi največ podpore. Za sevniško občino, 57. na lestvici po narodnem dohodku na prebivalca v Sloveniji, je značilno nenehno zaostajanje, tako da zdaj ustvari le še pol odstotka družbenega proizvoda republike. Zato bo treba ponovno prevrednotiti strategijo razvoja. Skrb zbujajoča je kadrovska sestava, kajti mladi ljudje in strokovnjaki beže iz občine, v kateri je brez poklica kar 44 odstotkov zaposlenih. Sevniška opozicija meni, da je tudi občinsko gospodarstvo preveč zaprto.

Tine Zupančič in **Ivan Dobršek** sta predstavila probleme kmetov, ki so prav tako za svobodno konkurenco in krajša pota od proizvajalca do trga. Ob tem je **Roman Žveglič** predlagal, da bi v Sevnici takoj poiskali lokacijo za tržnico ter ustanovili potrošniško zadrugo, nato pa zatrdil, da se bodo kmetje borili za vsak meter zemlje, ki bi jo lahko izgubili zaradi republiških posegov v njihov prostor. O prizadevanjih Zelenih je več povedal **Alfred Železnik** ter med nevarnostmi, ki ogrožajo okolje, omenil klor iz Hrastnika in tovarne Videm v Krškem, ter opozoril na vedno bolj umazano reko Mirno in na mulj, ki se bo nabiral za jezovi savskih HE. Dal je pobudo, da bi Sevnica končno dobila urejen mestni park ter povprašal, čemu v občini Krško tako dolgo zavlačujejo z javno razpravo o skladiščenju RAO.

Združena sevniška opozicija je danes sporočila, da pripravlja za 6. april veliko predvolilno srečanje, ki se ga bodo udeležili tudi vodilni predstavniki slovenskega Demosa.

VLADO PODGORŠEK

● Na listi združene opozicije Sevnica za občinski DPZ so Franci Štirn, Karel Vehovar, Fanika Zemljak, Jože Maurer, Julij Jeraj, Tine Zupančič, Drago Jazbec, Borut Simončič, Angela Čampa, Franci Žveglič, Miloš Plantarič, Ivan Dobršek, Janez Divjak in Dragica Novak.

Ivan Kramberger spet med Gorenjci

RADOVLJICA, BOHINJSKA BISTRICA, BLED, TRŽIČ, 29. marca – V petek ob 16. uri bo pred hotelom Grajski dvor v Radovljici predstavil svoj program kandidat za predsednike slovenskega predsedstva Ivan Kramberger. V nedeljo bo Ivan Kramberger predstavil najprej svoj program ob 10. uri v središčud Bohinjske Bistrice, ob 14. uri pred trgovskim centrom na Bledu, ob 17. uri pa pred blagovnico v Tržiču.

V. F.

»Gradimo mostove med ljudmi, ne smemo pa jih podirati«

Na svobodni tribuni, ki so jo organizirali novomeški liberalci, je govoril dr. Marko Demšar – »Sem proti zdraham in prepirom«

NOVO MESTO, 29. marca – »Ne bo nas rešila svobodna Slovenija, rešili nas bodo zavihani rokavi in boljše delo,« je na svobodni tribuni, ki jo je organizirala ZSMS – Liberalna stranka Novo mesto, dejal njen kandidat za predsednika predsedstva Slovenije dr. Marko Demšar.

»Graditi je treba mostove med ljudmi ob medsebojnem spoznavanju in sporazumevanju, ne pa na zdrahah, ki jih nikjer na tem planetu ne odobravajo, še manj pa jih moramo v naši ljubi domovini. Sem proti zdraham, sporom in prepirom, ki nas razdvajajo. Ne bi hotel biti v nekem središču političnega dogajanja, ko bi stare krivice poskušali popraviti na ta način, da bi povzročali nove. Želim, da se o stvareh iz naše preteklosti govori umirjeno, pretehtano in modro. Škodljivo je, če se o tem govori, ko so človeška čustva razrahljana in ko razum lahko izgubi zmerne meje. Menim, da račun za vse, kar je bilo v preteklosti storjenega, rešimo na civiliziran način, in ta civiliziran način so svobodne volitve,« je dejal dr. Marko Demšar.

Na vprašanje, komu bi dal glas za predsednika predsedstva, je dr. Demšar odgovoril: »Želim si Slovenca, ki ne bi imel na ovratniku pripete strankarske značke in za katerim ne bi stala njegova stranka. Skratka, sem za neprofiliranega politika.«

Dr. Demšar je odgovarjal na vprašanja poslušalcev. Med drugim je govoril o svoji viziji svobodne Slovenije kot konfederativne enote v sestavu Jugoslavije, vlogi predsednika in predsedstva Slovenije, vključevanju Slovenije v Evropo, o odnosu med stroko in politiko itd.

SLAVKO DOKL

Tudi po volitvah se bo treba oprijeti vsakdanjega dela

Metliška opozicija v nevsakdanjem sestavu je pripravila skupen predvolilni show – Krupa se ne sme več ponoviti

METLIKA, 29. marca – Sestav metliške opozicije je drugačen kot običajno, saj so se v opoziciji zbrale ZSMS-Liberalna stranka, Kmečka zveza in Zeleni, ki so pred dnevi v Metliki tudi pripravili skupni predvolilni show v domu Edvarda Kardelja. Z Metličani sta se pogovarjala tudi dr. Dušan Plut, predsednik Zelenih Slovenije in belokranjski rojak, ter Gregor Golobič, nosilec kandidatne liste ZSMS-Liberalne stranke za 4. volilno območje.

Po izredno dobro pripravljenem kulturnem programu so se na kratko kandidati predstavili s svojimi načrti. **Janez Vraničar-Luigi** se bo zavzemal za malega človeka, za kmeta, in upa, da ga bodo Metličani podprli. **Anton Pezdirc-Mikulaš** je opozoril, da so na kmetijah le še stari, kar ni le usodno za kmete, temveč za vso družbo. **Marko Stepan** se želi boriti proti malverzacijam, kameleonstvu in za človekove pravice, saj tudi po volitvah ne bo vse idealno in se bo treba zato tudi v prihodnje proti marsičemu boriti in marsikaj urediti.

Stane Križ je povedal, da bo nasprotoval temu, da bi po Metliki še naprej stalno razkopavali. **Anton Bezenšek** je menil, da sta Bela krajina in z njo Metlika na prospektu podobni raju, resnica pa je drugačna. Krupa in nesreča v zvezi z njo je Belokranjce streznila. »Slabše, kot je, ne more več biti. Upam, da si bomo kdaj le zaslužili naziva gospod in gospa tudi glede na standard. Upam tudi, da po volitvah ne bomo tako pijani zmage, da bi delali takšne napake, kot jih je sedanja oblast,« je povedal **Otmar Šturm.**

Metliška opozicija si bo prizadevala tudi za ureditev razsvetljave v stilu starega mesta, za igrišča pri blokovskih naseljih, za zaporo prometa na treh trgih (vsaj popoldne in zvečer), asfalt proti Primostku, za javno pogrebno podjetje za celotno območje in ureditev protokola pri pogrebih. Ulicam naj bi vrnili prijubljena domača imena, mesto Metlika pa polepšali.

MILOVAN DIMITRIĆ

PREJELI SMO

»Bohinj za razvoj ni dobil nič«

Dne 28. marca 1990 je pod rubriko »Prejeli smo« direktorica Triglavskega narodnega parka Marija Vičar v članku pod naslovom »Bohinj za razvoj ni dobil nič«, izrekla pred javnostjo na moj račun toliko žalitev, da se javnemu odgovoru na to ne morem izogniti.

Najprej, komu in čemu je potrebno tako vehementno opravičevanje in pojasnjevanje, zakaj dne 21. 3. ni bilo nikogar od predstavnikov organizacije TNP na javni tribuni v Bohinjski Bistrici? Le koga ste lahko prepričali, da v celi armadi uslužbencev ni bilo nobenega, ki bi prišel vsaj poslušat, kar ljudje mislijo in govore na za TNP tako občutljivem območju, kot je Bohinj? Pa magari, če bi bil navzoč vsaj eden izmed lovcev ali lovskih čuvajev, bi bilo bolje, kot nič (25 jih imate po številu!). Pa menda ja niste na ta dan, v silni vnemi in skrbi za prebivalstvo v TNP, ki ste ga mimogrede povedano, komaj v zadnjem letu »odkrili«, družno odhiteli na Tolminsko!?

Najbrže se še najbolj preprosti glavi zdi čudno, kako more nekdo bruhati ogenj in žveplo na neko razpravo, ki je na svoja ušesa sploh slišal ni! Kratek odlomek iz razprave na TV in članek v časopisu ne more biti zadostna podlaga za take reakcije. Ali pa morda pri Vas deluje princip »napad je najboljša obramba?« Le pred čim se tako vneto branite? Ali morda instiktivno čutite ali celo konkretno veste, da vse v organizaciji TNP le ni čisto zlato? Če je tako, menim, da bi zadeve lahko pospravili drugače, ne pa, da se lotite slučajnega govorca in njegovih sobesednikov na slučajnem predvolilnem shodu in pri tem skušate sebe in javnost prepričati, da ste zadeli žebelj na glavo.

Naj Vas opomnim, da je v današnjih časih skrajno tvegana zadeva kar takole z levo roko, zaradi svobodno izraženih mnenj, v stilu minulih časov, človeka javno proglasiti za lažnivca, demagoga – malodane za odpadnika. Najbrže pozabljate, da končno tudi naša dežela zmaguje v boju za demokracijo in osebno svobodo, vključno s svobodnim izražanjem mnenj. Morda je za Vas to dejstvo kruto, toda privaditi se ga bo treba. Če dobro premislite, si človek takega napada, ne samo da ne more, temveč tudi ne sme dovoliti, pa čeprav naš pravni sistem še ne deluje najbolje.

Kar zadeva Vaše papirje, da rečem zakonov, Vas moram »potolažiti«, da sem jih prebral skupno z osnutkom Prostorskoureditvenih pogojev vred. Prav zato sem »brez zadrege« o njih med navajanjem ostale problematike lahko razpravljal na javni tribuni in tudi na sestanku z Vašim predstavnikom teden dni prej na Koprivniku.

Da je moja razprava bila »izkoriščanje javne tribune za demagoške izpade« pravice. Pravite tudi, da iz TV oddaje ni bilo razvidno, kako je reagiralo poslušalstvo. Res škoda, da tega ne veste. Če bi slišali namreč ves potek razprave, v kateri se je prepletala najrazličnejša problematika Bohinja in v kateri TNP še daleč ni bil osrednja tema, potem Vašega članka skoraj zagotovo ne bi bilo ali pa bi se ga danes sramovali. Če bi celotno razpravo poznali, bi se Vam morali zdeti vaša izjava, da »Uprava TNP ocenjuje moj nastop kot ‚klevetanje in hude obtožbe'«, smešna. Na Vašem mestu bi se globoko zamislil nad tako oceno, kajti moj nastop ni bil nikakršno klevetanje, temveč nizanje problematike hribovskih vasi, ki so ga slišali poleg ostalih tudi predstavniki republiških organov, predstavniki Socialistične zveze občine Radovljica in oba kandidata za predsednika občine Radovljica, ki so se z mojo oceno stanja v hribovskih območjih strinjali.

Predlog o eventualni reviziji Zakona o TNP na javni tribuni ni bil nekaposebna novost, saj se o potrebi te pobude govori na različnih ravneh že dalj časa. Mislim, da to niti ni tako bogokletna zadeva, če človek pomisli, da na primer cesta k Savici po zdaj veljavnem zakonu ne bi mogla biti nikoli urejena itd. Ko sem v svojo diskusijo vpletel tudi TNP, moram pojasniti, da sem imel na javni trubuni pred seboj (isto na Koprivniku) osnutek Prostorskoureditvenih pogojev, za katerega menda ja ne boste trdili, da ne vsebuje nikakršnih prepovedi! Naj mi bo odpuščeno, če sem si jih šim vaščanom. Ker me že vlečete za jezik, naj še povem, katera so bila vprašanja, ki so jih ljudje postavljali: Kakšna je organizacija TNP in kakšna je njena vloga? Koliko ima uslužbencev? S katerimi sredstvi se vzdržuje? Koliko lovskih koč ima? Koliko sredstev uporabi za osnovno dejavnost? Kaj je naš kraj doslej občutil od te dejavnosti?

Upam, da Vam je Vaš predstavnik povedal, da so ljudje malo debelo gledali – čeprav so samo kmetje, ko so slišali, da več kot 40 odstotkov dohodka realizirate od lova, da imate v lasti 30 lovskih koč, ki jih je treba vzdrževati in zaposlujete 25 lovcev in lovskih čuvajev. Še najbolj preprost kmet se pri tem mora vprašati, kaj je z idejo nacionalnega parka, kjer je zaščita živali največja zapoved?! Pa nas ja ne mislite vse skupaj imeti za norce, meni pa prilepiti etiketo demagoga, ki nič ne pozna in nič ne ve in ki zavaja mase s »po svoje izmišljenimi problemi«?

In še to: ko v svojem neizmernem besu grmite nad 30-letno zgrešeno politiko v Bohinj, pri tem pozabljate, da se ta politika ni prav nič razlikovala od celotne slovenske in jugoslovanske politike, katero še prav Vi zagovarjali na vseh položajih, ki ste jih zasedali. Prepričan sem, da vsi, ki poznajo mene in Vas, dobro vedo, da je bil »Vaš vpliv in glas« na naši vsesplošno zavoženi poti veliko močnejši in odločilnejši od mojega. Moj glas je bil v primerjavi z njim naravnost skromen in še ta se je slišal v drugih krajih Slovenije, najmanj pa v Bohinju, kot mi Vi to pripisujete.

Prepričan sem, da z Vašim člankom niste naredili niti najmanjše usluge Vaši organizaciji niti sebi. Tudi Vaši neventualni suflerji v tej zadevi ne bodo od tega mnogo profitirali. V najbolj kočljivih trenutkih Vas bodo pa tako ali tako pustili, da boste šli sami po kostanj v žerjavico. Tako je pač v življenju in stvari znajo postati neznansko neprijetne, zlasti zdaj, ko postajamo vsi, brez svetlih izjem, vedno bolj pred bogom in hudičem enaki.

JANEZ KOROŠEC, Koprivnik 31

NOVI KIH

PISMA BRALCEV

Zadovoljstvo nad državo

V Delu ste objavili, da bo vsak Slovenec (državljan Republike Slovenije, da me ne bo kdo vlekel za jezik!) moral plačati v zvezni proračun (Beograd) po 640 ameriških dolarjev za tekoče leto.

Sam vzdržujem šestčlansko družino (imam pet sinov) in ji gospodinjim. Kakor sledi iz podatka, objavljenega v vašem listu, bom moral za zadovoljstvo, da živim v tej državi, plačati letos 3.840 ameriških dolarjev. To je toliko, kolikor bom zaslužil, če mi bo uspelo doseči povprečni osebni dohodek. (Januarja letos je ta znašal 4.011 konvertibilnih dinarjev).

Odveč je pripomniti, kaj si o taki državi mislim.

ANDREJ LENARČIČ, Proletarska 9, Ljubljana

Protest proti neenakopravni medijski udeležbi kandidatov Demosa

Le teden dni je do prvega kroga volitev v Sloveniji, a žal moramo opozoriti na v bistvu še vedno obstoječe neenakopravne možnosti medijske pojavnosti kandidatov in volilnih konvencij Demosa. Očiten primer, ki kaže, kako zelo so, kljub obljubam državnih medijev, le-ti v rokah sedanjega režimskega bloka, je bila volilna konvencija Demosa v Ptuju, 17. marca 1990. Na njej so nastopili predstavniki vseh petih strank, združenih v Demos, in njihov predsedniški kandidat dr. Jože Pučnik. Vendar RTV Ljubljana oziroma TV studio Maribor ni poslal poročevalca, kaj šele svojo TV ekipo. Naš protest bi bil odveč, če bi takšen pristop veljal za kandidate vseh strank. A le nekaj dni po tem dogodku sta se na Ptuju pojavila kandidata režimskega bloka (ZSMS in komunistov-socialistov), dr. Demšar in Kučan. Seveda TV Ljubljana v obeh primerih ni skoparila s poročili o njuni predvolilni dejavnosti ob najbolj gledanih terminih – v TV dnevnikih. Ob tem se ne moremo znebiti občutka, da TV Ljubljana ne zamudi snemanja nastopov komunističnega kandidata Kučana v še tako zakotnih krajih, kar Ptuj prav gotovo ni.

Zgodba zase pa so uredniki ptujskega Tednika, ki so isti dogodek predstavili šele na 9. strani časopisa v rubriki Šport in društva, medtem ko so bili zanje pomembnejši prispevki kot npr.: Kako do kakovostne škropilnice, Seznam krvodajalcev. Pijem – ali sem alkoholik (poročilo z 18. letne konference zdravljenih ptujskih alkoholikov) in podobni. V isti številki Tednika pa so na prvi strani objavili vabilo za predvolilno predstavitev komunistične stranke in njihovega predsedniškega kandidata Kučana. Glede na uveljavljena merila urednikov ptujskega Tednika pričakujemo, da bodo v naslednji številki svojega biltena, ki bi vsaj po svoji novi ustanoviteljski vlogi moral biti pod skupščinskim nadzorom, Kučanovi prisotnosti na Ptuju odmerili prav isti prostor kot konvenciji Demosa in dr. Jožetu Pučniku – dve strani pred osmrtnicami.

Zaradi navedenih dejstev protestiramo proti tovrstnemu protežiranju sedanjih komunističnih kandidatov in še ne dolgo tega nelegitimnih režimskih oblastnikov v predvolilnem času. To velja tako za TV Ljubljano, studio Maribor, kot za ptujski Tednik.

dr. HUBERT POŽARNIK, za Republiški volilni štab Demosa

Kučnik in Pučan

Zdaj se že ve: s predvolilnimi bombicami se najbolj goreče obmetujeta Demos in Partija oziroma njuna kandidata za predsednika Pučnik in Kučan. Na življenje in smrt sta se torej udarili komunistična in protikomunistična sila, ostali bojevniki pa so žal le dekoracija navidezno pluralističnega spektakla. Seveda se večini volilcev to zdi prav: zlom komunizma je mogoč samo z dovolj močnim protikomunističnim blokom, vse drugo pa se bo tako in tako uredilo kasneje . . .

*Znašli smo se v prenatalni fazi demokracije, v dualizmu, ki je očitno prehodno obdobje iz monizma v pluralizem. (Tudi v politiki ne moremo brez dvojine!) Skladno s tem se tudi ljudstvo (volilno telo) vedno bolj deli, pa ne na »ta rdeče« in »ta bele«, kot bi na prvi pogled pričakovali, pač pa se deli v sebi – razklano je med vtisi iz moreče butaste preteklosti in hrepenenji po lahkotnejši prihodnosti. To pomeni, da bo na eni strani za predsednika volilo Kučana, ki je po mnenju taistega ljudstva prvi sestopil iz pogubne preteklosti v trezno sedanjost, na drugi strani pa bo odločno podprlo njemu nasprotno vojsko Demosa, ki zagotavlja boljše prihodnje čase. Ljudstvo bo torej na volitvah legitimiziralo paradoks in partijskega voditelja postavilo za očeta naroda, v katerem bodo imele glavno besedo protipartijske stranke. Po svoje bo še zabavno, čeprav bi bilo dobro to karikaturno situacijo že vnaprej malo omisliti. Bodoči predsednik bi se moral takoj podrediti razklanosti in neodločnosti svojih volivcev in se zliti v novo politično celoto: iz tovariša Kučana naj se preimenuje v gospoda Kučnika, da bo tako vsaj za silo amortiziral narodovo predvolilno frustracijo

»Metode predvolilnega boja se vse bolj zaostrujejo«

Na predstavitvi kandidatov slovenske opozicije v novogoriškem kulturnem domu so govorniki očitali partiji nizko politično in kulturno raven

NOVA GORICA, 29. marca – »Odločno zavračamo, da nam kdo očita kaljenje miru na Slovenskem in da ogrožamo standard slovenskega ljudstva,« je med drugim poudaril kandidat Demosa za predsednika predsedstva RS dr. Jože Pučnik, ko je govoril o sedanjem predvolilnem boju in metodah v njem na sinočnji predstavitvi kandidatov slovenske opozicije v novogoriškem kulturnem domu. Poslušalcem, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano, in številnim, ki so morali stati zunaj, so govorili tudi dr. Dimitrij Rupel, dr. Dušan Plut, prof. Lojze Peterle, Peter Smuk in predstavniki novogoriškega Demosa.

Sedanji predvolilni boj je nekaj posebnega, metode se zaostrujejo, je menil dr. Jože Pučnik in opozoril predvsem na za Demos nesprejemljive obtožbe, ki jih izrekajo, kot je dejal, zastopniki stranke, ki je desetletja ovladovala državo. Kot relativno primitivno predvolilno potezo, ki kaže nizko politično in kulturno raven, je opredelil sklep CK ZKS-SDP o politični rehabilitaciji Ota Vilčnika in njega samega. Očital je partiji, da se političnih procesov iz preteklosti loteva z javnimi izjavami in ne s pravnimi ukrepi. »S takimi koraki, s takimi metodami ne bodo šli v Evropo. Odhajali bodo v Evropo v smeri Albanije,« je še dejal med drugim.

Nič manj niso bili pikri, ko so označili svoje nasprotovanje stališčem političnih nasprotnikov, tudi drugi predstavniki Demosa. Da demokracije na Slovenskem nič več ne more zamajati, je poslušalcem razlagal dr. Dimitrij Rupel. »Ta naša skupna ideja, naša skupna demokracija je tako utrjena, da Slovenci niso več tako naivni, da bi jim lahko prodali mačka v žaklju,« je poudaril, ko je nasprotoval izjavam partije, da je edina sposobna zagotoviti miren in varen prehod v demokracijo.

Prof. Lojze Peterle je v svojem razmišljanju namenil poseben poudarek strahu, ki je po njegovem doslej obvladoval izražanje politične volje. Povedal je, da so si (tisti namreč, ki so imeli oblast) izmišljali neskončno veliko sovražnikov, »oni« pa so bili vedno rešitelji, ljudje pa so se, je menil Lojze Peterle, nenehno bali samo »njih«. »Mislim, da je čas, da slovenski narod da priložnost tistim, ki so imeli doslej zavezana usta,« je še dejal.

Obtoževanje Zelenih Slovenije, da so avanturisti, da bodo Slovenijo pripeljali nazaj v kameno dobo, je navadno norčevanje, je med drugim sinoči ugotovil dr. Dušan Plut. Opozoril je, da je nesmiselno zatrjevanje, da za ekološko sanacijo Slovenije ni denarja, ko pa 165 milijonov dolarjev, kolikor bi potrebovali za sanacijo vsako leto, zdaj daje za pomoč nerazvitim. Tako pomoč, katere učinek so, je poudaril Dušan Plut, številni nezaposleni na Kosovu in tanki na ulicah. In ko daje 680 milijonov dolarjev za vojsko.

SLAVICA CRNICA

Planinci se bodo organizirali

To soboto ob 11. uri bo v Tumovi Koči na Slavniku zbor kluba varuhov Slavnika

KOPER, 29. marca – Ljubitelji Slavnika, ene od najbolj priljubljenih, pa tudi lepih planinskih točk na Primorskem, se zadnje čase srečujejo z vrsto neprijetnih, krutih posegov na prvem tisočaku na planinski transverzali od Ankarana do Štajerske. Že večkrat so protestirali, sklenili pa so tudi, da se bodo organizirali. Tako bo v soboto, 31. marca, ob 11. uri v Tumovi koči na Slavniku ustanovni zbor kluba ljubiteljev in varuhov Slavnika Slavnikarji. Iniciativni odbor z Mirkom Igličarjem na čelu vabi vse planince na Slavnik.

Kot zanimivost dodajmo, da Slavnikarji lahko postanejo vsi, ki se vsaj desetkrat povzpnejo na ta tisočak, med okrog 100 Slavnikarji, ki že imajo statut (le ustanovnega zbora še niso imeli), pa je precej takih, ki so se do vrha povzpeli več kot petdesetkrat, rekorder pa je v minulem letu do vrha Slavnika pešačil 112-krat.

D. G.

Gorjansko naj bo mednarodni prehod

SEŽANA, 29. marca – V strokovnih službah sežanske občine pripravljajo predlog za prekvalifikacijo maloobmejnega prehoda Gorjansko v mednarodnega. O pobudi bo že na prihodnji seji razpravljala tudi tamkajšnja skupščina, ki naj bi predlog posredovala v nadaljnjo obravnavo republiški komisiji za osimske sporazume.

Kot je povedal podpredsednik sežanskega IS **Igor Uršič**, je prekvalifikacija tega prehoda še kako potrebna, saj na več kot štiridesetih kilometrih meje med Sežano in Novo Gorico zdaj še ni prehoda, ki bi bil odprt tudi za potnike z običajnimi potnimi listi.

Spremembe pa so seveda potrebne tudi zaradi izboljšanja lokalnega prometa, saj so sedaj klub dvolastništvu in tesni naravni povezanosti ljudi z obeh strani meje od zgodnjega večera do jutra zaprti vsi maloobmejni prehodi in s tem onemogočene najkrajše povezave med sosedanjimi slovenskimi in italijanskimi kraji. Mednarodni prehod bo v tem predelu nujno potreben tudi zaradi nastajajočega turističnega središča v Devinu in Sesljanu, od koder bodo gostje prek Gorjanškega dobili primerno zvezo s kraškim zaledjem in okoliškimi slovenskimi turističnimi kraji.

J. O.

Vodovod ni le lokalni problem

● *Čeprav gradnja vodovodnega omrežja na Obali poteka tako, kot so si načrtovalci zamislili, odgovorni za preskrbo z vodo nimajo mirnega sna. Po dveh velikih etapah pri gradnji magistralnega vodovoda letos uspešno potekajo gradbena dela še na tretji etapi, od izvira Rižane do čistilne naprave v Cepkih, vprašanje pa je, če bodo to zimo – ponavadi se dela začno v decembru – zares nadaljevali z gradnjo vodovoda proti Izoli.*

Pesimizem pri takih velikih načrtih, projektih res ni dobrodošel, še posebej ne, če je za njihovo uresničevanje zagotovljen tudi del denarja iz mednarodnega posojila. Od 32 milijonov dolarjev, kolikor jih je odobrila mednarodna banka, naj bi jih za izpeljavo načrtov od 1991. do 1995. leta porabili 25 milijonov. Razliko do skoraj 64 milijonov dolarjev vrednih naložb (to so najnovejše ocene), bo treba zagotoviti v dinarjih, ob tem pa seveda »pokriti« tudi vse stroške uporabljanja posojila, katerega glavnico bodo uporabniki morali vračati po letu 1995. In tu se utegne zaplesti. Porabniki vode na Obali s tem, da imajo bržčas najdražjo vodo v Sloveniji (kubik za gospodinjstva stane 9,20 din, za gospodarstvo po 18,40 din) v ceni prispevajo precejšen delež za gradnjo vodovodnega omrežja, toda vse le ne more na njihova pleča. Tudi zato ne, ker je to območje specifično in zaradi podvojenega števila prebivalcev v turistični sezoni in v času, ko je izdatnost vodnih virov običajno najmanjša, potrebuje največ vode; vsega, zlasti pa pokrivanje stroškov t. i. porabe v konici (ko se porabi največ vode, pa je je najmanj na voljo) ne smejo »nositi« potrošniki – občani. Prav je zato, da se je turistično gospodarstvo na svoj način že priključilo k financiranju gradnje vodovodnih objektov, prav je, da so viri financiranja številni, nujno pa bi bilo tudi, da bi bili trajni. Trajnost pa za zdaj ni zagotovljena in to lahko ogrozi načrte. Problem denarja za obalni vodovod ni samo lokalni problem.

DUŠAN GRČA

PO SLOVENIJI

Milan Kučan se bo predstavil Ajdovcem

AJDOVŠČINA, 29. marca – Ajdovski občinski komite ZKS-SDP bo v soboto, 31. marca, popoldne pripravil srečanje s kandidatom za predsednika predsedstva RS Milanom Kučanom. Srečanje in pogovor s predsedniškim kandidatom ZKS-SDP in SZS bo v ajdovski kinodvorani, začelo pa se bo ob 17. uri. (S. C.)

Zakaj bi bila koristna univerza na Obali?

KOPER, 29. marca – Na to vprašanje bosta skušala odgovoriti dr. Dragan Marušič, profesor in prorektor ljubljanske univerze in dr. Hubert Požarnik – kandidata Slovenske demokratične zveze z Južnoprimorske na okrogli mizi, oziroma javni tribuni, ki bo v petek, 30. marca, ob 17. uri v koprskem dijaškem domu. Predstavila bosta svoje poglede o možnem intelektualnem in gospodarskem razvoju Slovenije in Obale. (B. Š.)

Visoke kazni motijo Pirančane

PIRAN, 29. marca – Novi odlok o urejanju omejevanja prometa v Piranu je predvidel tudi razmeroma visoke kazni – od 1000 do 2500 dinarjev za tiste, ki bi se hoteli izogniti plačilu parkirnine v mestu. Na tako visoko predlagane kazni pa niso pristali delegati zbora krajevnih skupnosti, saj so menili, da je najnižja zagrožena kazen (tisoč dinarjev) previsoka in bi jo bilo treba znižati, soglašali pa so, da je najvišja predvidena kazen (2500 din) primerna. Ker je zbor združenega dela sprejel predlagan sklep, bo potrebno usklajevanje. (B. Š.)

SZS bo predstavila svoj program

STARI TRG PRI LOŽU, 29. marca – V nedeljo ob 10.30 bo v Starem trgu pri Ložu javna tribuna, na kateri bo gost Jože Smole, sodelovali pa bodo tudi kandidati za družbenopolitični zbor republiške skupščine tretje volilne enote dr. Anton Krašovec, Vladimir Kavčič, Avgust Gril, Nataša Švigelj-Jerman, Danilo Slivnik in Vojko Vovk. Na javni tribuni bodo predstavili program Socialistične zveze Slovenije in svoje poglede na trenutne aktualne dogodke v republiki in Jugoslaviji. (M. T.)

Če bi Italijani znali po naše brati . . .

LOG POD MANGRTOM, 29. marca – Če bi Italijani znali po naše brati, bi morda le spoznali, da je poleg smeti in drugih materialov po naših in mednarodnih predpisih v Rojo in v Koritnico ter naprej v Sočo prepovedano odlagati oziroma spuščati strupene rudniške odplake iz jame njihovega Rablja. Toda šalo na stran, onesnaževanje ložanskih voda je preveč resno, da bi zgubljali besede ob naključju, da to opozorilo stoji na mostu, pod katerim se vsak dan valijo s cementom, svincem, cinkom in še čim nasičene rudniške vode. Na srečanju v Bovcu bo dr. Peter Novak kot kandidat SZ za člana predsedstva Slovenije Bovčanom, Ložanom in drugim prizadetim prebivalcem obsoških krajev moral dokazati, da se bo Slovenija po volitvah veliko bolj resno kot doslej lotevala spornega početja italijanskega rudnika. Na posvet z dr. Petrom Novakom, ki bo v bovškem kulturnem domu 2. aprila ob 20. uri, so povabili tudi ministra za okolje Frulanije Julijske krajine in pristojne predstavnike Furlanije. (Besedilo in slika: Katja Roš)

V Idriji na ogled ilustracije Rudija Skočirja

IDRIJA, 29. marca – Izid nove slikanice, ki jih poezijam dr. Franceta Prešerna posveča Prešernova družba, je bil povod za razstavo knjižnih ilustracij akademskega slikarja Rudija Skočirja, ki bo v idrijski galeriji na ogled še do 2. aprila. V Zdravilu ljubezni, ki je zadnja v zbirki slikanic Prešernove družbe, se namreč kot ilustrator predstavlja prav Rudi Skočir, katerega simbolične podobe po mnenju strokovnjakov mojstrsko dopolnjujejo žalostno Prešernovo pesem o razočaranem ljubimcu in godcu. Razstavo so na pot pospremili s kulturnim večerom, na katerem je idrijsko občinstvo spoznalo novega Franceta Prešerna v Skočirjevi sliki in glasbi recitala »Pusti pevcu peti«, v katerem je nastopila Jerca Mrzel. (K. R.)

Gostje navdušeni nad uspehi OO RK Postojna

POSTOJNA, 29. marca – Delegacija mednarodnega Rdečega križa iz Zeneve, ki jo je vodila predsednica jugoslovanskega Rdečega križa Ivica Žnidaršič, je obiskala tudi postojnsko občinsko organizacijo RK. Ob tej priložnosti so se gostje seznanili z delom te humane organizacije v postojnski občini, pri čemer so bili prijetno presenečeni nad podatkom, da je med približno 12.000 člani občinske organizacije kar okoli 4000 mladih članov RK. Pohvalili so tudi uspele akcije zbiranja odpadnih surovin, še zlasti pa skrb za osamele in ostarele občane, ki jih aktivisti RK obiskujejo na domovih, občinska organizacija RK pa jih vsako leto razveseli z enodnevnim izletom. (M. T.)

Junija organiziramo letovanje za malčke

POSTOJNA, 29. marca – Vodstvo občinske zveze prijateljev mladine Postojna je že sklenilo, da bo tudi letos organiziralo letovanje za otroke, ki obiskujejo malo šolo. Kot že vrsto let doslej bodo malčki letovali v počitniških hišicah jeseniške zveze prijateljev mladine v Pineti pri Novigradu, na voljo pa bodo imeli še počitniški objekt postojnskega podjetja Jama. Tako bo lahko od 12. do 19. junija letovalo 160 otrok, za kar bodo starši odšteli po 720 dinarjev, medtem ko jim bodo vzgojnovarstvene organizacije zaradi odsotnosti otrok v vrtcih znižale oskrbnino za 100 dinarjev. (M. T.)

Novi tednik in Radio Celje v novih prostorih

CELJE, 29. marca – Kolektiv Novega tednika in Radia Celje se je danes vselil še v drugo nadstropje zgradbe na Trgu V. kongresa 3 A. Prostore, ki so jih najeli od celjskega Acra, so lepo uredili, s preselitvijo uredništva Novega tednika pa sprostili vse pisarne v prvi etaži, ki bo poslej namenjena samo Radiu Celje. Razširitev poslovnih prostorov je za prizadevni kolektiv velika pridobitev in zaslužena posledica nekaterih posrečenih poslovnih potez ter odmevnih dejanj uredniške politike v zadnjem času. Radio Celje ima zdaj že enajst ur lastnega programa na dan, boljša in širša je njegova slišnost, skokovito pa narašča tudi naklada Novega tednika. V kratkem se bodo za delo pri časopisu še računalniško opremili, pri radiu pa posodobili studio in tehniko. (I. B.)

Prometne poti peljejo čez glavno območje podtalnice

V Postojni so v skrbeh zaradi prevozov nevarnih snovi po železnici in cestah – Predlagali bodo prevoz po avtocesti

POSTOJNA, 29. marca – V postojnski občini nimajo urejene oskrbe z vodo še v Palčjem, Juričah in Podgori, kjer primanjkuje vode že ob krajših sušnih obdobjih, voda pa je tudi higiensko oporečna.

Tudi sicer je glede zagotavljanja kakovosti oziroma higienske neoporečnosti vode iz vseh vodnih virov v občini še več nerešenih vprašanj. Tako nima še noben vodni vir urejenih zaščitnih pasov in območij, ki so eden osnovnih pogojev za zagotavljanje neoporečnosti pitne vode.

Na higiensko oporečnost bistveno vpliva tudi sekundarna kontaminacija, ki jo povzroča dotrajano in poškodovano sekundarno in terciarno vodovodno omrežje. Takšnega je še precej zlasti v starih predelih mesta Postojne, v Pivki in v vseh tistih vaseh, ki se oskrbujejo z vodo iz lokalnih vodnih virov.

Higiensko epidemiološka služba postojnskega zdravstvenega doma spremlja kakovost pitnih voda z občasnim jemanjem vzorcev, rezultati teh raziskav pa nedvomno dokazujejo, da kakovost pitne vode ni zadovoljiva. Ocena bi bila verjetno še bolj kritična, če bi preiskave vključevale tudi druge parametre, predvsem raziskave morebitne kontaminacije vode s kemičnimi sestavinami.

Člani postojnskega izvršnega sveta so v razpravi o pitni vodi opozorili še na veliko nevarnost za onesnaženje vode. Gre za prevoze nevarnih snovi po železnici in cestah na območju postojnske občine, kajti te prometne povezave so nad vodozbirnim območjem postojnskega glavnega vodnega vira Malni pri Planini. Kaj bi pomenilo izlitje nevarnih snovi na tem območju, verjetno ni treba posebej omenjati. Zato bo postojnski izvršni svet o tej preteči nevarnosti seznanil republiški komite za promet in zveze ter predlagal, da se prevoz nevarnih snovi namesto po planinskih ridah opravlja po avtocesti.

MARJANA TRILER

O razbremenitvi gospodarstva spet v ponedeljek

SEŽANA, 29. marca – Analiza obremenjenosti sežanskega gospodarstva, ki so jo v izvršnem svetu pripravili na zahtevo občinske skupščine, je pokazala, da je gospodarstvo tega predela z različnimi dajatvami bolj obremenjeno, kot je slovensko povprečje. K temu veliko prispeva program za izboljšanje preskrbe z vodo, pa združevanje sredstev za komunalo v carinski coni, nadaljevanje gradnje kulturnega doma in druge skupne naložbe. Po drugi strani pa je občinska obremenitev za družbene dejavnosti manjša od republiškega povprečja, kar se seveda tudi odraža v šolstvu, zdravstvu, otroškem varstvu in drugje. Ker so na osnovi dogovorjenih prispevnih stopenj v preteklosti sprejeli tudi obvezujoče programe, bo treba za vsako morebitno spremembo dobiti tudi soglasje uporabnikov. Ker doslej kljub številnim zahtevam ni še nihče povedal, kje in koliko bi lahko prihranili, se bodo predstavniki izvršnega sveta v ponedeljek ponovno sestali z direktorji najpomembnejših podjetij in se poskušali z njimi dogovoriti, katere prispevne stopnje in programe bi lahko zmanjšali brez večjih posledic za nadaljnji razvoj občine.

J. O.

Izolsko Steklo v škripcih

Notranja nesoglasja, prepočasno ukrepanje in nesolidnost na trgu so privedla do usihanja naročil – Najslabše gre tistim, ki še delajo

IZOLA, 29. marca – Z ustvarjenim prihodkom Steklo Izola komajda lahko izplačuje neto osebne dohodke, za kritje stroškov poslovanja in prispevkov ter dajatev pa je že začelo najemati posojila. Zaključni račun bo najverjetneje pokazal, da je Steklo lansko leto poslovalo z izgubo, zato je pričakovati, da bo to prvo izolsko podjetje, ki ga že v nekaj dneh čaka uvedba redne likvidacije ali stečaja.

Kaj je to majhno izolsko podjetje z 68 zaposlenimi pripeljalo do dokončnega bankrota, je težko izluščiti tudi po nedavnem sestanku med delavoljnimi delavci, vršilcem dolžnosti direktorja, predstavniki občinskega izvršnega sveta in občinskega sindikata. Nekaj znanih dejstev očitno nakazuje, da se poslovanje te tako rekoč obrtniške organizacije že dolgo let močno maje, saj se je na primer v zadnjih šestih letih zamenjalo kar šest direktorjev, sedmemu pa se sedaj izteka mandat vršilca dolžnosti direktorja. Očitno nobenemu ni uspelo spraviti organizacije na trdne noge, na nedavnem sestanku pa je bilo slišati številne očitke o samovoljnem obnašanju, nespodobnosti, nepravilnem vodenju organizacije bivših direktorjev in vodilnih, nekaterim pa so očitali celo prava kriminalna dejanja (sklepanje škodljivih pogodb, izginjanje posebnih dokumentov, nepravilnosti pri naročanju in porabi gradbenega materiala).

Notranja nesoglasja, prepočasno ukrepanje in nesolidnost na trgu so pripeljala do tega, da je imelo Steklo vse manj dela in naročil. Še posebej je problematično stanje v poslovni enoti Zidar, kjer so že tri mesece brez pravega dela. Že tako slab položaj te enote pa otežujeta dve tretjini od 27 zaposlenih, ki so v zadnjem času stalno na bolniškem dopustu.

Zaradi izjemno visoke odsotnosti zavoljo boleznin je neuspel tudi poskus Stekla, da bi gradbeno enoto priključili Stavbeniku, o priključitvi pa okleva tudi piranski Pimar. Žal, nadaljnjo usodo enote Zidar skrbi le tretjina zaposlenih zidarjev in mizarjev. Teh devet je namreč že v januarju prostovoljno odšlo na tritedenski brezplačni dopust, s tem da so vršilca dolžnosti direktorja obvezali, da jim zagotovi nadaljnje nemoteno delo. To je v. d. direktorju uspelo s pogodbo s koprskim Stavbenikom, ki bi pri gradnji stanovanjskih blokov v Žusterni in kuhinje izolske bolnišnice nujno potreboval pomoč še 20 zidarjev. Vendar je po sklenitvi kooperantske pogodbe prišlo na delo le devet zidarjev Stekla, vsi ostali pa so si upravičeno ali ne zagotovili bolniški dopust.

IZTOK UMER

● **Paradoks vsega je, da so tisti, ki so zadnja dva meseca delali, bili krepko prikrajšani pri plači. Poleg treh neplačanih tednov v januarju so jim v februarju od plače odtrgali še 30 odstotkov prispevkov za socialno in pokojninsko zavarovanje za tritedenski (neplačani) dopust. V dveh mesecih je devet zidarjev, ki so delali, dobilo povprečno 3.200 din, medtem ko so tisti, ki so bili na bolniški dobili približno dva krat več. Ker tudi v marcu dela le devet zidarjev, s prihodkom ne bodo zmogli kriti niti že tako revnih neto osebnih dohodkov, pri čemer obstaja bojazen, da bodo delavoljni tudi tokrat potegnili krajši konec.**

Zaposlenost v gospodarstvu se je zmanjšala

V postojnski občini se je število iskalcev zaposlitve povečalo za 16 odstotkov

POSTOJNA, 29. marca – V postojnski občini so predvidevali, da se bo lani povprečna zaposlenost zmanjšala za 0,5 odstotka, dejansko pa se je za dva odstotka. Pri tem se je povprečno število zaposlenih v gospodarstvu zmanjšalo za skoraj tri odstotke. Razen v gostinstvu, finančno tehničnih in poslovnih storitvah se je zaposlenost zmanjšala v vseh ostalih gospodarskih dejavnostih, med njimi tudi v industriji, kjer naj bi se število zaposlenih povprečno povečalo za 0,4 odstotka, dejansko pa se je zmanjšalo za 2,4 odstotka. V negospodarstvu se je povprečna zaposlenost povečala za poldrugi odstotek in to na račun zdravstvenega in socialnega varstva.

Lani so v občini realizirali skupno 778 potreb po delavcih, med njimi kar 60 odstotkov za določen čas. Med vsemi na novo zaposlenimi je bilo 65 pripravnikov, prvih zaposlitev pa je bilo 147. Glede na razpoložljive kadre je dobilo delo premalo pripravnikov na peti, šesti in sedmi stopnji (skupaj 65), saj znaša generacijski priliv na teh stopnjah 100 delavcev, poleg tega pa je bilo na začetku lanskega leta še 80 iskalcev zaposlitve s srednjo, višjo in visoko izobrazbo.

Po letnem načrtu je bilo predvideno, da bo v strukturi zaposlitev delež delavcev ozkega profila le 27,8 odstotka, dejansko pa je kar 35,5 odstotka, medtem ko je bilo namesto načrtovanih 36 odstotkov zaposlitev na četrti zahtevnostni stopnji realiziranih samo 28 odstotkov. Konec leta je bilo pri postojnskem zavodu za zaposlovanje prijavljenih 361 iskalcev zaposlitve oziroma 16 odstotkov več kot leto prej. Med brezposelnimi je 55 odstotkov žensk, ena četrtina je iskalcev prve zaposlitve, mladih pa je že 53 odstotkov. V strukturi iskalcev zaposlitve se postopno povečuje delež brezposelnih s strokovno izobrazbo.

V tem šolskem letu dobiva štipendije iz sklada združenih sredstev 494 učencev in dijakov in sicer jih prejema 291 štipendijo iz združenih sredstev, 148 dopolnilno, 55 pa je štipendistov z nadpovprečnim učnim uspehom. Število kadrovskih štipendistov, teh je 603, se zmanjšuje, vendar pa se izboljšuje struktura štipendistov, saj se jih več kot polovica šola na višjih zahtevnostnih stopnjah.

MARJANA TRILER

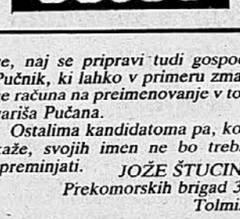
Tolminci se še prerekajo o delitvi volilnih dinarjev

Mladina se je odpovedala dodatnemu deležu iz proračuna – Očitki socialistom, ker se niso prilagodili novim razmeram

TOLMIN, 29. marca – V tolminski občini se še vedno krešejo mnenja, koliko naj bi katera od strank dobila za politično delovanje pred volitvami. Medtem pa se priprave na volitve neusmiljeno iztekajo. Ker se tudi na občinski skupščini niso mogli dogovoriti, po kakšnem ključu naj bi delili v občinskem proračunu namenjeni denar za strankarsko življenje, so sklenili, da bodo do prihodnjega zasedanja skupščine, ki naj bi bilo iz več razlogov v kratkem, strankam dodelili denar v obliki akontacij.

Na skupščini so povedali, da se je tik pred zdajci na seznamu prosilcev pojavila nova stranka, ki so jo ustanovili tolminski obrtniki. Tej naj bi iz proračuna dali 5 tisoč dinarjev. Po ključu, ki ga predlaga sekretariat za gospodarstvo tolminske občine, bi v predvolilnem obdobju tolminski kmečki zvezi in krščanskim demokratom pripadalo iz proračunske kvote po 15 tisoč dinarjev. Tolikšno vsoto naj bi dobili tudi komunisti. Medtem ko se tolminska mladina v bistvu odpoveduje dodatnemu deležu iz proračuna in vztraja pri tem, da bi morali denar za politično delo v občini pridobiti s pomočjo racionalizacije nekaterih regijskih služb, se krešejo mnenja okoli zahtev tolminske socialistične zveze. Očitki, ki letijo na to stranko, so predvsem, da v njej niso niti mignili s prstom, da bi z drugačnim delom razbremenili občinski proračun. V SZ, kjer so bili že lani za en mesec prekratki in kjer pokrivajo lanski primanjkljaj z letošnjimi prilivi denarja iz proračuna, še niso, in se kot kaže, še nekaj časa ne bodo prilagodili novim razmeram na občinskem političnem prizorišču. Iz delegatskih klopi je bilo med očitki slišati tudi pripombe, da so v tolminski občini v primerjavi z drugimi občinami dodelili strankam najmanj denarja.

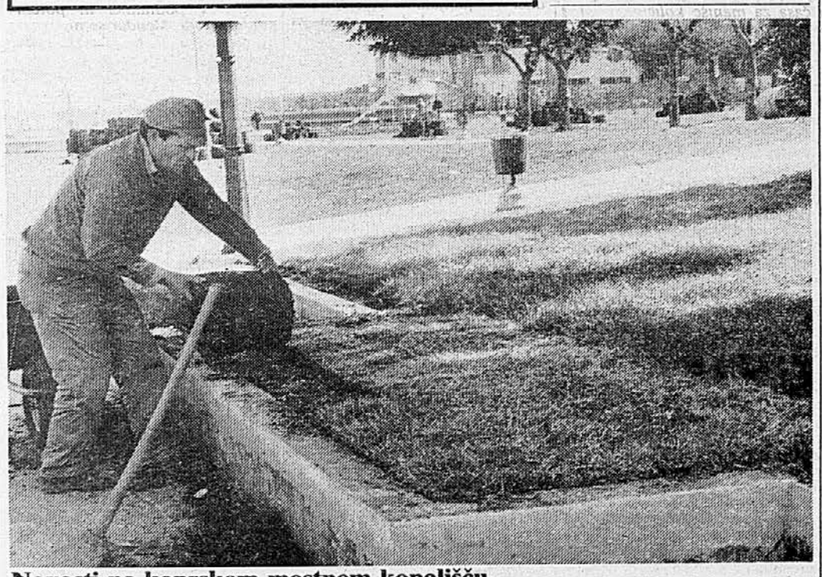
KATJA ROŠ

Knjižnica zatočišče strankarskega življenja v Tolminu

TOLMIN, 29. marca – Tolminska knjižnica oziroma njena galerija je na široko odprla vrata vsem, ki bi se v tem predvolilnem času želeli predstaviti s svojimi strankarskimi in drugačnimi političnimi programi. Včeraj je pod streho knjižnice nastopil Sergej Ferrari, neodvisni kandidat šestega volilnega okoliša za republiški družbenopolitični zbor. Poslušati ga je prišlo okoli 40 Tolmincev, ki so bili najprej deležni krajšega kulturnega programa, potem pa še predstavitve Ferrarijevega programa. Če bo izvoljen, bo kot Primorec v republiški skupščini zastopal tudi interese tolminske občine, za katero meni, da je bila vsa povojna leta preveč zapostavljena in da je še vedno potrebna pomoči širše družbenopolitične skupnosti. Zavzemal se bo tudi za hitrejše reševanje pri urejanju italijanskih pokojnin. V tolminski knjižnici bodo v prihodnjih dneh zasedali še tolminski socialdemokrati, krščanski demokrati, prihodnji teden pa se bodo tam predstavili kandidati RK ZKS-SPD.

K. R.

Novosti na koprskem mestnem kopališču

KOPER, 29. marca – Delavci koprske Komunale te dni ponovno urejajo mestno kopališče. Že lani so položili nekaj travnate ruše (pravijo, da se to bolj izplača in bolj kakovostno je, kot če bi travo posejali), letos pa s tem nadaljujejo. Začeli so prejšnji teden in v prihodnjih dneh pričakujejo še eno pošiljko ruše iz Bosanskega Broda. Lani so za travo odšteli 50 tisočakov, letos pa bo verjetno treba za delo in manjkajočo rušo odšteti še približno toliko. Sicer pa bodo v kratkem začeli graditi še dva pomola za kopalce, stari pomol (skakalnico) pa bodo porušili. Na kopališču so uredili tudi veliko šahovnico, malega bazena za otroke pa letos, čeprav so ga lani napovedali, še ne bodo uredili. Uredili pa bodo montažne slačilnice. (Besedilo in slika: Dušan Grča)

PISMA BRALCEV

Zadovoljstvo nad državo

V Delu ste objavili, da bo vsak Slovenec (državljan Republike Slovenije, da me ne bo kdo vlekel za jezik!) moral plačati v zvezni proračun (Beograd) po 640 ameriških dolarjev za tekoče leto.

Sam vzdržujem šestčlansko družino (imam pet sinov) in ji gospodinjim. Kakor sledi iz podatka, objavljenega v vašem listu, bom moral za zadovoljstvo, da živim v tej državi, plačati letos 3.840 ameriških dolarjev. To je toliko, kolikor bom zaslužil, če mi bo uspelo doseči povprečni osebni dohodek. (Januarja letos je ta znašal 4.011 konvertibilnih dinarjev).

Odveč je pripomniti, kaj si o taki državi mislim.

ANDREJ LENARČIČ,
Proletarska 9,
Ljubljana

Protest proti neenakopravni medijski udeležbi kandidatov Demosa

Le teden dni je do prvega kroga volitev v Sloveniji, a žal moramo opozoriti na v bistvu še vedno obstoječe neenakopravne možnosti medijske pojavnosti kandidatov in volilnih konvencij Demosa. Očiten primer, ki kaže, kako zelo so, kljub obljubam državnih medijev, le-ti v rokah sedanjega režimskega bloka, je bila volilna konvencija Demosa v Ptuju, 17. marca 1990. Na njej so nastopili predstavniki vseh petih strank, združenih v Demos, in njihov predsedniški kandidat dr. Jože Pučnik. Vendar RTV Ljubljana oziroma TV studio Maribor ni poslal poročevalca, kaj šele svojo TV ekipo. Naš protest bi bil odveč, če bi takšen pristop veljal za kandidate vseh strank. A le nekaj dni po tem dogodku sta se na Ptuju pojavila kandidata režimskega bloka (ZSMS in komunistov-socialistov), dr. Demšar in Kučan. Seveda TV Ljubljana v obeh primerih ni skoparila s poročili o njuni predvolilni dejavnosti ob najbolj gledanih terminih – v TV dnevnikih. Ob tem se ne moremo znebiti občutka, da TV Ljubljana ne zamudi snemanja nastopov komunističnega kandidata Kučana v še tako zakotnih krajih, kar Ptuj prav gotovo ni.

Zgodba zase pa so uredniki ptujskega Tednika, ki so isti dogodek predstavili šele na 9. strani časopisa v rubriki Šport in društva, medtem ko so bili zanje pomembnejši prispevki kot npr.: Kako do kakovostne škropilnice. Seznam krvodajalcev. Pijem – ali sem alkoholik (poročilo z 18. letne konference zdravljenih ptujskih alkoholikov) in podobni. V isti številki Tednika pa so na prvi strani objavili vabilo za predvolilno predstavitev komunistične stranke in njihovega predsedniškega kandidata Kučana. Glede na uveljavljena merila urednikov ptujskega Tednika pričakujemo, da bodo v naslednji številki svojega biltena, ki bi vsaj po svoji novi ustanoviteljski vlogi moral biti pod skupščinskim nadzorom, Kučanovi prisotnosti na Ptuju odmerili prav isti prostor kot konvenciji Demosa in dr. Jožetu Pučniku – dve strani pred osmrtnicami.

Zaradi navedenih dejstev protestiramo proti tovrstnemu protežiranju sedanjih komunističnih kandidatov in še ne dolgo tega nelegitimnih režimskih oblastnikov v predvolilnem času. To velja tako za TV Ljubljano, studio Maribor, kot za ptujski Tednik.

dr. HUBERT POZARNIK,
za Republiški volilni štab
Demosa

Kučnik in Pučan

Zdaj se že ve: s predvolilnimi bombicami se najbolj goreče obmetujeta Demos in Partija oziroma njuna kandidata za predsednika Pučnik in Kučan. Na življenje in smrt sta se torej udarili komunistična in protikomunistična sila, ostali bojevniki pa so žal le dekoracija navidezno pluralističnega spektakla. Seveda se večini volilcev to zdi prav: zlom komunizma je mogoč samo z dovolj močnim protikomunističnim blokom, vse drugo pa se bo tako in tako uredilo kasneje . . .

Znašli smo se v prenatalni fazi demokracije, v dualizmu, ki je očitno prehodno obdobje iz monizma v pluralizem. (Tudi v politiki ne moremo brez dvojine!) Skladno s tem se tudi ljudstvo (volilno telo) vedno bolj deli, pa ne na »ta rdeče« in »ta bele«, kot bi na prvi pogled pričakovali, pač pa se deli v sebi – razklano je med vtisi iz moreče butaste preteklosti in hrepenenji po lahkotnejši prihodnosti. To pomeni, da bo na eni strani za predsednika volilo Kučana, ki je po mnenju taistega ljudstva prvi sestopil iz pogubne preteklosti v trezno sedanjost, na drugi strani pa bo odločno podprlo njemu nasprotno vojsko Demosa, ki zagotavlja boljše prihodnje čase. Ljudstvo bo torej na volitvah legitimiziralo paradoks in partijskega voditelja postavilo za očeta naroda, v katerem bodo imele glavno besedo protipartijske stranke. Po svoje bo še zabavno, čeprav bi bilo dobro to karikaturno situacijo že vnaprej malo omisliti. Bodoči predsednik bi se moral takoj podrediti razklanosti in neodločnosti svojih volivcev in se zliti v novo politično celoto: iz tovariša Kučana naj se preimenuje v gospoda Kučnika, da bo tako vsaj za silo amortiziral narodovo predvolilno frustracijo.

Dodatek: Zaradi doslednosti in za vsak primer, saj se nikoli ne ve, naj se pripravi tudi gospod Pučnik, ki lahko v primeru zmage računa na preimenovanje v tovariša Pučana.

Ostalima kandidatoma pa, kot kaže, svojih imen ne bo treba spreminjati.

JOŽE ŠTUCIN,
Prekomorskih brigad 3,
Tolmin

Vprašanja za stranke in kandidate

Dileme današnjega časa se vse bolj grobo dotikajo vsakogar izmed nas, ki bomo že čez dober mesec postavljeni pred odgovornost koga voliti, ki bo sposoben voditi državo v prid večine ljudi. Zato sprašujem, katera od strank je naredila natančno analizo vzrokov in napak v preteklosti, da se je naša uspešnost tako hitro sesula? Ne odkrivanje političnih zločinov, ampak odkrivanje napak v gospodarjenju in strategiji njihovega odpravljanja nam bo zagotovila preživetje v prihodnosti. Programi strank so samo pobožne želje, kako naj bi naša prihodnost izgledala, nič pa ni napisanega, kako jih bomo dosegli, na čigavih ramah in s kakšnimi žrtvami.

Nekatere stranke bi samo kopirale posamezni sistem najuspešnejše zahodne države. Ali bi bila taka presaditev sistema k nam uspešna? 40 let smo živeli bistveno drugače kot na Zahodu. To je vplivalo na drugačno miselnost naših ljudi, ki je ne moreš spremeniti skupaj s sistemom, 40 let je država prevzemala skrb za solidarnost in moramo ji priznati, bila je uspešna. Bo sedaj naše življenje odvisno od solidarnostnega čuta posameznikov? Ko smo bili lačni, smo bili skoraj vsi. Ko nam je šlo bolje, nam je večini. Hišo si je lahko zgradil inženir, pa tudi delavec. Ko sedaj kritiziramo, da nismo znali nagraditi sposobnih ljudi, ali to pomeni, da jim nismo omogočili, da bi imeli veliko več kot preostali? Nismo dovoljevali podjetništva. Ali to pomeni, da nismo dovoljevali uporabljati drugih ljudi za dosego svojih ciljev? Nismo imeli tržnega gospodarstva, trga delovne sile, trga idej in kapitala. Ali to pomeni, da smo ljudem prihranili boj za obstanek, ki je vedno trd, nesolidaren in nečloveški?

*Kdo mi bo odgovoril, v čem je nemškemu delavcu lepše kot našemu? Več zasluži? Ali si lahko postavi svoj dom, svojo hišo? Ali lahko preživi več prostega časa s svojo družino? Ima boljšo hrano? Ima zagotovljeno delo? Imajo njegovi otroci boljšo vzgojo? Ali je enakovreden ali pa ima občutek, da so ga potisnili v nižji družbeni sloj in nekdo bogati na njegov račun? Na transparentih vzhodnonemških demonstracij je pisalo: »Ne kapitalizem, ne komunizem, ampak nekaj novega!« Kdo bo sposoben ustvariti nekakšen nov red, ki bo humanejši od kapitalizma in svobodnejši od komunizma? Kdo jamči, da bodo sposobni uvesti pri nas sistem mešanice kapitalizma in socializma, ki so ga drugi gradili na desetih generacijah? Kdo jamči in s čim, da ne bomo im

Komunalna dela razkrila pravo zmedo v podzemlju

Mariborski komunalci so iskali plinovod iz načrta, našli pa visokonapetostni kabel, ki ga v načrtu ni – Prometne zmede bo kmalu konec

MARIBOR, 29. marca – »Komunalni standard moramo ohraniti na enaki ravni kot doslej,« je dejal predstavnik Zavoda za izgradnjo Maribora Boris Skerbinšek. »Zdaj nam nekateri očitajo, ker delamo zdaj, ko ima gospodarstvo resne težave. Toda nekatera komunalna dela moramo čimprej opraviti. Obnova desnega kamnitega oporišča na starem mostu je nujna. Zaradi slabega zraka v središču mesta moramo nadaljevati s plinifikacijo. Smo pred začetkom gradnje kolektorja na desnem bregu Drave. Uredili bomo Slovensko ulico, kanalizacijo v Gosposki.«

Obnova desnega dela starega mostu je te dni najbolj spremenila utrip mesta ob Dravi. Ne po Titovem in ne po dvoetažnem mostu ni toliko prometa, kot ga je po starem, zato je zaradi obnove te dni precej prometne zmede. Gradbinci hitijo z deli, pravijo, da bo 18. maja promet po mostu spet stekel. Delajo tudi ob sobotah. Toda pri komunalnih delih se vedno kaj zaplete. Tako so našli visokonapetostni kabel, ki ni bil nikjer vrisan, ne najdejo pa plinovoda, ki pa ga imajo vrisanega na načrtih komunalnih vodov. Veliko so že naredili. Zdaj so začeli obnavljati nosilno kamnito konstrukcijo mostu z notranje strani. Ugotovili so, da je nosilec bolj poškodovan, kot so domnevali, saj je voda tako temeljito izprala gramoz v notranjost, da ni več nosil gornje, asfaltne plasti.

Desni del mostu bodo popravili letos, levega pa prihodnje leto, takrat, ko bodo začeli z gradnjo podhoda iz Gosposke ulice na Lent. Ob tem podhodu bodo trgovine in podzemne garaže.

V torek bodo začeli z gradnjo 500 metrov dolgega dela kolektorja na desnem bregu Drave v središču mesta, to je od Železniškega mostu do priključka taborskega kolektorja pri Titovem mostu. Pozneje bodo z gradnjo nadaljevali do ulice Gorkega, za oba dela pa bodo plačali nekaj čez štiri milijone dinarjev.

Že nekaj dni komunicirajo Slovensko, del Tyrševe in Gosposko ulico. Na križišču Slovenske in Gosposke končujejo gradnjo vodovodnega križišča. V Gosposki vgrajujejo novo kanalizacijo, saj je sedanja stara kar 300 let. Do ulice 10. oktobra pa bodo napeljali tudi plin. Tako bo plin speljan v središču mesta skoraj do vseh hišnih vrat, problem je le v tem, da Staninvest ne more in še nekaj časa ne bo mogel zbrati toliko denarja, da bi plačal napeljavo po hišah.

Prihodnji teden bodo začeli z gradnjo plinovoda po Gosposvetski cesti do naselja ob Vrbanski ulici. Stanovalci ob teh cestah se zdaj ogrevajo prek treh kotlarn na premog, med njimi je tudi največja mariborska kotlarna na premog na Vrbanski 14. Ko bo končana plinifikacija tega dela mesta, bodo opustili gretje na premog, zrak pa bo čistejši.

JOŽE JERMAN

jana

TUS Italsoles novo podjetje v Slovenj Gradcu

Ustanovili so ga domači TUS in italijanski firmi Rigato in Silcea iz Padove oziroma Riminija

SLOVENJ GRADEC, 29. marca – Gospodarstvo v Slovenj Gradcu se hitro prilagaja novim razmeram. NTU se je odcepil od Tovarne usnja in postal mednarodno mešano podjetje, sama Tovarna usnja pa je z italijanskima firmama Rigato iz Padove in Silcea iz Riminija ustanovila mešano firmo TUS Italsoles.

Sedež nove mešane firme, v kateri ima Tovarna usnja 50-odstotni delež, bo v Slovenj Gradcu. V tovarni (zanjo bodo prostore zagotovili v zdajšnjem Uteksu) bodo izdelovali visokomodne podplate in druge dodatke za čevljarsko industrijo. Italijanski firmi bosta za mešano podjetje priskrbeli tehnologijo in raziskali trg, vse drugo pa bo v rokah Slovenjgradčanov. Mešano podjetje TUS Italsoles je registrirano tudi za trgovino na debelo in drobno ter za zunanjetrgovinsko poslovanje. Večino izdelkov bodo izvozili na zahodni, konvertibilni trg, dobiček pa bodo delili po vloženih deležih.

I. P.

Funkcionarje čaka družbeni dogovor, druge pa...

● *Aprila naj bi odmrla zdajšnja mariborska organiziranost. Od šestih občin bosta dve samostojni, štiri pa se bodo združile v eno. Im medtem ko je papirnate občine in vse, kar sodi k njim, dokaj lahko ukiniti, pa to ne gre tako zlahka s tam zaposlenimi ljudmi; oziroma enim bo kljub novim spremembam laže kot drugim. Funkcionarjem, kajpada.*

Natančnega števila odvečnih delavcev po ukinitvi zdajšnjih občin v Mariboru še ne vedo natančno (podatki bodo znani v začetku prihodnjega tedna), znano je le, da bo največ odvečnih s srednješolsko izobrazbo in nižjo od te (snažilke, vzdrževalci objektov, delavke v sprejemnih pisarnah in podobno), medtem ko bo strokovnjakov z visoko izobrazbo znova primanjkovalo.

In funkcionarji? Tiste, ki po ukinitvi občin še ne bodo imeli službe, čaka stari, dobri družbeni dogovor. Tisti, po katerem so lahko toliko in toliko mesecev doma, pa za to prejemajo plačilo. Eni bodo ta čas tako izrabili za izpolnitev pogojev, ki jih zahtevajo v službah, kamor naj bi po ukinitvi občin šli, drugi bodo ta čas izrabili za iskanje ali pa čakanje na kak primeren izpraznjen stolček. Tako imenovani administrativci, tajnice in strojepiske, recimo, te ugodnosti seveda nimajo, pa čeprav so zdaj v isti godlji kot njihovi predpostavljeni. Res je sicer, da se vsi trudijo tudi zanje poiskati zaposlitev, toda kaj, ko je nepotrebnih ljudi več kot pa primernih delovnih mest.

Toda kot že tolikokrat prej se ponavlja tudi zdaj – tisti, ki so imeli vse niti v rokah, so zase poskrbeli, njihovi podrejeni pa naj se sami znajdejo. Vsekakor z manjšo vsoto z Zavoda za zaposlovanje od tiste z družbenega dogovora.

ZORA ŠTOK

Vlečna konja sta Steklarna in zdravilišče

Rogaški zdraviliški turizem ima vse več obiskovalcev, predvsem iz tujine

ŠMARJE PRI JELŠAH, 29. marca – Prvi rezultati gospodarjenja šmarskih delovnih organizacij v minulem letu kažejo dokaj pestro podobo. Paradna panoga, zdraviliški turizem, je lani dosegla dokaj dobre rezultate, zlasti pri obisku, ki je bil predvsem na račun tujcev za petino večji kot leto prej. Med skoraj 63.000 gosti je bilo 21.790 tujcev ali za četrtino več kot leta 1988. Ugodna rast obsega industrijske proizvodnje se lani ni nadaljevala, pač pa je nazadovala za približno tri odstotke. Slabi so tudi rezultati v kmetijstvu, kjer proizvodnja upada že drugo leto zapored, kar pa ne velja le za mleko, prašiče in teleta. Povem drugačni pa so rezultati izvoza, ki se je lani v primerjavi z letom prej povečal za 16 odstotkov in je bil vreden 44,6 milijona dolarjev. To pa pomeni, da je dvanajst šmarskih delovnih organizacij za več kot šestkrat toliko izvozilo, kot so bili vredni uvoženi izdelki. Najmočnejša izvoznika ostajata Steklarna z 22,2 in zdravilišče z 9,6 milijona dolarjev.

V. S.

PO SLOVENIJI

ZRVS v Mariboru so reorganizirali

MARIBOR, 29. marca – ZRVS Slovenije bo v prihodnje delovala kot samostojna izvenstrankarska strokovna organizacija posebnega družbenega pomena za SLO in DS, v kateri bo vključenih več kot 70.000 članov. Ne bomo več kolektivni član Socialistične zveze. Vsem članom bomo omogočili, da glede na svoje prepričanje sodelujejo v strankah, za katere se sami odločijo. Tako je sinoči dejal predsednik republiške konfernce ZRVS Branko Jerkič na konferenci, na kateri so ukinili MK ZRVS Maribor in ustanovili občinsko konferenco ZRVS Maribor, v kateri so združene dosedanje OK ZRVS Rotovž, Pobrežje, Tabor in Tezno. Za predsednika nove občinske konference so izvolili Jožeta Zbašnika, za podpredsednika Venčeslava Ogrinca in za sekretarja Zlatka Klineta. Generalpolkovnik Branko Jerkič pa je Francu Šumradi, funkcionarju OK ZRVS Maribor, za dolgoletno uspešno delo izročil zlato značko ZRVS Jugoslavije. (M. K.)

V Mariboru štejejo promet

MARIBOR, 29. marca – Po štirih letih so skupine študentov in dijakov te dni spet štele promet v mestnem središču. Največ jih je bilo pri Starem mostu čez Dravo, ki so ga te dni zaprli in ga bodo spet odprli sredi maja. Do takrat pa bi radi analizirali štetje prometa in temu primerno uredili bodoči promet, še posebej pa bi radi začrtali nove avtobusne linije. Na sliki: skupine mladih štejejo promet pri Starem mostu. (J. J., slika: Bogo Čerin)

Novi tednik in Radio Celje v novih prostorih

CELJE, 29. marca – Kolektiv Novega tednika in Radia Celje se je danes vselil še v drugo nadstropje zgradbe na Trgu V. kongresa 3 A. Prostore, ki so jih najeli od celjskega Aera, so lepo uredili, s preselitvijo uredništva Novega tednika pa sprostili vse pisarne v prvi etaži, ki bo poslej namenjena samo Radiu Celje. Razširitev poslovnih prostorov je za prizadevni kolektiv velika pridobitev in zaslužena posledica nekaterih posrečenih poslovnih potez ter odmevnih dejanj uredniške politike v zadnjem času. Radio Celje ima zdaj že enajst ur lastnega programa na dan, bolša in širša je njegova slišnost, skokovito pa narašča tudi naklada Novega tednika. V kratkem se bodo za delo pri časopisu še računalniško opremili, pri radiu pa posodobili studio in tehniko. (I. B.)

Pismo vseh novih strank SO Šentjur

ŠENTJUR PRI CELJU, 29. marca – Nenavadno, pa vendarle je res: v Šentjurju so na pobudo ZKS-Stranke demokratične prenove tudi vodstva vseh ostalih strank podpisala pismo, ki so ga naslovili predsedstvu skupščine občine Šentjur. V pismu vse šentjurske stranke (ob ZKS-SDP tudi Socialistična zveza, ZSMS-Liberalna stranka, Demos in Slovenska kmečka zveza ter Zveza slovenske kmečke mladine) nasprotujejo težnji, naj bi se občinske strokovne službe razširile tudi v izpraznjene prostore bivših strokovnih služb interesnih skupnosti. Vsa vodstva strank namreč v pismu opozarjajo predsedstvo občinske skupščine na napovedano reorganizacijo in racionalizacijo upravnih organov v občinah in zato kot neumestno označujejo napovedano prostorsko širitev strokovnih služb občinskih upravnih organov v izpraznjene prostore nekdanjih sisov. (D. S.)

Kjer bi morala že davno peljati cesta, še vedno rastejo gobe

Laško: kar v programih obljubljajo stranke, bi stalo okoli 200 milijonov DEM, lanska akumulacija pa je bila dva milijona

LAŠKO, 29. marca – Že res, da so organizatorjem včerajšnjega predvolilnega zbora laških socialistov nekaj pravega vzdušja pomagale ustvariti domače mažoretke in godba na pihala, toda udeleženci zbora so bili zadovoljni tudi potem, ko so odhajali iz dvorane v hotelu Hum. Med govorniki (kandidati Socialistične zveze za občinski in republiški DPZ) jih je le malo sadilo rožice, v glavnem pa so govorili brez dlake na jeziku in tudi obljubljali niso kar povprek. Prej nasprotno.

Kandidat, sicer pa prvi mož laških gospodarstvenikov, **Tone Turnšek**, je volilcem kar naravnost povedal, da bi to, kar v svojih programih obljubljajo domače stranke, stalo približno 200 milijonov mark – lanske akumulacije pa je bilo v vsej občini le za dva milijona! Kaj torej moreta realno obljubiti kandidat in njegova stranka, je vprašal. Samo to, da se bosta zavzemala za oživitev gospodarstva, za tako vzdušje v podjetjih, da bodo delavci od svojega dohodka pripravljeni kaj odriniti tudi za krajevne potrebe, in za to, da bo ustvarjeni denar kar najsmotrneje porabljen.

Obljubljati je seveda lahko, je pritegnil tudi **Jure Krašovec** in poslušalce spomnil na šentlenartsko cesto, ki so jo svojim volilcem kandidati obljubljali že pred vojno, pa danes tam, kjer bi morala peljati, še vedno rastejo gobe. Vsega se pač ne da spraviti pod strankarski klobuk. Tudi razvejenega laškega ljubiteljskega kulturnega delovanja ne, saj je nastalo zaradi ljudi in naj nadstrankarsko, brez ideološkega preštevanja, tudi ostane. Namenjeno je ustvarjanju novega in ohranjanju starodavnega – od kulturno-zgodovinske dediščine do nikoli minljivega spomina.

Tak ton razprave je bil očitno všeč tudi gostu večera, predsedniku republiške konference Socialistične zveze **Jožetu Smoletu,** ki je govorcem pritegnil s tem, da je zavrnil tezo opozicije o zavoženih 45 letih življenja, pa tudi tisto o takojšnji odcepitvi Slovenije od Jugoslavije. S tako odločitvijo se ne gre igrati je dejal, in v Socialistični zvezi se zavzemamo za krepitev slovenske suverenosti in državnosti, ne da bi tvegali avanturo. Zdaj, ko se demokratični procesi krepijo tudi drugod v državi, bi se z odcepitvijo odrekli tudi lastni kreativni vlogi v Jugoslaviji. Ne kaže namreč spregledati, da se pomen Slovenije krepi, da iz leta v leto raste tudi njena suverenost in da je to, kar smo zapisali v slovenski ustavi, mogoče uresničiti tudi po mirnejši poti.

IVICA BURNIK

Promenadni koncerti v mestnem parku

MARIBOR, 29. marca – Mariborska Socialistična zveza je v svoj program Maribor – mesto možnosti zapisala tudi idejo o ponovnih promenadnih koncertih v paviljonu v mariborskem mestnem parku. ZSMS-Liberalna stranka pa jim je izvedbo speljala pred nosom. Tako bo v organizaciji mladincev že 1. aprila, torej v nedeljo ob 11. uri, prvi promenadni koncert po kdovekolikih letih. Nastopila bo vokalna skupina Urban.

Z. Š.

Pomlad 400 let stare trte

MARIBOR, 29. marca – Štiristo let, ali še kakšno desetletje več stara trta na Lentu je pripravljena za novo letino. Mag. Tone Zafošnik jo je, kot že nekaj let zapored, obrezal, skrbno po načelih vinogradniške stroke. »Bolje, da ima kakšen grozd manj, kot pa da bi preveč izčrpala svoje steblo in korenine,« poudari Zafošnik vsakokrat, ko ga pobarajo, zakaj je tako neusmiljen pri krajšanju lanskoletnih poganjkov na reznike in šparone. To vinogradnikovo načelo je stari trti vrnilo zavidanja vredno vitalnost.

Na Lentu so tudi letos obrezovanje stare trte povezali z obrednо pokušnjo vina, ki so ga iz njenega grozdja prejšnjo jesen iztisnili Vinagovi kletarji. Komisija izbranih enologov je v Vinoteki prisodila modri frankinji (kavčina so ji rekli po sterem), povprečno oceno 17,8 točk po Bucksbaumovi ocenjevalni lestvici. S tem so jo uvrstili v razred kakovostnih vin z geografskim poreklom. Lanski pridelek, 24 litrov so iztisnili iz 35 kilogramov grozdja, bodo v posebni polnitvi v malih steklenčkah ponudili trgu kot mariborsko vinsko znamenitost svetovnega pomena. (Branko Vodušek, slika: Bogo Čerin)

»Kljub uspehom je bil najtežji spopad na področju ekologije«

Predsednik SO Celje Tone Zimšek o delu v zadnjem mandatu – Naslednikom je zaželel prijaznejše čase in boljše rezultate

CELJE, 29. marca – »Zaključujemo najtežji mandat po vojni, ko se je inflacija postoterila, ko je občinska skupščina delovala v razpadajočem državnem sistemu in ko je vsakdanje življenje preraščalo v viharje političnih strasti. Vzdržali smo, ker smo bili reformistično razpoloženi, ker smo delovali vztrajno in smo bili še kar usposobljeni za naloge. Zato smo v okviru danih možnosti dosegli ustrezne rezultate.«

S temi besedami je predsednik občinske skupščine **Tone Zimšek** nagovoril delegate na današnjem zadnjem skupnem zasedanju v tem mandatu. Dejal je, da je občinska skupščina največ naporov namenila gospodarstvu, pri čemer je najpomembnejše, da so vmešavanje v organizacije, ki so bile v težavah, zamenjali s partnersko pomočjo. Enakovredno so ustvarjali pogoje za razmah drobnega gospodarstva, najtežji pa je bil spopad z ekologijo, kjer so kljub uspehom doživljali največ kritik in zamer. »Ko zaključujemo mandat, ugotavljamo, da si slave nismo zaslužili, da pa smo si z vztrajnim delom prislužili dostojanstvo, zato želim naslednikom prijaznejše okoliščine in boljše rezultate,« je rekel Tone Zimšek.

DRAGO HRIBAR

● Na skupni seji je predsednik izvršnega sveta Miloš Pešec seznanil delegate z nekaterimi gospodarskimi rezultati. Industrijska proizvodnja je bila lani za 3,7 odstotka nižja (v republiki za 1,1 odstotka večja), izgube so dosegle 254 milijonov dinarjev, brezposelnih je bilo 852 oseb.

Celjska podjetja so vložila za 282 milijonov dinarjev zahtevkov zaradi srbske blokade. Izvršni svet pa je pripravil predlog odloka, po katerem naj bi razbremenili gospodarstvo za približno 18 odstotkov, s tem, da bi skupno prispevno stopnjo za družbene dejavnosti zmanjšali od 12,74 na 10,85 ali za 15 odstotkov, stopnjo za gospodarsko infrastrukturo pa za sedem odstotkov.

Celje: Program socialdemokratov ne obljublja nemogočih stvari

Tudi v parlamentu se bodo zavzemali za odpiranje Štajerske proti Ljubljani – Razčistiti vprašanja družbene lastnine

CELJE, 29. marca – »V ospredju prizadevanj Socialdemokratske zveze celjskega območja bo ohranjanje standarda delavcev vsaj na ravni lanskega leta, kajti kratkoročno ga ne bo mogoče izboljšati. Za to se bodo zavzemali naši poslanci v bodočem parlamentu. Druga naloga pa bo posvečena odpiranju štajerskega območja proti Ljubljani, saj ne bomo več pristajali na status drugorazrednih Slovencev.«

To je v pogovoru poudaril predsednik celjskega območnega odbora Socialdemokratske zveze Slovenije **Silvester Drevenšek.** Kot je dodal, se ni mogoče sprijazniti s konceptom nekdanjega obrambnega ministra Ivana Gošnjaka, ki je že pred petnajstimi leti skušal obiti Slovenijo z avtocesto. Ob gradnji ceste Gradec–Zagreb ni čudno, če se Mariborčani bolj ogrevajo za to kot za povezavo s Celjem in Ljubljano, saj jim je Gradec bližji. Kam to pelje z vidika slovenske suverenosti, ne more biti postransko vprašanje. Gre namreč za naravno pot iz Panonske nižine do Trsta, ki je stara že dva tisoč let. Socialdemokrati v celoti podpirajo celjske mladince, saj so za avtocesto veliko naredili – pravzaprav bi morala to že zdavnaj storiti oblast.

Sicer je značilno, da strankini občinski programi niso obsežni in volilcem ne obljubljajo nemogočih reči. V celjskega, na primer, so zapisali, da bi morali hitro razčistiti vprašanja družbene lastnine. Za onesnaženost okolja, za katerega je bilo marsikaj, a še ne dovolj narejeno, bo treba postopno uveljaviti evropske normative. Predlagajo, da bi dom OF, to je stavbo, ki je bila kot simbol nemštva deležna premalo pozornosti, ohranili, saj pomeni mestno značilnost. Upoštevali bodo vse dobre komunalne rešitve in mesto v tem duhu še naprej urejali. Odnos do preteklosti bo treba brez kakšne maščevalnosti zgodovinsko prečistiti, v gospodarstvu organizirati delniške družbe in pritegniti tuji kapital, preprečiti vsakršno vmešavanje politike in uveljaviti uspešnost na trgu kot edino merilo.

DRAGO HRIBAR

Plinifikacija poteka prepočasi

To ugotavlja celjski svet za varstvo okolja pri OK SZ in predlaga nižje cene za pitno vodo

CELJE, 29. marca – Svet za varstvo okolja pri OK Socialistične zveze predlaga sprejetje odloka, po katerem bi se morali vsi, ki imajo možnost, priključiti na plinsko omrežje. Preusmerjanje na čistejša goriva je namreč prepočasno.

Ugotovili so tudi, da je Kovinotehna sicer zagotovila nekaj več premoga, ki vsebuje manj žvepla, da pa količine očitno ne bodo pripomogle do čistejšega zraka. Občinska skupščina bi morala med ukrepe za izboljšanje ekoloških razmer vsekakor uvrstiti sežigalnico odpadkov v bolnišnici oziroma njeno sanacijo, saj zelo onesnažuje zrak na Dolgem polju.

Svet ponovno predlaga, da bi znižali ceno pitne vode iz medloških virov in občutno podražili vodo tistim, ki jo uporabljajo za tehnološke namene. Po njegovem bi lahko 18 sekundnih litrov izjemno kakovostne vode iz starega izvira Stenice speljali do porabnikov po starem vovodovu.

D. H.

Nova avtobusna postaja je za Lenartčane velika pridobitev

Agro Lenart se skupaj z banko pripravlja na drugi del zidave – V podaljšku postaje bo bančna poslovalnica in mini market

LENART, 29. marca – Od začetka letošnjega februarja, ko je bila končana gradnja lenarške avtobusne postaje, se največji vsakdanji vrvež najmlajšega slovenskega mesta počasi a vztrajno seli na to postajo in v njeno okolico. Poleg doslej že odprtih so ta teden začele delati še tri poslovalnice. Lenarčani so najbrž edini v Sloveniji združili predvolilno konvencijo ZKS-SDP z odpiranjem gospodarskih novosti. Tako pač uresničujejo načelo: čimprej do Slovenije, potem pa skupaj v Evropo.

Avtobusno postajo je zgradil Agro Lenart za 400 tisoč dinarjev. To podjetje ima na postaji kar tri svoje lokale: turistično agencijo Klopotec, mesnico in okrepčevalnico s hitro pripravljeno hrano. Že od vsega začetka so pri gradnji postaje sodelovali še ljubljanski Tobak (ki je svojo trafiko že odprl), Certus Maribor (kmalu bo odprl prometno pisarno in čakalnico za potnike), Zavarovalna skupnost Triglav (podružnico so zdaj že odprli), prav tako pa je na novo odprl svoja vrata YU butik.

Predsednik lenarškega izvršnega sveta **Franc Mencigar** je zadovoljen, da avtobusna postaja postaja jedro mestnega življenja: »Iz Lenarta se v Maribor, Radgono in na Ptuj vsak dan vozi 2400 naših delavcev, ob njih pa še okrog 3000 dijakov, študentov in drugih po poslovnih in uradnih opravkih. Zanje je to zelo pomembna pridobitev.«

Direktor Agro Lenarta **Jože Suman** pa že spet misli naprej: »To je prva faza gradnje lenarške avtobusne postaje. Druge faze se bomo lotili skupaj z banko. Zgradili bomo podaljšek postaje, za kar načrte in dovoljenja že imamo, v njem pa bo bančna poslovalnica in mini market. Tako bi v tem lenarškem središču na enem samem mestu zagotovili vse, kar mora človek v vsakodnevni naglici nujnega kupiti in postoriti. »Kljub temu, da je nova postaja v samem mestnem središču, pa se je izognila prej neprimernemu ustavljanju avtobusov na glavnem cestnem križu med Mariborom in Radgono ter Ptujem in mejnim prehodom Trate.

FRANC MILOŠIČ

Nižji prispevki iz BOD tudi v Radljah

Od 1. aprila bo gospodarstvu na računih ostalo 2,2 milijona dinarjev več

RADLJE OB DRAVI, 29. marca – Za sposnanje manjše prispevke od OD bodo od prvega aprila naprej plačevali tudi zaposleni v občini Radlje. Zbora združenega dela in krajevnih skupnosti sta na predlog izvršnega sveta zmanjšala občinsko prispevno stopnjo za družbene dejavnosti s 7,96 na 7,57 odstotka od BOD. Znižali so prispevni stopnji za šolstvo in zdravstvo.

Oba zbora sta podprla tudi predlog občinske vlade, da podjetja en mesec ne bi plačala prispevkov za gospodarsko infrastrukturo. Te prispevne stopnje bodo zdaj ostale enake, po analizi lanskih poslovnih rezultatov ter upoštevajoč letošnji položaj pa jih bodo verjetno korigirali kasneje. Z letošnjim letom so opustili tudi obveznost plačevanja prispevkov za krajevne skupnosti in za komunalne potrebe, ki so jih odvajali iz dobička podjetij. Z znižanjem prispevkov za družbene dejavnosti bo radeljskemu gospodarstvu letos na račun ostalo 2,2 milijona dinarjev več.

I. P.

Industrijski Maribor potrebuje živahnejše kulturno življenje

V Novinarskem klubu so kandidati ZSMS-Liberalne stranke odgovarjali na vprašanja volilcev – Veljava zasebništvu

MARIBOR, 29. marca – V mariborskem Novinarskem klubu so se včeraj ponovno predstavili nekateri kandidati ZSMS-Liberalne stranke za skupščinske družbenopolitične zbore. Tokrat so že odgovarjali na nekatera vprašanja, ki so jih ljudje zastavljali na predvolilnem shodu na Trgu svobode pred štirinajstimi dnevi.

Do volitev bodo mladinci oziroma njihovi kandidati predstavljali svoje programe še na enajstih krajih v Mariboru in okolici, vse v času med 30. marcem in 3. aprilom. Tako želijo pridobiti čim več volilcev, ki jim med drugim obljubljajo tudi drugačen življenjski utrip Maribora. Člani ZSMS-Liberalne stranke so namreč prepričani, da je Mariborčanom preveč vcepljen industrijski način razmišljanja, zato mu želijo spremeniti življenjski ritem, tudi tako, da bi mesto živelo še po 21. uri. Seveda pa je za nočno in kulturno življenje nujno ustvariti potrebno infrastrukturo. Če bodo na volitvah dobili večino, mladinci obljubljajo tudi prednost kakovostnim kulturnim programom, s katerimi se lahko mesto poda v Evropo in svet. Tak primer je recimo predstava Fausta, ki bi po mnenju mladincev morala v svet, pa mesto tega ni sposobno financirati.

Glede mariborskega gospodarstva se bodo mladinci zavzemali za čim bolj odprta vrata zasebni pobudi. Kot je povedal dr. Šime Ivanjko, kandidat za DPZ slovenske skupščine, bo treba podpreti možnosti za ustvarjanje zasebnega premoženja, za bogatenje posameznikov in s tem tudi za bogatenje družbe kot celote. Po njegovem mnenju pa je v Mariboru treba na vsak način preprečiti razprodajo podjetij podjetnikom izven Maribora, tuj kapital naj v Mariboru prihaja le kot dodatni. V primeru dovolj velikega vpliva v skupščini pa se bodo mladinci zavzemali tudi za drugačno vlogo proračuna in za uvedbo splošnih davkov.

ZORA ŠTOK

NOVI KIH

PISMA BRALCEV

Zadovoljstvo nad državo

V Delu ste objavili, da bo vsak Slovenec (državljan Republike Slovenije, da me ne bo kdo vlekel za jezik!) moral plačati v zvezni proračun (Beograd) po 640 ameriških dolarjev za tekoče leto.

Sam vzdržujem šestčlansko družino (imam pet sinov) in ji gospodinjim. Kakor sledi iz podatka, objavljenega v vašem listu, bom moral za zadovoljstvo, da živim v tej državi, plačati letos 3.840 ameriških dolarjev. To je toliko, kolikor bom zaslužil, če mi bo uspelo doseči povprečni osebni dohodek. (Januarja letos je ta znašal 4.011 konvertibilnih dinarjev).

Odveč je pripomniti, kaj si o taki državi mislim.

ANDREJ LENARČIČ, Proletarska 9, Ljubljana

Protest proti neenakopravni medijski udeležbi kandidatov Demosa

Le teden dni je do prvega kroga volitev v Sloveniji, a žal moramo opozoriti na v bistvu še vedno obstoječe neenakopravne možnosti medijske pojavnosti kandidatov in volilnih konvencij Demosa. Očiten primer, ki kaže, kako zelo so, kljub obljubam državnih medijev, le-ti v rokah sedanjega režimskega bloka, je bila volilna konvencija Demosa v Ptuju, 17. marca 1990. Na njej so nastopili predstavniki vseh petih strank, združenih v Demos, in njihov predsedniški kandidat dr. Jože Pučnik. Vendar RTV Ljubljana oziroma TV studio Maribor ni poslal poročevalca, kaj šele svojo TV ekipo. Naš protest bi bil odveč, če bi takšen pristop veljal za kandidate vseh strank. A le nekaj dni po tem dogodku sta se na Ptuju pojavila kandidata režimskega bloka (ZSMS in komunistov-socialistov), dr. Demšar in Kučan. Seveda RTV Ljubljana v obeh primerih ni skoparila s poročili o njuni predvolilni dejavnosti ob najbolj gledanih terminih – v TV dnevnikih. Ob tem se ne moremo znebiti občutka, da TV Ljubljana ne zamudi snemanja nastopov komunističnega kandidata Kučana v še tako zakotnih krajih, kar Ptuj prav gotovo ni.

Zgodba zase pa so uredniki ptujskega Tednika, ki so isti dogodek predstavili šele na 9. strani časopisa v rubriki Šport in društva, medtem ko so bili zanje pomembnejši prispevki kot npr.: Kako do kakovostne škropilnice, Seznam krvodajalcev. Pijem – ali sem alkoholik (poročilo z 18. letne konference zdravljenih ptujskih alkoholikov) in podobni. V isti številki Tednika pa so na prvi strani objavili vabilo za predvolilno predstavitev komunistične stranke in njihovega predsedniškega kandidata Kučana. Glede na uveljavljena merila urednikov ptujskega Tednika pričakujemo, da bodo v naslednji številki svojega biltena, ki bi vsaj po svoji novi ustanoviteljski vlogi moral biti pod skupščinskim nadzorom, Kučanovi prisotnosti na Ptuju odmerili prav isti prostor kot konvenciji Demosa in dr. Jožetu Pučniku – dve strani pred osmrtnicami.

Zaradi navedenih dejstev protestiramo proti tovrstnemu protežiranju sedanjih komunističnih kandidatov in še ne dolgo tega nelegitimnih režimskih oblastnikov v predvolilnem času. To velja tako za TV Ljubljano, studio Maribor, kot za ptujski Tednik.

dr. HUBERT POŽARNIK, za Republiški volilni štab Demosa

Kučnik in Pučan

Zdaj se že ve: s predvolilnimi bombicami se najbolj goreče obmetujeta Demos in Partija oziroma njuna kandidata za predsednika Pučnik in Kučan. Na življenje in smrt sta se torej udarili komunistična in protikomunistična sila, ostali bojevniki pa so žal le dekoracija navidezno pluralističnega spektakla. Seveda se večini volilcev to zdi prav: zlom komunizma je mogoč samo z dovolj močnim protikomunističnim blokom, vse drugo pa se bo tako in tako uredilo kasneje ...

Znašli smo se v prenatalni fazi demokracije, v dualizmu, ki je očitno prehodno obdobje iz monizma v pluralizem. (Tudi v politiki ne moremo brez dvojine!) Skladno s tem se tudi ljudstvo (volilno telo) vedno bolj deli, pa ne na »ta rdeče« in »ta bele«, kot bi na prvi pogled pričakovali, pač pa še deli v sebi – razklano je med vtisi iz moreče butaste preteklosti in hrepenenji po lahkotnejši prihodnosti. To pomeni, da bo na eni strani za predsednika volilo Kučana, ki je po mnenju taistega ljudstva prvi sestopil iz pogubne preteklosti v trezno sedanjost, na drugi strani pa bo odločno podprlo njemu nasprotno vojsko Demosa, ki zagotavlja boljše prihodnje čase. Ljudstvo bo torej na volitvah legitimiziralo paradoks in partijskega voditelja postavilo za očeta naroda, v katerem bodo imele glavno besedo protipartijske stranke. Po svoje bo še zabavno, čeprav bi bilo dobro to karikaturno situacijo že vnaprej malo omisliti. Bodoči predsednik bi se moral takoj podrediti razklanosti in neodločnosti svojih volivcev in se zliti v novo politično celoto: iz tovariša Kučana naj se preimenuje v gospoda Kučnika, da bo tako vsaj za silo amortiziral narodovo predvolilno frustracijo.

Dodatek: Zaradi doslednosti in za vsak primer, saj se nikoli ne ve, naj se pripravi tudi gospod Pučnik, ki lahko v primeru zmage računa na preimenovanje v tovariša Pučana.

Ostalima kandidatoma pa, kot kaže, svojih imen ne bo treba spreminjati.

JOŽE ŠTUCIN, Prekomorskih brigad 3, Tolmin

Vprašanja za stranke in kandidate

Dileme današnjega časa se vse bolj grobo dotikajo vsakogar izmed nas, ki bomo že čez dober mesec postavljeni pred odgovornost koga voliti, ki bo sposoben voditi državo v prid večine ljudi. Zato sprašujem, katera od strank je naredila natančno analizo vzrokov in napak v preteklosti, da se je naša uspešnost tako hitro sesula? Ne odkrivanje političnih zločinov, ampak odkrivanje napak v gospodarjenju in strategiji njihovega odpravljanja nam bo zagotovila preživetje v prihodnosti. Programi strank so samo pobožne želje, kako naj bi naša prihodnost izgledala, nič pa ni napisanega, kako jih bomo dosegli, na čigavih ramah in s kakšnimi žrtvami.

Nekatere stranke bi samo kopirale posamezni sistem najuspešnejše zahodne države. Ali bi bila taka presaditev sistema k nam uspešna? 40 let smo živeli bistveno drugače kot na Zahodu. To je vplivalo na drugačno miselnost naših ljudi, ki je ne moreš spremeniti skupaj s sistemom, 40 let je država prevzemala skrb za solidarnost in moramo ji priznati, bila je uspešna. Bo sedaj naše življenje odvisno od solidarnostnega čuta posameznikov? Ko smo bili lačni, smo bili skoraj vsi. Ko nam je šlo bolje, nam je večini. Hišo si je lahko zgradil inženir, pa tudi delavec. Ko sedaj kritiziramo, da nismo znali nagraditi sposobnih ljudi, ali to pomeni, da jim nismo omogočili, da bi imeli veliko več kot preostali? Nismo dovoljevali podjetništva. Ali to pomeni, da smo ljudem prihranili boj za obstanek, ki je vedno trd, nesolidaren in nečloveški?

Kdo mi bo odgovoril, v čem je nemškemu delavcu lepše kot našemu? Več zasluži? Ali si lahko postavi svoj dom, svojo hišo? Ali lahko preživi več prostega časa s svojo družino? Ima boljšo hrano? Ima zagotovljeno delo? Imajo njegovi otroci boljšo vzgojo? Ali je enakovreden ali pa ima občutek, da so ga potisnili v nižji družbeni sloj in nekdo bogati na njegov račun? Na transparentih vzhodnonemških demonstracij je pisalo: »Ne kapitalizem, ne komunizem, ampak nekaj novega!« Kdo bo sposoben ustvariti nekakšen nov red, ki bo humanejši od kapitalizma in svobodnejši od komunizma? Kdo jamči, da bodo sposobni uvesti pri nas sistem mešanice kapitalizma in socializma, ki so ga drugi gradili na desetih generacijah? Kdo jamči in s čim, da ne bomo imeli italijanskih kriz, grških bojev za oblast, južnoameriških pučev, turške bede? Kdo jamči, da ne bomo s tujim kapitalom zgubili velikega dela svoje svobode in samobitnosti, znašli pa se sredi nevarnih ekoloških katastrof? Ali so vse zahodnoevropske države res svobodne, kaj ni na njihovem ozemlju ogromnih vojaških oporišč s potencialnimi nevarnostmi katastrof?

*Naš družbeni red je vendarle zrasel iz upora proti hlapčevstvu, ponižanju in razlikovanju ter proti redu, ki delavcu ni zagotavljal eksistenčne varnosti, pač pa ga prisilil, da se je uklonil konkurenčnim zakonitostim trga ga tako izenačil z mrtvim kapitalom in proizvodi. Tako se lahko vprašamo, kdo je danes pri nas najbolj nezadovoljen: tisti, ki živi zares skromno, ali oni, ki mu sistem ni dovoljeval obogateti? (Obogati pa se vedno na račun drugega.) Ali smo pripravljeni spet na razslojevanje, na različne kvalitete zdravstvenih uslug in šolstva po sposobnosti plačila, na izgubo enakopravnosti ženske? Kdo bo ščitil interese delavcev? Zakon? Nismo ga navajeni spoštovati. Komu